HOLLOS CORVINUS HUNYADI JANOS
1387-1456
SZENTBORBÁLA TÖRTÉNETE 3. rész
I.kötet

Nem veszhet el nem veszhet soha,
Hollós Mátyásnak dicső hagyatéka.
Hollós-vár romjait kicsi sólyom őrzi,
Horogszeg magányos tornyát
Szent Borbála védelmezi.
Torontál Sziget vár-lakának eltüntetett helyén
Éjféli csendesség idején,
Szilágyi Mihály fejetlen teste jár seregszemlén.
Sebes paripája száguld a Dunára,
Szent Borbála ma is vigyáz, Corvinus János sógorára.
Őrizd jóságos Szent, őrizd meg emlékük.
Korvin-grád magas romfalain ,
Niš fölött áll bevésve örök dicsőségük.
Hosszú hadjáratot vívtak a hazáért,
Hűséges seregükkel egy évszázadot áldoztak,
Hazánk és népünk Szabadságának.
(Sz-V Irén 2012-03-15. Sydney)

Corvinum faluban született, anyja ősi görög császári vérből ered, feleségét Horogszegi Szilágyi Erzsébetet Geréb néven (talán Veréb) is jegyezték. Derék cselekedeteiért kiérdemelte Erdély kormányzóságát ezután mint úgynevezett örökös vajda, roppant tekintélyt és hatalmat vívott ki. Apja állítólag igen sokra vitte az oláhok között.(Nem azt mondja a latin Bonfini: A magyar történelem tizedeiben 1490-ben, hogy oláh volt.)

A család kiválasztásában útmutató az az 1403-ból való síremlék, mely ma is látható a mátraverebélyi templomban. A síremlék köriratán belül van az évszám, a sírkő alsó részén igen szépen kifaragott kereszt alakja, felső részén **a címer, azzal a bizonyos közismert és legendás madáralakkal: a hollóval.** Mindez talán fel sem tünne az évszám nélkül, semmit sem mondana. Igy azonban , --- a Hunyadi eredetével még csak ügyszeretetből (a jó ügy szeretetének érdekében) foglalkozók szemében is --- megállásra kényszeritő meglepetést

okoz. Jobbra dűlő, három hajlított oldalú, osztatlan mezejű címerpajzs, benne egy halmon álló madáralak, --- a pajzson szemréses arcvédő sisak, ennek tetején, mint dísz, egy ugyanolyan madáralak, és az egész hátteret --- a sisakról leomló még a durva és megkopott kövön is --- szépen elfedő lepel.

--- A felírás szerint:

Itt nyugszik a rettenthetetlen, legyőzhetetlen katonának, Péter Mesternek, György fiának, Erdély egykori alvajdájának, ezen templom alapítójának teste, ki meghalt az Úrnak 1403. évében.

Frater Sipos István Lénárt Budapesten 1937-ben kiadott:Hunyadi magyar származása oklevelekben c. tényfeltáró munkáját a 32. oldalon azzal folytaja : **Nem! Ez a sírkő ezzel a címerrel nem lehetett közönséges, semmitmondó emberé.**

Ulászló 1441. március 12-én, Márványkőnél hadbamenet alkalmával oklevelet ad Hunyadi Jánosnak. Az oklevél értelmében **János, a Verebélyi vajda fia** és Boldizsár az ő unokaöccse, valamint ennek fia: György , beiktatandó Sápon , **Külső – Zolnok (Szolnok) vármegyében**.

Erdély alvajdája itt --- ezzel a címerrel --- János nevű fiával, aki királyi donációt kap 1441-ben: ezekkel már a történelmi igazság kedvéért is kötelesség tovább foglalkozni.

Itt van Zsigmond királynak 1405 november 24-én átírt, 1389. június 20. keltezéssel jelzett oklevele, melynek bizonysága szerint **Petrus, filius Georgii de Vereb,** vagyis **Vereb György fia: Péter** meg van nevezve, hogy Tar István fiának: Lászlónak birtokbaiktatásánál királyi emberként szerepeljen. --- (Békefi: Pászt. Ap. Tört. I. K. 278-285 lap.)

Verebély és Tar ma is szomszédos helységek.

De ugyanezt: **Petrus, filius Georgii de Vereb:** számos oklevél is mondja: DL. 8775-5477-7206-8871-24489 stb.

A család vezetékneve tehát: ''de Vereb'' --- magyarul is **csak ''Vereb'' --- nem** Verebi ... 1714-ben kelt , régi nemességüket és címerüket megújító oklevelüket – amelyet Fráter Lénárt személyesen is látott írja, majd így folytatja, **csak ''Vereb'' nevet használnak – latin szövegben mindenképpen.**

[-Magyarul ez annyi mint ''Veréb'', mert a veréb-madár nem vereb. És mert a vereb szó semmit sem mond. A Magyar Értelmező Kéziszótárban sem lelni a vereb szó jelentésére, a verébre viszont annál inkább, azt írják, hogy kártékony madár – sajna szegény kicsi hűséges, meg azt is írják, jelentéktelen emberre ''mondják'', hogy veréb. Ez már igen, politikailag korrekt kifejezés. Nos, ez a ''Veréb'' ami egy családnak a családi neve, nem összetévesztendő a Hunyadiak *HOLLÓS* címerével, ami egy családnak a címere. Egy Veréb (madár) nevű családnak lehet egy holló-t (ami egy másik madár) ábrázoló címere, amit egyszerűen csak úgy nevezünk, hogy *hollós címer* (mert ugye van zergés címer, oroszlános címer, hattyús címer, ... van kétfejű sasos címer is, azért senki sem mondta még rá, hogy akkor a viselői is kétfejűek lettek volna, mivel ők esetleg csak két szomszédjuk felett is királykodtak, ez ilyen egyszerű. Akkor miért kell annyi megtévesztő összevissza zagyvaságokat gyártani Mátyás király családjáról is, akár a mi Szent Koronánkról? Ja, mert a kettőnek valahol valamikor nagyon is nagy köze volt egymáshoz. Mert mostanában olvasom egy nagyon hellytálló politikai elemző írásában: - ''Mert a királygyilkosság olyan súlyos bűntény, hogy az azt elkövető trónbitorló a végletes-végleteket is képes kihasználni, az eredeti hiteles dokumentálások meghamisítására''...).

És ennek a hollós címeres Veréb családnak viszont lehetett – mi az, hogy lehetett, volt egy Hollós nevű birtoka, Hollós faluja és ott volt egy végvára , mert ugye a hazát valakinek védenie is kellett, no nem valami márványburgot kell itt elképzelni, hanem földsáncokkal körülvett *HOLLÓSVÁRAT* ahol a várjobbágyok laktak és harcoltak a betörő ellenséggel, a Hollós jobbágyfalu népe pedig a szántóföldeket szántotta-vetette-kézzel-aratta, mert ugye a hazát védő legénységet valakinek élelmeznie is kellett. És mégis , olvasom máshol milyen nagyképűen nyilatkoznak most német nyelven valakik,

hogy -''jáá, Hollós jáá aber kein Burg''. Na mondom tőletek sem tanulom a történelmem mert már látom Hollósvár helyett majd újra Skandinávnál kötök ki. Ahhoz pedig vannak nálunk is elegendő finnugorkodó maradványok...]

A VERÉB CSALÁD BIRTOKA

Frater Lénárttal tovább:

A Zagyva völgyében Mátraverebély község régi neve : Vereb, Verebel vagy Werebell. Csak 1660 tájától Mátraverebély az oklevelekben.

Magát a községet igen híressé teszi a határában lévő *Szentkút* búcsújáró hely, melyet *Mátraverebély - Szentkút* néven az egész országban ismernek és az egész ország területéről, igy Csanád, Csongrád megyékből, Dunántúlról is látogatnak. Évenként több mint százezer zarándok látogat e helyre.

Ennek a kegyhelynek sajátlagosan különleges jellegzetessége az, hogy eredete visszanyúlik az Árpádházi magyar szent királyok idejéig, nevezetesen ***Szent Lászlóig, tehát megkülönböztetetten magyar. A forrásokat Temesvári Pelbárt szentbeszédei szerint is Szent László fakasztotta s ezek egyikéből keletkezett Szentkút.***

Ezeket hiteles, megdönthetetlen adatok is igazolnak --- oklevelekben.

Minden kétséget kizáró tény, hogy a család már 1200 körül templomot épített Verebélyen a Szentkút kedvéért DL. 2690. az erdő szélén a Zagyva partján.

1290-ben keltezett DL. 1303 oklevél meg is említi a Szentkútat --- '' **Vereb kútja** '' (Ad Fontem Vereb) néven.

Az oklevelek igen közel járnak a hagyományhoz. --- Szent Lászlót 1192-ben avatták szentté, itt pedig 1200 körül templom épül a források és a Szentkút kedvéért, --- ide már akkor nagy csoportokba jártak a zarándokok, mert a hagyomány szerint azokat Szent László fakasztotta.

Ez a ma is virágzó búcsújáró hely a Vereb család birtokán feküdvén , teljesen az ő magántulajdonuk volt. Ők gondozták, ők őrizték, és hosszú évszázadokon át apáról-fiúra ők adományozták.

A Szentkútat magában foglaló birtokrész néhányszor Tóth-Verebel név alatt is előfordul az oklevelekben. Ez azonban csak kisebbik része volt a birtoknak.

Ősfoglalású szállásbirtokok voltak ezek, - Fráter Lénárt oklevéllel bizonyít újra: Tar Lőrincnek, a híres nádornak fia György , pert indít a szomszéd-birtokos Vereb Boldizsár fia György ellen, mert ennek családja egy hegyet és egy völgyet erőszakkal eltulajdonított. A megtámadott erre a vádra úgy védekezik, hogy az a bizonyos hegy és völgy amiről mindnyájan tudják, ''**semper et ab antiqio''** azaz : **mindig és ősidőktől** fogva az övék volt. Ezt bizonyítják az oklevelek és övék maradt egész 1606-ig, illetőleg azután leányágon 1727-ig.

Ez a tőzsgyökeres magyar család a birtokos köznemesek közé tartozott, az elsők között vehette fel a kereszténységet mert értették az Úr Jézus tanítását, címeres használati joga volt és a XII. század végén már megépítette a saját templomát.

A DL. 2690 okl. tartalma szerint Vereb Comes Henche aki Ascén bolgár királynál is járt, építtette Verebélyben, ***a Szentkút kedvéért***, az első templomot.

Rendkivül feltűnő ennél a családnál írja Fráter Lénárt továbbá a 42. oldalon, hogy az őket megillető hivatalos közpályák helyett a papi sőt szigorú szerzetesi életelhivást keresték inkább. Példák erre:

György az egri káptalan tagja.

István az esztergomi káptalan őrkanonokja.

Imre Remete Szt Pál szabályai szerint élő remete.

Demeter verebélyi plébános 1331-35-ben.

Miklós 1397-1425 és
János 1397-1418 esztergomi kanonok.
András 1398-tól váci kanonok. (a 43-ik oldalról).

''A VEREBÉLYI VAJDA''

Oklevelekben **Petrus, filius Georgii de Vereb,** vagy: **Petrus Vajvode de Verebel.**

Kortársai a Verebélyi vajda néven nevezték. Halála után 60 évvel , 1464-ben az unokája például igy van nevezve: *Balthasarus, filius quondam Pauli, filii Vajvode de Verebel.* Boldizsár, az egykori Pálnak, a ''verebélyi vajda'' fiának fia.

A pápai irat szerint 1402. december 17-én: Andre... nobilis viri, Petri vajvode de Vereb..... (Mon. Vat. IV. K. 480 lap.)

Péter mester az 1200 körül ősei-építtette templom helyett **Nagyboldogasszony tiszteletére** háromhajós templomot épített, 1400 november 9-ről keltezve IX Bonifác pápa búcsút engedélyez ahol három napon 12 gyóntatót alkalmazhatott. Ez abban az időben kivételes engedély , Nagyvárad ilyet Szent László ereklyéje miatt kaphatott csak.

Péter mester feleségének Dorottya volt a keresztneve, akit pápai oklevél nobilis Domina --- nemes Úrnőnek mond.

A templom épitéseért és a búcsúsokról való lelki gondoskodásért, mint *''commendator ecclesiae'',* világi és katona létére is *váci kanonokságot* kapott.

Ime : *az imádkozó katona!* (51-ik oldal)

Harcba is, a szakadárok megtérésének szent ügyéért vonult.

Laczkfi Dénes mellet lett alvajda Erdélyben akinek a **görögkeleti oláh szakadárok - Lajos király szándéka szerint való --- kettős meghódításában (vallás és haza számára) nagy szüksége volt Péter mesterre, a vallásilag és harci készség tekintetében kifogástalan munkatársra.**

Nagy Lajos halála után több oklevélben (pl. DL. 7158) *Magister Petrus scriptor*, ami azt jelenti, hogy a királyi kancelláriában jegyzői szerepet töltött be. Úgy Nagy Lajos mint leánya Mária valamint **Zsigmond király előtt is ismert egyéniség volt hűségéért és érdemeiért.**

És most hatodfélszáz év múlva, - rögzíti Fráter Sipos István Lénárt a saját megállapítását és gondolatait tovább, ez volt Hunyadi János atyja, miként gróf Teleki József 1851. május 24-én tartott akadémiai felolvasásában mond Hunyadiról, hogy '' különösen már atyja érdemei tekintetéből Zsigmond király megkülönböztetett figyelmét magára vonta és mint lovag udvarába vétetett fel. (33-34. l.) és , hogy első királyi donációit inkább atyja érdemeiért kapta, ime itt vannak atyjának , a VEREBÉLYI VAJDÁNAK --- oklevelekből és nem mende-mondákból , sem valami rejtegetett szerelmi kalandok idillikus magyarázatából, hanem az országos levéltárban őrzött , de még fel nem dolgozott oklevelekből --- kiolvasható hervadhatatlan érdemei, amiket Zsigmond nagyon is jól ismerhetett és --- minden gyanuba jövés nélkül --- jutalmazhatott is.

Csakis így --- és semmi más módon nem --- magyarázható meg az a történelmi tény is, hogy Mátyás megválasztására nem az erdélyi --- ó legkevésbé azok --- hanem az alföldi , a Tisza menti, a Duna-Tiszaközi és Tiszán-túli köznemesség vonult fel húszezernyi tömegben, mert ezek zarándokoltak --- **Szentkúthoz** ---, le egészen Baranyáig ezek ismerték legjobban azt a közülük való köznemesi családot , melyről V. László 1453. évi oklevele --- Valk nevének megemlítése nélkül --- oly dícsérőleg beszél, hogy abból a történetírók megállapíthatták, *családja csakis '' birtokos magyar nemesi család, cimerhasználati joggal, több nemzedéken keresztül''* lehetett.

Úgy érzem: kegyeletsértést követnék el és megaláznám a törvényes *apát, a verebélyi vajdát és annak családi életét,* ha össze merném mérni az eddig tévedésből Hunyadi atyjának tartott *jobbágynyúzó Vajkot* --- az oklevelekből kiolvasott és bebizonyított törvényes és *igazi apával,* az imádkozva dolgozó *verebélyi vajdával.* (55.old.)

Ennek az apának János nevű fia, körülbelül tizenhat éves koráig szívta magába a Boldogságos Szent Szűz Szentkútjánál a mélységes vallásosságot, Szent László forrásánál szívta magába Szent László keresztény lovagias szellemét, mely párosult szellemi felkészültségével is, melyet az a nagy szent: **Kapisztránói Szent János is megszeretett benne és amely alapja volt az ő sírig tartó szent barátságuknak.**
Nándorfehérvár-1456.júliusi megmentésének ideje utáni néhány hétig.
A VEREBÉLYI VAJDA FIA : JÁNOS
Négy fiú : Pál, András, György és János ,
és négy leány: Anna, Margit, Klára és Skolasztika.

János , DL. 11.716. – 11.446, --13.391 és az előkerült Ulászló oklevele, abban is: *Joannes, filius Vajvode de Verebel.*
Péter mesternek , a verebélyi vajdának van egy fia ***János és két*** *(leánygyermekeitől esetleg több)* ***unokája János. Természetes, hogy így lehet egy családban több ugyanolyan nevű gyermek.*** (ezért nem kell kitalálni, hogy egy apának meg egy anyának van idősebb meg fiatalabb János nevű gyerekük. Miként azt a zavartkeltő Morzsinai fantáziában kieszelte valaki... ja ide aztán az első Rigómezőt is hozzá kellett még fércelni, mert ugye Hunyadi János unokaöccse , az a ''másik édestestvér''-János ott esett el, csak nem 1389-ben, és nem is a kitalált 1440-ben – azért nem mert 1440-ben nem is volt második Rigómező, --- ugyanis a második ''Boj na Kosovo'' – ütközet Rigómezőn 1448-ban zajlott és Székely János ott halt hősi halált. Erről kérdezzünk meg akármelyik szerb értelmiségit, és minden szerb guszlást.) .
Erdélyi oklevél szerint tény, hogy: Paulus, filius Petri Vajvode de Werebel, onere etiam fratris ***sui Joannis****, alias Praepositi Ecclesiae Transsylvaniensis in se assumpto totales suas et eiusdemfratris sui* portiones in possessione Lak vocate sub expeditoria cautione – a saaghi konvent előtt zálogba adja. – Az oklevél 1425-ben készült.
A verebélyi vajda fia: ***János****, Pálnak testvére* – aki Péter verebélyi vajda fia - *tehát Erdélyben van, ott* ***az erdélyi templomnak prépostja*** *és valami anyagi gondja van, mert szükségből zálogba adják Lak nevű birtokukat és bátyja: Pál vállalja a kezességet.*

De nem fölszentelt pap, mint ahogy az atyja sem volt fölszentelve mégis váci kanonok volt.

A 47. oldalról:
Ki volt a ''Vajvode de Verebel? --- **Péter!**.
És ki volt Vaj, (- vicevajv) de Hunyad? **Péter!**
Joannes, filius Petri, filii Georgii.
Ez a valóság.
(Másik valóság pedig az, hogy akik ezeket a tényeket félremagyarázták, gyarló önérdekből félremagyarázták...)
SZÜLETÉSÉNEK HELYE: (26. old.)
Thuróczy azt állítja , hogy ''nobili et claro Transalpinae gentis de gremio natus erat'', azaz Havasalföldi (vagy havasontúli) nemes és nevezetes családból származik, és, hogy Zsigmond Havasalföldről hozta az atyját a saját országába, de hozzáteszi: ''fertur'' – igy mondják....Sőt vannak, akik azt állitják, hogy Zsigmond nem az atyját hozta be a hazába, hanem --- figyelemmel az atya jelességére --- a felserdült ifjút . (Műeml. IV. K. 234 L.)
''Bonfini ellenben egyenesen azt állítja, hogy Hunyadi, nemzetségének ''Hollós'' nevű (in Corvino vico Hollos) ősi birtokán született és innen vette a Corvinus nevet is. Ámde Hunyadi János a ''Corvinus'', a ''Hollós'', vagy ''Hollósi'' nevet soha nem használta, ezt csak Mátyás király kezdte nyilvánosan használni ''--- (??? - Igy tudta ezt Fráter Lénárt, mert 1935-ben még bizonyára nem ismerte Mátyás király korabeli Olasz humanisták írásait sem leveleit, sem a Hollós-Corvinus Jánosról szóló török **defter** jegyzékét nem láthatta), **''talán épen Bonfini hizelgései következtében, aki eléggé törekedett is az új elnevezést**

elterjeszteni ’’(Bonfininek nem volt oka hizelegni, csak a közforgalomban használatos helységeket és személyneveket jegyzetelte, ami viszont az utána következő 500 év történelemhamisításainkban végbement , arról nem Bonfini tehet.)**. ...’’ A Bizonyítással azonban az egész vonalon adós maradt, még azt sem mondja meg, hogy hol van az a Hollós nevű ősi birtok.’’ ---- (és itt van a nagy baj mert, kr.u.1800-ra a Habsburgok hatalma a térképeinkről eltüntettette többek között HOLLÓST is...).**

Kazinczi Ferencz - és nemcsak Ő - pedig bizonyította azt már 1816-ban háromhónapos Erdélyi utazása során, hogy ***Hollós-t*** Erdély nyugati határánál kell keresni, igaz Erdélyi levelei csak halála után 1839-ben jelenhettek meg. Az 1980-as években Budapesten kiadott Szauder féle Kazinczy Ferenc Erdélyi Levelei válogatásban pedig ne keressük a 19-ik levelet, sem az Utóiratot mert az a szó szoros értelmében és teljes egészében ’’ki lett válogatva’’ . Fráter Lénárt 1937 előtt, ha olvasta is talán az eredeti leveleket, a 19-ik levélre és az Utóiratra, úgy tűnik nem figyelt oda. Bonfini 1486-ban személyesen élt Mátyás király környezetében, nehezen hihető, hogy ilyen alapismereteket tévesen jegyzetelt. A legnagyobb zűrzavar onnan ered, hogy **1780-ban Hollós igenis még rajta volt térképezett ’’abroszainkon’’.** Alig húsz év múlva viszont, amikor Magyarország területén lévő helységneveinket újra idegenek térképezték át, --- Hollós el lett törölve --- de szerencsénkre, csak a papiroson lett eltörölve-mellőzve-akarva-akaratlanul. De nem mindörökre. ***Mert Hollós volt-van és lesz.*** *Bonfinire utólag még azt is ráfogták, hogy 3 helyen 3 különböző dátumot jegyzett fel Mátyás király születési dátumáról...??? Elhiszi ezt valaki??? A kor egyik legmagasabb műveltségű értelmisége 3-szor, jól értjük 3X különböző dátumot írt le a királyának születésnapjáról, akinek saját személyes udvari történésze volt???*

Ki nézett ennek a hamisításnak komolyan utánna???

Ne aggódjunk kedves olvasó, utánnanéztek, nem is kevesen, nem is akárkik.

Ezekről majd a 4-ik részben.

A CIMER: (80. old)

V. László sokszor emlegetett 1453-ik oklevelének minden félreértést kizáró szavai szerint, Hunyadi **őseinek** tehát nem atyjával vagy nagyatyjával kezdődőleg, a magyar királyok kegyelméből cimer-használati joguk volt. --- V. László csak ezt az ősi családi cimert ékesitette fel több dísszel és a bátorságot jelentő két oroszlánnal, melynek kinyújtott első lábán van a korona.

(ezt az úgynevezett ’’címerbővítést’’ megtévesztően szép szavakkal önkoronázásra adományozott, ravasz tanácsosai utasítására a kiskorú király). (**De ezt a ’’bővített’’ ’’címeradományt’’ Hunyadi János sohasem használta, hiszen az 1453-as évben már élete aranykorát megélt magyar hadvezérnek legkisebb gondja is nagyobb volt betolakodó idegenek önkoronázgatását támogatni.)**

Az a jobbágynyúzó Vajk már csak azért sem lehet az apa, mert körülötte ugyan semmiféle címert nem találunk.

Erről a kutatók mintegy teljesen megfeletkezni látszanak, vagy pedig olyan választ adnak, ami épenséggel nincs öszhangban, sőt egyenes ellentmondásban van V. László megállapításával.

Vajknak nem lévén címere, megelégedtek a Morsinai család címerével. Heltai –alias Helth szerint a leány kapott volna Zsigmondtól ’’hollót’’, kinek aranygyűrű volna az orrába’’, és ez lett volna a Morzsinai család címere...

V.László azonban APAI ágon felmenő ősökről mondja a címerhasználati jogot, nem az édesanyjáról. A Morsinai címerről pedig Nagy Iván különbenis azt mondja, hogy abban meg nincs holló.

A király igaz adata a kitalációk árnyékában ime így morzsolódott el. Kár is ezekkel tovább foglalkozni, mert eredményre úgysem vezet.

(esetleg további kitekervényekhez, Kövi-Kő meg Wajk-Vojkok-hoz vezet....sőt manapság még Római leszármazástatásokhoz is vezet, ezekről is majd a továbbiakban.....Sz-V I.).

Fráter Lénárttal tovább:
A verebélyi vajda siremlékén azonban megvan a cimer is mégpedig teljesen V.László leírásának megfelelően.
Az már régen tisztázva van, hogy a gyűrű egyszer ott van, máskor meg nincs. Hunyadi János maga, mint kormányzó, az általa használt országpecsétjébe szintén ***--- gyűrűnélküli ---*** *mégpedig a sirkó címerében levőhöz teljesen hasonló --- madarat vésetett.*
Tornya Sándor a Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat 1880-iki évkönyvében (79. és kk. 11.) bizonyítja, hogy Hunyad vármegye megyei címerének a Hunyadiak cimerét vette át. Azonban kifogásolja és elhibázottnak tartja, hogy a pajzsban álló holló-alakot hármas halomra állították. Ezzel eltértek az ősrégitől.
A családnál, hol egy halmon, hol törött leveles, vagy levélnélküli ágon, hol meg szabadon áll a holló, de három halmon soha.
Tizenöt-tizenhat évesen (1403-ban) árvaságra jutott Hunyadi János Erdélybe kerül, a préposti címet kiérdemelte, anyagi gondokkal küzd, mégis, rövidesen az ország kormányzója, fia pedig király lesz!
HUNYADI JÁNOS EREDETE HOMÁLYBA VESZ... (83. old.)
Nem tudjuk honnan jött.....minden nyom elveszett.....
Tündöklő napként ragyogott , de elindulását senki sem tudja!
Legalább 14-15 bámulatos, meglepő, fatális, csodás, igazán ''véletlen'' azonosságot sorol fel Fráter Lénárt Hunyadi János és annak a valakinek az életéből akit, valaki nem létező véletlent vagy véletleneket úton-útfélen szajkóz nekünk a mások által leírt történelmünk, akikkel az a valaki-János egyidőben élt Hunyadi Jánossal. (a vojk-wajk-serba-serbe-morzsinai meg a többi mind együttvéve.)
Szokás volt abban az időben, hogy a családtagok annak a birtoknak vagy helységnek a nevét vették fel, amelyik nekik örökségül jutott. Pl. Asszupataki eredetileg Asszonypataki, Csengerházi, Boldogasszonyházi, Szentmáriai. A Hunyadi név viszont semmi nyomot sem hagyott, ami családjának ősrégi nevéhez vezethetne.

Ebből következik, hogy a ''hunyadi'' név semmi esetre sem volt az ő családi neve, hanem csakis fölvett előneve, ami aztán vezeték-névvé lépett elő.

Még jobban elhomályosító a tény miszerint **Mátyás király használni kezdte a *Corvinus nevet.***
Ez viszont azt igazolja, hogy a '' hunyadi '' név nem volt családi vagy vezeték nevük. Mert ha az lett volna valóban, akkor atyjának oly ragyogó fényűvé és az egész világon oly dicsővé lett nevét Mátyás semmi esetre sem hagyta volna el.
Igy inkább visszatért a régi, igazi családi nevéhez. A trónon a ''Vereb'' nevet talán szürkének találhatta, hát fölvette a *Corvinus nevet. Nem a ''Corvus'' nevet, mert az igazán ''hollót'' jelent, hanem csak ''Corvinust'' ami hollóst, hollóhoz tartozót jelent. A verébnél minden esetre nagyobbat, de mégis a madárvilágból valót.(87. old.)*

Corvinus János (Buda 1473. április 2. – Krapina 1504. október 12.)
Mátyás király 1479-ben törvényesítette Edelpeck Borbálától született természetes fiát
Corvinus Jánost – a képen a saját aláírása ***Johannis Corvinus-Hollós***

A család vezetékneve: *De Vereb --- magyarul is csak ''Vereb'' --- és nem Verebi.*
A Vereb-Veréb - család ősfoglalású birtoka volt Verebély, Nógrádvármegyében, a birtoktest azonban átnyúlt Heves-vármegyébe is. (34.old.)

Igen mellőzött történelmi tény Fráter Lénárt-tól, szó szerint a 88. oldalról:
'' 1451-ben, amikor a kelyhesek megszállták Losoncot és onnan az elérhető helységeket portyázva zsarolták, Hunyadi megvédte Verebélyt a zsarolástól. Elindult ugyanis Budáról a kelyhesek ellen és Hont vármegyéből ment be Nógrádba. Ott Losonctól nyugatra tábort ütött. Ez a táborütés a Losonctól délre fekvő vidéket teljesen kiszolgáltatta volna a kelyheseknek. De Hunyadi egyik napról a másikra, anélkül, hogy valaki valami okot felhozni tudna, átteszi a tábor helyét Kisterenyére (Nagy I. Nógrád vm. I.k.). Ezt a mozdulatot sem a stratégák sem a történészek nem tudják megindokolni. De megindokolja *Hunyadi János eredete!* Ezzel a mozdulattal, --- t. i. a Kisterenyén való táborütéssel --- már megakadályozta a kelyheseknek Losonctól délre, vagyis *Verebély --- tehát az apai birtok* --- felé irányuló betöréseit és rablásait. Ez volt az oka ennek a mozdulatnak.''

Néhány adat a kelyhesekről: A Creative Commons Wikipedia szerint. Azért innen az adatok mert itt egyszerre több nyelven lehet összehasonlítani az adatok azonosságát vagy eltérését.

John Wycliffe (1324-1384 dec 31.) angol teológus, reformátor, az előreformátorok egyik legnagyobb alakja. Tanítását a papság gazdagságának támadásával kezdte, vitatta az egyház hatalmát, majd megkérdőjelezte a szentségi rendszert is. Az államegyházi hatalom romlottságát Wycliffe a Paulánusok, bogumilok, katarok, albigensek és valdensek népi mozgalmaival ellentétben a hatalom oldaláról – teológiai és filozófiai felkészültséggel a ''realitás'' alapján közelítette meg.

Jan Hus (1369. – 1415.) Magyarul Husz Jánosnak is írják. Vallásreformer, a huszitizmus alapítója. Számára az egyház hatalma a kegyelmen alapul ami egy birtok és vagyon nélküli egyházat jelentett – amely gyakorlatilag az állam közvetlen ellenőrzése alatt áll. Kezdetben a papság erkölcsi életének javítására és a prágai egyetemen a cseh diákoknak a németek túlsúlya elleni felszabadítására irányult. Jan Hus-t Vencel cseh király , a királyné és a nép de még a prágai érsek is támogatta. Luxemburgi Zsigmond magyar király és német-római császár a gyermektelen Vencel király féltestvére volt és a cseh királyságban az utóda. Az egyház parancsával ellentétben, Hus a népnek prédikálva védte tanait ami 1415-ben Konstancban máglyán való megégetéséhez vezetett.

Jan Jiskra (1400. – 1469.) németül: Johann Giskra, magyarul: Giskra János, cseh stratéga – hadvezér – zsoldos katona. Fiatalkorát Csehországban és részben Itáliában töltötte ahol katonai kiképzését is kapta és a velencei háborúban is részt vett. Cseh földön ismerkedett meg a husziták hadászati stratégiájával, csatlakozott Zsigmond király seregéhez és Belgrád körül harcolt a törökök ellen. (röviden és értelmesen , ennyi az angol nyelvű: Creative Commons Attribution/Share Alike oldalról.) Ugyanitt német és magyar nyelven:

Johann Giskra (1400. – 1469/70.) war ein böhmischer Adeliger (jegyezzük meg kedves olvasó ezt a ''böhmer'' szót amely annyit jelent, hogy ''cseh'' , mert sok dolgunk lesz még vele). Tehát böhmischer - cseh nemesi származás, katonai kiképzését Itáliában szerezte. Csehországban tanulta meg a huszita harcászati taktikát. Magyarországra Zsigmond király uralkodása alatt került, ahol neki majd vejének és utódjának, Habsburg Albertnek szolgált. Zsigmond halála, majd Albert halála után az özvegye Luxemburgi Erzsébet királynénak, aki 1440 májusában fiának az utószülött V.Lászlónak megkoronázása után Győrbe ment és odahívatta cseh zsoldosaival Jiskrát is. (itt az áll, hogy a Giskra az régi helyesírás, azért Jiskra). Jiskra Zsigmond leányának, az özvegy Habsburg Erzsébet királynénak a szolgálatába állt aki innen , a Magyarországról kilopott koronával Jiskra kiséretében bevonul Pozsonyba. Jiskrát az özvegy királyné megtette a bányavárosok és Kassa főkapitányává és Zólyom várával ajándékozta meg. **A rendek választotta Ulászló lengyel királlyal szemben Giskra, Erzsébet és a kis V.László híve maradt. A huszitákra jellemző kegyetlen harcmodorával rövid idő alatt elfoglalta Lőcsét, Bártfát, Körmöcbányát, Selmecet, Eperjest és Késmárkot. A kis László király nevére arany és ezüstpénzeket veretett, hadmozdulataival megszakította Ulászló összeköttetését Lengyelországgal. Emberei az egész felvidéken kis várakat építettek, a parasztokra adót és sarcot vetett ki. 1445-ben Jiskrát a felvidék egyik főkapitányának nevezték ki. 1446-ban ezt a tisztségét eltörölték amit ő továbbra is megtartott hatalmával együtt. Cseh zsoldosai neki sem engedelmeskedtek, a Szepességben és Sáros megyében testvérek – brati név alatt garázdálkodtak és a papokat huszita (kelyhes) szertartásaikra kényszeritették. 1449-ben az országgyűlés elhatározza, hogy a cseheket meg kell támadni. Jiskra ellen Hunyadi is harcba vonul. 1450-ben béketárgyalások, Hunyadi Jiskrának igérte özvegy húgát feleségül. A békekötés ellenére, Jiskra nem ismerte el Hunyadi János kormányzó hatalmát, magát V.László főkapitányának nevezte. Újabb huszita csapatokat hívott az országba, Losonc mellett megerősített egy kolostort, onnan zsarolta a vidéket. Hunyadi Jánost is legyőzte, és egész felső Magyarországot a hatalma alá hajtotta. Az 1452, évi pozsonyi országgyűlésen meg sem jelent, helyette Cillei Ulrikot bízták meg a városok védelmével.**

1455 körül Cillei Ulrik, hogy pártját megerősítse ismét behívta zsoldos csapatait, a felvidékre cseh rablók fészkelték be magukat. Jiskra 1462-től Mátyás király szolgálatába állt.

A német nyelvű szövegben az áll, (nem csodálkozunk...) hogy *Matthias Corvinus* híres serege nagyrészben Johann Giskra ''Schwarze Armee - Fekete Sereg'' néven ismert Truppe, seregéből tevődött össze, amelyik garázdálkodásáról vált ismertté. Giskra 1462. December 2-án III Vlad Draculát elfogta és a magyar királynak átadta. 1467. januárban Corvinus Mátyás király nevében, Giskra békét kötött II Mehmet Szultánnal.

Giskra életének 22 évét töltötte a mai Szlovákiában. Zsoldosaihoz mindig megértő volt. Nem tartozott a huszitákhoz, miként azt néhol megjegyzik. Katolikus volt akit baráti kapcsolatok fűztek a cseh nemességhez, ott is Ulrich von Rosenberghez aki a husziták elleni mozgalom oldalán állt.

Aeneus Silvius Piccolomini pápa memoárjában Giskrára mint korának jeles emberére emlékezett .

1468. október 22-én még tevékeny volt, 1471. február 6-án a királyi Bullában mint elhalálozott van Jan Giskra jegyzetelve.(ez áll a német szövegben, a magyar szöveg még 1476-ban is hadjáratban tudja őt, -nincs feltüntetve hol és ki ellen).

Történészeink dolga lesz ezeket tisztázni végre, hogy elkerüljük azt a félrevezető tájékoztatásunkat miszerint Giskra a ''husziták vezére lett volna''. Igen Jiskra harcolt, rabolta, gyilkolta, fosztogatta a papokat és a magyar népet de nem a huszitizmus – kelyhes , hanem egyéni, hatalmi, uralkodói érdekből vezérelve. A katolikus Luxemburgi Zsigmond magyar király és német-római császár, özvegy leányának Erzsébet királynénak szolgálatában, az adott időszakban és környezetben kelyhes követelődzésnek, ez nehezen is lehetne elképzelhető.

Szilágyi Sándor szerkesztette: A magyar nemzet története sorozatban A Hunyadiak és a Jagellók kora (1440-1526) részben Fraknói Vilmos szerint is, ''Enea Silvio 1449 deczember 13-án Carvajal bibornokhoz irt levelében irja, hogy Giskra a magyarokkal békét kötött, ''jamque vitam sperebet ociosam et uxoriam dusere.'' Erre az időpontra helyezendő tehát a házassági terv, a melyről Dlugoss tesz említést, hogy t. i. Giskra nőül venni készült Hunyadi János nővérét. Enea Silvio imént idézett levelében azután ír a háború megujulásáról és a csatáról , --- az 1448-as második Rigómezőről --- melyben Hunyadi János egyik unokaöccse elesett. (Voigt, id. M. 395.)

A török történetíró Szeád-Eddin szerint is '' a székely bán t. i. Székely János elesett a második Rigómezőn.Nagyon könnyű megtalálni a Vasárnapi Újság 1918. február 3-án kelt számában A RIGÓMEZEI CSATÁK című, szerzői név nélkül közölt összefoglalót. Több érdekes ritkaságot is olvashatunk itt, azonban nem biztos, hogy mind helytálló.

Mohács -1526. után azonban a mi témánkhoz két nagy változás áll be a Magyar Hazában. Külön oda kell figyelni Fráter Lénárt 1937-ben leírt soraira, a 91. oldalon:

''Azonban a török és a hitújitás mindent felborított, még jobban, mint a mi időnkben lezajlott kommunizmus. Ez ugyan csak 130 napig tartott, a török megszállás azonban 150 évig.

Ismeretes a történelemből a hitújitásnak és a töröknek a pusztításban egymással való versengése. Amit meghagyott az egyik, azt elpusztította a másik. Magának **Hunyadi Jánosnak koporsóját** sem kímélték a gyulafehérvári templomban: **1575-ben már az is fel van dúlva.**

Különös düh pusztított azonban Verebélyben, mert Szentkút, mint búcsujáróhely --- a katolikus hitbuzgóságnak egyik fokusa, --- botránykő volt a hitújítók szemében, a török szemében pedig Verebély, akkor még közismerten *Hunyadi származási helye.* Nem maradt ott semmi emlék! A család udvarházának nyoma sem maradt, a kolostor teljesen megsemmisült, a templom egy-két fala talán csak azért maradt meg, mert a hitújítók remélték, hogy esetleg nekik is jó lesz. Verebély 1552 körül pusztulhatott el.''

(A Harmadik nagy változás azaz pusztítás 1490 után, Mátyás király Bécsben való megmérgezése után állt be. ***Hollós-Corvinus-Hunyadi Mátyás királyról és családjáról*** **500 éven át** a Habsburg abszolutizmus intézménye rombolt és hamisított mindent amihez csak hozzáférközött...bizonyítások a továbbiakban.)

(Fráter Lénárt tovább, 95. old.) **Heltainak a Zsigmond-féle fölcicomázott meséjét nagy komolysággal hirdették évszázadokon át és azt még ma is , mint egyedüli igazságot akarnak velünk elfogadtatni. A sok ''dicitur'' meg ''fertur'' miatt homályosodott sőt el is veszett minden nyom, --- ami legfényesebb ragyogású nemzeti csillagunknak : Hunyadi Jánosnak eredetére világosságot deríthetne.** (dicitur-fertur = ''azt beszélik'' meg ''azt mondják'' ... ...)

(Közkinccsé kell még tenni a 96-ik oldalról): Batthyányi József prímás rendeletéből, az **1780-as** években itt is egyházlátogatást végeztek az arra kirendelt egyházi és világi hivatalos közegek.

Ebben az egyházlátogatási jegyzőkönyvben a verebélyi templom belső felszerelésének felsorolása között ez áll:

*''... Habet et Cryptam unam, ubi reqiuescit Corpus Petri, filii de **G**eréb, olim Tavernicorum Magistri, Transsylvaniae vicevajvodae, **Sanguine juncti cum Mathia Corvino(!), Rege Hungariae,** fundatoris hujus Ecclesiae, Anno 1403 tumulati.''*

Ez a szöveg a verebélyi vajda: Péter mester sirkövének feliratából és más utólag belekevert szavakból van összeállítva. De így olvasható a nagybárkányi plébánián és a prímási levéltárban található egyházlátogatási jegyzőkönyvek hivatalosan elfogadott szövegében.

Az esztergomi példányhoz azonban mellékletként csatolva van az eredeti, --- ugy látszik, a bizottság által kiállított --- példány is.

Ebben az eredeti példányban *gróf Kemény László* esztergomi kanonok igen sok széljegyzete van , külön külön aláírásával, mint az egésznek revisora, amit ő Kemény kanonok talán hallott valamit a Mátyás rokonságról és kijavitja a plébános írását, ilyenképpen:

'' Nescio quid de hac desolata Ecclesia, Transylvaniae quondam pietatis Tessera, erecta **non per Petrum Vereb,** sicut D. Parochus ponit, sed per **Petrum Geréb ,** Filium Condam Georgii Geréb, Tavernicorum Regalium Magistri, olim v. Vajvodae, Transylvaniae filii, anno 1389.---sanguine juncti cum mathia Corvino, Rege Hungariae, prae animi maerore ponere debeam.'' (96. –97. old.)

Kemény kanonok úr tehát kijavítja a plébánost, mondván a romokban heverő templomot nem Vereb Péter hanem Geréb Péter , Geréb Györgynek , a királyi tárnokmesternek egykori alvajdának, Erdély fiának, Corvin Mátyás Magyarország királya rokonának fia stb.

A szövegben a V betűt mindjárt ki is javítja vagy javíttatja G – re , ami nagyító üveg nélkül is megállapítható.

A nagybárkányi és esztergomi hivatalos szövegbe, ime, ily módon került a plébánosnak a sirfeliratra és a hagyományra támaszkodó VEREB-adatával szemben a Geréb adat.

Ez az eset valóságos iskolapéldája a toll alá kerülő **hagyományos igazság elhomályosodásának.**

Hol volt még 1389-ben, a templom építésének idejében, vagy 1403-ban, a vajda halálakor, Mátyás király (1440-1490), és hol a Geréb családdal való rokonsága!?

Megjegyzése viszont azt igazolja, hogy az ott nyugvó Pétert Mátyás király vérrokonának tudták még akkor is, de a rokoni viszonyt Kemény kanonok úr már a Geréb – névvel gondolta megoldani.

A birtok azonban sohasem volt a Geréb család birtoka, a siremléken látható címer pedig sohasem volt a Geréb-család címere.

De Kemény kanonok úr is erdélyi volt, őbelőle is kiütközött az erdélyieknél már korábban megtapasztalt lokálpatriotizmus, (azok voltak-e valójában?), igy a romokban heverő templomot is csak erdélyi építhette. (98. old.)

(Fráter Lénárt itt bizony érzékeny témát és vitapontot érint. A katolikus és a protestáns reformáció nézet különbözőségeket. Itt jön be Heltai Gáspár is, igaz ő már 1575-ben és nem

az 1780-as időkben. Azonban, a mi történelmi tárgyilagosságunk érdekében, tisztán és világosan kell meglátnunk az adott történelmi kor , egyháztörténelmi valós helyzetét. Vereb Péter – Hollós Corvinus Hunyadi János – és Mátyás király idejében is – és a Wikipédia szerint is , még a katolicizmus középkori egyeduralma működött nálunk is. Martin Luder-Luther, a reformáció szellemi atyja csak 1483-ban született. Munkássága csak 1518 után lesz ismert, elsősorban talán az, hogy az elkövetett bűnökért Isten büntetését zacskós pénzekkel nem lehet megváltani. Mert ez volt a Vatikán óriási vagyonszerzésének egyik módszere.)

1789-ben kelt egyházlátogatási jegyzőkönyvben a verebélyi templom belső felsorolása között áll a **''Sanguine juncti cum Mathia Corvino, Rege Hungariae,'' bizonyíték arra ami a templomépítő ''verebélyi vajda'' legszebb kitüntetése: ''*vérrokonsági kapcsolat Corvinus Mátyáshoz, Magyarország királyához!''***

(magyarul ez annyit jelent: Hollós Mátyáshoz!)

Sanguine junctus ---vérségi kapcsolat --- mégpedig APAI ÁGON.

Az a Péter , Györgynek fia akit 1403-ban temettek a verebélyi templom kriptájába.

Pétert vérségi rokonság, vérrokoni kapcsolat fűzi Mátyás királyhoz, --- lévén ő Hunyadi Jánosnak atyja --- tehát a királynak nagyatyja!

Az 1789-ben kelt egyházlátogatási jegyzőkönyv megjegyzése, mely egyben azt is bizonyítja, hogy a vérrokoni kapcsolat tudata még akkor is ismert volt a családlakta-vidéken. (98., 99. , 102. old.)

Ha pedig történetíróink továbbra is megmaradnak az oláh-teoria mellett, akkor Szent Pállal csak azt mondhatom (Tim. 2. 4. 4.) ...**a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem, convertentur, - .... *elfordítják fülüket az igazságtól, de odaadják magukat a meséknek. (103. old)***

Hunyadinak és katonáinak csatakiálltása is*: ''Jézus segíts és Szent László!''*

Kormányzósága alatt az aranypénzekre Szent László képét vésette, és Szent Lászlóként akart ő maga is a pogányok ellen közdeni --- *Jézus Krisztus hitéért, anyaszentegyházáért --- és semmi más egyebért.*

Habsburg Albert özvegye.

Hunyadi János, Erzsébet és Ulászló közötti pártharcokba is csak a legelején avatkozott bele, mikor még azt remélte, hogy Garát meg tudja győzni a belvillongások káros és vészthozó voltáról. 1440 után minden belső pártviszálytól visszavonult, (mondja Horváth Mihály). Csak szavazatát adta le arra a királyjelöltre , akit a haza érdekében legelőnyösebbnek tartott. ..... mert érezve és látva a török veszedelmet, ő ott állt résen, minden pillanatban, szinte szüntelenül készenlétben.

A török felett aratott diadaláért a pápa Őszentsége: **Clipeus fidei --- a hit érckemény védő pajzsának** nevezte és ***örök emlékezetére a déli harangszót rendelte el.***

A pápai nyilatkozatok egész sora után (a 110.old) példaként, még csak egy dicső megemlékezés nem pápai székből, mégcsak nem is Magyarországon, hanem Jénában jelent meg 1708-ban és amit **Ponori Tewrewk József azon megjegyzéssel közölt, hogy: ''Külföldön, hol egyébiránt ellenünk sokat és mellettünk keveset szeretnek olvasni és írni, tetszett fel legelőbb az igazság csillaga, mely Hősünk törvényes ágyból lett születéséhez kezde vezérleni: (a latin után itt csak a magyar szöveg): Hunyadi János neve a történetírók előtt olyan nagyhírű és azt annyira magasztalják, hogy a történelemben teljesen tájékozatlannak kell annak lennie, akinek fülét ezen férfiú viselt dolgairól széltében-hosszában elterjedt dicsőitőbeszéd meg nem ütötte. Összehasonlíthatatlan hősnek hirdetik valamennyien, akik bármely csekély vonatkozásban is említést tesznek róla, tudomásunk szerint őt senki meg nem kisebbíti, ellenben mindannyian versenyeznek az ő dicsőítésében (úgy annyira), hogy nagyon közel áll ahhoz, miszerint őt kivételnek tartsad a legtöbb ember sorsa alól, akiket, míg egyik rész dicsér, a másik rész rendszerint valamiben elmarasztal (3 ért. XX. 1.)**

Tájékoztatásul ennyi is elegendő.

Dicséret és dicsőség az ő cselekedete és igazsága megmarad örökön örökké.
(Zsolt. VII. 3.)

Lehetetlen 125 oldal mondanivalóját a teljes szöveg nélkül továbbadni. (talán nem kell újabb 550 évnek elmúlnia ahhoz, hogy Fráter Lénárt : Hunyadi magyar származása oklevelekben c. 1937-ben Budapesten kiadott teljes munkáját minden középiskolás a kezébe vehet. E sorok írója mindenképpen tisztább, tárgyilagosabb értékeléshez juthatott miután a teljes 125 oldalt elolvasta és kicsi részletein elgondolkodott, sok-sok adatainak utánna nézhetett. Elmúltak a Habsburg abszolutizmus évszázadai – reméljük végleg szabadult tőlük a magyar nép – eljött az ideje, hogy a saját történelmünket a saját kezünkbe vegyük és a saját értékeink szerint értékeljük.) Befejezésül, figyelmeztet és irányt mutat Fráter Lénárt idézete a 116. oldalon.

''Minden nemzet iparkodik nagyjainak emlékét méltóképpen megörökíteni, de a magyar nemzet megfeledkezett ezen nagy hőséről. Sehol sincs az országban hozzá méltó emlék, amely hirdetné időtlen-időkig , hogy hazájának és vallásának védője volt a haláláig.''(Ranzano:Epitome.c.XXVII.)

♠♠♠

<u>Summa summárum, Fráter Lénárt minden általa elérhető adat szerint a Verebélyről Erdélybe került és ott templomépítéssel is foglalkozók - Veréb György fia, Veréb Péter fia, Veréb-Hollós-Corvinus-Hunyadi János fia, Hollós-Corvinus Mátyás király, vonalon vezette le a család ősi származását.</u>

(Frater Lénárt könyve teljes egészben olvasható egy Honlapon)

<u>Az már más kérdés , hogy ezt kik és miért támadták-hamisították.</u>

<u>További példa:</u>

Acésta fóin ese cate 3 cóle pe luna si costa 2 fiorini v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 10 franci cu porto postei.

TRANSILVANI'A.

Fói'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Abonamentulu se face numai pe cate 1 anu intregu. Se abonéza la Comitetulu asociatiunei in Sibiiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Nr. 6. Brasiovu 15. Martiu 1869. Anulu II.

Colectiune de diplome
din diplomatariulu comitelui Iosifu Kemény,
cari privescu mai alesu pre romani (valachi).

On. asociatiuni transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, oferita in an. 1868.

Acelea diplome, cari am socotitu a fi mai mo-

ocasiune am escursu si pana la comitele Kemény in Grindu, si acolo petrecûndu vreo 10 dile, ajutandume la scrisu si parochulu din Grindu Nicolae Tamasiu, am mai decopiatu din diplomatariulu comitelui, spre suplinirea celoru perdute in Blasiu, cá la 40 filere, cari tóte se cuprindu in acestu tomu.

Aici se'mi fie ertatu a insemná durerea inimei

1371 Emericus Vajvoda. C. D. T. II.
1371 Emericus Vajvoda et Comes de Zonuk. S. C. D. T. II.
1371 Joannes Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1371 Joannes Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1372 Emericus Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1372 Emericus Vajvoda. Vide Szeredai „Series Episcoporum.“ Vide Désfalva Comitatus Küküllő.
1372 Emericus Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1373 Emericus jam Palatinus, ibid.
1373 (ante) Szász Vajvoda Transilvaniae. Reg. Arch. T. II.
1373 Stephanus Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1373 Ladislaus Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1373 Stephanus Vajvoda et Comes de Zonuk. Siebenb. Quartal-Schrift VI.
1374 Emericus Bubek Vajvoda moritur, ibid. Siebenb. Quartal-Schrift. Fejér C. D. T. IX. Vol. VII.
1374 Ladislaus Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1375 Ladislaus Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1375 Ladislaus filius Deső de Losontz Vajvoda Transilvanus. Fejér C. D. T. IV. Vol. V.
1376 Stephanus Czak Vajvoda. Sieb. Quartal-Schrift VI.
1377 Ladislaus Vajvoda et Comes de Zonuk. Vide Szeredai „Notit. Capit. albensis.“
1377 Ladislaus Vajvoda et Joannes Vice-Vajvoda. Reg. Arch. Tomo II.

Berzluk, Ervenyes, Bassafalva, Trywarku et Kanyn vocatis in Districtu de Erdend existentibus, novae Donationis titulo eis collatis statuantur. Orig. in Lelesz, Transs. in a. f. f. 316 X. serie primarum.
1392 Emericus Bubek Vajvoda Transilvanus et Comes de Zonuk. Fejér C. D. T. X. Vol. VIII.
1392 Bartholomeus Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1393 Frank Vajvoda. Szeredai „Series Eppiscoporum.“
1393 Joannes filius Ladislai Vajvodae. Reg. Arch. T. III.
1393 Ladislai antea Vajvodae filius Joannes ex familia Bánfi. — Ladislaus hic Vajvoda anno 1398 supplicio est affectus. Vide Eder in Fehnero.
1394 Emericus Bubek Vajvoda et Comes de Zonuk. Suppl. C. D. T. II.
1394 Frank Vajvoda (ex Familia Zéchén). Reg. Arch. T. III., 1421.
1394 Petrus filius Georgii de Veréb Vice-Vajvoda. Reg. Arch. Tomo II.
1394 Frank Vajvoda. Szeredai „Series Episcoporum;“ Fejér C. D. T. X. Vol. VIII. et Szeredai „Notit. Capit. Alb.,“ item Sieb. Quartal-Schrift VI.
1395 Frank de Konya. Vide Katona XI.
1395 Frank filius Konye Bani, Vajvoda Transilvaniae et Comes de Zonuk. C. D. T. II. — NB. Iste Frank fuit anno 1406 Judex Curiae.

Erdélyben a Románok 1869-ban is tudták: 1394-ben náluk Veréb Péter a Vice-Vajvoda.

1394 Petrus filius Georgii de Veréb –Vice-Vajvoda - és nem Vojk sem Wajk...

Kedves figyelmes és tárgyilagosan gondolkodó olvasó,

1869-Március 15-én kelt TRANSILVANI'A , második évfolyam, hatodik számában, Erdély Vajdái és Al-Vajdáinak névsora között , bizony 1394-ben a Verebélyi György fia Péter Vice-Vajvoda. (Al-Vajda neve volt dokumentálva) Reg. Arch. Tomo II.

Ezek az adatok mind véletlenek lennének? Nehezen hihető.

Hollós-Corvinus-Hunyadi János családi címere

Hollós-Corvinus-Hunyadi János eredeti hercegi címere 1453-ban. A hercegi korona Bonfini személyes ismeretei alapján az anyai ág ősi Görög császári vonal származását bizonyítja. A többi kép azonos az apai ág, Veréb Péter mátraverebélyi sirkövének címerével. Fráter Lénárt 1937-ben oklevelek alapján mindezt 125 oldalon pontosan feldolgozta . Erről a hercegi címről olvasni manapság úton-útfélen olyan szellemes kijelentéseket , hogy a pápától "kapta" de Hunyadi János '' nem használta'' a hercegi címét ''nem élt vele''... Mikor osztogattak és milyen jogon csak akárkiknek hercegi címeket a pápák? Amelyeket aztán az adományozottak ''nem használtak''. Mert ugye a valóság elfogadása már megfosztaná a kártékonyokat attól a rosszindulatú félrevezetéstől miszerint Mátyás király ''alacsony'' származása ellenére édesanyja és Szilágyi Mihály erőszakoskodása alapján lett király. Meg aztán a ''nagylelkű'' idegen királykodók, állítólag 1453-ban címerbővitéssel látták el Hunyadi Jánost. Arról már elfeledkeztünk elgondolkodni, hogy ez a címerbővités tulajdonképpen egy igen körmönfont idegenek önkoronázása volt… csupán. A magyarok koronájával ugye… Hogyan is szól ez a cimerbővités?

1453. február 1. Pozsony V. László beszterce örökös grófi rang és címer bővítése:

László, Isten kegyelméből Magyarország, Csehország, Dalmácia, Horvátország, stb királya … Ausztria és Stájerország hercege, Morvaország őrgrófja, stb. …**tekintetes és nagyságos Hunyadi Jánost**, korábban országunk kormányzóját, az erdélyi országrészbeli Beszterce városunk és kerületünk fölé az örökös grófi méltóságba és tisztségbe felemeltük és kiemeltük……a fentemlitett korábbi címeréhez hozzáadunk egy fehér mezőben felemelkedő, az egyik mellső lábán, mint kézzel **arany koronát** tartó , **vagy mintegy odaadó ,** vörös színű egész **oroszlánt**, … ezen pajzs fölé legyen téve a szokott díszeken innen és onnan leeresztő aranyozott **koronás sisak**, …..a vörös oroszlán azt jelenti, hogy **János gróf** a mostani távollétünk idejében, János gróf az általános kormányzói hivatalt saját becsületére és saját terheire nevünkben magára vette és magára vállalta (milyen nagylelkűen szép levél….) … amit országunk védelmére és jogaink oltalmazására **mert erre alkalmas volt**, azt megtette, végrehajtotta őszinte hűségben és aggodalomban, ……az oroszlán merészségével , nem méltatlanul hasonlitották őt a harcoló és vérvörös oroszlánhoz, az pedig , hogy az a mellső lábai közül az egyikben arany koronát tart és odaad, nyíltan azt jelenti, hogy János gróf koronánk (a magyarok koronája talán….) jogait és azok birtoklását a saját fáradságával és verejtékével a támadók kezéből kiragadva és hűségesen, miután képességét felajánlotta, fennségünknek **átadta**

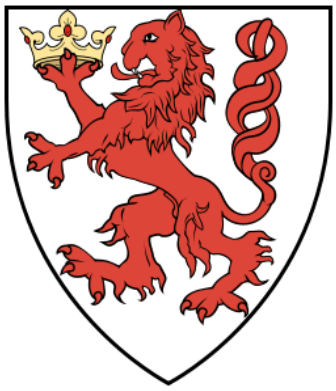
…és minket azok kormányzásába szerencsésen bevezetett …(milyen ''jószerencsés''-ek voltak ezek a mások erejével másokon kormányzó meg királykodók….)

Kelt Pozsonyban , a szent Szűz előtti pénteken, az Úr 1453. esztendejében……

……..

Számunkra itt a lényeg kedves olvasó egyszerűen csak annyi, hogy itt ravaszul kivették a helyéről az eredeti Hunyadi címerből a két hollót és a saját hercegi koronát, amit megduplázva nagylelkűen és önadományozásra aztán két oroszlán első mancsába helyeztek miként azok azt odanyújtják valahová, az önadományozás szövege szerint az önkoronázónak.

Egy percre sem feledkezzünk meg arról, hogy a fentiek alapján hogyan és kitől került tehát a két oroszlán Hunyadi János bővitett címerébe . Mert sok dolgunk lesz ám még ezzel, az 1453 februárban kibővített címerbe úgymond főpapok és bárók tanácsára , királyi adományként került, oroszlánnal. (igazán a Cillei tanácsára).

Milyen nagylelkűnek hangzik ez a megtévesztésünkre agyonszajkózott címerbővítési adományozás Hunyadi János részére. Az eredeti természetes színű két holló helyébe.

Magyarul: Hollós-Hunyadi János, Szerbül: Sibinjanin Janko,

Latinul: Ioannes Corvinus,

Ha az időnek amelyik **Corvinus Jánost** szülte (nálunk magyarhonban ez annyi volt mint **Hollós Jánost**), a szörnyű felfordulásban őt nélkülöznie kellett volna, bizony rég befellegzett volna a pannonoknak, a noricusoknak, a germánoknak, de az egész keresztény világnak is. Ő volt az ország és az igaz hit legelszántabb védelmezője. Corvinus Magyarország alsó végeit és Temesvárt kormányozta. Corvinus úgy gondolkodik, hogy Julius Caesar tanítása szerint az ellenséget mindig merészséggel és gyorsasággal kell megijeszteni. (a latin Bonfini írta ezeket is 1486 után, A Magyar Történelem Tizedei -ben amelyekről magyar fordítást csak az 1990-es években (1985 után) olvashattunk Kulcsár Péter fordításának köszönhetően. Máig rejtély,

mit és hol hamisítottak a történelmünkről szóló írásokat beszedő és azokat a titkos levéltáraikban elrejtők. Ezekről még sokkal többet majd, a továbbiakban.)
Hunyadi János harcászati módszerében példa volt még Zsigmond király aki szerint nem megvárni, hogy az országba betörjön hanem az ellenséget a saját területén kell leállítani.
Fraknói Vilmos tanulmányát is tartalmazza a Szilágyi Sándor által szerkesztett
A magyar nemzet története sorozat amely 1896-ban készült Budapesten. Innen a III FEJEZET. A törökországi hadjárat. Ujabb hadi készületek c. rész minden középiskolás könyv tartalmához nélkülözhetetlen tudnivaló – különösen a ***Kupelwieser Ferenc*** féle (félre)-térképezés.
Innen: Hunyadi Jánosban, a tőle kivívott diadalok után az Istentől küldött hadvezért látták, ki a kereszténységet legfélelmesebb ellenségétől örökre megszabadíthatja. Az a terv állapíttatott meg, hogy amíg nyugat felől a magyar és lengyel hadak a török területre nyomulnak, azalatt majd a pápától és a velencei köztársaságtól hajóhadak érkeznek – amiből az 1443-ik év folyamán **nem lett semmi, nem érkeztek. Ennek dacára a magyarok hadjárata nem maradt el. Ez volt az úgynevezett** Hosszú hadjárat – Balkáni hadjárat , **1443 július 22 és 1444 január 25-ike** között.

Hunyadi János és I. Ulászló hadjárata a Balkánon az Ottománok ellen.

Ez a hat hónap magyar szempontból sokkal érthetőbb lehetne, Hollós-Corvinus - (szerbeknél Korvin , a törököknél habár úgy írják és-vagy ejtik ki, hogy Korvin vagy „Kurvin" – .... részletesen majd a továbbiakban erről) nos, helyesebb lenne: Hollós-Corvinus-Hunyadi János Niš környéki hosszú hadjárata megfogalmazásban.

Hollós-Corvinus-Hunyadi János hadvezér emléke kötelez ezeknek a történelmi hamisításoknak, szándékos vagy véletlen múlasztásoknak, a helyére tételére.

Zsigmond király halála után (1437. december), Habsburg Albrecht egy évre Csehországban rendezi ügyes-bajos dolgait.
1438-ban a törökök Erdélyre törnek és pusztítanak, fosztogatnak. 1439-ben a török Szmederevót (Smederevo) támadja. **II.Murád szultán nem nézte el tovább Đurađ Branković** (ejtsd: Gyurágy Bránkovity mert helytelen a Brankovics Györgyre fordítás, egyszerűen azért mert megtévesztő a sok magyarosított név után megtalálni a helyes megfelelőjét. Bránkovity nem volt magyar. Ugyanakkor, megtévesztő és érthetetlen, miért kell mellőznünk a tényt, miszerint a magyar Hollós nevet nem tudjuk vagy nem akarjuk, a latin Bonfini és mások által Corvinus-ként latinra fordítottból, a magyar Hollós megfelelőjén gyakorlatba vezetni) **hol török hol a magyar oldalra állását.** Két fia akkor már fogságban élt Törökországban Mara (Márá) leánya a szultán háremében sínylődött. Đurađ állandó titkos levelezésben állt fiaival ami jó kifogásnak jött II.Murát szultán 1441-es parancsához miszerint a két fiát, Grgurt és Stefant a messzi Tokatu városban megvakíttatta. További ok erre még Brankovič despot, magyarokkal tartott kapcsolata volt. Amikor Mara Szultánnő – aki valójában csak a hárem lakója volt, erről tudomást szerzett, könyörgött a Szultánnál testvérei megkegyelmezésére, amivel a szóra hajló II.Murát késett el, ugyanis rendeletét már végrehajtották. **1443-ban Đurađ Branković, a magyarok törökök elleni hadjáratának oldalára állt, hogy utánna újra a törökkel tárgyaljon, visszakérje területeit, megszállt városait és rab fiait. Fájdalmában összeesett amikor megvakított fiait viszontlátta.**
Időközben Hunyadi János mintegy negyvenezer fegyveres élén 1443 július közepén Đurađ Brankovity despot-tal, Guliano Cesarini bibornok pápai követtel, számos magyar és lengyel főúrral Rácországba indul. Nyolcezer rác és néhány száz bosnyák vitéz csatlakozott hozzájuk. Krusevác várát visszafoglalták majd keletre a Morava folyó partjánál októberben tábort ütöttek. A török sereg közeledtének hírére Hunyadi János tizenkétezer lovassereg élén

Naissos – Naissus - Nish – Niš városát hatalmába ejtette. Három török hadosztály közeledett feléjük akik **Nis** mellett terveztek egyesülni. Feladatukat Hunyadi János megakadályozta, csodálatos gyorsasággal és biztonsággal ütközött meg velük külön-külön. Estefelé újabb török sereg nyomult a Morava folyónál táborozó királyi sereg felé, akik ellen Hunyadi János azonnal Nis felé fordult vissza.Egy pillanatra félelem fogta el, de vitézeit harci rendbe állította és az éj homályában vívott csatában szintén győzedelmet aratott.
Kétszeresen nagyjelentőségű volt ez a Naissos - Nis-i győzelem , írja Fraknói Vilmos.

Magyar szempontból viszont van egy harmadik nagy-jelentősége is, Hunyadi János 1443-as HOSSZÚ HADJÁRATÁNAK amelyet hol *''Korvingrádnak''* **hol meg** *''Kurvingrádnak''* **nevezett el a hálás - ''hálás'' utókor, de erről majd a továbbiakban.**
Egy legújabb bizonyíték szerint pedig, még Karvin-grad néven is jegyzetelték valakik.
Tehát: Korvingrád- Kurvingrád- Karvin grád. Bizonyítva! Ez már jelent valamit!
Nis első nagy jelentősége:
Krusevácnál az első ütközet. A Morava folyó és Nis környékén győzelem a törökök felett.
1444. tavaszán II.Murád szultán, Bránkovity Gyurágy, Hunyadi János és I.Ulászló béketárgyalásai eredményeként, 1444. augusztus 1-én Bránkovity Gyurágy szerb despota visszakapja Hunyadi János által visszafoglalt országát, 24 várossal, beleértve Novo Brdo városát, Golubácot és Krusevácot, természetesen Niš városát és környékét is,
1444. augusztus 22-én Gyurágy bevonulhatott Szmederevóba a fővárosba. (Valóban ez lenne a története ennek az eseménynek? Egy kis körülkeresgélésel bizony kiderül, hogy NEM, még véletlenül sem csak így álltak a dolgok. Ezért nem csoda, hogy nem is tudjuk az elkövetkező 12 évnek eseményeit helyesen értelmezni, sem megérteni. Ezekről is majd a továbbiakban.)
Niš második nagy jelentősége:
A megvert török seregben ott volt a húsz év előtt oszmán iga alá jutott Albánia egyik fejedelmének, Iván crojai hercegnek fia , Castriota György, aki mint kilenc éves gyermek jutott a szultán udvarához, az iszlámra térítésekor Skander bég nevet kapta, de ősei hitéhez és hazájához való ragaszkodásának érzése a Nis-nél szenvedett vereségük után felébredt lelkében, a beállott zűrzavart kihasználva, párszáz harcosa kíséretében Albániába menekült. Hazájában az országa nagy részét visszaszerezte, megkezdte törökellenes harcait melyeket sok szerencsével évtizedekig folytatott.

♠♠♠

Hunyadi János a **Niš** mellett vívott csaták után , négyezer török fogollyal és dús zsákmánnyal tért vissza királyi táborába.Itt elhatározták, hogy a nagy tél ellenére tovább nyomulnak előre, így **1443. november végén** Pirot és Szófia városokat is hatalmába kerítette. Azonban, a Traján császártól építtetett országutat amelyik a róla elnevezett Traján szoroson keresztül Philippopolis és **Konstantinápoly felé vezet**, a török hadak elzárták. A hóviharok járhatatlanná tették. Branković Đurađ - Bránkovity Gyurágy tanácsára Hunyadi János egy másik utat választott, 870 méter magas hágón át jutottak tovább a Zlaticai völgyön át ahol a török csapatok újra elállták útjukat és újabb háromnapos ütközetet vívott. Habár a harc a törökök veszteségével végződött a megviselt magyar sereg a havazás és fagy valamint alkalmas szállás hiányában betegségektől viseltetett meg. Vissza kellett fordulni. Szófián túl, a Kunovica-szorosnál Kasim basa támadott az utóhadra. 1444 január 5-én újabb csata , Ulászló és Hunyadi jelenléte adhatott erőt az itteni győzelmükhöz. Mahmud Cselebi, a szultán sógora is számos előkelő fogollyal a győzők kezében került. A megmaradt magyarok hazájuk felé folytathatták útjukat.

1443-as HOSSZÚ HADJÁRAT útvonala Nándorfehérvár-Kruševác-Niš-Szófia-Zlatica szoros-Melstica-Niš .
Glatz Ferenc nevére utaló ezen térkép megtévesztő, mert Konstantinápolyt a török birodalom részeként jelöli, holott az 1443-as harci eseményekkor , 1444-ben sőt 1448-ban is, és a nyugat támogatásának elmaradásában is, Konstantinápoly még tartotta magát. Konstantinápoly csak 1453. május 29-én esett véglegesen a törökök hatalmába. A történelmi tisztánlátás érdekében Konstantinápoly területét 1453-ig más színnel kellene jelölni. Az 1443-as évet pedig oda kellene írni a hosszú hadjáratot jelölő barna színű vastag vonalhoz, újra a jeles történelmi esemény világos tisztánlátásának érdekében. 1442-ben helyesen, a Jalomica folyó körül harcolt Hunyadi János, ami azért érdekes mert apjának a Verebélyi Péter erdélyi alvajdának tulajdonított 1368-as harcokban, Illancsának nevezték valakik ezt a folyót.
Tartsuk meg lelki szemeink előtt kedves olvasó a Nándorfehérvár-Nis-Drinápoly-Konstantinápoly útvonalat.
Hős hadvezérünk Hollós-Corvinus-Hunyadi János emlékére is, meg egy csodára-várásnak a bizonyítására.(majd a továbbiakban)

Fraknói Vilmos fontos tudnivalóra vezet rá minket. Kár, hogy soraira nem szenteltünk kellő figyelmet.
Ennek a Niš környéki 1443-as Hosszú Hadjáratnak dicsőséges eseményei a keresztény világ minden részében nagy mozgalmat idéztek elő. Azt várták, hogy a magyar sereg le tudja állítani a török birodalom terjeszkedését. A burgundi fejedelem udvaránál állították, hogy a magyar sereg könnyű szerrel **egész Görögországot** visszahódíthatta volna.
1444 február 2-ikán Gyertyaszentelő ünnepén vonult be a visszatérő sereg Budára. Mélyen megható jelenet volt amikor Nagyboldogasszony templomához érve a sebesült Ulászló , mezítláb járult az Úr oltára elé , ahol az ellenségtől elvett zászlókat felajánlotta. A legkiválóbb 12 magyar és 12 lengyel vitéznek címeres pajzsát a templom falain helyezték el. Ezen a kitüntetésen Guliano Cesarini bíbornok azt kérte, hogy ő is a magyarok közé számíttassék. Címere a Hunyadi Jánosé mellett foglalt helyet.

II Murád szultán Európában egyedül Hunyaditól félt.
(Antonio Bonfini írta ezt a Magyar Történelmünk Tizedeiben.)

Antonio Bonfini több mint valószínűen úgy írta, hogy II.Murád szultán Európában egyedül **Joannes Corvinus-**tól félt. A továbbiak megértéséhez nem mindegy hogyan írta.

A török szultánokat kell kicsit jobban megismernünk, érthetőbbek lesznek a folyamatok a Hunyadiak korában.

I.Murád oszmán szultán (1326. június 29. - 1389.június 15.)

Orhán szultán és Helén görög hercegnő fia volt. Apja halála után ő lett a török birodalom harmadik szultánja. Uralma alatt a görög császárt adófizetésre kényszerítette, majdnem az egész Balkán félszigetet meghódította. A kereszténykből janicsárokat képezni *devsir* rendszer az ő idejében alakult ki. Birodalmát két részre osztotta: Anatóliára az Ázsiai részre és Ruméliára az Európai részre. I.Murád a Karamániai emirátus ellen harcolt Anatóliában, a szerbek, bolgárok és magyarok ellen Európában. Európai terjeszkedésük ellen létrejött Magyarország, több szerb feudális főúr, Bosznia és Havasalföld valamint Bulgária részvételével egy erős koalició. **1371. szeptember 26-án a Marica folyó mellett ütköztek meg a törökkel.** A csatát a törökök nyerték meg, **Lázár szerb fejedelem** részlegesen behódolt és a szultán adófizetője lett. A kolalíció szétesett. **1389. június 15-én az Első Rigómezei csatában** a törökök fényes győzelmet arattak, Szerbia elvesztette függetlenségét. Életét vesztette itt Lázár fejedelem és I.Murát szultán is.

I.Bajazid (1354-1403) Szultán volt **1389-től** 1402-ig.

I.Murád szultán fia volt. Apjával együtt harcolt az Első Rigómezei csatában ahol I.Murád 1389 június 16-án esett el. Apja halálát könyörtelenül megbosszulta I.Bajazid. Minden szerb foglyot lemészároltatott. 1390-ben feleségül vette a Rigómezőn elesett Lázár szerb fejedelem Olivera nevő leányát. Egyességet köt Lázár fejedelem fiával és utódával, **Stefan Lazarević - Lázárevityel** (magyarul annyi mint Lázárffi), a későbbi fejedelemmel arról, hogy elismeri uralkodását bizonyos autonómián belül.
1389 és 1395 között meghódította Bolgáriát és Görögország északi területét.
1394-ben átkelt a Dunán és Havasalföldet támadta.
Thesszáliát, Makedóniát – 1393 és 1398 között sorra elfoglalta a nyugat – anatóliai Türkmén emírségeket.
1394-ben Bajazid ostromolja Konstantinápolyt.
1395-ben második támadás Konstantinápoly ellen. II.Manuel Palaeologus görög császár sürgetésére keresztény sereg szervezése 1396-ban, Zsigmond Magyar király vezetésével aki 1433-ban Római császár lesz.
1395-ben Bajazid megépítette a Boszporusz Ázsiai partján Konstantinápolytól nem messze az Anatóliai erődöt – Anadolu Hiszári-t.
1402-ben az ankarai csatában vereséget szenvedett, Timur Lenk (1336-1405) a mongolok birodalmának helyreállítását megálmodó híres Mongol fejedelemtől. 1396 után Zsigmond magyar király és II.Mánuel is Timurban látták I.Bajazid terjeszkedésének megállítását. 1402-ben Timur fogságába esett I.Bajazid, 1403. március 8-án hunyt el 49 évesen.

I.Mehmed (1382-1421) az Ottomán birodalom szultána 1413-tól 1421-ig,

Bajazid egyik fia és utóda volt. Meghódította Albánia egyes területét az Örmény királyságot, Az Ottomán Birodalom második alapitójaként lett ismert. Halála után fia II Murád lett a szultán.
II.Murád (1404-1451) ,(a wikipédia angol szöveg- ből), apja I Mehmed halála után 1421-től 1451-ig volt szultán, kivéve egy rövid időt 1444. és 1446 között amikor fia II. Mehmed uralkodott. Az anatóliai török emirát és a balkáni keresztény feudális

főurak ellen 25 éves hadjáratot folytatott. Sikertelenül ostromolta Konstantinápolyt. Majd Velence, Szerbia és Magyarország ellen üzent hadat. Az 1430-as években jelentős területeket foglalt el a Balkánon, 1439-ben megszállta Szerbiát. 1441-ben a Szent Római Birodalom, Lengyelország és Albánia is csatlakozott a szerbiai és magyarországi koalicióhoz. 1444-ben fiára bízta a birodalmát azonban a Janicsárok lázadására visszavette azt. 1444-ben II.Murád szultán győzedelmeskedett Hunyadi János seregén a várnai ütközetben. **1448-ban a Második Rigómezei ütközetben győzedelmeskedett a keresztény koalición. Miután biztosította hatalmát a balkánon, keletre fordult és legyőzte Timur fiát Shah Rokh-ot. 1450-ben sikertelenül ostromol Albániában Skanderbeg ellen. 1451-ben betegségben hunyt el, utóda fia II. Mehmed lett.**

II.Mehmed (Született:1432 március 30 – elhunyt **1481** május 3-ikán, 49 éves korában.)

Az oszmán birodalom szultánja volt először rövid ideig 1444 és 1446 szeptembere között. Majd apja II.Murád halála után 1451-től 1481 májusáig tartó uralkodása eredményéül Törökország nemzeti hősének tartják számon. Nevéhez fűződik **Konstantinápoly bukása 1453-ban.**

Főként nekünk magyaroknak hamis történelmi tudatot ad erre a történelmi időszakra divatosan átkeresztelt valami ''Byzánci Birodalom'' bukását emlegetni. Egyszerűen azért mert **1453-ig** és még 1557-ig is csak **Római Birodalom és Constantinopol** létezett. A **''Byzánc'' egy ''modern'' kitaláció amelyik az adott korban élők között ismeretlen és idegen kifejezés volt.**

A ''Byzánci Birodalom'' elnevezést a német történész Hieronymus Wolf találta ki 1557-ben amikoris *a Corpus historiae Byzantinae* történelmi dolgozatába bevezette a ''Byzánci történetírást''. Ezzel az ősi Rómait a középkori Görög történelemtől gondolta különválasztani.

A két földrajzi terület közös történelmi időszakára azonban elfelejtett figyelmet szentelni.

A kifejezés csak a 18-ik századtól kezdett el divatozni amikor francia szerzők , pl. Montesquieu munkájában tűnik fel nem-először. Ezt Róma és a Frankok diskurzisához kell visszavezetni, pl, Charlemagne új birodalma és a pápaság körüli vitákhoz. Ehhez az angol nyelvű – Byzantine Empire – Crystalinks – Honlapon találunk érthető magyarázatot. A történelem egyik leghírhedtebb hamisítványát a *The Donation of Constantine, ciműnek szerepét kell megismerni.* Ez szerint a szokásos és nyugaton Constantinápolyra alkalmazott **''Imperator Romanorum''** - Római császár megnevezés csak a Frank uralkodóra használható. Konstantinápolyra pedig **''Imperator Graecorum'' és területére ''Imperium Graecorum'', ''Graecia'', ''Terra Graecorum'' , sőt ''Imperium Constantinopolitanus'' vonatkozik.**

Részben ez motiválhatta Wolfot, a Római történelemben használatos szakkifejezések átmagyarázására. Nem a történelmet, hanem csak a megnevezéseket cserélte ki, változtatta meg. Megtévesztésnek, napjainkig is, úgy tűnik ez is megtette a hatást.

Ebből fejlődött ki aztán a lekicsinylő, csorbító, hátrányos, korlátozó - magyar történelemszemléletünket a középkorra vonatkoztatva mindenképpen félrevezető ''Byzantine'' – ''Byzanc'' – ''Bizánci'' név kitaláció.

Hogy miért fontos ez?

Egyszerűen azért, mert a Hollós-Corvinus-Hunyadiak korában mindenhol csak RÓMAI birodalmat írtak, mondtak , beszéltek, emlegettek, még akkor is ha ''Kelet'' vagy ''Nyugat'' Római területről volt szó. 1557 előtt soha senki le nem írta sehol, hogy Constantinopol bármi formában Bizánci Birodalom lenne. 1515-ig pedig Európában katolikus hitről beszéltek, még nincs reformáció.

Aki pedig katolikus volt vagy nem az volt Konstantinápolyban, mindenki egyszerűen csak

--- *RÓMAI* --- volt.

Vagy akinek bármi köze lett volna Constantinopolhoz és keresztény és katolikus is volt, a Balkánt és Magyarországot is beleszámítva, a kor hiteles TÖRTÉNELMI GYAKORLATÁHOZ híven, RÓMAINAK NEVEZTETETT.

Hogyan is látja ezt Kulcsár Péter A CORVINUS – LEGENDA című dolgozatában?

HUNYAI JÁNOS SZÜLŐHELYE

''A család Hunyadot mint birtokot csak 1409-ben kapta. **Ez a szülőhely feltételezés elesik.**

Antonio Bonfini – Mátyás király **kortárs** történetírója , a család Római (CORVINUS) származásának kitalálója **(NEM kitalálója HANEM helyesen értelmezője!)** – arról tudósít, hogy Hunyadi János ''in Corvino vico'' látta meg a napvilágot. Az újabb irodalom azonban ezt figyelmen kívül hagyja, mert ez a megjelölés a Corvinus-mitosz hatása alatt keletkezett. (nem alatta keletkezett hanem ez **Hollós** igazsága!)

Nézzük azonban közelebbről Bonfini szövegét. Nem úgy szól, mint ahogy érteni szokás. (folytatja Kulcsár Péter értelmiségi).

Először: Hunyadi ''Corvinus faluban születvén, nemzetségét a RÓMAI Corvinus (azaz HOLLÓS) családra vezette vissza''. Nem azt mondja, hogy a falut a Hunyadiakról nevezték el, hanem fordítva, úgy vélekedik, hogy ha János egy Corvinus nevű helységben jött a világra, akkor nyilván **köze van a hasonnevű római családhoz (vagy a hollós címerhez inkább, amiről a család Torontáli fészke is Hollós-városában -Hollós-vára volt. ''In Corvino vico Hollós natus '' írta Bonfini Mátyás király történésze, és írt Bonfini még mást is, ettől közelebbi meghatározást is, részletesen erről majd a Szentborbála története 4-ik részben.)**

Másodszor:''az atyai faluban születvén, amit a mi időnkben is Corvinusnak (Hollósnak) neveznek. Bizonyos tehát, hogy létező földrajzi helyre gondol, melynek neve János születése előtt is Corvinus volt és műve, a Magyar Történet írásakor (1488-1496-ban) is így nevezték''. (**Hollós és Horogszeg helységekről van itt szó.)**

Petrus Ransanus is erről a területről írt már **1450-ben**.

Ransanus ''Vallachia melletti ''művelt'' **Sziget -** et ismert a Duna szétágazásánál, nem messze a török birodalom határától, ahol az ellenség gyakran támadott amiért is János szülője Magyarországra költözött.'' (ez a **Torontál-Sziget-vár** egy jó kőhajitásnyira fekszik Hollóstól délnyugatra a Duna-Tisza torkolatánál, a Torontáli oldalon.**Torontálsziget vára és település-lakott hely akár falu akár város, amit nem szabad valami ''Duna szigetével'' össze-vissza tévesztgetni. Azok az Al-Duna medréből kiemelkedő bizonyos szigetek, a Vaskapu előtt, minden év jó néhány hónapja alatt víz alatt voltak.Ott nem lakhatott és házat sem várat nem építhetett rájuk senki, esetleg egy kunyhót...amit nem baj, ha elvisz a tavaszi áradat... Ransanus ''művelt'' szigete nem ''isoláról'' hanem emberek lakta művelt-cselekedet által létrehozott helyről szól, amelyiknek ''Sziget'' a neve. TORONTÁL-SZIGET település és vár a Duna-Tisza torkolatnál.**)

Kulcsár Péter pontosan rögzítette a tényt, Hunyadi Jánost Ozorai Pippo vezette katonai pályára és az 1409-es Hunyadmegyei adományt is Temes megye ispánja Ozorai Pippo eszközölte ki számára. **Ezért nem állja a valóságot az a sokadik másik tévhit miszerint ''Hunyad városának Hollós utcájában'' született volna...**– Itt jön be még a keve-kő találgatás amire nincs szükség ugyanis a Corvinus – **Hollós** földrajzi terület nagyon is létező, Hunyadi János családi birtoka volt.

Minket itt Hunyadi János nemzetségének ''RÓMAI'' Corvinus (Hollós) családja érdekel. Azért római mert nem volt muzulmán sem bogumil sem kálvinista sem

lutheránus sem semmi más, hanem egyszerűen Szent István és Szent László keresztény hitének volt a védelmezője, a kolduló – Ferencesek különös pártolója.

A Ferencesek pártolója.

Kulcsár Péter akarva-akaratlanul a helyes irányba vezet minket. Azt írja, hogy a Covinusból, amit Keve összevissza magyarázatával nevezett valaki Kő várának, belekeverve egy Johannes de Conhara nevű valakit is akit egy 1415-ben zajlott török elleni Bosznia felé tartó előkészület vezetőjének nevez egy Zsigmond királyhoz szóló oklevél, és itt is Joannes de Kouhara – Kovhara – Kővára lesz, ami végülis a mi Hunyadink latinul Joannes Corvinus , Covinusra keresztelt nevénél köt ki.

A ''Kővára'' kitalációról jut eszembe: nézzünk csak utánna,
Tamásfalva – Hetény – Hetin körüli tudnivalókról, többek között:
A falu ''őző'' tájszólásáról Molnár Anna följegyzéséből.

''Van énneköm hat kűvárom,
Hetediket most csinálom.''

A falut körülvevő termőföldek dűlőnevei közül:

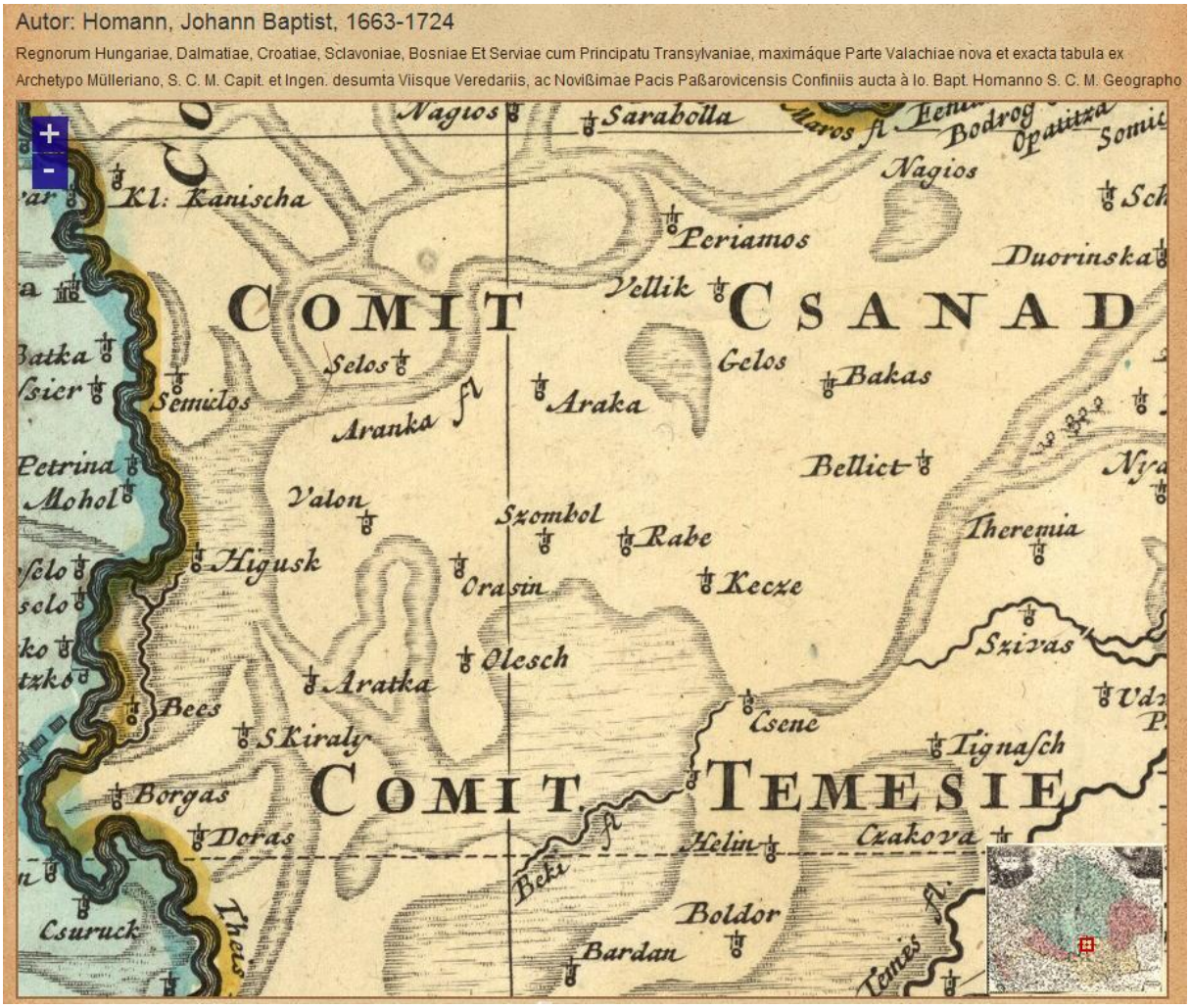
Kűhatár, Százlánc, Hercegfőggye, Dojna.

Tamásfalváról pedig tudjuk, hogy szinte tőszomszédja azaz Hollós-Corvinus János és családjának tulajdona is volt a Horogszeg, Hollós, Galád körüli terület melletti, középkori falu.

A Budapesten germán érdekre írkáló 18-19-ik századi történészek pedig honnan ismerhették szépapáink ízes magyar beszédét? Sehonnan, mert a szerencsétlen Mercy odarendelésével csak 1725 – után, **a II Rákóczi Ferenc vezette Szabadságharcunkat, szerbek segítségével való leveretésünk után** - gyarmatosították és hamisították ősi földünk helységneveit és történelmét, de még a mai napig is előszeretettel ők írkálnak ''vad barbár magyarokról''...
Ja, mert akkor a ''civilizáltaknak'' minden meg van engedve...
Vissza innen azonban a régmúlt időkhöz:
Alapos képzelőtehetség kell ehhez az 1415-ös Kouhara -''Kővárihoz'' viszont, ha még azt is tudom, hogy Hunyadi János születési évét Magyarországon 1404, 1407, 1409-re is teszik. Ki-ki a saját érdeke szerint. De ami biztos az egyszerűen az, hogy 11 évesen, 8 évesen, vagy akár 6 évesen a mi magyar Hunyadi Jánosunk 1415-ben nem vezethetett semilyen törökellenes intézkedést. A magyar irodalomban terjesztett évszámok szerint. **Születési évét 1387-ről 1403 utánra csak azért hamisították át mert apja Verebi Péter erdélyi alvajda 1403-ban hunyt el, tehát semmi esetre sem szülessen ettől előbb, mert akkor szembetűnő a népámítás. Mintha így, egy kis utánnanézéssel, nem jönnénk rá a szánalmas turpiságukra...**
Tény tehát, gyermekkorában nem vezetett törökellenes intézkedést, és nekünk gyermekkirályunk sem volt.
De itt jön a helyes folytatás: ''... mivel a ''covinnus'' szónak is van ''corvinius'' alakja a W – vel írt Cowinus már tálcán kínálta a félreolvasás lehetőségét.
És megállapítást nyert az is, hogy a **Corvinus** legenda Itáliában **(???)** keletkezett, mert magyar elmében nem merült volna fel Keve nevének hallatára a **''római''** Corvinusok emléke.**(??? akkor még nincs ''Byzánc''.).** Hogy ki vitte Itáliába **(???)** ezeket az adatokat nem lehet tudni, **de ott Ransanus nyomán – a várnai csata és**

Hunyadi méltatása révén Itáliában <u>1444-ben</u> már ismert volt Corvinus –Hollós - Hunyadi János neve.

<u>Földabrosz-Térképszemléljünk néhány oldalon:</u>

Középkori térképeinket nem magyar Geographo-térképészek és nem Magyarországon nyomtatták.
A szinte sorozatos elírásaik mellett is azonban, csak hálával tartozunk nekik és azoknak is akik e régi térképeket raktározták és mára valamennyiünk számára elérhetővé tették.
Bees vára – Törökbecse vára, Aratka – Aracs, Olesch – Hollós-vára,
Orasin – Horogszeg a horogszegi várkastéllyal, Horogszegi Szilágyi Erzsébet szülőhelyével. Selos – Szőllős egy kicsit helyükettévesztetten, de 1700-ban még virultak.

Olesch – helyesen Hollós
Corvinus-Hunyadi János családi fészke, fiának Mátyás királynak a szülőhelye.

Orasin – helyesen Horogszeg

Sorakoztak és őrt álltak a középkor Magyar végvárai-erődítményei

Helységneveink helye és neve attól függött aki éppen térképezte.

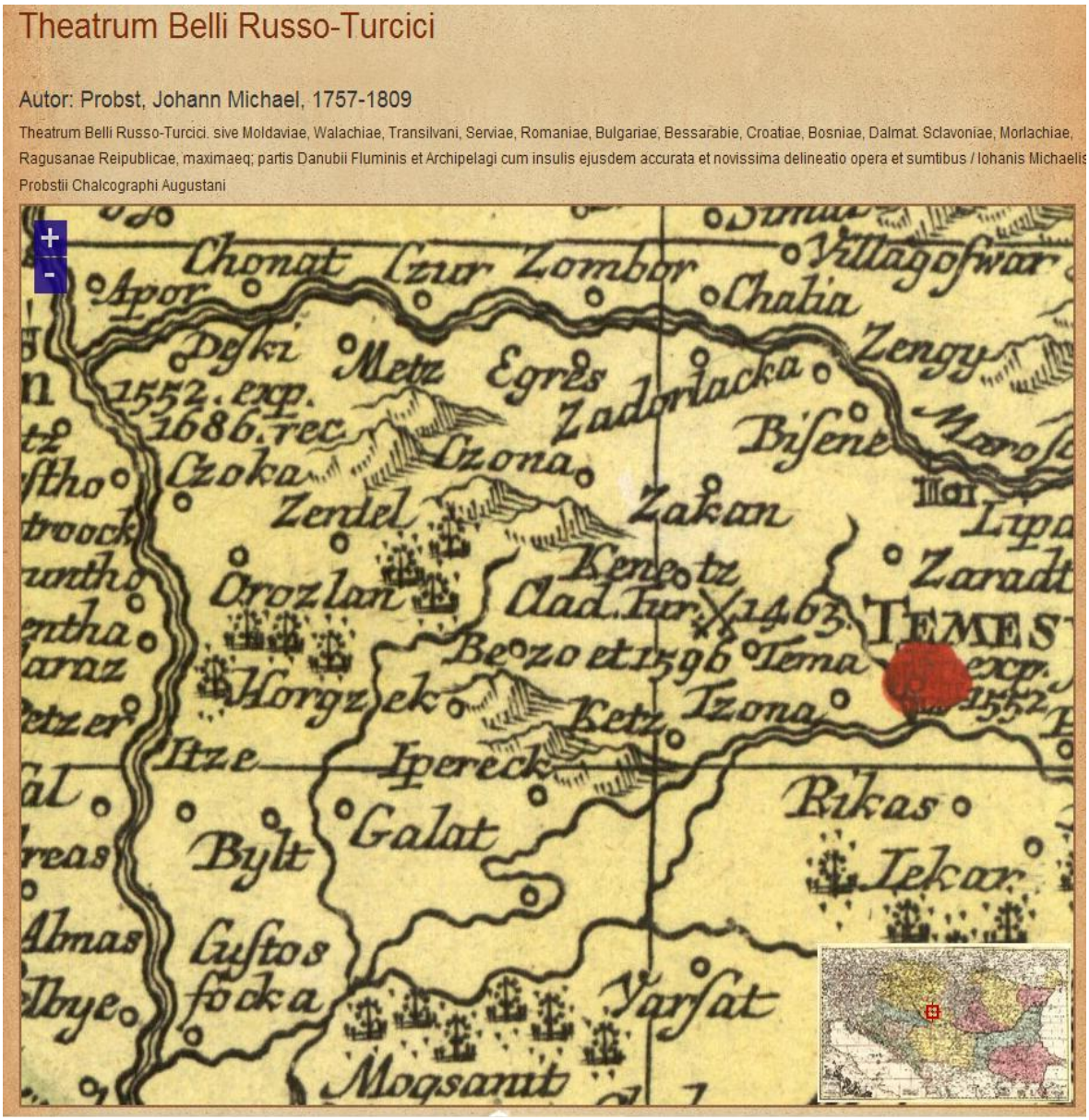

1718-ban: Orasin – Horogszeg, Olesch – Hollós

Frederik de Wit jól tudta, 1463-ban Horogszeg és Temesvár között ádáz küzdelem folyt a Hazáért. Galat – Galád vár erődítménynek felel meg.

1456-ban Mohamed 40000-es sereggel támadott Hazánkra.

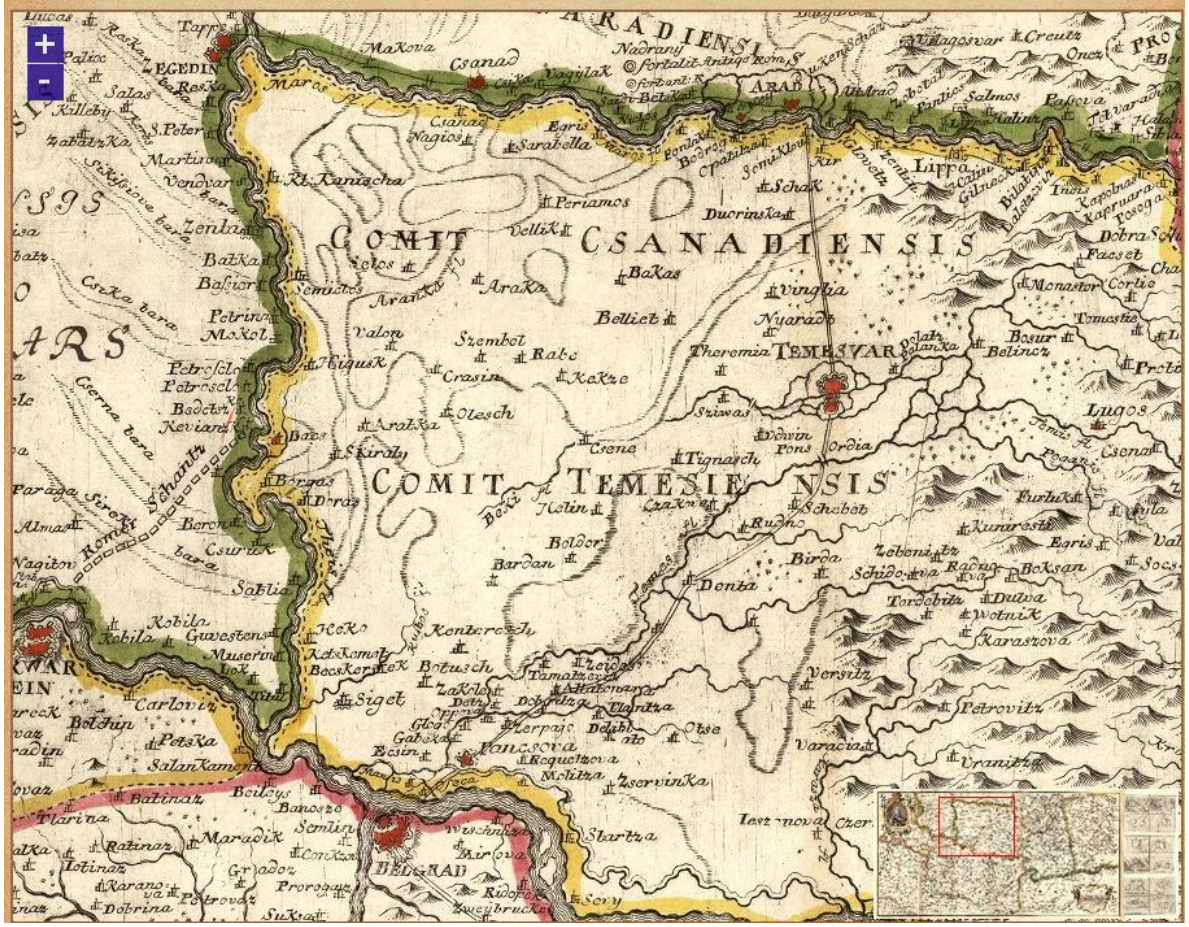
Kik is védték és haltak a Hazáért 1596-ban Temesvár és Horogszeg végvára között?
Galat – Galád. Ipereck – Csősztelek, Itze – Becse, Orozlan – Oroszlámos.

Horgzek - Horogszeg

Horogszegi Szilágyi Erzsébet szülőhelye. Édesanyja után Mátyás király a tulajdonos. Utánna:
a hadvezér és Magyarország második Kormányzójának
Horogszegi Szilágyi Mihálynak a tulajdona.
Tudnunk kell még: Horogszegi Szilágyi Mihály 1458-ban volt Kormányzónk de csak úgy hat hónapra. **Ezt ne feledjük.**

Autor neznámý

Neu Eröffnetes Kriegs Theatrum das ist Gantz Neue und Accurate Special Landkarten deren dene Kregs Operationen Zwischen Ihro Key. May. u. der Ottomanischen Porten, unterworfenen Königreichen und Provinzen, als nemlich das Konigreich Servien, ein tehil von Bosnien, der gantze Walachey und ein Theil von Bulgarien, mit sonderbahren fleis eingericht auch alle Weege darin angedeüt 1739

1739-ben áll még Olesch – Hollós vár,
Orasin – Horogszeg a Szilágyiak várkastéllyával.
Bacs – Becse vára – ma Törökbecse.
Titul - Titel
És láss Magyar csodát, létezett és virult 1739-ben Sziget vára.
***Siget – Torontál-Szigetvár*,**
Ilantza **– Illoncsa, a mocsaras terület ahol a** ’’művelt Szigetnél’’ **sebesült meg Verebi Péter Erdély alvajdája.**
Siget – Sziget nevét és helyét is jegyezzük meg kedves olvasó, lesz még néhány dolgunk ezzel a végvárral is.

Ott ahol a Duna szétágazik, a Tisza jobb partjánál Titel, annak által, a Torontáli oldalon állt *Torontál-Sziget-vára.*
’’Gantz Neue und Accurate Special Landkarte’’
Egészen új és specielen pontos Földabrosz – 1739-ben.

Az Aranka folyó meg Aracs itt mintha kicsit összefutottak volna Temesköz északi határánál, de oda vannak rajzolva és ezért vagyunk hálásak.
Horogszeg vára itt is Horgzeg de 1463-ban ezen a térképen is történt valamilyen honvédelem közte és Temesvár között.
Galád neve legalább helyesen van itt lerögzítve – Galad.
Beche ha Becse vára, igen lecsúszott a Tisza parton Beczkerek alá.
Esetleg Bezo a Becse.
Titul elírással viszont Titelnek által *állta a helyét Siget – Sziget-vára.*
Ezen a térképen 1456-ban *Zakole-Szakule- Iza Kule- A Torony-mögött* és mellett is csattogtak a magyarok kardjai.

Siget-Sziget-vára egy valódi csodás Sziget kellős közepén

TORONTÁL-SZIGET-VÁR 1717.

Ez a Földabrosz Belgrádra és környékére szentelt figyelmet amikor 1717-et írtak.

Ezért félrevezető a bizonyítékok nélkül holmiféle Al-Kádé ’’szigetet’’ álmodozni

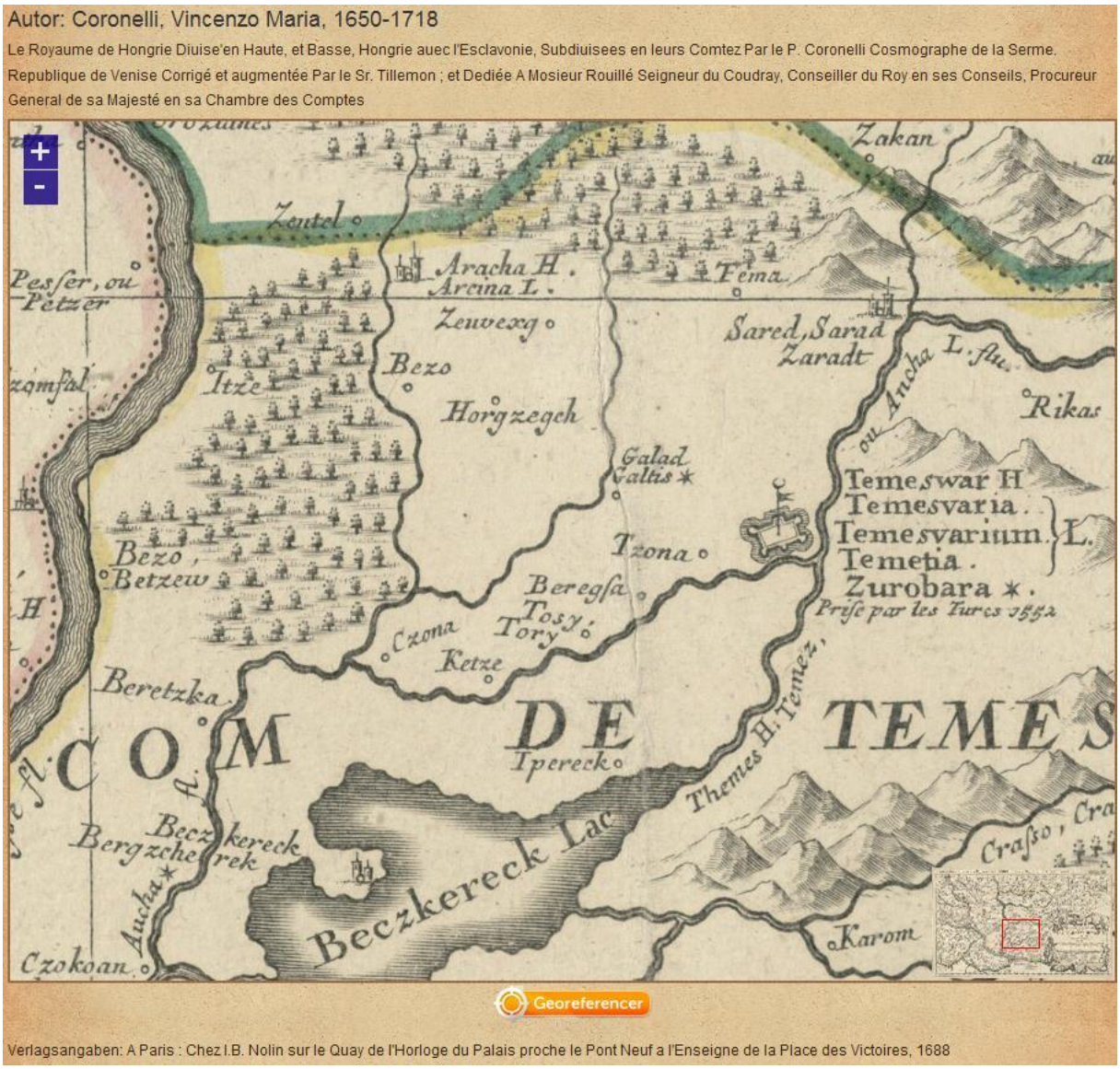

1710-ben áll:
<u>O</u>rasin – <u>H</u>orogszeg
<u>O</u>losch – <u>H</u>ollós <u>ez nagyon fontos</u>

<u>O</u>losch – <u>H</u>ollós
A szerbek rendszerint Olus-nak írják és ejtik, mert
a szerb ološ szóval ők
a kicsapongóan mulatós lump embert jellemzik.

Hogy a H betűt miért vagy kik mellőzték, sohasem tudjuk meg.
Valószínűleg mert a magyar nyelv túl nehéz volt nekik.
Aratk – Aracs
Titel várától által a Tiszán – Sige , ami ugye a mi Sziget-várunk.

Zakole – a Szakule vagyis az ’’iza Kule’’ akart talán lenni.

Még egy térképező, még egy változat.
Galad helyesen Galád. Erős város és erős vár volt a maga idejében. Helye, emlékezete, nevének szinte naponta való emlegetése a mai napig él. Hallani kell azt az ízes kiejtést: ’’Galádon szántanak, Galádon dolgoznak.’’
Horgzegch – Horogszeg
Itt egy kicsit megszaladt a toll, vagy a nyomdász betűrendszere.
Bergzcherek kibogozhatatlan – vagy mégsem...
Bezo Betzew – Becse
...hát így állunk... de legalább bizonyítunk, és hálásak vagyunk.

1664: A Haza küszöbén őrt állnak a Délvidéki végvárak.
Horogszeg, Galád, Hollós, Aracs, Sziget-vára, Becse, Becskerek, Titel, Temesvár, Zenta, Oroszlámos és Nándorfehérvára.
Ozorai Pippo temesi ispán és Corvinus-Hollós-Hunyadi János idejében építették őket.

Böhm Lénárt: Dél-Magyarország vagy az ugynevezett Bánság külön történelme cimű könyvében olvassuk a 6-ik oldalon: Mercy Claudius gróf és savoyai Eugen herceg rendeletére 1723-1727-ig készült igen jó térkép amely a bécsi cs. kir. Hadügyminiszteri levéltárban őriztetik a következő ''elhagyott és lakatlan helyeket mutat'' – a Csanádi kerületben ... Olosch (Orosiu 34), ...

Ezek ugye - Hollós és Horogszeg.

A Becskereki kerületben egészen **kipusztult helyek:** ... Kikinda, Mal Oroszin (Kisorosz), Arracz (Arács), Nova Szellő (Újfalu – a Navaszella), Zeszterek (Csősztelek). **Ez nem állja a valóságot! És Kikinda akkor nem is létezett. !!!**

Azaz, létezett de Hollós volt a neve!!! Lakott hely volt viszont Sziget.

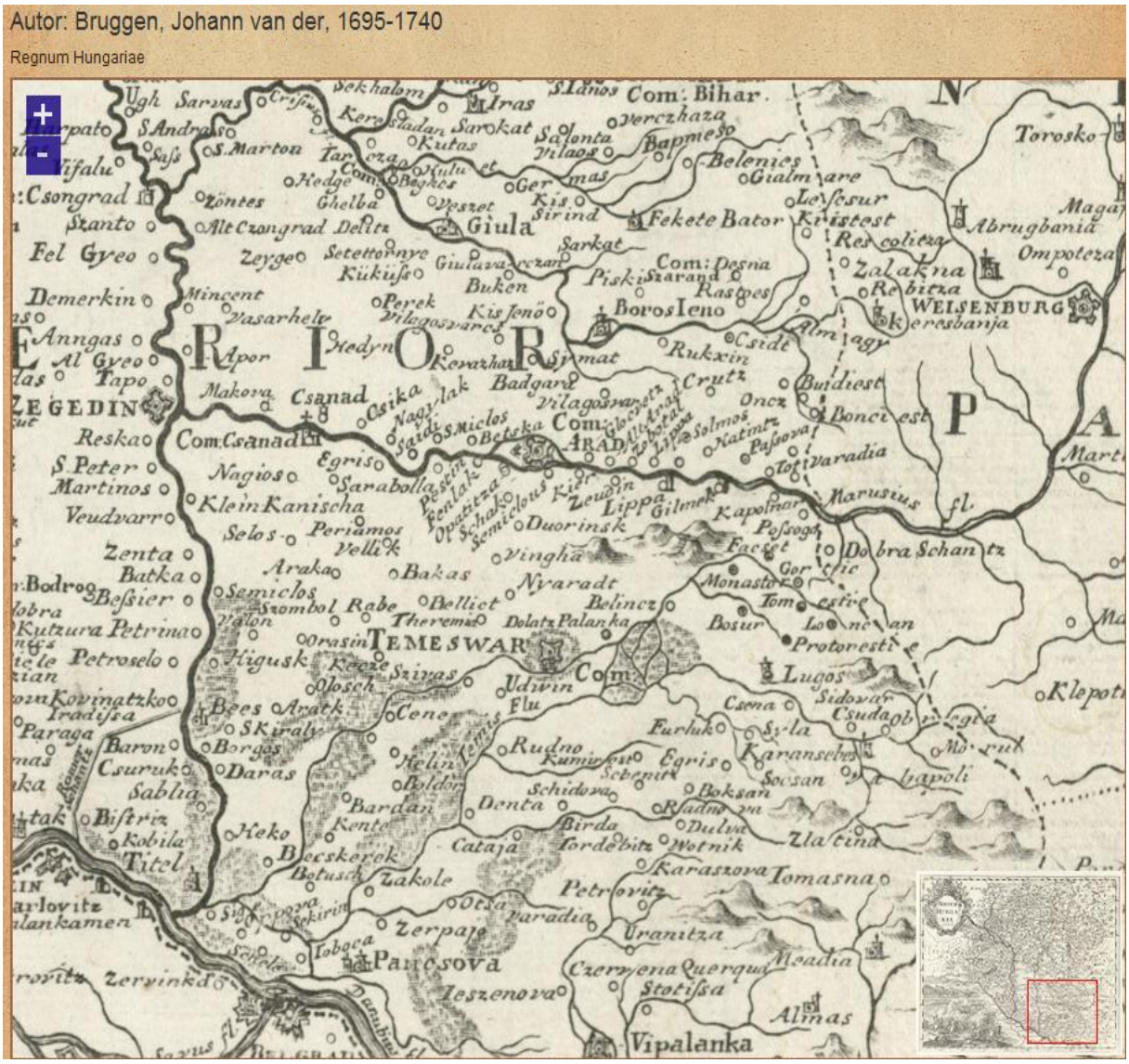
A lényeg: a szerencsétlen Mercyék Hollós és Horogszeg településeket találtak.

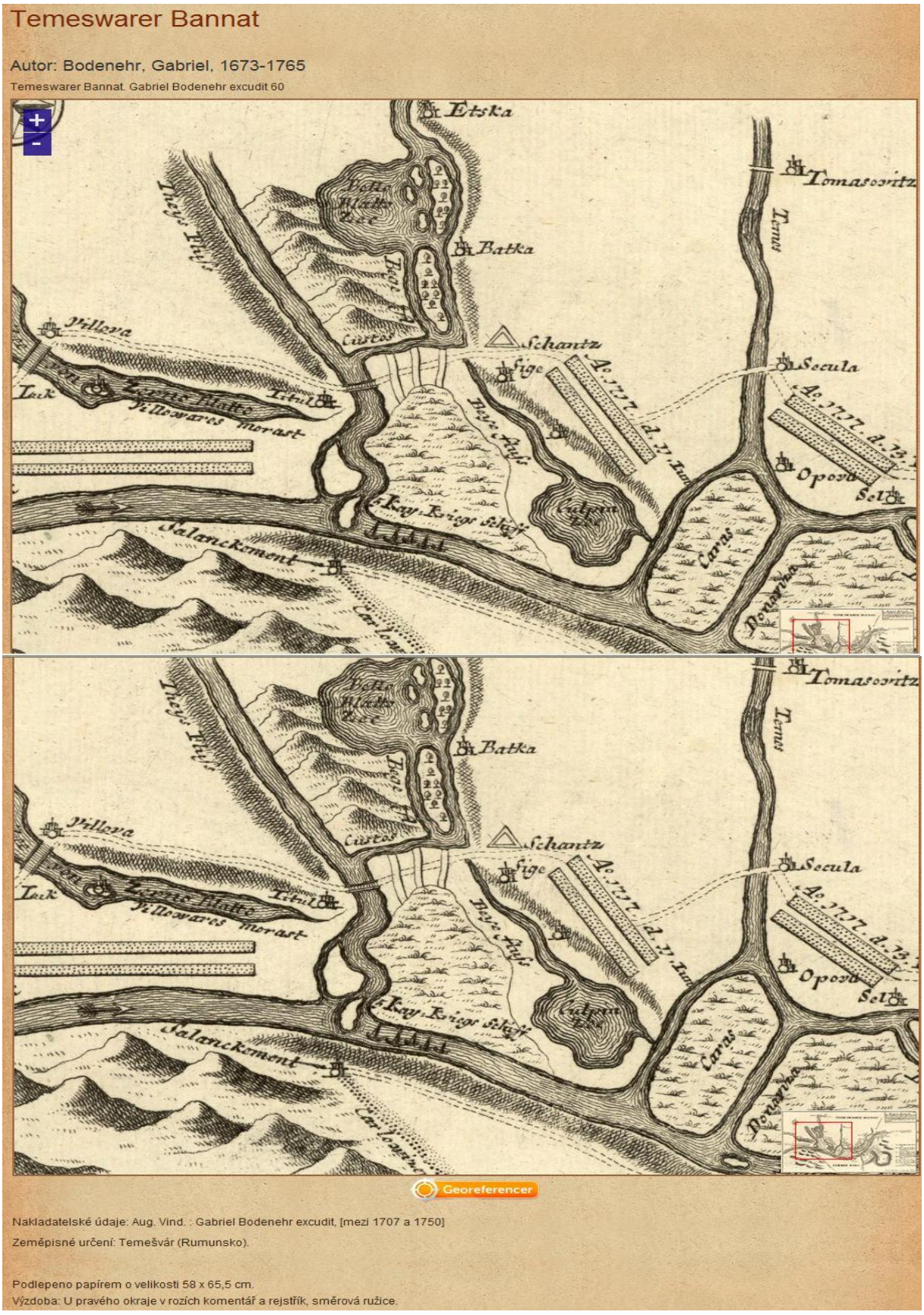
Kitől eredt az ősi Magyar helységneveink-hamisításoknak az ötlete?

1601: Temesvár, Horogszeg, Galád, Hollós, Titel,
Keve itt Kewy,
Titel – Titul - nek által Sziget habár itt nincs is odarajzolva.

Oroszlámos itt Grozlan...

Autor: Bruggen, Johann van der, 1695-1740
Regnum Hungariae
Com: Bihar
Torosko
Belenies
Gialmare
Fekete Bator
Giula
Abrugbania
Ompoteza
Zalakna
WEISENBURG
Boros Ieno
Rukxin
Csidt
Budiest
Bonci est
Varadia
Marusius fl.
Dobra Schantz
Lippa
Kapolnar
Pesseg
Facset
Monastor
Tomestive
Bosur
Protoresti
Lugos
Klepot
Csena
Sidovar
Csudaob
Karansebes
Egris
Boksan
Dulva
Wotnik
Zlatina
Karaszova
Tomasna
Petrovitz
Uranitza
Meadia
Stotisa
Alinas
Vipalanka
Czerpaje
Parcsova
Zerpaje
Otza
Varadia
Tobaca
Zerwinkd
Ieszenova
Titel
Becskerek
Bistriz
Kobila
Sablia
Csuruk
Barvn
Paraga
Petroselo
Kovinatzko
Bees
Aratk
Borges
Daras
Higusk
Orasin
TEMESWAR
Com
Udwin
Olosch
Cene
Flu
Rudno
Kumin
Helin
Boldur
Schidova
Denta
Bardan
Kente
Cataja
Birda
Iordebitz
Lakole
Botusch
Heko
Sekirin
Szigeth
Rabe
Belliet
Theremia
Dolatz
Palanka
Belincz
Nyaradt
Vinghe
Periamos
Veliik
Araka
Bakas
Selos
Duorinsk
Zeuan
Gilmek
Lippa
Kapolnar
Pesseg
Facset
Dobra Schantz
Monastor
Tomestive
Bosur
Protoresti
Lugos

Viszont: 1707 és 1750 között bizony nagyon is létezett Titelnek és a Tiszának túloldalán Torontál-Sziget-vár és a Szakula vára.

Szent-Király
Becs – Becse
Orasin – Horogszeg
Olosch – Hollós
Selos – Szőllős
Siege – Sziget
Zakole – Szakule
Zobatka – Szabadka
Semendria - Szmederevó
Temeswar - Temesvár

... és nincs semmiféle ''köként'' meg ''echehida'' sem ''kikida'' akarom mondani ''Kikinda''
Kiki csak a félmillió éves mamut-csontváz a kikindai múzeumban...

Autor: Delisle, Guillaume, 1675-1726

Carte Particuliere De La Hongrie De La Transilvanie De La Croatie Et De La Sclavonie Dresée sur les Observationes de Mr. le Comte Marsilli et sur plusiers autres Memoires ; Par G. Delisle Premier Geographe du Roy de l Academie Rle. des Sciences a Paris chez l'auteur sur le Quai de l'Horloge avec Privil. 20. May 1717

1717.

Autor: Lidl, Johann Jakob, 1696-1771

Mappa Geographica Novissima et accuratissima Regni Hungariae Inferioris Continens Hodierni belli loca Castra, Motus, stationes, itinera, clades, veredariorum vias, cum adjecentibus Regionibus, et Provincijs, praesertim Marti hoc tempore du servientibus ex recentissimis Geographorum Authographis speciali impenso labore, desumptis, additis praeterca quam plurimis Cocis, annotationibus novitatibus in alijs omnibus Tabulis Ichnographicis usq; adhuc desideratis In gratiam peregrinantium, castra sequentium et Geographici studij caltorum. Amatorumque, sedulitate maxima concinnata accommodata et praesentata = Neue und accurate General Reiß Marsch und Post, Land-Karten Neue und accurate General Reiß Marsch und Post, Land-Karten, Deren jetzigen Kriegs-unternehmungen, das König-Reich unter-Hungarn mit allen angräntzenden Landern betreffend, besonders in sich halfend die jenige Orther, und Landsehaffsen welche dem Kriegs Feuer würcklichen unser worsten, so aus denen meisten ausgemessenen particular, und dieser Länder durchreisten Ingenieur in eine Haubt Karten verfasset woeinnen auch noch viele Neuigkeiten angemercket, der gleichen in ander Karten nicht zufünden mit besonderen Fleck denen Kersenden und in Kriegs Sachen sich übenden Liebhabern, zur bequemer mit beglesung auf das möglichste eingerichtet worden / Ioh. Iacob Lidl, Këÿ. Priv. et Univ. Chalcog. Sculp. et ex.

předchozí 1/2 další

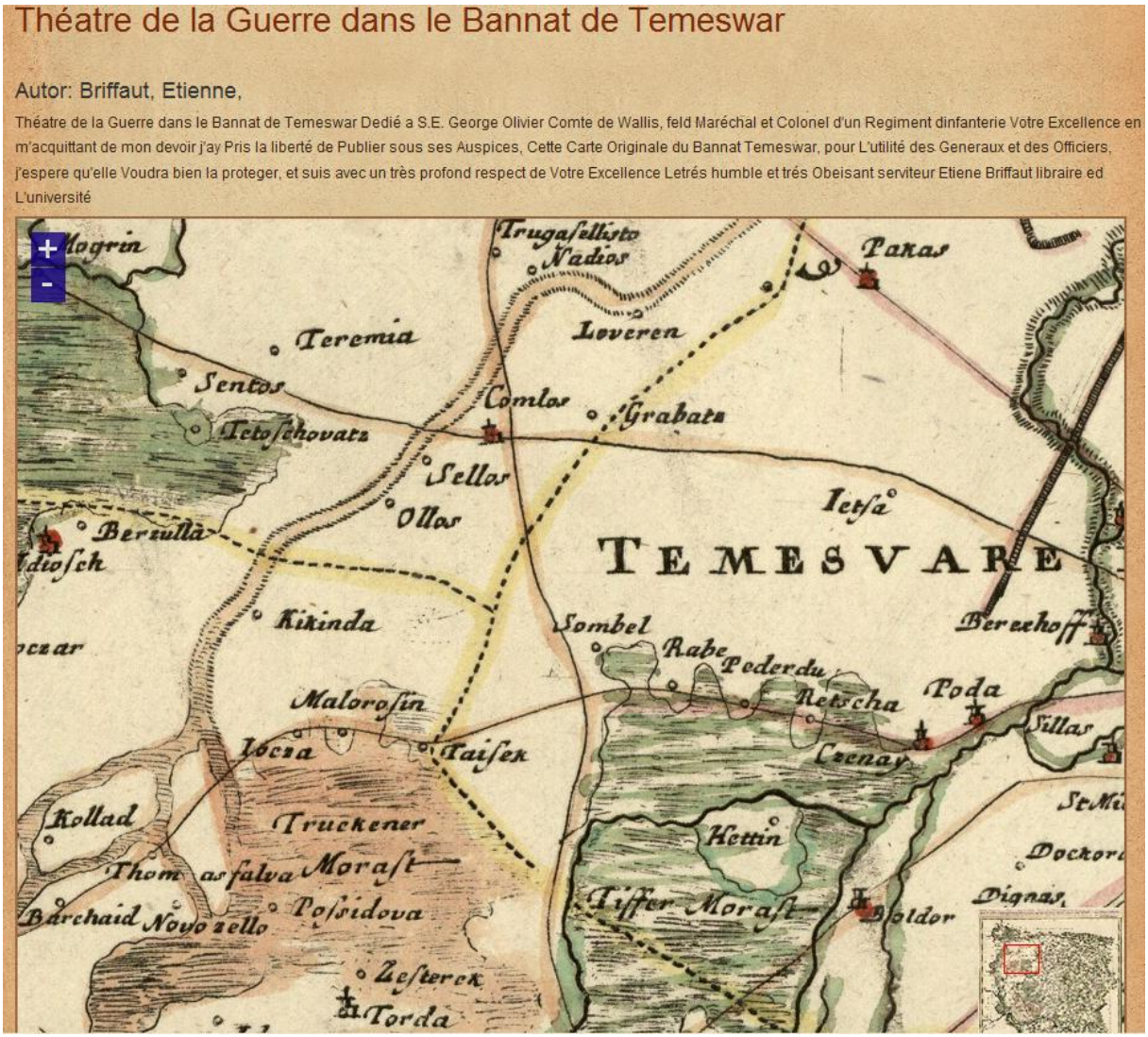
Bechei – Becse
Akacz - Aracs
közeléből <u>eltűntették Hollóst</u> és
megjelenik egy valami ... - Kikida - ...
szellemes... reménykedtek ők ... a valakik ...
Bécsből intézkedtek... átneveztek ... és gyarmatosítottak ...

1720 és 1764 között eltűnik Hollós és eltűnik Horogszeg,
eltűnik mert eltüntették Sziget is,
az ősi Torontál-Sziget-vára.
Akacz – Aracs
Bechei – Becse
Kikida – Hollós

Ami megmaradt és ami biztos az annak a Katolikus lelkésznek az igaza aki ***Nagykikinda Templomának oltára előtt állva****, és komoly kutatómunkájának eredményeként állítva, csak ennyit mondott:*

''Ez itt Hollós volt.''

1738-ban Briffaut tudott még Hollósról és Szőllősröl is.
Szőllősből lett Nákófalva mára Nákovó.

Mert miután a bécsi meg a temesvári árverésen Nákó Kristóf a falut és környékét megvette ki volt neki adva a névváltoztatás parancsa és a faluba a magyarokat csak úgy engedhette vissza ha azok elfogadják a Nákodorf nevet..... mert Szőllőst is törölni kellett... ez nem véletlen.

Truckener Morast – 1720-ban száraz mocsár, nem kellett lecsapolni...

Újfaluból lett a Novozello – ami máig Navaszella, igaz csak a helye.

Kikida itt már Kikindává fejlődte ki magát.

Csak nem tájékoztatnak, Hollósvár nevét miért tüntették el?

Hollós 1695-ben is adminisztrációs központ a török Defterben.

Tamásfalvát és Hettin-Hetint több mint egy ok miatt jól ismerjük.

Thom as falva – Tamásfalva, Malorosin a mai Kisorosz.

Horogszeg és várkastélya hova tűnt el? Az 1771-es gyarmatosításuk még odébb van...

Hollósvár mellett Szőllős felé Hollós jobbágyfalu még állt?

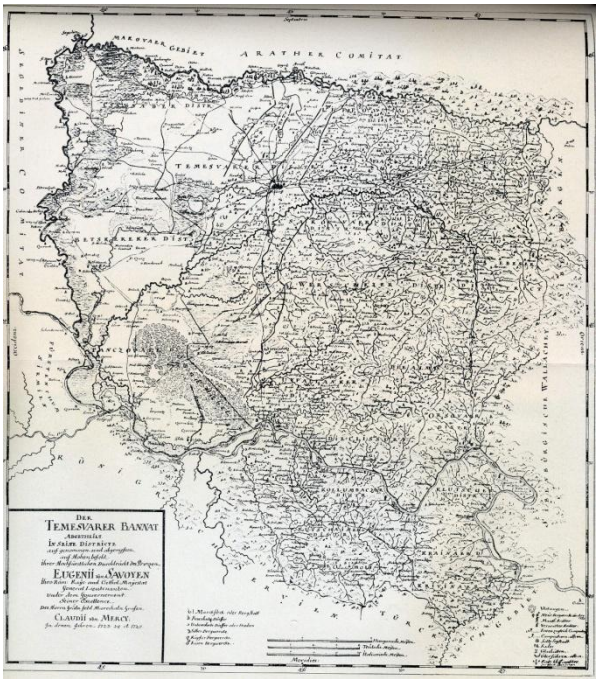
Cziget-variuk ... Sziget-vár-lak 1738.

1734 – 1724 – 1725-ben Mercy térképezte a mi vidékünket,
a Habsburgok új gyarmatát.

Mercy 1723-as Földabroszán legalább megmaradtak:
Sellos – Szőllős , <u>Novozella – Újfalu</u> meg a Truckener Morast – a Száraz mocsár, ... létezik ''vizes meg száraz mocsár''? Ja, amikor olvad a téli hó... Ollos – Hollós
Orosin – Horogszeg , mal Orosin – a mai Kisorosz
Csak Hollós – Corvino vicot - valahogyan eltűntetik majd...

Tehát: Hollós - Corvinus volt a tisztességes neve - azért volt 1444-ben ’’ismert’’ mert már akkor is, az volt a tisztességes neve.

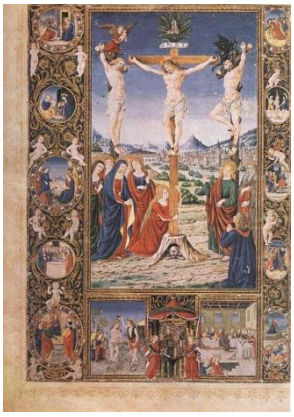
Aeneas Sylvius valamint Aurelius Brandokinus is ismerte, és mások is tudtak és írtak róla, így az ’’újdonság’’ mégsem maradt egészen titokban.

A konstantinápolyi Geórios Argyropulos már 1460 előtt *Római Jánosnak* titulálja Hunyadit.

Az 1470-es években Ludovicus Carbo dicsőíti a Római vérből született Mátyást. ...

Ludovico Carbo 1470-es években Firenzében írta Ernuszt Zsigmonddal való dialógusát melyben az áll, hogy Mátyás méltóképpen képviseli Magyarországon „Római” nemzetségét (azaz a Római hit-valláshoz való tartozását).

Mások vagy hallgatnak róla, Budán nem emlegették a Hollós származást egészen 1483-84-es évekig.
1484-ben elszakadt a gát. ’’Mathias Corvinus’’ köriratot fest Attavanta egy misszáléba (a Matthias Corvinus – King of Hungary ***Missaal-jába***, Mátyás király Misekönyvébe.)

Hollós-Corvinus Mátyás király Misekönyve Brüsszelben a Royal Library könyvtárban.
Attavante degli Attavanti (1452-1525) olasz festőművész Magyarországi munkája.

Naldius Firenzében ’’ad Mathiam Corvinum’’ címre **írja episztoláját.....’’**
(Ezért nem helytálló ismeretterjesztés, 1484-től és Antonio Bonfini-től eredeztetni, a magyar Hollós családi név latin Corvinus megfelelőjét (ezt Fráter Lénárd sem tudhatta még 1937-ben sem...)
Hiszen a magyarok részére idegen érdek és mások által leírt történelemfirkákon kivűl, minden szomszédunk Corvinus-nak is ismerte a családot, a töröknél *Kurvin-Korvin* **és a szerbeknél is Korvin már pontosan 1443-tól legalább, és a Románoknál is Korvin-Corvin .)**

Tehát, sem széle sem hossza a Corvinus-Hollós János széleskörű ismeretségének.

A ’’bizánci’’ Georios Argyropulos tulajdonképpen két személy.
Az első George of Trebizond ,

a második a konstantinápolyi, Görög tudományokat Itáliában felvirágoztató reneszánsz tudós: Ioannis Argiropulos vagy Giovanni Argiropulo-Argyropulus-Argyropulos.

George of Trebizond **az Olasz korai reneszánsz, Görög származású tudósa volt. Krétán született 1395-ben, Rómában hunyt el 1486-ban. Trebizondi nevét a család származási helyének nevéből vette. Azon első görögök közé tartozott akik Konstantinápoly eleste előtt érkeztek Itáliába (1420 körül) . Latin nyelvet Vittorino da Feltre tanítómestertől tanult, cserében ezért ő a hires mantuai iskolában Görög nyelvet tanított. A Római Egyetemen 1431-ben a legmagasabb előadói állást kapta mint a Latin nyelv mestere. Negyvenhat ismert munkát hagyott maga után.**

Megtévesztetésünk gyökere. 1557 előtt és még vagy 200 évig nincs ''Byzantine'' terület – csak Római Birodalom volt. Trebizond is a (Kelet)-Római Birodalomhoz tartozott.

Ioannis Argiropoulos **1415-ben Görög szülőktől született Konstantinápolyban, ahol teológiát és filozófiát tanult. 1439-ben diplomáciai útra érkezett Itáliába.**
1444-ben a páduai egyetemen szerzett diplomát mielőtt visszatért Konstantinápolyba.
Amikor 1453-ban elesett Konstantinápoly, először a Peloponészosz félszigeten majd 1456-ban Itáliában keresett menedéket. Padua, Florence és Róma egyetemein a Görög filozófia felvirágoztatásán dolgozott, a Görög tanszék igazgatója. 1471-ben a kolera kitörésekor véglegesen Rómába költözött és haláláig a Görög nyelv előadójaként dolgozott.
Tudományos tevékenységét Konstantinápoly és Itália területén töltötte.
Munkásságának java a Görög filózófia Nyugat Európában való elterjesztéséből állt. Tanitványai közé tartoztak a Mediciek, Angelo Poliziano...
Köztudott, hogy Görög-nyelv óráira és filozófia előadásaira Európa különböző területeiről özönlöttek hozzá a diákok. Leonardo da Vinci is diákjai közül egy
lehetett . Több forditása ismert , közöttük Aristotel számos munkáját is latinra forditotta .

Ludovico Carbone **(1430-1485), itáliai humanista. A hires Guarino Veronese ferrarai iskolában Janus Pannonius (1434-1472) iskolatársa volt. Ferrarában vagy Cremonában –tehát Itáliában - kereskedő családban született. Korán feltűnt szónoki**

képessége. Filozófia tanára Bonfrancesco Arlotti volt, Görög nyelvet Theodore Gaza-tól tanult. 1456-ban a művészetek és orvostudományból szerzett doktorátusi diplomát. A Ferrarai Egyetemen klasszikusokat és retorikát tanitott.
1460-ban egyik diákja Angliába hívta ahol nem maradt sokáig. Később Corvinus Mátyás király meghívására Magyarországra érkezett.
A MTA alapítója és első elnöke gróf Teleki József külföldön szerezte meg Ludovicus Carbo Mátyást dicsőitő költeményét.
Kevés szó esik Carbo Ludovicus 80 oldalas kódexéről, – Erneszt Zsigmond főpappal folytatott párbeszédéről, melyben dicső Mátyás király dicső tulajdonságairól és tetteirő beszélget vele. Zsigmond Ernuszt 1473-tól volt Pécs püspöke , miután Janusz Pannoniusz 1472-ben kiesett Mátyás király kegyeiből. A párbeszédet Carbo 1473 és 1475 között írhatta. Nem tudni hogyan kerülhetett ez a kódex Dalmáciába, Split városába és azt sem lehet tudni , hogy Teleki József hol vásárolta meg, mindenképpen az ő érdeme e nagybecsű történelmi ritkaság megmentése.
Lapozzunk bele kedves olvasó ebbe a nyolcvan oldalas történelmünkbe. Egy percre sem feledjük, a kor bevett mintája szerint irta Carbo is amit írt. Miként a többi humanista is, akiket Kulcsár Péter, nagyon helyesen példaként ismertet.
Ime a minta:
Carbo saját humanista tudományos képzettségének bemutatására a gazdag ókori antik világgal von párhuzamot és klasszikus velős mondásokkal világítja meg úgy Mátyás királynak mint édesapjának minden dicső cselekedetét. Hosszan tárgyalja Mátyás király tudományos ismereteit, a művészetekben való jártasságát, a történelemtudomány iránti érdeklődését.

Innen:

Dicső Mátyás, Magyar-, Cseh stb... győzhetetlen király, ő királyi szent Fölségét mély tisztelettel üdvözli Ludovicus Carbo.

Ha valamennyi olasz fejedelem s a külföldi királyok életét és erkölcseit tekintem s figyelmes vizsgálat alá teszem: alig találok egyet is, kit a dicsőség bármely nemében Eléd tehetnénk, vagy bár csak hasonlíthatnánk is hozzád, fölséges Mátyás, győzhetetlen király. Mert hadi képzettség tekintetében – ami nagy férfiak saját, s a fejedelmeknek nélkülözhetetlen tulajdona, nem hogy bántalmakat kövessenek el, hanem hogy azokat visszaverjék – valóban nem találunk egyet is, Olaszország legjelesb fejedelmeivel egybehasonlithatónak. ..... majdnem egyedül, látjuk, a török...hatalmát megtörni, a keresztény világot megvédeni, az egyházi uralmat megóvni törekedik... ***Ó második Marcellus, vagy Scipio vagy Caesar! ...igazán éneklém én költeményemben:''Minden költőnek Pannoniát kell magasztalni, mely áldáz harczokat vív a törökkel.''***
Ezt a győzhetetlen Mátyás hatalmas fegyvere teszi, azon királyé, kit a maga korában tisztelettel emleget az egész világ, számos , római vérhez méltó tetteket cselekedvén.
Magyarországba vitte át a nagy Róma magvait a mindenható Jupiter, megváltoztatva az ég csillagzatait. .....(figyeljünk oda, ''Jupiter vitte át''- írja Carbo)
Carbóval tovább, Hunyadi Jánosról a Hosszú hadjáratáról: Drinápolyt és Szófiát ostrom alá vette. Ekként cselekvék mint tudjuk, számos római, például Marcellus Sziciliában, Caesar Gallia és Germániában, nemhogy pusztitson és kegyetlenkedjen , de hogy az ellenségnek menedéke ne legyen.
A Nándorfehérvári diadalról: e harc dicsőséges és szerencsés befejeztével a sok virrasztás és munka fáradalmai következtében megbetegedett.....**(nem a ''pestisben'')**.....
.....halálával a ti Epaminondástok születik.....

Itt sehol sincs utalás arra, hogy a Hunyadiak valaki Itáliai – Római – embertől, személytől származtak, hanem olyanok mint a rómaiak , a római - (keresztény) - **vérhez méltóak (ne feledjük, ezek mind teológusok is voltak) amit a Hunyadiak Jupitertől kaptak és ez változtatta meg őket – ez tette volna őket jó keresztényekké – azaz akkori ''rómaiakká''. Itt logikusan az egész Római birodalmat kell érteni – mert akkor az létezett – ők csak arról beszéltek aminek saját magukat tudták , mind csak Rómainak tartották magukat , - Rómaiaknak.**

♠♠♠

Árpádházi királyainkról:

Vazul (970-1037), Géza fejedelem öccsének Mihály hercegnek volt a fia, Taksony fejedelem unokája. Imre herceg halála után István király megvakíttatta, fiait száműzte. Neve a görög Vaszileiosz magyar változata. Három fia volt, András, Béla és Levente. Bélából és Andrásból később király lett.

Orseolo Péter – Szent István kijelöltje a magyar trónon. 1038 – 1041 és 1044 – 1046 között király. Alatta Magyarország a Német-Római Birodalom hűbérese lett.

I András (1013 – 1060) , Vazul egyik fia, aki 1046 és 1060 között volt király. Többször került szembe a Német-Római Birodalommal, trónjától öccse Béla fosztotta meg (igy a magyar wikipédia, megfosztotta-e vajon?).

I Béla Lengyelországi tartózkodása utáni hazatértekor a polgárháború után, 1061-től haláláig 1063-ig ült a magyar trónon. Azt írják róla egyesek, hogy leszakadt fölötte a trón és az okozta a halálát. Mások azt írják, hogy először megfojtották, aztán szakasztották rá a trón menyezetét. ... Atyjuk halála után Géza és László herceg is unokatestvérüket, I András fiát Salamont ismerték el királynak.

Salamon (1053 – 1087) I.András fia. Gyerekkirály volt alig tízévesen, 1063 és 1074 között. Salamon germán ispánja sok nyomorúságot hozott a magyar népre, összeesküvést, uszítást, garázdálkodást, támadást eszelt ki Géza és László hercegek és a magyar nép ellen.

I.Géza (1044 – 1077) , apja első Béla volt, anyja Richeza lengyel hercegnő. Király volt 1074 és 1077 között. Unokaöccsével Salamonnal trónöröklési harc mellett az országot támadók ellen is hellyt kellett állnia. 1068-ban Erdélyben a Moldvai részek felől az úzok támadtak. 1071-ben a nándorfehérvári görög őrség biztatására a besenyők betörtek Zimonynál a Szerémségbe és nagy zsákmánnyal távoztak. Kéthónapos ostrom után Salamon, I.Gézával és annak László öccsével elfoglalták Nándorfehérvár és Szerém várát. Salamon és I.Géza a hadizsákmányon vitáztak, László herceg a bátyja mellé állt. 1072-ben a görögök visszafoglalták Nándorfehérvárt. Salamon és I Géza hadai betörtek a Kelet-Római Birodalom területére és egész Nisig hatoltak ahonnan elhozták Szent Prokop ereklyéjét. Salamon nem nyugszik. A két fél között László tartja az egyensúlyt. I Géza király tanácsára a nándorfehérvári győzelmük után bántatlanul vezette vissza László herceg Konstantinápolyba a Görög foglyokat. Salamon német sereget hívott segitségül, László pedig orosz, cseh és lengyel segítség után járt. VII Gergely pápa is Gézát és Lászlót támogatta. 1074 februárjában Salamon a nyugati határszélre menekült. I Géza az országnagyok és László herceg támogatásával elfoglalta a magyar trónt. A nándorfehérvári lovagias viselkedéséért **VII Dukász Mihály (1059-1090), uralkodott 1071 és 1078 között, a Rómaiak császára (a Kelet Római Birodalom császára, mert 1078-ban a Hieronymus Wolf, meg az 1557-es év, meg az általa kitalált ''Bizáncy Birodalom'' elnevezés még legalább 479 vagy 679 évvel is, tehát fél év-ezreddel biztosan odébb van) királyi koronát küldött I Gézának 1075-ben. Ez a korona került I Géza király fejére, királlyá koronázásakkor. *Ezért nem kell a dolgokat agyon-római-az-ni. Mert ugye akkor csak arról írtak és arról beszéltek ami AKKOR LÉTEZETT: RÓMA.***

Néhány sor a koronáról: (nem a 40 féle ''koronaelmélet'' megoldása a témánk, csupán néhány összefüggés érdekel minket).

A görög korona.

Két részre oszlik, alsó és felső részre.

A felső rész: elöl és hátul egy-egy kép dísziti. Elöl Krisztus, hátul Dukász Mihály bizánci császár képe látható.

Alsó rész: nyolc négyszögletes szines zománclemez váltakozik sima mezőkkel. A zománclemezek arkangyalokat, szenteket, uralkodókat ábrázolnak.

A felső rész hátoldalán, Krisztussal átellenben , kicsit kisebb kivitelezésben Dukász Mihály. A kép felirata : *Mihály a Rómaiak császára, a Dukász . Jobbjában jogar, baljában kardmarkolat.*

A vörös szinű betűk is császári mivoltát jelzik.

Bíborban született Konstantin (Dukász képe mellett alul, jobbra) a Rómaiak császára Dukász, trónörököse és társcsászára. A vörös betűk , az apjáéhoz (Dukász Mihályéhoz) hasonló ábrázolás is kiemeli előkelő mivoltát.

Géza Turkia hívő királya. Az ő képe is Dukász Mihály mellett látható, bal felől.

A kékes felirat jelzi: Géza király, NEM császár.

A képen olvasható Turkia felirat Magyarországot jelenti. Korona van fején, de fénykoszorú nincs körülötte, kezében kettős kereszt és kardmarkolat látható.

A latin korona négy keresztpántból áll, képei apostolokat ábrázolnak tetején pedig egy Krisztus-kép van.

♥

(Szent István ''fejét koronázó'' koronánkról csak 1790-ben jött rá Weszprémi István, debreceni orvostudós, hogy a koronán ábrázolt uralkodók bizony, Szent István után éltek. Weszprémi István tételesen elolvasta és leírta a zománcképek görög illetve latin feliratait, amit Révay Péter koronaőr 1613-ban kelt leírásában bizony elmúlasztott, így akár az Üdvözítő képmásával ellenkező oldalon lévő, szakáltalan ifjúként ábrázolt, Konsztantinosz császár képét is nézhette női szentnek. (Pátkai György megjegyzése) és utána még egy megjegyzés amelyik így szól : recenziók írása előtt jó lenne tájékozódni 1. A könyvben leírtakról, 2. A történelmi dokumentumokból, mert a ma már megélhetési újságírók a ''leírott szó'' erejének, igazságának rombolására, az újságokban leírt marhaságok, nem tekinthetők sem történelmi tényeknek, sem forrásoknak....Csupán csak gyöngyszemei a népbutításnak...(írja kisvándor), akinek írása ez az Eztolvasdel.hu honlapról, amit nem lehet eléggé értékelni, elsősorban azért mert GONDOLKODÓ ember hozzáállására utalnak a kiértékelések. Nyári Éva könyvéről van itt szó, amelyik további feltételezések és a szerző saját egyéni ''megérzéseit'' adagolja csupán, talán immár a 40 - kitudja - hanyadik változatát a se szeri se száma koronaelméletek tömkelegének.....**)**

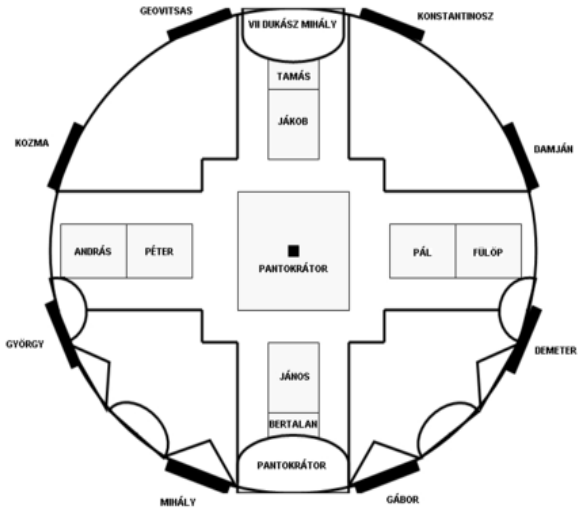
Nos, Révay Péter (1568-1622) Révay Miklós és Bakics Anna fia, 1598-ban Túróc vármegye főispánja , 22 évig Koronaőr . A Habsburgok híve. Felesége Forgách Mária volt.

A Bécsben született Mathias von Österreich (1557-1619), bátyja II Rudolf egyre betegesebb üldöztetési mániában elhatalmasodott állapota alatt már több korábbi próbálkozása után 1606-tól Mathias Habsburgot tekintették a Habsburg dinasztia fejének. Miután ''kiütötte Rudolfot a nyeregből'' –igy a Wikipédia, -helyesen- , a rendektől azt kérte, hogy koronázzák nem pedig királlyá válasszák. A ''választását'' ugyanúgy kerülte mint apja

és nagyapja (tipikus).... A rendek kihasználták helyzeti előnyüket, Mathias Habsburg szentesiteni kényszerült a szabad vallásgyakorlatot, holott 1604-ben a vallásügyek tárgyalásának jogát kivette az országgyűlés kezeiből, miközben megerősítette a Habsburg-uralkodók minden eddigi , katolicizmust támogató törvényét. Erdélyi fejedelemséggel folytatott baráti politika, Bethlen Gábor elleni harc, titkos szövetség, Drugeth György előléptetése, ami Felső-Magyarország végigdúlásához vezetett....1612. január 20-án Frankfurtban császárrá koronázzák, első unokahúgát Tiroli Annát vette feleségül....utódját Stájerország hercegét Ferdinándot 1618. július 1-én koronázták magyar királlyá Pozsonyban. A jezsuita befolyás alatt álló Ferdinánd ellen a cseh protestáns rendek fellázadtak, kitört a 30 éves háború.....

Habsburg Ferdinándot, Mathias-II Mátyás hozzájárulásával, 1617-ben cseh, majd 1618-ban magyar királlyá választották, Ferdinand azonban összejátszott II Habsburg Mátyás öccsével, Miksával, és megfosztották hatalmától. Mátyás akarata ellenére leváltották Khlesl bíborost, és minden fórumon éreztették vele, hogy már útban van. Khlesit elfogták, Mathias testben és lélekben megtörve halt meg, a bécsi kapucinusok kriptájába temették el.

Néhány figyelemreméltó tudnivaló most kedves olvasó a sokak által idézett egyedüli Szent Korona zománcképeit ismerő tanú Révay Péter emlékiratából. Lenéz mindent és mindenkit aki nem a Koronához tartozik. Őszinte volt ez? Hisz ő sem tartozott oda, protestáns volt, egyesek szerint református. Sváb Péteren keresztül, svábokatdicsérgető – hizelkedő is talán? Rudolf 1608-ig a Korona hatalmassága..... a zománcképekről csak annyit tud, hogy: ’’az Üdvözítő képmásával ellenkező oldalon, a hely a Szent Szűz Máriáé, aztán apostolok, keresztyén királyok , császárok, vértanúk szentséges sora mint látszik görög betűkkel, az arany alakokat és a hozzájuk tartozó jelvényeket ábrázoló képek.’’

Amit a mai koronaelméletgyártók nem akarnak vagy nem tudnak észrevenni, az egyszerűen az, hogy Révay Péter 1613-ban KERESZTYÉN KIRÁLYOKAT és CSÁSZÁROKAT , görög betűket is LÁTOTT a Koronán.

Nos, akkor ha nem VII Dukász Mihály Kelet Római görög császár, I Géza magyar király és Konstantin volt a Koronán 1613-ban, akkor ki más lehetett??? Vagy talán, legyen ám akárki csak ők ne? Mert ők a mieink?

Attilát nem írták körül görög betűkkel, és ő nem volt császár. Attila nagyságát és értékét nem egy zománckép hanem a saját ereje és erénye határozta meg. A Habsburgok Attilát 1613-ban nem sorolták a keresztény-keresztyén királyok közé. Révay biztosan nem.

Elkerülte a figyelmeket viszont az amit Révay Péter nagyon is jól tudhatott és terjesztett. A világtörténelem legnagyobb hamisításának tartott ''Konstantin adománylevelének'' – a Konstantinische Schenkung-nak ravaszságát így írja le Révay: A Korona születésének fejezetében , ''...az új keresztyén alkotmány egyszerre három államban és királyságban virult ki, és ezek mind e napig nemcsak az isteni név és dicsőség vallásának örvendeznek, hanem a német nép nagy tömegével mostanáig virágzó Római Császárság szövetségének is, ...Szent Koronánkkal egykorú és ahhoz hasonló intézményt állított fel Ottó, amit Henrik bővített, megerősített, ezzel hozták létre és őrizték meg hatszáz éven keresztül gondosan a hét választószent tanácsát, ami a császárnak, egyben római királynak nevezett fejedelem választásának és állításának **jogát kizárólag a németeknek, méghozzá bizonyos fejedelemnek biztosítja.''**

A magyar szöveg Kulcsár Péter fordítása.

Révay Péter ''magyar koronaőr'' tudományosságából jelen dolgozatgyüjteményben, ennyi elég.

Szilágyi Sándor: Révay Péter és a Szent Korona c. összeállításában igen bő lére van eresztve a koronaőr dicsőitése. Ma már mindenki számára elérhető dokument.

Szabó Gábor recenziójában írja:'' Habsburg Mathias-Mátyás főherceg (később II. Mátyás magyar király) nem tudta volna politikai stratégiáját megvalósitani, ha nem álltak volna rendelkezésére olyan emberek, akik politikai üzenetét igen hatékonyan terjeszteni tudták volna. Mátyás főherceg legfontosabb politikai céljaként jelölhető meg első szakaszban, hogy legitimmé váljon a magyarországi alattvalói körében, másik részben Rudolf bizalmát elnyerje. A főherceg udvartartása Bocskai István híveiből és Rudolffal szemben álló Habsburg-dinasztia családi köréből tevődött össze. Legtekintélyesebb tanácsadója Illésházy István nádor, lett. Az udvarához tartozott Bocatius János és Rimay János is. 1607. július 3-án II Mátyás kinevezte Berger Illést udvari történésszé, ugyanakkor ne feledkezzünk el báró Révay Péter koronaőrről sem, aki szintén az egyik legjelentősebb politikai tanácsadója és támogatója volt - II Habsburg Mátyás - király és császár uralkodónak.''.....

Néhány adat és gondolat a Szent Korona zománcképeiről:

Elöl középen a Pantokrátor , kétoldalt Mihály és Gábor arkangyalokkal.

Hátul VII Dukász Mihály görög császár, kétoldalt Geovitsas azaz a mi I Géza királyunk és Constantinos a császár fia vagy trónörököse vagy mindkettő.

Eddig megválaszolatlan kérdés:

Vajon mi okból és milyen céllal helyezte volna ezeket a zománcképeket egy Habsburg vagy akárki erre a koronára valamikor az 1700-as években, vagy akármikor? Rejtegették vajon ezeket a görög zománcképeket 1074-től Bécsben olyan szándékkal , hogy majd egyszer a koronára csempészhetik, vagy egyáltalán milyen érdekből tartogatták 1074-től 600 éven át ezeket a képeket és kik? Ja, vagy nagy gyorsasággal hozattak valahonnan…

Mi köze volt az 1700 évekbeli Osztrák abszolutizmusnak VII Dukász Mihály görög császár idejéhez? És Konsztantinosz zománcképét vajon ki őrizgette Bécsben és milyen

célból? Vajon milyen célból irogatták még a Görög császár és a Magyar király neveit is a korona zománcképeire? Mindez még egy ‘’elméletnek’’ talán megfelel, de nem a ténynek.

Kozma és Damján : a magyar Wikipédiában Szent Damján Arábiából származott és Kozmával együtt Kis-Ázsiában a kilikiai Aegeában folytattak orvosi gyakorlatot. Buzgó kereszténységük miatt 303-ban vértanúhalált szenvedtek.

A többi Wikipédia viszont másként irja:

Kozma és Damján az angol nyelvű tájékoztatásban ikrek voltak,
Német: zwillingsbrüder
Latin: gemini martyrs
Holland: tweelingbroers
Orosz: bratja
Lengyel: bracia, blizniacy
Slovén: brata dvojcka
Svéd: tvillingbröder

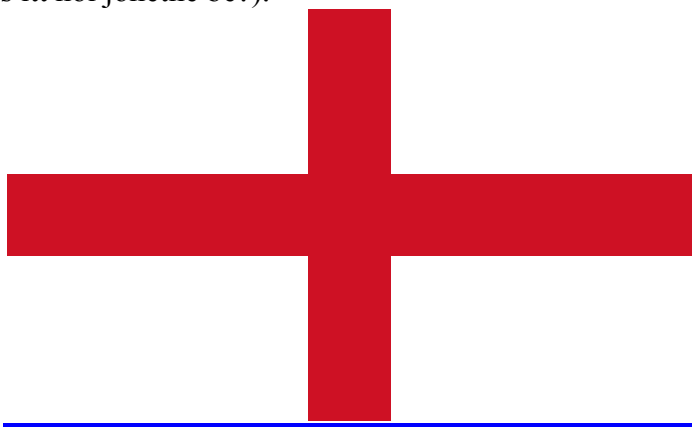
Az angol Wikipédiából továbbá: Szent Kozma és Damján – Kosmas és Damianos ikertestvérek voltak és Ciliciában születtek. Orvosi hivatásukat az akkori Szíria Római tartományának Ayas és Adana helységeikben gyakorolták. AD 287 körül szenvedtek mártírhalált. –A mai Adana tartomány központja Adana városa. Az Adana név a görög mitológiából ered: Adanus a mennybolt Istenének Uranosznak a fia volt. Tehát e két szent eredete is görög és nem örmény háttérre utal. (Bécs pedig kimaradt.)

Szent Kozma és Szent Damján

Szent György: AD 256 és 285 között született a Ciliciával-Kilikiával határos kappadókiai előkelő családban.(Bécs itt hol jöhetne be?).

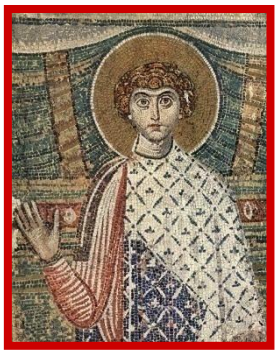
Szent György apja magasrangú római katona kinek korai halála után Palesztinába költözött anyja nagy és gazdag családi birtokára. Itt kiváló iskolai képzést kapott. Diokléción hadseregében korán ért el magas katonai kitüntetést . A kereszténylüldözés idején a szegények védelmére állt. A kereszténység védelmezése miatt 303. április 23-án szenvedett mártírhalált. Szent György sírjának helyén Nagy Konstantin császár idejében (306-337), tiszteletére templomot építettek. Palesztínából a 4-ik században terjedt el kultusza a Róma Birodalom keleti területén. A Nyugat Római Birodalom területére az ötödik században terjedt tovább a tisztelete. 494-ben szentté avatták. Sárkányölő Szent Györgyként Európaszerte tisztelt szent. Jellegzetes Szent György keresztjével az Angolok , Grúzok és Katalónok védőszentje. Fehér mezőben Szent György piros keresztje az angolok zászlójának -union jack- részének az alapja.
András és Fülöp apostolok: András

Kr.u. első évszázad elején született Gallilea Bethsaida városában . Péter testvérével ők a két halász apostolok. Eusebius, Origenre utalva írja, András apostol a Fekete Tengertől Volga, Kiev és Novgorod területein is hirdette Jézus tanítását valamint a **szkíták között is térített**. A szkíták és Thrákia után András a görögök között Achaia térségben folytatja küldetését. Constantinápoly pátriárkája ezen a helyen alakul majd. A Peloponézus északi partjain Achaea tartomány Patra (Pátria) városában a királlyal való hitvitája után kerül börtönbe és valamikor az első évszázad második felében szenved kereszthalált. A jellegzetes András keresztre feszítették a hagyomány szerint saját kívánságára, mivel Jézus keresztjére nem érezte magát méltónak. Szent András ereklyéit Pátrában őrizték 357 körüli évekig amikor II Constantius Római császár rendelkezésére Pátrából Konstantinápolyba a Szent Apostolok templomába helyezték át. A negyedik keresztes hadjárat alkalmával Konstantinápoly megszállása után 1208-ban, Szent András és Szent Péter ereklyéit Péter Capua Kardinálisa saját szülőhelyére Amalfi catedrálisába vitette Itáliába. Az Amalfi katedrális – Duomo és a város védőszentje is Szent András. Szent András koponya ereklyéjét 1461-ben Palaeologos Thomas Kelet Római császár II Pius pápának adományozta (a Piccolomininek) . A Vatikánban őrizték 1964 szeptemberéig amikoris VI Pál pápa a Görög Ortodox Egyház iránt mutatott jóindulat jeléül visszaküldte azt Pátra városába . Az ereklye a szent kisujjának, koponyacsontjának felső részét és keresztjének kicsi darabját tartalmazza. Ezeket Pátra város Szent András templomában helyezték el. Pátrában november 30-án ünnepi keretek között emlékeznek városuk szent apostolának életére.
(Bécsnek vajmi kevés köze volt e szent életéhez.)

Dimitrios von Thessaloniki – Dimitri Solunski – Szent Demeter :

Szent Dimitrios – Demeter – Dömötör ereklyéje és mozaikképe Görögországban - Thesszalonikában.
Öltözete jellegzetes, szalonikai apja utáni római prokonsuli – szenátusi osztályhoz tartozását bizonyítja a sötétkék szinű diagonális tablion.

Thesszaloniki Demeter a földrajzközeli Bolgár Wikipedia szerint Szolun városában született a 3.ik évszázadban. Mártírhalált 306. október 26-án halt Szaloniki városában amelynek védőszentje. Az ortodox egyház egyik legtiszteltebb szentje.

Thesszaloniké – Szolun – Görögország második legnagyobb városa. A várost Kr.e. 315 táján alapította Kaszandrosz Makedón uralkodó az ősi Therma és 26 másik település helyén. Az új várost feleségének neve után Thessalonike-nek nevezte el. Thessalonike Nagy Sándor féltestvére volt , apja II Philipp után Macedónia hercegnője. Kr.e. 168-ban Thessaloniki a Római Köztársaság szabad városa lett.

Szent Demeter Maximianus alatt halt vértanúhalált 306-ban Szolunban. A keresztény hívek védelmezőjének tekintik, karddal és pajzzsal is ábrázolják.

’’Magyarországi tiszteletét is jelzi, hogy a Szent Koronán is szerepel’’...

- így a magyar Wikipedia, (mert sem a Szent korona sem Szentjei nem Bécsből erednek , görög uralkodótól viszont annál inkább). A szegedi – majdnem azt írtam a szögedélyi, Dömötör-torony Szent Demeter templom-tornya róla kapta a nevét. Szerbek látogatta Dimitrios temploma 1949-ig állt Budapesten és a Tatában is. Az angol nyelvű Wikipédia hivja fel figyelmünket öltözékére, a mellén diagonálisan kivarrott tablionra, ami már apjának **ősi római** szenátusi osztályhoz tartozását bizonyítja.

♣♣♣

A magyar Szent Koronával kapcsolatban még egy dokumentum értékű tanulmányból néhány gondolat. 2004-ben Várkonyi György: Tanulmány a Szent Koronáról c dolgozatából.

Arról, hogy a Szent Korona mikor készült és kik lehettek az eredeti zománcképeken, Várkonyi György is csak feltételezéseket hoz példáknak. Hiszen az igaz valóságtól meg lett fosztva gondolkodásmenetünk. Amit viszont a szerző megállapított, az szó szerinti idézetet érdemel:

’’ Mondjuk ki végre érthetően is, hogy a magyar Szent korona által egybefoglalt, és Keleten elterjedt hitvallást, a rómaiak által pogánynak nevezett, magyar jézusi kereszténység eszmekörét testesíti meg. Mondjuk ki azt is, hogy a bizánci (eredetileg Kelet Római mert 1557-ig NINCS ’’BIZÁNC’’) , vallás lényegében, bizonyos változtatásokkal ugyan , de a jézusi magyar kereszténység folytatója, csak Istenanyát a Szentlélekkel helyettesítették. Ezért azt is ki kell mondanunk, hogy a keleti ortodox egyház eredetét tekintve közelebb áll magyar őseink jézusi kereszténységéhez, mint más keresztény egyházak még akkor is, ha tudjuk, hogy időközben jórészük elszlávosodott. Emiatt van az, hogy Bizánc
(eredetileg Római Birodalom)

Árpád népét soha nem akarta megtéríteni, pedig császáraiknak főpapként is kötelességük lett volna minden pogányt jó útra téríteni. Emiatt tisztelik Bizáncban (Római Birodalom Keleti részében) ma is az Árpádok szentjeit, de királyaink is emiatt haboztak nem egyszer kelet és nyugat között, mielőtt hitbéli ügyekben véglegesen állást foglaltak volna. Valószínű, emiatt is folyt évszázadokig a térítési versenynek látszó vetélkedés Bizánc és Róma (a RÓMAI BIRODALOM keleti és nyugati részén uralkodók) között az Árpádok Magyarországáért''.

A 40-ik oldalról: ***'' ...Egyházi téren is elmélyült a válság a keleti és a nyugati egyház között , ami az 1054-es egyházszakadáshoz vezetett – Kerularios Mihály pátriárka kontra IX. Leó pápa.''*** **(vagy IX Leó pápa kontra Kerularios Mihály pátriárka.** a lényeg csak annyi, hogy ki akar ki felett uralkodni, akkor is meg manapság is.....)

Örökértékű amit Várkonyi György a 62-ik oldalon összefoglal. Minden történelemkönyv mottójaként első oldalra való intelem:

*'' **Amikor a nemzet elveszti ősi uralkodóházát, annak hatalmát, karizmáját, melyet soha többé senki el nem nyerhet – Emese ágyékából csak ők származtak! – a nemzetet összetartó erejüket átszármaztatják uralmuk szimbólumára, a szent királyok koronájára. S ettől kezdve a korona nemcsak a királyi hatalom szimbóluma, hanem a nemzet egységéé is. A nemzet a Szent Korona tagjainak egysége. E tan magába foglal egy csomó jogi elemet, ám egészében és végső jelentésében sokkal több, mint egyszerű közjogi elmélet. Mélységes irracionális szorongás és szükségérzet fejeződik ki benne.***

Ma, amikor az Európai Konvent a legújabb kor együttélési szabályait ...készíti elő , nem ártana figyelembe venni azokat az eredményeket , értékeket , melyeket a századok tisztára mostak a nemzeti jogrendszerekben.

Nagy a csatlakozást irányító vezetők felelősége abban, hogy a jövő Európájában az egyenlőség fog-e erősödni, vagy az alávetettség.''

(ennyi Várkonyi György tanulmányából).

Most egy korábbi értelmiségi tanulmányából, magyar nyelven erről hiába kerestem adatot, még nincs, nem találtam:

Egyenlőség vagy alávetettség Európában a Hunyadiak korában

Lorenzo Valla
(Róma 1407 – 1457 Aug 1. Róma)

Római Katolikus – Olasz humanista – filozófus – irodalomkritikus

Lorenzo Valla, latinul **Laurentius Vallensis** olasz származású tudós, apja Luca delle Vallea pápai jogász volt. Családja Piacenzából származott. Huszonnégy éves koráig Rómában élt, latin nyelvtant és rhetorikát tanult. A pápa titkári hivatalának betöltésére pályázott, azonban 1430-ban ezen próbálkozása nem járt sikerrel. Elhagyta Rómát és a következő öt évben Itália északi területein tartózkodott. Páviában rhetorikát
(görögöknél és rómaiaknál az ékesszólás tanítója, szónok) tanított. *De voluptate* című munkájára sokan rácsodálkoztak, hiszen abban a korban nem volt divatos a görög filozófus Epicurus élvezetekről szóló írásának védelmezése.
A korban divatozó és ünnepelt 14-ik századi jogász Bartolus barbár latin nyelvhasználatát támadta . Pávia egyeteméről ezért távoznia kellett. Milánóban és Genoában is tartozkodott mielőtt **1435**-ben **Aragóniai Alfonso Nápolyi király udvarában a király titkára és történésze hivatásban helyezkedett el. Az elkövetkező tizenhárom évben a harmincfeletti életkorú Lorenzo a nápolyi**
V. Alfonz aragóniai király udvarában marad és itt írja meg legértékesebb tanulmányát a világhíres és nálunk magyarhonban agyonhallgatott dokumentumot a *Laurentii Vallensis: De falso credita et ementita Constantini Donatione Declamatio.* Az állítólagos - Donation of Constantine – Konstantinische Schenkung - Konstantinova darovnica – Konstantin ajándékozása – címűt.

Európa legnagyobb történelmi hamisítványának leleplezését.

Angolul:
Forgery of the alleged Donation of Constantine
Magyarul még nem találom a Wikipédiában .
Szláv nyelveken:
Konstantinova darovnica - falzifikat – hamisítvány - arról, hogy Nagy Konstantin (306-337) császár Kr.u. 324-ben I Szilveszter pápának és minden utódjának ajándékozta a világi és egyházi hatalom feletti uralkodás kizárólagos jogát úgy Olaszország mint az összes többi nyugat Európai országok felett. Konstantine császár Róma városában és Itáliában feladta a koronáját és minden királyi hatalmát, és azokat a pápának ajándékozta. A pápa főhatalma érvényes Alexandria, Antioch, Jeruzsálem és Constantinople felett és mindenütt - ''as also over all the churches of God in the whole earth'' - Isten minden temploma felett a földön.
A valamikor a nyolcadik században szerkesztő hamisító vagy hamisítók arról szánalmasan megfeledkeztek, hogy 324-ben még NEM VOLT KONSTANTINÁPOLY. Konstantine császár nem sajátmagáról nevezte el új városát. **Az NOVA ROMA volt** és csak 337 után , Konstantin halála után lett a császár iránti tiszteletből Costantinople – Konstantin városa. Lorenzo Valla alapos elemzéssel mutat rá ennek az állítólagos ajándék-donáció hamisítványnak számos hibáira amelyek elárulják a keltezése idejét is. Latin-angol szöveg két nyelven 130 oldalnyi adatot tesz ki. A hamisítvány-szöveget Wikipédiában és a Magyar Tudományos Akadémia történelemkönyveket szerkesztő történészeink kiadványaiban sem, magyarul nem találom, legalábbis nem forognak tömegtájékoztatáson. Ami kár, mert ezen hamisítvány lett az alapja a további sok hamisítványnak Hunyadi János és Mátyás királyunk idejében is.
Mindenki számára elérhető viszont a: papasagtortenete.blog.hu honlapon ,

A pápaság története

A pápaság VIII. Század (6.) cim alatti dolgozatban egy idevonatkozó rész. Azért ebből mert ez már magyar nyelven van leírva. Igaz, előbb-utóbb le kell majd fordítani.

Lorenzo Valla,
Discourse on the Forgery
of the Alleged Donation of Constantine
In Latin and English
English translation by Christopher B. Coleman
(New Haven: Yale University Press , 1922).

kétnyelvű , 130-140 oldalnyit kitevő munkáját .
Nos vissza a magyar nyelven előrhető,
A Pápaság történetéhez, a 6-ik részhez:I.Adorján
‘’A sötét középkor kellős közepén pontifikáló I Adorján pápát (772-795) nem lehet Nagy Károly (771-800) frank király (800-tól császár) alapos ismertetése nélkül tárgyalni…..99 darabból álló levélmásolatból 49-ben Adorján pápát látják szerzőként, és ezt a ‘’nagyszerű gyűjteményt Bécsben, a Nemzeti Könyvtárban őrzik. Sajnos van vele egy kis baj. Mégpedig, hogy egyetlen darabja sem származik a Vatikán pápai kancelláriájáról, vagy Nagy Károly korából, hanem a **cologni (Köln) másolóműhelyben készültek Willibert (870-889) érsek irányítása alatt. ..ennek a pápai levélgyüjteménynek pápai hivatalban megírt egyetlen darabja sincs, de még a károlyi másolatokból sem maradt egyetlen példánya sem. Az akadémista történetírást nem érdekli a kérdés, hogy mi lett az eredeti okmányokkal? Ennek a hiányosságnak tudható be, hogy történészek és középkori okmányszakértők hamisítványnak tartják az egész gyüjteményt úgy ahogy van.**
Mindenesetre Adorján leveleinek megalkotói – tevékenykedjenek akár a római kancellárián, akár későbbi idők frank-germán egyházi hamisítóműhelyeiben alapmintának használták I Gergely pápa leveleit, I Bonifác (418-422) és I. Gelasius dekretáliáit, valamint a ‘Collectio Dionysia-Hadriana nevű törvénykönyvet, amit (állítólag) Adorján pápa adott Nagy Károlynak 774-ben amikor a frank király ájtatoskodni ment Rómába. ……kétes másolások eredete…….kétséges dokumentumanyag…….pápai ügynökök…….nem létező szerződések….meghamisított adománylevelek….sorozatos hamisításokra való hívatkozások……jogos-örökösök meggyilkolásai……természetfölötti csoda módján szőrén-szálán eltűnt középkori dokumentok…….különösen kiképzett ‘’eclesia militans’’ papok a kiváltságos kevesek közé tartozók….A szemfényvesztő dokumentumok megszerkesztésében élen járt a pápaság, és az uralkodók nevében kibocsájtott hamisítványok közül már a fenntebb említett Pipin adománylevele is… .
És most az orcátlan hamisítások említésénél meg kell állni néhány mondat erejéig Adorján pápa viselt és viseletlen dolgaival mert van még egy fontos pápai hamisítvány amely dokumentum ismertetésének elhanyagolása bűn lenne.
Konstantin Donáció:

Santi Quatro Coronati, Róma
13-ik századi freskón Sylvester pápa és Konstantine az állítólagos Donáció átadáskor
Rómában a Quatro Coronati templom freskója Szilveszter pápát ábrázolja, amint átveszi Konstantin császár adományozó levelét.

Az ál-Izidor Gyűjtemény talán leghíresebb kézirata a Konstantin Donáció. Konstantine császár Szilveszter (született 292-ben) pápának (pápa 314-335) ajándékozta birodalma nyugati területeit, így Itália jó részét is, mivel az új főváros Bizánc (???Nova Roma) alapítása után azokra már nem tartott igényt. …a pápák jogtalanul kisajátítottak területeket, országrészeket merész határozottsággal használták mint jogalapot ezt a hamisított dokumentumot….Konstantin szájába adták a ‘’Szent Péter elkötelezett szolgája’’ ostobaságot ami Konstantintól elképzelhetetlen lett volna…bélpoklosságból való kigyógyulását Konstantinnak (jellemző, bélpoklos , tifuszos , pestises elhalálozások meg kigyógyítások), állítólag Szilveszter pápa szentséges imádkozásának köszönhetően. Konstantint Szilveszter pápa keresztelte volna meg (ez nem állja a tényt, majd megtalálom a helyes tudnivalót).

Az iromány t valószinűleg 752-757 között tákolták össze hiányos ismeretekkel rendelkező titkári papok a pápa parancsára…. Az adományozó oklevél alátámasztására további irományokat szerkesztettek, mint a ‘’Vita beati Sylvestri’’ és a ‘’Constitutum Sylvestri’’ mely állítólagos dokumentumokkal még jobban meg lehetett szédíteni a középkor analfabéta világi nagyságait. Konstantint és Szilveszter pápát mint jóbarátot is bemutatják holott ők ketten sohasem találkoztak , a Rómában 275 püspök részvételével megtartott zsinat is csak legenda csupán.

Az adománylevélből: Konstantin elismeri ‘’az Isten Fia földi helytartóságának folyamatosságából adódó, apostolok fejedelmének örökösödési szentségét betöltő pápai uralkodás jogosságát.’’

‘’Elrendeljük és törvénybe iktatjuk, hogy Szent Péter örököse felsőbbséget gyakorolva rendelkezzék Antiókia, Alexandria, Konstantinápoly (???) és Jeruzsálem püspöki széke felett, valamint a világ összes püspöke felett örökké tartó primátusa légyen.’’ Tovább keleti, nyugati, északi, déli területeken Júdea, Görögország, Ázsia, Trákia, Afrika és Itália és különböző szigeteken a legszentségesebb pápa , Szilveszter és utódai által legyen adminisztrálva, Rómát és a Lateran palotát neki ajándékozza és felruházza a pápát ‘’diadémmal, tiarával, vállpánttal, mely az uralkodó nyakát övezi, palásttal, skarláttunikával és

minden uralkodói ékkel. Továbbá a pápa rendelkezik a birodalmi jelvények, zászlók, lobogók, díszek és minden uralkodói pompa garantálásával, melyek császári nagyságunk és hatalmunk dicsfényei'' – (milyen jószívű-nagylelkű vagy prédálkozó-ajándékozónak mutatják be a Nišben született Nagy Konstantin császárt 757 körül...)
A következő pont: **''engedélyezi a legszentebb Szilveszter pápának és utódjainak hogy szabadon a saját belátása szerint szentelhet pappá , püspökké bárkit, továbbá a kedve szerint nevezheti ki a megbízottait az általa jónak látott egyházi hivatalokba, méltóságokba ''**

--- ja, igen *most értem miért támadják úton útfélen Mátyás király azon határozatát amelyben figyelmeztette Aeneas Sylvius Piccolomini-II Pius pápát ha nem áll le Magyarország belügyeibe avatkozni és a saját embereit Magyarország egyházi méltóságaiba beültetni akkor Mátyás visszavezeti népét a magyarok korábbi hitére –*

- néhány sor erejéig egy széleslátókörű kitérőt kell itt elolvasnunk, kedves olvasó, mert ha csak szűk tájékozódási irodalomra zsugorítjuk ismereteinket, igazságtalanok leszünk olyan értelmiségiek emberöltőt átölelő munkássága felé akik megérdemlik a figyelmünket. Igazságtalanok leszünk történelmünk felé is és végül igazságtalanok leszünk önmagunk felé is.

Aeneus Sylvius Piccolomini (1405-1464), II Pius pápa (19.aug.1458-1464 között)

A Kislexikon szerint: Fiatalkorában tivornyáról tivornyákra látogató buja életvitelű Aeneas két törvénytelen gyermek apja, mentségéra legyen mondva pápaként sem mondott le róluk , a pápai palotában nevelte őket, akkor még igaz pápai titkárként. 1442-re III. Frigyes császár kegyeibe férkőzve Bécsbe került ahol Kaspar Schlick kancellár jóbarátja lett. Bázelban 1439-ben Aeneo vezetésével
VIII Amadeus Savoya hercege felvette az V. Félix **ellenpápai** nevet –Aeneo a titkára lett. 1445-ben III Frigyes érdekében Rómába tárgyal IV. Jenő pápával ahol a pápa feloldotta a korábbi cselekedetei miatti egyházi átok alól. 1450-ben Portugáliában járt leánykérőben Frigyes részére. Utána Csehországban a huszitákkal tárgyal a békéről. V László magyar király is támogatja újabb kinevezését Rómában. III Kallixtusz a saját családjának kiosztott rangok után Piccolomininek is bíborosi kalapot adományozott. 1458 aug. 6-án meghal III Callixtus. **Egy régi ismerősénél Csehországban:** A furfangos Podjebrad György titkos szerződést kötött II.Piusszal aki a koronázásért cserében azt kérte, hogy tegyen esküt a római egyházzal való egyesülésre és az általa vezetett bázeli engedmények visszavonására. Podjebrád megfogadta, hogy semmissé nyilvánítja a bázeli paktumot, amelyben a zsinat többek között engedélyezte a cseheknek, hogy két szín alatt áldozzanak (ezek a kelyhesek). De Podjebrád sohasem gondolta komolyan a titkos szerződés betartását. 1461-ben kihirdette országa népének, hogy megtartja a bázeli pontokat (amit az ellenpápával, még mint Piccolomini, rendezett). II.Pius ekkor döbbent rá, hogy átverték. Pius 1460.jan. 18-án Execrabilis bulláját adta ki amelyben kiközösítéssel fenyeget mindenkit aki az ő ítélete ellen fellebbez az egyetemes zsinatokon. XI Lajos Francia király klérusa hevesen tiltakozott a pápa abszolutisztikus törekvései ellen, de a francia koronának akkor szüksége volt a pápa jóindulatára ugyanis **Nápoly trónjáért háború robbant ki az Anjou-ház és Aragónia közt. II.Pius már a kezdetektől I Ferdinándot, az aragóniai trónkövetelőt támogatta.** Közben a mainzi érsek és általában a német területek is lázongtak az

abszolutisztikus módszerei miatt és a túlzott pápai adók miatt is. Művei igen terjedelmesek, minket a kereszténység bástyájának, pajzsának nevezett amikor szüksége volt Mátyás király fekete zsoldos seregére. Máskor igen sok zagyvaságot firkált a magyarok történelméről , amire még manapság is sokan nagy előszeretettel szeretnek hivatkozni. Hollós-Hunyadi Mátyás a saját igazsága és a keleti-nyugati-pápai-ellenpápai-császári-pápai hatalmaskodásokért Európában folyó harcok közepette megüzente a pápának, országa és népe érdekében szándékozó lépését amennyiben nem áll le hazánk belügyeibe jogtalanul avatkozni.
Minden bizonnyal Mátyás király jól ismerte Lorenzo Valla tényfeltáró munkáját.
Erről igen szegényes a széleskörű irodalmunk. Vagy ami megvan azt sokan félnek tudomásul venni:

- Prof. Badiny Jós Ferenc : Igaz történelmünk a Honfoglalásig c. könyvéből
- A FINNUGORIZMUS VÉGLEGES FELSZÁMOLÁSA c. részből az idevonatkozó sorok:

'' …az európai népek java részének nincs őstörténete. A római egyház (itt a nyugatiról van szó) tehát illetéktelenül ''belenyúlt'' a magyar ősiségbe. Ugyanis nem lehet véletlen az, hogy Aeneas Piccolonimi útján és írásával a magyar népet az északi primitív népektől eredezteti, és amikor Piccolonimi pápa lesz, a magyarság finnugor származását ex orbi et urbi kihirdeti. Véletlen lenne az, hogy az összes nemzetek és népek között a MAGYAR az egyetlen, amelynek a római egyház keresett és talált ''ősöket'' a primitív és műveletlen jeges-tengeri peremnépeknél…? Ne feledjük, hogy Aeneas Silvius Piccolomini mint II Pius pápa 1458-64 között uralkodott. Még senkinek sem jutott eszébe arra gondolni, hogy II Pius pontosan akkor lépett a római egyház élére, amikor a magyar nép Hunyadi Mátyást választotta királlyá,(**és nem mellékesen III Frigyes császár koronatolvajunk bizalmas belső emberének számított a korhely és buja viselkedésű , két törvénytelen gyermek apja Piccolominiből lett pápa…)** és bizony Mátyás királyunk ''nemzeti vallás'' megalapításával fenyegette meg a római pápaságot azért, hogy kizárta a király Mátyás befolyását a magyar ügyekből.Nem tudjuk, hogy Mátyás királyunk Corvinái milyen őstörténetet tartalmaztak a magyarság eleiről, de talán azért kellett elpusztulniok, mert biztosan a nemes honszeretet serkentő és nemzeti öntudatot kitermelő ősiségünk és hagyományaink igazsága volt mindegyikben leírva. Mátyás királyunk udvarából áradó kultúrfölény ledorongolásához volt szüksége a római egyháznak ahhoz, hogy olyan gyökeret hirdessenek papjai a magyar népnek, amelyből csak a szégyenkezés és származási bűntudat vadhajtásai fakadnak. Talán válasz volt ez Mátyásnak azon intézkedésére, mellyel nem tűrte az Árpádi honfoglaló őseink elpogányosítását, hiszen a felújítani óhajtott nemzeti vallásunk is – mint magyar ősvallás – az Árpádi hagyományok tartozéka. A Vatikán által útjára bocsátott finnugorizmus így erősítette meg a Honfoglaló Árpádi magyarság pogánynak hirdetett és tanított mivoltát. …''

- ja, mert Piccolomininek valaki állitólag azt mondta, hogy a vogulok és osztyákok földjén járt és, hogy azok úgy beszélnek mint a magyarok. Igy Piccolomini jó politikai számítással vogul-osztyák földről való jövevényeknek hazudta a magyar népet, aminek III Frigyes örült a legjobban, így volt minek alapján vissza-követelje Mátyás királytól a magyaroktól már ellopott koronát, amit amúgy is 80000 aranyért adott vissza . A Kárpát-medence területét tőlünk kisajátítani akaró és kelet felé terjeszkedni akaró habsburgok aztán Sajnovicsot még lappföldre is elküldték, hogy ott keressék magyar nyelvünk gyökereit, mintegy jogosítani a saját tervüket miszerint a magyar ''jövevények'' területének elrablása őket így majd megilleti. Gyökereinkkeresésének nagy igyekezetében csak **Hollósra** felejtettek el elmenni , ja mert Piccolomini idejében:

- még nincs a Lazarus féle térkép , igaz ott a magyarok földjének térképezésekor Horogszeg igen megvan, de Hollós a szülőfalu, és Hollósvár is kimaradt. Szerencsétlen gróf Mercy 1723-25-ös évi térképezésekor viszont Hollós be lett rajzolva igaz Ollos elírással viszont ott Horogszegi Szilágyi Erzsébet családjának ősi fészkét Horogszeg falut és várkastélyt hiába keressük mert kimaradt. A másik térképezésünk ''szakértőjeként'' érkezett Joannes Lipszky 1808-ban meg elvándoroltatta Hollóst valahova az Osztrák határ közelébe. Pedig egyszerű dolguk lett volna, csak a magyarok Anyaföldjét kellett volna megkérdezni arról, hogy Hollós hol van. Mert lophattak csalhattak amennyit csak elbírtak, márpedig több mint négy évszázadon át sokat elbír-tak volna, ha az Anyaföldet is be tudták volna csapni úgy mint minket és a szomszédaikat. **Az Anyaföld pedig egyszer csak megszólal - megszólalt, és a helyére tette meghamisított múltunkat.** (erről a 4-ik részben)

Nos, hova is akart minket a mi Hollós-Corvinus Hunyadi Mátyás királyunk visszavezetni , Piccolomini pápasága idejében?

nem az agyonszajkózott ''pogány'' hitre, hanem az első eredeti keresztények hitére, arra amelyiket a Görög korona zománcképeinek szentjei hirdettek. Mert ugye az V. Alfonznál dolgozó LORENZO VALLA-nak (<u>1440-ben írta a Declamatio Treatise of Lorenzo Valla on the Donation of Constantine)</u> a hamisítást felfedő írásáról a Hollós-Corvinusok elsők között és első kézből

értesültek, hiszen mindkét dicső Hollós-Corvinus közel állt az Olasz humanisták munkájához. Beatrix magyar királyné Mátyás király felesége volt, kell erre még figyelmeztetni valakiket??? A Mátyás király és családját le-oláh meg le-morzsinaizókat??? V. Alfonz, Beatrix magyar királynének a nagyapja volt. Mátyás király apósának az apja. Mátyás király menyének Frangepán Beatrixnek pedig dédapja volt V. Alfonz.

Eleonóra Diána V.Alfonz törvényesített leánya volt.

Férje Marzanói János Ferenc, Rossano hercege, Nápoly tengernagya volt. Utódaik között volt a Frangepán és a Zrínyi család, többek között: Marzanói-Aragóniai Lujza, férje Frangepán Bernát (? - 1527.) Veglia, Modrus és Zengg-Szény grófja, 7 gyermekük között Frangepán Beatrix (1480 – 1510) akinek férje

Corvinus János (1473-1504) Mátyás király természetes fia volt.

Összeáll végre a kép?

Tovább a hamis adománylevél hetedik pontjához: az adományozások miatt az a helyénvaló, ha a császárság világi hatalma máshol keres magának új erőközpontot, keleten, a 'bizánci' (???) tartományban, ''ahol új város épül a nevünkben''.(nem a ''nevünkben'', mert a neve Nova Roma, amiről az adománythamisítók megfeledkeztek vagy nem is tudták…)

A nyolcadik zárópontban még egyszer foglalkozik rendeletei ''szent birodalmi'' rendíthetetlenségén, esküdözve az élő Istenre, meg a borzasztó büntetés eljövetelére, ha mindez teljességgel nem valósulna meg.

Aki pedig lenézően, gúnyosan mer adományozó rendeleteire tekinteni az ''szembesüljön Szent Péter és Pál ítéletével, a legalacsonyabb pokolban égjen örök kárhozatban…'' Majd mintegy koronát téve a sok suta zagyvaságra, a császár kijelenti, hogy saját aláírással látja el a dokumentumot, és azt saját kezűleg elhelyezi az áldott Szent Péter sírján. Az irat – az év megjelölése nélkül – még dátumozva is van: ''kelt Rómában, április Kálendus napját megelőző harmadik napon…''

A hamisítvány megszerkesztése után megkezdődtek a **másolatok elkészítése** is, és a konstantini adományozás hamarosan minden komolyabb egyházi joggyüjteményben megtalálta helyét. Hét évszázadnak kellett eltelnie ahhoz, hogy a XV. századi humanista **Loranzo Valla** , nyilvánosan meg merte kockáztatni a Konstantin Donatio hitelességének tényét. Ezért a vakmerőségéért Valla majdnem az inkvizíció karmai közt végezte. '' –ennyi a pápaságtörténete példamutató oldalakról.

Egy kicsi rész még a latin szövegből: '' 1. In nomine sanctae et individuae trinitatis patris scilicet et filii et spiritus sancti.

Imperator Caesar Flavius Constantinus in Christo Iesu, uno ex eadem sancta trinitate salvatore domino deo nostro, fidelis manseutus, maximus, beneficus, Alamannicus, Gothicus, Sarmaticus, Germanicus, Britannicus, **Hunnicus,** pius, felix, victor ac triumphator, semper augustus, sanctissimo ac beatissimo patri patrum Silvestrio, urbis Romae episcopo et papae, atque omnibus eius successoribus, qui in sede beati Petri usque in finem saeculi sessuri sunt……''

(hogy a ‘’Hunnicus’’-ok területe honnan került adományozásra 324-ben, bizonyára máig rejtély).

Valla egyszerűen nem tudja elhitetni saját magával, hogy Constantine Olaszországgal Rómát a három Gault, a két Spanyolországot, a Német területeket, a Britonokat, a teljes nyugatot eladományozta volna, mintegy az egyik szeme világától fosztotta volna meg önmagát.(a 29.oldalról).

Nem tudni Valla írásának a hiteles magyar fordítása meddig várat még magára, de felvilágosító lenne a mielőbbi tömegtájékoztatásban való forgalmazása. Corvinus-Hunyadi János körüli ködösítésekre is fényt deríthetne.

Minket most **V. Alfonz aragóniai király érdekel:**

(Kasztilia, 1394/96 – Nápoly 1458 június 27.)

Uralkodott 1416 április 22 – 1458. június 27. között.

Kasztiliai és aragón királyi herceg, Aragónia királya, Barcelona grófja, Valencia Szardínia Mallorca Szicília és Nápoly királya. A Trastámara-ház aragóniai ágának a tagja. A nápolyi Anjouk örököseként címei között szerepelt *Magyarország királya* titulus is.

I Ferdinánd és Kasztiliai Eleonóra grófnő elsőszülött fia. 1412-ben a caspei megegyezés nevében Alfonz apját választották Aragón királlyá. Igy az elsőszülött Alfonz lett a trónörökös. **1415** szeptember 19-én csütörtökön Alfonz mint Aragón trónörökös fogadta az akkor Katalóniához tartozó Perpignanban az Aragón Korona országaiba érkező Luxemburgi Zsigmondot a betegen fekvő apja I. Ferdinánd király nevében. ‘’…Alfonso infáns az ország egyházi és világi nagyjaival fogadta …. A magyarok közül többek között …Garai Miklós nádor is jelen volt. …’’

I Ferdinánd királlyal két nappal később, 1415 szeptember 21-én találkozott személyesen <u>Luxemburgi Zsigmond magyar király</u> az Aragón király betegágyánál, hogy a <u>nagy nyugati egyházszakadás</u> megszüntetéséhez megnyerje Hispánia urát, aki Kasztília régense is volt. …… Zsigmond elbúcsúzva I.Ferdinándtól , a királynét , leányát és Alfonso herceg feleségét látogatta meg. ‘’

Nagylelkű - **Alfonso el Magnanánimo V. de Aragón**
(Kasztília 1394/96 – Nápoly 1458 június 27.)
Aragón, Nápolyi, Szicíliai, Szardíniai Királyság királya.
V. Alfonz Aragón király (1416 április 22-től - haláláig) egy kézirat részletén.

Antequera, – Ferdinando I. de Aragón

Igazságos és Becsületes, **I. Ferdinánd** Aragónia királya, **V. Alfonz apja.**

(Kasztília 1380. november 27.– Igualada, Barcelona mellett 1416. április 22.)

Részlet Sancho de Rojas I. Ferdinandot ábrázoló oltárképéről.

Ferrante I.

I. Ferdinánd a Nápolyi királyság királya

(1423. július 22. – Nápoly 1494. január 25.)

olaszul: Ferrante I. Szicíliai – **Nápolyi király. Aragóniai Beatrix magyar királyné apja és Mátyás király apósa. A Trastámara-ház nápolyi ágának a tagja. V.Alfonz aragón és nápolyi királynak , Giraldona Carlino úrnővel folytatott házasságon kívüli viszonyából származó fia.**

Apja 1440. február 17-én már törvényesítette Ferdinándot a pápával, és 1443. február 23-án a Nápolyi Királyság parlamentje trónörökösnek ismerte el, és megkapta a trónörökösnek kijáró Calabria hercege címet. II. Piusz pápa V. Alfonz halála után mint hűbérura 1458. november 10-én személyesen beiktatta a nápolyi királyi címerébe. 1459. február 4-én koronázták királlyá Barletta városában. Uralkodói címeiben hagyományosan az *Anjou –házi királyoktól örökölt Magyarország királya titulus is szerepelt.*

Nem olyan nagyon véletlenül volt Beatrice de Aragona Mátyás király felesége.

Ha már a pápai körben gyártott hamisításokról van szó, nem lehet szó nélkül hagyni egy másik, hozzánk közelebb álló pápáról szóló hamisítványt sem.

Hartvik püspökre hivatkozások szerint:

I.Mieszkó lengyel uralkodó (932. - 992.május 25.) Lengyelország nagyfejedelme, uralkodási ideje 963-tól - 992. május 25-ikéig azaz haláláig. Ő térítette keresztény hitre a lengyeleket. Vannak történészek, akik szerint Mieszkó hűbéresküt esküdött I. Ottó német-római császárnak 963-ban, majd II.

meg III Ottónak is. Egy középkori krónika szerint csak Gero ostmarki grófnak esküdött hűbéresküt, de ezt a krónikát egy másik krónika kivonatának tekintik, az eredeti krónika pedig nem említi ezt az epizódot. Abban viszont egyetértenek a történelmi adatok, a wikipédiák is, hogy Mieszkó 992-ben hunyt el.
Amivel viszont minket magyarokat akarnak egyetértetni az nem kevesebb mint az a nyolcszáz éves legenda miszerint II Szilveszter pápa Asztrik esztergomi érsek révén koronát küldött I.István királynak miután a pápának álmában megjelent az Úr angyala és azt tanácsolta, hogy ne az elsőkként odaért és koronát kérelmező Lengyel Mieszkónak hanem inkább a magyaroknak adja a Mieszkónak szánt koronát, mert azok megérdemlik azt. ‘’Hartvik legendája’’ 1200-as év körül terjedt a magyarországi egyházi írásokban és II Szilveszter pápai adományára hivatkozott. Következményképpen ez terjedt el az egész keresztény világban, amiről 1613-ban Révay Péter koronaőr is úgy jegyzőkönyvezett, hogy Szent István király II Szilveszter pápától kapta a ma ismert egész tehát alsó és felső koronát a diadémmal , így ez volt ‘’Szent István koronája’’.
Nos, Mieszkó 992. év után már nem élt.
Akkor hogyan kérelmezhetett 1000-ben koronát?
II Szilveszter pápa született Gerbert d’Aurillac született 946-ban. Pápának választották 999. márciusban. Felszentelték 999. április 2-án.
Mieszkó idejében NEM Ő VOLT a PÁPA.

Ja igen, ha csak a mások által közzétett írásokra támaszkodunk és nem nézünk helyesen utánna a dolgoknak, figyelmen kivül marad a tény, nem is I. Mieszkóról hanem a fiáról I. Boleszláv lengyel királyról lenne itt szó. A Vitéz Boleslav – Boleslaw I.Chobry, Piast-házból való lengyel uralkodóról. I.Boleszláv a germán befolyástól független egyházszervezet kiépítését , apjának megkezdett művét folytatta. A német befolyást jelentő Poznan püspökség a magdeburgi érseknek volt alárendelve. Szent Adalberttel jó barátságban volt Boleszláv és amikor Adalbert püspököt 997-ben a szászok megölték, holttestét - testsúlyával megegyező mennyiségű aranyért – kiváltotta és Gnieznoban temettette el. **III.Ottó német-római császár, azzal tette nevezetessé az 1000. márciusában Gnieznoba tett, Adalbert sirjához zarándokló látogatását, hogy személyesen koronázta (a saját koronáját levette a saját fejéről és Boleslav fejére helyezte azt) Boleszlávot Lengyelország királyává. A Lengyel egyház ezekután függetlenné vált a német egyházi irányítástól.**
A Wikipédia ad világosabb magyarázatot ezekről a 13-ik századi lengyel-magyar krónika magyarázgatásokról, a középkori történetírás egyik legzavarosabb alkotásáról. A lengyel-magyar határról, meg ki-kit koronázott meg…meg….
Amikor területeinken az úri nemzetségek, mint pl. a Katapánok, Szemerék, Hont-Pázmányok és Abák ugyanolyan békésen birtokolták mint az egyházak, igazat kell adnunk a jeles Osztrák történésznek Heinrich Zeissbergnek, aki a lengyel-magyar krónikáról azt írta : *‘’ A legesztelenebb keveréke meséknek, amelyben a Hartvik-féle István-életrajzból átvett részeken kívül még a nevek sem igen felelnek meg a tényleg élt személyeknek.’’*
Máshol azt is olvassuk Vajk (jelentése: gazdag úr) 969-ben látta meg a napvilágot Esztergomban a királyi palotában….Anyja Sarolta (törökül fehér menyét) , Gyulának, a keleti, erdélyi országrész fejének, az ország második emberének volt a leánya. Sarolta a fiának a keleti ‘’bizánci’’(!!!) - (**egészen biztosan a ‘’bizánci’’ volt 975 körül…?)** …Kelet-

Római azaz I.Constantin Római-Császár kereszténységéről beszél, amellyen még apja udvarában nevelkedett.
Tovább:
Wikipédia - Gábor főangyal:
III Ottó 1000-ben személyesen föl is tárta Nagy Károly sírkamráját, ahol ‘’megtalálta’’ a koronát, Rómába vitte, ahova 1000 október 2-án érkezett meg. Ottó és II Szilveszter pápa úgy döntöttek , hogy a koronát a lengyel uralkodónak szolgáltatják ki de a pápát álmában a főangyal arra figyelmeztette, hogy a koronát Asztrik apátnak adja a magyarok királya részére. Apostoli keresztet és levelet küldött a megáldott koronával….
Máshol:
szentkoronalovagrend.hu
‘’Másik elképzelés szerint’’ ….. Szent István csak a keresztpántot kapta a pápától, az abroncsot Dukász Mihály bizánci császár **(‘’bizáncinak’’ ismerte-e magát vajon Dukász Mihály?)** küldte I Géza királyunknak, aki 1074-től 1077-ig uralkodott. **(csupa elképzelődéseken álldogálnak???)**

Magyar Katolikus Lexikonból :
Magyar Szent Korona
Az egyházi és történelmi ‘’hagyomány szerint’’ a koronát I Szt. István király II Szilveszter pápától (ur. 999 – 1003) 1000-ben kapta. Az 1790 után született **elmélet (???)** szerint a korona egy **bizánci (???)** és egy latin részből összeállított műalkotás.
…….A hátsó, kiálló íves képkeretben ma ……
……VII Dukász Mihály ‘’bizánci’’ császár tűzzománcos mellképe. A kép görög felirata : ***MIHÁLY, A RÓMAIAK ISTENHIVŐ CSÁSZÁRA DUKÁSZ***.
Konstantin császár ősi arsakida hun divat szerinti díszgalléros ….ruhát visel…. A görög felirat: KONSTANTIN A RÓMAIAK CSÁSZÁRA A BIBORBAN SZÜLETETT. …
Geobicász király fején abroncsos sapka, …..görög felirata: GEOBICÁSZ, A TÜRKÖK (hunok, magyarok) HIVŐ KIRÁLYA.
…és úgy 1790 Február 17-én megszületett az a téves elmélet amely tudományos lavinát indított el- így a mai magyar és nemzetközi tudósok többsége állítja , hogy a koronának semmi köze Szent Istvánhoz…….
Két Rómaiak császára és a Türkök királya. Miért olyan nehéz meghatározni e három személy kilétét. Egyszerűen azért mert 1790-ig már sok más történelemhamisítás látott napvilágot és a helyes valóság egyszerűen hiteltelenné, sőt nevetségessé tett volna – tenne jónéhány, koronánkkal kapcsolatba került személyt és eseményt.

Révay Péter koronaőr első jegyzetében Nagyboldogasszony zománcképét látta a korona hátulján, de jegyzetének második összeírásában erről már egy szót sem említ a koronaőr. És a rá hivatkozó sokak is elfeledkeztek-feledkeznek erről tudomást venni.
Ennyit a Révay Péter koronaőrre hivatkozások – hivatkozgatók hitelességéről…

Van még olyan is, hogy a Nagyobb Legenda amelyet I István szentté avatása **1083. körüli időben állítottak össze** , azt tartalmazta . hogy ‘’az apja halála utáni ötödik évben …pápai levelet és áldást hoztak neki….és Istvánt, Isten kiválasztottját, királlyá emelték, felkenték olajjal és szerencsésen megkoronázták a királyi diadémmal.’’
A Nagyobb Legenda bizonyára nem hagyta volna említés nélkül, ha ez a korona a pápától érkezett volna…

A korona Amerikából való hazatérése 1978. után új vizsgálatok, számos kiértékelések alá került a korona. Szinte ahányan ‘’vizsgálták’’ annyi féle eredetet olvasunk felőle.

Arra nincs utalás senkitől, vajon milyen terv alapján őrizgették volna Bécsben VII.Dukász Mihály (1071-1078) görög-római császár zománcképét Révay Péter koronaőr (1613.) idejéig, vagy akármeddig hogy aztán rálopják azt a magyarok koronájára…?

Különben a Wikipédia több tucatnyi nyelven foglalkozik II Szilveszter életével, de ott nincs utalás arra, hogy a pápa koronát küldött volna a magyaroknak.

Van viszont egy érdekes utalás a németnyelvű Wikipédia **Stephanskrone című írásban,** a magyarok koronájára azaz Az apostoli korona meséjéről és eredetéről szóló összeállításban. ‘’Die ursprüngliche Stephanskrone übersandte angeblich Papst Silvester II. Im Jahr 1000 an den kurz zuvor zum Christentum übergetreteten König Stephan I. Von Ungarn zu dessen Krönung. **Diese Krone (in form eines Diadems) ging wohl um 1074 an unbekanntem Ort in Österreich für immer verloren. ‘’**

II.Szilveszter pápa által 1000-ben Magyarországra I Istvánnak küldött állítólagos , **Diadéma formájú koronaküldeménye, 1074-ben Ausztriában egy ismeretlen helyen mindörökre elveszett. (**ennek lesz is ám folytatója… ahány írás, annyi változat a koronánkról)

A magyarok koronájára 1267-es évtől esküdtek hűséget a magyar királyok. Más adatokban 1256-ban kelt oklevél óta használatos a Szent Korona elnevezés.

Közép Európa térképe 919-1125 .(hol voltak ezek a Duchy-k még a magyaroktól)

The Empire of Otto the Great, ca. 963. The Ottonian Empire included not only Germany but Slavic lands to the east and disputed regions such as Lorraine to the west.

I Ottó birodalma – Otto der Grosse (912-973)

Ha jól odafigyelünk a fentiekre , 1000-ben Szent István koronázásakor egy **Diadéma formájú** koronáról lehetett szó amelyik 1074-ben ‘’eltűnt’’. Amelyiket hol a pápa hol meg Otto küldte. Se vége se hossza a magyarázgatásoknak. De mindezekből semmit sem értek meg ha nem ismerem meg Ottó, azaz a vitatott kor Ottó nevű uralkodóit akikből nem egyes hanem **3-**hármas számban kellene beszélni, mert ennyien voltak.

I Nagy-Ottó:

A saxon luidolfingi I Henry és annak második feleségétől, Matildtól született fia. I Henry csak nagy nehézségek között kormányozhatta lázadó alattvalóit. Germán király 936-tól, Szent Római császár 962-973 között. Letörte a saját lázadóit, egyesitette a német területeket miután sikeresen legyőzte a magyarok támadásait. Első feleségétől Eadgyth-től született Liudolf nevű fia számos mágnástól támogatva lázadt fel apja ellen. Liudolf a támadáshoz megnyerte a magyarok segitségét is 954-ben. Jól jött ez a királynak, igy a lázadókat az ellenséggel való összepaktálással lehetett vádolni. Hosszas küzdelem után az apa legyőzte a fiát, ami végül a magyaroknak uton útfélen felróttatott és a hirhedt, 955-ös Augsburgnál lefolyt Lechfeld mezei, germánok diadalos csatájához vezetett.

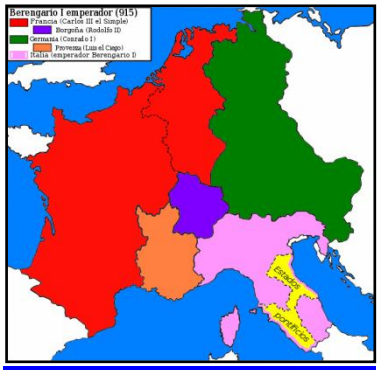
Ezt megelőzően viszont a 907-es pozsonyi csata támadóiról sokan megfeledkeznek. A Keleti Frank Birodalomból Luitpold bajor herceg meg Theotmár salzburgi érsek roppant sereggel támadta Pozsony és a magyarok területét.

Első honvédő háborúnk volt a Pozsonyi sorsdöntő csata.

899-ben meghalt a magyarok korábbi szövetségese, Arnulf keleti frank király, utóda fia a gyermek Lajos aki helyett Hatto mainzi érsek kormányozott. A magyarokkal határos részen , a bajor hercegségben Liutpold a kormányzó.

A nagy előszeretettel ‘’honfoglalásnak’’ titulált 900-as évben Pannonia a magyarok tulajdonában volt. Déli irányban magyar fennhatóság alatt állt a későbbi Torontál, Bács megye , a Temesköz és Szerémség. A névlegesen Gyermek Lajos vezetésével, a keleti frank királyságból különböző adatok szerint 100 000 főt számláló sereg támadta Árpád fejedelem talán 40 000-et számláló magyar hadseregét. A túlerő mindenképpen az ellenség oldalán állt.

Magyar részről Árpád fejedelem és fiai életüket adták a magyar hazánk védelmére.

II. Károly, Karl der Dicke **Kövér Károly** (839-888) Keleti Frank Királyságban (zöld szin) mint **II Károly (882-887)**, Itália és nyugati Frank királyság királya mint **III Károly (879-887)**, de ‘’francia’’ királyként **II Károly-Karlmann (884-887)** és **III Károly** néven római császár (881-887), **uradalmai megszerzései mellett egyéb tettei: ellenfeleivel szemben kiméletlen, Gottfriedet meggyilkoltatta, II Lothár fiát Lotharingiában megvakíttatta és kolostorba záratta. Gerinctelen alkalmatlan uralkodó.** Utódja Karintiai Arnulf von Kärnten (850-899) keleti frank király lázadást szított könyörtelen nagybátyja ellen, bajor illetve szláv seregekkel vonult be a keleti frankok földjére. Károly megbüntette a lázadókat, akadályozta Arnulfot a mozgásban. Hamarosan megbetegedett, hat hét után Sváb földön meghalt.

Arnulf keleti frank király 887-től, frank császár 896-tól 899. évi haláláig. Karlmann bajor király törvénytelen gyermeke. Károly leverése és halála után sikereit nem használta ki nyugati terjeszkedésre, a bajor területet stabilizálta. (ha nem harcolgatnak egymás ellen a Szent Rómaiak, akkor nem lett volna szükség ‘’stabilizálásra’’). Itáliában közben Berengár és Vid őrgróf is királlyá koronáztatták magukat. Arnulf először a Morva Szvatoplukot hivta segitségül de amikor ez megtagadta azt, Arnulf ellene vonult amihez a magyarokat is segitségül hívta. Közben 891-ben a normannok betörtek Lotharingiába. Arnulf Itália helyett ellenük indult. 892-ben a magyarokkal szövetségben ismét harc a morvák ellen. Itáliában nem állt vissza a Karoling-uralom. Utódja:

IV. Gyermek Lajos-Ludvig das Kind (893-911) keleti frank király. Arnulf egyetlen törvényes fia. 897-ben lett trónörökös. 900 februárban emelték a trónra mielőtt egy lotaringiai nemesi csoport letaszitotta a trónról Lajos féltestvérét. Ez a terület – Lotaringia 911-ben kimondta leszakadását és csatlakozott a Nyugat-Frank birodalomhoz. A király 6-7 éves kiskorúsága és betegeskedése miatt püspökök gyámsága alatt állt akikkel a nemesek folytattak gyűléseket. A királyi hatalom gyengülése segitette a hercegségek megerősödését. Feltevések szerint ennek érdekében is választották meg a kiskorú királyt. Morva, Magyar és keleti frankok ütközetei, uralkodhatnámságainak évei következtek ahol nagy előszeretettel a magyarokat vádolgatják betörésekkel támadásokkal a magyar wikipédiákban, is. Nos, ha nem lett volna okuk, a magyarok NEM támadtak volna, de ennek utánnanézése nem a jelen irás feladata.

A lényeg:

907-ből ennek Gyermek IV. Lajosnak tulajdonitják azt a rendeletet-decretumot amely szerint:

‘’decretum…Ugros eliminandos esse / rendeljük, hogy a magyarok kiírtassanak.’’ - Annalium Boiarum (Vajon melyik gyámkodó-püspök fogalmazhatta ezt?)

Üzenet lett volna ez Árpád fejedelem országának? Lehet. A Pozsonyi ütközet után, a válasz erre: 908-ban Szászországban és Türingiában , 909-ben Svábföldön, 910-ben további négy német hercegség volt a magyar harcosok célpontja.

Nem voltak kalandozók.

Árpád fejedelmünk nem ‘’kalandvágyból’’ áldozta életét a magyarok hazájáért. Ha ezt 500 éven keresztül így adagolták nekünk, nem vagyunk kötelesek papagájok módjára ismételgetni azt. Mátyás királyunk és családja is a példaképünk a magyar helyttállásunk miért – és - mikéntjére.

893-ban született, 907-ben 14 éves Ludwig IV. das Kind

hat éves korától, 900-tól 911-ig ‘’uralkodott’’ a Gyermek Lajos

Utóda : **I. Konrád (881-918)** keleti frank király 911-től. A Keleti Frank királyság utolsó királya volt , a Gyermek Lajos utódaként. Konrád türingiai herceg és Glismut, Karintiai Arnulf német-római császár leányának fiaként született. A Konrádok a Mosel vidék grófjai, és a Babenbergek a Majna vidék grófjai gyakoroltak abszolut hatalmat Frankföld fölött. 906-ban a két család vívta egymás ellen a **fritzlari csatát.** A csatában az idősebb Konrád életét vesztette, ahogy a Babenberg gróf három fia közül kettő is. A harmadikat is hamarosan kivégezték , I Hatto mainzi bíboros védelmi igéretének ellenére. I. Konrád volt az egyetlen jelentős túlélő. Lotharingia hercege azonban nem ismerte el a megválasztását. Kezdete volt ez Konrád harcának a törzshercegségekkel. 912-913 folyamán 3 hadjárat Lotharingia visszaszerzésére. (ez nem volt kalandozás ugye?…) 913-ban kitör az alemann felkelés. Harcok, leverések felkelések sorozata. A szász-bajor harcoknak úgy tűnt sohasem akar vége lenni, végül Konrád súlyosan sebesült , halálos ágyán legnagyobb ellenségét Szász Henriket nevezte ki utódjául. **I.Henrik vagy Madarász Henrik – Heinrich I. Der Vogelsteller (876-936), felesége Szt. Matild (877-968), fiuk I.Ottó (912-973).** Szász herceg 912-től, német király 919-től haláláig. A Szász dinasztia alapitója. Őt tekintik a német nemzeti királyság megalapítójának. Keménykezű tevékenysége készitette elő fia Nagy Ottó tevékenységét. Fritzlárban 919. május 12-én választották királlyá a kiegyezett szász és frank előkelőségek. Megválasztása egyben a belháború kezdetét jelentette (ejnye-ejnye, és ezek mindig csak másokat neveztek barbároknak…), a svábok és a bajorok Arnulf (?-937) bajor herceget választották ellenkirállyá. 924-ben harc a magyar támadások ellen, béke a magyarokkal. Ezt kihasználva, terjeszkedő politika keletre a szlávok ellen és a keresztény misszijójuk.

Fiával I Ottóval elvették a polábok (elbamenti szláv törzs) földjeit. **Az elfoglalt városok minden férfi és női lakosát megölette, a gyermekeket rabszolgának adatta el (ez is a keresztény misszijójuk tartozéka lehetett?…). 927**-929 folyamán a havelek, milcek, lausitzi szorbok ellen vezet hadjáratot. Kezdetét veszi a keleti kolonizáció. Leveri a vilcek és obodritok felkelését. 929-ben I. Vencel cseh király elismerte a hűbéri függését. Ettől számitható Csehország betagolása a birodalom szervezetébe. 933-ban sikeres vereséget mért a betörő magyarokra, cseh segédcsapatok bevetésével. A Dánokat 934-ben rombolta le, 935-ben Burgundiát is bevette. Halála előtt rendelte el Henrik a német birodalom feloszthatatlanságát. A Nyugati Frank Birodalommal elismertette a nem Karoling származású uralkodók hatalmát. A két Birodalom hivatalosan is kettévált. Létrejött a későbbi Német-Római Birodalom alapja, amelyet fia, I Ottó teremtett meg.

A 955-ben Augsburg határában törbecsalásunk és rettenetes megsemmisítésünk idejének uralkodója.

I Ottó (912-973) Holy Roman Emperor és felesége **Angliai Eadgyth** (910-946) – aki Idősebb Eduárd (871-924)wessexi Angol király leánya volt.

Angliából 929 nyarán érkezett meg a 17 éves királyleány, Ottó első felesége aki nagyon fiatalon 35 évesen hunyt el. Hitvesének Magdeburgot ajándékozta Ottó. – Az uralkodó házaspár szobra a magdeburgi Katedrálison. Egyetlen fiuk **Liudolf herceg** (930-957) **aki 950 és 954 között Svábiát uralta,** apja ellen lázadt 953-ban. **I Otto 951-ben második feleségének**, II Rudolf burgundy és svábiai Berta leányának, **Dowager Itáliai Adelaidenek (931-999) lett a második férje**. **Apjának második házassága által, Liudolf herceg saját érdekeit és hatalmát érezte veszélyeztetve.** Miután Liudolfot, annak sógorát a Lotaringiai Konrádot és a többi ellene lázadó főurakat leverette, I Ottónak maradt annyi ereje, hogy a Bajor főurak által segitségül hivott magyarokat 955 augusztus 10-én Augsburg melletti Lech mezőn tőrbe csalja és rettenetes csapást mérjen, a fia Liudolf által is segítségül hívott magyarokra. Apa és első fia közötti ellenségességért nagy árat megfizetőknek. Szokásuk szerint, nemzetünk legjavát akasztották és kegyetlenül mészárolták. Jellemzően, önmaguk helyett a mai napig is csak a szomszédot barbározzák. Bulcsú, Lél és Súr Regensburgban az akasztófán fizették meg I Henrik bajor herceg és köre bosszújának az árát. A többi magyart lekaszaboltatták.

II Ottó (szül. 955 – megh. 983 dec 7.) I Ottó és itáliai Adelaide fia.

II.Ottó koronázása 972-ben, a gazdag kincsekkel megrakodva Kelet Római Birodalomból, **Konstantinápolyból származó feleségével Theophano Skleraina**-val, a keleti **kamelaukion-diadéma** koronákkal. Krisztus keze alatt koronázva (balról).
(jobbról) III-ik Ottó (980 – 1002. január 23.) a II. Ottó és konstantinápolyi Theophanu Skleraina fia.
Hároméves korában 983-ban koronázták.
III.Ottó koronázása 983-ban: Hároméves kora miatt 991 júniusig az anyacsászárné majd Theophanu halála után, apai nagyanyja Adelheid uralkodott helyette. Miután nagykorú lett, az unokaöccsével Brunoval megkoronáztatta magát, felvette a "világ császára" titulust is, az ellene lázadó római Crescentiusnak fejét vette, Rómába költözött ahol 1002-re nagy erővel indult az ellene lázadók ellen. Róma ellen induló hadjárata közben 22 évesen hunyt el.

Egy kis adalék a 3 Ottó-ról

A Liudolf-ház a Szász-ház, és az Ottók: A Liudolf dinasztia első jelentős uralkodója I. Madarász **Henrik** 919-től király. Hercegi hatalmát már kiterjesztette hercegségén kivüli német területekre. 933-ban legyőzte a magyarokat. **Henrik fiát Ottót** (912-973), 936-ban koronázták német királlyá. Ottó

947-ben legyőzte a dánokat, 950-ben legyőzte a cseheket. 951-952-es hadjárataiban legyőzte Itáliában II. Berengár itáliai királyt. Felvette a langobárdok királya cimet, 955-ben legyőzte a magyarokat. 962-ben Rómába vonult. Gondolt eggyet, XII. János pápával **962.02.02-án császárrá koronáztatta magát**. **Kinevezte magát: Ottó Szent Német-Római birodalom császárának.**. Nemsokára utánna megfosztotta a János pápát a pápaságától, és VIII Leót nevezte ki helyére. Ezzel befolyást nyert a pápai méltóság betöltésére. **A saját császári hatalmát ezzel a pápaság fölé emelte**. A pápai és császári hatalom ellentét harcának a kezdete volt ez, amely később az invesztitura harcokban kulminálódik majd.
II. Berengár itáliai király legyőzésével Ottó egyeduralmi hatalmi fölényt nyert Appenini-félszigeten és Konstantinápoly rovására is terjeszkedett, átpártoltatta magához a vazallus Capua és Beneventot.
Konstantinápolyból természetesen hogy ellenségesen figyelték Ottót. És természetesen, hogy ellenségesen is fogadták Ottó követeit amikor azokat menyasszonykérőbe küldte Konstantinápolyba Ottó.
Talán Charlemagna 160 évvel előbbi sikertelen próbálkozása után gondolhatta, hogy neki majd sikerülni fog Konstantinápolyból Bíborbanszületett császárleányt hozni.
Ottó a saját dinasztikus öröklés biztosításának céljából már **967. December 25-én** társuralkodóvá koronáztatta **a tizenkétéves fiát II.Ottó-t (955-983).**

Emlékeztetőül még egy szobor és két festmény Charlemagnéról

(a koronaelméletek magabiztosainak alul a középső szobron kellene a koronát az általuk ''igazira'' kicseréltetni
ha már III.Ottó Szent Német-Római császár a mi Charlemagna koronánkat adta nekünk… mert különben akkor ki-kit tévesztget…
Charlemagna körül soha sehol híre hamva sem volt a Magyarok koronájának valamikor 1995-ig? Ja, mert Aachenban…nem csodálkozunk, Charlemagna kiirtotta a Kárpát-medencét…a felét biztosan. Azután 998-ban jött a 18 éves Ottó, meg jött a 18 éves Habsburg 1848-ban…)

[Charlemagnét 800. December 25-én császárrá koronázta a III.Leó pápa (érdekes, 1000 éven át soha senki nem helyesbítette ezeket a fenti hiteles és a Magyarok Szent Koronájához azért mégsem hasonlítható Charlemagna koronákat? Ja, mert az 1862-ben elkészült Habsburg Maximillián festményrendeletet még nem dolgozták fel a szélesebb közösségnek arról, hogy ez csak egy újabb 1995 körüli találmány-kitaláció koronaelmélet is talán.???) **III.Leó pápa nagy bajban volt a római nemesek támadásaitól**. Börtönbe zárták, nyelvének kivágásával fenyegették. **Miután ártatlansági esküt tett Charlemagna előtt December 23-án, utánna a karácsonyi misén III.Leó *''Imperator Romanorum* – a rómaiak császárává'' koronázta Charlemagnat. A pápa ezzel talán arra számított, hogy ezután átveheti Konstantinápolytól, Charlemagne irányítását**. Mert ugye ***a Római császár székhelye akkor már régen Konstantinápoly-Nova Róma volt***. Találgatások arról is szólnak, hogy Charlemagne talán a 476-ban elbukott Nyugatrómai birodalmat szerette volna feltámasztani. Az újonnak kapott titulusát az *Imperator Romanum* helyett az *Imperator Romanum gubernans Imperium* – ''a rómaiak császára a Birodalomban'' címet használta.

Konstantinápolyban az ikonoklaszita háború végével 800-ban Eiréné császárnőjé lett a teljhatalom. Uralkodása alatt rendkívül népszerű volt, a szentképtisztelet mellett kardoskodó kolostoroknak bőkezűen osztogatta a kedvezményeket.

A Charlemagnének mint az ‘’új császár’’-nak a felbukkanása úgy konstantinápolyi mint római szemmel viszont, felettébb érthetetlen volt. Értelmiségiek írásában találjuk:**a saját érdekében Charlemagne hajlandó volt ‘’megosztani a hatalmat’’ a Keleti és a Nyugat Római Birodalom között**. Egyenjogú hiteles hatalomnak ismerte volna el a Keleti és a Nyugati Birodalmat és hogy mindketten egyformán osztozzanak a kötelességben: ‘’a szent Katolikus Egyháznak az egész világra való terjesztésében.’’

Egyes történelemmesélők ezeknek ismertetését kihagyják míg mások azt igyekszenek láttatni, hogy a Kelet Római Birodalom legitimitását vesztette volna mivel ott egy nő, Eirene Császárnő lett az uralkodó 797-802-ig.

Ismét mások ‘’eretneknek’’ nevezték a Keleti Birodalmat mivel azok nem voltak hajlandóak elismerni a Nyugatiak hatalmát. Olvassuk csak el Anastasius Bibliothecarius 870 körül keltezett írását.

Eiréné császárnő hadseregparancsnokként a basileus címet is használta a női basilissa helyett.

A tudatban mindkét égtáj felett csak egy legitim Imperium létezett és ezért **Konstantinápolyból trónbitorlónak tekintették a Charlemagnát**. Gondolt erre egyet a Charlemagne és 802-ben követeket menesztett Konstantinápolyba, hogy megkérje az özvegy Eiréné császárnő kezét. Ennek aztán palotaforradalom lett a vége, Eiréné császárnőt Lesbos szigetére száműzték, ahol hamarosan meg is halt. **Utóda a pénzminisztérium Generálja, Logothetes tou genikos I.Nikephoros lett.]**

Konstantinápolyból a Római Birodalom császári családja nem házasodhatott külföldi uralkodókkal.

A következőkben:

Jószándékú Magyar történetünkírásban olvasom: Botos Lászlótól a Hazatérés összeállításában és Vágó Pálra hivatkozással: ‘’Liutprand, Cremona püspöke irta 910-ben: Magyarország népe nyilvánvaló, hogy keresztény volt.(57)’’

Liutprand (680-744) - langobárd –(germán népcsoport amelyik itáliai hadjárata után páviai központtal királyságot alapitott 572-ben) - **király volt** aki a saját fennhatósága alá vetette a beneventumi hercegséget és meghódította a római pápa birtokainak nagy részét. Elfoglalta Ravennát és a Romagnát (728-ban). Életének fő célja Róma elfoglalása volt, amit nem sikerült megvalósítania. Hadjáratai és területszerzéseiben végül 742-ben Zakariás pápa volt az akinek sikerült békét kötnie Liutprand királlyal. A pápa meglátogatta Liutprandot Páviában, ahol rábeszélte, hogy adja vissza Konstantinápolynak Ravennát és környékét is. Liutprand király 744-ben halt meg, Páviában temették el. A trónon unokája Hildeprand követte.

Liutprand Cremona püspöke ehhez a langobárd népcsoporthoz tartozott, de ő csak 922-ben született, előkelő befolyásos családban. A páviai királyi udvarban élt, és tanulmányait is ott végezte Provence-i Hugó (924-948), II.Lothár és II.Berengár itáliai király uralma alatt.

Cremona püspökének Liutprand vagy Liudprand (922-972) életének néhány mozzanata érdekel most minket. II.Berengár itáliai király uralma alatt végezte tanulmányait és már **949**-ben Berengár király követeként Konstantinápolyba utazott VII.Konstantin császárhoz. Az ott látottak valósággal lenyűgözték. Visszatérte után összeszólalkozott II.Berengárral és a feleségével. Elhagyta Itáliát és **Ottó német királyhoz menekült**, annak a szolgálatába állt. Miután Ottó **962**-ben Rómában császárrá koronáztatta magát, Liutprandot cremonai püspöknek nevezte ki. Neve 966-tól rendszeresen szerepel Ottó okleveleiben.

968-ban Liutprand újból Konstantinápolyban járt, ez alkalommal **I.Ottó** követeként. Küldetése abból állt, hogy **II.Nikephoros** császártól kérje meg az ötéves ***Bíborbanszületett Anna Porphyrogenita császárleányka*** kezét, a saját akkor **12 éves II.Ottó** megkoronázott királyfiacskájának a részére.

Hogyan is volt ez?

VII. (Bíborbanszületett) Konstantine császár 959-ben elhunyt. A felesége Heléne Lekapéné volt aki Konstantine társcsászárának, I. Romanos Lekapénosnak a leánya volt.

VII.Konstantine és Helené Lekapene gyermeke volt: II.Romanos.

II.Romanos (938 – 963), uralkodott 959. novembertől 963. március 15-ig.

944-ig II.Romanos anyai nagyapja irányította az állami ügyeket.

Még gyermekként eljegyezték Hugó itáliai és provencei király törvénytelen lányával a nála 8-10 évvel idősebb Bertával aki öt év múlva meghalt. II.Romanos ezután szerelmi házasságot kötött egy

kocsmárosnak a különös szépségéről híres leányával Theophano-val aki kiszorította az udvarból Helené anyacsászárnét és Romanos lánytestvére is monostorban volt kényszerűlve visszavonulni.
II.Romanos uralkodása idején a nagymúltú dúsgazdag kappadókiai arisztokrata családból származó hadvezér Niképhoros Phokas óriási sikereket ért el a keleti hadszíntéren, 961-ben elfoglalta a kalózok központját Krétát 962-ben Szíria ellen indult.
II.Romanos és **Theophano (941- 976)** gyermekei voltak *a három Bíborbanszületett*:

1. II.Basileus
2. VIII.Konstantine
3. *Anna Porphirogenita – a kihangsúlyozottan Bíborbanszületet-tek.*

II.Rómanos császár 963. március 15-én váratlanul 26 éves korában hunyt el. Theophanoról azt suttogták, hogy tán megmérgezte a férjét, ami nem valószínű írja az angol Wikipedia ugyanis Theophano, férje halálakor gyermekágyban feküdt, csak 48 órával előtte született a harmadik gyermekük, *Anna Porphirogenita a császári bíborszobában*.
Fiaik, II.Basileus és VIII.Konstantin akkor 5 és 3 évesek akik apjuk örökösei voltak és így lett Theophano a régens. Gyermekeinek és saját hatalmának a biztosítására azonban védelmezőre szorult.
Választása végülis a nálánál kétszer idősebb és durva modorú **Nikephoros Phocas-ra** esett aki a Birodalom legnagyobb hadvezére volt. Akkor már visszahódította Krétát, Ciprust, Ciliciát és Aleppót is. Viszonzásul a gyermektelen Nikephoros titkos esküt tett, hogy megvédelmezi gyermekeit és az érdekeiket. A hadseregében Nikephorost már Caesarea-ában Császárnak kiálltották ki így a teljhatalmat gyakorló főminiszter Joseph Bringas általi ellentét mellet is augusztus 16-án bevonult Konstantinápolyba és a Hagia Sophia – a Szent-Bölcsesség bazilikában császárrá koronázták, utánna megesküdött Theophanóval mintegy szentesíteni a hitelességét.
Nos, **963 augusztus 16-ától** a kappadókiai kiváló arisztokrata hadvezér, **II.Nikephoros Phokas a Római császár Konstantinápolyban.**
Uralkodása kezdetén Joseph Bringast Paphlagoniába száműzték.
A keleti hadszíntér élére most **Joannes Tzimiskes-t** nevezték ki demosztikoszi rangban. (őt is ismernünk kell)
Itáliai ügyek II.Nikephoros Phokas uralkodása idején.
Már VII.Konstantin idején háború folyt a Fatimida Kalifátus vazallusai, a kalbiták ellen. Azonban Itáliában nem csak a szaracénok jelentettek problémát hanem a 962-ben trónra lépett I. Ottó német-római császár terjeszkedését is természetesen ellenségesen figyelték Konstantinápolyból.

- **Római császári cím használata.**
- **A pápaság elszakítása.**
- **A Kelet-Római birodalom kárára való terjeszkedés, Capua és Benevento átpártoltatása.**
  Természetesen ezek nem voltak valami barátságot jelentő jelzések II.Nikephoros Phokas részére.
  Természetes, hogy ilyen légkörben is fogadták a Konstantinápolyba 968 júniusban, I.Ottó képviseletében érkező követet, Liutprand cremonai püspököt.

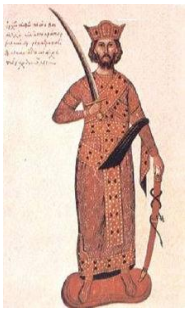
Természetesen, hogy hallani sem akart II.Nikephoros a követ által közvetített Ottó-i tervről.
Ottó békemegegyezést kért Konstantinápolytól amelyben a Szent Római Birodalom és a Kelet Római Birodalom között béke legyen, olyan értelemben, hogy: ismerjék el Ottó Római-császári címét és a már megkoronázott 12 éves fia a jövendő II.Ottó részére, küldjék el a 963-ban apja II.Romanos halála előtt 2 nappal született, ***Anna Porphyrogenitát*** feleségül. Az elhunyt II.Romanosnak és második feleségének Theophanonak(az idősebbnek) akkor 5 éves leányát akinek két gyermekkorú fivérével a jövendő II.Basileus és VIII.Constantin-nal együtt, a nevelésére Nikephoros felesküdött.
A békemegegyezéshez még az is hozzátartozott volna, hogy házassági adományul, Nikephoros adja át Ottónak Apuliát és Calabriát, Bari görög várost Ottó már elfoglalta. (adat többek között a szerb Wikipédiából is, de nem a Magyarból)

- **(a Magyar nyelvű Wikipediában ezekről azt is olvashatja a nagyvilág, hogy ''Ottó császár kiüríttette Itáliában az elfoglalt területeket, cserébe Bizánc elismerte Ottó császárságát[16] A megállapodást megerősitendő került sor 967-ben császárrá koronázott hasonnevű fia és II.Rómanosz bizánci császár leányának esküvőjére is.[16]''**

- A hivatkozás a 16. szám alatt egy valaki Weiszhárra szól, ?Német királyok, római császárok Budapesten kiadott könyvből. –ne csodálkozzunk, ha a nagyvilág értelmiségei esetleg szánalmasan mosolyognak a nekünk írott történelmeken…)
-

Vissza Liudprand-hoz cremona püspökéhez, aki 968 június 4-től Ottó követeként járt Konstantinápolyban:

Az en.academic.ru *Academic Dictionaries and Encyclopedias* könyvtárból, Nikephoros II.Phokas Wikipediából a Diplomacy részből mivel Liutprand hátrahagyott munkái között itt is megtaláljuk a részletesen írásba foglalt beszámolóját erről a diplomáciai küldetéséről is: Nikephoros személyét alaposan elködösítve láttatja a diplomata püspök, **talán bizony a saját vendégfogadttatásának nem éppen kellemes kimenetele miatt.** A hadvezérből lett Nikephoros császár nem bizonyult jó diplomatának. A követi javaslat miszerint Dél-Itáliai Apulia megyének a problémáját is meg lehet oldani ha ők II.Romanos 5 éves leányát elvihetik feleségnek Ottó Német-Római császár kiskorú fia részére, **nem kapott kedvező fogadtatást**. ***Bíborbanszületett nem házasodhat külföldivel***. Nikephoros sérelem érzését aztán betetőzte a XIII. János pápa hozzá küldött levele **mialatt Liutprand Konstantinápolyban tartózkodott**. XIII.János pápa Ottó érdekeit támogatni szándékozó levelében a Keleti Birodalom császárát ***''Római Császár''*** helyett ***''Görög Császár''*** néven szólította. Nikephoros válaszul Ravenna visszaadását követelte Rómával és a Pápaság területtel egyetemben. **És Nikephoros hallani sem akart Ottó azon tervéről, hogy az 5 éves Bíborbanszületett Anna Porphirogenitát feleségül küldje a 12 éves fiának a későbbi II.Ottónak.**
Relatio de legatione Constantonopolitana már a harmadik hátrahagyott munkája a cremonai Liutprand püspöknek amelyben alaposan elfogultan számol be a háromhónapi konstantinápolyi fogvatartásáról. Olyan házban őrizték ahol nem volt víz, még mosakodásra sem. A medieval.ucdavis.edu/20A/Liutprand.html címről, Henderson fordításában, tíz oldalnyi szövegben Nikephoros egy szörnyűséges ember, törpe, kövér-fejű, vakond szerű kicsi szemekkel, rövid szétálló vastag félig deres szakállal, haja teljes hosszában szúrós-tüskés, csúfosan rövid nyakával, olyan valaki akivel nem lenne kellemes éjfélkor találkozni, nagy hasú, sovány ágyékú, rövid termetéhez túl hosszú a csípője, drága de túl régi az időtől megfakult ruhában öltözködik, kellemetlen szagú, arcátlan beszédű, róka természetű, hamisan esküvő, öregasszony járású, kiégett szén, ''wood-devil'' erdő-ördög kinézésű, kecskeláb ''goatfoot'', szarv-fej ''horn-head'' .
A Konstantináplyban tanult történész Leo the Deacon aki II.Romanos, II.Nikephoros, II.John Tzimiskes idejét a saját megfigyelései és saját tapasztalatai szerint írta le, **Nikephorost** úgy ábrázolta mint akinek **fekete és az átlagosnál hoszabb erősen göndör haja volt.**
Liutprand püspök úr és környezetének gondolkodását és szavajárását megismerni, érdemes lenne konstantinápolyi beszámolójának a teljes 10 oldalas szövegét Magyarra forditani. Mert azt is elpanaszolja Liutprand, hogy Nikephoros neki még azt is hozzátette, hogy ''Ti nem vagytok Rómaiak hanem Lombardok vagytok'' és ''a ti katonáitok lovagolni sem tudnak sem gyalogosan sem harcolni'' ''a hasuk az Istenük, bátorságuk a szél, hősiességük a részegség.''

II.Nikephoros Phokas Császár (912 - 969 December 10-11)
Uralkodott (963.08.16 – 969.12.10/11)

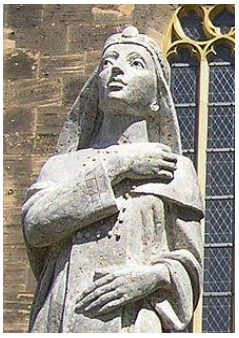
I.Ioannes Tzimiskes (924-976) 969.12.11- től Római Császár
Az előlapon Jézus Krisztus, a hátlapon a keresztet tartó császár és Szűz Mária
A Császár feje felett manus Dei – Dextere Domini Dei – Istennek Jobb Keze

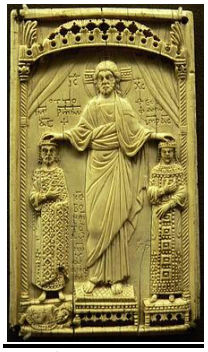
Ennek az elsőfordulós és a Kelet-Római Császárséghoz a Porphirogenita házassággal közelítő tervvel küldött diplomáciai küldöttségnek aztán az lett a vége, hogy Liutprand cremonai püspök háromhónapi fogvatartása után, Nikephoros kormányzata a követ hosszas várakoztatása után, azzal bocsátotta Liutprandot urához, hogy továbbra is csak barbár királynak tekinti Ottót, és elképzelhetetlennek tartja a házasság létrejöttét.
Érdemes még megemliteni Liutprand püspök 958-ban Frankfurtban megkezdett krónikájából az ***Antapodosis (Visszafizetés)*** címűt, amelyben ki akarta tölteni a bosszúját volt urain, Berengár Itáliai királyon és feleségén, Willán.
És még egy rövidebb alkotása a *Liber de rebus gestis Ottonis magni imperatoris (Nagy Ottó császár viselt dolgai)* Ottó 962-es Itáliai hóditásaitól V.Benedek pápa 964 nyarán történt buktatásáig.
Nagy hiányunk ha nem ismerjük a régi latin nyelvet. CSRIPTORES RERUM GERMANIKUM LIUDPRANDI OPERA, HANNOVRAE , Impensis Bibliopolii Hahniani 1839.
HISTORIA OTTONIS. a 165-ik oldalról: ‘’**Iohannes papa sanctissimum imperatorem…. Lateranense palatium, sanctorum quondam hospitium, nunc prostibulum meretricum, non silebit, amitam coniugem, Stephaniae alterius concubinae sororem.’’ – A pápa Laterán palotája Rómában kurvák bordélyháza lett. – ‘’The pope’s palace of Lateran in Rome is now become a stew of whores.’’ ……..**

LIUDPRANDI
LIBER DE REBUS GESTIS
OTTONIS
MAGNI IMPERATORIS

Fenti címmel valamennyien megtaláljuk a világhálón is. Pápák, ellenpápák, Császárok, ellencsászárok koráról kellene a helytálló történetírásnak szólni. De hol vagyunk mi még a történetírástól. Csak csupa koronaelméletekkel meg betoldásoktól hemzsegő Hartvik meg hasonlókkal bíbelődtetnek minket, a harmadik évezred hajnalán.
Liudprand eleven festői fogalmazásai a hiteles 10-ik századi hatalmaskodási bizonyítékok. Az alaposan lefestett konstantinápolyi császári udvar egy ritka dokumentuma annak, mit kaptak azok akik őket ellenezni merték.
XIII.János pápa megviselt pápa-ellenpápa ideje is megérne egy összegzést. Ugyanis ezen időkből ered a mende-monda-e csupán, a körmenetben gyermeket szülő pápa legendája.
Térjünk azonban vissza Konstantinápolyba:
Erőskezű férje **II.Nikephoros Phocas mellet** az (idősebb)Theophano (mert jön majd utánna egy fiatalabb Theophano is) császárné aki saját szépségéről volt ismert, beleszeretett a fiatal, vonzó modorú és külsejű domesztikoszi rangban a keleti hadszintéren sikeres **Ioannes Kurkuas Tzimiskes (924-976)** főparancsnokba. **Joannes Kurkuas** híres hadvezéreket adó örmény eredetű kappadókiai arisztokrata családból származott, anyja révén pedig a hozzájuk hasonlóan gazdag és sikeres Nikephoros Phokas unokaöccse volt.
A nagy szerelem Nikephoros elleni merénylettel folytatódott amit Theophano szervezett második férje ellen és Joannes Tzimiskes a barátaival 969 december 10-11 éjjelén követte el a gyilkosságot.
A véres trónralépés a konstantinápolyi pátriárka közbeszólásával azzal folytatódott, hogy **Joannes** kötelezte magát, társait megbüntette (idősebb) Theophanot száműznie kellett mert ‘’a császárgyilkosból nem lehet császár’’. Átvette II.Basileos, VIII.Konstantin és Anna Porphirogenita feletti gyámságot, saját legitimitásának erősítésére feleségül vette azok nagynénjét, VII.Konstantinos lányát, Theodórát.
A Balkáni helyzet, Bulgária helyzete, I.Svjatoslav kijevi fejedelem Bulgária feletti hatalma, a keleti sikerek, az egyiptomi erők elleni harcok után: **I.Joannes Tzimiskes Római Császár az itáliai helyzetet úgy rendezte, hogy engedett I.Ottó német-római császár nyomásának és 972-ben feleségül küldte a trónörökös II.Ottónak, egyik rokonát Theophano Scleraina-t.**
Merseburgi Thietmar érsek írta a krónikájában, hogy ez a Theophano nem volt a *virgo desiderata* akit vártak azaz az *Anna Porphirogenita*, azonban amikor Gero érsek Rómába vezette, Ottó német-római császár tudta, hogy nem utasíthatja vissza ezt az ajánlatot. 972-ben pompás kísérettel és gazdag kincsekkel megrakodva érkezett a 12 éves Theophanu Scleraina Rómába.(diadéma koronákkal is?)
Ezzel bizony nem a Makedón-dinasztia egy *Porphirogenita-Bíborbanszületett* sarját küldte **I.Joannes Tzimiskes (924-976)**, és hozományként sem adta Dél-Itáliát, de egyelőre megnyugtató lett a helyzet.

II.Nikephoros Phocas testvérének Kouropalates Leo Phocas-nak a leánya Sophia Phokaina, Tzimiskes unokatestvére, volt Theophanu anyja. Tzimiskes-nek pedig a sógora volt Constantine Scleros (920-989) akinek első házasságából született II.Ottó trónörökös 12 éves felesége Theophanu Scleraina.

Theophanu Skleraina (960 – 991.június 15.) **koronázása a férjével II.Ottóval Jézus Krisztus kezének áldása alatt**
Musée de Cluny, Paris ''Byzantine ivory relief''
(Kelet-Római elefántcsont metszet 982/983 Milan?)

Nomisma: II.Romanos császár és Theophanu(941-976) fiai: **II.Basileios és VIII. Constantin Római császárok**, ***Anna Porphirogenita*** **fivérei**
(ezek a koronák azért ismerőseknek tűnnek)

I.Joannes Tzimiskes Római Császár hatalomrakerülésével, a kiegyezési tárgyalások folytatódhattak I.Ottó és Konstantinápoly között. A harmadik diplomáciai küldetést Gero frankfurti érsek vezette és az új császárt ez alkalommal mint **I.Joannes Római Császárt** tisztelték meg Ottó újonnan kiküldött követei Konstantinápolyban.
II.Ottót és Theophanu Sclerainát 972.április 14-én XIII.János pápa eskette és koronázta Rómában.
Öt gyermekük született. A negyedik gyermekük volt III.Ottó a jövendő Szent-Római Császár aki 980. június vagy júliusban született.
Theophanu a férjét minden útjára elkísérte, a hivatalos oklevelek legalább egy negyedében az ő neve is szerepel. A birodalom minden ügye érdekelte. Anyósával itáliai Adelaide-del sok nézeteltérésük volt. Cluny Abbot Odilo szerint Adelaide nagyon örült amikor ''az a Görög nő'' meghalt.
A kritikák Theophanuról arról szólnak, hogy ő vezette be Németországban a mindennapi fürdést, a fényűző öltözködést és az ékszereket. Arról is olvashatunk, hogy ő vezette be Nyugat Európában étkezésnél a villa használatát. Időrendi források említik a Theophanu kiváltotta csodálkozást amikor a két-ágú (villávak) emelte a szájához az ennivalót és nem az akkori szokás szerint az ujjaival.
Peter Damian teológus még azt is állította(?), hogy **Theophanu Scleraina** szerelmi viszonyt tartott **Ioannis Philagathos** - (olaszul) Giovanni Filagato, Calabriában született Görög származású apát és püspökkel aki rövid ideig **XVI.János ellenpápa (997-998)** is volt.
Hogyan is voltak ezek a különös ''eset''-ek?
I.Ottó (912-973) és az alig 26 éves **XII.János pápa** által aláírt *Diploma Ottoniánummal* a *Privilégium Ottónianummal* kezdődött 962. január 31-én amely szerint az uralkodó elismeri és védelmezi a pápai területeket, **I.Ottó** nem hoz rendeleteket a pápa beleegyezése nélkül de joga van jóváhagyni vagy leváltani a számára nem megfelelő pápát. A pápa felesküdött, hogy nem szövetkezik sem Berengár sem Adalbert királlyal Ottó ellen. Ezután 962. február 2-án a pápa a **Nyugat-római Birodalom Szent-Római császárává koronázta Ottót**. Február 14-én Ottó hadseregével Berengár és Adalbert ellen indult. A pápa ekkor meggondolta magát és küldöttséget menesztett a Magyarokhoz és Konstantinápolyba a Római császárhoz, hogy szövetkezzenek vele **I.Ottó ellen**. (lásd többek között az angol Wikipediában is). Ottó 963. novemberben visszajött Rómába leváltotta János pápát és a helyébe a laikus nem egyházi embert **VIII.Leót** nevezte ki.
A helybeliek nem nézték ezeket nyugodtan és amint I.Ottó elhagyta Rómát a leváltott XII.János pápa most leváltatta Leót. Rómából Ottó engedélyét kérték, hogy egy diakónust nevezzenek ki pápának. Miután Ottó ezt visszautasította a rómaiak és az egyháziak mégis megválasztották a diakónus **V.Benedek** pápát. **I.Ottó** ostrom alá vette Rómát, leváltotta V.Benedeket és visszahelyezte VIII.Leót. Kilenc hónap múlva Leó meghalt. A következő két pápa a ''Római'' arisztokrácia minden erejével lett megválasztva. De mégiscsak Ottó jóváhagyásával. Az első volt **XIII.János** pápa. **I.Ottó 973-ban elhunyt, utóda II.Ottó (955-983)**.
A további pápák is ilyen vagy amolyan formában csak **II.Ottó** jóváhagyásával lettek megválasztva.

II.Ottó elhunyt 983-ban, a fia III.Ottó (980 július közepe-1002.január 23.) három éves. A túlzott német befolyásoltságú pápák ellen fellázadt római nemesség most a tényleges hatalom. Élükön a nagy erejű és befolyásos Crescenti család állt. XV.János pápát maga II.Giovanni Crescenti emelte a pápai trónra 985 augusztusban. A Laterán falai közé zárva és tíz évig tartó ellenőrzése és a szigorítások után, megunva a római nemesség elnyomó erejét a pápa maga kérte **a** német császári udvar segítségét és úgy döntött, hogy magát III.Ottót hívja segítségül. Cserébe XV.János pápa felajánlotta **III.Ottónak** a császári koronát. Mire Ottó 996. áprilisban Rómába értkezett, János pápa már majdnem egy hónapja halott volt. Most **III.Ottó** választ pápát. Bruno von Kärnten 972-ben született, Ottó von Wormsgau herceg és Judith von Kärnten gyermekeként. I.Ottó unokája és III.Ottónak második unokatestvére és udvari káplánja is volt aki az első germán-ként, **V.Gregor** néven lett az új pápa. A legfiatalabb pápa aki székbe került. **996. május 3-án** ült a pápai trónra, már **996. május 21-én** császárrá koronázta **III.Ottót**.

Martin von Troppau: *Chronikum pontificum et imperatorum* alapján 1460 körüli kép, **996. május**
A 24 éves V.Gregor pápa második unokaöccsét a 15 éves III.Ottót császárrá koronázza

Milyen kapcsolat is volt a régens Theophanu és (latinul)Johannes Philagathus (945 – 1001) között?
Miután **II.Ottó** hirtelen hunyt el, 983. december 7-én a hároméves Otto fiuk az évben Veronában már megkapta a Rómaiak Királya kinevezést. Karácsonykor a fiát Theophanu Aachenban Willigis mainzi érsekkel királlyá koronáztatta, saját magát pedig megtette kiskorú fia mellett az uralkodó régensnek. Warin kölni érsek ekkor szövetkezett civakodó II.Henrik bajor herceggel és 984 áprilisban elhurcolták III.Ottót mialatt Theophanu Itáliában tartózkodott. Azonban Willigis érsek és Hildebald püspök támogatásával, Theophanu visszaszerezte a gyermekét. Theophanu hivatalosan 985 májustól volt a Szent Római Birodalom régense haláláig 991.június 15-ig. Az előzőleg bajor Henriket támogató I.Mieszkó lengyel fejedelmet is sikerült megnyernie, ezzel biztosította saját és kiskorú fiának az érdekeit. Miként előzőleg Athéni Irene (752-803) és Theodora (815-867), akik szintén kiskorú fiaik helyett uralkodtak, **Theophanu a saját nevében *imperator augustus* ''Emperor'' címmel adott ki okleveleket.**
Halála után anyósa vette át az uralkodást III.Ottó nagykorúságáig.(az angol Wikipedia szerint is)
Ottót 996. május 21-én az általa trónra tett **Bruno - V.Gergely pápa koronázta** császárrá, de mihelyt **III.Ottó** német-római császár távozott Rómából, Numantatus II.Cresentius letette az idegen pápát, és a Calabriai Rossanó-ból származó **Johannes Philagathus püspök személyében 997-ben XVI.János ellenpápát** nevezte ki a helyére. Egyes források szerint **történt mindez II.Basileios** (957-1025) Kelet-Római császár (uralkodott 976-1025-ig) aktív támogatásával Konstantinápolyból.
Philagathos szülőhelye a kalábriai Rossano a Kelet-Római Birodalomhoz tartozó terület volt. 980-ban és 982-ben II.Ottó itáliai Kancellárja volt, 982-ben nonantolai Apát, 988-ban Piacenza püspöke a császár fiának **III.Ottónak a keresztapja volt** és a kis 7 éves Ottó tanítója is 987-ben. A gyermek Ottó Görög írást és műveltséget édesanyja mellett még az Apát-tól tanult akit Theophanu rábeszélésére megtettek Piazenza püspökének. A Katolikus Enciklopédia szerint (995 szeptemberben) követségben is járt Konstantinápolyban, házastársat kérni a fiatal Ottó részére. Philagatos befolyásos személy volt Theophanu udvarában. Időközben a ledobott V.Gergely pápa Spoletóból kétszer is megkísérelt visszatérni, de mindig visszaverték csapatait a római nemesek. **Végül Paviában találkozott unokaöccsével III.Ottóval ahol zsinatot hívtak össze és V.Gergely kiátkozta II.Crescentiust és az ellenpápát a keresztény egyházból.** Ottó ekkor sereget gyüjtött és 998. februárban megtorolni Róma ellen indult. **XVI.János menekült** de Ottó emberei elfogták és a császár

elé vitték. **V.Gergely ellenségeinek nem volt kegyelem. III.Ottó Szent Német-Római császár parancsára XVI.Joannes ellenpápának levágták az orrát és a füleit, ujjait eltördelték, kivágták a nyelvét és megvakították, hogy ne tudjon írni. Ifj. Szent Nilus közbenlépésére életben hagyták.**
Ruth Mellinkoff: ‘’Riding backwards theme of humiliation and symbol of evil’’ Viator.4 (1973.154-5)
Stephen Thomas Knight: Robin Hood, An antology of Scholarship and Criticism 301.old. (1999.)
The Violence of Representation: Literature and the History of Violence, edited by Nancy Armstrong, Leonard Tennehouse, (1989) ‘’Drunk with the cup of Liberty’’ by: Peter Stallybrass, Robin Hood, the carnivalesque and the rhetoric of violence, 49.oldalon:
‘Riding backwards is a rite of humiliation with a long history. In 998, the antipope, Johannes Philagathos, was mutilated and then made ‘’to ride backwards on an ass wearing his vestments turned inside out.’’
Öltözetét leszaggatva, valakit egy szamárra hátrafelé ültetve körülhurcolni, a történelemben régmúltra visszanéző ismert megalázás volt. 998-ban miután megcsonkították **XVI.Iohannes Philagathos ellenpápát** Rómának figyelmeztetésül, hátrafelé szamárra ültetve hurcoltatta meg a 17 éves III.Ottó “Szent” Német-Római császár majd utasítására a németországi Fulda monostorába száműzték. A krónikák szerint ott élte le fennmaradó napjait. 1001. augusztus 26-án hunyt el. II.Crescentiusnak fejét vették, testét közszemlére kiakasztották.

XVI.János ellenpápa– Johannes Philagathos
Róma nemességének politikai létharca volt a Kelet-Római származású ellenpápa szerepe, a terjeszkedő germán hatalom ellen.

Tehát nem a **‘’Byzánci hercegnőt’’** vette feleségül II.Ottó aki apja halálakor 973 május 7-én lett teljesjogú uralkodó. Igaz II.Ottó mégis a felesége örökségének tekintette (örökös szokásuk szerint) Dél-Itália területét ám azt nem tudta bevenni mert akkor a Konstantinápollyal szövetséges araboktól a cotronei csatában 982.július 15-én vereséget szenvedett. Az újabb hadjáratok szervezése közben, 983. december 7-én érte a halál.
Miután **998-ban III.Ottó kivégeztette** II.Crescentiust az ellene lázadó római nemesek többi vezetőjével, megcsonkíttatta, megaláztatta XVI.János ellenpápát, nem tért vissza a Német Királyságba hanem Róma városában maradt. Mielőtt tovább folytatnánk, az időrend miatt, lássuk mi történt,
Időközben Konstantinápolyban:

I.Joannes Tzimiskes (924-976.január 10) császár solidusa. Az előlapon Jézus Krisztus, a hátlapon a pátriárkai keresztet tartó császár és Szűz Mária látható. (valahogy a korona itt is ismerős)

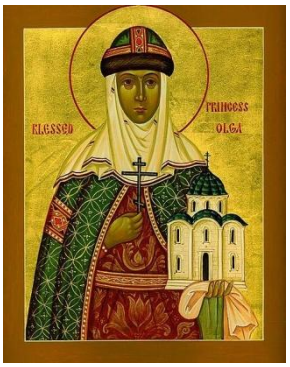
Tzimiskes legnagyobb gondja a Balkán volt, ahol I.Svjatoslav kijevi fejedelem vette át a hatalmat Bulgária felett, ahol végülis sikerült győznie, a bolgár patriarchátust eltörölték, Bulgária nagy része Konstantinápoly fennhatósága alá került. Ellentámadás csak Tzimiskes halála után lendült fel. Tzimiskes I.Ottó nyomására 972-ben, a trónörökös II.Ottónak, feleségül küldte egyik rokonát Theophanot.
Keletre, Mezopotámiában bevette Martüropolist és Nisibist. Antiokheiából kiindulva elfoglalta Emesát. A Szentföldön számos fontos erősséget elfoglalt(Tiberias, Názáret, Akkon, Kaisareia).
Jeruzsálemet mát nem ostromolta de elfoglalta sidón és Bejrút városokat.
A hadjáratokban halálosan megbetegedve **976.** január 10-én meghalt.
II.Basileios császár (957/958 – 1025 december 15.) 976 január 10-től uralkodott. Samuel bolgár cár 976 óta tartó terjeszkedése **a Dunától délre** egészen Athénig elért (és ha már annyira a Bolgároké

lett volna a Torontál akkor arra hogyan nem ‘’terjeszkedett’’). Birodalma a Fekete és az Adriai tenger között húzódott olyan területeken amelyeket Konstantinápoly vérrel-verejtékkel szerzett vissza az elmúlt 300 év alatt. II.Basileios 1014-ben rettenetes csapást mért a bolgár seregre aminek láttán Samuel cár állítólag szörnyethalt.
II.Basileios birodalmának határa (1014-től) ismét a Duna mentén húzódott.
Keletre, Kis-Ázsia felé más volt a helyzet.

George Vernadsky (1887-1973): Kievan Russia (1973) Moszkvában, Németországban, Konstantinápolyban, Athénban tanult történész kutató, elismert orosz értelmiségi családban született, apja a Moszkvai Egyetem professzora volt. Amerikában a Yale Egyetem kutató történésze 1927-1946 között, 1946-1956 között előadó történész professzor.
G. Ostrogorski: Geschichte des byzantinischen Staates 214-215 old.
G. Ostrogorski: Vladimir Sviatoy i Vizantiia, *Vladimirskii Sbornik,* 31-40 old.
George Majeska: Rus’ and the Byzantine Empire
George Majeska: Russian Travelers to Constantinople in the 14th and 15th Centuries (1984) 463 old. Harvard University, Washington
Marios Philippides (1950 -)
Walter K. Hanak (1929 -)
The Siege and the Fall of Constantinople in 1453. Historiography, Topography and Military Studies 759 old. (2011.) England, USA
A felsorolt történészek kiadott munkái csak néhány cím a következőkre:
Tzimiskes sikeresen visszaverte az orosz sereget Bulgáriából. Tzimiskes seregének az orosz Sviatoslavon aratott sikerének azonban pár év múlva a Bulgárok látták a nagyobb eredményét, ugyanis Bulgária erőre kapott és önálóságra törekedett. Samuel bolgár cár 986-ban súlyos vereséget mért II.Basileios császár seregére.
Ezekkel az eseményekkel párhuzamban Basileiosnak küzdenie kellett a saját belső arisztokráciák támadásai ellen is akik a hatalmára és az életére is törtek.
Ellenfeleinek központja Anatólia volt élükön Bardas Phocas vezérrel 987-ben. Fokozatosan az egész Anatólia feletti fennhatósággal Phocas 988 elején Constantinápoly ellen indult.
Kilátástalanságában II.Basileio 988 februárban küldöttséget menesztett Kievbe Vladimir Nagyfejedelemhez, katonai segítséget kért tőle az ellene lázadó Phocas féle felkelés leveréséhez.
A segítségéért Basileios kész volt nagy árat is fizetni.
Küldöttsége fel volt hatalmazva, hogy Vladimirnak cserébe ígérjék oda a császár húgának *a Bíborbanszületett Anna Porphirogenitának a kezét.* A saját részéről Vladimirnak meg kellett ígérnie, hogy **viszonzásul, megkeresztelkedik.**
Ezen megtisztelés jelentőségét amelyben *Anna Porphirogenita* kezét Basileios, Vladimirnak adta csak akkor értjük meg ha visszagondolunk milyen szigorú és határozott volt Konstantinápolyban, a Bíborbanszületett császári család tagjainak házassági szabályában, az idegenekkel való házasodás tilalma.

Ami a germán I.Ottó próbálkozásainak végérvényesen ellentmondott, Vladimir kijevi Nagyfejedelem és *Anna Porphirogenita* házasságával megvalósult. **Vladimir fejedelem Bíborbanszületett császári családba házasodhatott**.(a 988-ban való Konstantináply-Orosz megegyezésről: G.Ostrogorsky a legjobb forrás ‘’Vladimir Sviatoy i Vizantiia’’ Vladimirskii Sbornik , 31-40old.)
***De Cerimoniis Aulae Byzantinae* c. könyvében Constantine Porphirogenitus súlyosan elítéli V.Constantin császárt (748-75) amiért a fiának megengedte, hogy Kazár herceglányt vegyen el, úgyszintén I.Romanus (920-44) császárt is amiért az unokáját a Bolgár Péter cárhoz adta feleségül. (lásd: G. Vernadskynál a 63.old.)**
A császári palota *bíborbanszületett* tagjai sacred-felszentelt-ek ként voltak tisztelelve.
Ezért volt olyan határozottan visszautasítva a lánykérőben járt Liutprand cremonai püspök, I.Ottó küldöttsége amikor Nikephorus Phocas egyszerűen és igen gorombán elutasította az ajánlatukat.
I.Johannes Tzimiskes pedig ugyanilyen okból küldte egyik rokonát Theophanut II.Ottónak és nem a *Bíborbanszületett Annát.* II.Ottó felesége nemes családból származott de nem volt Porphirogenita.
Porphirogenitus házasságot Konstantinápolyban majd a Magyar királyi házzal kötnek, amit igen agyonhallgattattak velünk.

Tehát házasságának feltételeül a saját részéről, megtiszteltetése mellett Vladimirnak nem volt nehéz betartania az ígéretét ugyanis udvarában már erős Keresztény irányzat is létezett. 988. februárban meg is keresztelkedett. A keresztségben II.Basileio császár iránti tiszteletből a Basil nevet kapta.
Szavához méltóan 6000 létszámú varangian-viking sereget küldött Constantináplyba, 989.április 13-án Bardas Phocas a seregével együtt odaveszett.

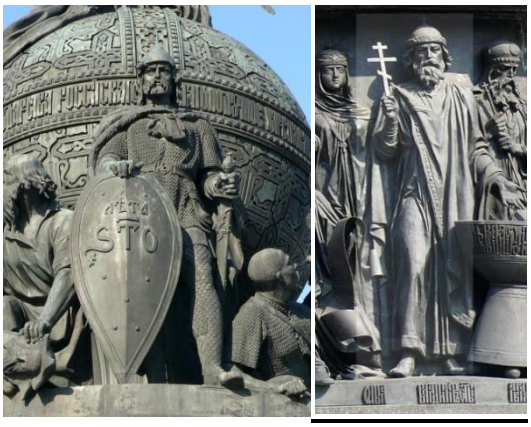

Olga Kijevska *ravnoapostolna – apostolokkal egyenlő-apostoli* kijevi Szent Olga, a keresztségben Konstantin édesanyjának Heléna Lekapeina császárnőnek a nevét vette fel. Merseburgi Thietmartól kezdődően több és többféle magyarázatot kapunk Olga (881-969) kijevi Fejedelemasszony származásáról és életéről. Az Orthodox Egyház első Orosz szentjeként kanonizálták. I. Igor fejedelem özvegyeként, fiának I.Svjatoslavnak régenseként uralkodott. 957-ben Olga **Konstantinápoly**ba – szláv irodalomban legtöbbször **Carigrad** néven találjuk– jelentése **Császárváros**, utazott ahol VII. *Bíborbanszületett Konstantin* udvarában felvette a Kereszténységet. Hazatérve Kijevi Russban igyekezett terjeszteni a Kereszténységet amit a fiai elleneztek. Húsz évre halála (969) után az unokája I.Vladimir a konstantinápolyi *Bíborbanszületett Annával* kötött házasságával vette fel a Kereszténységet és sikeresen tette Kereszténnyé az Orosz földet. Jövedelmének tíz százalékából a Boldogságos Szűz tiszteletére Kijevben ***Tizedtemplomot*** emelt és Leon kijevi patriarchával megbeszélve oda áthelyezte Szent Olga földi maradványait. A mai napig ott nyugszik. (Pavle Miljukov: Glava III. Ruske zemlje)

Középen: I.Vladimir aranyérméje a XI. századból. (ez a korona is valahogy ismerős).
Jobbról: részlet az *Oroszország Millennium 1862, Novgorod,* emlékműről *Vladimir the Great – Nagy I.Vladimir a Szent-kereszttel*

I.Rurik (830 – 879) Novgorod fejedelme
Varég törzsfő **862-ben** Novgorod, a Rurik Dinasztia alapítója, Kijev Russ uralkodói családja

Oroszország Millenniumi emlékműve 1862 RURIK 1000 éves érkezésére a Szent Sophia Katedrális előtt. **Jobbról: *I.Szent Vladimir* kijevi Nagy-fejedelem a Millenniumi emlékművön. *Szent Olga* unokája.**

Árpád Fejedelem mellett:

Magyar Millenniumi Emlékmű 895-1896, Budapest
(mert a Habsburgok egy évig késleltették)

Bulcsú vezér 948 körül felveszi a kereszténységet *Bíborbanszületett* VII.Konstantin császár udvarában. 952-ben Szt.István anyai nagyapja Gyula keresztelkedik meg Konstantinápolyban, Konstantin császár udvarában.

957-ben Olga kijevi fejedelemasszony Cárigrádba-Konstantinápolyba utazott ahol VII.Constantin Porphirogenitus udvarának szertartása szerint megkeresztelkedett. Miként Bulcsú Magyarföldön úgy Ők sem a saját, hanem majd unokája idejében tették Kereszténnyé Országukat.

Több forrásban található: A Magyarok körében a kereszténység terjesztésének megindulása a **''bizánci'' (RÓMAI-KELET RÓMAI!)** kezdeményezésre történt. Konstantinápolyban kapott patrícius méltóságával 952-ben Gyula magával hozta Hierotheus szerzetest akit Theophylaktos pátriárka Magyarország püspökévé szentelt. Ennek a (952-tőt írtak) RÓMAI missziós püspökségnek a központja Erdélyben, Csanádon, Szávaszentdemeteren és máshol is nyomot hagyott. A Világirodalomban mindenképpen. A fenti képekben csak párhuzamos szemléltetésként érzékeljük, hogy a három Ottó idejében nálunk sem és máshol sem tétlenkedtek, esetleg egyháziak ruháit nem tépték le, hátraarccal nem ültették szamárra, a szamár farkát sem adták a kezébe, rettenetesen nem csonkították meg, miként tették azt III.Ottó meg az unokatestvér pápája az itáliai nemesség által állított ellenpápával, megaláztatásául és megszégyenítéséül a városban sem hordoztatták a nép közé miként tették azt III.Ottó és az általa kijelölt pápája a Bruno von Kärnten – V.Gregor az unokatestvére és nem akasztották a szülőföldjüket védelmező nemeseket sem miként tették II.Crescentius 12 főemberével és persze magával Crescentiussal is miután előbb levágatták a fejét. Mindezt lehet magyarázni és átmagyarázni, a kor bevett ''szokásaira'' is hivatkozni, igaz Magyar irodalomban ezekről nemigen találni irodalmat. Érdekes módon, Mátyás király idejében történtekről aztán annál többet olvasunk, persze kihagyva azt, hogy az ''akkori korban'' ez meg az nem számított ''újdonságnak''.

De amit a 18 éves III.Ottó meg a 24 éves rokona végbevittek, az bizony rettenetes volt még ''abban a korban is.'' Ja, hogy utánna Ottó elzarándokolt vezekelni meg leimádkozni a bűneit, méghozzá mezítláb, azért, hogy újra visszajöhessen, hova is? A közeli Tivolba? Utánna kell nézni ennek is.

Popovits István 1945-ben Budapesten a Görög Keleti Hittudományi Főiskola Kiadványban XI. A Pápák Kapcsolatai Magyarországgal c. tanulmányából néhány sor: …ahol a Keleti Egyház térítette a híveit sehol sem keletkeztek vérrel írt követelések a pogányság visszaállítása érdekében….A pápa

azonban a koronával melyet Istvánnak küldött, nemcsak jogokat adott hanem jogokat is vélt nyerni. Bár II.Szilveszter irata, amelyet Istvánhoz a koronával együtt küldött elveszett (5), kétségtelen, hogy a pápa az országot tulajdonának tekintette. (5) – a korona adományozásáról Dithmár püspök krónikája a legrégibb feljegyzés (vagy betoldás…Sz.I.) **mivel II.Szilveszter pápa levele, amely a XVII. század óta ismeretes csak hamisítvány**. *Ehhez lássuk Karácsonyi János Budapesten 1891-ben kiadott munkáját* többek között, tegyük hozzá, mert már az angol Wikipédiában és máshol is mosolyognak rajtunk:

‘’The alleged story of the crown and papal legate authority given to StephenI. of Hungary by Sylvester in the year 1000 (hence the title ‘’Apostolic King’’) is noted by the 19th century historian Lewis L. Kropf as a possible forgery of the 17th century **(23).**

Likewise, the 20th century historian Zoltan J. Kosztolnyik states that ‘’ it seems more than unlikely that Rome would have acted in fulfilling Stephens’ request for a crown without the support and approval of the Emperor.’’ (24).

(23) – 1852-ben Budapesten született és Budapest Egyetemén vizsgázott értelmiségi Kropf Lajos Angliában élő és történelem tanulmányozásával foglalkozása közben jött rá, A Szent korona történetéhez címmel közre is adta, 17ik századi betoldásoknak a betoldásaiból alakult ki a máig viták tárgyává lett koronaelmélet kitalációk halmaza.

(24) – Kosztolnyik Zoltán megjegyzése után inkább II.Szilveszter nagyon rövid ideig tartó, III.Ottó által pápai trónusra ültetésének környezetét kellene a koronaelméletek helyett tanítani. Gerbert d’Aurillac kisebb gondja is nagyobb volt mint a húszéves tanítványának III.Ottónak hatalmakat gyarapítgatni. Gerbert d’Aurilac (938 – 1003) francia szerzetes 1000-ben pápa és 62 éves. Kiemelkedő tanulmányaival és Európában kimagasló szinvonalú tudásával, Ő irányította III.Ottót, nem Ottó javára hanem a saját eszméi irányába. Francia származása miatt idegenként volt kezelve Rómában.

Popovits István munkájából tovább: Szilveszter pápa francia szerzetes ugyanis, császári tanítványával – III.Ottóval – együtt az egyházi universalizmus és a római világbirodalom eszméjét igyekezett megvalósítani. Míg a császár az egész világon uralkodó római császár politikai és a római pápa lelki hatalma alatt álló világbirodalomról álmodozott, addig a császár kegyéből pápai trónra jutott egyházfő a krisztusi Egyház *világuralmához* vezető utat munkálta. Mindegyikük saját magát álmodta az új keresztény világbirodalom élére, **mindketten szembehelyezkedtek** Nagy Károly – Charlemagne és I.Ottó egyházpolitikai hagyományával – **a teuton-(német) birodalmi egyház hatalmi törekvéseivel.** (ez természetes, III.Ottót konstantinápolyi édesanyja valamint a görög származású XVI.Joannes Philagatos ellenpápa is nevelte, az új II.Szilveszter pápának pedig a teuton érdek volt idegen)

II.Szilveszter Rómától függő nemzeti Egyházak szervezésére törekedett, így lehet megérteni, hogy a pápa apostolic királyi címet és ‘’apostoli keresztet’’ adományozott. (de csak írásban, ha ugyan nincs ez is agyonbetoldozgatva).

Tette pedig a pápa ezeket a nagy bőkezűségeket akkor amikor a Magyarok már a Kelet-Római Egyházhoz, Szent István anyai ágon is már mindenképpen, sokkal közelebb álltak mint a Nyugati-Egyházhoz. Az ‘’apostoli jogokat” akkorra a Magyarok már régen megkapták Konstantinápolyban.

‘’Apostoli’’ jog a Keleti-Egyházban természetes, de a Nyugati Egyházban teljességgel szokatlan jognak a megadása volt. Emlékezzünk, RÁVNOÁPOSZTOLNÁ-APOSTOLI Kijevi Szent Olgára már 957-ből. **Bulcsú vezérünk pedig még előbb, legalább 948 körül.**

Az 1054-es nagy egyházi scizma ‘’kelet-nyugatja’’ is még fél évszázaddal odébb van 1000-ben.

Brett Edward Whalen: Dominion of God Christendom and the origin of papal Monarchy (2009) USA, Harvard College

III.Ottó (és szűk köre hiszen ő csak 20 éves sem) mindenképpen önmagát látta a felújított Keresztény Római Birodalom uralkodójának. Gerbert of Aurillac pápa segítségével remélte ezt elérni aki felvette a II.Szilveszter pápa nevet, mintegy jelezve olyan akar lenni mint elődе **I.Szilveszter** volt aki az első keresztény császárt **Nagy-Constantint keresztelte**.

B.E. Whalen egyetlen leírt mondata komoly tájékozódásra és gondolkodásra késztet. Mit is kell megfigyelni: ‘’Indeed, eight years after the council at Saint Basle, Gerbert’s own attitude toward the authority of Rome changed considerably when his former student and patron Emperor Otto III (r. 893-1002) appointed him pope.’’ **De bizony, nyolc évvel a Szent Basolus-ban megtartott zsinat után Gerbert d’Aurillac, Róma fennhatósága felé való állásfoglalása jelentékeny mértékben megváltozott, amikor a korábbi tanítványa és pártfogója III.Ottó őt nevezte ki az új pápának.**

Hogyan is történt mindez?

1. A **Karoling** dinasztia irányította a Frank Birodalmat és utódállamait a 8.-tól a 10. Századig, miután 751-ben megdöntötték a Merovingok uralmát. Az uralkodóház a nevét Pipin törvénytelen fiáról Martel Károlyról kapta – Carolus Martellus – akiket korábban Pippinidáknak neveztek.
2. **Ezek közül való volt Carolus Magnus – Charlemagne akit 800-ban III. Leó pápa ''Szent Római Birodalom'' császárává koronázott – de akitől a *Porfirogenita* házasságot Konstantinápoly szigorúan megtagadta**.
3. A Karoling dinasztia a Pipin és Metzi Arnulf (Szent Arnulf) két jelentős nemzetség összeolvadásából jött létre, a magyar Wikipédia szerint is.
4. Pipin 640-ben, Grimoald és fia Childebert 662-ben meghaltak, örökségük Grimoald nővére révén az Arnulfoké lett, de az erősebb Pipin-nemzetség nevén éltek tovább.
5. Arnulfingok
6. Középső Pipin
7. Kis Pipin 751-ben letaszította a trónról és kolostorba záratta III.Childerichet és elfoglalta a trónt.
8. Kis Pipin fia volt Carolus Magnus – a Charlemagne – aki 768-ban lett a Frankok királya. A verduni szerződésben 843-ban létrehozott három Frank állam mindegyikében a **Karolingok uralkodtak.**
9. **Akkor jöttek a szászok...**
10. I.Madarász Henrik elismertette a Nyugati Frank Birodalommal a **nem** Karoling származású uralkodók hatalmát.
11. Henrik gyermeke volt I.Ottó.
12. XII. János pápa 961 telén kétségbeesésében I.Ottó segítségét kérte a lombardok fenyegetése ellen. Cserében a pápa I.Ottót császárrá **koronázta 962 januárban**.
13. A csere-bere folytán lett germán ''császárok'' a római császárok utódainak érezték magukat de mindössze csak az Augustus címet vették fel, **mert a Római császár bizony a távoli Konstantinápolyban élt.**
14. 967-ben II.Borrel, Barcelona grófjának figyelmébe ajánlottak egy, a Francia Auvergne-ben született és a Saint-Geraud-kolostor bencés szerzeteseihez csatlakozott tehetséges ifjút és kérték vigye magával Spanyolországba, hogy ott is tanuljon. Később az arab uralom alatt lévő Córdobába és Sevillába a kimagaslóan fejlett arab tudományokat is elsajátította ahol sok egyébb mellett matematikát, asztrológiát és aritmetikát is tanult. **969-ben Rómában** találkozik össze II.Borrel, XIII.János pápa és I.Ottó ahonnan a tehetséges és fiatal Gerbert D'Aurillac (945 - 950 között született, (a magyar wikipediában 1938) - 1003) –néhol a pápa ajánlatára, máshol I.Ottó kérésére, fiának a későbbi II.Ottónak tanítómestereként a császár udvarába került.
15. Gerbert onnan Reimsbe ment ahol folytatta tanulmányait. Adalbero érsek támogatottja lett és taníthatott is a reimsi egyházi iskolában.
16. 983-ban II.Ottó kinevezte Gerbertet a híres Bobbio kolostor apátjának és a vidék grófjának. Bobbio-ban volt akkor Nyugat Európa könyvtárainak egyik legjobbika. Genoához való közelsége miatt, az ipar és kereskedelmének köszönve gazdag terület volt Észak Olaszországban. Visszaesését a kompetencia-hiányos szerzetesek vezetésével magyarázták, a helyi nemesek elvették a földeket és a léha romlott életű szerzetesek mellőzve lettek.
17. Ennek a helyzetnek a feljavítására hivatott Gerbert, azonban 983 decemberben meghalt II.Ottó és ezzel Gerbert elveszítette a gyámságot és védelmet, a nemesek is lázadtak ellene.
18. A jó hírű Gerbert akkot Reimsbe kerül Adalbero érsek támogatottjaként és a titkára lett. Itt már kezdődik a bonyodalom, de a megértéshez foglalkozni kellene ezekkel is.
19. Alapjában véve, a Francia trónért való küzdelmet kell megérteni ami a III.Ottó képviselte Germán Saxon-szász dinasztia és a Carolingok között folyt.
20. A Nyugati Frank Caroling király **IV.Lothair** (941-986) uralkodásának idején: Lorraine-Lotharingia a király családjának a tulajdona volt valamikor, ahol a király most a saját érdekeit igyekezett befolyásolni. Lothair közeledése ellen II.Ottó viszont ellenállásra befolyásolt. Hugh Capet segítségével Lothair 978-ban Lorraine területre portyázott ahol

miután átkeltek a Meuse folyón, Ottó megszökött előlük. Lothair akkor Aachenban kifosztotta az uralkodó Palotáját és a Charlemagne által állított és nyugatra tekintő bronz sast visszafordította hogy az ne Nyugatra hanem Kelet felé tekintsen. Lásd: Jim Bradbury, *The Capetains: Kings of France, 987-1328* (London: Hambledon Continuum, 2007), p.43

21. Reims-i Richer szerint: ''A szárnyaló bronz sas, amelyet Charlemagne állított a palota tetejére, vissza lett fordítva Kelet felé. Jelképként, mert a németek fordították Nyugat felé mintegy jelezve, hogy seregük a Franciákat amikor csak akarják mindig le tudják győzni...'' Lásd: Richer of Saint-Rémy, *Historie de France, (888-995),* ed. R. Latouche (Paris: Les Belles Lettres 1964), p. 89.
22. Richerus – Richer of Reims, Gerbert D'Aurillac diákja volt, számtant, történelmet, irodalmat és szónoki ékesszólást tanult, a Carolingok és a Frank felsőbbség buzgó támogatója **volt az Ottók ellenében**. A 19-ik századtól történt valami amióta ezt a nézetét más irányba értelmezteti a történetírás. Négy könyve ismert: *Historie de France,* amelyeket II.Szilveszter pápa rendelésére írt. Érdekes módon, a német wikipedia szerint, az első két könyv valaki másnak a bővített munkája, a többi is nem egészen megbizható adatokat tartalmaz. (Ja, lehet, ami az ő érdekük szerint nem smakkol, az nem megbízható.)
23. Ősszel aztán Ottó bosszúból megtámadta a Frankokat. Egészen Párizsig hatolt és csak Reims és Soissons Szent Medárd Kolostoránál állt meg egy áhítatos imára. Ottót végülis Hugh Capet üldözte vissza. Lothair és II.Ottó 980 júliusban kibékültek egymással.
24. Amikor II.Ottó 983 decemberben elhunyt, II.Henry Bajor Herceg elrabolta a hároméves III.Ottót a reményben, hogy ő lesz az új király. A reims-i érsek Adalbero akkor Lothiar királyt sürgette, hogy álljon a helyzet élére azonban II.Ottó özvegye Theophanu özvegy császárné Willingis mainzi érsek segítségével visszaszerezték a gyermek III.Ottót és uralmuk alá vették Németföldet. (ezekről professzor Pierre Riche, A Carolingok, tanulmányában részletesen).
25. Gerbert itt aktív részt vállalt a politikában és amikor Lothár Nyugati Frank király hadjáratot indított, hogy elfoglalja III.Ottó királytól Lotaringiát, **Gerbert nem a Caroling hanem a Frank Capet Hugó mellé állt** a francia trón megszerzésében. Annál is inkább, mivel Lothár akkor már jóval alulmaradt Capet Hugó hatalma mögött.
26. Adalberon érseknek küldött levelében Gerbert D'Aurillac a következőt fogalmazta: '' Lothiár egyedül csak névlegesen a Francia király; Hugh viszont nem névlegesen hanem a valóságban és cselekedetében az.''
27. Adalbero érsek ezek után Ottó felé igyekezett befolyásolni Hugh Capet figyelmét.
28. 885-ben Adalbero érseket hamis gyülésre hívatta Compiegne-be, ahol árulással vádolta a meglepődött érseket, azonban Hugh Capo hadseregének közeledésére szétszélledt a gyűlekezet és két hét múlva 986 március 2-án Lothair elhunyt Leonban, 987-re a fia is halott volt.
29. Tehát, amikor Lothair Frank király el akarta hódítani Lotaringiát 985-ben Ottótól, Gerbert és Adalbero is Hugh Capet mellé állt a francia trón megszerzésében.
30. Lothair halála után a Caroling trón örököse Lotaringiai Charles (Károly) lett volna.
31. Lotharingiai Károly (953-991) a saját érdekére Gerbert és Adalbero érsek támogatását kérte amit mindketten elutasítottak és a saját befolyásukat Capet Hugh trónra kerülésére irányították.
32. **Hugót a Francia királyi trónra választották és ezzel a Carolingok királysága véget ért.**
33. Adalberto érsek 989-ben elhunyt.
34. Gerbert abban reménykedett, hogy ő lesz a következő érsek.
35. Capet Hugh azonban az elhunyt Lothair király törvénytelen fiát *Arnulfot* nevezte ki.
36. Arnulf érsek összeesküdött Carolingiai Károllyal és 989-ben a kezére adta Reims városát.
37. Gerbertet javaitól megfosztották és barátait börtönbe zárták, ő magának sikerült Capet Hugó király udvarába menekülnie.
38. 991-ben végül Hugh király meggyőződött Arnulf érsek hűtlenségéről, leváltotta őt és a helyére Gerbert apátot nevezte ki.

39. XV.János pápa törvénytelennek tartotta Arnulf elűzését, ezért több zsinaton is elítélte a történteket és Gerbertet megfosztotta a hatalmától.
40. XV.János pápáról: Pontifikátusa 985-től 996 április 1-ig tartott. A római nemesek között nem volt népszerű mert könnyen megvesztegethető volt és a német udvar kívánságait támogatta. **János pápa törvénytelennek tekintette Gerbert kinevezését ezért Aachenban zsinatot hirdetett a francia főpapoknak, hogy ott Capet Hugó Francia király befolyása alól mentesüljenek. Amikor a Francia klérus megtagadta a zsinaton való részvételt, János pápa Rómába hívta őket, de a háborúk dúlása miatti bizonytalan utazást nem vállalták a főpapok. Végül Mousson városába hívta össze a főpapokat de azon csak a német papság volt jelen, mert a francia főpapokat Hugó király feltartóztatta – vagy mert amúgy sem akartak ott lenni. Igy hát ezen a zsinaton elítélték Arnulf reimsi érseki elmozdítását a trónról, és minden tisztességébe visszaállították őt, Gerbert D'Aurillac menesztve lett a bitorolt hivatalból. A zsinat döntése azonban csak Capet Hugh király halála után, 996-ban léphetett érvénybe, ekkor szabadították ki Arnulfot a fogságból.**
41. **Gerbert D'Aurillac 996-ban átadta a hivatalát Arnulfnak és** III.Ottó udvarába ment ahol az uralkodó legfőbb tanácsadója és a nevelője lett.Ottó kíséretéhez tartozott akkor is amikor Ottó Rómába vonult, hogy császárrá koronázza XV.János pápa. De mire odaértek a pápa rég halott volt.
42. 998-ban az új pápa aki III.Ottó császár unokatestvére és pápahelyezettje is volt, az Itáliában maradt Gerbertet Ravenna érsekévé szentelte.
43. V.Gergely pápa 999 februárban váratlanul meghalt.
44. **III.Ottó császár tett róla, hogy a pápaválasztó zsinat 999 április 2-án Ravenna érsekét Gerbertet válassza meg az új, II.Szilveszter pápának.**
45. II.Szilveszter pápa jó baráti viszonyban volt III.Ottó császárral és gyakran döntött úgy ahogyan azt Ottó érdekei megkívánták.
46. Viszonzásul III.Ottó nyolc itáliai grófságot ajándékozott a pápaságnak, amelyek korábban a Pápai Állam részei voltak.
47. Azonban III.Ottó császár (vagy a germán érdek) egy Gandersheimben tartott birodalmi gyűlésen hamisítványnak minősítette Constantinus császár adományát, amely az egyházfő fennhatóságát ismerte el Itáliai területek felett.
48. **Ezt II.Szilveszter pápa nem akarta elfogadni, ezért zsinatot hívott össze 1001. február 1-én, hogy a gandersheimi döntést újta átbeszéljék.**
49. **A gyűlésnek az lett az eredménye, hogy a római nemesek fellázadtak úgy III.Ottó szász császár mint az idegen pápája, II.Szilveszter ellen is.**
50. **Mindketten menekültek Ravennába.**
51. **III.Ottó császár a császári seregével háromszor ostromolta Rómát - az örök várost, mindannyiszor sikertelenül.**
52. **A harmadik ostrom alkalmával Ottó halálos sebet kapott.**
53. **1002. Január 23-án III.Ottó császár a 21-ik élet-évében halt meg.**
54. Ottó halála után az 55 vagy 62 éves II.Szilveszter visszatért Rómába, ahol a hatalom még mindig a nemesi pártok kezében volt. Visszatérte után hamarosan, 1003 május 12-én meghalt.
55. **Szilvesztert a római nemesek nem kedvelték, (így a magyar aWikipédia is).**
    Azonban nem biztos, hogy csak a francia volta miatt nem kedvelték, és az sem biztos, hogy csak III.Ottóhoz és annak szász udvarához csatlakozása miatt nem kedvelték egyiküket sem Rómában. Miként az sem biztos, de lehetséges, hogy a saját Hazájukon idegen uralkodhatnámságukat nem kedvelték a rómaiak Rómában.

Bret Edward Whalen, Dominion of God: Christendom and Apocalypse in the Middle Ages c. könyve sok homályos fogalmat megvilágosít.
Nem lett említve még az ezredfordulóra várt és elkárhozott életvitelre való hivatkozással a világ végének várása, amelyet Arnulf szájába de több mint valószínű Szilveszter tolla mondott.

A nagy világvége megelőzésnek és a világuralmat saját elképzelésüknek megvalósítására már mindketőjüknek kevés idejük maradt az új évezred kezdetéből.
Valamennyien az ezer év beteltével a Sátán elszabadulásától rettegtek.
Ami a Magyar Korona adományozást illeti, szép kevés az irodalom, még kevesebb a bizonyíték.
Dithmár püspök krónikáját tartják az egyedüli ''hitelesnek: ''…A császár kegyéből és az ő buzdítására a bajor herceg veje Waik koronát és áldást kapott…''
II.Szilveszter pápa levelét, azt amelyiket Dániel könyvének idézetével kezdte, csupán egy XVII. századi hamisítványnak ismernek el. Popovits Istvánnál olvasunk erről.
Sir John Frank Kermode (1919-2010), The Classic: Literary images of Permanence and Change c. tanulmányban foglalkozik **a Keletről behozott Birodalom kultusszal amelyik a Pápa és Császár között ingadozó küzdelem korszaka volt.**
Nálunk Magyaroknál is, hallgassuk csak: Pápa adta a koronát, Ottó adta a koronát, Pápa, Császár….
Heinrich August Winkler: The Long Road to West, Volume 2 c. munkája reflektor-fény a középkor sötétsége utáni utódképzelődésnek. A Birodalom és a Mitológiájának megértéséhez.
A *regnum Teutonicorum* (a germánok királysága) a Roman *imperium*, meg a *translation imperii*, ahol Konstantinápoly hatalma a *teutonokat-teutones* –eket illeti, mert germánokról akkor még nem beszéltek. És itt jön a hatalmi küzdelem. A pápa VII.Gregory a tudtukra adta, hogy a *rex Teutonicorum* esetleg a saját teutonjai felett uralkodhat de nem a más népek felett is, pápai felhatalmazás-felkenés nélkül. Megalázásnak volt szánva az intelem.
Eliza Garisson, Ottonian Imperial Art and Portraiture: The Artistic Patronage of Otto III. … művéből
III.Ottó *renovation imperii romanorum* elképzeléséről tudni kell, hogy Rómát képzelte el mint politikai mint a vallási hatalom központjának. II.Szilveszter úgyszintén, de a maga elgondolása szerint. Konstantinápolyi édesanyjának és neveltetésének eredményeként is, a 18 éves **Ottó a Római Birodalom Rómában való felújítását** tüzte ki magának célul? **1000-ben csak** ''**Római Birodalmat''** ismertek.
III.Ottó 1000 Pünkösd ünnepét Aachenban töltötte. Quedlinburgban Adelheid nevű testvérénél tartózkodott Húsvétkor.
A Nagybőjt utolsó napjait a Boleslaw Chrobry vendégeként és Gniezno városának érsekségre való emelésével töltötte Lengyelföldön.
Johannes Fried, *OttóIII. és Boleslaw Chrobry*, 13-20 old. tárgyalja ezeket.
Prágai Adalbertet a pogány poroszok ölték meg akiktől Bolesláw megvásárolta az érsek tetemét és Gnieznoba, a saját uralmának központjába vitte. III.Ottó Adalbert maradványaihoz zarándokolt imádkozni. Mindkettőjük jó kapcsolatot ápolt Adalberttel. Az új évezred pedig szinte pánikszerűen a világ végét akarta jelenteni úgy vallási mint társadalmi téren. A gonosz eljövetelének félelme uralkodott felettük.
III.Ottó 998 óta Rómában tartózkodott, a város alapját képező hét domb közül a Palatinus dombon, a saját palotájában amelyiknek alapjait i.e. 28-ban *Augustus Császár* a saját palotájának építésével alapozott meg a Palatinus északi sarkán. ***Augustus Császár Apollónak emelt Temploma mellett építtette mag a saját palotáját.*** Johannes Philagotos ellenpápa és a Római patriciusok fellázadtak III.Ottó ellen aki az után fogalmazta meg (vagy fogalmazták meg neki) a *renovation imperii romanorum* címet is saját magának. ''**Byzáncról'' pedig még ne fogalmazgassunk, mert akkor érthetetlen és nem helytálló történetet magyarázgatunk. Konstantinápolyban 1000-ben mindenki csak Rómainak ismerte és nevezte magát. 1575 meg Hieronimus Wolf még odébb van.**
III.Ottó által kinevezett II.Szilveszter pápa is a *renovation* mellett munkálkodott.
Ennek a *renovation-nak* a valós jelentését azonban nagyon sok történész nagyon sok féle képen akarta elképzelni és nagyon sok féle képpen is magyarázta. Ezért nem is kell csodálkoznunk a mára már számtalan számba menő koronaelméleteinken sem.
Percy Ernst Schramm, *Kaiser, Rom und Renovatio*,
Althoff, *Otto III.* ,
Knut Görich, *OttóIII. Romanus Saxicus et Italicus*,
David Warner, *Ideals und Actions in the Reign of OttoIII.*
és még sorolhatnánk a számtalan napvilágot látott történelmet.

II.Szilveszter pápa is támogatta a renovation-t, természetesen a maga elképzelése szerint. Ne feledjük, ő 55-60 év körüli francia kimagasló értelmiségi volt, a tanítványa Ottó meg 18-20 éves volt.
Eliza Garissonnal tovább: A *renovatio* sikerétől vagy bukásától függetlenül, mindketten, III.Ottó és II.Szilveszter pápa is (mostmár ő is) Rómát látták úgy politikai mint a vallási hatalom központjának, amilyen *Constantine Császár és I.Szilveszter* pápa idejében volt. Ottó nem *teutonicorum* földön tartózkodott hanem a római Palatinus dombon építette fel ***Augustus Császár*** romos palotájának alapjaira a sajátját. Ezért is nevezték el – III.Ottó királyságát – itineraat királyságnak- III.Ottó a vándorkirály ''királyságának''.

Domus Augustana - Augustus Dombja
A római Palatinuson a Flavius- palotájától délkelet irányban, annak szinte részeként emelkedik
Augustus császár palotája.

III.Ottó nagyon jól tudta, hogy Augustus Római császár és Constantine Római Császár hiteles utóda is, a Konstantinápolyi Római Császár volt.

1000-ben Pünkösdkor Ottó a kíséretével Gnieznoból Aachenba utazott, ahova többek szerint Boleszláv mint az új baráti egyesség és a lengyelek királyságának elimeréseként is vele ment. Ezekről részletesen Andrez Pleszczynski, The Birth of a Stereotype: Polish Rulers and Their Country in German…

A kort tárgyaló történészek színe java Ottó Aacheni látogatásáról leírtakat az 1000 évvel korábban Alexandriában történtekkel hozzák világos kapcsolatba.

Caius <u>Suetonius</u> Tranquillus (c. 69 – 122) Római levéltáros és életrajzíró műveiből a Császáréletrajzok-ból:

Caius <u>Octavianus</u> Caesar <u>Augustus</u> Császár (Kr.e. 63 – Kr.u. 14)

Caius Octavianus (Kr.e. 63 szept. 23 – Kr.u. 14 augusztus 19)
Caius <u>Octavianus Caesar Augustus</u> uralkodott Kr.e. 27 – Kr.u. 14.

<u>A Római Birodalom első császára</u>

Kr.e. 27-től Augustus és Principus, Imperator Caesar August. Kr.e. 13-ban miután Marc Lepidus főpap elhunyt, Octavianus kapja a *pontifex maximus* címet is a szenátusban, amelyik méltósági titulust utánna minden császár is viselt egészen 376-ig amikortól a pápának adományozták.

Caius Julius Caesar – fogadott fiaként indult Octavianus karrierje.

A jobb oldali képen Augustus császár a ruházatán a Gorgón fővel. Az ókori Görögországban – apotropaic amulet – a Gorgón fej amelyet a Görög mitológiában Pallasz Athéné és Zeusz istenségek mint védelmezőt viseltek. A gorgó – medusa szörnyeteg fej – haja kígyókból van amelyik távol tartja a gonosz szellemet. Templomok, szentélyek homlokzatát síremlékeket díszítettek gorgón fővel, valamint a katonák pajzsát is ez díszítette.

A Római köztársaság Kr.e. 509-ben alakult amikor a római nép letette a királyukat. A köztársaságban a nép választja meg a tisztviselőket akik az országot irányítják. Közel 500 évig virágzott a Római köztársaság a polgárháborúig amikor Octavián vette át a hatalmat és Rómából nagy Birodalmat épített. Aranykorában Európa nagy részét, Észak Afrikát, és Közel Keletet uralta. Kr.u. 400-ra **két részre oszlott**, a támadó hordák miatt hatalma egyre gyengült amikor is 476-ra az utolsó Római Császárt legyőzték és Róma idegen barbár uralkodók kezére került.

Octavianusról: először Kleopatra-val (Kr.e. 69 – Kr.e. 30 augusztus 12) kell kezdeni, az egyiptomi Ptolemaic dinasztia utolsó Fáraójával.

A fáraó XII.Ptolemy Kr.e. 51-ben hunyt el. Leánya, Kleopátra a 10 éves öccsével társuralkodó. Egyiptomi hagyomány szerint összeházasodtak. Kr.e. 48-ban Egyiptomot is érintette a Julius Caesar és Pompey (106-48 Kr.e.) között kialakult konfliktus. Pompey (nem összetévesztendő Pompeii városával) Julius Cézár leányát vette el feleségül, ám amikor az elhunyt, ő a volt apósa ellen fordult. Pompey Egyiptom fővárosába Alexandriába menekült ahol Ptolemy parancsára kivégezték. Julius Cézár is Alexandriába került ahol Kleopátra és közte szerelmi kapcsolat alakult. Kleopátrát az öccse száműzte de Római katonai segítséggel hatalmát visszavette. XIII.Ptolemy a harcban életét vesztette és egy másik testvér lett Ptolemy XIV. Kr.e. 48-ban Cézárnak Kleopátra fiúgyermeket szült – Caesarion-t, akit Cézár nyilvánosan nem ismert el. Cézár visszatért Rómába, Kleopátra is utánna ment, azonban Cézárt Kr.e. 44-ben kivégezték, Cleopatra visszatért Egyiptomba. XIV.Ptolemy is gyanús körülmények között elhunyt, Kleopátra akkor a fiát Caesariont tette meg társuralkodójának.

Kr.e. 41-ben Julius Caesar adoptált fia Octavianus és Marcus Antonius között folyik a hatalmi harc. Marcus Antonius a hatalom megszerzésének érdekében politikai és hát, romantikus kapcsolatú szövetkezésre lépett Kleopátrával. Három gyermekük született, két fiú és egy leány. Kr.e. 31-ben Antonius és Kleopátra hadseregükkel Octavianus hajóhadának seregével ütközött meg Actiumnál a nyugati-Görög partoknál. Kr.e. 30-ban Octavianus serege legyőzte őket és Alexandriát is elfoglalta. Katonáinak elpártolását látva, Marcus Antonius (Suetonius szerint Octavianus-Augustus parancsára) önkezével fejezte be életét. Kleopátra is augusztus 12-én.
Egyiptom Római tartomány lett.
Alexandriát Octavianus saját magának tartotta meg.

GAIUS SUETONIUS TRANQUILLUS
THE TWELVE CAESARS
(A Tizenkét Cézár)
Translated by Robert Graves
London
The Folio Society
MCMLXIV

Suetonius (c.69-122) Római levéltáros, Császáréletrajzában: Julius Caesar, **Augustus**, Tiberius, Gaius Caligula, Claudius, Nero, Galba, Otho, Vitellius, Vespasian, Titus, Domitian császárok életrajzát írta le. Sajátosan gazdag első kézből származó adatokkal hagyott az utókornak. Hadrian császár (117-38) személyes titkára lévén, a politikai élettől távol tartotta magát. A császári szenátus minden anyagához hozzájutott, nem előítéletes, az egymással ütköző adatokat a forrásból mindig tárgyilagosan tisztázta, ami sok utánna következő történetíróra nem mindig mondható. Szóvirágoktól mentes, egyszerű szavakkal tájékoztat.
Legalább tizenhat könyve ismert.

Octavianus császár **Kr.e 30-ban, -** Seutonius könyve **61-ik** oldaláról: … Antonius holttestét személyesen szemlélte meg, mintegy bebizonyosodni, hogy parancsát végrehajtotta. Cleopatrát mindenképpen meg akarta menteni Octavianus…. Lovasait Cleopatra és Julius Caesar törvénytelen fia, Caesarion után küldte és miután elfogták megölette. Cleopatra Marcus Antoniustól származó gyermekeit mint a saját családjához tartozóakat nevelte fel és rangjukhoz méltóan iskoláztatta őket.

A hitelesség érdekében most egy idézett rész innen:

Octavianus:
‘’About this time he had the sarcophagus containing Alexander the Great’s mummy removed from the Mausoleum at Alexandria and, after a long look at its features, showed his veneration by crowning the head with a golden diadem and strewing flowers on the trunk. When asked ‘Would you now like to visit the Mausoleum of the Ptolemies?’ he replied: ‘I came to see a King, not a row of corpses.’’
Octavianus:
Ezen idő körül Alexandriában a Mausoleumból felhozatta Alexander the Great – Nagy Sándor múmiáját tartalmazó szarkófágot, miután hosszasan megnézte jellegét, hódolatának jeléül, fejére egy arany diadéma koronát helyezett és virágokat szórt a testére. Amikor megkérdezték tőle: ‘Most a Ptolemiek Mauzóleumát is meg akarod látogatni?’ azt felelte: ‘ Királyt jöttem látni, nem egy sor tetemet.’’

Octavianus, Julius Caesar örököseként is és bölcsen, Caesar példájából okulva, rengeteg köztársaságiaknak tetsző gesztust tett **Kr.e. 27-ben,** például lemondott a ráruházott rendkívüli imperiumról és bejelentette a köztársaság helyreállítását. Ennek örömére a senatus újabb megtiszteltetésekkel halmozták el őt: ráruházták az Augustus – fennséges címet, mely révén a szakrális szférába emelkedett. Innentől neve ***Imperator Caius Julius Caesar Augustus divi filius*** volt. (a Wikipedia szerint és több nyelven is)

Peregrinatio: latin elnevezés eredetileg az idegen földre távozást, utazást, átvitt értelemben a kivetettséget jelentette.

Lantosné Imre Mária erről szóló tanulmányából: A középkorban a kifejezés jelentése módosult. Ezt az elnevezést használták a vezeklés (**bűnéért valamely büntetést szenved, büntetésnek tekintett szenvedést visel el)** céljából vállalt elvándorlásra, a saját szándékból, engesztelésből vállalt utazásra is. Az önként vállalt utazások a kora középkortól elsősorban a szent helyekre irányultak, vagy a hittérítést célozták. A *peregrinatio sacra* illetve *peregrinatio religiosa* elnevezése a XI. Századtól vált ismertté, és később ‘’peregrinatio’’ önálló alakban a zarándoklatok megnevezésére szolgált.

Lantosné Imre Mária: Zarándoklat a hagyomány és a változás tükrében. Kutatási területe a német nemzetiségi néprajz, a vallásos népélet, a népi műveltség és a tárgyi kultúra, valamint az interetnikus kölcsönhatások.

Mi a zarándoklat? **Istenkapcsolat elmélyítése, kiengesztelés, a peregrináció** – a középkorban magánáhítat jegyében vállalt peregrináció.

A szakrális kontaktus, az ‘’érintőzés’’ kegyelemközvetítő élménye – a zarándok otthonába került gyertya, ruhadarab, tárgy, kendő – például az Aacheni búcsús jelvény – a 7 évenkénti nemzeti zarándoklat újraindulása 1993-ban.

PEREGRINATIONS
Otto III at Aachen
By: Eliza Garrison

1002 január végén, a 21 éves korában Róma északi részén a Paterno palotában elhunyt III Ottó császárral, a Húsvétvasárnapi temetésére Aachen felé haladt a császári halottas kocsi.
Ugyan arra a helyre ahova III Ottó 1000-ben a Pünkösdi ünnep alkalmával zarándokolt.
Quedlinburgból érkezett oda, ahol testvérével Adelheiddel a Húsvéti ünnepet töltötte.
A nagybőjt utolsó napjait Lengyelföldön töltötte, Boleslaw Chobry vendégeként. Boleslaw uralmának városát Gniezno-t akkor közös megegyezéssel érsekségre emelte III Ottó.
A 997-ben szász barbárok kezétől meggyilkolt Adalbert püspök szentéé avatásának helye és ideje is volt az alkalom. Adalbert a Kereszténység keletre való térítése közben szenvedett halált.
Az első millennium 1000 évvel Jézus eljövetele után, nagy vallási és szociális jelentőségét bizonyítja III Ottónak a Pünkösd megünnepléséül választott színhelye is.

Aachenba érkezésekor 1000-ben a húszéves III Ottó már 998 februárjától Rómában tartózkodott ahol a Palatinus dombon, Augustus Császár palotájának romjaira épített saját palotájában tartózkodott.
Rómában akkor a patriciusok lázadást szerveztek ellene és a III Ottó Konstantinápolyi származású édesanyja által is támogatott Johannes Philagothos ellen-pápát ültették a pápai trónusra. Akit Ottó rettenetesen megcsonkíttatott…
Ekkor eszközölték ki a *renovatio imperii romanorum* tervet, aminek jelentőségét azóta is számos történész számtalan módon értelmez és magyaráz, mint például Percy Ernst Schramm is a *Kaiser, Rom und Renovatio* c. munkájában.
Ottó tanítója és politikai tanácsadója Gerbert d’Aurillac a nagy tudású francia későbbi II. Szilveszter pápa is a *renovatio* ötletét terjesztette. Gerbert 997-től került Ottó környezetébe és a klasszikus filozófia és történelmi ismereteket is tőle tanulta Ottó.
Mindkettőjüknek, Róma olyan politikai és vallási központtá való visszaállítása lett volna a tervük mint amilyen Róma Nagy Constantin Császár és I.Szilveszter pápa idejében volt.

III Ottó találékonyságát 1000-ben, és Charlemagne sírjának valószínű megrablását a kort tanulmányozók megegyeznek abban, hogy ez talán Charlemagné szentté emelésének a tervéhez

tartozhatott, ami azonban csak 1165-ben valósult meg de akkor is csak Friedrich I. Barbarossa Rőtszakállú I. Frigyes Svábföld hercege és 1155-től német-római császár kegyeibe férkőzött III.Paszkál ellenpápa helyezkedésének pünkösdi királysága ideje alatt, amit a Katolikus Egyház a mai napig érvénytelennek tart. III.Sándor pápa ellenében, minden legitimitást nélkülözve lett Guido cremai bíborosból 1164. április 22-én - III.Paszkál pápa aki Frigyes császár kegyeibe ajánlotta magát ugyanis IV Viktor pápa halála után Rőtszakállú-Barbarossa Frigyes helyzete sokat romlott amikor az európai általános ellenkezés hatására, és Eberhard, salzburgi püspök közbenjárására a német klérus jelentős része élpártolt Frigyestől és hatalomravágyó kancellárjától Rainald von Dasseltól. A porig rombolt Milánó újraépült, Róma germán-császárpárti vezetése elbukott, a szenátus élére pápapárti nemesek kerültek (magyar wikipédia szerint is). Paszkál ellenpápa mindenképpen a Rőtszakállú uralkodó kedvében akart járni amikor Frigyes kérésére 1165-ben szentté avatta Charlemagnet ám ezt 1179-ben a III. Lateráni zsinat semmissé nyilvánította. Ráadásul, Paszkál újrakoronázta az uralkodót. I.Frigyes akkor hadjáratot indított Róma ellen. A hadjáratban megakadályozták III.Sándor Rómába jutását azonban röviddel az örök város ostroma után 1168 szeptember 20-án Paszkál meghalt.
III.Sándor pápa már 1160-ban kiközösítette Frigyest. Sándor pápát Anglia, Franciaország, Spanyolország, Magyarország, a lombardok és Manuel császár – Szent Piroska-Eiréné Római Császárné fia - a KELET-RÓMAI Császár is támogatták.
1162-ben Rőtszakállú I.Frigyes lerombolta Milánót.
III.Sándor pápa elérte, hogy az Európai uralkodók nem kötöttek Frigyessel politikai szövetséget .

A Peregrinatio: III.Ottó **<u>zarándoklata</u>** Aachenban Pünkösdkor 1000-ben.

<u>Merseburgi Thietmar</u> 1015-ben a *Chronicon*- ban tesz elsőként említést erről a titkos zarándoklatról.
’’az ősi római hagyományt akarta e zarándoklat felújítani’’.
Nem tudták hol van Charlemagne sírkamrája, de végül megtalálták. III.Ottó levett egy arany keresztet Charlemagne nyakából, maradék ruházatát is levette, és újra lezárták a sirt.

<u>Otto of Lomello</u> 1026-ban írt a *Chronikon Novaliciense*-ben. Ő szemtanúként vett részt a Charlemagnet meglátogató zarándoklatban.
Szerinte Ottó és kísérete letérdeltek Charlemagne teteme előtt, miután megtalálták a sírkamrát. Charlemagne élő ember módjára, ülve volt, teste nem volt romlásban, csak az orra hegye hiányzott amelyet III.Ottó arannyal helyettesített, de csak miután előbb kivett egy fogát. Földi maradványából ereklyeként elvettekért cserébe III.Ottó a Pünkösdi alkalomnak megfelelően fehér ruházatot helyezett rá és Charlemagne kesztyűin keresztül kinőtt körmeit levágta majd végül rendbetette és lezárta a sírkamrát.

<u>Adémar of Chabannes</u> 1030 körül tájékoztat. Adémar verziója szerint már bibliai eseményt font a látottakhoz amelyet történészek, Jézus Húsvéti sírjával hoznak párhuzamba. A középkori aacheni épitkezés is ezt sugallta.
Innen már a képzelet igen sok bizar találgatásokat szült. Olyat is, hogy –’’III.Ottó (980-1002) egyenesen Szent István (967/975 – 1038) keresztapja volt. Charlemagne – Nagy Károly saját maga rendelte el, hogy avval a bizonyos koronával temessék el 814-ben, amit a késői utód levett a fejéről és a magyarok királyának adományozott 1000-ben. De még az sincs kizárva, hogy III-Ottó Szent István kérésére vette ki a koronát a sirból, és minden valószinüség szerint igaz, hogy Ottó kivette az eltemetett koronát.’’ Irja egy valaki Dr. Balogh Sándor is, többek között.
Csak még nincs megmagyarázva, akkor hogyan került 1077-ben Constantin császár meg Géza király zománcképe is a koronára, még pontosan 814 előtt. Sebaj, arra is lesz találgatás – elmélet.
A ’’Nagy legenda’’ szerint ’’Vajkot valószínűleg kiskorában apjával együtt keresztelték, Szent Adalbert püspök keresztelte.’’
III.Ottó Gézának ’’az Úr szögeiből, valamint Szent Móricz lándzsájából való ereklyét engedett át, amelyek saját lándzsáján voltak.’’
Ami pedig sírrablás meg sírgyalázás volt 1000-ben, egyszer még megegyezünk, ma és a jövőben is az marad. **<u>(Alexandriában, Octavianus-Augustus császár arany koronát helyezett Nagy Sándor – Alexander the Great fejére és testét virágokkal takarta –</u>** nem úgy III.Ottó Aachenban..ő a ’’romlatlan test’’ arcbőre alól Charlemagne-nak a fogát is kihúzta...meg a koronáját is ellopta...?)
Van még egy érdekes ’’elmélet’’: Wilhelm von Kaulbach 1861-re megfestette Charlemagne koronázását, láss magyar csodát, pontosan a Magyarok Szent Koronájával. (a festmény pár lappal alább). Egyes történészek, néprajztudósok bizonygatják, nézzük csak, az bizony Szent István Koronája

Charlemagne fején, ’’amit a történelmet jól ismerő Wilhelm von Kaulbach, nagy szakértelemmel festett’’.
<u>Amit lelkes ’’történészeink’’ elfelejtettek megnézni, Kaulbach bizony Aachenban is megfestette méghozzá magát Charlemagnet a sírkamrájában, a trónuson ülve, a koronájával a fején</u>.

III.Ottó Charlemagne sírkamrájában.
Festette 1859-ben Wilhelm von <u>Kaulbach</u> (Aachen 1805- Düsseldorf 1874)
German National Museum, Nuremberg
Szegénynek még a kesztyűjét is elfelejtette odafesteni igy a körme nem bújhatott ki onnan....

III.Ottó császár 1000-ben Aachenban Charlemagne sírját látogatta.
Festette 1847-ben Albert Rethel –az **<u>Aacheni császárterem</u>**- egyik freskóképe

Részlet Albert Rethel 1847-ben festett sorozatos Aacheni császárterem freskó festményéről

Alfred Rethel (Aachen 1816 – Düsseldorf 1859. dec 1.) német festő – az aacheni császárterem díszítésére 8 freskóképet rendeltek meg nála, jeleneteket Nagy Károly – Charlemagne történetéből. 1844-45-ben Olaszországban tartózkodott hogy tanulmányokat tegyen nagy művéhez – 1847 és 1951 között elkészítette a kartonokat és négyet el is készített a festmények közül, idegbaja azonban félbeszakította munkásságát, betegsége őrültségben végződött – a többi képet Joseph Kehren-nek kellett megfestenie. – Joseph Kehren (1817 – 1880 Düsseldorf) 1862-ben Rethel vázlatai szerint fejezte be Charlemagne történetéből vett freskóképeket.

Igy látta III.Ottó az ‘’alattvalóit’’… mezítláb…

A meghódítottak: szlávok, germánok, gallok és Róma nagy alázattal és ajándékokkal hódolnak III.Ottó előtt - III.Ottó misekönyvéből ismeretlen alkotás 1000-ből.

III.Ottó ‘’bizánci’’ stílusú ábrázolása meg a <u>koronája</u> 1000-ben a trónon (a Wikipédiában is)

I.Szent István király uralkodott (997-1038) <u>koronája</u> a koronázási palástján. A palástot a király és Gizella királyné keszíttették és ajándékozták <u>1031-ben</u> a székesfehérvári Szűz-Mária-egyháznak. A palást alapanyaga rozettamintás ‘’bizánci’’ selyem, amelyet csaknem teljesen beborít az aranyszállal hímzett díszítés. Szent István drágaköves pántkoronával, jobbjában szárnyas lándzsával, baljában országalmával. (A nagy király bizony ismerte és tudta mivel koronázták…)

(A Szent István - Koronázási Palást – <u>felonion</u> - részlet, a Wikipedia és a Magyar Nemzeti Múzeum szövegei szerint) A palást az ókori rómaiak köpenyéből fejlődött ki, Konstantinápolyban 1453-ig Oroszországban a 18.század elejéig püspökök is viselték. Felonion a görög <u>phailones</u> szóból köpenyt jelent, latin megfelelője: kazula-ház-házacska szóból.

Még egy festmény, Charlemagne koronája 800-ban, **nem kamelaukion – nem diadéma. Vagy talán a tudatlan tájékozatlan aacheniak 1200 évig elhallgatták, hogy valaki hamis koronát festett Nagy Károly fejére? Miként évszázadok alatt híres festőművészek sorozata tette?** Mert ugye valami háttér ravaszkodás sejtése nélkül nehéz felfogni, hogy III.Ottó 1000-ben (húszéves korában) "leereszkedett a hajdani frank császár maradványai közé'', hogy a Magyarok Szent koronáját levegye Charlemagne fejéről, "hogy azzal néhol ő maga, néhol meg az általa kinevezett császári bizalmas Gerbert d'Aurillac – II Szilveszter pápa'' a Magyar királyságot a saját érdekének biztosítsa. Aztán civakodjanak a magyarok meg elméleteket is gyártsanak csak, 40-et vagy akár 440-et, nekik egyre megy: -pápa küldte, nem! - Ottó küldte, Soha! - Géza király képe, Constantin képe, VII Dukász honnan került rá? Korabeli zománcképeiket Bécsben a Habsburgok tartogatták pár száz évig, hogy aztán titokban ''rácsempésszék"…Cirkuszkomédiát játszunk, vagy Hazánk, Országunk, Nemzetünk, ÖNMAGUNK MÚLTJÁNAK, JELENÉNEK MÉLTÓSÁGÁT ápoljuk?

Egy nemzet sem bánik így ki önmagával. Ja, mert nekünk a történelmet idegen érdekből is írkálták…

Charlemagne langobárdi vaskoronája 774-ből

Charlemagne kr.u.800-ban a koronájával, **Albrecht Dürer** (1471-1528) ábrázolása szerint.

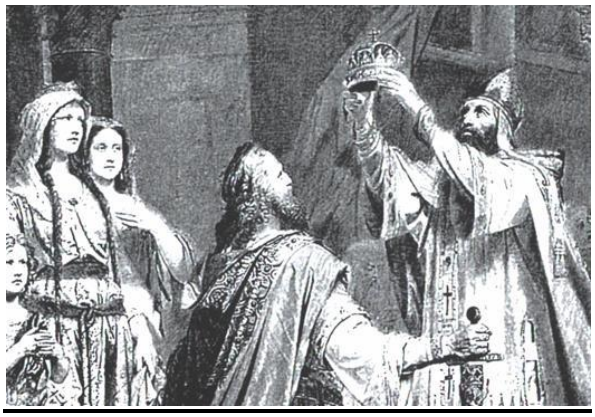
Aachenban meg 1995-ig miért hallgatták el, hogy ez NEM az ő koronája!???

A Gyula környékéről 1455-ben Nürenbergbe költözött tehetséges Ajtósi – Thürer – Dürer nagycsalád kiváló tehetséggel született festő sarja mindenképpen közel állt a magyarok koronáját piaci kofák módjára 80000 aranypénzért alkudozgatók idejéhez. Ne akarják most 1990-es években Aachenből elhitetni velünk, hogy Charlemagne germánok koronáját 80000 ezer aranyért 1464-ben csak úgy odaadták a magyaroknak. És a magyarokkal arról ‘’üzletelgettek’’ – majdnem azt irtam bizniszkedtek, hogy mibe is kerüljön az a ‘’Charlemagne korona’’… És azt se akarják most Aachenből elhitetni velünk, hogy Mátyás királyt érdekelte volna a germán idegenek koronája…és még fizetett is a mások idegen koronájáért. Igazságos Hollós-Corvinus Mátyás királyunk ismerte a mi koronánk igaz történetét, ezért, és csak ezért fizette meg az egész országot is megviselő horribilis germán követelmény összegét. A 80000 aranyat… De nem a Charlemagne fején láthatóra.

A történelmi adatok és az összes Wikipédia egyikében sem lelni a magyarok mai koronájára, Charlemagne fején.
Tehát koronánkat 1000-ben nem lophatta ki senki Charlemagne sirjából. Meg a fejéről se vehette le senki azt ami nem volt ott.
Mert ha nem lopta akkor miért titkolta?

(A mai széleskörű tömegtájékoztatás adta lehetőségek és hitelesség utánnanézésének lehetőségét nagyon elnézték a koronaelméleteket gyártók… azon a bizonyos egy és azt bővitgető kevés magyar elmélkedésen kívül egy nyelv hiteles történelemírása sem utal a magyarok és Charlemagne koronájának azonosságára (kivéve a magyarból angolra, és németre, stb. is, fordítgatásokat…).

Már újra lopnák a magyarok koronáját? Ha hagynánk?!

Charlemagne ’’koronázása’’ magyarokat kísért (1850-1861 között…)

II Maximillian Bajor király **<u>rendelte meg</u>** Wilhelm von Kaulbach festőtől ezt a bizonyos Charlemagne koronázását felújitani próbálkozó festményt 1850-ben. A festmény 1861-re készült el . Érdekesség kedvéért, a magyarok Szent Koronájának 800-ban Charlemagne fején való, 1990-es (!) években kitalált meséjéről, ezen a Kaulbach-féle festményen kívül,**<u>1000 éven át sehol a világon adat nincs. Tisztelettel kérünk tehát, ezen 1850-1861 között megrendelésre készült festmény előttről - származó hiteles bizonyítékot erre. De nem a szokásos hamisítványt, sem ‘’okiratok’’ betoldásának a betoldásait!</u>**

És amig a keresgélésre újabb hónapokig tartó idővesztéssel bíbelődnénk, inkább tanuljunk Európa felett hatalmaskodó **uszurper-ek koronabitorlók** színpadain végbemenő 1848-49-es évek előtti és utáni alattomos ravaszkodások és a mások feletti uralkodhatnámokról.

Érdemes lenne a hirhedt Bach korszakról is tájékozódni, akasztották és száműzték magyarok legjavát, de a királyok Magyarországon csakis ők lehetnek, ezt és csak ezt festtették le a Kaulbachnál rendelt festményen…

1848 okt. 14-én a Habsburg ház Olmützre települ, Ferenc Józsefet ott koronázzák.

Erfurter Unionsparlament 1850 márc. 20-tól április 29-ig, Osztrák Birodalom nyomására felbomlott. 1850 márc. 20-án IV.Frigyes Vilmos porosz király összehívta a parlamentet, hogy kimondassa saját vezetésével a német egység megvalósítását, de Osztrák nyomásra lemondott

a tervéről nov. 29-én aláírták az olmützi szerződést, Poroszország kényszeredetten elfogadta Ausztria feltételeit és vezető szerepét – de az összecsapás érlelődött.
Olmützi béke- Német Szövetség Osztrák vezetéssel…
Ehhez a ‘’erőpróbához’’ kellett a magyarok ereje, Hazája meg a koronája, nézzünk utánna II.Maximillián Bajor király szerepének ugyanitt.

Krönung Karls des Grosen – Charlemagne koronázása : Edouard Zier (1856-1924) Párizsban született festő, portré-festő, életkép-festő, történelmi-jelenet festő festménye (nem Habsburg érdek megrendelésre és nem a mi Szent Koronánkkal koronáztatta Zier kr.u.800-ban Charlemagnát.)

Sem híre sem hamva a magyarok Szent Koronájának III Leo pápa kezében 800-ban.

Charlemagne koronázása Rómában – honnan is? – Németország-a-középkorban című, német honlapról, Deutschland-in-mitelalter...

Ha már Aachenben megvolt a magyarok koronája kr.u.800-ban akkor butaságból, ravaszkodásból vagy milyen érdekből hallgattak róla kr.u.1861-ig, tehát kerek 1061 évig vagyis 1995-ig 1195 évig? És miért éppen a mostani ’’rendszerváltás’’ és Európa átrendezésének idejében jöttek elő III.Ottó magyarkirálytkoronázó mesével ? 1000-ben miért nem tudták, hogy mit ásott ki Ottó 1000-ben? Meg amikor Mátyás királyunkkal 80000 aranyért kufárkodták 1464-ben ? ’’Charlemagne koronáját’’ nekünk árulgatták...?

Hogyan is kerülhetett III Leo pápához A.D.800-ban ez a korona?

Talán Charlemagne ’’avar kincsként’’ a saját önkoronáztatására vitte magával Rómába???

Akkor pedig előre kitervezetten koronáztatta meg saját magát.!..?...

Német irodalomban így néz ki a megkoronázott Charlemagne – Szent Római császár. Sem híre sem hamva itt sem , a Magyarok Szent Koronájának. **1200 évig hamisíttatták a németek a saját Charlemagne koronát?**

Hiszi ezt valaki?

Vagy ennyire mafláknak tartanák valakik a németeket?

Grandes Chroniques de France: 13-14-15-ik századokat átfogó Francia Krónikából, Charlemagne koronázását ábrázoló kép, és itt sem tud senki a magyarok koronájáról. Inkább arról, hogy az itáliai nemesség és Hadrián rokonai által üldözött III Leo pápát körülvevő vádaskodásokat tisztázandó szándékkal érkezett Charlemagne Rómába. December 23-ikáig Leo pápa eskütt tett és ártatlanságát bizonyitotta amit Charlemagne jóvá hagyott. Karácsony napján a Frank király a Szent Péter Bazilikában letérdelve imádkozott amikoris III Leó egy koronát tett a fejére.

Nagy Constantin császár 4-ik századi építményének színhelyén történt ez.

Szétágazó adatok ezekről:

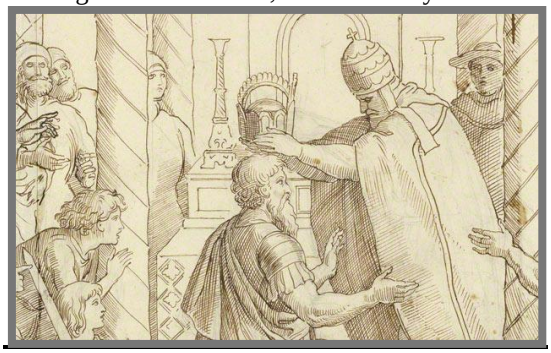
1. Pápák és ellenpápák állítgatásainak kora zajlik.
2. Ha a pápa helyezi a koronát az uralkodó fejére:
3. A pápa áll az uralkodó felett . Leo pápa ügyes politikai lépése: Charlemegne megmentette ellenségeitől, visszahelyezte a pápai székbe , viszont Ő koronázta a császárt , övé a felsőbbség
4. vagy az uralkodó rendelkezik a pápa felett kr.u.800-ban?
5. **Az eredeti ősi Római keresztény értékeket őrző, Athéni Eirene Kelet Római császárné pedig özvegy. Kiskorú fia helyett ő az uralkodó.**
6. Mivel az adott korban császár csak férfi lehetett, Sarantapechaina Eirene kiskorú fiával társuralkodó majd egyeduralkodó császár-császárnő helyzete jól jött a helyezkedő III Pápa saját helyzetének rendezésére.
7. Charlemagne Frank király tudtával vajon, vagy a Kelet Római helyzetet kihasználva történt császárrá koronázásáról mit sem sejtő Frank királyt is meglepte a hirtelen jött császársága (ahány érdekirányzat , annyi vélekedés erről).

8. Konstantinápolyban valóságos sértésnek számított, a IV. Leo Kelet Római császár halála miatt előállt helyzetüket kihasználó Nyugat Rómában történő császárkoronázás.
9. A koronázási aktus mindenféle Kelet-Római koronázási szabály nélkül történt.
10. Nagy versengés zajlott a Kelet Római és a germánok Nyugat Római érdekszférájában. Charlemagne provinciái valamelyest lehettek ősi Római területek, de nem tartoztak hozzá sem Spanyolország, sem Észak Afrika, sem a British szigetek, sem Sicilia, sem Dalmácia, sem Itália déli területei (még a magyarok Kárpát-medencéje sem). Tehát ez a Nyugati Szent Római Birodalom inkább hasonlított egy képzelődés szülte valamire, mintsem az eredeti ősi Római jog újjászervezésére.
11. Pápaságának fenyegetett helyzete miatt, III Leo 799-ben feljebbezett Charlemagne-nál, figyelmeztetve őt a pápát megvédelmezendő uralkodói kötelességére.
12. Leo pápa ezen kérelme, katonai erővel sem elérhető, kiváló alkalmul szolgált a megkoronázott Charlemagne Római patríciusi hatalmának bebizonyítására. Charlemagne ‘’Patricius Romanorum hatalma’’, a III Leo pápát felgyülemlett bűnei, hamisításai és hamis eskütevései miatt vádolók által is, el lett fogadva.

Önös érdekből császárt koronázott tehát III Leo pápa 800-ban? Valóban váratlanul érte-e a Frank királyt ezen koronázása? Vagy inkább előre kitervelt és a Kelet Római helyzetet kihasználó aktus volt- csupán? Ahány érdek annyiféle magyarázat. **Ami viszont a lényegen mit sem változtat, az a valós helyzet, hogy a Keresztény Római császár székhelye Nagy Constantin császár ideje 325-óta , - Nova Roma – Constantinápolyban volt.** Charlemagne székhelye viszont továbbra is Aachen maradt.

Henri-Leopold Lévy (1840-1904) Franciaország: a párizsi Pantheonban áll festménye III Leo pápáról és Charlemagne koronázásáról, azzal a bizonyos koronával.

‘’Zeitgeist’’ – a Korszak Lelke – Spirit of Age :

Julius Schnorr von Carolsfeld (1794-1872) Leipzigben született német festőművész. Művész apja az első tanitója, 17 éves korától a Bécsi Akadémia diákja, a nazaréni mozgalom tagjaként 1815-től Rómában a romantikus modern festészet helyett a korábbi korok vallásos festészetét újitották fel. 1825-től Münchenben Ludwig király szolgálatában dolgozik, itt készült **Charlemagne kr.u.800-ban, <u>nem a mi Szent Koronánkkal ,</u> koronázását felelevenitő történelmi témájú** műve.

A Franciák Nagy Krónikája a New York-i Morgan Könyvtárból: A pápa Charlemagne-t koronázza .
Ennyien tévedtek volna majd 1200 éven át, és mindannyian elnézték volna azt a bizonyos koronát?
(amelyiket 1990 körül most Aachenban valakik - valakivel a magyaroknak ''felfedeztettek''…)

Athéni Sarantapechaina Eiréné a Kelet Római Birodalom császárnője

(752-803)

Eiréné az athéni Sarantapechos Görög nemesi családban született árva volt, nagybátyja Constantin Sarantapechos viszont magasrangú Hellas patricius. Eiréné V.Constantin császár által került 769 November 1-én Constantináplyba, December 17-én lett a császár fiának IV.Leonak a felesége, 771-ben született egyetlen fiuk VI.Constantin. V.Constantin 775 szeptemberben hunyt el, a császári trónusra 25 éves Leo fia követte. Leo maga is **iconoclast – szentképromboló** pártoló volt de már mérsékeltebb szigorral szabályozta az ellentéteket. 780-ban viszont saját udvarában számos szentkép-tisztelő kapott szigorú büntetést a szentképekhez járuló mélységes hódolatuk miatt. Mivel feleségének Eiréné császárnénak tulajdonában is számos szentképre bukkant, a házaságyból egyiküknek távozni kellett. Az erről szóló hagyomány nem írja , melyiküknek. Mindennek ellenére, amikor Leo 780 Szeptember 8-án elhunyt, a kilencéves Constantin fiuk nevében édesanyja Eiréné lett az uralkodó. 775 és 780 között Eiréné császárné már férje mellett is a szentképtisztelet üldözésének megszüntetésén dolgozott nem kis sikerrel.

Nos, a további történet úgy szól, hogy Eiréné császárnő már 781-ben közeledni kezdett a Karoling dinasztiához olyanmódon, hogy Charlemagne harmadik feleségétől, Hildegardtól született Rotrud nevű leányát szemelte ki a saját fiának feleségül. Aminek a vége az lett, hogy 787-ben maga Eiréné császárnő volt az, aki fia ellenzésére mondta fel az eljegyzést. Közben számos külsö és belső ellenségeivel is számolnia kellett. Eiréné legjelentősebb rendelete az ''iconok'' tiszteletének visszaállítása volt – itt a fő cél : Krisztust és a szenteket ábrázoló zománcok, szobrok és egyéb ikonográfiai elemeknek a szakrális kontextusba való visszaállitása, jellemzően a templomokba és a liturgiába vagy pénzérmekre is. Szentképrombolás az 5-ik, a 7-ik században is létezett de a leghevesebb szentképüldözés és rombolás teljes erővel III.Leo császár (725.) idejétől a Kelet Római Birodalomban a 8-9-ik században robbant ki. 730-ban III.Gergely pápa kiközösitette Leót és a szentképrombolókat. Damaszkuszi Szent János apologetikájából tudjuk, hogy Isten az ember teremtésekor már önmagát tükrözte, azaz istenképet alkotott, így az ember számára sem tilalmas a szentképek használata. Az irástudatlanok számára pedig a szentképek Isten megismeréséhez vezető utat jelentik. Eiréné császárnő vezetésével 787-ben I Adorján pápával egyetértésben összehívott második nikaiai zsinaton háromszáz püspök a császárnő vezetésével kimondta a **szentképek kegyes tiszteletét. Az imádás egyedüli tárgya Isten, de a hozzá vezető szentképek, ikonok egyaránt tárgyai és eszközei lehetnek a tiszteletnek és a szolgálatnak. (a wikipédiákban ezekről bőven találni részletes adatot, igaz nyelvenként felületesebb, eltérőbb vagy részletesebb adatokkal.Magyar nyelven még sok a hiány.)**

John Beckwith: The art of Constantinople című, 1961-ben megjelent
tárgyilagos és részletes tudományos munkáját kell megismernem itt tovább.

Introduction to Byzantine art (330-1453)

Konstantinápoly művészettörténetét feldolgozó tanulmányában:

John (Gordon) Beckwith (1918-1991) London, nem tudhatta miért kellene nekünk magyaroknak elsőszámú tudnivalónknak lenni annak, hogy 1557 előtt nincs Byzanc – csak Róma lehet a magyar történelmi gondolkodásunkban, mert különben nagy bajban vagyunk Antonio Bonfinit HELYESEN ÉRTELMEZNI és megérteni, tehát nála is - Byzantine - ami egyébként is közhasználatos jelölés lett.

Nos, Beckwith Londonban dolgozó történész, múzeológus, régész, a középkorra szakképzett művészettörténész. Munkatársai voltak többek között Kurt Weitzmann és W.F.Volbach is.

IV.Leo és fia VI.Constantine arany solidusa

(**<u>és itt kellene a mi Szent Koronánk eredetét is keresni</u>**)

IV Leo császár *a kazár* (750-781) Kelet Római császár 775-780-ig. Apja V.Constantine, anyja Irene of Khazaria (Tzitzak) aki a Bihari Kazár Khagán leánya volt. 751-ben apja társuralkodónak koronázta, 769-ben házasodott egy athéni nemes család Eirene nevű leányával. 775-ben V.Constantin elhunyt, Leo egyeduralkodó lett aki apja nyomdokain haladva **fiát VI.Constantint** nevezte ki társuralkodónak.

VI.Constantine és anyja Irene császárnő 780-790 közötti solidusa.

A kiskorú fiú idősödése és anyjának való engedetlensége okozta hatalmi kérdés oda jutott, hogy Constantine köré politikai csoport szerveződött és ebben a szentképrombolások hívei is helyet kaptak mint Eiréné legkeményebb ellenfelei. A császárnő 790-ben követelte, hogy a hadsereg ismerje el őt az idősebb uralkodónak. Az európai és fővárosi csapatok fel is esküdtek rá, de az anatóliai hadsereg fellázadt és Constantine mellé állt. Eirene ideglenesen menekülni kényszerült, de 792-ben az udvar befolyásos csoportjainak nyomására fia kénytelen őt visszahívni és jogaiban megerősiteni. Hadszintéri kudarcai miatt is a sokak által meggyűlölt Constantint 797-ben megvakittatják, állitólag anyja parancsára.

Az első császárnő

Mint egyedüli császárnő, uralkodása valóságos kuriózum volt. Jogi alapú bonyodalmak elkerülése végett például hadseregparancsnokként, használta a férfinem ‘’baszileusz’’ címet a női baszilisszánál. Uralkodása népszerű volt, bőkezűen osztogatta a kedvezményeket, többek között a szentképtisztelet mellett kardoskodó kolostoroknak. Ugyanakkor belső palotai intrikák, kis-ázsiai arab és balkáni Bolgár betörések komoly nehézségeket is okoztak.

Charlemagne koronázása, Konstantinápolytól házassági kérelme és a palotaforradalom

Irene császárnő öt évig uralkodott 797-től 802-ig. Amikor III Leo pápának ellenségei ellen segítségre volt szüksége (a pápát megvakitással és nyelvének kivágásával fenyegették), III Leo gondolt eggyet, a nem férfi által betöltött Kelet Római Birodalom trónját üresnek tekintette majd Charlemagnet Római császárrá koronázta 800 december 25-én. Ez egyben azt is jelentette, hogy a Római egyházfő végleg elfordult Konstantinápolytól, és Charlemagne frank uralkodóhoz csatlakozott, aki megmentette a Langobárd Királyság támadásától és aki hozzá hasonlóan nem törődött a Keleten zajló ikontisztelet kérdésével. 794-ben a frankfurti zsinaton I Adorján pápa elvetette a szentképtiszteletet. Ennek az új Charlemagne császárságnak felbukkanása értelmetlen volt úgy Keleten mint Nyugaton, **világképükben csak egyetlen legitim Imperium létezhetett**. Rómában nem ismerték el Eirene császárnőt, **Konstantinápolyban bitorlónak tekintették Charlemegnet**. Helyzetének orvoslására, Charlemagne követeket küldött Konstantinápolyba, hogy számára megkérjék az özvegy Eirene császárnő kezét. Theophanes the Confessor az egyedüli aki erről említést tett, **<u>miszerint a házassági egyezkedésnek a patriciusok frusztráltsága lett az eredmény. 802-ben konspirációs palotaforradalom tört ki, Eirénét száműzték</u>**, helyére I Nikephoros hajdani logothetészt ültették a császári trónra. Irene Leszbosz szigetén száműzetésében szövésből tartotta fenn magát, ahol a következő évben érte a halál.

A császárnő buzgósága, az icontisztelet és a zománc és más anyagból is készült szentképeknek monostorokba való visszahelyezései is, szentként való tiszteletét érdemelte ki, habár nem volt szentté avatva. **Sarantapechaina – Athéni Irene császárnő** állítólagos szentté avatásáról főleg a Nyugati források beszélnek. Ezeknek a feltevéseknek ellene mond a Menaion , az Orthodox templom szentek nevét is tartalmazó liturgia könyve,

Nikodemos Hagiorite ‘’Szentek élete’’ vagy bármely más hasonló az Orthodox Templom könyve. (a több nyelven elérhető Wikipédiák szerint is).

Charlemagne Nyugati császár a nyugati koronájával, és Athéni Eirene 800-ban a Keleti Constantinople-i császárnő, a keleti eredetű diadémájával, – a magyarok koronájához hasonlóval.

Kedves olvasó, a nálunk is általánosan elterjesztett különféle koronaelméletekről és az újabban, csak az 1990-es években Aachenban kitalált állítólagosan Charlemagna sírjából előkerült koronáról érdek, politikai, másokon uralkodói, másokat feudalista rabigába gyarmatosítottak elnyomásában tartó széleskörűen propagandázók írkálásait , reggeltől estig szakadatlanul olvashatjuk ‘’tanulmányozhatjuk’’ – semmit sem értünk, semmivel sem leszünk okosabbak. Aachentól kezdve a Don-ig, a Boszporuszig, és onnan Afrikáig 1000 éven át soha senki ilyet sehol le nem jegyzett, tanulmányába nem bizonyított. Mivel azonban szerencsénkre nemcsak Aachenban ‘’foglalkoznak a történelemmel’’, érdemes egy kicsit körültekintőbbnek lennünk.

Problem in European civilization
The coronation of Charlemagne
1959 D.C. Heath and company, Boston

Tehát, Európa civilizációjának, kultúrájának, művelődésének problémája a Charlemagne koronázásával kapcsolatban. A tartalomból:
Robert Folz: A nyolcadik század fogalmai a Római Birodalomról.
C. Delisle Burns: A játékszer császár
Louis Halphen: A koronázás mint a képzeletbeliek kinyilvánítása a Frank királyi udvarban.
François Louis Ganshof:A koronázás közvetlen előzményei: Milyenek a viszonyok Rómában 800 decemberében.
James Bryce: A koronázás mint a Római Birodalom újraélesztése Nyugaton.
Christopher Dawson: A koronázás mint egy új civilizáció megszületésének bizonyítása.
Ferdinand Lot és Geoffrey Barraclough: Bizonyos fenntartások szükségessége a koronázás értelmezéséhez.
Karl Heldmann: A koronázás és a helyi politika Rómában.
Walter Ullmann: A koronázás és a pápa felfogása a Birodalomról.
Werner Ohnsorge: A koronázás és ‘’Byzantium’’ (azaz Konstantinápoly-Nova Róma-az eredeti , saját megj.)
Henri Pirenne: A koronázás és a Muzulmánok
Tudnivalók: Charlemagne- Charles – Károly-Nagy Károly koronázásának visszhangjáról:

Külső tényezőként, mint a Birodalmi hatalom egyedüli jogos hordozója, várható volt Bizantium erőteljes tiltakozása. Új rangjai között Charlemagne először mint ‘’ császár és augustus….a Római Birodalom uralkodója’’, a Frank király aki továbbra is ‘’ a Frankok és a Langobárdok királyának’’ is nevezte magát, olyan nyilvánvaló bitorlást követett el, amelyet egy ’’Byzantiumi’’ herceg sem hallgathatott el tiltakozás nélkül. ‘’**Byzantiumi’’ szemmel nézve csak *egy* *Római Császárság* létezett, *az amelyik* *Augustus Császár és Constantine Császár* hiteles utóda volt és amelyik a Boszporusz partján már régóta le lett alapozva, így , következésképpen csak a *‘’Byzantiumi –Római- uralkodók’’* igényelhették maguknak a Római hagyományt. Természetesen tiltakoztak Charlemagne felemeltetése miatt, és a Karolingokat érő legkomolyabb nehézségek AD 800 után pontosan ebből az elkerülhetetlen konfliktusból eredtek. …**

Miért térünk ki ilyen részletesen ezekre a tudnivalókra?
Azért mert ha nem látjuk a teljes képet, könnyen megtévesztenek minket akármilyen egyéni érdek érdekében , tudatosan vagy tudatlanul ‘’elmélkedők’’ – koronaelméleteket gyártók.

Szent Márk-székesegyház Velence

Velence Pala d’Oro : **Velence nem a világ vége, közeli szomszédunk és a Pala d’Oro aranytábláról, a világhírű ötvösműről, az elsősorban bizánci majd utánuk velencei és gótikus (!) mesterek ezen közös alkotásáról mégis oly keveset, szinte alig hallunk és semmit sem tudunk. A 3,34 méter széles és 2,12 méter magas aranyréteggel és ezüstlapokkal borított fatábláról amelyet 1927 igazgyönggyel és drágakővel, 255 zománcképpel és 39 *kisméretű, szenteket ábrázoló mellszoborral díszitettek.*** A tábla alsó és felső részét széles keret választja el egymástól.
Az eredeti oltárképet **I.Pietro Orseolo** 976-978 közötti dózse, rendelte meg 976-ban Konstantinápolyból. Ő volt a ‘’Velencei’’ **Orseolo Péter** 1011-1046 magyar király dédapja.
Alsó része Ordelafo Faliero dózse megrendelésére készült a 12. század elején. Ezt a részt 1105-ben fejezték be, a magyar Wikipédia szerint.
Tovább ebből a Wikipédiából:…
Ebből a korból származik a **tábla közepén** látható zománcképen Krisztus alakja a közepén.
Az eredeti tábla 1343 és 1345 között nagy ‘’átalakítást’’ szenvedett amikoris Andrea Dandolo dózse megrendelésére a tábla felső részét román (talán római? - róman) az alsó képeket ‘’gótikus stílusú’’ keretbe foglalták.
Azóta is tanulmányozzák a Pala d’Oro hierarchikus felépítését, zománcképeit, a gyöngyöket és drágaköveket. …A tábla középső részét három vízszintes területre osztották, **a középső területen középen a trónon ülő Krisztus zománcképe foglal helyet, mint a bizánci ötvösművészet egyik legszebb alkotása. Bizáncban készítette egy helyi mester 1050 (!) után.**
Mellette négy kör alakú mezőben a négy evangelista. Az alsó sorban a középső képen Mária, …(nekünk magyaroknak a Boldogságos Szűzanya), tőle jobbra Eiréné bizánci császárnő, balra Ordefalo Faliero dózse látható.

‘’A kutatások alapján valószínűsíthető, hogy a bal oldali képen dózse helyett eredetileg II.Komnénosz János alakja állt.’’ - …

Nem tudni a magyar nyelven írott Wikipédia ezen szövegét ki vagy kik írták és honnan vették a forrást, a téves állítás forrását megtalálni már csak felesleges idővesztés.

II.Komnénosz a (Szép) Jóannész, teljes nevén Ióannész Komnenus
(Konstantinápoly 1087 szeptember 13 – Kilikia 1143 április 8) I Alexios császár fia volt, 1118 augusztus 18-ától haláláig uralkodott. Joannész 1104-ben vette feleségül Szent László magyar király lányát Piroskát, akit Konstantinápolyban az Ortodox vallás felvétele után Eiréne császárné néven ismertek és 1134 augusztus 13-án bekövetkezett halála után, rendkivül kegyes életvitele miatt az Orthodox Egyház Szentjei közé avattak.

Eiréne of Hungary – Szent Piroska 1104-től Római – megtévesztésünkre ‘’Bizánci’’ - császárné
II.Joannes Komnenus (1087-1143) Kelet-Római Császár felesége

(1088 – 1134)

Szent Eirene - Árpádházi Piroska Kelet-<u>Római Porphirogenitos-i</u> Császárné

(Petry Béla ‘’rajzos írásai’’-ból)

<u>Szent ének Szent László király leányáról</u>

Szent László leánya, Piroska megérte:
hajón ment Bizáncba – a nagy Császár kérte.
Fia: <u>Dukász(?)</u> **János, szent császár lett férje**
és Gráciák tettek koronát fejére.
Szentlelkű nagy császárnője lett Bizáncnak,
építője dómnak, monostor-kórháznak.
Négy daliás fia – s négy ékes szép leánya
Árpádok hírnevét növelte Bizáncba.
Majd unokáinak későbbi frigyére
visszatér hazánkba az Árpád-ház vére.
Végül is, letéve csillogó koronát
s fénylő ragyogását az elmúlt időnek…
Apácamezbe-öltözötten ajánlja fel
lelkét újraalkotó Teremtőjének.

A fenti költemény szerzője ismeretlen, azonban több történet és újságíró is utal arra miszerint a szent-éneket ‘’Egy korabeli költő írta’’ – volna. Nos, ez semmiképen sem helytálló tájékoztatás, ugyanis ‘’korabeli szerző’’ nem írhatott ‘’Bizánc’’ helységről még kevésbé ‘’Bizánc’’ Császári Birodalomról Szent Piroska korából. Mert ‘’Bizánc’’ abban a korban a korabeliek tudatában nulla volt – nem létezett.

A Magyar Szent Koronát küldő VII.Mikhaél Dukász császár (1059-1090) nem kérhette 1104-ben Piroska kezét. Piroska férje II.János Komnénosz (1087-1143) *Bíborbanszületett* Császár volt. I.Alexios (1048-1118) Római-Császár és Eiréné Dukaina fia volt Szép II.Joannes Komnenos Császár.

Tehát Priska férje véletlenül sem lehetett a X.Konstantin Ducas-Dukász Császár és Eudokia fia.

A korabeliek esetleg így írhattak:

‘’Árpád-házi Piroska hajón ment Nova-Rómába, Szentlelkű Császárnője igaz Szent Romának,
I.Alexios fia: Komnenosz II.Joannesz Császár lett a Magyar királyleány <u>Bíborbanszületett</u> férje,
Mert Konstantinápolyban szeretve tisztelve volt Priska, az Árpád-ház szép okos Szentje’’(Sz-V I.)

Férfi uralkodó : Porphyrogennetos, ha nőnemű: Porphyrogennita.

Jelentése: ''Bíborbanszületett'' az uralkodó császári családban a császári bíborszobában született gyermek akinek születésekor az atyja a hiteles uralkodó Róma-Konstantinápolyban.

Alexios I Komnenos (1081–1118) | John II Komnenos (1118–1143) | Manuel I Komnenos (1143–1180) | Alexios II Komnenos (1180–1183) | Alexios III Angelos (1195–1203)

Országalma és kettőskereszt uralkodói jelvény

I.Alexiosz Római császár koronázása 1081. április 4-én. Fia és utódja II.Joannes Komnenosz 1087. szeptember 13-án született a bíborszobában. Tehát Szent Piroska férje *Porphyrogennetos* Császár volt a ''Szép''II.Joannes, uralkodott apja halálától 1118-tól a saját haláláig 1143 április 8-ig Konstantinápolyban, és Porphirogennetos-Bíborbanszületett csásszár volt a fiuk I.Manuel Komnenosz (uralkodott 1143-1180).

Porphyrogennetos

The title *porphyrogennetos* (female *porphyrogennita*) refers specifically to those individuals born legitimately to a reigning emperor. "Born in the purple" is both figurative—having a sitting emperor as a father—and literal. The structure in which royal children was born was decorated in purple, and was called the *Porphyra*. The concept existed in the early Byzantine period, but its dynastic overtones did not develop until the mid-ninth century. Its most famous possessor, Constantine VII, described the ceremony surrounding the birth of a *porphyrogennetos*. The first appearance of the title on seals was not until a century and a half later, on the seals of John II Komnenos (top right BZS.1951.31.5.1693) and featuring on the next two emperors of the Komnenos dynasty, Manuel I (top centre BZS.1958.106.501) and Alexios II (top right BZS.1958.106.640).

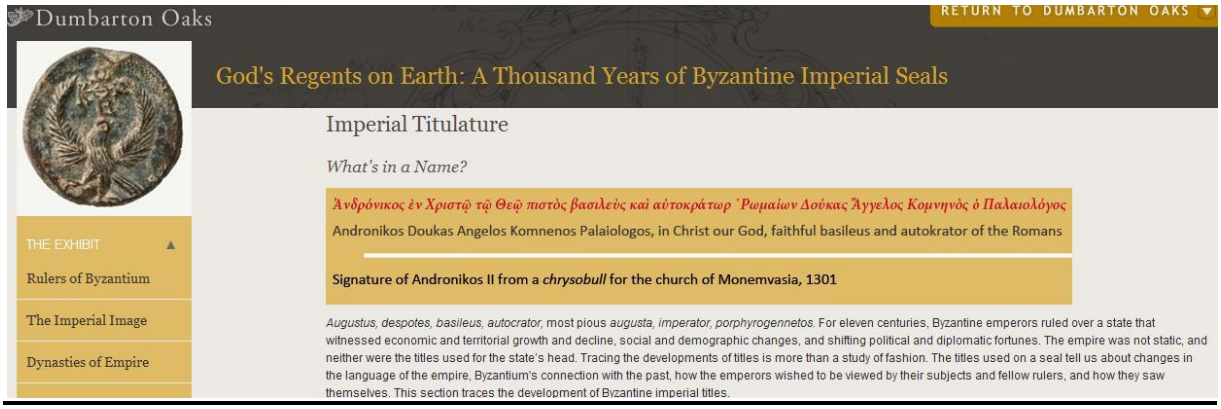
Jelentőségét már a korai időktől ismerték, a dinasztikus gyakorlatban a címet a kilencedik század közepétől használták, az uralkodói pecséten másfél századdal később kerül gyakorlatba miként II.''Szép''Joannes Komnenosz császári pecsétjén látható (bal oldalon) és az utánna következő két császári pecséten: fia I.Manuel Komnenosz és II.Alexiosz Komnenosz pecsétjén is. Országalma és kettőskereszt.

''Szép''John II Komnenos Porphyrogennetos volt a Magyar királyleány Szent Piroska férje, I.Manuel Komnenos pedig Piroska és Szép János császár Porphyrogennetos-Bíborbanszületett fia volt.

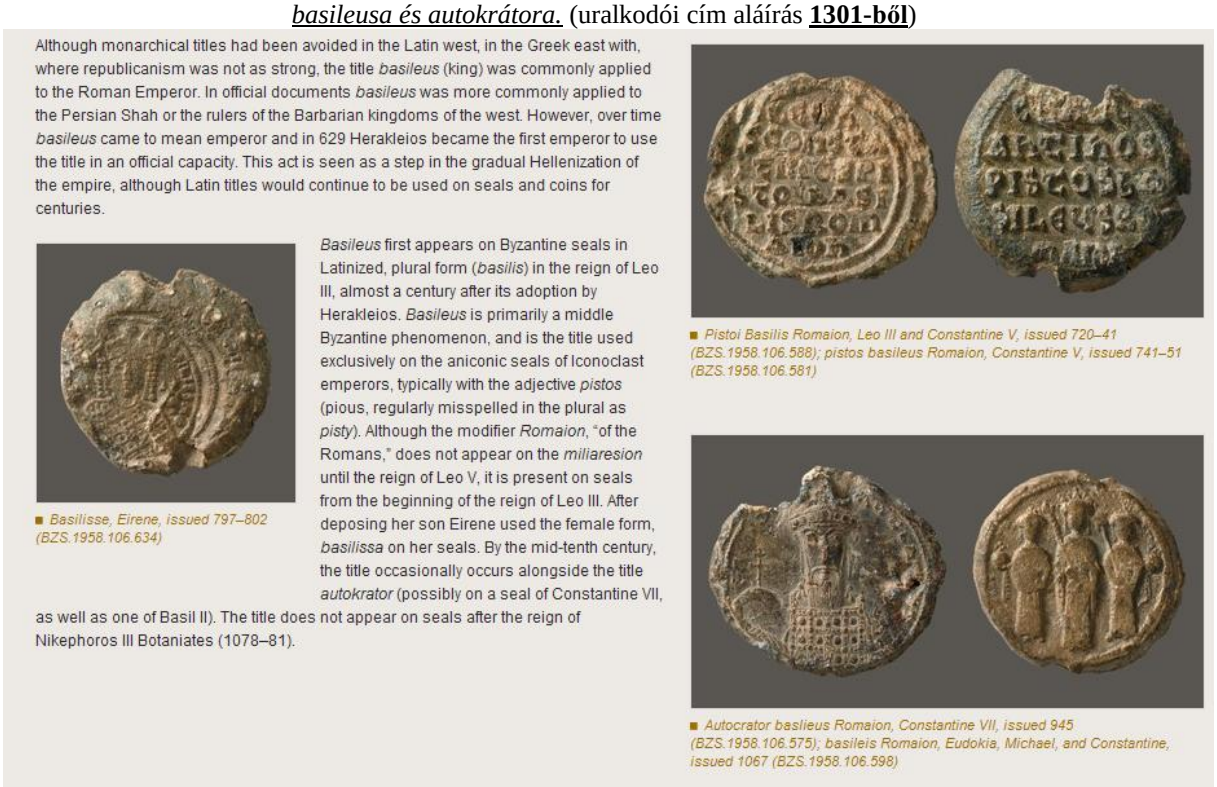
Szent László király lánya a Magyar királyleány nemcsak Porphyrogennetos császári családba ment férjhez Konstantinápolyba hanem maga is Bíborbanszületett RÓMAI CSÁSZÁRNAK adott életet.

Ezekről a magyaroknak írott történelmekben aligha lelni nyomára.

Dumbarton Oaks – Washington DC. területén 54 éker – 220 000 m² terület az 1940 óta tudományos kutatásra adományozott könyvtár és múzeum ahol elsősorban Bizánc 1000 éves történeténetének felfedésére szól a Bliss házaspár által létrehozott kutatási alap amely ma a Harvard Egyetem tulajdona. Erről a Honlapról még néhány tudnivaló annak megértésére, hova került korának csaknem egyedüli házasságával Szent László Árpád-házi királyunk leánya Piroska, a későbbi Szent Eirene, Porphirogennetos császárhoz férjhez 1104-ben.

1000 éves Bizánci uralkodói címek: Augustus(ha férfi), despota, basileus, autokrátor, leg szentebb Auguszta(ha nőnemű az uralkodó), imperator és porphirogennetos – bíborbanszületett – porphirogenneta(ha nő az uralkodó) *Andronikus Doukas Angelos Komnenos Palaiologos, Krisztusban a mi Istenünkben, a **RÓMAIAK** hűséges basileusa és autokrátora.* (uralkodói cím aláírás **1301-ből**)

Although monarchical titles had been avoided in the Latin west, in the Greek east with, where republicanism was not as strong, the title *basileus* (king) was commonly applied to the Roman Emperor. In official documents *basileus* was more commonly applied to the Persian Shah or the rulers of the Barbarian kingdoms of the west. However, over time *basileus* came to mean emperor and in 629 Herakleios became the first emperor to use the title in an official capacity. This act is seen as a step in the gradual Hellenization of the empire, although Latin titles would continue to be used on seals and coins for centuries.

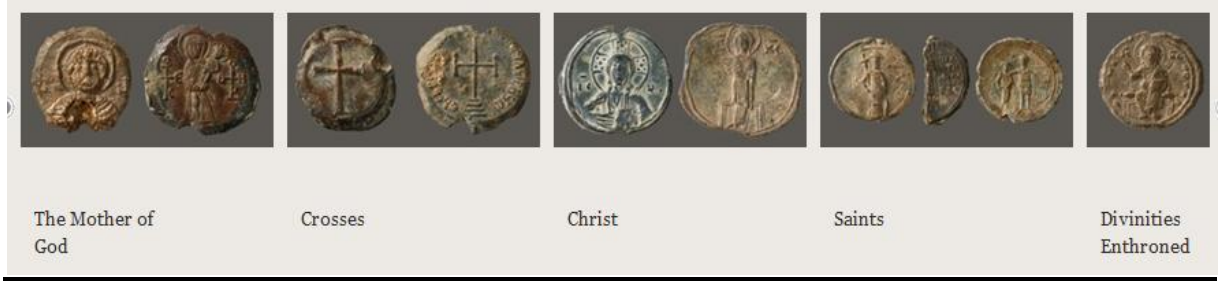
Basileus first appears on Byzantine seals in Latinized, plural form (*basilis*) in the reign of Leo III, almost a century after its adoption by Herakleios. *Basileus* is primarily a middle Byzantine phenomenon, and is the title used exclusively on the aniconic seals of Iconoclast emperors, typically with the adjective *pistos* (pious, regularly misspelled in the plural as *pisty*). Although the modifier *Romaion*, "of the Romans," does not appear on the *miliaresion* until the reign of Leo V, it is present on seals from the beginning of the reign of Leo III. After deposing her son Eirene used the female form, *basilissa* on her seals. By the mid-tenth century, the title occasionally occurs alongside the title *autokrator* (possibly on a seal of Constantine VII, as well as one of Basil II). The title does not appear on seals after the reign of Nikephoros III Botaniates (1078–81).

■ *Basilisse, Eirene, issued 797–802 (BZS.1958.106.634)*

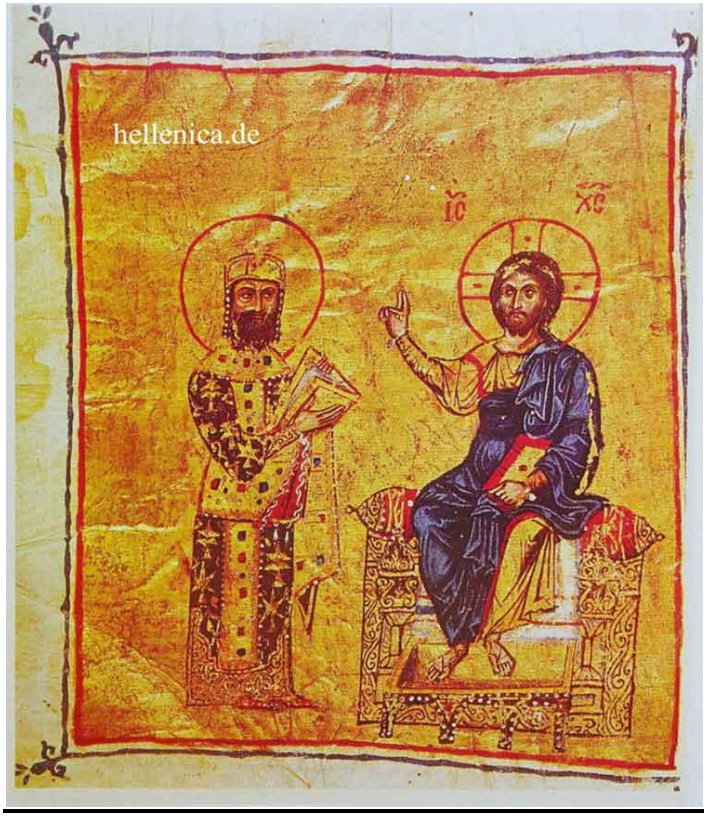
■ *Pistoi Basilis Romaion, Leo III and Constantine V, issued 720–41 (BZS.1958.106.588); pistos basileus Romaion, Constantine V, issued 741–51 (BZS.1958.106.581)*

■ *Autocrator basileus Romaion, Constantine VII, issued 945 (BZS.1958.106.575); basileis Romaion, Eudokia, Michael, and Constantine, issued 1067 (BZS.1958.106.598)*

Basileus-Basilisse a Rómaiak királyai – általánosan használt elnevezés – uralkodói cím

Védőszentek Konstantinápolyban – Istenanya, Kereszt, Krisztus, Szentek, Szent Uralkodók

Krisztus áldását adja Szent Piroska apósára – **I.Alexios Komnenos (1048-1118) Római császárra.**

Miért foglalkoztunk ennyit a Magyar Szent Koronával?
Egyszerűen csak azért, mert tudnunk kell milyen koronáért fizetett Hollós-Corvinus Mátyás király egy országgal felérő vagyont egy Habsburgnak a saját királyi koronájáért.
Mert ha nem tudjuk, igen félrevezetettek leszünk.
És másokat is félrevezetünk.

Kik voltak a Velencei Dózsék? Doge of Venice, Dužd Venecije - Doxe Velencében a latin dux szó jelentése ‘’vojvoda’’ szerb Wikipediában: ‘’Moj gospodar dužd’’ –Dozsé az én uram – méltóságos (Monsignor el Doxe), ‘’Presvjetli knez’’ - *Serenissimo Principe-hercegi titulus* **- Fenséges Dózsé- vagy ‘’Sua Serenita’’, Doge Venedig a német Wikipediában: a latin Dux, Führer, Anführer, Fürst aki Staatsoberhaupt der Republik Venedig.**

A Velencei Dózsé a Velencei Köztársaság legmagasabb rangú élethossziglan választott állami tisztségviselője. Külföldi delegációkkal a független hercegi rangot viselte.
John de Deacon 1000-ben írott ‘’Velence Krónikája’’ szerint az első dózsét Velencében 700-ban nevezték ki. Az első dózsék a Konstantinápolyi Császárt képviselték és miként az uralkodó, ők is életfogytiglan gyakorolták a civil, egyházi és hadsereg feletti hatalmukat. A hatalmi jelentőségüket császárpápaságnak is nevezték. Hatalmuk nem volt örökölhető.
Magyar forrásból: A különleges status dózsei méltóságot 697-ben alapították. A dózsét a tribunok választották akiket a ‘’Bizánci’’- Konstantinápolyi császár nevezett ki. A dózsé szerződést köthetett idegen hatalmakkal, népgyűlést hívhatott össze, ő képviselte a velencei államot külföldön, az összes kormányügyet felügyelte, az ő kezében öszpontosult az összes pénzügy. A kincstár egyet jelentett a dózsé magánvagyonával. A 9.század közepéig a Konstantinápolyi császár jogában állt a dózsé beiktatása. 1000-tól a dózsék Dalmácia hercegei. A dózsé közvetlenül a császár utáni rangot birtokolta. A 13-ik századig ők vezették a város hadi flottáját is miként tette azt Enrico Dandolo dózsé (1107-1205 június 21.) amikor Európa minden tájáról Velencébe sereglettek a keresztesek a negyedik keresztes hadjáratra aminek az lett a vége, hogy 1204 április 6-án a velenceiekkel együtt áttörték Konstantinápoly

falait és a középkor egyik legbrutálisabb és legféktelenebb fosztogatását öldöklését vitték végbe. Ezt megelőzően Enriko a ‘’bizánci’’ trónkövetelővel Alexios Angelosszal tárgyalt aki az előzött II.Izsák császár gyermeke volt. Alexiosz megígérte a kereszteseknek ha visszasegítik a császári trónra a keleti egyházat Róma hatálya alá helyezi… A megigért nagy fizetést azonban nem volt miből adni ezért Konstantinápoly aranyozott ikonjait, kegytárgyait olvasztotta be, hogy az így nyert arany és ezüstrudakkal fizessen. A görög rítust követő keresztények erre felbőszültek, polgárháború tort ki, Konstantinápoly lángokban állt, Alexiosz menekült, Enrico intézkedett, a Kelet-Római császárságot szétverték. A dózsé irányítása alatt új államokat neveztek ki és 1204-ben Enrico Dandolo a Kelet-Római Birodalom területén Latin császárságot alapított. A Kelet-Római császárság Velence vazallusa lett. Az idős Dandolo egészsége egyre romlott, tudták róla, hogy nem birná ki a Velencébe való hajóutat, 1205 június 1-én Drinápolyban vívott csata után lefordult lováról és meghalt. Hamvait a Hagia Sophia bazilikában helyezték el ahol későbbi évszázadban sirkövet állítottak neki.

Dózsék palotája Velencében

A dózsék bonyolult megválasztása után a Dózsé-palotában az *Óriások lépcsőjének* tetején megkoronázták őket. Utánna ünnepi szentmise következett a Szent Márk bazilikában majd a dózsék eskütétele következett akit mindig a legtekintélyesebb családból választhattak. Minket néhány dózsé külön érdekel:

I.Pietro Orseolo – Orszeolo Szent Péter (928 – 987)

Az egyik leghatalmasabb velencei kereskedő család, az Orseolók első trónra lépő tagja. Egyedülállóan a történelemben szentté avatták. Felesége Malpierói Felicia volt, Melpiero grófjának a lánya. Két gyermekük született, egy lány és egy fiú, a későbbi II.Pietro Orseolo dózsé.

II.Pietro Orseolo – II.Orszeolo Péter (961-1009) a Velencei Köztársaság huszonhatodik dózséja. A család egy házasság révén rokonságba került a nagyhatalmú Morosini családdal akik hatalmi harcot kezdtek a Coloprini és a Candiano család ellen. A véres harcokban végül a Morosini és a Orseolo család együttes ereje győzött, a német-római császár által támogatott Coloprini család megostromolta Velencét de végülis vereséget szenvedtek. Az Orseolo család 983 körül úgy döntött, hogy fiukat a Vitale Candiano dózsé leányával Maria Candianorával házasítják össze. Az idős Tribuno Memmo dózsé lemondatása után 991-ben a *Serenissima* történelmének egyik legnagyobb hatású uralkodója lépett trónra II.Pietro Orseolo személyében. Pietro igyekezett megtartani Velence kiváló kapcsolatait úgy a keleti mint a nyugati császárral. Az új német-római uralkodó III.Ottó udvarával csak nehezen tudta helyrehozni a kapcsolatot, de miután a dózsé gyermekeinek a keresztapjává fogadta III.Ottót rendeződtek a viszonyok. 992-ben a dózsé Konstantinápolyba utazott ahol II.Basileios Római császárral tárgyalt ahol fényes sikere volt a velencei kereskedelmi vámokat illetően. Cserébe Pietro katonai segítséget ígért Konstantinápolynak. 1000-re egész Európa legütőképesebb tengeri flottáját modernizálta. A szláv kalózok ellen végigpusztította az Adriai tenger szigeteit, Lissa, Curzola és Lagosta szigetét a Neretva folyóra is bemerészkedtek. 1000-ben a dózsé felvette a Dalmácia hercege címet. Négy gyermekük született, 1002-ben elsőszülött fiát Giovannit, majd annak halála után, 1006-ban a harmadik Ottone nevű fiát nevezte ki társuralkodónak és visszavonult a Dózsé-palota eldugott részébe. Vagyonát az egyházra és a szegényekre hagyta.

Ottone Orseolo – Orszeolo Ottó (993-1031/1032 Konstantinápoly) Dinasztikus családi próbálkozásai miatt szembekerült az egyházzal ami Ottó uralmának a végéhez vezetett. Uralomrakerülése után két évvel feleségül vette Géza magyar fejedelem leányát (a neve sem biztos ?Ilona) a későbbi I.(Szent)István Magyar király nővérét. Testvéreinek igen magas egyházi rangot biztosított amit tetőzött Grado kifosztása amit II.Henrik német-római császár és az egyház második védelmezőjének tartott Velence is ölbe tett kézzel nézte végig. Velence püspöke Domenico Gradenigo felerősítette a pápai bírálatot aminek lázadás lett a folytatása a dinasztikus uralomra törő Ottó ellen. 1026-ban elfogták a dózsét, szakállát és haját leborotválták ami a megvetésnek volt a jele Velencében. Ottót Konstantinápolyba száműzték ahol 1031-ben meghalt. Árpádházi feleségétől egy fia és egy lánya született. Fia Orseolo Péter 1011-ben született aki később Magyarország királya lett.

Orseolo Péter (Velence 1011 – Székesfehérvár 1046 vagy 1059?)

Péter apját Orseolo Ottót 1026-ban II.Konrád német-római császár kezdeményezésére megfosztották hatalmától és az egész családnak menekülnie kellett. Orseolo Ottó Konstantinápolyba menekült. Péter és a húga Froizza viszont anyjukkal Magyarországon talált menedéket. Amikor István Magyar király fia, Imre herceg életét vesztette a vadászbalesetben, trónjának örökösévé az unokaöccsét Pétert választotta. Az örökös jelölés viszont polgárháborúba taszította az országot. István apjának, Géza fejedelemnek a testvéreit Vazult és Szár Lászlót nem vette számításba mert László még ‘’pogány’’ hiten volt, **Vazul pedig a Konstantinápolyi Római rítusú keresztény volt.**

Döntése miatt Vazul merényletet követett el István ellen 1031 előtt. Ezért István megvakíttatta Vazult és fülébe forró olmot öntetett, hogy alkalmatlanná tegye az uralkodásra. Vazul fiai – Levente, András és Béla ellen elfogatási parancsot adott ki mire ők menekültek az országból. Orseolo Péter 1038 nyarán került a trónra Magyarországon, ahol idegennek tekintették. A Magyar nemesség jó része nem fogadta el a királyságát. Intézkedéseiben a Magyar főurakat kizárta a kormányzásból (a habsburgok sem voltak különbek később), a várakba német katonákat állomásoztatott. Katonasága az országban csúf dolgokat vitt véghez. Amikor ezt felrótták neki azt válaszolta: **‘’Vendég telepesekkel árasztom el Magyarország földjét, és a magyarok szolgák lesznek saját hazájukban.’’** Cselekedeteiben úgy kelet mint nyugat ellen harcoltatta az országot. Az ellene fellépőket kitiltotta a királyi tanácsból, birtokokat fosztott meg Gizella királyné birtokait is elkobozta őt Veszprémben házi őrizetben tartotta. A tanácsból kitiltott urak között volt Aba Sámuel is. Kegyeltjei között első számú volt a német származású Budó akit a lázadók meggyilkoltak fiait megvakították. Péter erre III.Henrik német-római császárhoz menekült 1041-ben, aki biztosította őt a támogatásáról mivel Henrik Magyarországot egyébként is a saját húbéri területének tekintette. A főurak akkor Aba Sámuélt ültették a trónra.

Az elűzött király visszatérésének megakadályozási szándékkal Aba Sámuel betört az osztrák őrgrófságra, ennek hároméves háborúzás lett a folytatása, német megtorló háború kezdődött. **1044 július 5-én a ménfői csatában Aba Sámuel árulás miatt vereséget szenvedett és meggyilkolták.**

Ezután III.Henrik Székesfehérváron személyesen trónra ültette Orseolo Pétert jelezve ezzel, hogy ki az erősebb és ki az ‘’úr’’…

Cserébe Henrik életbe léptethette a német jogot, amivel egyértelműen elhagyta a Magyar istváni utat, 1045 pünkösdjén a Henrik császár újra Magyarországra jött, Péter pedig az országot aranyozott lándzsa formában átadta Henriknek, ezzel Magyarország a német-római császár hűbérese lett. ‘’A császár a lándzsát és a koronát Rómába vitte.’’ {3} Benda Kálmán, Fügedi Erik (Budapest 1988) és Josef Deér (1966 Bécs) tanulmányai szerint is, a Wikipediák szerint és a bizonyos pápai levél szerint is látjuk majd alább.

Közben Gizelle királyné visszament Bajorországba, Orseolo Péter pedig a legfőbb tisztségekbe újra idegen németeket helyezett.

Orseolo Péter a III.Henrik támogatásával bevonult Fehérvárra és újra elfoglalta a Magyar trónt.

Közben Vazul három fia menekülésre kényszerült az országból. Csehország után Lengyelországba kerültek ahol Mieszkó fejedelem fogadta őket 1031 és 1034 között. Béla lengyelországban maradt, Levente és **András** Oroszországba utazott. Ott 1038 táján András feleségül vette Bölcs Jaroszláv kijevi nagyfejedelem Anasztázia nevű leányát. Felvette a Kelet-Római kereszténységet és Oroszország védőszentjének Szent Andrásnak a nevét kapta, ha volt eredeti ‘’pogány’’ neve, nincs róla irodalom.

Orseolo Péternek Magyarországot a német császárnak hűbérbirtokba ajánlását természetesen Henrik elfogadta és tovább folyt az idegenek vezető szerepekbe való helyezése. 1045-ben két lázadás is kitört ellenük.

Az első élén Viska, Bolya és Bonyha, az erdélyi Gyula főembere és két fia, tehát Szent István édesanyjának Saroltnak unokaöccsei álltak.

A másik összeesküvést **Gellért püspök** vezette aki az első felkelőkkel egyetértve **Vazul fiait akarta visszahozni**.

Levente és András 1046-ban hazaindultak. Vata féle pogánylázadásként emlegetik a krónikák ahol Gellért püspök a pogányságot visszaállítani akarók áldozatául esett el 1046 szept. 24-én. Orseolo Pétert is elfogták akit vagy megöltek vagy alkalmatlanná tettek, halálának éve bizonytalan, Levente is meghalt.

I.Andrást (1013-1060) **1046** vége felé Székesfehérváron három püspök Magyar királlyá koronázta.

András franciaországból hozatott hittérítőket, III.Henrikkel békét akart, 1048 elején hazahívta testvérét Bélát Lengyelországból és a hadak fővezérévé tette.
Béla Géza fejedelem öccsének, Mihálynak volt az unokája. Apja valószínűleg Vazul volt.
Mivel Vazul fellázadt I.István király ellen, több helyen Vazul öccsét Szár Lászlót jelölték Béla apjaként. Ha ez nem állja a valóságot, nincs takargatni valónk, I.Béla király apja Vazul volt, aki bizonyára tudta miért lázadt…
András testvérének Bélának adta az ország egyharmadát (dukátust). 1051-ben Henrik haddal indult Magyarország ellen, mivel András nem volt hajlandó elismerni az országunk feletti német hűbérurasságát. 1056-ban III.Henrik meghalt és hatéves fia IV.Henrik került a trónra. A morvamezei békében a német-római császár sem anyagi sem területi sem hűbéri igényeket nem támasztott Magyarország ellen. A béke érdekében 1058-ban András fiát Salamont eljegyezték IV.Henrik nővérével Judittal. Az eljegyzés előtt I.András király (1013-1060) királlyá koronáztatta 1057-ben fiát Salamont.
Itt már belviszály keletkezett ugyanis amikor **András** hazahívta Lengyelországból Bélát még nem volt fiú örököse és a dukátus mellé **Bélának ígérte a koronát is**.
András közben siettette a dolgokat mert szélütést is kapott és biztosítani akarta fia számára a trónt.
Béla a gyerekek eljegyzéséről is távol maradt.
Itt történt az amikor András biztatták ölje meg a testvérét, ő azonban előbb próbára akarta tenni, a karddal járó dukátust vagy a koronát akarja-e Béla. Ha kardot választ életben marad, ha koronát választ akkor helyben lekaszabolják. Béla egyik híve, Miklós ispán megsúgta mi készül és Béla a kardot választotta. A két testvér kapcsolata itt végképp megromlott.
Béla Lengyelországba ment ahol Boleszló fejedelem segédcsapatokat adott a Magyar hercegnek és 1060-ban a Tiszántúlon szembekerült a két sereg. András oldalán ott álltak a német csapatok is. Béla győzött, a béna I.András menekült de a szekér felborult vele és nemsokára meg is halt.
I.Béla (1016-1063) a csatatérről Székesfehérvárra ment, ahol 1060 december 6-án királlyá választották és megkoronázták.
András özvegye Anasztázia – Anasztaszija Jaroszlavna (Kijev 1023-Ausztria 1096) és gyermekei:
Adelheid (1040 – 1062)
Salamon (1053-1087) aki 1063 és 1074 között Magyar király volt és
Dávid (1053-1094) menekültek. IV.Henrik német-római császárhoz menekültek ahonnan Anastasia német kísérettel tért vissza Székesfehérvárra, hogy biztosítsa Salamon fia számára Magyarország fölötti uralmát. Azonban Salamon és I.Béla fiai, László Géza és Lambert hercegek között nem tudta elsímítani az ellentéteket. A fia csak a német lovag Vid zsupánra hallgatott és semmibe vette anyja hasznos tanácsait. Intelmeire a fia kis hijján megütötte az anyját. Anastaziát Stajerországban apácakolostorban érte a halál.

IX.Constantin Monomachos Kelet-Római császár Koronája: Budapesten a Nemzeti Múzeumban

Ezuton a német és orosz nyelven írott Wikipediából ahol 17 forrásra való utalást találni. I.András 1045-ben Kijevben I.Jaroslav Nagyfejedelem, Anastasia nevű leányával kötött házasságot aki Salamon király édesanyja volt. Anastasia bátyja I.Wsewolod 1046 óta IX.Constanine Monomachos leányának, ''bizánci'' Irene (Maria)-nak volt a férje. I.András Magyar király Szabolcs de Vajay kutatása alapján IX.Constantin császártól kapta a Koronát. **Új koronára volt szüksége mivel III.Henrik német-római császár 1045-ben a Ménfői csata után elvitte Aba Sámueltől azt a koronát amelyiket állítólag 1000-ben Szent István királynak küldött II.Szilveszter pápa** (2,3,4) hivatkozások itt Szabolcs de Vajay, Julius Grexa, Josef Gerhard Farkas, Josef Deér munkáira. Az orosz szövegben ugyanerről, V.D.Lihacseva, V.P.Darkevics adataival. Német nyelvnél tovább: I.András már 1046 szeptemberben került hatalomra de csak 1047 februárban koronázták királlyá mivel azon a télen a királyi küldöttségnek Magyarországról Konstantinápolyba kellett utazni és vissza kellett érnie a koronával. (Szabolcs Vajay adata szerint). Több mint valószínű ezzel a koronával koronázták 1057-ben Salamont is királlyá.
I.Béla a király Magyarországon 1060-tól aki sokat tett a kereszténység és a nemzeti művelődés érdekében. Azonban már 1063-ban IV.Henrik német császár gyámjai előkészületeket tettek a Német-Római Birodalomba menekült Salamon trónigényeinek a támogatására. **I.Béla a várható támadás miatt Dömösre hívott össze országgyűlést 1063-ban ahol beomlott alatta a trónja és a király belehalt a sérüléseibe.**
Utódja a fia I.Géza lett volna.
Azonban Salamont Judittal és Anasztáziával német hadsereg kísérte Székesfehérvárra ahol a főpapok és a főurak őt 1063-ban másodszor is királlyá koronázták.
Géza herceg II.Boleszláv Lengyel király kíséretében betört az országba azonban a püspökök békéltető szavaira kibékült Salamonnal és 1064 Húsvétkor április 11-én az ünnepi koronát maga Géza tette unokatestvérének a tizenegyéves Salamon (1053-1087) királynak a fejére.
1071-ban hadjáratok Erdélyben a betörő Besenyők majd a Bolgárországi Besenyőket pártfogó görögök ellen Belgrádnál és egészen Nis városáig. 1074-ben harc Nagyivánnál, Salamonnal csatáznak.
IV.Henrik császárnak Salamon megígérte hogy hűbérül adja Magyarországot és hűsége jeléül 12 kezest, 6 várat ad át neki, zsolgos seregével 1074-ben csakugyan a segítségére indul azonban Géza minden eleséget eltakarított az ellenség útjából mire Henrik visszafordult. Salamon csekély hadával Nyitrát ostromolta ahonnan a korábbi nagy vitéze Opos is gyorsan visszafordulásra kényszerült. A nagy sietségben még a IX.Konsztantinosz Monomakhosz-féle koronát is elvesztették, amit csak századok múlva találtak meg a földben Ivánkán.
Nyitra – Ivánkán.
IV.Henrik után nénje Judit is távozott az országból, Salamon Pozsonyba zárkózott.
1074 április 14-én már elismerte királyul Gézát. De kívánatosnak tartotta, hogy az uralomban Salamonnal osztozzék.

VII.Dukász Mikhaél (1059-1090) – Római Császár 1074-ben Konstantinápolyból is szintén Gézát ismerte el királynak, és azt a koronát küldte neki, melyet királyaink évszázadokig használtak. Amikor özveggyé lett Géza, Szünadénét pedig feleségül küldték hozzá.

Talán nem kell külön kiemelni, itt mutatkozott a nagy elismerés, ugyanis a Keleti Orthodox vallásban megkeresztelt I.András király Salamon nevű fia helyett, a konstantinápolyi porphirogennetos VII.Dukász Császár 1074-ben I.Béla király fiát Géza herceget ismerte el az új királynak. Határozatát megerősítendő, olyan Szent Koronát küldött a Magyar királynak amilyen ma, 1000 év múlva is egyedülálló értéke a nagyvilágnak.
Nem tett semmilyen alá meg fölérendelő utalást, miként azt még manapság is manipulálnák egyesek, ugyanis Géza király zománcképét egyenrangú helyen a saját trónörökösével egy vonalban helyeztette a koronára.
Csak 20 évvel vagyunk a Kelet-Nyugat Schizma 1054 - egyházszakadás mögött 1074-ben.

Konstantinápolyban még több mint 500 évig **csak Rómainak** ismerte és nevezte is magát mindenki. Még egyformán használatos volt úgy a latin miként a helybeliek görög írása is.
Ezért 1074-ben nincs, nem volt ‘’latin’’ meg ‘’görög’’ korona. Az csak egy későbbi kitaláció elnevezés. A korona pedig nem 4 vagy 6 emeletes a másokat alárendelgetők nagy sajnálatára, hanem két részes, felül a mindenható Isten-fia, alatta meg azok akik hűen szolgálják. A Római Császár meg a Magyar Király. Akárhogyan is próbálták ezt elmanipulálgatni mások.
Hogy eredetileg milyen zománc képek lehettek a korona hátulján csak egyszerű képzelődések, kitalációk halmazaival traktálgatnak minket tájékozatlan jámbor, jóhiszemű magyarokat. Szolíd bizonyítékok nélkül, Szűz Mária nevével vádaskodni egyszerűen minden keresztény gondolkodástól távolálló magatartásforma. Az Isten-Anyát a keresztény vallások minden változata sajátosan tiszteli. Ezt illene tiszteletben tartani, vagy legalább megtanulni mióta és milyen módon került be Szűz Mária istensége és tisztelete a Keleti-Konstantinápolyi egyház tanításának a kereteibe.
(ez külön dolgozat feladata)
Közben IV.Henrik (1050-1106) német-római császár ellen is belháborúk dúltak német földön.
1073 június 29-én, Szent Péter és Szent Pál napján a törvényeknek megfelelően iktatták be **VII.Gergelyt** a pápai hívatalába aki közvetlenül megválasztása után körlevelet írt arról az aggasztó dologról, hogy a kereszténység egyik mélypontján veszi át az uralmat az egyház felett. A társadalmak romjai voltak ezek amelyek az erkölcstelenség mocsarába sülyedtek. A német-római birodalom sem volt valami ereje teljében. 1073-ban a mindössze 23 éves IV.Henrik ellen a szász területek főurai indultak támadásra. Ekkor érkezett VII.Gergely pápa körlevele Henrikhez amelyben pápaságának a megerősítését kérte tőle egyben azt is kifejezve, hogy a pápának uralkodói jogai vannak és ezért jogában áll szövetségre lépni bármely független herceggel (ne adj’ Isten épp a szász hercegekkel) ezért nem ajánlatos elutasítani a megerősítését.
A német klérus megijedt az új pápa személyétől, féltek a szigorú reformoktól ezért próbálták lebeszélni Henriket a megerősítésről. Ekkor megérkezett Nettenburg grófjának, Eberhardnak a levele is amelyben az állt, hogy ha a pápa megerősíti az ő jogait, Eberhard akkor igényt tart a német-római császári koronára. IV.Henrik természetesen azonnal igen nyájas hangú levélben elismerte a pápát a keresztény egyház fejének. Felesküdött, hogy birodalmában megfosztja rangjától a törvénytelenül beiktatott német egyházi méltóságokat és minden támogatást megad Rómának az egyházi reformok kivitelezéséhez. A történelemben páratlanul alázattal írott levelet természetesen nagy örömmel fogadták a Lateránban de IV.Henrik a leírtakból pedig egy betűt sem gondolt komolyan. Csupán a sereg összeszedéséhez akart időt nyerni, hogy annak élén véget vessen a szászok és a türingiaiak felkelésének. Sikerült is felszámolnia

ellenségeit, a szász püspököket egytől-egyig leváltotta és a saját embereit nevezte ki a helyükre.
A korábban trónkövetelő Eberhard gróf is Henrik császár mellé állt mivel úgy érezte a pápa elárulta őt. Ezért a gróf seregei lerohanták Lombardiát és a reformpárti milánói érseket leváltották.
Henrik a normann Robert Guiscard herceggel is szövetségre lépett, hogy elfoglalja a többi normann területeket amelyek Gergely pápához hűségesek maradtak. Ugyanis a pápa felújította szövetségét Beneventó, Capua és Salernó hercegeivel. Guiscard azonban elfoglalta beneventót és Capuát is.
VII.Gergely pápa igen megvető levélben reagált IV.Henrik politikájára, esküjének megszegésével, hazugsággal és a keresztény egyház elleni merénylettel vádolta meg a német-római császárt.

VII.Gergely pápa 1074 október 28-án Salamon Magyar királyhoz is írt egy levelet:

Gergely püspök, Isten szolgáinak szolgája, Salamonnak, a magyarok királyának üdvözletet és apostolic áldást.
Leveledet követed késlekedése miatt későn vettük kézbe. Kegyelmesebben fogadtuk volna azt, ha meggondolatlan eljárásoddal Szent Pétert annyira meg nem bántod. Országod véneitől tudhatnád, hogy Magyarország, melyet hajdan István király minden joggal és hatalommal Szent Péternek ajánlott fel és adott át, a római szentegyházé. A megboldogult (III.)Henrik császár pedig, mikor az országot Szent Péter tiszteletére meghódoltatta, és a királyt legyőzte, a lándzsát és koronát elküldte Szent Péter sírjához, győzedelmének dicsőségére oda irányozván az ország jelvényeit, ahonnan méltósága ered. Ennek dacára Te, aki egyébként is a királyi erkölcsök és erények útjáról letértél, Szent Péter jogait, amennyiben Tőled függött, megrövidítetted és elidegenítetted, mivel az ő országát, mint halljuk, a németek királyától hűbérül fogadtad el. Ha ez csakugyan így történt, be kell látnod, hogy Szent Péter kegyére és a mi jó akaratunkra nem számíthatsz. Ezek által csak úgy uralkodhatsz, ha jóváteszed hibáidat s elismered, hogy az ország jogarát az apostoli s nem a királyi felség jóvoltából nyerted el. Minket ugyanis sem félelem, sem szeretet, sem más emberi tekintet nem tarthat vissza attól, hogy annak, akinek szolgái vagyunk, tekintélyét, amennyire Isten engedi, sértetlenül megőrizzük. Mindazonáltal, ha jóvátetted hibáidat, és Isten segítségével királyhoz méltó életet fogsz folytatni, a római egyház szeretetét, mint fiú az anyjáét, és Krisztusban való barátságunkat teljes mértékben élvezheted. Kelt Rómában, október 28-án, a 13. Indictióban.
Salamon azért kapott fedést mert IV.Henrik királynak hűbérül ajánlotta fel Magyarországot. (A korona története: 1041-ben a ‘’velencei’’ Orseolo Péter királyt elűzték az országból és Aba Sámuelt koronázták meg. Orseolo Péter III.Henrik császártól kért segítséget aki hadsereget küldött Aba ellen **1044-ben**. **Ménfőnél ütköztek meg, Aba Sámuel elvesztette a csatát, menekülni**

<u>kényszerült. A Magyar korona III.Henrik (1017-1056) zsákmánya lett amit ő visszaküldött Rómába.)</u>

Gergely pápa tovább:
1075-ben zsinatot hívott össze Rómában ahol akkor keletkezett a Dictatus papae szabálygyűjtemény ahol többek között a pápának joga van a császár letételére is. Gergely megfosztotta hívatalától a Henrik által kinevezett püspököket, több császári hívatalnokot kiközösített. IV.Henrik császár válaszul 1076 januárban birodalmi gyűlésen a német klérussal több vádat hoztak fel Gergely pápa ellen és végül Henrik úgy döntött, hogy megfosztja hatalmától VII.Gergely pápát. Levelet küldött Rómába, hogy többé nem ismerik el egyházfőnek. Hatalmas lett a felháborodás a Lateránban, Henrik követeik majd szét tépték.
1076-ban VII.Gergely pápa kiátkozta és a trónjától megfosztotta IV.Henrik német-római (volt) császárt. Henrik úgy gondolta sikerrel fog járni és ő fog győzni a pápa elleni harcban hiszen apja is már lemondatott pápát. De a Henrik kiközösítése elsősorban a hercegeknek szólt és a birodalom főura is Gergely mellé állt. Sok vita után 1077 január 28-án Henrik és Gergely megegyeznek. Gergely feloldja az egyházi átkot.
A hercegek azonban 1077 március 15-én megválsztották a vezetőjüket akit IV.Henrik helyett a trónra szántak.
A választás Rudolfra, Svábföld hercegére esett.
I.Géza Magyar király rövid uralkodása alatt (1074-1077) végig fennmaradt a Salamonnal való patthelyzet (akár a sakkban), Salamont IV.Henrik német-római császár serege segítette, Moson és Pozsony Salamon birtokában maradt.
László herceg 1078 körül a sváb Rheinfeld tartomány hercege, Rudolf von Rheinfeld és Savoyai Adelhaid leányát, Rheinfeldi Adelhaidot vette feleségül.
Gyermekeik: Piroska, aki a <u>porphirogennetos</u> II.Joannes Komnenosz Császár felesége lett. Konstantinápolyban Priszka néven ismerték. Még két ismeretlen nevű leánya volt, egyikük Jaroszláv kijevi herceg felesége lett.
Amikor 1077-ben I.Géza király meghalt, a hozzá és László herceg táborába tartozó világi és egyházi előkelők az ellenfél, Salamon minden akcióját megelőzve VII.Gergely pápa által is támogatott László herceget választották az ország uralkodójává. I.Géza király első házasságából két kiskorú fia volt: Kálmán és Álmos herceg.

I.László királyt 1077-ben a VII. Dukász Császár küldte diadéma koronával koronázták meg.
A tény, hogy a korona az egyik koronaküldő nagyhatalomtól származott és, hogy ez a diadéma már ténylegesen uralkodó király – I.Géza – fejét díszitette, nagyon is alkalmassá tette arra, hogy László király számára is a hatalom jelvénye legyen.

Ezt igazolja az is, hogy VII.Gergely pápa 1079 március 21-i levelében Lászlót a magyarok királyának nevezte.

Végre egy helyes irányba mutató festmény I.Szent László királyról

(köszönettel a nimrod-mohács.hu Honlap Szent László életútja c. dolgozatnak)

Szent László (1046-1090) ‘’égi koronára vágyott’’ tartja a hagyomány – vagy inkább nem az egymást kiátkozgatók által akarta a Szent Korona áldását magáénak tudni.

Németföldön közben:

A harcok megindultak, 1080 január 27-én Rudolf ellenkirály serege győzelmet aratott IV.Henrik császár csapatai felett.

Ennek jelentőségére Gergely pápa a hercegek oldalára állt és 1080 március 7-én újból kiátkozta IV.Henriket.

Dühében Henrik császár 1080 június 16-án megfosztotta Gergelyt a pápai méltóságától és helyette Guibertet választották meg egyházfőnek aki felvette a III.Kelemen ellen-pápa nevet.

A német-római ellenkirálynak megválasztott Sváb Rudolf 1080 október 16-án a merseburgi csatában meghalt.

A hercegek hiába választották meg. A főúri sereg ezzel teljesen felbomlott.

Henrik teljes erejével Gergely büntetésére és 1081-ben Róma ostromára indult.

Kedves olvasó, lehet, a korona elméleteket felülkutató évszámok, nevek, uralkodók névsora fárasztó adathalmaz, de ezek áttekintése nélkül továbbra is félhomályban tapogatóztatnak minket a sok elméleteikkel.

A nagyvilág pedig esetleg mosolyog. Az Universal-Lexikon tavaly – 2012-ben német nyelven is rögzítette, hogy ‘’Die Stephanskrone dürfte zwischen 1074 und 1077 in Byzanz gearbeitet worden sein und erhielt ihr heutiges Aussehen bereits vor 1440.’’ - Tehát, Konstantinápolyban 1074 és 1077 között készült el a mai Szent István koronájának nevezett korona. 1440 előtt már megvolt a korona mai kinézése.’’ Még csak meg kellene tanulniuk a helyes értelmezés érdekében 1600 előtti időkről nem ‘’Bizancot’’ hanem a valós Konstantinápoly-Róma megnevezést is a helyére tenni.

Szent Koronánkról minden nyelvű Wikipedia is VII.Dukász császárt és a 1074-es évet erősíti meg. Haladjunk tehát a tudománnyal, ne hagyjuk magunkat félrevezetni.

A másik alapos, nem idővesztegetés hanem minden elérhető más nyelvek értelmiségeinek tanulmányaiból hetekig tartó adatgyüjtések időigényessége.
Mert miután a hosszú keresgélések végén kibogozzuk a tudnivalókat, jövünk csak rá, mennyire félrevezetettek leszünk ha hagyjuk magunkat, maguknak különben nagy hírnevet és tudományosságot felhajtott, tömegtájékoztatók labirintusában tévelyegni.
Olvassuk csak:

Perseé.fr
REVUE DES ÉTUDES BYZANTINES – BIBLIOGRAPHIE
by: Christopher WALTER

***Il Tesoro di San Marco,* edited by H. R. Hahnloser, Volume I,**

***La Pala d'Oro*, text by W. F Volbach, A. Pertusi, B Bischoff, H. R. Hahnloser, G. Fiocco, in-4°, XV-145 pages, 168 illustrations in colour, 125 in black and white, 19 drawings, Florence, 1965.**

A Georgio Cini Alapítvány bőkezű adakozásának jóvolta tette elsőként lehetővé a teljes **Pala d'Oro** első kiadását. Kiválóan magas minőségűek a kor legjobb módszerével készült zománcképek felvételei mig a collaborans munkatársak nevei önmagukért beszélnek.
A szövegírás négy részre lett felosztva: a zománcképek (W.F.Volbach),
a feliratok (A.Pertusi és B. Bischoff),
a fémmunka (H.R. Hahnloser),
az ünnepi tábla a *feriale* és a *copertura del dorso* (G. Fiocco) munkája.
Christopher Walter két oldalnyi elemzéséből és érvekkel, bizonyítékokkal alátámasztott írásából most csak a mi témánkhoz szükséges sorokból. –'' Dr Volbach különben kitűnő tanulmányából ide kivánkozik még néhány megjegyzés a **Pala d'Oro** alsó sorának két vitatott zománcképéről (1 és 2). Dr Volbach az egyiket mint a dozsé Ordelaffo Falier a másikat mint Irene császárnét (empress Irene) nevezi meg. Ezzel egyszerűen persze csak a feliratok szerinti tulajdonítást ismétli meg. Abban nincs kétség, hogy az első zománcképen a fej, a nimbusz-fénykoszorú és a jogar újra lett csinálva de bizonytalan, hogy mikor és mi okból. Másfelől Dr Volbach azt állítja, hogy kicserélni az eredeti Görög feliratot és Latin szöveggel helyettesíteni ''estremamente difficile o quasi impossibile'' (lásd a 7-ik oldalon), szerfölött bonyodalmas, szinte lehetetlen lett volna. **Nem könnyű itt megérteni, a felirat kicserélésének technikai nehézsége miért nem gátolta meg az ötvösmestereknek akkor, a fej és a nimbusz kicserélését**. Dr Volbach rendíthetetlenül állítja hogy ez az Irene, I.Alexius Comnenos (uralkodott 1081-1118) felesége aki kortársa volt Ordelaffo Faliernek aki 1102-1118 között uralkodott: 'E da escludere…che si chiamava anch'essa Irene' (8-ik old). Dr Volbach érvelése a következő: Ordelaffo Fallier zománcképe az eredeti antependium része volt, Irene zománcképe ugyanabban a stílusban készült, ezek szerint az is az eredeti antipendium része volt. … A stílus hasonlat azonban nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy egyik kép sem szerepelt az eredeti antipendiumban, hanem mindkettő az utolsó átalakításkor került oda Andrea Dandolo korában.''
A Pala d'Oro zománcképei 976-tól a negyedik Kereszes háború 1205-ben történő fosztogatásai és rablásai útján kerültek Konstantinápolyból Velencébe ahol 1345-ig a nyugatiak saját mintára változtattak rajta.

Amit Volbach elfelejtett észrevenni azt mások látták meg: Szent Piroska szőke volt.

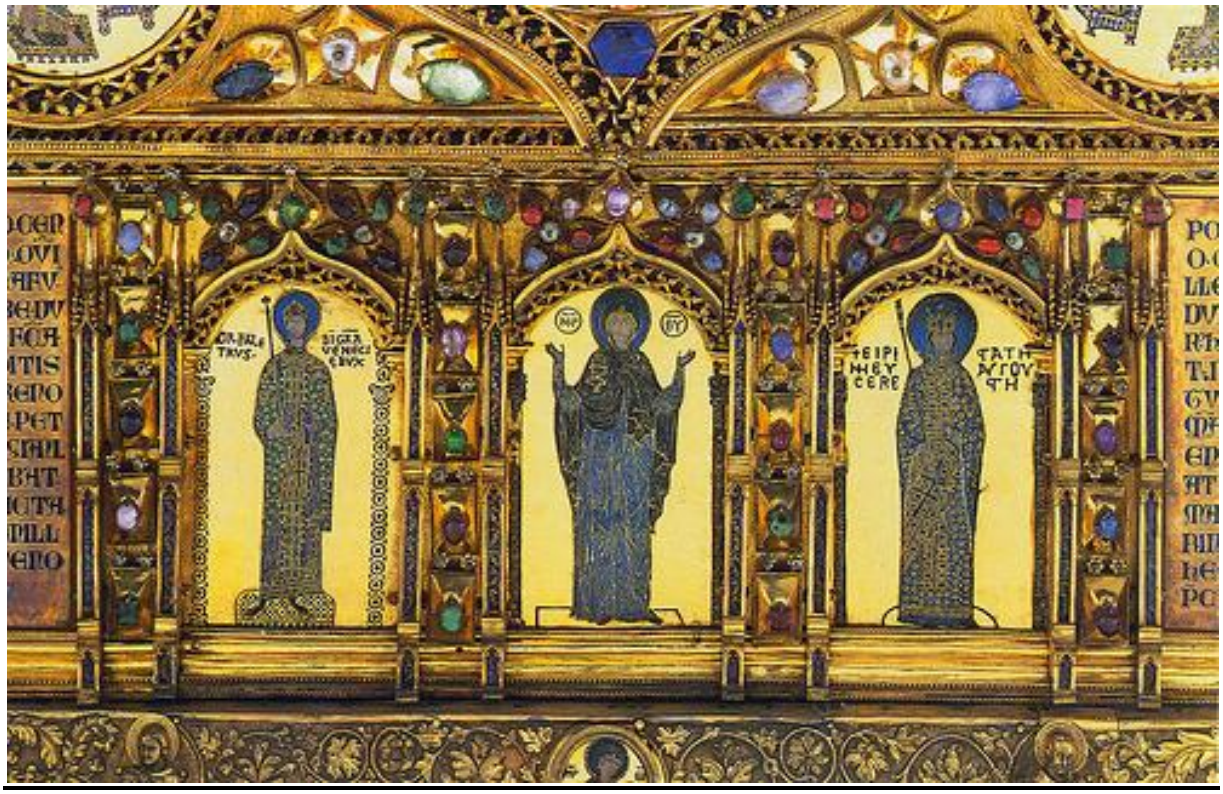
Ordelafo dózsé és <u>Athéni Irene Sarantapechaina</u> császárnő (797-802) zománcképe a Pala d'Oro főoltáron

Byzanc átformálása Velencében 1200-1400 között, című tanulmányában a 197-ik oldalon irja Holger A. Klein professzor, hogy több mint valószinű a Szent Márk székesegyház <u>1209</u>-ben történő javitásaikor Angelo Falier meghatalmazott kezdeményezésére és Pietro Ziani (1205-1229) dozsé idejében lehetett amikor Ordelafo fejére került az addig kizárólag Byzánci uralkodók részére fenntartott ''*Halo-dicsfény*''. Ugyanakkor cserélhették le I Alexius császár vagy egy másik (Klein itt igen bizonytalanul fogalmaz) uralkodó zománcképét akinek előzetes ottlétét bizonyítja feleségének Irene császárnénak a zománcképe. Ezek a képcserék Velence újonnan szerzett szerzeményein.

Volbach megtévesztése helyett a történet viszont az, hogy <u>IV.Leo a Kazár Császár</u> (január 750 - szeptember 780) V.Constantine és annak első feleségétől Kazáriai Irenetől született fia volt.

769-ben IV.Leo feleségül vette <u>Athéni Eirene Sarantapechaina</u> nemes származású árvát aki már férje mellett is a szentképtisztelet üldözésének megszüntetésén sikeresen munkálkodott. IV.Leo szentképüldöző családban nőtt fel, azonban miután felesége Eirene képtisztelő irányba terelte férje vallási elképzeléseit Konstantinápolyban 780 februárban szentképtisztelő pátriárkát tett a trónra. Ennek a Kazár Leonak fejét cserélték le a Pala d'Oro átalakítgatásaikor a dozsé Ordelafo Faliero (Venezia 1070 – Zadar 1117) fejére.

Mára még a német Wikipédiában is az áll:
''Irene (752 Athén – 803 Leszbosz) in einer Darstellunk aus der venezianischen Pala d'Oro war Kaiserin des Byzantisches Reichs von 797 bis 802.''
<u>Uralkodott kr.u 797 és 802 között. Csakhogy még véletlenül sem ''Byzantisches'' hanem **RÓMAI Reichs volt 797 – 802-ben .**</u>

Velence Szent Márk-székesegyház Pala d'Oro középső részében a három zománckép

Középen Szűz Mária imára emelt kezekkel méltóságteljessen áll. A zománcfeliratán a saját névjele. Jobbján Latin felirattal Isten kegyelméből a velencei dozsé Ordelafo Faliero (1102-1117). A Szűzanya balján Görög felirat jelzi, Eirene Sarantapechaina kegyes császárnő zománcképét. A valóság viszont az, hogy a dozsé feje egy későbbi betét képcsere. Eredetileg ennek a császárnőnek saját férje a harmincéves korában elhunyt ''Byzánci'' RÓMAI- CSÁSZÁR IV.Leo a Kazár (750-780) volt a zománcképen. Az eredeti oltárkép a császárt és császárnőt jelölte Konstantinápolyban a Hagia Sophia székesegyházban ahonnan a nyugatiak ellopták azt.
A császár fejét a velenceiek cserélték ki a saját halott dozséjuk fejére, amit ezzel az arcképcserehamisítással igen udvariatlanul nem a dozsé-né arcával , hanem Athéni Eiréne (752-803) "Bizanci" – RÓMAI császárnővel párosítottak.
(Nekün magyaroknak legalább 1570-ig RÓMAI császárnővel, mert különben nem értjük a Hollós-Corvinusok nagy előszeretetteljes ''Római'' félre-származtatását) …

Néhány szó erről a *Faledro Faliero Dodoni-nak is nevezett Ordelafo Faliero (1102-1117)* harmincnegyedik velencei dózséról:

Elődje 1097-ben szövetséget kötött Magyarországgal Dalmácia és Horvátország kérdésében miszerint a két hatalom osztozik a hatalmi címeken. Könyves Kálmán Magyar Király azonban nem adott át mindent Velencének. A dózse és kereskedői felbontották a szerződést, **1105-ben háború a magyarok ellen.** 1115-ig harc a Magyarok és Velence között. A velenceiek sok keletről szerzett aranyat feláldoztak a harcokra.

I Alexios Comnenos Byzánci császár egyre nagyobb rosszallással vette tudomásul, hogy a keresztes háborúkba induló Velencei flotta elsősorban gazdasági győzelemre törekszik, és ezért **a magyarok oldalára állt** (a horvátok és a dalmátok sem örültek Velence garázdálkodásainak), Könyves Kálmán király megkapta I Alexios ''Byzánci'' **RÓMAI Császártól** a Horvátország és Dalmácia királyi címet. A Velencének szerzett pompa és gazdagság Dante Alighierit is elkápráztatta amiről ott tartózkodásakor jegyzetelt is. **1115 után a dózse Szíriába utazott, nagyot hódított és eljutott San Giovanni d'Acri városáig.**

Itt állt a Mindenható Krisztus kolostora, amelyből hatalmas mennyiségű aranyat és zománcozott tárgyakat hordtak Velencébe. A gazdag rakomány a Szent Márk-bazilika fő oltára, a ***Pala d'Oro*** díszítésébe olvadt bele. Az oltár így közel 15 centiméter vastag arany borítást kapott, és elnyerte a mai két méteres magasságát és három és fél méteres szélességét. A gazdag rakománnyal hazatérő Ordelafo dozsé azonban, a magyarok dalmát kikötők támadásai ellen újra kardot ragadott. A magyarok elleni egyik ütközetben a csatamezőn esett el 1117-ben. Wikipédiák 1118-at is jegyzetelnek. Ennek már nem nézünk utánna, témánkhoz eddig is igen szélesek a szükséges kitérők.

Velencében a Pala d'Oro főoltár befejező munkálatait, a gót zománcokat és drágakő díszitéseket 1345-ben, (a 9-ik századtól 1797-ig mint a legmagasabb tisztségként fennálló: *dozsé*) , Andrea Dandolo (1306-1354) dozsé uralkodása alatt fejezték be.

Irene Dukaina császárné (szül. Constantinápoly 1066 – elhu.1123 vagy 1133-ban)
I Alexius Comnenus (1048 – 1118) Bizánci császár felesége.

A Wikipédiákban minden nyelvnél csak ez az ábrázolás található. Ilyen zománckép viszont a Pala d'Oro zománcképein sehol sem található. Furcsa, Volbach ezt miért nem vette tudomásul.
Ez a Dukaina nyolc gyereke közül Anna lányával szövetkezett és őt és annak férjét akarta mindenáron a császári trónon látni, holott férje **I Alexius még életében II.Joannes fiukat tette meg társuralkodónak és Irene Dukaina cselszövései ellenére is II.John Comnenos kapta el apja halála <u>után a pecsétgyűrűjét</u>**. Anya és lánya hűtlenséggel és lopással vádolták aminek mindkettőjük száműzése lett a vége.
A nagy Görög költő Constantine Cavafy (1863-1933) ''Bizánci nemesek száműzetésben'' költeményeiben Dukainát ''az Irini Doukaina vipera'' , cselszövő tervére és száműzetésére utalva ''legyen ő átkozott'' szavakkal illette.

A Pala d'Oro oltárképei között, a tárgyilagos történészek szerint, nem ennek a Doukaina Irene császárnőnek zománcképe látható. Vannak olyanok is akik II.Joannes Comnenos (1087-1143) RÓMAI - ''Bizánci'' császár feleségét, Szent Piroskát (1088-1134) vélik látni Irene Sarantapechaina helyett, a Szűzanya balján a Szent Márk-bazilika főoltár zománcképén… (no comment…)

Beckwith John Gordon (North Yorkshire 1918 – London 1991) Bizantológus, múzeológus a Victoria és Albert Múzeumban 1948 - tól 1979-ig. Római katolikus családban született, szülei halála után Katolikus internátusban élt és iskolázódott. Az Oxford egyetemen történelem szakon diplomált. A második világháború után visszatér az Oxford Egyetemre ahol jó barátja Gervase Mathew történész révén figyelme és tanulmányai a Bizánci művészet felé irányultak. Kora középkori művészet lelkes kutatója és számos könyv szerzője. A Victoria és Albert Múzeumban a Kopt textilek, Architektúra és Szobrászat kutatójaként a múzeum igazgatóhelyetese majd igazgatója lett nyugdijbavonulásáig 1979-ig. Az Oxford egyetem előadója 1978-79-ben. A szakma hírneves akadémikusai közül, többek között Kurt Weitzmann-al, valamint W.F.Volbach-al is együtt dolgozott.- Világos, hogy innen eredhetnek saját ''tévedései''.

Pala d'Oro aranytábla
A Keleti Császárság világhírű ''bizánci'' ötvösműve, a főoltár. Szent Márk-székesegyház Velencében. Ezért nem kell elméletgyártást kitalálni az ősi hatalom sorrendjéről. Miként teszik Szent Koronánkkal manapság.

A Pala D'Oro aranytábla közepét és a Szent Koronánkat hasonlítom:

A Pantokrátor Krisztus – A magyar Szent Koronán

Pantokrátor görög szó, jelentése ‘’mindenható, a mindenség ura’’.
A szó eredetileg Zeusz egyik mellékneve volt – pantokratisz.
Ma az ikonográfiában a ‘’Krisztus Pantokrátor’’ az ikonok egy fajtájára, típusára vonatkozik. A motívum elsősorban a bizánci művészetben nagyon élő, a legtöbb görög katolikus illetve ortodox templomban megtalálható. Jellegzetes minden Pantokrátor ábrázolásra a szemlélőre egyenesen letekintő Krisztus, a Kelet Római Egyház gyakorlata szerint áldást osztó jobb kéz és a nyitott evangélium a bal kézben.
A pantokrátor ábrázolás Jézus Krisztus isteni mivoltát hangsúlyozza, világ fölötti megváltó uralmát. (a magyar Wikipédia szerint. Források: L.K.Scott, 1975. A History of Christianity és Nikolaus Thon: Ikone und Liturgie.1979.)
A jellegzetesen áldásra emelt jobb kéznek külön üzenete és jelentése is van.

…

1.Charlemagne 802-ben nem házasodhatott *Porfirogenita – Császári családba.* Nem kapott koronát. Hiába kérte…

2.A három Ottó egyike sem házasodhatott Porfirogenita-Császári családba. Nem kaptak koronát. Hiába kérték…

3.Szent László király leányát *Piroskát-Priszkát igenis* Porfirogenitos-Császári családba vitték feleségül Konstantinápolyba 1104-ben és a KELET-*RÓMAI* EGYHÁZ *Piroskát* szentként tiszteli – *Szent Eiréné* a Konstantinápolyi Római Egyháznak legtiszteltebb szentjeként van elismerve. A Magyar királyleány 1104-ben Konstantinápolyban nem volt idegen uralkodó családból származónak tekintve.

Krisztus áldásával Konstantinápolyból kaptuk a Szent-Koronát.

Ez a Magyar-Szent-Korona üzenete

Ez 1485-ben a nagy humanista Antonio Bonfini üzenete: ‘’Corvinus János anyja a RÓMAI *császári családhoz* tartozott.’’

Mert a Hieronimus Wolf meg a ‘’Bizánc’’ kitalációja, 1575-ig még csak nem is létezett…! A velük való bánásmód miatt pedig, a közelmúltban a Nyugat-Római Egyház kért bocsánatot a Keletitől, és nem fordítva…

IX.Constantine Monomachos **<u>saját képe a saját koronáján</u>** 1042-ből.
Budapesten – a Magyar Nemzeti Múzeumban

A diadéma egy Augusta (a Róma Birodalom első Császára, Caius Julius Caesar **<u>Augustus</u>** kr.e.27-kr.u.14-ig uralkodó - címe után, császárnő-i címként is használatos elnevezés – nem minden császárné volt Augusta és nem minden Augusta volt császárné. Egy császár a saját nőtestvérét, feleségét sőt nőrokonát is felruházhatta ezzel a címmel) részére készült, a korona alakját Bíborbanszületett Zoe valamint Athéni Irene császárnő mozaikképén látható koronájához lehet hasonlitani.

<u>John Beckwith: The art of Constantinople 330-1453 , a 107-ik oldalról: ezt az ajándék koronát a magyar királyné részére küldték Konstantinápolyból , I András magyar király (1046-1061) Anasztáziával kötött házasságának idején, akinek bátyja viszont IX Constantine leányával kötött házasságot.</u>

Csak megfigyelésként: ennek a koronának zománcképei között is vannak milliméternyi méretkülönbségek… ezért nem kellene olyan 21-ik századi elképzelések pontosságával bírálgatni a mi XI. századi koronánk méreteit, szegecseléseit, zománcképeinek feliratait stb. stb. –gondoljunk csak rá milyen felszereléssel alkottak a kor kiváló szakemberei akkor, és mi lehetett alkotásaik fő ÜZENETE? Kitalációs támadások helyett inkább a Konstantinápoly - Kelet Rómában kelt Szent Üzenetet értékeljük. Azt tanuljuk. Igaz a <u>'Kelet'</u> jelző sem állja meg a lényeget, mert valójában az eredeti <u>ősi Róma</u> folytatódott Konstantinápolyban.

Egy kicsi példa: A mi Szent Koronánk kutatásának kezdetén, a DUMBARTON OAKS , 1994-ben megtartott Szimpoziumának dolgozataiból, Byzantine Court Culture from 829 to 1204. Edited by: Henry Maguire USA 2004,
a Görög császárok koronázási szokásait kellene tanulmányozni.

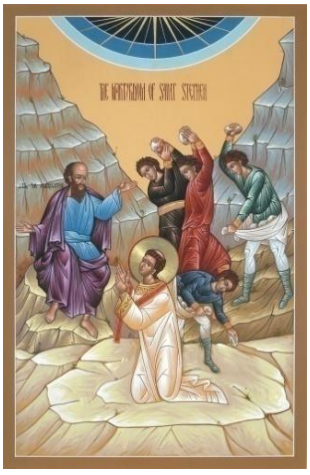
The Relic of the Arm of St. Stephen : Szent Stephen – István jobb karjának Ereklyéje c. részből,
Proklos, Konstantinápoly pátriárkája 434 és 437 között és II.Theidosios alatt , December **27**-én **St. Stephanos the martyr** – **Szent István protomártír a keresztény vallás első vértanújának napján** megtartott ünnepi beszédében hagyott nyomatékos kijelentéseket St. Stephen-ról, és nevének hatásáról azokra akik hallottak róla. Az éppen megünnepelt Krisztus születéséről mondotta: ''tegnap született és ma, ***Stephanos – a korona*** (''**<u>Stephanos'' görögül ''koronát'' jelent</u>**) ***ide hozatott Hozzája***. A mártyr Stephanos önmaga nevének a viselője (utalás a vértanúság korona koszorújára), maga az élő Stephanos Ő (utalás a koszorúra) , Stephanos az önmagából fonott diadéma, Stephanos a teljes körben látható önmagából-kovácsolt korona, Stephanos az önmaga koronája, mely önmagából növekedett a saját fejére.'' Ha mindez ügyetlenül is hangzik talán, ám mégis a kor ékesszólásának és annak a szójátéknak a példája amelyre ennek a szentnek neve a beszédekben bátorított. ……..

Ha ismerjük Stephanos helyét az Isten által felvilágosultak történelmében , és minden körülötte tudni valókat, megértjük ennek az ereklyének a Byzantine császárok tulajdonában levő helyességét. A császár, miként Stephen is, Istentől kiválasztott arra, hogy Isten Törvényének megtartója és védelmezője legyen. Igy nem véletlen, hogy ennek a vértanúnak , kinek neve **''Stephanos'' = ''korona'', ereklyéjét** a két legfontosabb szertartással : a koronázással *stepsimon* a királyság legfontosabb szertartásával, valamint a *stephanoma* a házasság ceremóniájával hozza kapcsolatba. Figyelmes tervezés eredménye volt, St. Stephan – Szent István vértanú jobb karjának otthont adó templomot a koronázóterem közelébe épiteni amelyik templomban a császári esküvők kápolnája is helyet kapott.

A Bajor Nemzeti Múzeumban is dolgozott Holger A. Klein, a Columbia Egyetem archeologia és művószettörténész professzora, -Refashioning Byzantium in Venice - Bizánc átalakítása Velencében ca 1200-1400 között cimű dolgozatából néhány szó, A konstantinápolyi császári palota birodalmi szertartásainak Szent Ereklyéi fejezetből a 97-ik oldalról: A birodalmi udvar templomai, kápolnái és oratóriumai között különösen fontos jelentőségű hely a Szent István – St. Stephen templom amely azért épült, hogy **<u>az első keresztény-proto-martyrnak Szent István</u>** – ***St. Stephen*** - ereklyéjének, az épen maradt jobb karjának őrzőhelye legyen. Az ereklye 421-ben került Konstantinápolyba.

Szent Istvánt ábrázoló ikon Oroszországban.
Szent István (kb. 1 – kb. 36/40) az első keresztény vértanú.
I.Simplicius pápasága idején (468-483) épült a római Celoi dombon Szent István első vértanú tiszteletére a Santo Stefano Rotondo, körönd templom. *1454-ben V.Miklós pápa a Magyar Pálos Rendi szerzetesekre bízta*. VI.Pius pápa 1776-ban kelt bullájában ''a magyar nemzet római templomának'' nyilvánította. – Mára, habár csak egy egyesített helyről volt szó, egyre inkább csak ''német templom''-ként tartják számon. *A templomot eredetileg I.Constantin építtette a negyedik század elején.*

Szent István vértanú megkövezése

Szent István vértanú tiszteletére épült Szanto Sztefano Rotondo, Róma

A jeruzsálemi közösség hét diakónusának egyike volt. Nyiltan hirdette Jézus istenségét, ezért kihurcolták a városból és agyonkövezték.

Kedves olvasó, - A dominans hírportál nevű honlapon olvasom Szent István kultusz az onoguroknál című irásban, ''Őseink a meotiszi ingoványok között korán megismerkedtek a keresztény hittel. Egyes 'bizánci' források arra utalnak, hogy egyik városunkban, Onoguriszban már könyörögtünk Szent István vértanúhoz. *Úgy tűnik Jézus hitét nem a nyugati térítőktől tanultuk, hanem azt magunkkal hoztuk korábbi szállásterületünkről.''*
Győrffy György az 1970-es években, István király és műve c. munkájának megírásakkor felvetette, hogy nálunk a kialakult Szent István kultusz bizony korábbi lehet a nyugati térítésnél. Példák erre: az esztergomi Várhegy, és Győrben is egy hasonló szentély maradványai amelyek jóval a nyugati missziók érkezése előtti időkből valók.
Ősi szkíta elődök hagyományaihoz kellene fordulnunk, ha elérhető múltunkból annyira mindent tönkre nem tettek volna ezek a nyugati állítólagos és hozzánk igen barbárul viselkedő ''hittérítőink''. ''Térítettek'' ők, csak nem minket és nem a jószomszédságunk érdekébe…Még nem vált lehetővé az állítólag 1020-1030 körül épült Aracs pusztatemplom alapjainak helytálló feltárása. Majd ha eljön az ideje, rájönnek, hogy az is bizony egy már meglévő templom alapjaira lett felépítve. A Mercyék-től lemocsarazott ősi Szülőföldünkön. Ezek tudatában aztán érthetőbb és kicsit elviselhetőbb az olyan dolgozatok tartalma, mint pl. Kulcsár Árpád és Ruff Tibor: Ereklyék kultusza és a bibliai hit, vagy mint pl. Harmath Arisztid Sándor: A Szent Jobb rejtélyes útja.

Mert ugye, nem kell mást tennünk mint elgondolkodnunk, milyen szánalmasan egyéni érdek történelemhamisításokat vittek végbe nálunk, Országunk trónbitorlói az elmúlt évszázadokban. **Tudták ezeket a Hollós-Hunyadi-Corvinusok évszázadában, és ellent is tudtak állni. Ezért nem csodálkozunk manapság a sok agyon erőltetett ''gyűrűtloptaholló'' münchausenbárós balgaságokon.**

Bíborbanszületett Zoe Augusta (978-1050) császárnő harmadik férjével IX.Constantine Monomachos császárral.

A Hágia Sophia felső déli galériájában a keleti falon áll a 11-ik századi mozaikkép. Ékszerekkel diszitett trónuson Jézus Krisztus sötétkék ruházatban, jobb keze IC-XC áldásra emelve baljában a biblia. Balján Zoe császárnő tekercset nyújt át amelyik a templom részére átadott adományait jelképezte. Jézus jobbján itt a <u>harmadik képcsere</u> zománcon utolsó férje IX.Constantine Monomachus. Mindketten császári öltözetben láthatók itt. A császár egy erszényt nyújt át ami az ő adományát jelképezi a templom részére. A császár feletti felirat: ''Constantine, Jézusban és Istenben kegyes császár, a Rómaiak királya, Monomachus.'' A császárnő feje feletti feliraton: '' Zoe, a nagyon kegyes Augusta.'' A mozaikképen a császár feje már a harmadik lecserélt betét, ugyanis előzőleg a két előttevaló férj és társuralkodó császárok zománcképe is szerepelt. <u>Észrevétel innen: az eredeti zománcképet már 1050 előtt is módositották, az eredeti személy azonosságát másikra cserélték. – Ugyanez ismétlődik 1074 körül a magyaroknak adományozott királyi koronán is. Nem kell ehhez a rejtélyesség, csak egy kis történetismeret.</u>

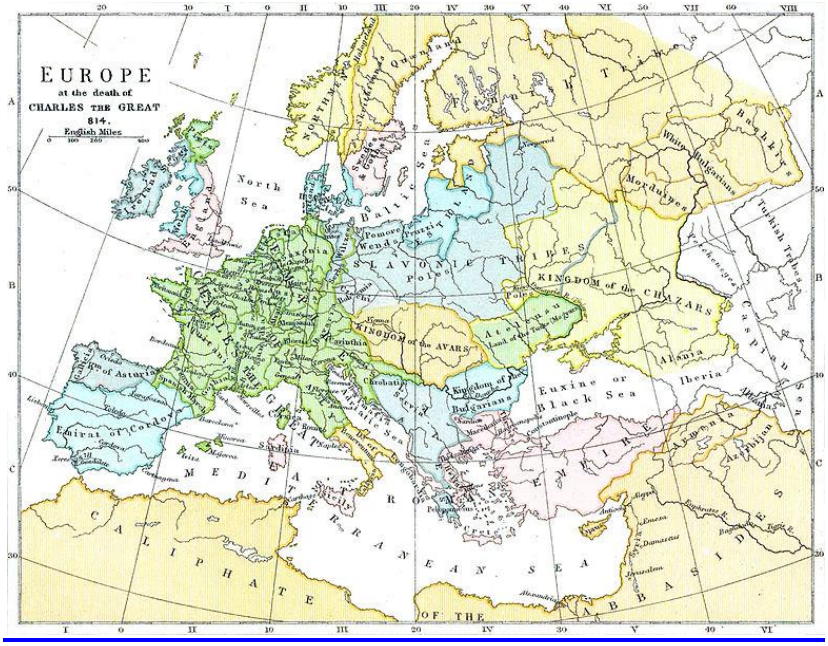
Bíborbanszületett Zoe a Kelet Római Birodalom császárnőjének (uralkodott 1028 – 1050 között) első férje, III Romanos Senator – Imperator Romanus Argyrus Constantinopol kr.u.1030-ban

A Pantokrátor Krisztus, Zoe, Constantine és Feodora társuralkodók ábrázolása a XI-ik században, Aranyszájú János –frontispis sinaiskogo sbornika- tanításainak borítólapján,valamint a szakma elismert francia bizantinológusa <u>Professzor André Grabar</u> : L'empereur daus l'art Byzantin című, 1936-ban Párizsban kiadott könyvében is.

Amiről viszont hallgat a ‘’finnugor’’ tömegtájékoztatásunk:

Miért fontos tudni, kik rajzolgatták a térképeinket.

Avarkorunkbeli – akarom mondani amikor Avarok voltunk - térkép K.u. 814-ben.
Kingdom of the Avars – az Avarok Királyságának területe Európában
AD 814-ben, Charlemagne (Charles the Great, a Nagy Károly aki kiirtotta a Kárpát-medencét) halálának évében.

A.A.Vasiliev: History of the Byzantine Empire 324-1453

A szaktudományban mint nemzetközileg elismert, a legmagasabb színvonalú és legobjektivebb történelmi tanulmányából tudjuk, azaz történelmünketíró mindenkinek - a ‘’nyugatiaknak’’ is tudniuk illene:
‘’Nyugat - Európában néha Avaroknak, Keleten Turkoknak is neveztek akkoriban minket Magyarokat.’’

A 316-ik oldalról: ’’ VI Leo uralkodásának kezdetén (886) a Bulgáriával megkötött békének vége lett. Bulgáriában akkor a nagyhírű Simeon király, Boris fia uralkodott. Széleskörű politikai céljainak a Bizánci Birodalom rovására kellett volna megvalósulnia.
VI Leo tudta, hogy Simeonnak nem tud kellőképpen ellenállni, hiszen hadserege az Arab támadások kivédésével volt lefoglalva, ezért a vad magyarokhoz folyamodott segítségért (‘’Leo VI … appealed for help to the wild Magyars. This was a very significant moment in the history of Europe.’’). A Magyarok beleegyeztek Bulgária északról való hirtelen megtámadásában, hogy ezzel Simeon király figyelmét Byzánc határaitól eltereljék. Nagy jelentőségű pillanat volt ez Európa történelmében. A Magyarok (Hungarians, Ugrians; Bizantine források sokszor Turks-Törököknek hivják őket, a nyugati források néha Avaroknak nevezik őket) (42), a kilencedik század végén, első alkalommal lettek beavatva Európa országainak nemzetközi viszonyaiba, vagy miként azt C. Grot jegyzi: ‘’ez volt az első alkalom amikor Európa háborúinak arénájában mint az egyik legcivilizáltabb nemzet szövetségesei a Magyarok először megjelentek –the first appearance of the Magyars on the arena of European wars as an ally of one of the most civilized nations.’’ (43) Simeont a Magyarok már korábbi ütközetekben többször legyőzték, de ő ügyesen kezelte a nehéz helyzetet a Bizantine Birodalommal való tárgyalásokhoz való időnyeréshez, mialatt sikeresen megnyerte a Besenyőket. Segítségükkel legyőzte a magyarokat akiket a jövendő országuk területére északra, a Közép-Duna völgyébe kényszerített. A győzelme után Simeon a Bizánci Birodalom felé fordította a figyelmét. A Görög sereget leverő döntő győzelme magához Konstantinápoly falaihoz vezette.’’

Avarok-Turkok-Magyarok: - egy nép – írják – tanítják - mondják idegen értelmiségiek rólunk.

Minden történelemkönyvünk fedőlapjára kötelező lenne a fenti AD 814-es térkép.

Bánlaky József: A magyar nemzet hadtörténelme

8. A magyarok hadügye – c. részből idetartoznak a következők:

‘’A magyarok honfoglaláskori hadügyére vonatkozólag elég bő és megbízható adatok állanak rendelkezésünkre. A 886-tól 911-ig, vagyis éppen a honfoglalás korában uralkodott VI. vagy *Bölcs Leo görög császár* ugyanis Taktikájában egész részletesen foglalkozik a turkok **(értsd alatta a magyarok)** hadügyével s így ennek és egyébb feljegyzéseknek nyomán meglehetősen tiszta képet nyerhetünk őseink katonai berendezéseiről és szokásairól.([1])

- …… Bölcs Leo személyes tapasztalásból ismerte a magyarokat, teljes joggal vette át **Herakleiosz művéből** annak az avarokra és török-turkokra vonatkozó részét, majdnem változtatás nélkül a magyarok jellemzésére, mert ezek az adatok **meglepően megegyeznek a nyugati és keleti kútfőkben foglalt hasonlótárgyú adatokkal, ami azt bizonyítja, hogy a magyarok a parthusok, hunok és a VII. századi avarok és török-turkok ősrégi szcytha taktikájának, vagy mint *Darkó Janő mondja – Bölcs Leo Taktikájának hitelességéről szóló munkájában,* a turáni-taktikának évszázadokon át leghívebb megőrzői és fenntartói voltak és hogy ez volt a taktikájuk nemcsak Bölcs Leo idejében (886-911) , hanem jóval annak utána is. Ezért a magyarok hadügyének alábbi leírásának alapjául és is (Bánlaky József) leginkább Bölcs Leo Taktikáját veszem alapul.’’**

Dr Zakar András, Fordulópont történelmünkből c. munkájából még idekívánkozik néhány mondat.

‘’A korabeli Európa még tudja, hogy a bevándorló magyarok szkíták, V.Orbán pápa, XI.Gergely pápa bulláikban Királyi Szkítáknak nevezi e nemzetet. ….A magyar ‘’honfoglalás’’ előtt alig húsz évvel összeomlott avar birodalom avarjai (magyarjai) még itt élnek, főként az ország észak-keleti részében húzódtak, amely terület sem bolgár, sem frank, sem szláv uralom alá nem került. Miskolc, Kassa, Eger, Győr, Fehérvár, Csanád, Veszprém, Szeged, Kikinda-**(akkori helyes nevén - Hollós – Hollósvár (és Horogszeg is**) még avar (magyar) alapítású városok, a híres várépítő nemzet rakta le az alapokat. A kárpát-medencében már Kr.e. 3000 évvel a sumér isteneket tisztelték…Kr.e. az első évezredből már történelmi följegyzések vannak az itt élő szkíta törzsekről. ….A magyarság tehát olyan területet vett birtokába, amelyre a ‘’honfoglalást’’ megelőző 4000 éven keresztül egymást követő hullámokban vele rokon vagy azonos népek telepedtek le és azóta is élnek. **Elfogultsággal egyáltalán nem vádolható Mahler Ede írja ‘’*Olyan nép élt földünkön, mely a magyarsággal egy családba tartozik*.’’**

Szent László királyunk (1046-1095) idejére viszont a Szent István 1000-ben történő koronázásának idejéhez viszonyítva , az ősi Római Birodalom és az új nyugatiak roppant egymás ellenes Scizmája , hatalmi versengése alapjaiban változtatta meg a fennálló helyzetet.

Ebben a másmilyen helyzetben, már nem véletlenül lett Szent László királyunk Piroska nevű leánya 1104-től a Görög Császár feleségeként Római császárné és a Görög Egyház egyik legtiszteltebb szentjeként Szent Eirene.

Ennek a magyarok történelmét meghatározó történelmi korszaknak valós részleteit és a **Hollós-Hunyadiak korát** kellett homályba fedni.

Ránk magyarokra a nagydisznódi **Heltai Gáspár alias Caspar Helth** által is nagy előszeretettel használt ‘’**egyűgyű, buta parasztok’’** megbélyegzésekkel tervezgették ki valakik hamisítási céljaik végrehajtását. Ami kicsi szűk körökben sokáig sikerült is. Egyűgyű? **(akit be lehet csapni azzal azt is lehet szajkóztatni…)**

És az 1700-as 1800-as években, kevés kivétellel, az idegen germán érdeket hajszolók siserehadai teljes gőzzel folytatták a magyarok múltjának a meghamisítását. (már itt manipulált az ‘’Ahnenerbe’’meg az ‘’Ostforschung’’…)

Ide tartozik még az 1000. március 20-ikei hamis dátummal kelteztetett **hamis pápai Szilveszter –bulla is. A falszifikált bulláról Bene Sándor 23 oldalon ad tudományos elemzést. ’’…nemcsak szűkebben vett egyháztörténeti és diplomatikai problémáról van szó…a kultusz történetének ez csak egyik vadhajtása s Pázmány Péter vagy utódai megítélésének inkább árt mint használ, ha bármilyen megfontolásból megpróbáljuk elkerülni a kérdés tárgyalását. …ha tevékenységüket, törekvéseiket a megfelelő kontextusba helyezzük, talán a hamis bulla körül is rendezhetők az összekuszált szálak. …1617. jelzi: *Pázmány elhagyta a jezsuita rendet, és* …a magyar rendi érdekek felé fordul…Pázmány Boldogasszony-kultuszának dokumentumai….Tomkó ‘’bebizonyítja’’: Ausztria, jóllehet németül beszélnek benne, mégis az illír Pannónia része, azaz Ferdinánd Ausztria fölötti hatalmát is a magyar apostoli szent korona jogán bírja. (84). …Augustinus Gazotti, Zágrábban 14. századi püspök életrajzából való 1310-i országgyűlésen mondott beszédéből a Szilveszter bullával kapcsolatban mondta a nemzet csak azt fogadja el királynak, akit István koronájával koronáznak, a rendek választanak és a pápa erősíti meg- erre már Karácsonyi János felhívta a figyelmet. A beszéd hamisítvány volta már a 18. század óta bizonyítást nyert, de nem is kellett különösen bizonyítani a magyar püspökök érdekeit kiszolgáló Szilveszter-bulla hamisítója Marnavics Tomkó lehetett. Karácsonyi mellőzi Pázmány Péter lehetséges befolyását a bulla hamisításra –de legalább a bullahamisítóra …még nem kell Tomkót tartanunk a bulla falszifikátorának…a boszniai püspöknek nem volt személyes érdeke a bulla hamisítás …**

1639-ben Inchoffer Menyhért írja meg az Annalest.

A Magyar Katolikus Lexikon szerint Szilveszter pápa, István fejedelmet királyi koronával ajándékozza meg, országát melyet az apostoli széknek felajánlott, visszaadja neki, egyházi intézkedéseit megerősíti, és engedélyezi hogy István és utódai apostoli királyságuk jeleként keresztet vitethessenek maguk előtt, s rendezhessék az egyházi ügyeket. A Szilveszter-bulla a magyar király *főkegyúri jogát akarta igazolni.* (nos, ez is hamisítvány…)

♥

Innen már se szeri – se száma a találgatásoknak, magyarázat- félremagyarázatoknak , kinek-kinek a saját szája íze szerint. Szent István és a történelmi Magyar Szent korona is ettől többet érdemel. **Thietmár of Merseburg** (975-1018) német-szász külföldi krónikairó, 1009-től merseburgi püspök, 8 könyvének szász szellemiséggel átitatott és néhol igen szubjektiv tartalmában, **ő az egyedüli aki ismeri a ''pogány Vajk nevét''**. István nevet NEM IRT LE soha senki (csak nem a Hunyadi Woik, Waik kezdete volt ez?) .

Thietmar (IV-38): ''Inperatoris autem predicti gratia et hortatu gener Heinrici, ducis Bawariorum, (Waic) in regno suimet episcopales cathedras faciens coronam et benediccionem accepit . A császár kegyéből és biztatására pedig a bajorok hercegének, Heinrichnek a veje, saját királyságában püspöki székeket létesitő WAIK koronát és áldást kapott.'' WAIC és STEPHANUS, mint Géza fejedelem ''egy'' fia, **egyetlen krónikában sem fordul elő**. Ez csak a történészek szerint volt egy ember.(jó, hogy ideírtam, majd most beleírják...)

Raguzából hoznak 1771-ben egy ''Szent Jobb'' kezet Magyarországra, Mária-Terézia rendeletére... amit állítólag egy török kereskedőtől vett meg valaki...

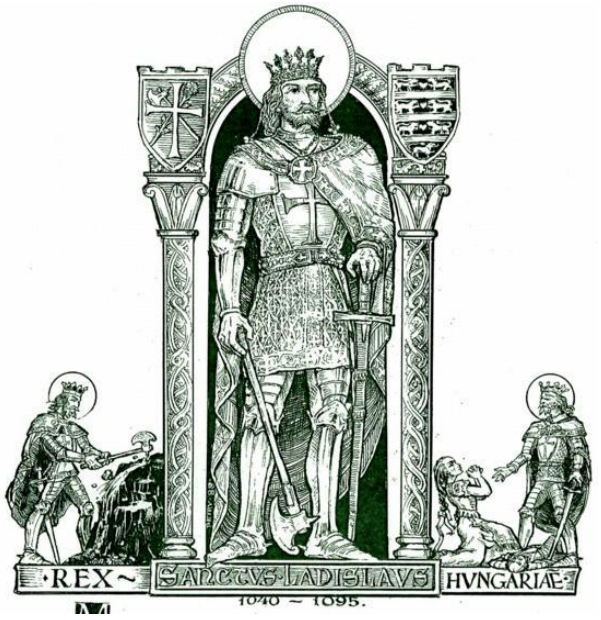
Európa középkorának legmagasabb színvonalán működő Görög aranyműves mesterek hagyományában viszont, büszkén tartják számon, hogy Magyarországra I. Géza királynak 1075-ben ők küldtek ajándékba koronát. (adat a Görög történelemből.)

THE GLORY OF BYZANTIUM
Art and Culture of the Middle Byzantine Art
A.D. 843-1261
1997. The Metropolitan Museum of Art, New York

A világhálónak köszönve, a napokban nézhettem meg Nemeskürty István forgatókönyvére alapozott : SACRA CORONA Szent László cimű, történelmi filmet. Figyelemreméltó, tanulságos, több dokumentum értékű adattal alátámasztott kicsit megkésett Millenniumi emlékösszefoglaló. Lehet támadni is, mint minden egyebet, de sok képzelődgetést a helyére is tesz.

Szent László magyar király
Museo della Consolazione
Altomonte, Olaszország

Petry Béla rajzos írásaiból

I Szent László (1046 – 1095) bátyja I Géza halála után, a világi és egyházi előkelők Salamon minden akcióját megelőzve , a pápa által is támogatott Lászlót választották az ország uralkodójává. Uralkodási ideje 1077 és 1095 között volt. Feltételezések szerint , írja a magyar nyelvű Wikipedia, Lászlót ''először'' a görög koronával koronázták meg. (-Vagy

inkább a Kelet-**Római császártól** kapott mai Szent Koronánkkal László volt az első megkoronázott Magyar királyunk.-) I.László hatalomra jutásakor azonnal hozzáfogott a rendteremtéshez. A gáncsoskodó Salamon csak 1080-ban mondott le királyságáról, s a

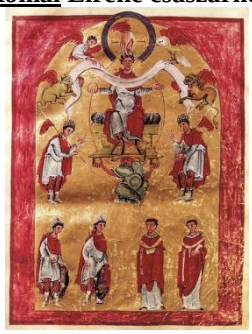
koronát ami addig nála volt (– azt nem adhatta senkinek mert nem is volt nála, mert annak a ''koronának a sorsáról'' annyi változatot olvasni, ahány koronaelméletet gyártottak -) adta át László királynak. Az a tény azonban, hogy a görög korona az egyik koronaküldő európai nagyhatalomtól származott, és az már I.Géza király fején volt, nagyon is alkalmassá tette az új király számára a hatalom jelvényének. 1079 március 21-iki levelében VII.Gergely pápa Lászlót a magyarok királyának nevezi. I.László 1083-ban szentté avattatta az államalapitó István királyt, annak fiát Imre herceget, Gellért püspököt. 1091-ben nővérének, Zvonimir horvát király (uralkodott 1075-1089) özvegyének hívására bevonult a trónviszályban dúló Horvátországba és elfoglalta a Száva folyótól délre fekvő Szlavóniát. A birtokba vett területek kormányzását unokaöccsére, I.Géza fiára Álmos hercegre bízta. Erősen keresztény hitű, roppant szigorú, bátor, harcias király volt. Őt magát 1192-ben avatták szentté. Felesége Rheinfeldi Adelhaid, egy gyermekének a neve ismert, ő Szent Piroska, a későbbi Római császárné. Még két ismeretlen nevű leánya volt.

Szent Piroska (1088 – 1134 augusztus 13.) magyar királylány, Eiréné néven a Kelet Római Birodalomban császárné. Szent László és Adelhaid rheinfeldi hercegnő elsőszülött leánya, 1104-től Szent Piroska volt Comnenus János (1118-1143) a későbbi II. Comnenus Görög Császár felesége. Anyja kétesztendős korában halt meg, hét esztendősen teljes árvaságra jutott, férjhezmeneséig unokabátyja Könyves Kálmán udvarában élt. Házasságából nyolc gyermeke származott. Hazájának soha nem fordított hátat, udvarában sűrűn fogadott szentföldi zarándokokat. Ő alapította Konstantinápoly egyik legfőbb kolostorát, a Mindenható Megváltó Krisztus - Pantokrator-kolostort és a vele egybeépített 50 ágyas kórházat. Kórháza a középkori európai kórházaknak példaképül szolgált.

Halála után az ortodox egyházban szentté avatták.

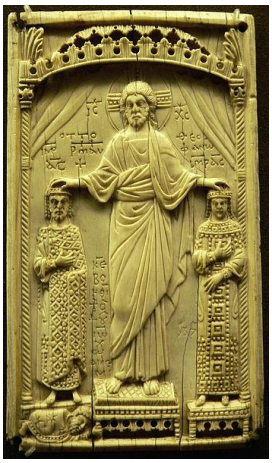
A Kelet Római császárt személyesen Krisztus koronázza meg. II. (Szép) Jóannész Komnénosz (1087-1143) és fia valamint 1122-től társcsászára II. Alexiosz(1106-1142) Szent László király leányának, Piroska magyar királyleánynak – a Kelet-Római Eiréne császárnénak a férjét és a legidősebb fiukat.

III.Ottó (980-1002) aacheni evangeliáriuma

II.Ottó és a Kelet-Római Theophanu gyermeke, uralkodott 983-1002.jan.23.
Az uralkodó Krisztus által történő megkoronázása. III. Ottó fejére Krisztus keze helyezte a koronát.

A Kaulbachtól 1850-ben bajor uralkodórendelte, Nagy Károly koronázása festményre, kár nagyon hivatkozni, mert az már csak egyéni érdek manipuláció tárgya. Nyomban 1848 után. Sem előtte sem utánna a magyarok Szent Koronáját nem festtette senki Charlemagne fejére. A 20 éves III.Ottót meg éppen bohócos ''1000 éves aacheni koronánk'' megtalálójának kieszelni. Mert azt a felsőrészes és női fejre? készült koronát esetleg Theophanu magávalhozott kincsei között kellene keresni..?. Feltéve, ha a 3-ik Ottó által Vajknak adományozott korona lenne az igazság... ???
Ja, mert Nagy Károly-Charlemagne nemcsak a sajátjai hanem a magyarok között is kegyetlenkedett. Ja, **amikor még avarok voltunk**. Akarom mondani, avarkorunkban úgy mint van legénykorunk meg nagylánykorunk. És szekérsorral lopta a kincseinket. ... De egyszer majdcsak felnövünk már végre.

Krisztus koronázta a **Kelet-Római koronákkal** II Ottót és a feleségét Theophanut.
A koronák itt is ismerősek.

II Joannes Comnenus Kelet-Római császár és Szent Piroska Eiréné (1088-1134) császárné, a kis Jézust tartó Szűzanya két oldalán. A császár Kelet-Római koronájának eredetét nem lehet összetéveszteni.

John Gordon Beckwith: The Art of Constantinople

An Introduction to Byzantine Art (330-1453) London 1961. könyvének 121-ik oldalán is látható a fenti mozaikkép illusztráció. Szöveg innen: A Szent Megváltó Pantokrátor Templomát Irene császárné, II John Comnenus (1118-1143) felesége alapította, aki Szent László Magyar Király később szentté avatott leánya volt. (Elgondolkodtatóan furcsa, hogy a Dr. Volbach, az A.D.752 és az A.D.1143-ban élt Irene császárnők között nem látta az évszázadokra terjedő távolság különbséget…)

Beckwith fent nevezett könyvének Ninth to Twelft Century (Kilencediktől a Tizenkettedik Századig) c. fejezetében a 111-ik oldalon, megismétli Volbach állítását is ilyképpen: A Pala d'Oro alsó részének zománcképei szinte biztosan Constantinápolyi eredetűek, prófétákat és királyokat ábrázolnak. Irene császárnő annak az I. Alexius Comnenusnak (1081-1118) feleségeként lett azonosítva akinek arcképét kicserélték

Ordelafo dozsé arcával. Ezen az oldalon Beckwith Athéni Eiréne (752-803) zománcképének, mint az azonosított I.Alexius feleségének felvételét is közli.

133. *Diadem of an Augusta, known as the Crown of Constantine IX Monomachos.* Gold and enamels. Constantinople, 1042–1050. *Budapest, National Museum.*

stantine IX date the panels of the diadem to 1042–1050, and they should be compared with a small circular medallion bearing a portrait of the Empress Zoe in the Treasury of St. Mark's at Venice (Fig. 132b). The presence of dancers and the suggestion of a garden setting for the imperial figures establish unquestionable Islamic influence. There is an atmosphere of private entertainment about the diadem very different from the insistence upon supernatural virtue usual in imperial iconography. This is typical of the reign. Stylistically, the treatment is more schematic than in the tenth-century enamels; the figures of Sincerity, Humility, and the dancers are visualized as flat, angular patterns, and this interest in pattern is emphasized by a reluctance to think in terms of space. Where there are no inscriptions to cover the ground, a double scroll inhabited by birds has been used to clutter with detail the panels on which the otherwise imposing figures of the declining Macedonian house are revealed. They, too, are seen in terms of pattern rather than of form—note particularly the abstract scrolls at the elbows of the Emperor which bear no relation to the natural folds of the sleeve.

Similar characteristics are to be found in a gold and enamel reliquary with a

Konstantinápoly művészete könyvből: 108. Old.
9-től a 12-ik századig c. fejezetben.

Ezért nem állja a valóságot a kitaláció miszerint:’’Milyen uralkodó tette a saját képét koronára’’
Mert igenis van uralkodó(k) zománcképe is koronán. <u>Ékes példaként éppen Budapesten.</u>

134. *Michael VII Dukas, his son Constantine, and Gèza I, King of Hungary.*
Details from the Holy Crown of Hungary. Gold and enamels. Constantinople, 1074–1077.
Budapest.

1961-ben, Printed By Robert Maclehose and Co LTD . University Press . Glasgow
Akadémikus objektiv értelmiségiek 1961-ben ismerték a magyarok Szent Koronájának történetét.
Nem kellett az 1000 évig lapuló aacheni ‘’felfedezésre’’ 1995-ig várniuk, miként velünk tették azt valakik…
‘’Konstantinápoly 1074 – 1077’’ Budapest - mert nem volt érdekük a mások megtévesztgetése.

135. *The Panagia Chalcoprateia.* Enamel and silver-gilt reliquary. Constantinople, middle of the eleventh century. *Maastricht, Church of Our Lady, Treasury.*

136. *The Coronation of Michael VII Dukas and Maria of Alania.* Detail from the Khakhuli Triptych. Enamel and silver-gilt. Constantinople, 1071–1078. *Tiflis, National Museum.*

representation of the Virgin, now in the Treasury of the Church of Our Lady at Maastricht (Fig. 135), which would seem to date from the middle of the eleventh century,[47] and on the lower part of the Holy Crown of Hungary.[48] It is well known that the Byzantine emperors sent crowns as a claim to suzerainty to the Khazars, the Turks (Hungarians), the Russians and other Barbarian peoples but the Holy Crown is the only example to have survived. The portraits of Michael VII Dukas (1071–1078), his son Constantine Porphyrogenitus (1074–1078) and King Géza I of Hungary (1074–1077) set in proper hierarchy (Fig. 134)—the Emperor opposite Christ Pantocrator and accompanied by the patron Apostles of the Christian missions, the kings below the Emperor—leave little doubt as to the significance of the Crown. It was a symbol of the political and religious policy of the Emperor in relation to the Hungarian king. The figure of Christ enthroned between cypresses is clothed in drapery the folds of which are treated as an arbitrary network of lines becoming abstract scrolls at the knees. The exalted persons opposite Christ are represented as flat patterns of considerable intricacy. The decline in standards goes a stage further in certain plaques on the Khakhuli Triptych (Fig. 136). The square panel with the Coronation of Michael VII Dukas and his wife, Mary of Alania Princess of Georgia, the plaques of the Pantocrator, the Archangel Gabriel, and the cross in two parts bearing the name Kyrik seem of inferior workmanship in comparison with the Holy Crown of Hungary and the diadem of Constantine IX.[49]

Parts of the Khakhuli Triptych are Georgian work just as parts of the Pala d'Oro

Minden értelmiségi történész által köztudott, hogy a **Kelet-Római** (mára Bizánci) császárok, mint a főhatalom képviselői (amiben NINCS semmi kivetnivaló – a központ náluk volt – ennyi az egész) a Kazároknak, Turkok-Magyaroknak, az Oroszoknak és más népeknek is koronákat küldtek, amelyekből mára
a Magyarok Szent Koronája az egyedüli túlélő. (48)
VII Dukász Mihály császárt és Alanai Máriát is Krisztus keze koronázta. (136. Kép)

137. *The Empress Irene*. Detail from the Pala d'Oro. Enamel and silver-gilt. Constantinople, 1081–1118. *Venice, Cathedral of St. Mark.*

138. *The Pentecost*. Detail from the Pala d'Oro. Enamel and silver-gilt. Greek artist settled in Venice (?); 13th century. *Venice, Cathedral of St. Mark.*

at Venice are by Greek artists working in Venice and by Venetians. The earlier parts of the Pala d'Oro, some of which may be compared to the style of the Limburg reliquary of the True Cross, were probably ordered by the Doge Orseolo in Constantinople in 976 but it was restored by the Doge Ordelafo Falier between 1102 and 1117. Certain enamel plaques in the lowest register representing prophets and kings and an Empress Irene would seem to date from this period and are almost certainly Constantinopolitan (Fig. 137). The Empress has been identified as the wife of Alexius I Comnenus (1081–1118), whose own portrait has been replaced by the face of the Doge. She is presented as a flat pattern in the style of official portraiture already adumbrated by the Zoe panel in mosaic. Some large panels in the upper register in a coarse style but with Greek inscriptions—the scene of the Pentecost (Fig. 138) is an example—are probably by Greek artists settled in Venice, dating from the twelfth or thirteenth century, and with these should be considered the Esztergom reliquary of the True Cross, wherein debased naturalism combined witn drapery treated as a meaningless network of lines—for example, the figure of St. John in the Deposition (Fig. 139)—proposes advanced provinciality of style.[50] The four Evangelists on the Pala d'Oro, and the smaller series with scenes from the life of St. Mark would seem to have been produced by artists of Venetian origin. This group is readily recognized by the curious striped robes of dark and light green or green and yellow and should be related with some book-covers in the Treasury of

(137.kép) The Empress Irene. Ez bizony nem I Alexious felesége, hanem a Constantine Sarantapechos – patricius – a Római elithez tartozó magasrangú vezetőnek az unokahúga, **Eiréne Sarantapechaina – Athéni Irene (752-803), a Kelet-Római Birodalom császárnője, IV. León felesége és VI. Konstantin anyja, régense, társuralkodója. A szentképrombolás egyik megfékezője. NEM volt szentté avatva, miként azt a Magyar Wikipédia is írja. A Magyar Piroska királyleány a Szent Eirene.** Ez a furcsa, hogy Vollbach ezt helytelenül tudta, a második világháború után történészi munkásságát a berlini múzeumban már nem igényelték. A háború alatt a Vatikán múzeológusa volt.

Kingdom of Hungary – Magyar királyság 1097.

Kedves olvasó, ha reálisan, logikusan gondolkodom, Bonfini által ősi görög császári család leányági leszármazottját, a sólyom-turul és a hollós ''kettős beavatású'' kapcsolatot bizony újra csak Mátraverebély területén, az ***Árpád-házi Szent László*** fakasztotta ***Szentkút és a Péter alvajda építtette Nagyboldogasszony templom kapcsolatában kell keresnem. Mert a kettő összetartozik. Ez nem véletlen.***

''Ősi görög császári család leányági leszármazottja'', – leány – családjához tartozó – leszármazottat - kell, Bonfini ezen állításának alapján értelmeznünk .Hogyan is van ez? Egy ''ősi görög''- császár - né családjához - tartozó leszármazottról van itt szó. - Ősi görög - császári feleség volt Ő (mert nem férfiről a császárról hanem a császári családban egy nőről, méghozzá az Ő leánykoráról van itt szó), az Ő családjának a leszármazottjai közé tartozott Hollós – Corvinus János édesanyja . Aki Fráter Lénárt oklevelekből vett adatai alapján ''Dorottya – nobilis Domina – nemes Úrnő volt''.

Álljunk itt meg egy pillanatra kedves olvasó.
''Tentative writing'' a neve annak az irásmódnak az angol irodalomban amelyik egyenes konkrét meghatározás helyett a puhatolódzási módszert alkalmazza. **Puhatol – puhatolódzik: az aki óvatosan igyekszik megtudni – vagy továbbadni valamit. Puhatolódzik valami után, valakinél.**
2001. január 21-én kelt , az Új Ember Katolikus Hetilapban olvassuk el A templomépítő lovag-keresztje c. irást és tájékozódunk Zelnik József volt **ferences** diák a Templomos lovagrend nagymestere számos további érdemeiről és kitüntetéséről. Továbbiakban minket

Zelnik József ''TESTAMEN'' Leonardo evangéliuma című, 2003-ban kiadott könyvéből érdelek egy kicsi rész.
Azért érdekel ez minket mert Czike Lászlótól: **A szakrális trónörökös,** cimmel olvasunk kritikai esszét Zelnik József irásáról 2005.02.20. dátummal a G-Portálon.
A könyv témája talán, **Leonardo da Vinci álma Mefisztóval a sátánnal.** Nem a teljes mű érdekel minket.
Mintegy párbeszédben zajlik mindez, levelezés formában a Zelnik József által álmodtató Leonardo kérdező és Marzio a Galeotti válaszoló levelei között.
Az illuminátus dinasztiák felsorolása, Sion tagozat meg Aranygyapjú Társaság után,
4.5. A kettős beavatású szakrális királyság cim alatt a 74-78 oldalak:
Galeotto válaszlevele: Mélyen tisztelt drága Leóm! .....Leveled felzaklató tartalma ...feltett kérdéseidre .....Mátyás nagy és művelt király de ''rendkivül erőszakos''... magabiztos... Magabiztosságát, amely sokszor már beteges, csak szítják a körülötte legyeskedő neofita talpnyalók. (Ez a **neofita** görög-latin kifejezés, **gúnyolódás valamely vallásra újonnan áttért személyre....brávó...)** Parazita tanácsadói kiszoritották a legtisztességesebb magyari urakat a király környezetéből, és egy olyan műmagyarkodásba kezdtek, amire csak a neofita buzgóság képes. .... és ha ez a műmitosz építés így megy tovább akkor a magyar urak hazahivatják Franciaországból az igazi szakrális királyi sarjat, az Árpád-házit, **a sólymot, hogy leváltsa a hollót.**
Az Árpád – ház eltűnésével , álmodtatja Zelnik József Leonardót tovább, **a sólyom-beavatású** királyság tűnt el a magyar korona alól. Viszont hogy a **holló** hogyan került elő, azt még előttem is homály fedi. Neked nem kell mondanom, hogy **a holló cím csak birodalmi hercegi leszármazottnak jár.** Ha ***Mátyás holló*** , akkor valahogy Zsigmond leszármazottja kell, hogy legyen. Itt valami rejtély lappang és ez abból derül ki, hogy ''**Mátyás megrendelt nálam egy a nép számára szóló történetet , amelyben az anyjának egy holló vitte a csőrében az üzenetet. Hát persze, hogy holló, csak NEM EGY MADÁR , hanem ahogy mi hívjuk egy szabad madár *aki mindenkitől független..... ilyen madár olyan madár....ki a fene játszik itt a szimbólumainkkal.....valaki nagyon keveri.....***
Czike László elemez : Zelnik álmodtatása arra a legendára céloz, mely szerint Mátyás édesapja, a törökverő Hunyadi János (alias **SZIBINJANI** Jank) , *nos itt Czike László is téved mert NEM ALIAS, hanem eredetileg a magyar HOLLÓS - CORVINUS - HUNYADI JÁNOST-szerb guszlások által is ismert – **SZEBENI-SZIBINJANI GRÓF** – **Hunyadi Jánosra utalást olvassuk).***
Tehát Marzio a Galeotti válasza tovább: ''a törökverő Hunyadi János – valójában magyar király sarja, (igen, csak anyai és nem apai ágon) a birodalmi Zsigmond'' törvénytelen fia (??? Még véletlenül sem!), s **Mátyás így lett Hollós-Korvin, illetve általa a magyar királyság**
egyszerre sólyom – és hollós beavatású
ami egyben azt is jelentheti, hogy Mátyás a magyar királyi trón mellett jogos várományosa lehet a Római Császárság koronájának is.
.....Ugyanígy nem találtam nyomot az Áttila-Árpád ház és a bibliai történések között. Bár az egyszerű nép között nyoma van egy Rómától független anya-tiszteletnek, (ejnye-ejnye , csak az ''egyszerű'' nép ismerné az ősi Magna Mátert?) Szűz Máriát ők Nagyboldogasszonynak hívják. Mátyás hollós környezetében mindenesetre nincs nyoma a krisztusi származástudat semmi jelének (-mert nem ábrándoztak Istent játszani). Ennél is talán furcsább elképzelései viszont vannak. **Játszadozik egy önálló egyház gondolatával**. Ezt az elképzelését viszont, úgy vélem, sokkal inkább Rómától való függetlenség mozgatja, mint gnosztikus gondolatok. Képzeld, nekem az eretneknek kellett érvelnem a Rómához való hűség hosszabb távú geopolitikai jelentőségéről. ''.....
Igazán? Rómához? Mátyás király 1458-1490 ''Hűsége Rómához''. Melyik Rómához?

Ennyi tudnivaló innen elég is nekünk kedves olvasó. Bizonyiték ez arra, hogy még 2003-ban is az *''egyszerre sólyom – és hollós beavatású'' Mátyás király Magyar királysága a téma valakiknél.*

Hollós-Corvinus Mátyás király:
''Várományosa a Római Császárság koronájának is.''

Czike László kritikai esszéjéből tovább: ''A korona az 1600-as évek vége felé került a kettős kereszt aljába, tehát nem része az eredeti történelmi címernek.
A magyar középkor dicsőséges, szent királyi dinasztiája, a **Turul-ház** fennálásának idején, de e kijelentés **Hunyadi Mátyás ,** az utolsó teljes értékű magyar király uralkodásának végéig, sőt a mohácsi csatavesztésig is érvényes, **a IV. Béla király**unk életében, **1250-ben alakult *beavató rend*, a fehér habitust viselő Pálos Rend** a Pilis-hegység szakrális királyi központi övezetében az Ország és a Nemzet javára történő működtetésére jött létre **Szent Özséb** ösztönzésére .....immár a római egyház által is elismert szerzetesi kereteken belül működve. '' (hiába voltak elismerve a római egyházban, II József Habsburg kalapos király letöröltette őket a föld színéről.)

A Pálos Rend címeréből ismerjük a HOLLÓT, amelyik Hunyadi János HOLLÓJÁVAL azonos, amelyik a Mátraverebélyi siremlék HOLLÓJÁVAL azonos.

Ja, innen már komoly tanulmány szükséges a napjainkban is zajló, magyar kettős királyság vagy az egyeduralkodó királyságot találgató rendszerről, kell-e (nek)-e Magyarországnak ''kettős-király''- (-kodók), ki lenne az, milyen rendszerben? A köztársaságban? A királyságban? Hisz 1490 óta idegenek királykodtak és rombolták magyar értékeinket. Olyan mértékben rombolták magyar értékeinket, hogy manapság bottal üthetjük nyomát ősi magyar értékeinknek. Aki nem hiszi, Google-ozon be néhány pl. kettős királyságunkra utaló szavat a keresőbe és ember legyen a talpán aki az előáradó irodalomhalmaz labirintjaiban ki tudja magát a helyes útra kalauzoltatni. Garantáltan nem lesz okosabb és a helyes tudnivalót sem tudja kibogozni. Nem okosabb a legmagasabb MTA tudományosnak nevezett "tanulmány"halmaza sem. Ahányan tanulmányoztak és ahányan írtak, annyiféle az egymásnak való ellentmondás.

Hunyadi János hercegi titulust is kapott a pápától, vagy inkább a pápa is tudomásul vette és elismerte azt.

Bonfinivel kell innen tovább haladni, az ősi görög leányági császári vonalon.
Ha azt gondoltam, hogy a millennium évfordulóra Nemeskürty István forgatókönyve alapján megkésve elkészült SACRA CORONA emlékfilm megvilágít majd homályos részleteket, nos inkább még szélesebbkörű keresgélésre ösztökél. Ami jó, mert különben talán fontos tudnivalók kerülnék el a figyelmünket.

Géza fejedelem (kb. 949-997), uralkodott kb. 972 és 997 között. Nem összetévesztendő ő, miként azt egyesek teszik , I Géza (1044-1077) magyar királlyal. Miként teszik azt egyesek Dukász Mihály zománcképe melletti Constantinossal, akiről tudománytalanul úgy elmélkednek, hogy - Constantinosból márpedig a görögöknél 20- húszan is voltak, tehát ''honnan tudjuk melyik lehetett" . Sajnálatos amikor arra kell figyelmeztetni a történelmünket magyarázókat, hogy talán nézzünk utánna MELYIK Constantinos ÉLT akkor amikor Dukász

örökösének kellett lennie. Tudjuk, hogy nem a 100 évvel korábban élőről van szó, és nem is a kr.u.324-ben Nova Roma - Constantinopol alapítója lehet az örökös 1074-ben.

Felesleges idővesztések ezek de nem maradhatnak figyelmeztetés nélkül.

I Géza apja I Béla király és Richeza lengyel hercegnő volt. Uralkodott 1074-1077 között. Két felesége volt:
Első felesége Sophia van Looz. Szépen magyarositva is megtaláljuk Loozi Zsófia néven.
Második felesége Szünadéné bizánci **patríciuslány.**
A gond ott kezdődik amikor I Géza király gyermekeit keresem. A két feleségétől.
A Sacra Corona film szerint Zsófiától születtek Kálmán és Álmos. A wikipediák szerint Kálmán édesanyja:
Horvátul – Sofija
Esperantó – érthetetlen
Angol- Sophia daughter of Count Giselbert of Looz
Magyar – Loozi Zsófia a Belga-limburgi Arnulf herceg leánya
Lengyel – Zofia von Looz
Holland – Sophia van Looz
Svéd – grekisk prinsessa – ami annyi mint görög herceglány-(Synadene nem volt az.)
Német – a wikipedia nem tudja vagy nem érdemes emlitenie
Bolgár – vizantiiska naložnica
Francia – Synadene
Szlovén – Žofia
A magyar wikipédia szerint: I Gézának ,
Első feleségétől, Zsófiától két fia maradt : Kálmán (a későbbi Könyves Kálmán király) és Álmos.
Második felesége Szünadéné , Niképhorosz Botaneiatész **bizánci-(római !) vezér** unokahúga volt, tőle egy leány Katalin született.
Könyves Kálmán király édesanyjának kilétéről sokan sokféle véleménnyel vannak. Amerikai magyarok újságjában azt is olvasni, hogy a ''megvakittató Kálmán király nem Géza király görög királynéjától származott, hanem annak szintén görög udvarhölgyétől''.

Az Erdélyi Múzeum Egylet-Bölcselet 1891-ben, 8.kötet 4. számában Dr Wertner Mór 10 oldalas ''Synadene'' királyné –
Adalékok az Árpádok genealogiájához munkájában tömkelegnek nevezi az általa ismert irodalmakat e témában. Az összes irók I Géza királyunk nejét **Synadenos Theodul leányának, Synadene- nek** nevezik . Az 1700-as évek történészeinek munkáit nevezte tömkelegnek. Pray, Katona, Gerbert, Cornides, Bél, Bonfini, Aventin, Kempelen, Turóczi, Hundt, Lentz, Kedrenos, Komnena Anna, Kéri B. F. , Skylitzes, Pesler, Pistorius (†1608).
Kuropalates Skylitzes Jánossal külön foglalkozik Wertner Mór: '' Pray valószinűnek tartja, hogy Géza első, ismeretlen nevű neje gyermekeket szült, s hogy második neje Synadene, Botainates Nikefor, a későbbi császár **nővérének a leánya** , a kiről Skylitzes írja, hogy magyar **królhoz** ment férjhez.''... Katona István a következőket mondja: a legtöbb író a görög Synadenet Géza nejének tekinti, mert Skylitzes mondja: Synadenét , nővérének Synadenos Theodullal nemzett leányát -Nikefor császár- a magyar królnak nőül adta stb. Pray azt is mondja, hogy Synadene László neje volt, de lehetett I Béla, Géza atyjának neje. .....

Horváth István 1828. VIII kötet, 71 stb. Tudományos gyüjtemények, új fordulatot hozott: László neje nem lehetett .... Skylitzes görög szavai t. i. az, hogy Synadenét a magyar k r a t

e s n a k (- kratei), nem pedig mint Pray, Cornides és Katona biztosnak veszik , a królnak adta feleségül.

A görög krates szó :

(Lexicon *graeco – latinum* apud Joannem Crispium, 1562 Tom. II. 1045) szerint potentia, robur, vis, principatus, imperium, duxxal **azonos.** Tegyük akkor, hogy ez a házasság sem Gézára sem Lászlóra nem vonatkozott. Akkor Horvát Skylitzesre utalva, Synadenét Lambert herczeg nejének mondta. Lambertnek mint a herczegi Magyarország urának, potentia, vis, robur és imperiuma volt , valószinűleg megkoronázták őt valamely herczegi koronával, s miután ugyanazon évben halt meg mint László, elég oka volt Synadenének, hogy a hirtelen fellobbanó Kálmán előtti félelmében hazájába visszatérjen. .azonban Skylitzes művét az 1081-es évvel zárta .

Horvát szerint Gézának a görögök iránt tanúsitott magaviselete netáni görög nejével semmi összeköttetésben nem állt. Belgrád bevétele 1072-ben történt. Géza 1077-ben halt meg. .....

Álmos menekvése Görögországba (1127-ben) Horvát szerint mit sem jelent mert III Nikefór akkor már régóta nem uralkodott s mert Kinnamos byzanci író szerint (Hist. Libr. VI. Páris 1670 lib I cap.4) Komnénosz Joannész császár Álmost csak azért fogadta szivesen, mert akkor már László király leányát, Irén-t, nőül bírta.

Árpád-házi Szent Piroska – Szent Eirene Kelet-Római császárné

Botoniates Nikefor az ázsiai parancsnokok által 1077 október 1-én császárrá proklamáltatván, KONSTANTINÁPOLYBAN 1078 április 3-án császárrá koronáztatott.

A magyar frigykötés olyan időből származik, midőn Nikefór még nem volt császár.

Salamon király 1072-ben Géza és László herczegekkel együtt Niketas görög tábornokot Belgrád előtt ostromolván, Belgrádot bevette, mire Niketas, Géza közbenjárása folytán, szabad elvonulást kapott és magát Géza egyenes oltalma alá helyezte. Daczára annak, hogy Salamon, illetőleg annak tanácsadója Vid , a dolgot ellenezte. Géza mégis megengedte, hogy a görög hadsereg biztos kiséret mellett haza vonuljon. Dukas Mihály császár, Géza nagylelkűségét megjutalmazandó, 1073-ban küldöttség által Gézának igen értékes ajándékokat küldvén, egyuttal barátságával is megkinálta. .....Géza akkor mindenesetre még nőtlen volt s a *görög nővel kötött házassága csak görögbaráti magaviseletének kifolyása.* ..... Valószínű, hogy Géza házassága ugyanazon küldöttség által eszközöltetett, mely neki 1073-ban a császár ajándékait hozta, bizonyítani nem tudjuk , mégis valószínűnek tartjuk, hogy a császári küldöttek sorában Synadenos Theodul vagy Botoniates Nikefor vagy mindkettő is volt, és hogy Mihály császár a házassági frigykötésben tettlegesen rész vett. A házasság e szerint 1073-4 körül lett kötve.

A ''k r a t e s '' szó itt nagy jelentőségű. Géza 1073-ban nem volt Magyarország királya, hanem csak az ország egy részének herczege.

Hogy pedig a görög házassági összeköttetés nem Lambert herczeget illeti, ezt bizonyitja :

1. azon körülmény, hogy emberbaráti magaviselete által nem Lambert, hanem Géza nyerte meg a görög irányadó körök szeretetét és tiszteletét,

2. hogy nem Lambertet, hanem Gézát ajándékozták meg küldöttség által ,

3. Lambert , 1095 július 29-én meghalt testvérét, László királyt túlélte. Skylitzes szerint Synadené férje halála után hazájába tért vissza. Skylitzes ezen munkáját 1081-ben fejezte be. Gézának 1077-ben bekövetkezett halála után nem fiainak egyike, hanem öcscse László követte a trónon. Lambertet, bátyjai Géza és Lászlóval szemben, külföldön nem is tekintették ''k r a t e s '' – nek.

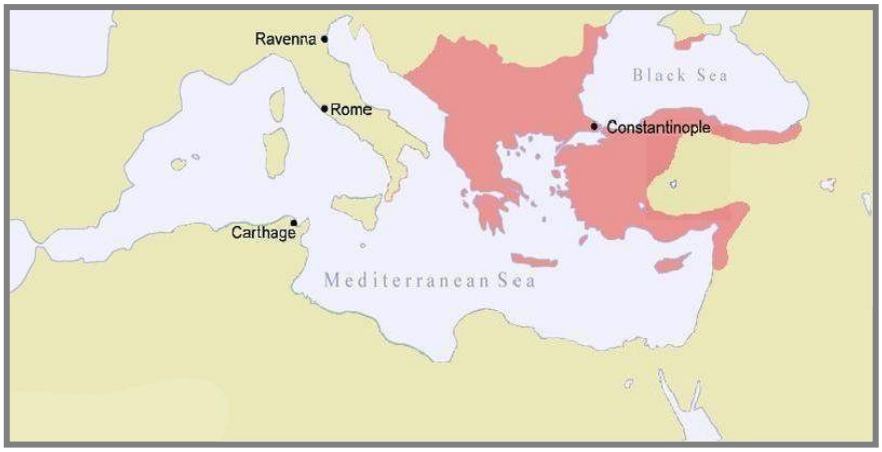
László nem csak jeles tulajdonságainak köszönhette, hogy az egész nemzet trónkövetelését annyira pártolta, hanem hogy ama körülmény is hatalmasan hozzájárult, miszerint Géza fiai 1077-ben a legzsengébb korban voltak, gyermekkirály pedig nem kellett a nemzetnek, elég volt a gyermek Salamon (meg germánjai) uralkodásából.

Wertner Mór tovább: erős a meggyőződésem, hogy Géza nejének keresztnevét ma sem ismerjük.

''Synadene'' az én véleményem szerint nem keresztneve.

Atyjánál Theodul a keresztnév, ''Synadenos'' a családnév.

'' Synadene'' azonban, igen lehetett Álmos anyja, a nélkül, hogy Álmos Görögországba való menekülésekor ez anyai származásra támaszkodott volna, mert anyja, először, 1127-ben , tehát férje halála után ötven évvel később alig volt az élők között és másodszor nem hihető, hogy egy negyvenhat évvel azelőtt detrónizált (Nikefor) s a jelenlegi uralkodó házzal (a Komnénosz dinasztia házzal) nem rokon férfiú unokahúga, oly támaszt nyujthatott volna a menekülőnek, *mint az akkor uralkodott görög császárné, Irén, I László magyar király leánya. (1891-es kiadványban irta Dr Wertner Mór.)*

A Kelet Római Birodalom 1180 körül.
II Joannes Komnenosz császár és Eiréné császárné ideje után.

Az UNGARN-JAHRBUCH 1979 Chronik-ában , a Münchenben 1977 és 1978-as években '' Humanizmus és reneszánsz Magyarországon '' cimmel megrendezett Forschungkonferenc Tudományos Intézet előadásain, feltehetően a felsorolt kb. 20 előadó munkájára alapozva , állitották fel Árpádházi királyaink családfáját.
Itt I Géza 1062 körül Sophie v Looz feleségével kötött házasságából az 1116-ban elhunyt Koloman - Kálmán és egy ismeretlen nevű leány született.
Synadeneval kötött második házasságából egy névtelen leány és 1129-ben elhunyt Álmos van feltüntetve.
Bakay Kornél: Szent László király oltalmazza Somogyvárt! 2011-ben elhangzott előadásából:
'' Tudatosan vállalta hun nagykirály és Lél vezér szent hagyományát. Nyilvánvalóan azért fordult a magyar múlt felé (a hun–magyar csodaszarvas –történet), ezért választotta jelvényéül a vérszerződés szent ereklyéjét, az un. Lehel-kürt ezüstből készült változatát, amely hermájának nyakában függött egészen az újkorig.
A választott és nemes király (rex electus et nobilis) egyben lovagkirály, a lovagság jelképe, a magyarországi nőkultusz megteremtője. Nem véletlen, hogy szépséges leánya, *Piroska a bizánci János császár felesége lett Iréné néven, akit később szentté avattak.*
Szent László király a magyar királyságot (regnum) birodalommá (archiregnum) bővítette .... a horvát tengerpart és Dalmáciával 1091-ben.''

Verebélyi Péterről és János fiáról is azt jegyezték le, hogy nobilis. Csak egy kicsit lekicsinyítették alacsony nemesi származásra..... a sókamara ispánságot szándékosan kifelejtették az összeírásokból, mint tette azt Engel mondván ''kihagyta mert azok nem voltak magyarok.''... (no comment !...)
Anyja ősi görög császári vérből ered, írta Antonio Bonfini 1490 körül **Corvinus** Hunyadi Jánosról**.**
Császári mert Szent László, Piroska leánya a Görög császár felesége volt.
Ősi görög azért mert nem 1453-után, Konstantinápoly bukása után, hanem az 1088-ban született és 1134-ben elhunyt Piroska 1104-től görög császár felesége.
Ősi azért is mert az 1202-1204-es sajnálatos negyedik keresztes hadjárat előtt volt császárné Piroska. (Ami utánna jött, nem volt többé ősi)
Szent László király korában zajló valamint azokat megelőző eseményekből kell tudnunk néhány adatot a tisztábban látásunk érdekében:
Magyar és a nyugat-európai hadművészet a 10. században.
A kalandozó magyar hadjáratoknak nevezett évszázadról a legkülönbözőbb magyarázatok ismeretesek. A valódi okok és célok megismerését megnehezíti, hogy – csaknem kizárólag – nyugati krónikások krónikáiból tájékozódunk. Ezek a krónikások a magyarokat – a saját gondolkodásuk alapján – ellenségüknek tekintették, így elfogult , túlzó képet mutatnak a magyarokról és az állítólag általuk okozott ''pusztításról.''

Jézus sirjához zarándokolt Bölcs Leó Római Császár, uralkodott 886-tól 911-ig

Szent István király c. könyvében írja Kristó Gyula történész, hogy a 10-ik század legelső éveiben még politikai realitás volt a kárpát-medencei Magyarország, hiszen **Bölcs Leó** Római (nem ''bizánci'') császár – aki 906 táján írta Taktika című munkáját, és beható ismeretekkel rendelkezett a térség viszonyairól – arról tudósított, hogy az általa **türköknek nevezett magyarok** ''egy főnek az uralma alatt állnak''. Hogy pontosan mit takart ez, a császár egy másik megjegyzése részletezi, amely szerint '' a türkök népe gondot fordít az egyöntetű hadirendre''. Tehát a magyarok egységes katonai akciókat szoktak végrehajtani, vagyis amit a főnök, illetve a főnökök elhatároztak, azt a seregek végrehajtották. ... Bölcs Leó császár, miután 894-ben vereséget szenvedett Simeon bolgár uralkodótól, elküldte Niketaszt, a császári flotta parancsnokát **''hadihajókkal a Duna folyóhoz, hogy átadjon ajándékot a türköknek**, és késztesse őket harcra Simeon ellen. Niketasz elment, találkozott azok fejeivel, Árpáddal (Árpádot nagy és nem kisbetűvel illik terjeszteni) és Kusánnal , és miután megállapodtak egymással a támadást illetőleg, és kezeseket is kapott, visszajött a császárhoz''. (A görög György barát krónikáját idézi Kristó Gyula). Az egyességnek megfelelően **a magyarok átkeltek az Al-Dunán**, megtámadták a bolgárokat, Simeont megfutamították, vagyis főnökeiknek engedelmeskedve a magyarok egy szívvel, egy lélekkel vonultak hadba, és vívták meg háborújukat. (Egyébként ez a katonai akció volt a hadi szerencse fordultával verességgé változó és a 895. évi magyar honfoglalásba torkolló balkáni hadjárat. **(Amire külön odafigyelek, Simeont megtámadni induló magyarok ''átkeltek az Al-Dunán''. Tehát a Duna balpartja ezek szerint a magyarok hazája volt 894-ben.**

Kristó Gyula gondolataival tovább: Már egy 880 tájáról szóló arab forrás – Dzsajháni későbbi szerzők által fenntartott munkája – szólt arról a magyarokkal kapcsolatban, hogy két főnökük van, a künde címet viselő király, valamint a gyula címmel felruházott személy, és minden magyar ez utóbbi ''parancsait követi a háború dolgában, a védelemben és más ügyekben''.

Bánlaky József – A magyar nemzet hadtörténete munkájából :

5. A magyarok hadügye fejezetből. ''...886-tól 911-ig uralkodott VI. vagy Bölcs Leó görög császár Taktikájában egész részletesen foglalkozik a turkok (értsd alatta a magyarok) hadügyével s így ennek és egyéb feljegyzéseknek nyomán meglehetősen tiszta képet nyerhetünk őseink katonai berendezéseiről és szokásairól. (1) Ezt az

(1)- es számú adatot külön kiértékelte Bánlaky József történész a következőkben: Bölcs Leó Taktikájának értékével, hitelességével és megbízhatóságával nagyon sokan foglalkoztak, s főképp *Salamon, Vári, Gyomlay és* ***Darkó.*** Az előbbiek munkájának áttekintése után, ***Darkó Jenő*** alapos és kimerítő tanulmányával ért egyett Bánlaky történész amikor így fogalmaz:'' ...az indokolatlanul kemény és nem egészen helytálló nézettel ellentétben Darkó igen alapos tanulmányában meggyőzően mutatja ki, hogy Bölcs Leó, aki személyes tapasztalásból ismerte a magyarokat, teljes joggal vette át Herakleiosz művéből annak az avarokra és török-turkokra vonatkozó részét, majdnem változtatás nélkül a magyarok jellemzésére, mert ezek az adatok meglepően megegyeznek a nyugati és keleti kútfőkben foglalt hasonlótárgyú adatokkal, ami azt bizonyítja, hogy a magyarok a parthusok, hunok és a VII századi avarok és török-turkok ősrégi szcytha taktikájának, vagy mint Darkó mondja, a turáni-taktikának évszázadokon át leghívebb megőrzői és fenntartói voltak és hogy ez volt a taktikájuk nemcsak a Bölcs Leó idejében (886-911), hanem jóval annak utána is. Ezért a magyarok hadügyének alábbi leírásának alapjául én is (Bánlaky József) leginkább Bölcs Leó Taktikáját veszem alapul.

Egyébként lásd még erre nézve Konstantinusz *Porphyrogenitus,* De administrando imperio....'' . (Tehát nincs abban semmi varázslatos, ha I Géza királyunkat Turkia királyának nevezték Konstantinápolyban. Nem kell azt össze-vissza agyonkoronaelmélkedni...)

Darkó Jenő (Dálnok 1880 – Debrecen 1940) , görög filológus (filológia - irodalmi műveknek komplex módszerű a szövegkritikán és a szövegelemzésen alapuló tanulmányozása) a filológia szakembere, bizantinológus, egyetemi tanár, a MTA l. Tagja

1913. Főleg a bizánci (görög) történetírókkal - mint a magyar történelem forrásaival foglalkozott.
Szabó Árpád 1941-6-22-én elhangzott Darkó Jenő emlékezetére szóló írásából néhány sor: ''Az antik görögség nem ismert befejezetlen életet''. A filológiában való rendkívüli jártasságával és elmélyedésével is magyar faját szolgálta. Nyelvészeti tárgyú értekezése alapján bölcsészetdoktori szigorlatot tesz ''summa cum laude'' eredménnyel s bár mindvégig jelesen végezte tanulmányait, nem folyamodott a Habsburg származású uralkodóhoz eredményeinek külső elismeréséért, a királygyűrűért. Pecz Vilmos előadásait hallgatta ami előre megszabta egész későbbi tudományos munkásságának kereteit. Nálunk Magyarországon Pecz Vilmos volt úttörője annak a gondolatnak, hogy a klasszika-filológiai kutatásba a ''közép és újgörög filológia is bevonassék. Ezt a gondolatot a fiatal Darkó Jenő teljes odaadással a magáévá tette. Előkészület volt ez a továbbiakra. ''A koiné viszonya az ó-görög dialektusokhoz''. Ez a szívügye volt. A koiné a görög nyelv fejlődésének az a fázisa , amely az ú.n. Alexandriai és római korszakokban jelentkezik mint elterjedt világnyelv. Ebből a dialektusból fejlődött ki a közép és újgörög nyelv. Pecz Vilmos szavaival: Darkó Jenő munkásságában és célkitűzéseiben a magyarok nemcsupán tudományos érdekét, hanem sok tekintetben nemzeti kötelesség késztetését látta a byzantiumi tanulmányok szorgos és gondos ápolásában.
Darkó Jenő munkásságában sohasem a köznapi értelemben vett propagandára gondol. Mint a Székely Társaság elnöke, Tiszántúlon 1934-ben megrendezi az Országos Székely Kongresszust Debrecenben. 1936-ban Rómában az ''Academia degli Arcadi'' tagjául választja. Az erdélyi népességi mozgalmakról szólnak előadásai. Közben visszatér tudományszakjához, a bizantinologiához , de újra csak magyar vonatkozások tudják lekötni érdeklődését. Több ízben ír német nyelven a bizanci-magyar kapcsolatokról, majd magyarul a **Dukas Mihály korona céljáról.**
-A Dukas Mihály-féle korona célja és jelentősége. Budapest, 1936. EphK.
-Utóhang a Dukas-féle korona eredeti jelentőségének a megítéléséhez. Budapest , 1936 . EphK.
-Die ursprüngliche Bedeutung des unteren Teiles der ungarischen heiligen Krone. Praha, 1936. (Seminarium Kondakovianum.)
-Turáni hatások a görög-római hadügy fejlődésében. . Hadtörténelmi közlemények. XXXV., I – II., 1934. –(ime csak néhány cím amit a koronaelméletekből sokan kifelejtettek)
A fentiek ismerete és a mi témakörünkhöz tartozóan magyar tudnivaló továbbá egy kicsi rész, a nagy reformátor **VII Gergely pápa** (1029 – 1085. május 25. - pápa 1073.6.30-ától) a contraversiális invesztitura ügy és a pápaság felsőbbsége IV. Henry Szent Római Birodalma feletti valamint az egyre erkölcstelenebb egyházi szervezet új alapokra való helyezésének idejéből.
A magyar wikipédia szerint eredetileg Hildebrand nevet kapta a szüleitől . Trónra jutásakor a német hellig-világos szóból fényhozónak tartották a támogatói. Ellenfelei a pokol küldöttjének értelmezték a nevét. Lombard származását tartják valószínűnek. Egyházszakadás , ellenpápaállítások fényjelzik korát. Pápaságának egyik legismertebb szakaszában Gergely az egyház hatalmát védelmezte a Német-római Birodalom császáraival szemben. A Német-Római birodalom nem volt éppen erejének teljében. III. Henrik halálával megerősödtek a birodalmi hercegségek, a trónralépő IV. Henrik mindössze 23 éves. 1073-ban a szász területek főurainak támadásait próbálta kivédeni a császári udvar. A német klérus megijedt Gergely pápa személyétől és félt a szigorú reformoktól. Le akarták Henriket beszélni arról, hogy megerősítse a pápa uralkodói jogát. Eberhard, Nettenburg grófja viszont olyan levelet körözött amelyikben az állt, amennyiben a pápa őt megerősíti grófi jogaiban, igényt tart a császári koronára. Henrik erre nyájas levelet írt Gergely pápának amelyben elismerte őt a keresztény egyház fejének, megígérte, hogy az ő császári koronájának nevében minden

támogatást megad Rómának és felesküdött, hogy megfosztja rangjától a törvénytelenül beiktatott egyházi méltóságokat. Ez volt a történelem folyamán az utolsó császári megerősítés , amelyet pápa kapott. 1073. június 29-én VII Gergelyt beiktatták hivatalába. De Henrik egy betűt sem gondolt komolyan, csak időt akart nyerni, hogy seregeit összeszedje és véget vethessen a szászok és a türingiaiak ellene való felkelésének. A szász püspököket egytől egyig leváltotta és a saját embereit ültette be. Gergely pápa elleni védelmére, Henrik szövetségre lépett a szent szék legnagyobb támogatóival, a normanokkal. Gergely pápa válaszlevele sem maradt el erre. Esküjének megszegésével, hazugsággal és a keresztény egyház elleni merénylettel vádolta meg Henrik császárt. 1075-ben Rómában megtartott zsinat szerint mindenkit kiátkoznak ezután aki törvénytelenül ültet be egyházi méltóságokat. Külön kiemelték, hogy koronás fők sem kivételek ezen törvény alól. 1076-ban Wormsban Henrik hívta össza a birodalmi gyűlését ahol úgy dötöttek, hogy megfosztják hatalmától a pápát. Gergely reformját ellenző német klérus nagy számban képviseltette magát. Pármai Róland vitte Henrik levelét Rómába, amelyben közölték Gergellyel, hogy nem ismerik el egyházfőnek. A pápa a keresztény hit védelmében 1076-ban kiátkozta és trónjától megfosztotta IV Henriket. Azonban mindkét félnek megvolt a maga belső harca. Gergelyt 1075 karácsonyán letartóztatták, hivei alig tudták kimenteni. Henrik ugyan legyőzte a hercegeket, és biztos volt a saját sikereiben hiszen apja már háromszor volt sikeres ilyen módszerekben és már ő is lemondatott pápát. De Henrik nem vette figyelembe , hogy apja idejében a nép és a hercegek is a császár oldalán álltak és a kiátkozás hatálytalan volt. De Gergely kiközösítése elsősorban a hercegekhez szólt. Mivel az egyház üresnek nyilvánította a német-római trónt a birodalom legtöbb főura Gergely pápa mellé állt és egyre szaporodó seregük hatalmas veszélyt kezdett jelenteni IV Henrik uralkodására. Kiátkozás, kiegyezés, nincs szó az invesztitúráról, mármint az egyházi méltósággal járó területi tulajdonok beiktatásáról. A kiátkozás visszavonása a hercegeket nemigen érdekelte, 1077. március 15-én Forchheimban megválasztották vezetőjüket, akit Henrik trónjára szántak. **A választás Rudolfra, Svábia hercegére esett. 1080. január 27-én Rudolf győzelmet aratott a császár csapatai felett, amelynek jelentőségét úgy felnagyították, hogy Gergely végül a hercegek pártjára állt, és március 7-én újból kiátkozta Henriket. Erre Henrik és bizalmasai 1080. június 16-án megfosztották Gergelyt pápai méltóságától, és helyette Ravenna grófját Guibertet választották meg ellenpápa-egyházfőnek, aki felvette a III. Kelemen uralkodói nevet.** Henrik újabb kiátkozását azonban a nép nem érezte jogosnak és elfordult a pápától. 1080. október 16-án az elsteri csatában meghalt Sváb Rudolf. A főurak serege ezzel feloszlott, Henrik teljes erejével Gergely büntetésére koncentrált. 1081-ben **Róma ostromára indult Henrik. Elfoglalta Rómát és megüzente a pápának, hogy amennyiben elismeri őt uralkodónak , és császárrá koronázza, megőrzi sértetlenségét és Guibertet börtönbe záratja. De Gergely nem engedelmeskedett, ezért 1084. március 24-én Rómában felszentelték III. Kelement az egyház új fejének. Gergely szövetségre lépett Robert Guiscarddal, akinek normann seregei kiűzték a német hadakat Rómából. ..... (se vége se hossza az egymást kiátkozások és kiűzetések sorozatának.... még szerencse, hogy minket magyarokat nem avattak civakodásaikba), azaz mégis:**

Rudolf (1025-1080) sváb herceg (1057-1079) és német ellenkirály és ellencsászár (1077-1080) mint alternatíva IV. Henrik ellen lázadó nemesek szemében, akiknek lázadása a Nagy Szász Lázadásként vált ismertté. 1057-ben elrabolta Matildát, Henrik nővérét akit feleségül vett és ezzel megszerezte a Sváb hercegséget és a Burgund királyság kormányzóságát. Matilda halála után 1066-ban feleségül vette Adelheidet, Savoyai Ottó leányát. Rudolf így kétszeresen is IV.Henrik sógora volt.

I László magyar király a későbbi Szent László királyunk, Rudolf második feleségétől született negyedik gyermekét Adelhaidet vette el feleségül.

Vissza a kezdethez:
VII Gergely pápa az egyház hatalmát védelmezte a Német-Római Birodalom császáraival szemben.
A letűnt Nyugat-Római Birodalom feltámasztásának igénye is vezette III. Leó pápát, amikor 800-ban **Római Császárrá** koronázta Nagy Károly frank uralkodót.
1034-ben II. Konrád birtokának a **Római Birodalom** nevet adta. Később úgy gondolták, hogy ez a név megtévesztő ,
így 1157-ben a **Szent Birodalom** névre változtatták. Nagy Károlytól kezdve egészen I. Nagy Ottóig az uralkodók **Imperator Augustusnak** nevezték magukat. II. Ottó már **Római császárnak** nevezte magát, de csak évszázadokkal később vált elfogadottá a **német-római császár** cím használata.
1254-ben jelent meg először a **Szent Német-Római Birodalom** vagy **Császárság** elnevezése: **a Német Nemzet Szent Római Birodalma.**
A magyar Wikipédia és egyes vélemények szerint a birodalom átmenet egy állam és egy vallásos konfederáció között.

Voltaire erről a következőket jegyezte meg:
''A Szent Német-Római Birodalom semmiképpen nem volt szent, de német, sőt még birodalom sem''.

♣♣♣

Steven Runciman: A keresztes hadjáratok története – Osiris Kiadó. Budapest 1999. kicsiny részletében olvassuk''Soha nem követtek el nagyobb bűnt az emberiség ellen a negyedik keresztes hadjáratnál. Elpusztult vagy szétszóródott mindaz, amit Bizánc (Konstantinápoly !) híven megőrzött a múlt kincseiből, és ráadásul egy még élő, hatalmas civilizáció kapott halálos sebet, az egész vállalkozás óriási politikai ballépés volt. A pápa elszörnyedve vette tudomásul , hogy a város kifosztását lakosságának legyilkolását szentségtörő véres események kísérték. A barbár kegyetlenség nem a legjobb módszer volt a keleti kereszténység megnyerésére. A pápa azt is megtudta, hogy a hódítók udvariasan felosztották egymás között az államot és az egyházat. Utalást sem tettek rá, hogy a pápát szándékosan figyelmen kívül hagyták. A nyugaton élő és kalandra vágyó lovagok értelmetlennek tartották, hogy a messzi és túlzsúfolt Jeruzsálemi királyságba utazzanak, s ott keressenek maguknak birtokot vagy gazdag örökösnőt. Sokkal jobb birtokok vártak rájuk Görögországban. Ez a keresztes hadjárat Konstantinápoly ellen még inkább eltávolította a Keleti és Nyugati (Római) egyházat egymástól. A keleti keresztények szivében ez a szakadás végleges és jóvátehetetlen volt.(azért innen a tájékozódás, hogy ne csak a győztesek irodalmából olvassunk, mert ők ennek úgyis az ellenkezőjét szajkózzák...).
A Nagy Képes Világtörténet (kiadva 1898 és 1905 között), az V-ik kötetben irja:
Konstantinápoly eleste véget vetett a negyedik keresztes hadjáratnak, melynek ''hősei'' a szent földet nem is látták. A győzelem és a zsákmány teljesen elfeledtették a lovagokkal vállalatuk célját s a főváros elfoglalása után a bizanczi (Görög Kelet Római) birodalom romjainak szétosztásához fogtak. Császárrá Balduin flandriai grófot választották aki Konstantinápolyt és Thráciát kapta. **Ily formán épült fel a byzanczi császárság romjain , (A Kelet-Római császárságról – 1557 előtt SEHOL LE NEM IRTÁK KI NEM MONDTÁK AZT HOGY ''BIZANCI'') tehát ennek romjain építették fel a csak rövid ideig tartó latin császárságot.** A vidékekre éppen nem illő hűbéri rendszer alapján egy egész sereg kis államot alapítottak, melyek már alapításuk idején magukban hordozták a halál csíráját. **A latin császárság legfőbb baja volt, hogy a hódítók nem voltak olyan műveltek mint a hódítottak.**

Márpedig a hódító latin barbárok elvesztek a meghódított művelt görögök nagy tömegében.
A további csaták következtében azonban fogyott a latin lovagok száma és gyarapodtak a kezdetben nagyon gyönge görög fejedelemségek. Félszázaddal Konstantinápoly keresztények által történő eleste után **1261-ben** Laskaris Tódor harmadik utódja , **Palaeologos Mihály** Konstantinápolyt könnyű szerrel visszafoglalva , a latin császárságnak véget vetett.
Konstantinápoly elfoglalása által a keresztények maguk rombolták le azt a hatalmas bástyát, mely az iszlám fenyegető áradatát Európa délkeleti szögletén évszázadokon keresztül feltartóztatta. A félszázad múlva ismét visszaállított görög császárság csak árnyéka maradt a réginek, a negyedik keresztes hadjárat megnyitotta a törökök előtt az Európába vezető utat. (1261 után nem az ősi többé Konstantinápoly)
Bonfininél viszont ősi görög császári vér származású Hunyadi János anyja még azért is, mert Piroska – Priszka - Eiréné Magyar Hazájában a magyarok ősi *szent királyi dinasztiájának , a Turul-háznak véréhez tartozott.*
(Bármennyire kutattuk, Synadene-ről nem lehet állítani, hogy ősi császári vérből származott volna. Synadene I Géza király felesége és görög vezér leánya volt.)
Szent László leánya Piroska volt az egyedüli olyan Turul-házból származó személy akit az ősi görög császári házhoz tartozónak ismerünk. Ezt hangsúlyozta Bonfini. Ezért történelemhamisítás és félrevezetés a modernkori történészkedők olyan Mátyás király felé való vádaskodása, hogy császári koronára vágyott. Nem vágyott , hanem a korban működő rendszer szerint ennek, a császárnak kijáró koronának, születési környezetéből kifolyólag szerves részese volt?
Mátraverebély: - ad fontem Vereb – nem véletlenül Szent-kút , Szent László kútja.

Mert ez a család kettős SÓLYOM és HOLLÓS beavatású és városmányosa lehet a Római-császárságnak is. 1458-ban csak Római – császárságot ismertek , nem lehet ezt eleget hangsúlyozni. 1557-ben kitalációja és utánna az 1700-1800-as évek ''Bizánc'' lassú terjengése, szajkózása és történelmi tisztánlátásunk félrevezetésének tisztázása még várat magára. (Zelnik József Templomos lovag nagymester nem véletlenül álmodtatja a kettős beavatású Mátyás királyról 2003-ban Leonardót. Csak jobban oda kellene figyelnünk erre.)

Mátyás király jól ismerte, korának Európájában a másokon királykodók között, a saját helyét. Nem idegenek koronája után kapadozott , mint tették azt sokan a Magyarok Szent Koronájával , évszázadokon át.

És a magyarok koronájáról:
Dukász Mihály azt a koronát ajándékozta I Gézának, amelyiket az adott időben, az adott alkalomra legmegfelelőbbnek tartott. Hogy kicseréltek rajta zománcképeket, meg mikor készülhetett az eredeti korona, kár róla ezért negyvenféle elméletet összeírkálni. A korona értékét, jelentőségét a szívünkben és a lelkünkben hordozzuk, ne a nagyvilág szórakoztatására agyonvitassuk. Mert úgy járunk vele mint a Hollós-Hunyadiak származásával, előbb-utóbb minden szomszédunk a sajátjának követeli majd.....Talán a javunkra is, hisz emlékük csak így lett örökértékű. Mert az ősi családi fészket szét kellett rombolniuk, hamisítaniuk, eltüntetniük, mintha akkor nem derülhetett volna ki az igazság.
(Igaz, volt ám egy nagyon rendes szomszédunk is, aki leírta azt, amit eddig senki más, erről nagyon részletesen hamarosan itt majd a továbbiakban.)
Tehát Dorottya nobilis Domina – nemes asszony származását a Turul-ház rokonsága körül kell keresni. Nem az oláhok Morzsinái között hanem a titkos bécsi levéltárban, ott ahol a titkaikat rejtegették. Erről is fényesen poros példa majd a továbbiakban.

A ''Bizánc'' szóhasználat csak a Fuggerék könyvtárában is dolgozó Hieronymus Wolf agyában 1557-ben születik, és csak a 17-18 században válik közhasználattá.

Wolf Oettingenben született 1516-ban és 1580-ban hunyt el Augsburgban. A német nyelvű wikipédiában olvassuk mert magyar nyelven még nem található:Wolf kora gyermekkorában elvesztette édesanyját akit valószinűleg öröklött lelki betegsége miatt elmegyógyintézetbe helyeztek. Ez kihathatott Wolf életére is, aki magányos, visszavonult életet élt. Nördlingenben tanult , 14 éves korában a Harburg kolostor írnoka. Korán érdeklődést mutatott a filozófia, történetek és humanizmus tudományok felé. 1536-ban szerencsétlenségben meghalt apja. 1537-től 1545-ig Wittenbergben tanul melyet a reformáció, humanizmus és reneszánsz tanok központjának tartották. Nürnbergbe tér vissza, mint előadó dolgozik, ahonnan azonban sikertelen öngyilkossági kisérlete után pánikban elszökik. 1551-ben elutasította a felkínált bázeli professzori állást és Augsburgba megy ahol Hans Jakob Fugger könyvtárában a titkári teendőket látta el.

Az antik és későantik jeles görög tudományos írások latinra fordításával már korábban is foglalkozott. Fordításait végül számtalan magyarázattal, kommentárjaival és kiegészitésekkel látta el. Még Bázelban barátkozott meg Johannes Oporin könyvkiadóval aki 1548-ban és 1549-ben kiadta Isokrates és Demosthenes fontosabb munkáit, amelyeket Wolf a latinra leforditása után magyarázataival is kiegészitett. Isokrates teljes munkájának lefordítását tűzte ki magának célül.

Elbűvölően vonzotta a KELET-RÓMAI BIRODALOM 1000 éves kulturális és tudományos múltja amelyik az ÓKORI-ANTIK RÓMAI BIRODALOM UTÓDAKÉNT, egészen a késő-középkorig a nyugati részéhez viszonyítva, A CSÁSZÁRSÁG VEZETŐ - URALKODÓ területe volt.

Wolf fordításainak köszönhetően, számos írások lettek átmentve ebből a korszakból amelyek a későbbi történészek munkásságához alapul szolgáltak.

Wolf értelmezésének lenyomataként maradt meg a mai napig használatos Byzanz – Byzánci Birodalom – kifejezés, amelyik a Krisztus előtti Byzantion település nevére alapozott és amelyik helyén Konstantinápoly épült fel, habár **Nagy Konstantin császár és utódai sem** , **sohasem nevezték magukat ezen a néven** , a saját tudatukban ők a Római Uradalmat képviselték **és ennek bizonyításaként hivatalosan is áll a tény , miszerint ők csak Rómaiaknak nevezték magukat – ROMAIOI – a Görög nyelvben, és soha nem Bizáncoknak.**

A történetírásban csak sokkal később búvik elő ebből, a német Byzantistika – Bizantológia , amelyik atyjának Wolf van megnevezve szláv wikipédiákban is. Magyar nyelvű ismertetés erről, még várat magára.

Charakter und psychische Störungen cím alatt a német szöveg bőven foglalkozik Wolfnak valószinűleg anyjától öröklött, egész életében tartó depressziós lelki betegségével, üldöztetési mániáinak megmutatkozásaival. Megismétlődő meneküléseivel és mások iránti bizalmatlanságaival. Boszorkányságokban hiszékenységének klinikai megmutatkozásaiban, a mágiában és asztrológiában való hiszékenységével.

Olyan jelentős személyekkel került kapcsolatba mint Melanchton, Oporin és Fugger valamint Tycho Brahe, mégis környezetétől nem elfogadott, önvádolatban élt.

Egyik követője Jakob Degen volt.

Megjelölt irodalom itt: a német Byzantinistika atyja – Der Vater der deutschen Byzantinistik. Das Leben des Hieronymus Wolf von ihm selbst erzählt. Dt. Von Hans-Georg Beck, München 1984 (Miscellanea Byzantina Monacensia, 29)

Innen ered tehát a jóhiszemű utókor történelemszemléletének megtéveszttetése.

Bonfini azt is írta, hogy Hunyadi János anyja ősi görög császári vérből származott.

Szinte bizonyos, hogy az Elisabeta Palaeologa névre utalás már egy későbbi betoldás , de erről majd a továbbiakban. (Találunk-e vajon Bizánc kifejezést Bonfininél? Sehol, esetleg a helytelen fordítások vagy a beszedések utáni hamisitások-átírásokban. Bonfini Palaeolog kapcsolatra sem utal).

Tisztábban, világosabban értelmezzük magyar történelmünket kedves olvasó, ha a jövőben odafigyelünk, hol, mikor, melyik korra és ki alkalmazza a Byzánc megjelölést, mert ha ezt szem elől tévesztjük, hamis történelemtudatot kapunk.

Nincs nagyobb megtévesztése a történelmi szemléletünknek, mint amikor a 20-ik században, Hollós-Corvinus-Hunyadi János és Mátyás király koráról Bizáncot és nem Rómát olvasunk.

Byzas Király városa:

Niszosz király , az ősi Görögországban Athén közelében, Megara város uralkodója volt.

Egyik fia **Byzas** mielőtt a saját települését megalapozta volna, orákulumhoz-jósnőhöz fordult, mondaná meg neki hová kell telepednie. A jósnő azt válaszolta telepedjen a ''Vakok földjének túloldalára''. Megarai telepeseivel az ''Arany-Szarv'' öböl mellékét találta, ott ahol az öböl a Boszporusszal találkozik és a Márvány tengerbe ömlik. Ez a Chalcedónia-Kadiköy túloldala volt, a Boszporusz Európai oldala. Úgy értelmezte, vakoknak kellett lenniük a Chalcedón telepeseknek, amikor nem látták mennyivel előnyösebb terület ez, az Ázsiai túloldallal szemben. Két kicsiny halászfalu, Lygos és Semistra területén épült fel, Krisztus előtt **667. BC** , **Byzasnak** a jósnő által kiválasztott városa.

Byzas király Byzantion városa fennállt kr.e. 657 és kr.u. 224 előtt.

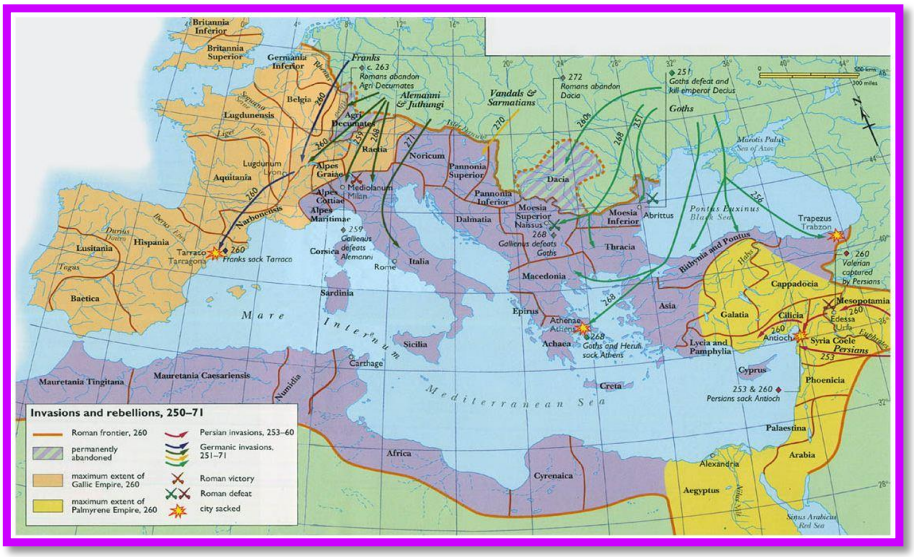
A Görög Byzas király neve lett aztán a város névadója is. Görög nyelven ez *Byzas , genitiv formája Byzantos.* **Az eredeti görög BYZANTION névből keletkezett a latinosított** Byzantium. Fontos kereskedelmi központtá nőte ki magát ez a város, a Fekete tengerhez viszonyított kedvező fekvése miatt is. Krisztus után **196 AD –tól** Római hadsereg ostromolja, Septimus Severus uralma alá kerül.

I Constantinus római császár vagy Nagy Konstantin (272. – 337.AD) :
Naissus a mai Nis városában született és Kr.u. 306-337 között volt Római császár.

Battle of Naissus – a mai Nis városa. Gótok támadják a Római Birodalom területét kr.u. 267 - 269 között.

Hite felől a mai napig találgatások lebegnek – nem véletlenül, miként az sem véletlen, hogy *I Konstantinus volt az első keresztény császár – akármit is írkál róla a késői utókor.*
Kezdetben a Római birodalom nyugati részét tartotta uralma alatt – Britanát, Galliát, a Germán provinciákat és Hispaniát. Övé volt a Birodalom legnagyobb hadserege.

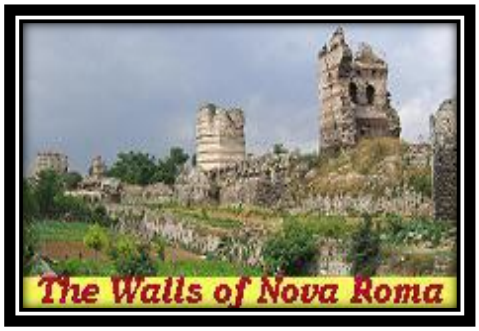

Germánok támadásainak kiterjedése a Római Birodalom ellen.
És itt bizony nincs Bizánc seholsem kedves olvasó, mert itt ezen a területen csak a RÓMAI BIRODALMAT ismerték a korabeliek úgy mint a későbbi 1557-ig , a saját RÓMAI őskorukban élők is valamennyien. A Bizáncot csak a 17-ik 18-ik századokban terjesztették , történelmi tudatunk és tisztánlátásunk nem kevés megtévesztésére. 1557 –ben is csak egyetlenegy germán Wolf saját agyszüleményét írta le először, a Byzancot a Fuggerék könyvtárában talán, mert ott is dolgozott. Amit a korabeli sajtó terjesztésének

korlátolt határai miatt csak 100 - 200 év leforgása alatt tudtak bevinni a közforgalomba. Kik is voltak tehát a Rómát támadó barbárok valójában? Akik nekünk csak a barbár Attilát adagolták...?
Talán tisztázza ez a felismerés nekünk MÁTYÁS KIRÁLY OLASZ TUDÓS HUMANISTÁJÁNAK és TÖRTÉNETIRÓJÁNAK – *ANTONIO BONFINI-NEK sorait, amikor azt irja, hogy Hollós-Corvinus Jánosnak édesanyját a Római császári család vérségi rokonságában kell megtalálnunk.* (A későbbi összevissza irkált ilyen meg amolyan itáliai családdal magyarázgatott félrevezetéssel nem foglalkozunk. A morzsinaiakra már szót sem pazarolni, hiszen ***SZENT LÁSZLÓ*** **Turul házából igenis volt RÓMAI CSÁSZÁRI VÉR az ősi Görög császári házban, és ez az ami számít.)**

AD 313-ban Liciniusz lett a Keleti részek császára.
I Constantinus kapta a Birodalom Nyugati részét.
Az úgynevezett Milánói ediktumról:
Galerius rendelete 311-ben volt az első , kereszténynek szabad vallásgyakorlást engedélyező rendelet.
Két év múlva miután legyőzte Maxentiust, Konstantin Milánóban találkozott Liciniussal ahol közösen adtak ki egy dokumentumot amelyben a keresztények szabad vallásgyakorlását, mindenki számára szabad istentiszteletet biztosítottak. A keresztényektől korábban elkobzott épületeiket és templomaikat visszaadták.
Minden keresztények elleni eljárást hatálytalanítottak és eltöröltek.
A latin szöveget Licinius küldte el Nikomedia elöljárójának és Lactantius őrizte meg.
Ezt a dokumentumot nevezték el tévesen a Milánói Edictumnak.
1891-ben a német O. Seeck mutat rá először, hogy úgynevezett Milánói Edictum nem létezett.
Az egyetlen vallási türelemről szóló ediktumot Galerius adta ki 311-ben.
A legtöbb történész nem vett tudomást ezekről az adatokról.
1913-ban a Milánói Ediktum ezerhatszázadik évfordulóját terjedelmes irodalom kíséretében ünnepelték több országban .
A valóság viszont: a Nikodémiában Licinius által 313-ban közhírré tett Ediktum tulajdonképpen a Galerius által 311-ben kiadott Ediktum megerősítése volt, ugyanis az eredeti utasítások nem mindenütt és nem kellőképen lettek kivitelezve.
A Constantin és Licinuis által Milánóban 313. márciusában kiadott dokumentum nem volt Edictum, hanem levél volt a birodalom Kis Ázsiai és általában a Keleti részek generálisai részére amelyben utasítva lettek a keresztények iránti bánásmódok kivitelezéséről. (részletesen erről A.A. Vasiliev , History of the Byzantine Empire 324-1453 c. könyvéből 48-53 old. az angol nyelvű kiadásból) Constantin számos templomot építtetett, Rómában a Szent Péter Bazilika és a Lateran Bazilika is az ő nevéhez kapcsolódnak. Palesztina különösképpen érdekelte miután édesanyja, Helena, zarándoklata alkalmával ott találta meg az **igaz keresztet Jézus-Keresztjét**. Jeruzsálemban Jézus sírjának helyén a Church of the Holy Sepulchre, az Olajfák hegyére Constantin a Mennybemenetel templomát, Betlehembe a Church of Nativity templomot építtette fel. Constantinápolyban az Apostolok templomát és a Szent Irene templomot valamint a Szent Sophia templom alapjait is Constantin kezdte el építeni. Uralkodása alatt több templomot épít Antioch, Nikomédia és Észak Afrika területén is. (53.old)
314-316-317-ben Constantinus Liciniusszal csatázik, majd 317-ben békét kötnek. 313-ban Liciniusz feleségül vette I Constantinus féltestvérét Constantiát – Mediolanumban .
Licinius Moesia Superiorban született (263-325). 308-tól – 324-ig volt római császár.
320-ban Licinius visszavonta a milánói ediktumban deklarált vallásszabadságot és Keresztény üldözésbe kezdett.
324-ben Constantin győzelme Licinius seregei felett – Liciniust kivégezték.
I Constantinusz lett a teljes Római Birodalom egyetlen császára.
Ekkor kezdődött meg a Kelet Római Birodalom felvirágoztatása.

I Constantinus kr.u.324 – től újraépítette BYZAS városát és *NOVA ROMA-ÚJ - RÓMÁNAK* nevezte el.

A szárazföld felől megerősített védőfal övezte Nova Roma - ÚJ RÓMA városát.

Európában 313-ban kiadott Milánói ediktum – azaz a levél - és a 325-ben tartott nikaiai zsinaton kiadott keresztény hitvallásról ismert kiegyezés az első amely a Római Birodalomban engedélyezte a keresztény vallást.

Lactaniustól (241-320) kezdve sokan <u>I Constantint tartják az első keresztény császárnak.</u>

Itt egy figyelmeztetés: ''történelmet formál'' Lactantius cimmel. Felhívja a figyelmünket , miszerint Lactantius mindent elkövet, hogy a nemkeresztény uralkodók rossz fényben tűnjenek fel. I Constantinust megelőzőkről csúsztat, ferdít, elhallgat, sőt konkrétan hazudik. Történetírása elfogult – csak alapos forráskritikával kezelhető – még úgy sem megbízható – hisz csak töredékes irodalom maradt fenn és a valódit nehéz kideríteni.

A drága és életetadó Szent Kereszt mélységes tisztelete a bizánci hagyományban
A Szent Kereszt – Krisztus Keresztje amelyen meghalt a világ üdvösségéért.

A Sajószentpéteri Görög Katolikus Egyházközség: Szentpéteri Levelek 2011. szeptemberi számából.

A Szent Kereszt megtalálása: Nagy Constantine császár (306-337) megbízásából készültek a Kálvária hegyre épült Martyrion bazilika, valamint a szent sír fölé épitett föltámadás székesegyháza amelyet Anasztasisnak hivtak. Constantine császár édesanyja szent Heléna császárnő (ca250-ca330) akkor látogatott el a szent városba 326-328 között, a templomépítés költségeit valamint a szegények megsegítésének intézményeit rendezni. A hagyomány ezért az Ő érdemének tartja a Szent Kereszt megtalálását (v.ö. Szent Ambrus: Szónoklat Theodosiusról 43-46) . A Szent Kereszt tekintélyes részét fiának Constantinnak küldte Konstantinápolyba, egy másik részét Rómába küldte amit később a jeruzsálemi Szent keresztről elnevezett bazilikába helyeztek el. A legnagyobb rész a Kereszt Kápolnába lett elhelyezve.

Icona ortodossa bulgara di
Costantino I. – ed Elena con la Vera Croce
A Szent Kereszt - Szent Helena és fia I.Constantine császár
(Bolgár zománckép az Olasz nyelvű Wikipédiából)

Tableau-reliquaire de la Vraie Croix
Reliquaire de Byzance, XI.
Musée du Louvre (Franciaország)

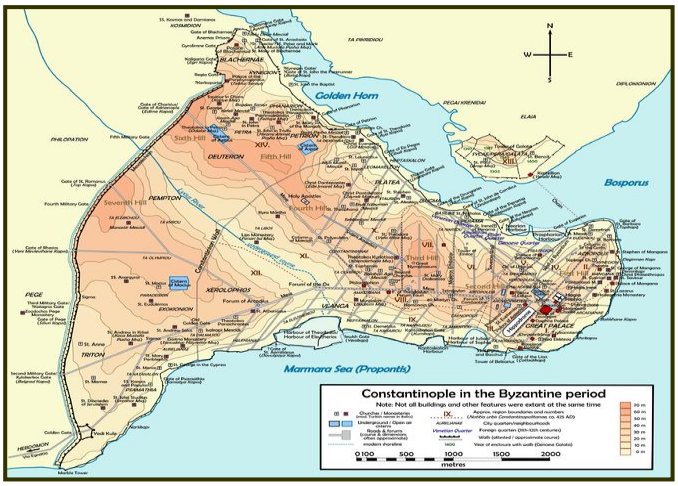
A Szent Kereszt Ereklye – Visoki Dečani (Viszoki Décsáni) - Szerbia

Szentpéteri levelek-ből tovább: A kereszt a zsidóknak szégyenfa volt, a rómaiaknak pedig kivégzési eszköz. A kereszténynek azonban a győzelem és a megváltás jelképe, különlegesen mély tisztelet tárgya. Az ősegyház elegendő és kézzelfogható bizonyítékot ad a Szent Kereszt tiszteletét illetően. **I Constantin révén a béke biztosításával és az igazi kereszt megtalálásával (AD 326 körül) a szent kereszt mélységes tisztelete általános és népszerű lett.**

I Constantine halála (337) után ***NOVA ROMA - ÚJ RÓMA, új nevet kap, felvirágoztatójáról - CONSTANTINOPLE – Konstantin városa lesz .***

Flavius Aurelius Constantinus Augustus – Nagy Konstantin császár
(Niš A.D. 272 vagy 273. – Nikomedija A.D. 337.)

Az Aranyszarv öböl, a Boszporusz és a Márvány Tenger – Constantinian Wall a Konstantin által **324-ben** felépíttetett **NOVA ROMA** szárazföld felőli védőfal vonalával. Byzanc egy először 1557-ben napvilágot látott szóhasználat, késői betoldott elnevezés. **A korabeliek számára idegen megjelölés**.

A Római Birodalom területe I Constantine császár idejében

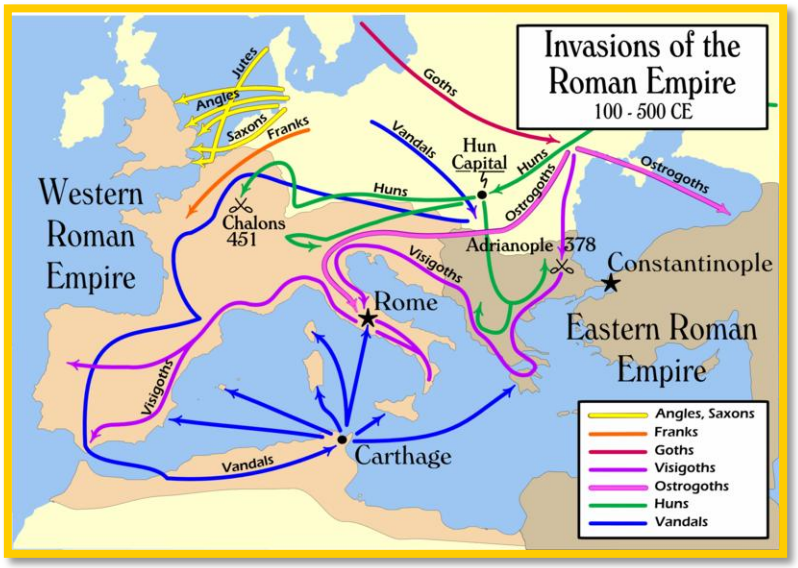

A Római Birodalom és tartományai

A Római Birodalom (latinul *Imperium Romanum)* az ókori Róma által létrehozott államalakulat volt a Földközi-tenger medencéjében. Örökségét közvetlenül a KELETRÓMAI BIRODALOM vitte tovább, melynek fővárosa KONSTANTINÁPOLY, de kulturális hatásai a mai napig érezhetőek az európai élet számos területén.

A Kelet Római Birodalom fővárosa, földrajzi fekvése és kereskedelmi vonzereje által, Constantinople lett az összekötő kapocs Európa és Ázsia között.Kulturális, kereskedelmi

és diplomáciai mágnessé vált. Stratégiai fekvésének is köszönhetően felügyelete alá került úgy az Ázsiából Európába mint a Földközi Tenger és a Fekete Tenger közötti forgalom.

Nyugat Római Birodalom ---------- Kelet Római Birodalom
Kik is támadták Rómát 100 és 500 között? És kiket is támadtak a Hunok?

A Hunokon kívül: Vandálok, Ostrogótok, Visigótok neveit olvassuk Rómába betolakodók között. De mivel a megtelepedett lakosságot nem volt érdek jegyzetelni, talán mert azok nem hóditottak senkitől semmit, hát kimaradtunk. Gondoljuk mi. **Nem úgy Lisznyai K. Pál (1630-1695) ev. ref. főiskolai tanár, krónikaíró, aki 1692-ben kiadott MAGYAROK CRONICAJA c. munkájában** igen cifra történelmet kerekitett nekünk. Az erdélyi Szászoknak meg a Székelyeknek mindenképpen, szerinte: ...'' 381-ben Attila a Gepidákat és azok között az erdélyi szászokat is meghóditotta vala, mert az erdélyi szászok nem egyebek hanem Gepidák és Attilánál és a Magyaroknál sokkal régebben laknak Erdély Országában. Tehát az erdélyi szászok akkor mentek Erdélybe lakni amikor a Gepidák, vagy mikor a Gottusok, Ostrogottusok, Visigottusok...és amikor Árpád a magyarokat harmadszor hozta Scithiából Európába An. Chr. 744, osztán An. Chr. 749-ben Erdélybe érkeztek ott németül beszélő Szászokat találának, és a' Magyarok a' Szászokat meg is hódoltatták.'' **A 793-as esztendőre Bonfini lib.Decades I.Fol. 143. foglaltakat cáfolja miszerint** Carolus Magnus 793-ban a Saxokat az elpártolásért újjólag meg-hódoltatá, és hogy többé el ne pártoljanak Carolustól, Saxoniának negyed részét felvévé Erdély Országába bé vivé. A Saxokat ott megtelepité...és a megmaradott Saxokat Pannoniában szintén megtelepité, és Saxonia egy részét Magyar-Országba lehozatá,... egy szóval Saxoniának nagyobb részét Saxoniából ki hordá, és Pannoniában, Magyar-országban és Erdélyben megtelepité. Amelyekből az következik Bonfini szerint, hogy 793- esztendeje előtt Christus születésének Erdélyben szászok nem laktanak. És, hogy Carolus M. Erdélyt, Magyar országot valaha meghóditotta vólt. És azután vitte olyan szabadoslan Magyar-országban, és Erdélyben a Saxokat. (''És ***Bonfinius*** nagyon vétkezik itt is ezt mondván: Mikor Pipinus a' Nagy Cárolus fia az Hunnus Avareseket Pannoniában megveré, akkor a' magyarokat verte meg.Lásd fellyeb ad an. Chr. 446. 791.'' – a Cronica 249-ik old.)

Első felelete Bonfinire: Hogy Carolus M. A két Felsőbb Pannoniát abban a Hunnus Avareseket megbírta és győzte vala An. Chr. 774-795, igy volt. De mivel a' legalsóbb Pannóniát, melly vagyon Landor Fejér vár felé, igaz Magyarok birják vala, valaha Cároly Császár bántotta volna, az nem igaz.

Második felelet: Soha sem Magyar-Országot sem Erdély-Országot Carolus nem bántotta, mert ott igaz Magyarok uralkodtak. Erdélyben Gyula nevű kapitány, Magyar-Országban penig s' alsó Pannóniában Árpád Fő Kapitány parancsoltanak. És ezért nem igaz, hogy Magyar-Országba a németeket és Erdélyben penig az Erdélyi Szászokat Carolus M. vitte volna. ..... És amikor An. Chr. 1190. amikor a Németek, Saxonok Canahán földjéről vissza fordulván mentek vala lakni Erdélybe, de akkor ők nem egyebet cselekedtek, hanem az Erdélyi régi Szászok számát csak szaporították.(243.old.)

Szilágyi Sándor: Erdélyország története különös tekintettel mívelődésére II. 1866-ban kiadott munkájában a **XI.** fejezetben az adott kor lehetőségei szerint átfogó tájékoztatást ad ''a dákok, gothok és a szászok egyek'' elméletgyártókról.
Lisznyai mellett aki szerint gepidák a szászok ősei, egész sor szász nevet sorol fel pl. A késmárki Fröhlich Dávidot kinek 1641-ben kiadott munkája ''Az ős német-magyar szepesi és Erdélyi Ember''. Utánzói között tudományban és szorgalomban egyszersmint elfogultságban és ábrándozásban egy sem múlta felül Tröster Jánost az '' ó és új német Dáciája'' – járól szóló négy könyvével. És épültek az elferdített rossz alapon a hipotézisek fellegvárai a névhasonlatokból származó hosszú ''következtetések''. A világ minden népét összehordja Erdélybe mert a gallus, czimber, goth és dák és szász ezek mind egyek, valamint a szarmaták sem egyebek mint a német scythák, s az amazonok sem mások mint a szász asszonyok ősei, meg Attila is az Edler szótól kapta nevét, s a run írás sem egyéb, mint a szászok őseié. **Különös gondot fordít Istvánfinak és Reichersdorfnak cáfolására, kik munkáikban azt állítják, hogy a szászokat II. Géza telepíté Erdélybe,** még több, küzd azokkal kik nem hiszik, hogy Nagy Károly előtt szászok laktak volna az országban....a magyaroknak hun származását megengedi ugyan, **de ő a hunokat is német eredetűeknek tartja**... De midőn ekképp az egész világot, az ókoron kezdve germanizálja, s germanizálja különösen a dákokat vagy gétákat (kiket Lisznyai szlávoknak tart) nagy bajba keverve magát, hogy .... De ez irány, ily nagy mérvben űzve, ellentmondásra talál még a szászok között is. Frankensteini Frank Bálint, a költő és jogtudós, aki gazdag ismeretei, fényes állása folytán jelentékeny befolyást gyakorolt Erdély sorsára, nem volt barátja azoknak, kik a szászokat és dákokat összezavarják. Éppen ezek ellen írta s adta ki **1696-ban** munkáját *Az erdélyi nemzetek s különösen a szászok eredetéről,* mely már a következő évben két új kiadást ért.
Különösen azok ellen küzd, kik az Endre-féle adománylevélt czéljaikhoz képest meghamisítva használták fel, *donatus* (ajándékozva) szót csúsztatva a *vocatus* (behívta) helyett. II. Géza telepítése mellett harczolván, nem minden él nélkül mondja egy epigrammjában: ''vendég voltam hajdan, midőn a vad tatár pusztított, ó bárcsak most is vendég (**hospes**, így említtetnek a **szászok** az Endre-féle oklevélben) volnék.'' A székely szót a scythától, s az oláhokat a rómaiaktól származtatja. E munka, első megjelenése évében Frederici János által némi módosításokkal németre fordítva megjelent.

Mindezek daczára a goth leszármazás véleménye még sokáig fenntartá magát, s nemcsak több annalista irataiba csúszott be, hanem a történetirodalom oly terén is, mellyel legkisebb rokonsága sem volt, talált pártfogókra. (Nos, a fentiek megismerise után, a jövőben meggondoltaban kell reagálnunk a románokra fogott dákóromán elméletekre.....még meggondoltabnak kell lennünk az olyan egyszerű és mégis nagyot hamisító betűösszekevergetésekre, mint pl. arra hogyan lett a ***d***onatus-ból a hamis ***v***ocatus, és ez a betűkevergetéseiknek még csak a kezdete, sem...)

Lisznyai Kovács Pál (1630-1695) ev. ref. főiskolai tanár krónikaíró 1692-ben kelt CRONICAJA-ból az idevonatkozó sorok idézete a 242.oldalról:

1073- Esztendőre, lásd ide aláb e' következendőket: *Istvánfi nevű historicus* igy szól: Az Erdélyi Szászok Cáptalannyában és régi leveleiben az vagyon megirva, hogy Anno Christi 1073. második Geiza Magyar-Országnak a' Catalóguson kilenczedik Királlya, Sz. László Királynak öttse hozta vólna ezeket a' Szászokat Saxóniából Erdélyben. *Felelet:*Ott nem a' vagyon; hanem csak ez hogy ez a' Geiza Király sok szép szabadságokkal és Nemességekkel ajándékozta vólt meg. An. Chr. 1073. Az Erdélyi Szászokat.

♣♣♣

donatus – ajándékozta... vagy **vocatus – behívta...?**

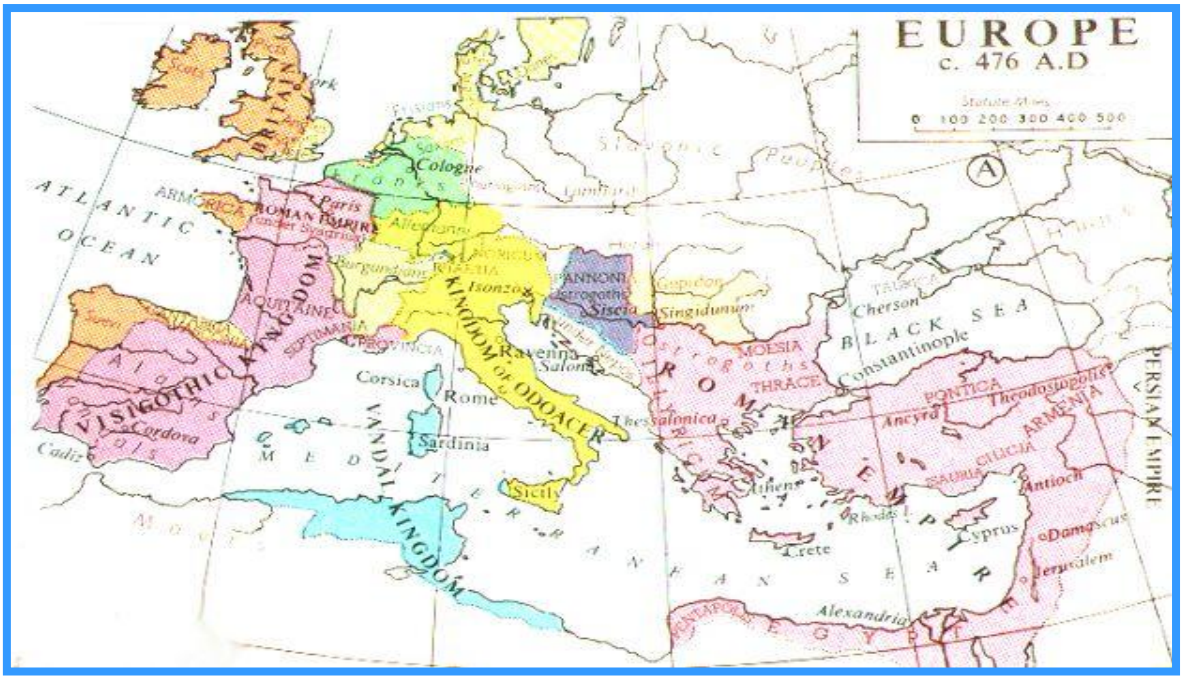
akár egyik, akár másik a megfelelő**,** bizonyíték ez arra, milyen jól ment az idegeneknek a magyarok földjén, csupa ''donáció'' meg ''vocáció'' ajándékvárás volt a legnagyobb gondjuk.

És mit kaptunk helyébe?

Nem mást, mint azt amiről most is kopog a számitógép. Hamisítást hamisítások után...

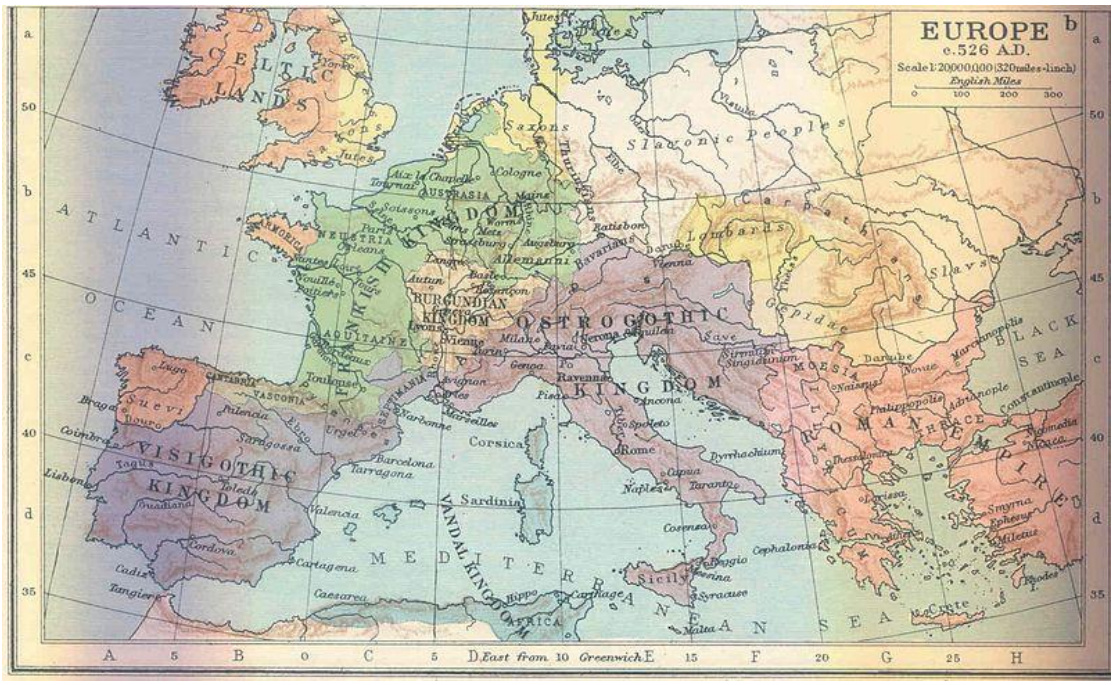

A Keleti és a Nyugati Római Birodalom területe kr.u. 460-ban

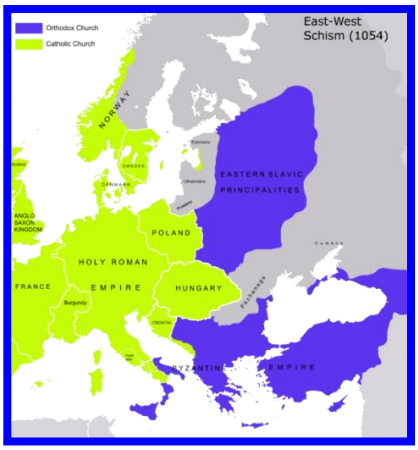

Az eredeti Római Birodalom – ROMAN EMPIRE Európában, a germánok támadásai kr.u. 476 körüli években, Constantinople a főváros. Nyugat Róma germán megszállás alá került. Minket akkor Gepidáknak, Ostrogotoknak is hivtak? Vagy csak egyszer-máskor azok is megszállták a területünket? Állítják ők.

Ja, mert nekünk mindig mások rajzolgatják az abroszainkat.

Kr.u. 526 körül a Római Birodalom központja Konstantinápoly.
Roman Empire 526 A.D. A nyugati részek az osztrogoth-ok megszállása alá kerültek.
(hangsúlyozzuk: csak megszállás alá kerültek, mert ilyen olyan 'megszállások' mindig voltak)
Lombard és Gepida megszállások a Magyarok Kárpát –medencéjében?
Itt kellene keresni az úgynevezett ''honfoglalás'' kitaláció gyökereit is. A Magyarok őshazáját.
Mert nem jöttünk mi soha sehonnan. Az Ostforschungot mások találták ki ránk.

1054-ben a nagy Kelet-Nyugati Egyházszakadás évében és még jó 500 évig bizony szó sem volt ''Bizánc''-ról, bármennyire is erőltetnék most valakik. Ott bizony, csak Római Birodalom létezett.

A magyarok eredeti igaz kereszténysége itt uralkodási manipuláció áldozatává lett sűlyesztve.

1054 előtt az egyetemes keresztény egyház legfőbb méltósága a konstantinápolyi pátriárka volt. 1054-ben IX. Leó pápa küldöttséget indított Konstantinápolyba (itt vált közismertté az állítólagos Donation of Constantine forged Roman imperial decree – Konstantin ajándékozása- legnagyobb történelmi hamisítvány amelynek alapján a nyugatiak azon munkálkodtak , hogy Kerulláriosz Mihály görög pátriárkát rávegyék a római pápa fennhatóságának elismerésére. Kerulláriosz ezt visszautasította, mire a követség vezetője kiközösítette Kerullárioszt, aki válaszul kiközösítette a követség minden tagját. A nyugati egyházat képviselő küldöttek cselekedeteinek már a korabeliek szemében is kétséges volt a jogalapja. 1054 Kelet-Nyugat skizma –egyházszakadás választotta szét a kereszténységet dogmatikus, teológiai, nyelvi, politikai és földrajzi értelemben is két részre. 1204-ben a negyedik keresztes hadjárat során a keresztesek a törököknél is nagyobb kegyetlenséggel gyilkolták és kirabolták Konstantinápolyt és a nyugati egyházhoz húzó pátriárkát (magyarán a sajátjukat) neveztek ki. 1274 és 1439 körül is folytak a tárgyalások, Zsigmond király V. Alfonz aragón királyi udvarral is tárgyalt erről. A konstanzi zsinat 1414-1418 között ülésezett , összehívói a legtekintélyesebb párttal rendelkező XXIII-ik János ellenpápa és Luxemburgi Zsigmond voltak. (Husz János császári menlevéllel jelent meg itt. A parancsot, hogy nem mondhat misét, nem tartotta be ezért 1415 július 6-án máglyán megégették.)

Luxemburgi Zsigmond , magyar király, német-római császár
(Prága 1368. – Znaim, Morvaország 1437.12.9.)

A zsinat elnöke Luxemburgi Zsigmond volt, 600 résztvevő jött össze, a viták témája az egyházszakadás felszámolása volt. A zsinat kijelentette, hogy nem oszlatható fel, amíg a szakadás teljesen meg nem szűnik, még akkor sem ha a pápa vagy több főpap is távozik.

Az előbbi tárgyalások elismerését az ortodox egyház visszautasította, mondván hogy a küldöttek jócskán túllépték hatáskörüket. Konstantinápoly eleste-1453 után , 1484-ben e városban megtartott ortodox zsinat elutasította az utóbb megtartott firenzei zsinat határozatát is, ezzel végleges lett az egyházszakadás. (Mátyás király 1483-ban Alsó-Ausztria és 1485-ben Bécs körül harcolt. Ez nem véletlen. Bővebben erről a 4-ik részben)

Latin Empire – a keleti Latin Birodalom

1202-1204 utáni Crusader States – Keresztesek által szétosztott államalakulatok.

Konstantinápoly 1204-es lerombolása és tömegmészárlása után, a sárga szinű területek kerültek a ''szentföldi lovagok'' tulajdonába. A piros szinű területek maradtak a <u>Kelet Római</u> Birodalom maradványaként Görög tulajdonban. A legyengítettek helyzetét használták ki a szomszédok , miként a Bolgárok is, a saját területeik kiterjesztésére. A zöld szinű terület a támadás indittatásával vádolt Velenceiek kezére került.

Keresztesek negyedik hadjárata Konstantinápolyt ostromolja 1202-1204-ben

♣♣♣

1453 május 29-én az Ottománok győzelmével , elesik Konstantinápoly. Törökország legnagyobb városa lett, Istambulnak nevezték el, habár ez a név csak 1930-ban lett hivatalos.
(részletesen a továbbiakban)

♣♣♣

Égi tünemény Konstantinápoly végzetes éjszakáján ?
(részletesen a továbbiakban)

♣♣♣

A Hosszú hadjárat 1443-ban , Hollós-Corvinus-Hunyadi János hadjárata Niš környékén.
(részletesen a továbbiakban)

Antonio Bonfini:
Corvinus János kormányzóságának negyedik, a keresztény üdvösségnek pedig ezer fölötti négyszáznegyvennyolcadik esztendejében 1448. , 22 ezer emberrel kivezette e seregét Magyarországról. E háborúra megnyerte szövetségesül a hegyi Oláhország úgynevezett vajdáját. A mindig nagy dolgokra vállalkozó Corvinust elsősorban az apostoli legátus követte, a coroni püspök, az előkelőek közül Pelsőci Imre, ennek fivére László, Marcali Imre, Rozgonyi Rajnáld, Szécsi Tamás, Tallóci Frank, Dalmácia és Horvátország kapitánya, **Székely János Corvinus unokaöccse. Elsőként Corvinus unokaöccse, az oláhok kapitánya vonult harcba a könnyűlovassággal.** Rengeteg sebesültet veszítve is kénytelenek voltak helytállni a háromnapos ütközetben. **A légiók kapitányai közül elsőként Székely esett el, Corvinus pedig amikor látja, hogy az unokaöccsét megölték, több zászlót elvettek, és a sereg futni kezdett, nyomban otthagyta a tábort és egyedül menekül, hogy az országot ne fossza meg hű őrétől. A török véres győzelmet aratott, odaveszett a két Imre, László, Szécsi Tamás Frank bán, Székely János, Corvinusnak a nővérétől való unokaöccse.**
Corvinusra , akiről elmondtuk, hogy sebesen elfutott, kellemetlen és hányatott sors várt.
Ezernégyszáz-negyvenkilencben 1449. újra fellángolt a török háború. Amikor II Murád tudomására jutott, hogy Gyurágy despota eleresztette Corvinust, rettentően felbőszült, mivel a despota nem köszönte meg neki a fogoly átengedésével azt, hogy visszahelyezte őt a királyságába. Büntetésből Ráczország határára eresztette Feriz béget, három légió kapitányát, helyre állíttatta vele a Morava partján fekvő és a sok háborúságban tönkrement Krusevácot. A béget utasította, hogy a despota területét innen támadja, tűzzel-vassal földjeit pusztítsa, így büntesse meg a hálátlanságát.
A török a pannon házak és templomok ellen fordul, és fényes készülettel alászállt Mysiába, melyet Rácországnak neveztek.
Ezer fölötti négyszázötvenegyedik **1451.** esztendőben önkéntesekből hadsereget állított Corvinus, és legelőször Giskra Jánost, az összes gazember vezérét támadta meg Losonc városka közelében. Gazemberekből és nemtelenekből állt ez a fajzat, csak közlegényekből verődött össze, váracskáik voltak, amelyeket vagy erővel elfoglaltak, vagy frissiben maguk építettek. Szerzetes módra testvérnek hívták egymást, mégis bestiális szokásokat tartottak. (Bonfini: Hetedik könyv, 14 old.)
Ezen időkben, a megkoronázandó gyermek László, Cilli grófjának a tanácsára Bécsben az összes főúr beleegyezésével, az országgyűlésen Corvinus Jánost besztercei gróffá tette kinevezte az ország örökös kormányzójává , **megerősítette nemzetségének hollós címerét, és mert Magyarország lehulló koronáját az ő vitézsége tartotta fenn, kibővítette azt egy**

ágaskodó oroszlánnal, mely a királyi koronát tartja. (ami azt jelentette, hogy Hunyadi János a magyar szent koronát az idegenek részére védelmezte, Cilleivel az élükön, miként azt a továbbiakban láthatjuk majd).
A király kiskorúsága idejére Magyarország ügyeit Corvinus, Csehországot Podjebrád, Cillei Ulrik Ausztriát intézte. A főhatalom megmaradt Cillei Ulriknál, a kiskorú László király nevelőjénél.
Cillei nem késlekedik ármánykodással, gyülölettel Corvinus életére törni. László is sajnálta és szégyelte, hogy Cillei sugalmazására aljas cselt vetett Magyarország hatalmas és híres védelmezőjére. Cillei ármánykodása lelepleződvén, minden reménye odalett, hogy Corvinust elteheti láb alól.
Ezer után négyszázötvenedik esztendőben **(1451-ben)** meghal **II Murád**. A török birodalmat fia, Mahomet – II.Mehmed **(II.Mehmed, szultán 1451 februártól, haláláig 1481 május 3-ikáig)** vette át. Uralkodásának harmadik évében Ázsiából és Európából minden csapatot és segitséget összeszedett amit tudott, aztán a tenger és a szárazföld felől is törni kezdte **I.Constantine által kr.u. 324-ben megkezdett és kr.u. 330-ra újjáépitett Nova Roma – Új Róma majd 337-től I.Constantine halálát követően a császár iránti tiszteletből az utókor az ő nevéről, Constantinoupolis – Konstantin városának** elnevezett erődítmény falait. Az ostrom ötvenedik napján elfoglalta a várost, az ellenség öldökölve száguldozott, mindent lerombolt, az ellenség nem irgalmazott sem kornak sem nemnek. Bemocskoltak és megszentségtelenitettek mindent , leginkább a templomokat. Annyi bűnt követtek el, hogy annál több nincs. **Palaeologus XI.Constantine** , hogy becsülettel haljon meg, az ellenség sűrűjében harcolva esett el, és csak köpönyegéről ismerték fel. A **város** tehát az üdvösség ezer fölötti négyszázötvenharmadik évében - **1453**. a keresztény társadalom legnagyobb fájdalmára barbárok és pogányok hatalmába került, ’’**a római birodalom megszűnt létezni’’ (Bonfini: A magyar történelem tizedei, Nyolcadik könyv 2. oldal, Kulcsár Péter fordításában).**
Most érthető, hogy nyugaton miért szedték be és titkolták meg átírkálták Antonio Bonfini nagy humanista professzor könyveit.
’’Konstantinápoly pusztulásának híre minden hívőt rémülettel töltött el, leginkább a szomszédokat akik azonnal romlásukat érezték. Mahomet – II Mehmed - a görögök meghódításától felfuvalkodva, nagyobb terveket dédelgetett’’- Bonfini.

Mielőtt az 1453-as évvel folytatnánk, néhány **elhallgatott tudnivaló Hollós-Corvinus-Hunyadi Jánosról:**

Szeremlei Samu: -’’Az ország egyik legfőbb méltósága’’

Hunyadi Jánosról szóló írásokból, legrégibb emlékeimből ma is kiemelkedik az a rész ahol valaki-k azt írta(ák) róla, hogy írástudatlan volt és, hogy Mátyás fiát többfelé vitte magával aki apjának tolmácsa is volt. Már nem emlékszem ki és hol írt ilyen kitaláció képtelenséget akkor, de gondolkodjunk csak: Fiatalkorában Ozorai Pippo tanítványaként úgy Magyarországon mint Olaszországban is igen magas körökben volt járatos. 1441-től Hunyadi János a temesi főispán (milyen hivatás is ez?), majd az Ország Hadvezére, Magyarország Kormányzója (ez ugye a király utáni első embert jelentette akkor is meg manapság is?), sókamara ispán (ez a kincstári hivatallal jár együtt), és mégis: ’’Hunyadi János írástudatlan volt.’’ ...
Magukat értelmiségieknek nevező emberek, mert hiszen azok, azonban még ma is, gondolkodás nélkül írják és csak ismételgetik: -’’Hunyadi János írástudatlan volt.’’
Két példa ezekről: Most, napjainkban a szabadkai Aracs művelődési folyóirat egyik számában a forrás megjelölése nélkül, Hunyadi János címmel szól a tömegtájékoztatás – ’’Hunyadi János nem tudott írni, írástudatlan volt.’’ Azt kellene gondolni, hogy egy ennyire lokálterület történelmével foglalkozó régész-történész elsőszámú feladata lenne, többévtizedes tevékenységének idejében, a rólunk magyarokról szóló minden forrást felkutatni és helyesbíteni, bizonyítani a tévedéseket.

Másik példa, a MTA tagja is volt Jakó Zsigmond – és Radu Manolescu: A latin írás története c. munkában az Általános Alapfogalmak fejezetből is kirívóan süvít-sikít a jeges képtelenség az olvasó félretájékoztatására: ’’... Amíg a XV.század közepén például Erdély vajdája, Hunyadi János sem tudott írni. ... ’’

Nem. Kedves olvasó, ez nem állja a valóságot. Lehetetlen. Egy ORSZÁG KORMÁNYZÓJÁRÓL, Európában korának leghatalmasabb hadvezéréről nem szabad szó nélkül hagyni az ilyen tudatos vagy meggondolatlan félrevezetéseket.

<u>Szerencsére, van kihez fordulni és kitől történelmünket tanulni.</u>

Szeremlei (Császár) Sámuel (Gelej 1837.09.4. – 1924.11.20 Hódmezővásárhely)
Történetíró 1871-től lelkész Hódmezővásárhelyen

Lelkész állása elfoglalásakor, A Pedagógia és Iskola Lapok című debreceni folyóirat méltatta: *’’Szeremleiben a fényes tudományos készültséget, erőteljes szellemet és papi jellemet tisztelte meg, sőt ... a modern tudományosság egyik legkitűnőbb képviselőjét hívta meg.’’*

Induljunk Hódmezővásárhelyre.

HÓD-MEZŐ-VÁSÁRHELY Története írta: Szeremlei Samu

II.kötet: **Az ököljog kora** – I.Istvántól a Mohácsi vészig – megjelent **<u>1901-ben</u>**.

Az Általános Kültörténet fejezetből: - *Az uradalom a Hunyadi János kezébe megy át, kit azonban Berezeg püspök attól koholt oklevél alapján meg akar fosztani. – Hunyadi az országgyűléstől kér igazságot. – A helyszíni tárgyalás és végzés. – Hunyadi beigtatása, sok birtoka s alföldi tartózkodása.*

..... A török, ugyanis, Szendrő várát elfoglalta, az ország déli vidékeit elözönléssel fenyegette, <u>Albert király rövid uralkodása után a nádor a trónkövetelők ügyeit akarta összezavarni</u> s a nemzet két erős oszlop férfiát, Hunyadi Jánost, ki mint hadvezér már Zsigmond óta kitűnő szolgálatokat tett a honnak és Újlaki Miklóst összeveszíteni, a mi azonban az ő fondorlatainak a lelepleződésével végződött. ... <u>Julián pápai követ biztatására</u> az ország rendei, ezek közt Rafael püspök is, oklevelet írnak alá, mellyel a királyt és Hunyadit a törökkel kötött béke megszegésére rábírják. Ekkor meg – történik a szerencsétlen várnai csatavesztés. De László, kinek a nádor makacs ellensége volt, királyivá, Hunyadi nemsokára az ország kormányzójává lesz, Henrik pedig ez árnyék világból elköltözik.... A püspök ki a Zsigmond féle okleveleket pénzért gyártotta, hogy oldalrokonait az osztozásból kizárja, azt hitte, hogy a nádort lefőzte: a nádor pedig, kinek az alávalóságról sejtelme sem volt, meg volt a felől győződve, hogy túljárt a püspök eszén, mikor ennek a hód.vásárhelyi uradalmat átengedte, mert azt ilyenképpen az ország leghatalmasabb férfiával, Hunyadi János kormányzóval állította ellentétbe, kinek e javak egy idő óta sajátját képezték s tényleges birtokában is voltak s hogy ő járt jól, mint a ki megkapta azokat a várakat és falvakat, melyekre számot tartott.

A rövidebbet mindenesetre a püspök húzta ki méltán országos meggyaláztatásban is részesült, mert csakhamar kiderült, hogy hozzá nem illően hamis kártyával játszott.
Ez időtájt, ugyanis, országszerte igen elszaporodtak a hamis oklevelek, melyek alapján egyik-másik úr és testület bizonyos jószágokat és javadalmakat álnokul követelt magának. **Hogy mily vakmerőséggel űzték e galád eljárást, képzelhetjük abból is, hogy az ország legfőbb méltóságai és leghatalmasabb urai sem voltak biztonságban tőlük. Ezek közé tartozott Hunyadi János is, ki ez időtájt Csanád megye főispánja, szörényi és temesi bán és erdélyi vajda volt, 1445-ben a várnai szerencsétlen csata után pedig az ország kormánya is rábízatott. Hogy e nemtelen kapzsiságnak útját vágják, az ország nagyjai elhatározták, hogy a hamis okleveleket lehetségig összegyüjtik s azok készítőit kinyomozzák. Igy jöttek rá arra, hogy a koholt oklevelek nagy részét a királyi jegyző fia, Zomlini(4) Gábor diák gyártotta, ki mesterségét annál szemtelenebb módra űzte, mert azt az ország igen előkelő családai és testületei (pl. a Kompolthiak, Széchenek, Csákiak, Erdődiek egy bácsi kanonok, Szabadka város, a telki egyház, több város Mára-marosban, némely kunok, zsidók, a váradi püspök – saját káptalana ellen!) is igénybe vették.** Az ország nagyjai Pesten összegyülvén, megállapították s a törvényben rendre elsorolták Gábor diák e hamisítványait, a melyek közt megnevezve találjuk a Herczegek számára készült két rendbeli iratot is.
Gábor megfogadván, mielőtt gonoszságáért a tűzhalálra adatott volna, maga is bevallotta az általa koholt okleveleket, melyekben egyre-másra hamisította a királyok és káptalanok aláírásait és pecséteit.(5) A gazság ilyeténképpen kitudódván, Hunyadi János az országgyűlés előtt bepanaszolta a Hercegeket a miatt, hogy az említett hamis oklevelek alapján magok kezére akarták játszani a hódmezővásárhelyi uradalmat és annak tartozékait a annak birtokából nemcsak Lőrincz nádort és fiait tudták ki a velök kötött egyezség szerint, hanem vele, az ország kormányzójával, is hasonlókép' akartak cselekedni, ki a kérdéses fekvűséget még Zsigmond kegyéből kapta és bírja teljes joggal, annyival inkább, mert azok Tamási Henriknek és Lászlónak tulajdonai nem is voltak, a mint ezt Gábor diák maga is bevallotta, noha nem tagadhatni, hogy ő, a kormányzó, kivel nem tudatták az új birtokosok beigtatását, nem is mutattak be beigtató és ítélet leveleket, a Héderváry-ággal kötött egyezség levelet megerősítette: most azonban az ország nagyjai előtt személyesen elpanaszolja rászedetését s jog sérelmeinek orvoslását kéri. Azok tehát a Herczegekhez megbízottat küldenek, ki a kalocsai káptalan képviselőjével együtt bekövetelje a Herczegektől a kérdéses iratokat, s őket személyök szerint az uradalom színhelyére, Hód és Vásárhelyre megidézzék.
A küldöttek mindketten nagy pontossággal eljártak megbízatásukban, személyesen felkeresték távoli lakásaikon a püspököt és testvéreit s elibök adták az országnagyok követeléseit. Mikor azonban ezek teljesítésének kitűzött határideje elérkezett, a Herczegek képviselője, Dinyeberki Miklós diák, azt nyilatkoztatja ki, hogy a követelt iratokat elő nem adhatja, de elismeri, hogy azok alapján a Herczegek magokat a hód-vásárhelyi uradalomba beigtatták, **''nem nyilvánosan, hanem titokban s a kormányzó tudta nélkül'', noha '' annak birtokában soha sem voltak s azt sem volt képes kétségtelen dokumentummal bizonyítani, hogy Henrik vagy Lőrincz nádor a hód-vásárhelyi uradalomnak valaha birtokában lettek volna.''** Másfelől ugyan ez alkalommal Pazoni Bereczk, a Hunyadi János és Abolnai Zsigmond, a kormányzó fiai, László és Mátyás, képviselőik, azt nyilvánítják ki, hogy a kormányzó elismeri azt, hogy Henrik és Lőrincz előtte a túlélőre szóló kölcsönös öröklési jogban egyeztek meg a hód-vásárhelyi uradalom tekintetében, s ő ez egyezséget Lőrincz nádor kértére meg is erősítette, azonban itt részéről, ki **''az *effélékben járatlan* s azokhoz nem ért, tévedést követett el, titkára pedig az időben szintén tájékozatlan volt, mert NEM VOLT TUDOMÁSA azon birtok ügyiratairól.'' (6).**

(6) ’’.... ipse dominus gubernator illiteratus exis-tens *hujus modi*,**consensum ex ignorancia et inadver-tentia fecisset, cancellarius autem suus superfacto possessi-onum praedictarum eo tunc similiter inscius exstitisset’’.**
(Az ’’illiteratus’’ szót mind gr Teleki, mind mások, a kik utána az oklevél tartalmát közölték, ’’a diák nyelvben járatlan’’-nak magyarázzák, némelyek meg épen ’’Irástudatlanénak értik, holott az illiterátusból szorosan sem egyik, sem másik értelem nem következik, mivel az jelen esetben a *hujus modival* állván kapcsolatban, nem jelent többet, minthogy *Hunyadi a doloqban TÁJÉKOZATLAN volt.* Hogy ezt, és nem egyebet értett alatta a levél szerzője, onnét bizonyos, mert a kanczellárius tájékozatlanságát is ’’hasonló’’-nak állítják, a kiről pedig képtelenség azt tenni fel, hogy írás tudatlan lett volna. Kétséget nem szenved, hogy az ország kormányzója latinul nem tudott, ezt Galeotti írta meg világosan, azzal fejezvén ki, hogy ’’ipse esset latinae linguae expers’’, a mi különben akárhány e korbeli hazai és külföldi uralkodóval közös vonás volt. **De, hogy a kormányzó írástudatlan lett volna, ezt sem a fentebbi szavakból, sem más egykorú közlésből következtetni nem tudom.’’**

Hunyadi János legalább két évig tartózkodott Olasz-Latin területen, Rómában is. Mitöbb – a Keleti Római Birodalomból is, latinul írtak leveleket Hunyadi János részére és a pápa is, milyen nyelven küldte leveleit Magyarországra? Ne viccelődjünk már, hogy az ország Kormányzója részére azokat előbb le kellett fordítani magyar nyelvre, hol van ezekről bizonyíték? Márpedig latin hivatalos levelek vannak, igen szép számban vannak. Szeremlei Samu teljes munkásságát kötelező lenne az Egyetemekre is bevezetni. Azt a fejezetet is ahol a névtelen Anonymust idézi aki a **Torontáli** úgynevezett és agyonszajkózott ’’mocsár’’- ’’vizekre’’ költözteti a honfoglaló Árpád vezéreit, Titellel szemben a Francavilla várhoz, oda ahol a **Sziget-vár terült el** (és nem a Duna fenekén!) és ahol Torontál vára épült. **Szakulához olyan 8 vagy 10 km-re**. Azt a fejezetet is ahol Anonymus a koholt kitalációs ’’Glád’’ vezér megveretését eszkábálta össze. Mert hát, ugye virult arra egy GALÁD nevű város amiről az utókor részére mesehőst illett állítani, miként a Ménmarótból is. Aztán vergődjenek rajta a magyarok.
Tovább:
Hiteles Magyarországi és nem Magyarországi okiratok, levelek Hunyadi János személyének megszólításairól.
João Corvino: Voivoda di Transilvania (1441 – 1456)
Capitano generale (1444 – 1446)
e poi Reggente del regno d’Ungheria (1446 – 1453)
em latin medieval: Joannes Corvinus (1387 – 11 de agosto de 1456)
apelidado de ***Cavaleiro Branco–foi um voivoda–principe ou duque-pai de Mathias Corvino. Serenissimo Principe, Blancus Johannes, Serenissimi Princeps, Serenissime Principis***
Kelt Temesvárt, január 19-én 1451:

1. **Hunyadi János Magyarország kormányzója, tudósítja Kállai Jánost....**

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator...
Kelt Vásárhelyen, január 17-én 1451: **2. Vizaknai Miklós erdélyi alvajda s Wingárthi Geréb János görgényi várnagy, mint *herczeg Hunyadi* *magyarországi kormányzó által rendelt Maros széki bírák...***

Nos, Nicolaus de Wizakna, Parcium Transsluanicarum Vice Gubernator, ac Joannes Gereb de Wincarth Castellani de Gergeny *per Illustrissimum Principem Dominum Joannem de Hwnyad, Regni Hungarie Gubernatorem* in medio Siculorum Sedis Marus...
Kelt Szendrőn, augustus 7-én 1451:

2. **Garai László nádor bizonyságot tesz a György rácz fejedelem és Hunyadi János magyarország kormányzója közt...**
   Nos Ladislaus de Gara Regni Hungarie Palatinus ... Quod Illustris princeps dominus Georgius Dei gracia Regni Rascie Dezpotus ... *inter ipsum ex vna et Magnificum dominum Johannem de Hwnyad dicti Regni Hungarie Gubernatorem partibus ex altera...*

Kelt Keviben augustus 10-én 1454:

3. **Hunyadi János, Beszterce örökös grófja …a hét szász széknek elöljáróit tudósítja *Johannes de Hunyad perpetuus Comes Bistrizensis …***

Kelt Budán május 10-én 1458:

4. ***Mátyás király az atyja Hunyadi János herczeg*, Magyarország kormányzója által 1448-dik évi …**
   Nos Mathias Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. …*nobis quasdam literas donationales condam Illustris principis domini Johannis de Hunijad, alias Regni nostril Hungarie Gubernatoris Genitoris nostril carissimi, …*

Illustrissimum Principem Dominum, Magnificum Dominum, Perpetuus comes, nostril carissimi ....* ezeket vajon miért nem forditották magyar nyelvre az értelmiségi történészek? Vagy talán ők nem tanultak és nem tudtak latinul, amit sokkal könnyebb volt *Hunyadi János herceg, az ORSZÁG Kormányzójára fogni???

Több tíz külföldi értelmiségi történész nevét lehet felsorolni akik komoly adatokkal alátámasztott tanulmányt adtak közre Európában csak a saját hazájában agyon mellőztetett, leértékelt és lebecsült Hollós-Corvinus Hunyadi János nevű hadvezér hősről.
Érdekes módon, külföldön szép számmal olvasunk történelmi tanulmányt ahol Hunyadi János magyar Kormányzóról hiánytalanul feljegyezték azt is, hogy Corvinus-Hunyadi János a becsületes neve.
Különösen egy hozzánk nagyon közeli, első szomszéd értelmiségi történetíró, valahányszor Magyarország első Kormányzójának a nevét leírta, előtte mindig odaírta, hogy **a magyar Hunyadi János**. Ráérősebb időmben pontosan megszámolom, hogy a közel 800 oldalas tanulmányában Hollós-Corvinus-Hunyadi Jánosról a szerző hányszor tartotta fontosnak a magyar jelzőt is odaírni. Érdekes módon, egyetlenegyszer sem írta oda az oláh, román, kun, serba, serb, vojk, wajk képtelenségeket. Erről a szomszédunkról bővebben majd a továbbiakban.
Az epa.oszk.hu Erdélyi Múzeum 1935-ben a Hírek részben írja Hunyadi János eredete címmel: ’’A hitújítás és a török megszállás zivatarai Hunyadi Jánosnak, ennek az egyszerű, köznemesi sorból kiemelkedett páratlan hősnek az eredetét teljesen homályba borították. Ő maga is új nevet vett fel föl s az üldözések családját is névváltoztatásra kényszerítették. A zivataros idők elmúltával az oklevelek összekevert, hiányos adataiból nem lehetett a történelmi valóságot megállapítani. Igy keletkezett valami tízféle elmélet a Hunyadi eredetének megmagyarázására. Természetesen egyik sem igaz! Téves az is, amely őt Zsigmond törvénytelen fiának mondja, és téves az is, amely a jobbágynyúzó Vajk gyermekének és román eredetűnek tartja. A mátraverebélyi ősrégi templomban nyugszik egy 1403-ból származó hollós címerü síremlék szerint Péter, Györgynek a fia, győzhetetlen katona, Erdély egykori alvajdája. Újabban előkerült Ulászló királynak egy 1441-ben kelt beiktató levele, amely Jánost ezen alvajda fiának mondja. A sírkövön levő címer a Hunyadi-

címer őse. Ez és az oklevél együttesen félreértést kizáró módon hirdetik, hogy Hunyadi ennek a vajdának a fia. Az eddig forrásul szolgáló oklevelekben ugyanis a Vajkot keresztnévnek vették, pedig ez valóságban a Vajvodának, a Vajdának a rövidítése. Ezt igazolja az is, hogy Vajknál is György a nagyapa. A családi oklevelekben Péter fiai mint Vajda-fiak szerepelnek, tehát itt sem lehet az apa Vajk, hanem Vajda, mivel a nagyapa itt is György. Hunyadi tehát ízig-vérig magyar, ennek a de Vereb, vagyis Verebély-családnak a szülötte, Péter erdélyi alvajda, György fiának a fia. Ez a család 1180-tól szerepel a magyar oklevelekben. Az V.Lászlótól megállapított adottságok teljesen ráillenek: ősrégi birtokos, nemesi család, címerhasználati joggal több nemzedéken keresztül. Eredeti kutatásai alapján ezt állapítja meg most Fráter Lénárt érdekes tanulmánya a Theológia c. folyóiratban.''

Jó, jó gondolhatja a kedves olvasó, ezt már hallottuk, olvastuk.
Nos, a fentiekből, ez alkalommal minket most csak két társadalmi változás érdekel. Az itt Fráter Lénárt által is hangsúlyozott hitújítás és a török megszállás. Fráter Lénárt a katolikus egyházhoz tartozhatott mindenképpen, hiszen könyvében is tényként jegyezte a hitújítók-protestánsok szerepét Hunyadi János eredetének és családjának a megtévesztésére.
Heltai Gáspár alias Caspar Health-ről azt olvassuk, hogy legalább 4-szer 5-ször cserélgette vallási hovatartozását, de papi pályafutását tudomásunk szerint a katolikus egyház tanítványaként kezdte.

Emlékezzünk csak, az ERDÉLYI MÚZEUM X.évfolyam I.füzetben **1893-ban közli**
a 22-ik oldalon PÓR ANTAL, Az erdélyi vajdák sorozata a XIV.század végéig:
Alvajda 1394-ben Veres vagy Veresi Györgyfia *Péter* említteik, de nyilván tévesen, minthogy ő magát *''magister Petrus filius Georgy de Wereb''*erdélyi viczevajdának nevezi. (7).
(7) Beke i.m. 216,reg. – Fejér, CD. X/II, 222. – Hazai Oklevéltár 323.
Ezzel végére értem föladatomnak. Szó sincs róla, hogy munkám tökéletes: fér hozzá majd még pótlás elég. De legalább anyakönyve van megvetve az erdélyi vajdáknak. Zárja sorait Pór Antal 1893-ban. Jegyezzük meg a dátumot, **1893-ban.**

Annyit még meg kell jegyezni, hogy e sorok írója (Sz-V I.) nem helyez egyik hitfelekezetet sem a másik fölé sem alá. Hiszi és vallja, hogy minden ember oda tartozónak érzi magát ahol megtalálta a saját lelki táplálékát, és ez nem csak a katolikus vagy a protestáns egyházakra vonatkozik. A világ szinte minden vallási felekezetéhez tartozók között dolgozott több évtizeden keresztül, ahol igazi emberközelségből tanulta, értékelni és megbecsülni a másik ember lelkivilágát.

Kezdjük néhány ritkán emlegetett adattal, mit is írtak Hunyadi Jánosról az első hitújítók külföldön:
John Wyclif 1324 körül született Yorkshire-ben, Wyclif falu közelében. Az evangélium doktora aki az utókortól a ''reformáció hajnalcsillaga'' megtisztelő címet kapta. 1358-ban Oxfordban (Balliol College) teológiai diplomát szerzett, ugyanott 1372-ben doktori fokozatot kapott. A két európai nagyhatalom, Franciaország és Anglia között dúlt az úgynevezett százéves háború (1339-1453), az egyház állapota siralmas volt, a burjánzó világias szellem áthatotta az egész papságot, az egyház képtelen volt betölteni nemes küldetését, hogy reményt és vigaszt nyujtson a társadalom szegényjeinek és elesettjeinek. A tűrhetetlen egyházi állapotok ellen emelte fel szavát Wyclif aki az Oxfordi egyetemen oktatott. A százéves háború idején az angolok egyházi adójából a dél-franciaországi Avignon városában védelmet élvező pápák ugyanúgy részesültek mintha Rómában lett volna a székhelyük. Az avignoni pápák ebből a pénzből tetemes összeget engedtek át a francia

királyoknak akik részben ebből az összegből is finanszirozták az angolok elleni háborút. Wyclif tanácsára miután III.Edward király udvari papja lett, a parlament megtagadta a pápának járó egyházi adót. Wyclif kiállt a királyi hatalom erősítése és a pápáktól való függetlenitése mellett. Elsőként helyezkedett szembe a római katolikus egyes tanításokkal. **Cserbik János és Tonhaizer Tibor ''A Biblia Évszázada'' c. 2008-ban kiadott könyvének részletét a biblia.hu** honlapon olvashatjuk, innen az idézetek: **Wyclif** pontosan másfél évszázados előfutára volt Luthernek. Kemény kritikáira természetesen, hogy felfigyeltek, Róma többször utasította Anglia királyát, hogy hallgattassák el az ''eretneket'' különben a pápa az egész országot kiközösítéssel sujtja. A 14-ik században még nincs könyvnyomtatás, Wyclif kézzél írt, tanított, a szélesebb rétegek részére, francia példa nyomán megkezdte angol nyelvre fordítani a Szentírást. Róma szerint ugyanis a Szentírás önmagában, az egyháztól függetlenül soha nem lehet az igazság forrása, és szigorúan tilos azt bárkinek is a tanítóhívatalon kívül olvasni és értelmezni. Már csaknem teljes egészében elkészült a fordítással amikor betegsége miatt lehetetlen lett a munka folytatása. A fordítást végülis nem egyedül fejezte be ám a Wyclif Bibliája Angliában a laikusok között olyan népszerű lett, ami nagy gondot okozott az uralkodó és a római egyház számára. Valóságos hadjárat indult ellene, a hatalom mindent elkövetett, hogy az összes kézzel írt és másolt példányt elkobozza és megsemmisítse. Wyclif ''eretnekségéért'' a Rómához hű teológusok kritikai műveket adtak ki ellene, bíróság elé idézték egyenesen a római ítélőszék elé, de mégsem kellett erőszakos halállal távoznia az élők sorából, a szélütés meggátolta a hosszú úttól. Annyi ereje még volt, hogy egy rövid levélben kifejtse nézeteit VI.Orbán pápa előtt, élesen megróva az egyházfőt és a klérust fényűző életmódjáért, hivalkodó viselkedéséért.
John Wyclif 1384 december 31-én hunyt el, de követői a **lollardok** még évtizedeken át folytatták munkáját. Módszeres üldözésük, kiirtásuk 1401-ben kezdődött, mert rendíthetetlen hitük és erkölcsiségük szálka volt a hatalom szemében. Az 1408. évi oxfordi tanácsülés megszavazta, hogy attól kezdve bármilyen Biblia-fordítást kizárólag előzetes jóváhagyással lehet készíteni.

Az egyházi és a világi hatalom azonban még ezzel sem érte be. A konstanzi zsinat által hozott rendelet értelmében (43 év múlva) John Wyclif csontjait 1428-ban kihantolták és nyilvánosan elégették – ezzel jelezve, hogy eretnekről van szó - , s hamvait egy közeli patakba szórták. ''**Elítélői bizonyára nem is sejtették, hogy ezzel jelképesen milyen tettet hajtottak végre. Hiszen a patak vize elvitte az előreformátor hamvait az Avonba, az tovább a Severnbe, majd innen a tengerszorosokba, s végül az óceánba jutottak. Igy szimbolizálták e hamvak Wyclif tanait, amelyek hamarosan az egész világon elterjedtek.''**

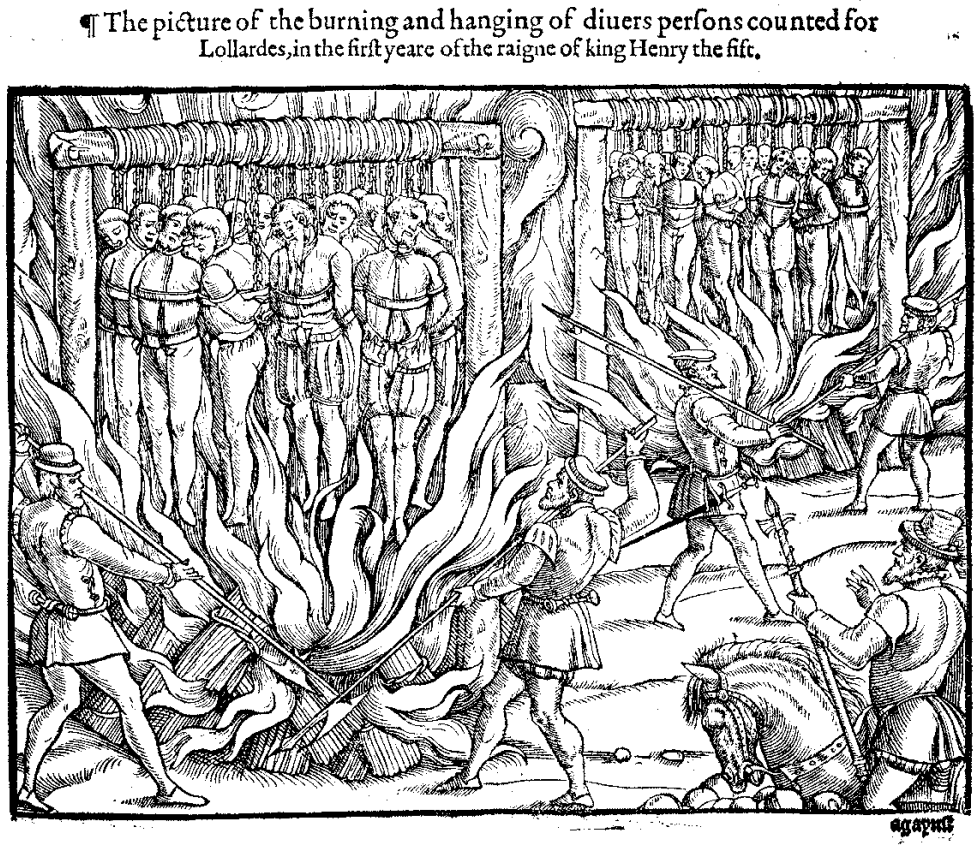
Ennek a résznek magyar fordítását kerestem kedves olvasó, így jutottam a felül jelzett könyv részletéhez. Tiszteletből, álljanak itt az eredeti, Angol sorok.

''John Wycliffe left quite an impression on the church: 43 years after his death, officials dug up his body, burned his remains, and threw the ashes into the river Swift. Still, they could't get rid of him. – Thus the brook hath conveyed his ashes into Avon, Avon into Severn, Severn into the narrow seas, and they into the main ocean. And thus the ashes of Wycliffe are the emblem of his doctrine which now is dispersed the world over.''

Wyclif csontjainak elégetése (John Foxe könyvében, az 1563-as kiadásban)

John Foxe – *Actes and Monuments of these Latter and Perillous Days, Touching Matters of the Church* – 1563 – ban először kiadott könyvének egyik fametszet illusztrációja, az Angol könyvnyomtatás első nagy példányában (itt az áll, hogy 41 év múlva égették)**.**

John Foxe részletezte a könyvében: Angliában Lollardokat égetett a Katolikus Egyház. Miért? Az özvegyasszonyt mert gyermekeinek Angolul és nem Latinul tanította a Tízparancsolatot. Vagy a ''nagyobb bűnért'', hogy pénteken vagy más bőjti napon húst ettek.

Másokat, hogy Angol nyelven olvasták a Bibliát. Mert mintegy 150 évvel korábban az Egyház tiltásának dacára, John Wycliffe Latinról lefordította a Bibliát Angol nyelvre. Emellett vándorprédikátorokat is képzett, akik **Lollardok** néven váltak ismertté. Ők magukkal vitték a Szentírás kézzel másolt részleteit, és felolvastak belőle az embereknek. Mivel a parlament nem tudta őket leállítani, hoztak egy rendeletet, miszerint a püspököknek jogukban áll börtönbe vetni, megkínozni és máglyán elégetni az ''eretnek'' Lollardokat.
Wyclif 1384-ben bekövetkezett halála után követői a Lollardok folytatták munkáját, 1401-től a kiirtásuk is megkezdődött.

A Biblioteka Online oldalon találok Magyar nyelven értékes sorokat:
John Foxe – <u>Egy zaklatott kor gyermeke</u> címmel.

- ''Vajon tanulnak az emberek a múltból? Vagy hiábavalók a történelemórák?

Gondolkodj el ezen a kérdésen miközben közelebbről megismered <u>John Foxe</u> életét.''

Kedves olvasó, bevezetéshez a mi témánkhoz és

John Foxe megismeréséhez, helytálóbb szavakat az összes szótár segítségével sem találhattam volna.
(Amikor már Dante Alighieri (1265 – 1321) ''Isteni színjáték'' *Inferno* - Pokla is napvilágot látott, Francesco Petrarca (1384 – 1374) élesen bírálta a pápai udvar itáliai politikáját – 1347 után, Giovanni Boccaccio (1313 – 1375) aki Petrarca jó barátja 1348 és 1353 között megírta legfontosabb művét a Dekameront:)
<u>John Foxe</u> (1516 – 1587) az angliai Lincolnshire Boston-ban született 1516 vagy 1517-ben, amikor Luther Márton Németországban már kifüggesztette 95 tételét a wittenbergi templom kapujára. Az Oxford Egyetemen Görög és Héber nyelveket is tanult így eredeti nyelven olvasta a Bibliát. 1543-ban pappá akarták szentelni, de ő visszautasította mivel nem értett egyet a kötelező cölibátussal. Eretnekséggel vádolták. Mivel félt a letartóztatástól Londonba költözött ahol kiállt a protestanizmus ügye mellett. Lefordította a német hitújítók írásait, röpiratokat is írt.
1554-re latinul megírta az <u>angliai Lollardok történetét</u>, mely Strasbourgban lett kiadva. Ez a kis méretű 212 lapból álló kötet volt könyvének legelső kiadása. Öt évvel később kibővítette, így már egy nagy méretű, 750 oldalas kötet lett.
Kegyetlen vallási üldözés:
Az európai reformáció idején több ezer férfit, nőt és gyermeket gyilkoltak meg.
1553-ban Angliában egy hithű katolikus nő került a trónra, aki később ''Véres Mária''-ként vonult be a történelembe.
Ma már bevallják, hogy vallási türelmetlenség volt. ''A püspökök sajnálkozásukat fejezték ki Mária királynő irtózatos bűntettei miatt'' – jelent meg a *Catholic Herald* 1998. December 11-i számában.
<u>Tudor Mária</u> 1516-ban született a Római Katolikus Angliában.
Apja Tudor VIII.Henrik (1491 – 1547) angol király
Anyja Aragóniai Katalin (1485 – 1536) kasztíliai és aragón infánsnő
Tudor Mária szüleinek egyetlen életbenmaradt gyermeke volt.
A trónutódlásért vívott harc (a ''Rózsák'' – York-ház fehér rózsa jelkép, Lancaster-ház piros rózsa a jelképe, kegyetlen háborúja már a múlté, a Tudor-ház jelképe középen fehér rózsa szirom – körülvéve pirosszínű rózsa-szirommal) elkerülésének érdekében VIII.Henrik király mindenképpen fiúörökösre vágyott ami Aragóniai Katalinnal való házasságában nem valósult meg.
(A Tudor-ház uralkodói: VII.Henrik, VIII.Henrik, VI.Eduárd, (Jane Gray), I.Mária, I.Erzsébet.)

Igy kezdődtek a Tudor VIII.Henry nőügyei.

Eltaszította Katalint, a pápa ellenezése ellenére házasságát önhatalmúlag felbontotta (Katalin először Henrik bátyjának Artúrnak volt a felesége, a férfi a házasságkötés után meghalt. 1509-ben, Spanyolország és Anglia szövetségének érdekében VIII.Henrik összeházasodott Katalinnal. Mózes harmadik könyve megtiltja, hogy a férfi elvegye bátyja özvegyét – ha a házasságot nem is hálták. Katalin felesküdött, hogy szűzen megy Henrikhez. Később erre a törvényre hívatkozva akart VIII.Henrik elválni – a pápa viszont nem fogadta el az indoklást, nem érvénytelenítette a házasságot.
VIII.Henrik kihirdette, hogy egyetlen pápának sincs joga újraértelmezni és átértékelni a Bibliát – Katalinnal bűnben éltek – így a házasságban született gyermek Mária törvénytelen. Cronmer érsek adta össze VIII.Henriket 1533 Január 25-én a második feleségével Boleyn Annával (1501 – 1536), az első házasságot pedig érvénytelenítette. Katalint megfosztották királynői címétől, megkezdték a Rómától való függetlenítést – a pápa rendelkezéseit csak a király engedélyével lehetett kihirdetni. Boleyn Annát 1533 júniusban koronázták, 1533 szeptember 7-én szülte a későbbi erősen protestáns vallású I.Erzsébet Tudor királynőt. VIII.Henrik fiúörökös vágya most sem valósult meg.
VII.Kelemen pápa kitagadta Henriket és Cronmer püspököt, felszólította Henriket – térjen vissza Katalinhoz. 1536-ban Katalin meghalt.
Anna békülni próbál Máriával aki visszautasítja. Anna szeretőket tartott? Bátyjával vérfertőzést követett el, Boleyn Annát a férje rendeletére 1536-ban kivégezték.
(Tudor Erzsébet koronázása 1559.1.15 után az Anglikán Egyház Annát mártírjának nyilvánította.)
Trónörökösödési viszályok után, 1553 augusztus 3-án katolikus híveivel I.Tudor Mária diadalmenetben bevonult Londonba és kegyetlenül elbánt ellenfeleivel. VIII.Henrik hivatalosan is áttérítette Angliát a protestáns hit angol változatára, az anglikán vallásra azonban Tudor Máriát Henrik elsőszülött lányaként jobban tisztelték mint Erzsébetet. Hithű katolikus meggyőződése által felszólította népét, hogy térjenek át a katolikus vallásra. Mária gyermekkori jegyesétől V.Károly (Habsburg) spanyol királytól kért segítséget. Az akkor már megfáradt özvegy inkább a saját fiát Fülöp herceget ajánlotta aki az ellenreformáció buzgó harcosa volt. 1554 júliusban esküdtek, Fülöp is özvegy volt de csak huszonhat éves és 11 évvel volt fiatalabb Máriától. Fülöp sokat foglalkozott okkultizmussal, bigott katolikusként rendeleteivel könnyítette az inkvizíció dolgát, több tízezer ember esett annak áldozatául. Angol királyként: -iure uxoris- nem koronázták meg. A spanyol Habsburg házasság inkább nagy aggodalmat keltett az angol protestánsokban ami a Thomas Wyatt-féle összeeesküvéshez vezetett. Azt tervezték, hogy francia segítséggel meggátolják Anglia Habsburg-gyarmattá válását, azonban tervük kiderült. Kegyetlen lefejezések, megcsonkítások vártak az elfogottakra.
Tudor Mária katolikus tanácsnokai azon fáradoztak, hogy Erzsébetre rá tudják bizonyítani, hogy kapcsolata volt a felkelőkkel. Wyatt is fejének vételével fejezte életét.
Mária uralmának csúcspontja, hogy ismét Róma fennhatósága alá kerüljön az Anglikán Egyház. A parlament megszüntette VIII.Henrik és VI.Edward egyházi törvényeit és elismerte a pápa szupremációját. I.Mária pedig örömmel mondott le az *Angol nemzeti egyház feje* címéről. **Eggyúttal azonban üldözni kezdte a protestáns hithez ragaszkodó főpapokat, és többüket, Cronmer érseket is máglyahalálra ítélte. (Jó lenne tudni, vajon ő személyesen vagy az őt is irányító másik főpapok...) Néhány hónap alatt számos tudós papot máglyán égettek el és ennek révén nevezték el a protestánsok a királynét *Véres*nek.**
Bloody Mary – I.Tudor (Véres)Mária 1558.11.17-én beismerte, hogy húgát Erzsébetet illeti a trón, és betegségében eltávozott az élők sorából. Abban a keserű meggyőződésben hunyt el, hogy hasztalan volt minden küzdelme, Tudor I.Erzsébet királynő Angliát újra protestánssá fogja tenni.

Habsburg II.Fülöp viszont nem mondott le Anglia meghódításának a tervéről. Nagyratörő terveinek megvalósítását – az Angliától elszenvedett vereségek és a Francia vallásháborúkban való költséges részvétele mellett IV.Henrik francia királlyal folytatott vesztes háború akadályozta meg. 1598 aláírták a békeszerződést, II.Fülöp lemondott francia trónigényéről, csapatait kivonta Franciaországból. 1598 szeptemberében II.Fülöp meghalt.
A protestánsok viszont, ugyanolyan vallási törelmetlenséget tanúsítottak, Henrik és Edward uralkodása alatt is égettek embereket. Máriát a trónon követő I.Erzsébet uralkodása alatt felségárulás volt a római katolikus vallás gyakorlata. Akkor angol római katolikusokat végeztek ki.

Dióhéjban ez volt a társadalmi körülmény abban a korban amelyikben **John Foxe** élt és alkotott.

A katolikus-honlapon olvassunk tovább Michael Davis, A bíboros a vérpadon c. írásában:
’’.... a történelmet mindig a győztesek írják (sokszor de nem mindig, mert a vesztesek is írnak bizony sok félrevezető történelmet). ...a győztes protestánsok által bemutatott reformáció elhallgatta Henrik, Boleyn Anna utáni vágyakozását... A John Foxe írásaira támaszkodó protestáns tézis úgy szólt, hogy a reformációnak történelmi szükségszerűséggel kellett bekövetkeznie, mert a nép így akarta. Újabb kutatások ezeket a látásmódokat tarthatatlannak minősítették. A reformációt nem az emberek akarták hanem az állam felülről végrehajtotta.

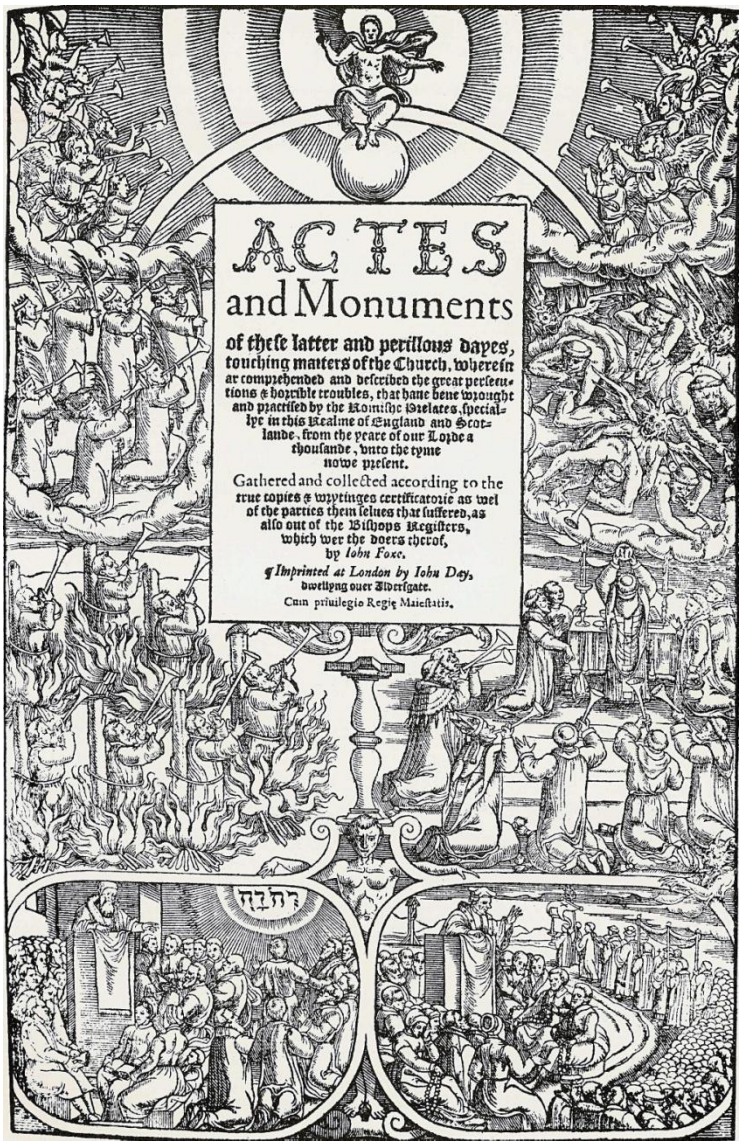
John Foxe (1516-1587) History of the Acts and Monuments of the Church című egyháztörténeti művében élően kiszínezett beszámolókat gyűjtött össze a Mária királynő kormányzása alatt (1553-1558) eretnekekként elítélt protestánsok kivégzéséről. Ez a **Book of Martyrs (Mártírok Könyve)** címen népszerűvé vált mű még a szerző életében négy kiadást ért meg! 1571-ben minden magasabb rangú lelkészt köteleztek e könyv egy példányának a beszerzésére. Régebbi protestáns történészek azt állították, hogy a nép katolicizmustól való eltávolodásának a protestánsok Mária királynő uralkodása alatti nagy számú kivégzése volt az oka. Ez azonban igencsak valószínűtlen. .... Feltűnő ... Foxe az állítólagos mártírok kétharmadánál csak a kivégzések dátumát és helyét adta meg..... hivatalos irat és szemtanúk nélkül..... Tehát Angliában nem maguk a kivégzések, mint olyanok, hanem azok Foxe könyvében való ábrázolása járult – minden más műnél jobban – hozzá évszázadokon keresztül a katolicizmus negatív képének kialakulásához, ápolásához és fenntartásához. .....
.... A pápa primátusa a kereszténység alapja, és ahol ezt az elvet megkérdőjelezik, ott a keresztény hitnek nem létezik többé olyan tétele, amelyet ne lehessen éppígy tagadni.’’

Sokáig lehetne még folytatni a példákat arról, hogy kik és milyen szellemiségben állnak Foxe állításai mellett és kik támadják őt.

Számunkra azonban John Foxe tevékenysége sokkal értékesebb adatokat is tartalmaz, mintsem, hogy egy kor zaklatott lelkivilágú társadalmának az igazát vagy a bűneit boncolgassuk. Minket John Foxe által leírt történelem azon részei érdekelnek ahol a **Voivoda vezetéknevű Huniade Joannes prince-hercegről írt maradandót Foxe.**

1554 – Strasbourgi Latin kiadás a Lollardok üldözéséről.
1559 – Baseli Latin kiadás a mártírokról
1563 – 1-ső Angol nyelvű hatalmas – 1800 oldalas Kiadás John Day nyomdájából.
1570 – 2-ik bővített kiadás, válaszul a Katolikus kritikákra, 2300 nagy méretű oldalon
1576 – 3-ik Kiadás reprint az előbbiről, kisebb méretben
1583 – 4-ik, egyben Foxe életében az utolsó Kiadás, 2000 lap kétoszlopos oldalakkal
1589 – Timothy Bright leövidített Kiadása, *Acts and Monuments*
1613 – Clement Cotton Rövidített Kiadása *Mártírok tükre* címmel
1615 – Rev. Thomas Mason Kiadása *Christ’s Victorie over Sathans Tyrannie* címmel
(Krisztus győzelme a sátán zsarnokságán c.) a Rövidített Kiadás

1641 – az eredeti kötet újra – Kiadása
1651 – Edward Leigh Rövidített Kiadása *Memorable Collections* címmel
1676 – Jacob Bauthumley Kiadása *Brief Historical Relation of the Most Material Passages and Persecutions of the Church of Christ* címmel
1784 – Paul Wright Kiadása *The New and Complete Book of Martyrs* címen a 18-ik századot is átfogó toldalékkal – eredeti teljes anyaggal
1837-41 Stephen Reed Cattley Kiadása, George Townsend toldalékával *Life and Vindikation of John Foxe* címen. Ez Samuel Roffey Maitland tudományos alapon való erélyes kritikáját valtotta ki.
1838 – Rev. Michael Hobart Seymour: *The Acts and Monuments of the Church;containing the history and sufferings of the martyrs,* **népszerű reprint Kiadása.**
A fenti Kiadások után további újabbakat is lehet találni, például 2009-es Kiadást is.
Book of Martyrs, Foxe's Book of Martyrs, Actes and Monuments címeken lett tömegtájékoztató, sok támadás, vita és példamutató forrás ez a Bibliától is terjedelmesebb mű.

John Foxe *Actes and Monuments* 1563: John Day nyomtatása
Cselekedetek és Emlékoszlopok, lehet a magyar fordítás címe
az utóbbi életveszélyes napokról, a Templom ügyeit is érintve

(Magyar Emlékekért a Világban Egyesület) Messik Miklós írását közölte 2006-ban az Új Ember Katolikus Hetilap. Innen:
’’A török európai előnyomulásával először JOHN FOXE foglalkozott mélyebben, az 1563-ban Londonban megjelent terjedelmes és nagyhatású Actes and Monument című munkájában. Ennek olvasását I.Erzsébet királynő szinte kötelezővé tette: elrendelte, hogy minden templomban helyezzék el. E korszakban a könyv népszerűsége (Gömöri szerint) vetekedett az anyanyelvre fordított Szentíráséval. A mű harmadik és negyedik fejezetében részletesen ismerteti a magyar kormányzó és hadvezér pályafutását, Nándorfehérvár ostromát. ’’Magyarország kormányzója Hunyadi János volt, akinek a törökön vett győzelmei híresek.’’ Majd Nándorfehérvár védelmére térve leírja a törökök nagy veszteségeit – negyvenezer ember és számos ágyú -, majd megállapítja, hogy mindez a Hunyadi vezette sereggel szembeni többszörös oszmán fölény ellenére történt.....’’
Most azonban, beszéljen tovább maga a szerző, John Foxe (1517-1587) 1563-ban.
Rev. M. Hobart Seymour, M. A. (1800-1874) protestáns lelkész 1824-től.
1838-ban további 5 függelékkel megtoldott kiadást nyujtott az utókornak Foxe eredeti munkájának közreadásával. Az előszóban 5 pontban megmagyaráz minden apró változtatást amelyek eltérnek az eredetitől. Ezek nyelvi és kifejezési változtatások, a kornak és a korrekt nyelvezetnek az érdekében történtek csupán. A könyvben található tévesen jelölt történelmi dátumokat pontosan, lelkiismeretesen helyesbítette Rev. Seymour, amelyeket elsősorban a sorozatos nyomtatások hibáinak állapított meg, és amely hibákat a jelen kiadásban **figyelmesen kijavított annak érdekében, hogy az olvasó ne essen megtévesztésbe (milyen körültekintő és milyen tapintatos, nem úgy mint nálunk, ahol történészek sorozata ködösítette a tisztánlátást olyan tudománytalan, a szakma megcsúfolásától sem visszariadva, olyan firkálásokkal, hogy márpedig Antonio Bonfini három helyen is három különböző dátumot írt le Mátyás király születési dátumáról és még el is hitetik magukkal, meg másokkal is, hogy ezt a ’’bárdolatlan’’ olvasó majd úgyis beveszi, hát nincs sehol pontos dátum arról, mikor és hol** született Hunyadi János fia.... Igazán, kedves olvasó, a Magyar királyi udvar személyes történésze, a kor egyik legmagasabban művelt professzora – róla ezt sem igen írták még le nálunk, de leírták mások, igen Bonfini a humanizmus professzora volt a maga idejében, nos a saját királyának születésnapját háromszor, három eltérő dátummal dokumentálta volna Bonfini? Ki hiszi ezt el? Nem sokan, igaz? Csak nem sokan gondolkodtak el még ezeken a véletlen vagy inkább szándékos történelmünk-hamisításokon ... előhozakodnak-e vajon a hamisítók valaha is, vagy ők is elrettentek a saját műveletlenségeiktől?...)
Nos, **John Foxe** eredeti munkájának immár 15-ik Kiadását megérő ***Acts and Monuments*** *of these Latter and Perillous Days, Touching Matters of the Church - Cselekedetek és Emlékoszlopok,* 1838-ban napvilágot látott könyvében a szerző Rev. Seymour előszavában egyszerűen nagyszerű, úriember módra tájékoztat mit és miért írt le, mit és miért helyesbített, elsősorban a téves dátumokat, a lényeget a mű egészét azonban 1082 oldalon, hitelesen adja tovább a jövő nemzedéke számára.
A 12 fejezetben összeállított tudományos dolgozat minden fejezete időrendi sorrendben rögzített történelmi korszakokat dokumentál kezdve az ősi Római Birodalommal. Az I. Fejezetben Jézus utáni első háromszáz évet ismertet pl. AD 64-ben az első keresztényüldözés Néró alatt, majd AD 67-ben Szent Péter és Szent Pál Mártíromságát írja le.
Minket a VI. Fejezetből 338-ik oldaltól a 407-ik oldalig terjedő tartalma érdekel, ott is:
1, Konstantinápolynak - a városok királynőjének - siralmas elvesztése 356.old.
2, Ausztria uralkodói, Zsigmond császár, Albert császár, Ulászló. Hussz János, Cillei, III.Frederic császár, *Huniades sirnamed Vainoda prince of Transilvania 361.old.*
3, 4, History of the Turks 371.oldtól, ott is a 4,
4, Some account of Huniades, a teljes 375-ik két-oszlop hasábos oldalon.

5, Siege of Belgrade 378.old.

Konstantinápoly siralmas elvesztése:

1, ''A.D. 1453, Constantinus Paleologus volt Constantinople császára amikor ötvennégy napig tartó ostrom után, május 29-én a Török Mahomet bevette ezt a csodás várost ... ...Mahomet török szultán győzelmét megkönnyítették a haszonszerzés érdekében egyik szomszéd által a másik szomszéd megsemmisítésére, toborzottak. Konstantinápolyban a városlakókon kívül, hatezer görög harcos valamint háromezer Velencei és Genovai tartózkodott. Ezek ellen Mahomet négyszázezret hozott össze Grecia, Illyrica, Wallacia, Dardanis, Triballis, Bulgária, Bithynia, Galatia, Lydia, Sicily és más nevű mostmár keresztény helyekről. ... A **genovai Giovanni Giustiniani Lougo – Ioannes Iustinianus Longus kapitány** saját 700 hivatásos harcost fizetett, a harc hevében megsebesült **[**(a források eltérőek abban, hogy a karján, a lábán vagy a mellkasán sebesült-e. **Türsün Bég – Tímár és történész** a török szultán személyes történetírója, jelen volt már Konstantinápoly ostrománál is, és 3 év múlva ott volt Nándorfehérvárnál is, tőle tudjuk, hogy Giustiniani a hasán sebesült és pár nap múlva belehalt a sérülésébe)**]**, és figyelmen kívül hagyta miszerint Constantinus Paleologus császár elvárta tőle, hogy a rábízott torony védelmét ne adja fel, sebesülése (Foxe forrása szerint) nem volt halálos, mégsem lehetett maradásra kérni, hanem senkinek sem szólva elhagyta őrhelyét, védtelenül hagyva azt, mert senkit sem állított a maga helyére. Igy ez a vitéz herceg többet ártott a hűtlen szívével mint a fegyvere erejével, feladta és **Chio** szigetére menekült ahol hamarosan bánatában, mintsem sebesülése fájdalmában ő meghalt. Katonái közül sokan akik a kapitányuk szökését látták, követték őt, így védelem nélkül végzetére hagyták az erődítményt. A Törökök kihasználták ezt az előnyt és a városba rontottak. Paleologus császár rohant a kapuhoz ám ott vagy megölték vagy a tömeg taposta halálra. Ennél a kapunál nyolcszáz ember holttestét számolták meg...'' eddig az 1-ső címből.

Más forrásból néhány tudnivaló adalék még:

Pozíció Görögország térképén

Chio – Chios – Híosz – régiesen Khiosz szigete. Kr.e. 599 körül Glaukosz, a *Khioszi ötvös feltalálta* a vas heggesztésének technológiáját. Legnevezetesebb műve egy vasállvány, melyet egy ezüst borkeverő edényhez készített **Alüattész lüd király** számára Delphoiban. Athenaeus jegyezte meg, hogy az állvány kicsiny állatok, rovarok és növényekkel volt díszítve. (Wikipediából)

Itt kell megemlíteni– **Leonardo of Chios – Híoszi Leonardo** nevét. Chios szigetén született amikor az Genova fennhatósága alá tartozott, ugyanott vagy Itáliában hunyt el 1482-ben. Szerény szülők gyermekeként Chios szigetén a Domonkos-rendben majd onnan Paduába került teológiai tanulmányai folytatására. Genovában és Páduában oktatott, majd püspöki kinevezése után visszatért szülőhelyére Chios szigetére. A konstantinápolyi császár XI.Constantine Paleologus 1452-ben **Leonardót** választotta **Isidor bíboros mellé** vissza-kísérőnek, a török fenyegetés miatt, feladatuk a pápához küldött kérelem tolmácsolása volt, tennének lépéseket a Latin és a ''Görög'' – Orthodox egyházak egyesítésére. Valami kevés eredménnyel jártak, ám olyat is olvasunk, hogy Konstantinápolyban sokan azt hangoztatták ''inkább a török szultán turbánját mintsem a pápa tiaráját''. A következő 1453-as évben a nyugati Latin részről elutasították a komolyabb segítségnyujtást a Kelet Római Birodalom védelmére. **Híoszi, Leonardo of Chios** szemtanúja volt az Ottomán Török győzelem okozta pusztításoknak Konstantinápolyban ahonnan szerencsésen visszatért **Chios szigetére**. Konstantinápoly pusztulásáról, levelében onnan írta meg részletes beszámolóját a pápának amely levelet történészek sorozata használt fel dolgozataikban. (''Historia captae a Turcis Constantinopolis'', Nuremberg, 1544, P.G., CLIX, 923 sq., Lonicer, ''Chronica Turcica'', I, Frankfurt, 1578: De capta a Mehemete II. Constantinopoli Leonardi Chiensis et Godefredi Langi narrationes,'' ed. L'Ecuy, Paris, 1823).

Lüdia magterülete és legnagyobb kiterjedése.

A szélesebbkörű tájékozódásunkhoz, Lüdia a hettiták bukása után Phrügia romjain virágzott fel. II.Alüattész komoly harcban állt a médekkel Kr.e. 547-ben. Lüdia Kr.e. 133-ban a Római Birodalom Asia provinciájának része lett amíg a 14.században az Oszmán Birodalom meg nem hódította. (Wikipedia adataiból)

Pozíció Görögország térképén

Chio – Chios – Khiosz szigetén építette fel IX.Constantine Monomachos (1000 – 1055) a Nea Moni-kolostort. A Görögországhoz tartozó Híosz szigetén császári parancsra alapították a középkori templomépítészet három leggazdagabb alkotásának egyikeként. A Nea Moni arannyal gazdag mozaikképei Jézus életéből az Angyali üdvözlettől a Feltámadásáig összesen 16 jelenetet és 80 szentet ábrázoltak. A szent-képrombolások korszaka után a császárok a szentképtisztelet (de nem a ''kép'' hanem azt akit a kép ábrázolt - tisztelet) védelmezőiként léptek fel. A szerzetesség gyors fejlődésnek indult. A hagyomány szerint néhány évvel a kolostor alapítása előtt három remete egy környékbeli leégett erdőben egy mirtuszbokorban egy Szűz Máriát ábrázoló ikont talált. Elvitték a képet a száműzetésben élő Kónsztantínosz Monomakhoszhoz aki megfogadta, hogy ha egyszer császár lesz belőle Templomot építtet Híosz szigetére. Koronázása után elkezdődött a templom építése amit csak Theodóra császárnő idejében fejeztek be. (A korai ''Byzantine'' és keresztény művészet kutatói szerint is a Wikipédiában). 1049-ben a szerzetesek maguk közül választhattak apátot, aki a házigazda szerepét töltötte be. A Nea Moni esetében, mivel császári templomalapításról van szó, az épület szerkezetét és gazdag mozaik dekorációit feltételezhetően Konstantinápolyban tervezhették. Ezt azért fontos aláhúzni, mivel ha egy kicsit is tájékozódunk az Örmények történelmével, nem lehet szó nélkül hagyni a két civilizáció, Örményország és Constantinople összefonódott művészettörténetét. A kölcsönös egymásrahatás és a közös művészetének történetét kell alaposan, tárgyilagosan átkutatni, ami nem a jelen adatgyüjtés dolga.
Kezdeni kell a 6-ik század építészetével, Strzigowski, valamint A. Vasiliev a Macedón dinasztia tanulmányozását, és azt a részt ahol rámutat, nagyszámú Örmény művészek, ötvösművészek, építészművészek éltek és dolgoztak Konstantinápolyban és a Szent Szophia Templommal egyformán híres Nea templom is több mint valószínűen a mindenki mást megelőző Örmény templom tervrajz szerint épülhetett.
Számunkra fontos tudni: Khiosz szigetén Kr.e. 599-ben *ÖTVÖSMŰVESSÉG* működött.

IX.Constantine Monomachos Koronáját 1042-ből, Budapesten kell keresni
Nem véletlenül

Miként a mai Szent Koronánkat is, azt amelyikről Tutsek Árpád Izsák örmény szerpap, diakónus jegyzetelt, **ÖRMÉNYEK KORONÁJA** címmel. A világhálón Örmény Közösség és a Demokrata (2006.) újságcikke foglalkozik ezzel. Az előbbi azzal foglalkozik, mintha örmény papok szerint a Stephanus szó:görög egyházszolgát jelentene... a Demokrata szerzője helyesbített, szerinte Sztephanosz - görögül: isteni dicsőség koszorú.

Ám igazán zavartkeltő mindkét helyen a folytatás ahol arról vagyunk tájékoztatva: ''***a mi koronánk a Pannajia ami az első keresztény görög korona volt''***, ám itt a **Pannónia** név is előbukkan amiről állítólag azt állítja a szilisztrai görög szállásadó, hogy a ''Pannónia a szűzanyát jelenti, aki Konstantinápoly bevételekor személyesen küzdött értük, és a neki szentelt korona a magyaroknál van.'' Igazán megtévesztő kijelentés.

Panagia - nőnem, a férfinemű panágios megfelelője a Keleti Ortodox Egyházban Jézus édesanyja *All-Holy Leg-Szentebb*, amely a nyugati kereszténységben a ''St Mary'', nálunk Szűz Mária, Panayia, Panaghia változatban is ismert, ejtsd ''PAH-NAH-YEE-AH''. NEM Pannónia! Az Ortodox Egyház Szűz Mária védelmébe ajánlott templomainak *Panaghia* a neve. A St Mary elnevezést nem használják mivel a Szűzanya tisztelete minden embertől szentebb tehát tisztelete minden szent feletti. Ilyen például Kythera szigetén a Pannajia-Panaghia-Szűz Temploma a Panaghia-Myrtidiotissa.

Ezek szerint a Magyar Szent Korona Pannajia - Szűz Máriának felajánlott, első keresztény Görög korona.

2, Folytassuk Foxe munkájával tovább, a 361, 362, 363 old.

Ausztria uralkodói

''Zsigmond után egy leánya Elizabeth maradt aki Ausztria hercegének Albertnek volt a felesége. Albert herceg ezzel császár és Magyarország meg Csehország királya is volt. ...Zsigmond feletti győzelmük felbátorította a Török támadásokat Magyarország ellen. Sürgető helyzetükben a Magyarok a Lengyel Casimir király testvérét Ulászlót választották meg királyuknak. ...Időközben Elizabeth fiú gyermeknek Ladislausnak adott életet akit a trónörökösnek tartott. ...Magyarföldön támadt trónörökösödési események alatt, a Török kihasználta a helyzetet és teljes erejével Magyarországra támadott, ahol:

''where Huniades*, sirnamed *Vainoda, prince of Transilvania, joining with the new king Uladislaus, both together set against the Turk, A.D.1444,''

'' ahol Huniades,

A Great Britain – angol szótárban: SIRNAMED – az az ember, AKIT kiváló és előkelö, lovag vagy baronet címe, rangja vagy-és birtoka után a –*meg-szólításban *- SIR-NAMED-Vainoda – VAIVODA - V-A-J-D-Á-N-A-K neveztek

(mert ugye ha most mi is belekapaszkodnánk, Foxe könyvében 1563-ban Londonban, tévesen leírt **Vainoda** szavába, már tömeggyárthatnánk Hunyadi János Vaini – Vainodi – Vain -Vaino meg még ki tudja hány ''Woik'' meg ''Vayk'' változásra kitalált származását...és egy percre sem feledjük, kíválósága, rangja, címe és birtokai után és minden méltóságában is, Hollós-Corvinus-Hunyadi János hazájában, országában a legkiemelkedőbb főmáltósághoz tartozott, más kérdés, hogy ezt az utókorban kik és hogyan taposták és hamisították...miként a továbbiakban bizonyítunk majd) tehát:

''ahol a rangjában Vajdának nevezett címet veselő Huniades,Transilvania-Erdély hercege, összefogott Úlászlóval az új királlyal, és közösen indultak a Török ellen Kr.u.1444-ben,

ahol a Magyar király a királyságának negyedik évében elesett. Elizabeth ez idő alatt fiával Frederic császárhoz menekült. ***Huniades Vainodáról***, a nemes vezérről és cselekedeteiről, a következőkben a maga idejében és helyén több is el lesz mondva. Albert halála után III.Frederic került a trónra akit Ulric Eizingerus és Cillei Ulrik arra kényszerítettek, hogy adja át nekik a gyermek királyt, vagy egyedül álljon a saját védelmére. A gyermek Ladislaus át lett adva de mivel még kiskorú volt, helyette a három királyságába három kormányzó került**. John Huniade, a fentemlített kíváló vezér Magyarországot kormányozta**, George Pogiebracius Bohémiát, Cillei Ulric Ausztriát kapta. Ez az Ulric, Cicilia-Celje grófja kapta a legnagyobb hatalmat, aki annyira telve volt ambicióval és zsarnoksággal mint amennyire gyűlölték őt csaknem egész Ausztriában, aki rövidesen Eizingerus által el lett távolítva a királyi udvartól, ám utána vissza lett helyezve és Eizingerus lett eltávolítva. Ilyen a

bizonytalan helyzete azoknak akik a herceg helyét foglalják el. Hussz János körüli helyzet után tovább: Törökellenes győzelmeiről híres John Huniades ellen a gonosz Cillei Ulric gonosz tervet eszelt ki, hogy tőrbecsalja, ám az értelmes Huniades nem ment Bécsbe és Cillei terve nem sikerült. Nem sokkal ez után a száz ötven ezret számláló Török hadsereg Magyarországra érkezett és Alba városát ostromolta. Isten kegyelmes keze által John Huniades és Capistranus kicsi csapat keresztény sereggel megfutamította a hatalmas erejét. Huniades ezután hamarosan meghalt. Amikor a király és Cillei ezt megtudták azonnal nagy merészen Alba városába jöttek ahol Huniades fia Ladislaus kinyitotta a kaput a királynak de a négyezer felszerelt katonának megakadályozta, hogy belépjenek a várba. Ezután, hogy hogyan történt, egyesek azt mondják Ladislaus kezdte, mások úgy tudják Cillei árulónak nevezte amiért nem engedte a katonákat a várba, de nem fér kétség hozzá, Cillei rántott először kardot és a feje felé csapott. Akik kezüket emelték a csapás egyhítésére, ujjaikat vesztették. A Magyarok erre feltörték a termet és levágták Cilleit. Huniades gyászoló feleségének a király igéretet tett fiai bántatlanságára ám mire Budára ért, értük küldött. ...
A.D. 1461. Ladislaus Bohémia, Magyarország és Ausztria királya megbetegedett és 36 óra leforgása alatt meghalt. Isten igazságos ítélete bosszulta volna meg ezzel Hunyadi fiának Lászlónak a halálát. Ezzel vége lett a nagy király három királyságának. A cseh királyság ezután George Pogiebráciusnak esett akit vallása miatt VIII.Innocent pápa kiközösített és trónjától is megfosztotta. A Magyar királyságot Hunyadi fiának Mátyásnak adták aki Ladislaus uralkodása alatt fogságban volt és akit bátyja után szintén kivégeztek volna ha a király nem halálozik el. Ezek a nemes cselekedetei Hunyadi Jánosnak, és ennek a Mátyásnak az ő fiának, nemcsak Magyarországnak voltak megtartó hatalma, hanem csaknem az egész Kereszténységnek, a Török viszaverésében. Hiszen az apának Hunyadi Jánosnak több győzelme mellett, a fia ez a Mátyás is nem kevesebb vitézségben volt sikeres minthogy az apja nevében, visszaszerezte a Szerémséget és az Illyrica-Illír terület megszállt részét a Török kezéből, és úgy legyőzte a hatalmukat, hogy Mahomet és a fia Bajazet is mindketten kényszerülve voltak fegyverszünetre törekedni. Mátyás Boszniába vezényelte a seregét, visszaszerezte annak a királyságnak fontos városát Jajcét a Török tulajdonból, és ha más keresztény hercegek csatlakoztak volna, amellett tovább haladt volna Thrákiába. Ám nézd csak itt, íme a pápán keresztül működő Sátán fondorlatos finomságát, ahogy amíg Mátyás a Török elleni hadjáratában volt elfoglalva, ahol őt előhaladásában kellett volna segíteniök a hercegeknek és a püspököknek, Róma püspöke gonosz és bűnös állami viszálykodásos szertartást végez közte és Pogiebracius között, akitől megvonta a jogát a királyságától, és Mátyásra ruházta azt át, amivel nemcsak a Török elleni győzedelmes ár lett megállítva, hanem nagy háború és vérontás következett be a keresztény királyságokban, ugyanúgy Matthias – Mátyás és Pogiebracius, az utóbbinak még két fia Casimir és Henry között, és Mátyás Uratislavia miatt is harcolt, amíg végül, a helyzetet a Germán hercegek vették át. Dacára a pápa minden utálatos kiközösítésének Pogiebracius ellen, Bohémia nagy többségének hűségét nem lehetett eltávolítani a királyuktól, akit a pápa kiátkozott és elmozdított, Mátyás elvette tőle Moráviát, egy jó nagy részt Silésiából, és a Magyar királyságához csatolta A.D.1474-ben. John Huss által Bohémiába plantált vallás ellen Vinceslaus, Sigismund, Albert és Ladislaus a pápa segítségével, mindent megtettek annak elnyomására, Pogiebraciust mégsem tudták Bohemiaból kimozdítani.
Ez a Mátyás, más emlékezetes vitéz cselekedetei mellett, ugyanakkor nem kevésbé dicséretik a saját egyedi tudása és a tanulás és a tanult emberek felé való szeretetéért, akiket magas fizetéseken hozott be Pannóniába, ahol a jó betűkkel és a tudós emberek szolgáltatásával, az ország barbár gorombaságát rövid idő alatt virágzó nemzetközösségé tette. Ezen felül, ott olyan Könyvtárat emelt, és teletöltötte minden féle szerzőkkel, tudományokkal, és történelemmel, amelyeket ő fordíttatott le Görög nyelvből Latin nyelvre, amilyenhez egyenlőt Itálián kívül, egész Európában nem találni.

(ezek szerint akkor nemigen áll a XVI. századi angol történészekről az Új Ember katolikus.hu 2006.07.23-án közzétett számában olvasható állítás miszerint: ''Angliában már a XVI. századtól bőséggel találunk Hunyadi Jánost magasztaló írásokat brit történetírók, utazók tollából is. Mátyás megítélése – nyilván kora politikai szövetségeire tekintettel – nem volt ilyen kedvező és egyértelmű. Milyen kedvezőtlen 'politikai' szövetségei lehettek Mátyás királynak? A puszta megmaradásért?...'')

Mátyás megítélése igenis, helytálló és a fentiek szerint nagyon is kedvező objektív történetírás volt, helytálló XVI. századi angol történetírók tollából, fényes példa erre korának legkimagaslóbb történetírója John Foxe, nem úgy viszont, nagyon sok 14 – 20-ik századig terjedő germánok tollából, ugyanúgy miként a germánok közül nagyon sokan Hunyadi Jánosról, sem előtte sem utánna sem írtak helytálló történelmet, halálának első órájától kezdve.

3, 4, History of the Turks A Törökök történelme 371-ik oldaltól:

A 375-ik oldalig áttekintés a kezdetektől Murát szultánig, amikor is a Szerb George Despota nagy árat fizetett a béke és fegyverszünet érdekébe, ugyanis a saját lányát ígérte oda a szultánnak aki a Török törvények szerint annyi feleséget vehet el amennyi a kedvére van.

Nem sokkal a házassága után azonban a szultán háborút indított az apósa ellen és kiűzte őt az országából, elfoglalt tőle különböző városokat, mint Scopia, Novomonte, Sophia és az egész Mysia-t. George Magyarországra szökött, hátrahagyva a fiát, hogy egyedül védelmezze Sinderonia városát. (Sinderonia – Smederevó volt, a Despot szék városa az Al-Dunán). A szultán miután bevette a várost, a szerb Despot fiának a szemevilágát vette. Azután, mivel Szerbiával így elbánt Amuráth Magyarországnak indult és ostrom alá vette Belgrádot.

Időközben John Huniades nagy győzelmeket nyert a Török hatalom ellen, Szerbia egy részét visszafoglalta, az egész Moldaviát, Amuráth hatalmas sereggel indult ellene Pannoniába. Huniades, a Lengyel Ladislaus király segítségével (de még inkább az Úr segítő erejével) rövidesen legyengítette a Török hatalmát,megbuktatta őket, a kereszténynek visszaszerezte Szerbia nagy részét és Bulgáriát.

- Hosszú részben folytatja Foxe az eseményeket, Hunyadi János nevét többször méltatva, amikor:

Amuráth Thráciában és Bulgáriában tábort ütött Ladislaus király ellen. A két sereg végülis megütközött. Huniades személyesen jelen volt ott, de valójában mindent Julián püspök és a pápa klérusai irányítottak - ''Huniades was himself present, but all the matter was ruled by Julian the cardinal, and the pope's clergy.''(375 old) Három nap és három éjjel ömlött a vér, a kegyetlen küzdelem a keresztények javára fordult amikor a Török menekülőket látva, a csatatéren tartózkodó papok és prelátusok (akik sokkal hasznosabbak lettek volna ha Templomban vannak) látván a menekülő Törököket, ügyetlenül elhagyták a csatarendet, a keresztény őrhelyeket mezítelenül hagyták és ezzel nagy előnyt adtak a Törököknek akik kihasználták a helyzetet és nyilaikkal és lövéseikkel megbontották a rendet. Amurath bekerítette a kereszténynek és győzött. Ezen a csatatéren hullott ki a fiatal Ladislaus király alól a lova és őt is megölték. A pápa püspökei önmagukat mentve a mocsarakba rohantak ahol szennyes hamisságukkal és őszintétlenségükkel egyenlő halállal végeztek velük. .....

Hunyadi alig kerülte el a veszélyt, Istennek kegyelmes előrelátásából, megtartatott a kereszténység további hasznára. Amurath ezen ütközete a keresztények ellen Várnánál A.D. 1444-ben történt.

Ez a John Huniades, értékes harcos, Erdélyben született, Beszterce grófja, az összes vezérek közül akik valaha is a Török ellen mentek, a leghíresebb egyedülálló volt, okos, óvatos és meggondolt volt a tanácskozásban, körültekintő szakértő a háborúban, szolgálatrakész, óvatos a próbálkozásban, gyors a hadjáratban: akiből szinte semmi hadvezéri jó-tulajdonság nem hiányzott. A két leghatalmasabb és kegyetlen zsarnok, Amurath és Mahomet ellen, a Mindenható hatalmán keresztül, Ő megvédte egész Pannóniát, és ezért a Törökök mennykőcsapásának és rettegésének nevezték. Ami

Achilles volt a Görögöknek, úgy volt Ő Isten által egész Európa védőfalának vagy bástyájának elrendelve a kegyetlen Török és Krisztus és az keresztények ellenségei ellen. Nem is volt egy király sem, vagy egy herceg sem aki valaha is olyan nemes győzelmet ért el, olyan számbeli nagyságot, vagy olyan hasznosat Európa közösségének közérdekére, mint amilyet Ő elért, és nemcsak Amurath napjaiban, hanem utódjának Mahometnek napjaiban is, miként az a következőkben lesz látható.

Csak kevés idővel Foxe után, **Edward Gibbon (1737-1794) brit történész** VIII kötetes történelmi tanulmányában a The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, (A Római Birodalom Hanyatlása és Bukásának Története), a VII kötetben is találunk bőséges adatokat a Magyarok történelméről. Először egy kis kitérő, de ezt is jó tudnunk.
Edward Gibbon édesanyja gyermekkorában elhalálozott. Apja Oxfordban taníttatta. 1753-ban Edward a Katolikus vallásba lépett, Svájcba került ahol befolyás alatt tanult tovább.
Miután édesapja kitagadással fenyegette meg – 1754 Karácsonyán visszatért a Protestáns hitre. ''A különböző Római hitvallások mint egy álom tűntek el'' – írta erről. A kereszténységre szóló kritikus megjegyzései miatt, könyveit több országban betiltották.

Dél-Itália 1112-ben, II. Roger nagykorúvá válása idején. Több kisebb városállam, melyek többségében a nagyobbak vazallusai voltak, nincsenek jelölve.
A Szicíliai Királyság határa 1154-ben, Roger halálának idején, fekete vonalként jelenik meg Dél-Itália körül.

II.Roger királyt Krisztus koronázta
Gibbon VII. Könyvének 206-ik oldaláról, egy kis ritkaság. II.Roger Szicilia király trónrakerülésének viszályaiban: A Normanok Itáliában és a Keresztes háborúk részben:
1130.2.13-án meghalt Honoriusz pápa. II.Ince pápát választották utódjának, ám alig három órával később, a bíborosok másik csoportja II.Anakleust választotta ellenpápának. Mindkettőjüket február 23-án szentelték fel, Incét a Santa Maria Nuova-templomban, Anacleust a Szent-Péter Bazilikában.
Anaclaus a német-császárral szemben mindig a pápákat támogatta.
Magyarországtól Irországig elismerték Ince főségét. A legfontosabb az volt, hogy III.Lothár, (német-római császár) is Ince mellé állt.
Anacleus császári koronát ígért Lothárnak, ha mellé áll, ám leveleire választ sem kapott.
Ekkor Anacleusz kapcsolatba lépett II.Rogerrel, Szicília ambiciózus grófjával, aki a normanok felett egyesiteni akarta Sziciliát Apuliával.
Roger elismerte Anacleus ellenpápát a római katolikus egyház fejének, cserébe Anakleus **1130 Karácsonyán** Palermoban királyi koronát adott II.Roger-nek és pápai elismerést új

királyságának. (a magyar Wikipédiában is viszont az áll, hogy II.Roger koronázási palástját **1133-**1134, Bécsben őrzik. És azzal a Habsburgok koronáztatták magukat.)
1133 tavaszán III.Lothár sereggel vonult Róma ellen, és persze azért, hogy a császári koronát megkapja. A harcoknak az ellenpápa 1138 januárban váratlan betegsége és halála vetett véget.
Gibbon sorai ezekről: a nemzetek képviselői akik Roger koronázásán részt vettek, nem voltak biztosak, hogy a Latin világ királyai* elfogadják-e a Palermoban történt koronázást, ha az nem a legfőbb pápai hatalom* felavatásával történt. A királyságok*: France, England, Scotland, Castille, Arragon, Navarre, Sweden, Denmark és Hungary. Az első három Charlemagnetől ősibb volt; a következő három a saját kardjának erejével jött létre; a három utolsó a megkeresztelkedésükkel; ezek közül a Magyar király egyedül volt megtisztelve vagy lealázva egy pápai koronával. (VII., 206-207 old.)
*''The kings of France, England, Scotland, Castille, Arragon, Navarre, Sweden, Denmark, and Hungary. The first three were more ancient than Charlemagne, the three next were created by their sword, the three last by their bapdism, and of these the king of Hungary alone was honoured or debased by a papal crown.'' (VII., 206-207 old.)

Edward Gibbon (1737-1794) The History of the Decline and Fall of the Roman Empire VIII. kötetének 67-ik fejezetében a 195-197 oldalairól:

THE CAREER OF JOHN HUNIADES – Hunyadi János pályafutása

''Szerény, vagy legalább is kétséges, származású Hunyadi Jánost érdemei léptették elő a Magyar hadsereg vezérévé. Apja Erdélyi volt, anyja Görög akinek ismeretlen felmenői talán a konstantinápolyi császárokig vezethetők vissza, és erdélyi lévén *Corvinus – Hollós* néven, amely a szülőhelyének a neve, lehetségesen egy kicsiny vérségi kapcsolatot mutathat az ősi Római patriciusokkal.* Fiatalkorában Itáliai harcokban vett részt.''
***Lásd Bonfiniusnál, -írja Gibbon a DecadesIII. (Tizedek) 413. Vajon elpirulás nélkül monhatta-e ki az Itáliai történész, vagy hallgatta-e (Mátyás)-magyar király, az abszurd, (szörnyű) hízelgést, amely összekeverte volna egy hétköznapi-egyszerű erdélyi falu nevét, a Római Valérius család egy ágazatának dicsőséges címével?**
A ***fehér lovag* vitézsége rövidesen szembetűnt (196. Old)
Philippe de Commines (vi, c. 13) említi őt, magasra dicsőitve, de **Chevalier Blanc de Valaigne (Vallachia) furcsa néven.
Julian Ceasarini püspök, a Szegedi békét megszegő beszédének szövege után, Várna, Rigómező vesztes ütközete, majd Belgrade – a Nándorfehérvári ütközet leírása után:
Negyven napig tartó megszállás után a Török visszavonulásra kényszerült.
Az örvendező nemzetek Hunyadit ünnepelték és Belgrádot mint a kereszténységnek bástyáját.*
*Hunyadi a ferences Capistránnal osztozott Belgrád megvédésének dicsőségében, de egyikük sem vett tudomást a másik érdeméről.
Körülbelül egy hónapra a dicsőséges megszabaditása után a bajnok kilehelte lelkét.
Hunyadi János legfényesebben ragyogó sírfelirata az Ottomán uralkodó panasza volt aki azon sóhajtozott, hogy most már nincs reménye bosszúra, az egyetlen olyan ellenfele ellen aki az ő hadserege felett győzedelmeskedett. (Gibbon, VIII. 197 old.)

''On the first vacancy of the throne *Matthias Corvinus, a youth of eighteen years of age,* was elected and crowned by the grateful Hungarians. His reign was prosperous and long: Matthias aspired to the glory of a conqueror and a saint; but his purest merit is the encouragement of learning; and the Latin orators and historians, who were invited from Italy by the son, have shed the lustre of their eloquence on the father's character.'†
''Az első alkalomkor megüresedett királyi trónusra ***Hollós Mátyást, a 18 tizennyolc éves ifjút***, választották és koronázták meg a hálás Magyarok. Uralkodása virágzó és hosszú volt:

Mátyás egy hódító és egy szent dicsőségére törekedett: de leghamisítatlanabb érdeme a tanulásra való bátorítása volt: és a Latin szónokok és történészek, akiket Itáliából meghívott a fia, ékesszólásuk csillogásával fényt árasztottak az apja sajátságos egyéniségére.'' †

In the list of heroes John Huniades and Scanderbeg are commonly associated;‡
A hősök névsorában Hunyadi János és Szkenderbég nevei azonosulnak.
† Spondanus kritikai megfigyelései Mátyás király élete és jelleme iránt kíváncsiak. A Sziciliai Peter Ranzanus, Galestus Martius és Narni jegyzeteltek, mindhármat Bel *Scriptores Rerum Hungaricum* – ban találjuk.

‡Sir William Temple ''Heroic virtue'' kellemes tanulmányában (Works, iii, 385), a megkoronázatlan hét vezér között akik azt kiérdemelték: Belisarius, Narses, Gonsalvo of Cordova, William first prince of Orange, Alexander duke of Parma, **John Huniades,** és Georg Castriot, vagy Scanderbeg, neveit rangsorolta.

''In the list of heroes John Huniades and Scanderbeg are commonly associated;‡ and they are both entiteled to our notice, since their occupation of Ottoman arms delayed the ruin of the Greek empire.'' A hősök névsorában Hunyadi és Skenderbég nevei általában egybekapcsolódnak, és mindketten külön figyelmet érdemelnek, az Ottomán hadsereget ők ketten foglalták le, ami a Görög Birodalom megsemmisítését késleltette.‡''

Steven Runciman (1903-2000) brit történész, a középkort feldolgozó munkájáról ismert. A Keresztes Hadjárat c. 3 kötetes munkája 1951-54 között készült el. Ötéves korára Latin és Görög nyelven is olvasott. Az Istambuli Egyetemen 1942-45-ben a Bizánci művészet előadó professzora volt. A Keresztes Hadjáratot feldolgozó könyvei általános elismerést kaptak, mint az angol nyelven egyedüli ilyen mű. (Riddle2008-ban) állította, hogy a huszadik század Keresztes hadjáratok történetét tanulmányozók között ''Runciman munkája a legnagyobb''. Runciman szerint a keresztes hadjárat:''a barbárok támadásai voltak a felsőbbrendű civilizáció ellen, nem a Muzulmánok hanem Bizánc ellen.''
A III.kötet 388-389-ik oldalról: ''1440-ben Eugén pápa újabb keresztes háborút hirdetett. Négy év múlva az Albánok vezére, Skanderbeg háborút hirdetett a Törökök ellen és hűbérura a Szerb George király, csatlakozott hozzá. Maga a pápa és Aragónia királya is tíz-tíz gályát ígért a Keletnek. A Magyar hadsereg, Zsigmond király törvénytelen fiának(?) a Hunyadi vezetéknevű John Corvinus vezetése alatt, aki Vladiszláv királynak, Erdélyi Vajdája volt, hadseregét a Dunán való átkelésre készítette elő. De egy néhány csatározás után a szövetségesek meggondolták magukat és 1444 júniusban Szegeden 10 éves fegyverszünetet írtak alá. Murád szultán akkor seregét Anatólia felé irányította. **Mire a pápa küldöttsége**, **Cardinál Julian Cesarini vezetésével, meggyőzte a vezetőket, hogy a hitetleneknek tett eskü érvénytelen és támadásra sürgette őket. Szerbia Orthodox királya elutasította az ilyen indokot** és nem engedélyezte Szkenderbégnek a sereggel való maradását. Hunyadi János is tiltakozott ellene, de ő a serege élén maradt. November 10-én ütköztek meg. A keresztények vitézül küzdöttek de mégis szinte teljesen megsemmisültek. Vladiszláv király is a sereggel esett el a hitszegő Cardinállal együtt. Seregének kevés maradékával, Hunyadi megmenekült.(2)
Szkenderbég elérte, hogy Albánia függetlensége megmaradt az elkövetkező húsz évre.
Hunyadi János, a baljóslatú háromnapos 1448-as koszovói veszteségének ellenére, megakadályozta a szultánt abban, hogy az ő életében az álkelhessen a Dunán.(3)
(2,3,) Hammer-Purgstall, *Historie de l'Empire Ottoman* 11,pp.120 ff.

Hunyadi János halálakor 1456-ban, a Törökök elérték azt az ambíciójukat amelyik a Próféta napjaitól uralta az Iszlámot.
1451-ben amikor elhunyt II.Murád szultán, a huszonegy éves végtelen erejű és képességű fia II.Mohamed követte, akinek első célja Konstantinápoly elfoglalása volt. Azonban nem ezen a helyen lesz Konstantinápoly tragikus utolsó napjainak története elmondva. A Görögök megosztódtak az uralkodóik ellen, akik Egyházukat eladták Rómának, és fenséges bátorsággal gyülekeztek, hogy végső gyötrelmükkel szembesüljenek. (389.old.)''

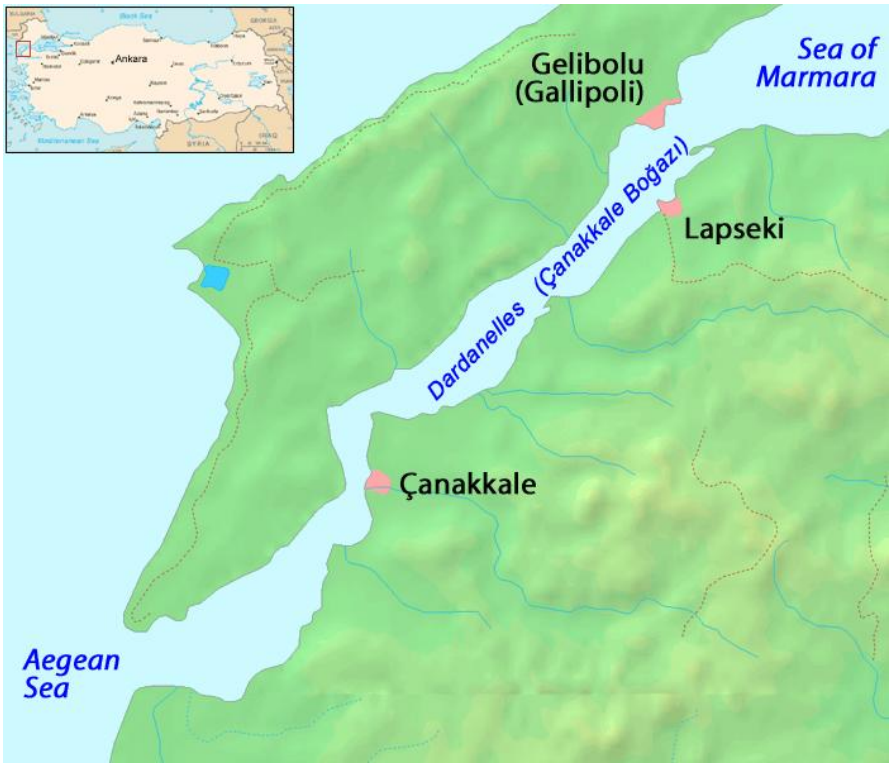
A fenti történészek adataiban sehol sem találni olyan adatokat amelyek szerint Hunyadi Jánost okolnák a Várnai ütközet kezdeményezése vagy elvesztése miatt. Vagy akár a szegedi béke megszegése miatt.
Inkább elismerően és tisztelettel nyilatkoznak róla.

Egyes ''magyar'' szövegben viszont ez áll, idézem:''Hunyadi súlyos hibát vét: Várna a szegedi béke megszegése.''...

A Katolikus Lexikonról nagyon olyan véleménnyel lehetünk, hogy mindig a Habsburgok elnyomó befolyása alatt működhettek, csak. Értem itt a magyar katolikus intézményt általában.
Várna 1444 c. alatt erről viszont még ott is leírták: A szultán seregei kisázsiában harcoltak és a velenceiek majd megakadályozzák a Török fősereg átkelését Európába. A Genovai gályák azonban búsás jövedelem fejében átszállították a Török katonákat (50 000 összesen). Hunyadi János 20 000 katonával vállalta az ütközetet a kétésfélszeres túlerővel szemben.
De még akkor amikor Hunyadi számadása szerint a Török messze kisázsiában volt, a velenceiek pedig védték a tengeri átjárókat. Genova ilyen árulására Hunyadi honnan számíthatott??? (Ez történik amikor azt hisszük, mindenki olyan jóindulatú mint önmagunk.)
Várnát tárgyaló ''történészeink'' pedig nagyon sokszor csak arról írhattak amilyen történelemforrást elébük tettek...
Lássuk csak:
Szilágyi: A magyar nemzet története IV. Fejezet. A szegedi béke.
... Hunyadi, ámbár éppen ő volt az, ki a háborúért leginkább lelkesedett.....a békét nem utasította vissza föltétlenül, sőt pártolni is kész volt(?), ha az országnak biztosítja azokat az előnyöket, amiknek kiküzdéseért a háborút tervezte. (NEM Hunyadi tervezte)
Tovább: ''Április havában a király a háború megindítását azzal vállalta el, hogy a hadi munkálatait a hajóhad támogatni fogja. Ha a Fekete-tengeren hajóhadat nem találnak, a felelőség súlya Julián bibornokra és a szentszékre nehezedett volna. .... a háborút a melyben Hunyadira és Brankovicsra (Brankovity) a legfontosabb szerep várakozott, az ő ellenkezésük daczára is kierőszakolni, a nemzetet a háborúra szoritani, vakmerő eljárás lett volna, igy tehát a pápai követ a béke visszautasítását követelni nem bátorkodot... Julián bibornok Szegeden a **a velencei dogé julius 4-én kelt levelét kapta** meg, azzal a tudósítással, hogy a pápai hajóhad nyolc gályája eltávozott, a burgundy fejedelem négy és a velencei köztársaság nyolc gályája pedig rövid idő múlva követni fogja. (és itt jön egy fontos rész, a kor gondolkodásáról) ....
Ha jönnek a török ellen útbaindított hajóhadak és a magyarok cserben hagyják őket, akkor a keresztény világ Magyarországot egy sorba helyezi a görög birodalommal, melyet rövidlátó, önző megbizhatatlan politikája az enyészet örvénye felé sodort. ...
A keresztény világ itéletéről a szegedi békekötésről, éppen a görög birodalom uralkodójának levele hiven illusztrálja. A szultán a békekötés felől Joannes Palailogos görög császárt is értesítette aki hihetetlennek tartotta, hogy a Magyar király elpártolt a békekötés

szövetségeseitől (török szultán, szerb fejedelem, Ulászló, Hunyadi). Palailogos császár azonnal futárt küldött Ulászlóhoz: ''Ilyen jeles és közhírre jutott vállalkozástól visszalépni, **azokat kik fennséged sürgetésére fegyvert fogtak, *veszedelembe ejteni:* még a legalsóbb rendű ember is bűnnek tartaná.** (1444 julius 30-án kelt levél Dlugoss munkájában)
A végső határozatról is Dlugoss munkájában lehet olvasni ahol Julián biboros ''kezeit mosta'' amiről ma már – és akkor is tudták, hogy hibás közlés. Az eredeti okirat ''nem maradt fönn''.... De van a Wawrin krónikájában meg Kropf is írta, naná, nem csodálkozunk, Julián pedig ''ünnepélyes'' manifesztót rendezett ahol az van leírva, hogy a király körüli négy főpapból az egri a váradi és a boszniai indultak Ulászlóval Várnára, a 13 világi főúr közül pedig ***csak*** Hunyadi János indult. .....
És amikor ***novemberben Várnára értek*** nem volt sem pápai sem burgundi sem velencei ''gálya biztonsága'', hanem volt a genovaiak szállította törökök 50 000-es hada. ...

Edward Gibbon (1737-1794) VIII.kötet 67-ik fejezetét (182-205 oldalak) teljes egészében kellene magyarra fordítani, ahol részletesen jelöl minden felhasznált, helytálló korabeli forrást. Saját kora is még távol állt, az eredeti történetírás későbbi, ki meg át-magyarázgatásaitól.
192.oldalról: ''Julian was fortified by welcome intelligence that Anatolia was invaded by the Caramanian, and Thrace by the Greek emperor, that the fleets of Genoa, Venice, and Burgundy were masters of the Hellespont, and the ...allies of Ladislaus impatiently waited for the return of his victorious army.'' Juliánhoz jött a megerősítő hír, hogy a török Anatóliában támad, Genoa, Velence, Burgundia pedig urai a -régi nevén Hellespont-Hellespontos-mai neve Dardanella tengerszorosnak.(Ami összeköti az Égei tengert és a Márvány tengert.

Hunyadi János hitt a megerősített Dardanella tengerszoros biztonságában, a Genovai árulásra miért számított volna? A Fekete tengerre így hajón nem juthatott senki át, a Török gyalogosok túl messze voltak. ... A bennrekedt Genovai kereskedők hajói pedig búsásan arattak, a magyarok életén...)
Julián bíborosnak küldött üzenetében pedig azt is írta a pápa, hogy: Ulászló király szövetségesei pedig türelmetlenül várják az ő győztes hadseregének a visszatértét – Várnáról.

’And is it thus’, exclaimed the cardinal, † ’that you will desert their expectations and your own fortune? It is to them, to your God, and your fellow –Christians, that you have pledged your fate; and that prior obligation annihilates a rash and sacrilegious oath to the enemies of Christ. His vicar on earth is the Roman pontiff; without whose sanction you can neither promise nor perform. In his name I absolve your perjury and sanctify your arms: follow my footsteps in the paths of glory and salvation; and if still you have scruples, devolve on my head the punishment and the sin.’ / - Ilyenformán tehát úgy van, nyilatkozta a bíboros, † hogy ti megszöktök az ő elvárásaik és a ti saját szerencsétek elől? Ti őnekik, a ti Isteneteknek, és keresztény -társaitoknak tettetek hitbéli fogadalmat, és ez az előbbi elkötelezettség megsemmisíti a Krisztus ellenségeinek tett elsietett szentségtörő eskütételt. Az ő földi helytartója a Római pápa, akinek engedélye nélkül ti nem tehettek igéretet se nem cselekedhettek. Az ő nevében én feloldom a hamis eskütöket és megszentelem a karjaitok, az én lábnyomaimat kövessétek, a dicsőség és üdvözülés ösvényén, és ha még mindig kétségeitek vannak, a büntetést és a bűnt hárítsátok az én fejemre.’’

† ’’I do not pretend to warrant the literal accuracy of Julian’s speech which is variously worded by Callimachus, Bonfinius, and other historians, who might indulge their own eloquence, while they represent one of the orators of the age. But they all agree in the advice and argument for perjury, which in the field of controversy are fiercely attacked by the Protestants, and feebly defended by the Catholics. The latter are discouraged by the misfortune of Varna.’’ - Nem tetetem magam Julián beszédének betűszerinti pontosságát garantálni amelyik különböző szavakkal van leírva Callimachus, Bonfinius és más történészek által, akik a saját ékesszólásaikat engedhették meg maguknak, mialatt a kor egyik szónokát mutatták be. Azonban mindannyian egyetértenek a szentségtörésre adott tanácsban és érvelésben, amit az ellentmondások területén hevesen támadnak a Protestánsok, és erőtlenül védelmeznek a Katolikusok. Az utóbbiak elbátortalanodtak Várna szerencsétlenségén.

’’Ulászló 1444-ben Várnánál maradt, és a Ladislaus of Austria – the titular king, az Ausztriai László - névleges király távollétében, Hunyadi János lett megválasztva Magyarország főkapitányának és Kormányzójának, és ha az irigység a kezdetben megfélemlítéssel is lett elhallgattatva, egy tizenkétéves uralom bizonyságot tesz az államvezetés és tudomány művészetére miként a háború vezérletére*.’’ (196. oldalról)*

Nemzeti büszkeségüket szabadon megélő népek, Edward Gibbon ezen sorait Magyarországon, Hunyadi János kormányzó emléktáblája alá helyeznék:

Filius Georgi de Vereb – Péternek, a ’’verebélyi vajdának’’ Erdély egykori alvajdájának fia: Corvinus-Hollós-Hunyadi János ez a Te életed

felirattal.

Hunyadi tekintélye az 1442-es Hosszú hadjárat győzelmei után rendkívül megerősödött.

A háború folytatásának feltétele a pártharcokban legyengült ország megerősítése, a központi hatalom megnövelése, a feudális nagyurak hatalmaskodásának visszaszorítása volt. Hunyadi János az állami központosítási törekvésében elsősorban a magyar köznemességre támaszkodott. (nemigen helytálló tehát, csak a fiát Mátyást vádolni, hogy a ’’köznemességet emelte pozíciókra’’.

A középnemesek ideológiáját a közülük való humanisták – Vitéz János és társai fejezték ki akik egyben a kancelláriát is irányították.

1444-ben a várnai veresség és a magyar király halála után, írta Vitéz János, hogy az erőszak ismét győzött a jog felett, és a nemzethalál réme is megjelent: ... *országszerte gyászos hallgatás borult a törvényekre, és a végzet minden erkölcsi gátat átszakít, majd düh tombol, lerázván a törvény zaboláját, vak véletlen kóborol mindenfelé, és mindent felforgat. Széjjelnézünk: ahány tagunk, mind sebtől vérzett, a jogot is erőszak mérlegén osztották, és felizzott a vérre menő versengés.''* Egyesek késleltetni akarták a trón betöltését, ezért azt híresztelték, hogy Ulászló megmenekült a csatából, és Lengyelországba került. Mások Albert fiát, a már megkoronázott Lászlót várták a magyar trónra.
1445 áprilisban a főrendek Székesfehérváron országgyűlést tartottak és ideiglenes jelleggel Magyarország irányítását hét kapitányra bízták. Hunyadi János Erdély és a Tiszán túli rész kormányzását látta el. (biztosan azért bízták meg mert tudták róla, hogy ''írástudatlan'' volt).
Hunyadi János alkalmas munkatársra talált Vitéz János személyében, akinek politikai képzettségét, megbízható jellemét régóta ismerte – rokoni szálak is kötötték hozzá, Vitéz édesanyját a Horogszegi Szilágyiakkal is rokon Garázdákhoz kötötték rokoni szálak. A nagyváradi püspökség a várnai csatában Giovanni de Dominis püspök halálával üresedett meg. Két érsek és tizenkét püspök irányította a magyarországi egyház életét. A megyéspüspökök neveit felsorolták a királyi privilégiumok, nélkülük nem eshettek meg a fontos döntések. Tagjai voltak a királyi tanácsnak, az uralkodó környezetének, és az országgyűléseken is a bárókkal, az előkelő főurakkal folytattak tanácskozást a királyi várban.
Galeottó a következőket jegyezte fel róluk: *Mert Magyarországnak tizenkét olyan gazdag püspöksége van, hogy jobbára csak a hercegségekkel hasonlíthatjuk össze őket, ha számos hadaikat, hatalmas jövedelmüket vagy földjeik termékenységét vesszük tekintetbe. Úgy is néznek fel rájuk mint hercegekre: a királyi tanácsban nagyszámú művelt kísérettel jelennek meg, és első helyeket foglalnak el, a fejedelmekhez hasonlóan csak előre megízlelt ételeket fogyasztanak.''*
Vitéz János püspökké neveztetése bizonyos akadályokba ütközött. Ebben a korszakban a magyarországi püspökségek betöltése a király apostoli jogaihoz tartozott, a pápáknak csak megerősítő szerepük volt. Magyarországnak nem lévén királya, a kinevezés joga az ország élén ideiglenesen álló Hunyadi Jánosra szállt. (biztosan azért is mert ''írástudatlan volt''). Hunyadi János minden befolyását bevetette, hogy Vitézt nevezzék ki. A pápának azt írta: most mutathatja meg mennyire becsüli az ő (Hunyadi) szolgálatait. Hunyadi János bevallása szerint pedig: az ajánlott személy jelölése nem személyes érdekek, hanem a ***Boldogságos Szűz és Szent László iránti áhítata*** és a püspökség sorsa iránti érdeklődés vezette. Döntését az ország főurai és a püspökség is támogatták. Hunyadi János a római kúria több egyházi és világi tagjának közbenjárását is igénybe vette. A Bihar megyei rendek az ő felszólítására levelet intéztek a pápához és a bíborosi kollégiumhoz Vitéz János érdekében. Kedves olvasó, és aki leírta ezeket, tudja mit beszél, szinte minden sora után a forrás jelölését találjuk:
Bunyitay, Horváth, Fraknói, V.Kovács Sándor (szerk) Magyar humanisták levelei XV-XVI század Bp. 1971. 86., Fügedi, Engel, Kristó, Kubinyi, Kardos T., Karácsonyi János, Mályusz Elemér, Földesi Ferenc és még sorolhatnánk.
Bélfenyéri Tamás-János: Vitéz János Nagyváradi püspök, Esztergomi érsek élete és munkássága című dolgozatából a **Keresztény szó**, Keresztény Kulturális havilapból tanulunk tovább. Innen még egy-két ritka adat.
Vitéz János és Hunyadi János 1445 utolsó napjaiban érkeztek vissza a havasalföldi hadjáratból, IV.Jenő pápától Rómából akkor hozta meg Péter mester a bullát Vitéz János nagyváradi püspökké való kinevezéséről.
Hunyadi nagy örömében, több levélben is kifejtette köszönetét azok iránt, akik kérésének teljesítésében közbejártak.
Egy levél IV.Jenő pápa orvosának, Taddeo de Trevisónak szólt: *Örvendezem tehát óhajom valóra váltán, hiszen csak Istennek, valamint az illető egyháznak kívántam vele szolgálni. Úgy*

igaz, hogy amilyen mértékben tetszésemre szolgált ennek a személynek kinevezése, ugyanolyan, sőt sokkal nagyobb mértékben vált szabaddá az egyház az ő személye révén. Mert az ő kinevezése csakugyan az egyházat erősítette meg szabadságában, és valóban már helyre is állt a korábbi rend. Vitéz kinevezése előtt egy ideig gazdátlan volt a püspökség és a törvényes előírásokat gyakran áthágták.
Vitéz János nem elégedett meg azzal, hogy Hunyadi írt köszönő leveleket Rómába, maga is közvetítette háláját.
Időközben bizony III. Habsburg Frigyes német királylyal történő alkudozások kötötték le Hunyadit, ugyanis Frigyes a gyámsága alatt lévő gyermek László nevében, hatalmát ki akarta terjeszteni Magyarország főlé is. Végülis megegyeztek, hogy László tizennyolcadik évének betöltése után, Habsburg III.Frigyes köteles az általa elfoglalt magyar területeket visszaadni a Szent Koronával együtt, mindez 1457-ben lett volna esedékes. Habsburg Frigyes elismerte Hunyadit Magyarország kormányzójának.

Csakhogy 1451 végén az ausztriai rendek fellázadtak habsburg Frigyes királyuk ellen, és a magyar, cseh rendeket egyesülésre szólították fel László kiszabadítására.
A Hunyadit 1446-ban Kormányzóvá választó országgyűlés a megajánlott adó behajtását Vitéz Jánosra bízta, akit arra is felhatalmaztak, hogy az adót megfizetni ellenkezők ellen fegyveresen is felléphessen. (lásd Fraknóinál)
A Kormányzó – Hunyadi János nagy fontosságot tulajdonított annak, hogy leveleit és állami iratait olvasva ne tekintsék őt és országát ''barbárnak''. Éppen ezért Vitézzel íratta a külföldi államok vezetőihez szóló leveleit amelyek a római kúria és a firenzei államtitkárok hasonló írásaival is versenyre keltek.(lásd Bunyitaynál)
Hunyadi a műveltség elsajátítása végett időskorában tanulni kezdett. Mestere Vitéz János volt, akivel nagy eredményeket ért el. 1448-ban már a HUMANIZMUS ESZMEVILÁGÁBAN MOZGOTT. Tanulmányozta a klasszikusokat, olvasta a napi irodalom szellemes és csípősen gúnyos röpiratait, összeköttetésbe került az itáliai humanistákkal, akik hőstetteit dicsőítő levelekkel, munkáikkal látták el. (Fraknói-37.)

Habsburg Frigyes viszont nem akarta szabadon bocsátani a gyermek Lászlót.
Mivel az ország belső békéje forgott kockán, Hunyadi nem tudott a török elleni hadjárat terveivel foglalkozni. 1447-ben Vitéz János mint a Magyar Kormányzó képviselője megkezdte Bécsben a Frigyessel történő béketárgyalásokat, melyeket ő maga vezetett. A tárgyalások eredménytelenek maradtak, mivel Frigyes nem teljesítette a magyar rendek jogos igényeit – László Magyarországra küldése, az elfoglalt várak (elfoglalni aztán tudtak) és a Szent Korona visszaadása. Az akkor székelő **V.Miklós pápa** komolyan megintette Frigyest, mivel az nem teljesítette a magyarok kérését. A német király most maga küldött magyar területre követeket. Hunyadi Pozsonyt jelölte ki a tárgyalások helyszínéül, amelyet személyesen vezetett, Vitéz János jelenlétében. 1450 október 22-én létrejött az egyezség, mely kimondta, hogy László tizennyolc éves korának betöltéséig nagybátyja Frigyes gyámsága alatt marad. Ha László eléri az említett életkort, a német király köteles őt, a Szent Koronát és az általa elfoglalt magyarországi részeket visszaszolgáltatni. **Frigyes elismerte Hunyadi Jánost Magyarország Kormányzójának.** (Fraknói 38-44, 53-54. lásd a Keresztény Szó: Bélfenyéri dolgozatában)
Hollós-Corvinus-Hunyadi János 1446 június 5-étől volt Magyarország Kormányzója.
1447 szeptemberében birtokba vette Buda várát és, az 1447 március 19-én pontificátusába beiktatott, V.Miklós pápától 1448-ban *HERCEGI* címet kapott.
V.Miklós pápa (1397 – 1455 március 24.) pápai trónra lépése az Új Reneszánsz Tanítása, a művészet és humanista világnézet széleskörű elterjesztésének az ideje volt. Róma és a Szent Péter Bazilika átépítése is a nagy tervben szerepelt, valamint a Vatikán rendezése.

A humanizmussal szinte elárasztotta az egyház központját. A kor egyik legnagyobb humanista tudósát ***Lorenzo Vallát*** tette meg pápai jegyzőnek. A könyvek iránti szeretete a Vatikáni Könyvtár egyedülálló kilencezres gyüjteménnyel való újraalapítása volt. Hatalmas vagyont költött ókori Görög művek Latinra fordítására. ''Pogány'' műveket is fordíttatott. Megszüntette a hatalmát fenyegető egyházszakadást.
V. Miklós pápa elsőként 1448 február 17-én Bécsben megkötötte III.Frigyessel a bécsi konkordátumot amelyben Zsigmond utódaként, Frigyes elismeri a bázeli zsinat pápaellenes elemeinek az eltörlését. Ugyanakkor Hunyadi Jánosnak *hercegi címet* adományoz.

V.Miklós pápa (1397.2.15 – 1455.3.24)

Tommaso Parentucelli néven született a liguriai Sarzana városában 1397 február 15-én. Apja Sarzanában volt orvos akinek a tudásvágyát örökölte. Sarzana a Genova székhelyű Liguria régiójában a Genovai öböl körül hosszan elnyúló vidék. Megválasztása 1447 március 6-án, V.Miklós néven pápává március 19-én szentelték fel. Miklós pápasága alatt vált világossá, hogy a középkori egyház felépítése és vezetése a fordulópontjához ért, és új útra lépett. V.Miklós pápa a reneszánsz és ami fontosabb a humanizmus oszlopaira építette fel az új pápaságot. A dicsőséges pontifikátus mellett azonban árnyoldalak is voltak. *Stefano Porcaro* **nevű római politikus a pápai hatalom ellen lázította Róma városát, és a köztársaság visszaállítását követelte. 1453 januárban a pápa beleegyezett Porcaro kivégzésébe. Ez az itélet mélyen megviselte a pápát. Továbbá a Kelet és Nyugat Római elentétek, amikor az Itáliából hazatérő görög püspökök átlátták a kettőjük szövetségének tartalmát, de Konstantinápoly nem volt hajlandó elfogadni az uniót. A Keleti Egyház vezetőit lesújtotta a hír, hogy Hunyadi János Keresztény serege vereséget szenvedett 1444-ben Várnánál. 1448-ban a második rigómezei csata is kudarcot hozott. A török hatalom egyre terjeszkedett a Balkán-félszigeten. Tomasso Parentucelli már jelen volt IV.Jenő pápa kíséretében a ferrarai (Ferrara 1438, Firenze 1439 – 1442-ig tartott) zsinaton, amikor még nem is sejthette, hogy évek múltán a Nyugat Római Egyház fejeként kell majd tárgyalnia a Keleti Egyház vezetőivel. Igy amikor XI.Konstantin császár kétségbeesett leveleket írt a körülzárt Konstantinápolyból Miklós pápa udvarába is, a pápa emlékeztette a Ferrarában tett egyházi egység igéretre, és csak az unió tényleges helyreállítása után akart segítséget nyujtani Konstantinápolynak. A török viszont nem várt. 1452 májusában mégis Konstantinápolyba küldte a görög származású Izidor bíborost és noha december 12-ére Gregoriosz pátriárka is mindent megígért a katonai segítségért, a konstantinápolyiak gyűlölték azt, és szállóigévé tették a mondást: ''inkább a szultán turbánja uralja a várost mint a római pápa tiarája''.**
Mire azonban a velencei, nápolyi, genovai hajók a tetthelyre értek volna valamikor júniusban, a török szultán seregének túlerejétől, 1453 május 29-én XI.Konstantin császár és Konstantinápoly is odavesztek. Kétségbeesésében a pápa keresztes hadjáratot hirdetett a császárváros felszabadítására, de a keresztény udvarok akkor a saját érdekeikkel voltak elfoglalva. 1453 után a lelkileg is megtört még fiatal pápa 1455 március 24-én éjjel meghalt. Akkor az önérdek-hajszoló keresztény nyugattól magárahagyott Hunyadi János 1456-os nándorfehérvári dicső helytállását és győzelmét már egy másik pápa déli harangszója hirdette és hirdeti a mai napig. Csak nem mindenütt egyformán értelmezték és értékelték azt...
Frigyes a legkevésbé...

Folytassuk azonban ahol abbahagytuk:

Tehát, ugyanakkor *1448 februárban* V.Miklós pápa arany nyakláncot és *hercegi címet* adományozott Hunyadi Jánosnak.

Igy tudta ezt a Pallas Nagylexikon 1893-ban.

Igy olvasható a –kovinkeve- honlapon Harmat Árpád Péter dolgozatában.

Ezt olvassuk több Magyar történelmi oldalon is. Igaz, sokan inkább agyonhallgatták...

V.Miklós pápát Európaszerte sikeresnek tartották. Két kiváló bíborost és egy ferences szerzetest küldött szerte Európába. A később szentté avatott Kapisztrán János a Német-Római Birodalom déli területei felé, Csehországba, Magyarországra és Lengyelországba indult. Kapisztránról ellenkező véleményeket is olvasunk, hova miért küldték és mit tanított mint például Erdélyben, a huszita hitű magyarokat is, pusztítandó eretnekeknek nevezte. Állítólag V.Miklós pápa követet is küldött utánna, hogy nem kapott inkvizítori kinevezést, és ne ezzel, hanem a török elleni harc megszervezésével foglalkozzon.
Ugyanakkor Miklós pápa 1452-ben kiadta a *Dum diversas* kezdetű Bulláját, amelyben V.Alfonz Portugália királyának engedélyezte, hogy a hitetlen foglyokat örökös rabszolgaságra hajtsa. Ezzel kezdődött az afrikai rabszolgakereskedelem.
Kapisztránról azt is tudni vélik, hogy utasította Hunyadit, az eretnekeket máglyán égessék el, amit Hunyadi nem tartott jó ötletnek, hogy a leendő katonáit máglyára vigyék.
Valahol itt kellene talán keresni annak a köztájékoztatásnak forrását is, hogy a nándorfehérvári diadalról szóló jelentéseikben, sem Hunyadi János és Kapisztrán sem vettek egymásról tudomást.
Ami viszont bizonyítva van:
2007-ben kiadott, René Buston, Les relations roumano-houngroises dans la perspective de la construction: Europeenne című könyvében a 264-ik oldalon, Nathalie Marchais 1994-ben kiadott: La Transylvanie, dans les Relations Hungaro-Roumaines munkájára hivatkozva idéz:
''l'origine roumaine des Corvin est mentionnée aussi par Nathalie Marchais: Ioan de Unédoara est au XVe siècle ''prince de Transylvanie d'origine roumaine''26;
Nem ismerve sem a Román és sajnos sem a Francia nyelvet, a könyvek üzenetének érdekfeszítő mondanivalóját is csak ki-találgathatjuk, egy azonban biztos, a **''prince of Transylvanie''** annyit jelent, hogy **''Erdély hercege''**. Innen nekünk ennyi elég a tudnivalóról. **Hunyadi János herceg és fia Mátyás király felé is, elismeréssel és a sajátjukként nyilatkoznak és foglalnak állást tőlünk keletre.**
Másik romániaiak által összeállított és angol nyelvű írás is figyelmet érdemel: For how many centuries did the Hungarians defend western civilisation against the Turks? címen – Hány évszázadig védelmezték a magyarok a Törökök ellen a nyugati civilizációt? megtudjuk: A magyarok azt állítják, hogy évszázadokig védelmezték a Töröktől a nyugati civilizációt.
S. Fenyes a ''Revisionist Hungary'' c. könyvéből idéznek, 14-21 oldalakról, náluk a 15-16 old. - **Mátyás király, Hunyadi János fiatalabb fia 18 éves korában volt megválasztva**. (Őt úgy kellett kiváltani és hazahozni Prágából.) ''A Román Hollós-Corvinus Mátyás, Magyar király 32 évig tartó uralkodása a legdicsőségesebb idő Magyarország egész történelmében.''
Innen pedig csak az érdekel minket, hogy **''Mátyás 18 éves korában lett királlyá választva''.** – Erről majd részletesen a Szentborbála története 4-ik részben.

Edward Gibbon 1750 körül, széleskörű forrásanyag adatában is úgy tudta, hogy: **''a 18 éves ifjút, Mátyást választották a Magyarok királyának.''**

Antonio Bonfinius 1485-ben tudta: Hunyadi János: ''In Corvino (Hollos) vico natus, in Corvinam Romanorum familiam genus retulit.'' **– Hunyadi János Corvino-Hollós faluban született, a RÓMAI Hollós családdal azonos a származása.....''**
Amit viszont itt a Hunyadiakat lekicsinylő történetmesélők hadserege kifelejt helyesen értelmezni és eredetiben továbbadni az nem kevesebb mint a tény, hogy leírt ott Bonfini még többet is, amit igen agyonhallgattak ebben a "római származásban" kapaszkodó, azt erőltető és félremagyarázgató évszázadokra terjedő magyarellenes tömkelegírások sora. Helytálló Magyar értelmiségit is azonban mindig szült a Magyar Haza. És nem is akárkit.

Bonfini tehát nem azt mondta, hogy Román – hanem azt, hogy Római – ami abban a korban azt jelentette, hogy ez a nagy család nemes származása a Római származáshoz tartozik, tehát NEM muzulmán, sem bogumil, sem huszita, mert Veréb Péter az apa nagyon is a ''Római'' származáshoz tartozott, és Bonfini azt is fontosnak tartja kihangsúlyozni, ugyanott, hogy ''Mater vero e Graecis edita'' – az anyja valójában a hatalmas kimagasló Görög császári szülői örökséghez tartozik.
Ezt így kellene már végre értelmezni.

Az viszont nagyon is igaz, hogy mindketten, apa és fia is ERDÉLYI SZÜLETÉSŰEK.
Erről további komoly adatgyüjtést kellene szorgalmazni annak a bizonyítására, hogy Verebi Péter – a temesi sóispán és erdélyi alvajda fia Hunyadi János, születésekor hol is volt Erdély nyugati határa, legalábbis Hunyadi János Magyarország Kormányzójának, Erdély vajdájának hatalmas birtoka nyugatra meddig terjedt? amiről Bonfini a maga idejében személyesen győződhetett meg. Meddig is ért el Temesvár és Temes megye határa??? És ha az ma Román területhez tartozik, csak érthető, hogy a Románok nem tagadhatják ki a saját születési és hősi helytállási területükről a Hunyadiakat. Arra még ők sem vetemedtek, soha. Hiszen akkor Temesvárt, Hunyad vármegyét meg Hunyadvárt is kitagadnák...
Aki pedig Románia területén született az szerintük Román, akikre nagyon büszkék és akikhez még jobban ragaszkodnak, már 1848 óta bizonyíthatóan. Olvassuk el a Román Himnuszt, az bizony bizonyít. Mikor is keletkezett a román himnusz szövege? 1848-ban.
A Hollós-Corvinus-Hunyadiak szülőhelyét ezért Valachia és Erdélyország nyugati határánál kell keresnünk már Ransanus, Bonfini és sokan mások szerint is.
Ezt Kazinczy Ferenc is így tudta 1816-ban. Egy nagy baj volt, Kazinczy Ferenc idejében nem volt Google-világháló és nem lehetett megtalálni az átrajzolgatott ''földabroszok'' eredetijét.
1780-1800 utánra Erdély nyugati széléről Habsburgék eltüntették Hollóst is – reménykedtek ők.... **erről részletesen a Szentborbála 4-ik részben olvasunk.**

Szerencsénkre a Bécsnek dolgozó Ján Lipský előtt mások is térképeztek.

Ján Lipský (1766 – 1826) Sedlična - bol slovensky kartograf, priekopnik uhorskej kartografie, vojak, plukovnik 1784-től tisztjelöltként kezdte katonai pályafutását. A törökök, a forradalmi Franciaország és Napóleon császári katonái ellen harcolt, 1813-ban ezredesként vonult nyugdíjba. 1795-től 1808-ig Pesten tartózkodott és ez idő alatt készítette el nevezetes térképészeti vállalkozását. 1809-ben József nádor mellé rendelt, főtiszt alezredesi rendfokozatban vett részt a Napóleon elleni hadjáratban. Térképészeti tevékenysége alatt a katonai szolgálat alól felmentették, Pest-Budára vezényelték, ahol a József nádor vezette Helytartótanács aktív közreműködésével készítette el térképészeti vállalkozását. Hosszan tartó megromlott egészségi állapotban, agglegényként halt meg, nem csekély értékű vagyona felett a rokonok három évtizedig pereskedtek, amely azt szinte teljesen fel is emésztette.

Tehát, Hollóst, Hollósvárt, Temesvárt Lipský édes-kevéssé ismerhette, így természetesen, azt térképezett amit kértek tőle... Horogszeg is kimaradt...

Kazinczy Ferenc figyelmét azonban 1816-ban Hollós hiánya a földabroszunkról, nem kerülte el.

A Romanian, Rumanian, Roumanian, Romanica, Romanicae, Romaneste, Romena változatok a romániaiak, valacchia, vlach-ok nyelvének megnevezési változataiból pedig, **egyik sem azonos Bonfini Romanorum szavának jelentésével. Mert Bonfini RÓMÁHOZ tartozónak – a teljes RÓMAI BIRODALOMHOZ tartozónak tudta a Hunyadiakat 1485-1495 közötti, korának legkiemelkedettebb műveltséggel rendelkező történelem írásaiban.**
Mert Hieronymus ''Byzánca'' akkor még nagyon odébb van...

''In Corvino uico natus † (Hollos) in Corvinam Romanorum familiam genus retulit''.
''Corvinum (Hollós) faluban születvén, nemzetségét a római Corvinus családra vezette vissza''

– római mert nem a Kiev Russ, sem Giskra huszita, akkor mi ebben az évszádokra menő érthetetlenkedés? És római azért is mert ezt a családot Bonfini Róma hatalmasai közé sorolta.
Milyen Templomot épített Verebélyen a Veréb család 1200 körül?
Rómait?
Az viszont nagyonis igaz, hogy úgy 1790 után, a térképeinken már nem találták Hollóst...

Pór Antal (Esztergom 1834.10.18 – Esztergom 1911.9.11) 1863-ig *Bauer* Antal
Kanonok, történetíró, 1849-ben honvéd, Komáromtól Világosig harcolt. Osztrák hadifogsága után papnövendék. Pozsony, Nagyszombat után teológiai tanulmányok a Pázmány intézetben Bécsben, történelmi szakra készült, tanárjelölt. 1857 október 20-án szentelték pappá. Apostoli főjegyző, az esztergomi kerület esperesse, tanfelügyelő. A MTA rendes tagja, terjedelmes történetírói munkásságában 1873-as keltezéssel találjuk: Házi-Könyvtár
Hunyadi János. Élet és korrajz c. tanulmányát.
Kiadja a Szent-István-Társulat. Budapest 1873. Az Athenaeum nyomdájából.
1873-ban a Szent István Társulat gondozásában megjelent műve, a magyar középkor egyik legjelentősebb politikusa és hadvezére életrajza – **Hunyadi János származására**, családjára, politikai, magánéleti és hadvezéri tevékenységére találunk hasznos adatokat és észrevételeket a könyvben.
Az újrakiadás éve: 2010.
Kedves olvasó, mielőtt a könyvből elolvasnánk néhány most bennünket érdeklő sort, **Pór Antal kanonok, könyvéhez írt ELŐSZAVÁNAK értéke** szó szerinti idézést követel, itt és most:
-''Gyerekkoromban az esztergomi, épülő basilika körül játszadozván, nem ritkán ért a szerencse, hogy Kopácsy József prímást kisérhetém szemleutjában az épités körül. Ilyenkor kegyesen enyelgett a jelesemlékű főpap a gyermekkel, leereszkedőleg magyrázgata egyet-mást. 'Ide – a szentély küszöbére mutatva mondá egy izben – **Pázmány Péter és Hunyadi**

János szobrai jőnek fehér márványból.’ És mintha elárultam volna, hogy e neveket most hallom először, sok szépet beszéle a hősről. Szivem föllángolt...

Kopácsyt a halál akadályozá terve kivitelében; **a két nagy magyar carrarai szobra** jobb időkre haladt; de ha t. olvasóm megelégszik a szerény vázlattal, melyet nagy művőszek, Teleky József, Szalay László, Horváth Mihály és mások, remek művei után másolék: ime, szeretettel nyujtom azt.

Esztergam, 1872. október 18.

A szerző – Pór Antal

Márványbánya – Carrara – a carrarai fehér márványt az ókorban is használták, a Római Pantheon és Traianus-oszlop is ebből készült Rómában. Carrara a középkorban Konstantinápoly és lombard tulajdonban is volt.

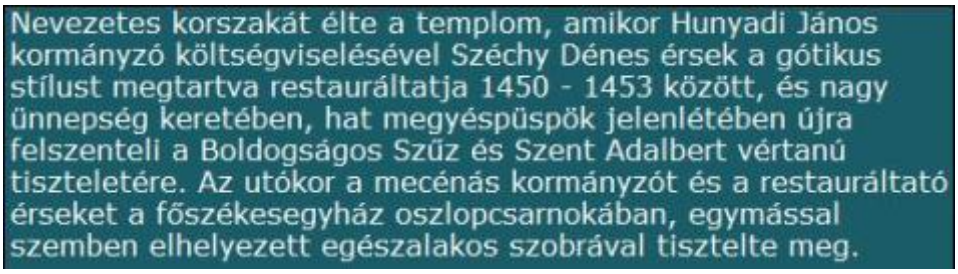

Joannem de Hunyad Gubernatorem Hungarie
szobrát állíttatta Simor János bíboros 1876-ban
Esztergom, Szent István tér, Az oszlopcsarnok északi fala előtt
A Bazilika helyén eredetileg Nagyboldogasszony és Szent Adalbert védelme alatt álló főszékesegyház a középkori trónviszályokban megsérült. Szécsi Dénes bíboros, esztergomi érsek (1440-1465) a megsérült székesegyházat 1450 - 1453 között Hunyadi János kormányzó támogatásával gótikus stílusban újraépíttette.

Új Magyar Sion – A Bazilika újraépítése a török után
Elkezdte – Coepit: Rudnay Sándor érsek 1819-1831
Folytatta – Continuavit: Kopácsy József érsek 1838-1847
Felszentelte – Consecravit: Scitovszky János érsek 1849 – 1866
Befejezte – Consummavit: Simor János érsek 1867 – 1891
Rudnay Sándor grandiózus terve volt az épületegyüttes. Makettje a bazilika kincstárában ma is megtekinthető. Az építkezést a bécsi udvar nem nézte jó szemmel. Ellenezték és megpróbálták meghiúsítani, hogy Esztergomban épüljön fel a Habsburgok bécsi templománál is nagyobb templom. 1831-re elkészült a hatalmas, óegyiptomi stílusban épült altemplom és felhúzták az oldalfalak nagy részét.
A klasszicista stílusban épült Nagyboldogasszony és Szent Adalbert prímási Főszékesegyház a Magyar Katolikus Egyház Főszékesegyháza.
Kazinczy Ferenc (1759-1831 augusztus 22.) Magyarországi utazásairól Pesten 1831 április 7-én írja: ''két óra múlva indul a hajó Győr alá, onnan Pannonhalmára'' ..... szerdán április 13. Esztergomba ebédkor .... Most végre a bazilikát megyünk látni. Külső fala annak faragott négyszögekből áll, mig a vácinak három oldala terméskő, el nem símított vakolással. A templom testének fala, mely a kupolát fogja tartani, minden ablak nélkül, görögösen, mely temérdek nagyság! A nézőt elfogja kicsinységének érzése; de el egyszersmint nagyságának érzése is, s örvend ennek. *Egyiptusi lélek szállja meg a nézőt, midőn itt a temérdek izmú oszlopokat látja, s azt a két kolosszális angyalt, mely az alól szélesb küszöbű veresmárvány ajtó előtt őrt áll, s a pályát megfutottnak nyújtja a diadal koszorúját.''*
Hunyadi János kormányzó kőszobrát amelyet Johann Hutterer alkotott 1874-78 között, Kazinczy Ferenc már nem láthatta, de ha látta volna, annak is bizonyára rettenetesen hiányolta volna a carrarai fehér-márvány voltát. Miként Kazinczy Ferenc Erdélyi utazása során 1816-ban is már rettenetesen hiányolta, Hunyadi János Magyarország kormányzójának születési helyének Hollósnak, abroszainkról hiányzó voltát. Mert Hunyadi János 1450-1453-ban a Boldogságos Szűz és Szent Adalbert főszékesegyház felújítását anyagilag fedezte. Hunyadi János mint kormányzó a magyar főnemesek tanácsával közösen intézte az ország ügyeit.

Hunyadi János hadvezér, nándorfehérvári győzelmének emlékére szól a mindennapi déli harangszó. Gaius Cilnius Maecenas (? – Kr. e. 8-ban halt meg) főrangú római lovag, Horatius, Vergilius és Propertius költők pártfogója, korának legkiválóbb költőit gyüjtötte maga köré – ezért a tudományok, művészetek és az irodalom bőkezű pártfogóit *mecénásnak* hívják. Esztergomi Bazilikát bemutató utókor Honlapjai szerint *mecénás* volt a mi kormányzónk, Hunyadi János hadvezérünk is. Megbecsülendő tájékoztatók.

Ioannes Corvinus-Hollós de Hunyad (1407?... 1387 – 1456)

[nem lehet 1407-es születésű hiszen 1416-ban 9 évesen nem járhatott franciaországi úton – 29 évesen annál inkább]

Leading Hungarian military and political figure in the 15th century history of Central and Southeastern Europe. Father of King Matthias Corvinus of Hungary. (Wikipedia)

A 15-ik századi Közép és Délkelet Európa vezető katonai és politikai egyénisége volt a Magyar Hunyadi Corvinus –Hollós János (1387 – 1456). Corvinus – Hollós Mátyás király édesapja. **Lassan eljutunk a rengeteg hamisítások labirintjainak kijáratához. És nem volt, nem lehetett ''írástudatlan'' miként azt az Aracs folyóiratban is valakik még 2000 körül is, csak úgy meggondolatlanul forrás megjelölése nélkül, valakitől átmásolgatták.**

Corvinus – Hollós – Hunyadi János (1387 – 1456)
kőszobra az esztergomi Bazilika oszlopcsarnokában

(E sorok írója 1998 októberében járt az esztergomi Bazilikában. Meg Visegrádon.)

Pór Antal esztergomi kanonok történetíró soraival tesszük a helyére a számtalan, Hunyadi János ''római eredetéről'' szóló, szinte szó szerinti, egymást lemásolgató és igen félrevezető írásokat.

Könyvének II. fejezetéből: A népmonda Hunyadi János születéséről. – Bonfin a Hunyadiak nemzetségét a római Valeriusoktól származtatja.

A népmonda:

A mesék amelyek Hunyadi János fényes eredetéről szólnak, azon népmondák közé sorolandók, melyekkel a magyar nép hősei viszontagságait fölékesíteni szereti: mig az olasz Bonfin, midőn az efféle meséket ítészi (irodalomban a mű-biráló, kritikus) ösztönével kellő értékökre szállítván, helyökre tudós lehozásokkal a Hunyadiak római eredetét állítja, a hízelgés alapos gyanújába esik. (22, 23-ik oldalakon a közismert gyűrűtlopta holló meg a többieket említ a szerző) ...''hogy Zsigmond, fimagzatok hiányában, talán birodalmát szállítja vala Hunyadira azon korban, midőn a törvénytelen származás, különösen fejedelmek közt, becstelenítő nem volt; midőn Aeneas Silviusként Olaszország csaknem kizárólag B a s t a r d o k a t uralt el annyira, hogy a törvényes születésű urbinói gróf tanácsosnak tartá ál-atyától származtatni magát.

Azonban **Bonfin** is messze vetette a sulykot, midőn classicus ismereteinek egész sophistikájával a Corvinusokat a sabin eredetű Valeriusoktól, ezeket a lacedaemonoktól, ezeket ismét Heraklestől és végre Heraklest, Zeustól és Taygetától, **tehát a Hunyadiakat is Zeustól származtatja. S miért ne?** Magam is láttam, az Eszterházyak törzsfáját egyenesen Ádámig fölvive: **a finom olasz csak nem fog kevesebbé történeti hitelességet igényelhetni** az Eszterházyak bamba történetírójánál!

Liviusból (1. VII. C. 26.) olvassa reánk, hogy Marcus Valerius, a Poplicola ükunokája, párbajra kelt egy igen magastermetű gall vitézzel, s azt egy holló segélyével lenyakazta. **A holló t. i. a párbaj kezdetén a nevezett római tribunusnak sisakjára szállt, s innét, midőn pártfogoltja a gallal harcra kele, ellenfelének arczára csapott, és szemeit vájkosá.**

M. Valerius e hős tettétől *Corvinus* melléknevet nyert, s így e néven ő az első. Végig siet azután Bonfin a Valeriusok egész történetén, fölsorol vagy százat a dicsők közül, mignem Tacitusban*) Hist. III, 9. 11. és Annal. XI, 7. III, 34.) **ugy találja, hogy Valerius Messala Corvinus, Augustus császár parancsából Pannoniába jő, és a pannonok zendülését lecsendesíti.** Tőle nyeri Horvátország (Corvatia) nevét, jegyzi meg szerényen, Tacitust kitoldva, az udvari történetíró. Horvátországtól pedig Erdély nem messze esik, - folytatja *körülbelül történeti inductióit* **(inductió – az egyik alapvető logikai módszer: 1. következtetés egyes esetekből az általánosra - amikor valaki indukál- egyes esetekből, tényekből az általánosra következtet) – s így lett, folytatja Pór Antal kanonok, hogy a Corvinusok ide is árszármaztak, sőt Hunyadot birtokukba vévén, ez újabb nevet is fölvevék. Hogy pedig a Hunyadiak csakugyan a régi Corvinusok ivadéka, az kétségtelen, mert hisz ott van czimerükben a holló, mely latinul corvust jelent. ..... és tudhatta a tudós olasz, hogy e czimert Hunyadi János ősei magyar királyoktól nyerték.''**

A származásukat keresni pedig nem Zeuszhoz hanem Mátraverebélyre kell elmenni. Ezt ne Bonfinitől várjuk el, Ő tényleg nem tudhatta. Erdélyről és az erdélyi vajdáról sokat hallott, amit le is jegyzett és azt is, hogy a Zsigmond meg hasonló badarságokat a jellemtelen Cilleiek kezdték terjeszteni. Más lapra tartozik, hogy ezt kik és miért mellőzték és kik és miért erőltették a képtelen badarságokat... És sokkal több mint valószínűen, Bonfini Hollósról is hallott és tudott, a címerről is meg a szülőfaluról is, a kor helyzetét pedig hatalmas bölcseleti szemlélettel értékelte, és ahhoz megfelelően jegyzetelte. Nem csoda, hogy írásait beszedték, átírták, hamisították, a magyaroktól magyar nyelven Kulcsár Péter fordításáig, 1995-ig titokban tartották. Önmagukról bezzeg, nem fukarkodtak a dicshimnuszok se vége se hossza gyárttattásokkal.

És ha már itt tartunk, emlékezzünk csak miket összehordtak Hunyadi János saját családtagjairól is, már a Fuggerék nyomdájában, tehát nincs min csodálkozni.

''Egregius Johannes dictus Olah, filius condam Woyk de Hunyad aule nostre miles'' *akit Oláhnak is mondanak.....*idézte Pór Antal kanonok is az egykorú oklevelet, ami csak annyit bizonyít, hogy Hunyadi János apja Hunyadmegyében is élt, és ott az Oláhok Wallachok között Vajda volt, de még véletlenül sem azt írták, hogy ''Oláh volt''. Az sincs kizárva, hogy a régi görögöktől átvett gót féle betűknél valakik alaposan elnézték a W és az O betűt. Igy csináltak a Wlah-ok vajdájából Olah-ok vajdáját is...

Nyelvtudományi közleményekben olvasom: Pallasz Athéné volt Zeusz legkedvesebb gyermeke. Métisz volt a bölcsesség istennője, Zeusz főisten első felesége. Egy jóslat szerint a születendő gyermek hatalmasabb és okosabb lesz mint Zeusz, aki ezért dühében lenyelte a terhes Métiszt. Métisz a férje gyomrában mellvértet és sisakot kalapált aki persze nem birta el a fájdalmat a feje majd széthasadt. A bölcs Héphaisztosz sietett a segítségére, kalapácsával akkorát mért Zeusz fejére, hogy onnan talpig felfegyverezve, fénylő díszben kipattant Athéné a bölcsesség, a művészetek, a kézművesség és a képzés istennője a görög mitológiában.

Az ókor és középkor gondolkodását nem mai labirintszemlélettel kellene értelmezni.

Ralph Thorpe: The Gospel of the King of the Jews c. könyvében a 680-ik oldalon tájékoztat, a Görögök szerettek hőseiknek isteni eredetű atyaságot tulajdonítani, például az Argonauták – akik talán nem voltak jobbak a Ciliciai kalózoknál, igazán – a monda szerint az Istenek gyermekei vagy unokái voltak. A dalnokok később a legendát átformálták és Orpheusz atyjának Apollót választották. Divusz Augusztusz atyja Apolló volt, Apolló úgyszintén Plato atyja is volt, és Alexander-Nagy Sándor atyja Zeusz volt.

Antinio Bonfini (1434 – 1502) közép itália Piceno tartományban született. Humanista szellemű neveltetést kapott. Magisteri címet szerzett, Firenzében, Padovában, Ferrarában, Rómában dolgozott. 1473-ban Recanati iskolában professzori állást foglal el. Latint, görögöt, nyelvtant, költészetet, előadóművészetet tanított. 1486 szeptemberben indul Magyarországra, Aragóniai Beatrichevel való ismeretségét feleleveníteni és bemutatkozni Mátyás királynak.

Mátyás király Bonfinit, Beatrix Ransanot bízta meg történeti munka írással. Mátyás király haláláig 1490 április 6-ig, királya trónralépésének megírásához még nem érkezett el. 1497 elején Bonfini szélütést kapott, munkáját alig tudta folytatni, 1502 év közepén halott. Végrendeletének megfelelően Óbudán temették el.

1505 júliusban a Jagelló ház lemondott Magyarországi igényéről, az Országot átengedték a Habsburgoknak. A magyar Wikipédia is így folytatja: Az ellenségeskedést Habsburg-fölénnyel párosult barátság váltotta fel. Bonfini művének éle a visszájára fordult, ezért ezután a létéről sem akartak tudomást venni. Az 1510-es évek közepétől kezdve teljes körülötte a csönd, senki sem beszélt róla, senki sem olvasta, a legtájékozottabb históríkusok sem használják, nem is említik, a másolatok eltűnnek a sűlyesztőben, a legtöbb mindörökre. 1541 után megindul a kutatás a tizedek után, 1543-ban Bázelben nyomtatásban megjelenik az első három decas, 1568-ban Zsámboki János jelentette meg az általa talált anyagot. Teljes volt e vajon? Hiteles volt e vajon? Aligha.
1930-ban Krakkóban találtak egy korai másolatot. A hiteleset? Aligha.
A legnagyobb történészek sem merészkedtek foglalkozni vele. Vajon miért?
A szinte mindig Bécs befolyása alatt működtetett jezsuita történésziskola a 18. században is csak adatokat gyűjtött, a majdan megírandó magyar történet számára.
Vajon miről? A gyűrűtlopta tolvajhollókról talán?
Nem csodálkozunk. Habár a 21-ik század modernségét és tudományosságát tapossák is.
1488-ban jött hazánkba Pietro Ransano, Beatrix meghívására.
Az eltávozott Bonfinit visszahívta Mátyás király.
Mert: Bonfini művét a magyar trónra áhítozó Habsburgokkal szemben, úgy Mátyás mint Ulászló politikai iratnak szándékozták használni. Persze 1515-ben a Jagellók lemondtak a magyar trónról a Habsburg javára, így Bonfini harcos Habsburg-ellenessége a Krónikáját is nemkívánatossá tette.
Amikor 1568-ban Zsámboki János első ízben megjelentette a ''csonka'' – teljes anyagot, ''egypár szót'' ??? azonban a bécsiek érzékenységére való tekintettel még akkor is mellőznie kellett. Egypár szót, elhisszük, egypár szót meg a többi ''egypár'' oldalt a hamisításokkal együtt.
Továbbá: érthetetlen, de a teljes ??? Bonfini anyag csak 1995-ben jelent meg magyarul először – Kulcsár Péter fordításában.

tarthatott Valeriusszal, aki az ellenség mészárlásában feltartóztathatatlan volt. Miután kollégájával ujjongva bevonult a városba, Camillus kormányzó P. Valerius fiát, Valeriust konzuli hatalommal felruházott katonai tribunussá tette. Továbbá azt mondják, hogy L. Valerius Potitus kormányzó L. Valeriust harmadszor is konzuli hatalommal felruházott katonai tribunussá választotta. (225) A gall háborúban M. Valeriust Caius Sulpicius diktátor mellé állították. A diktátor Valerius okosságának meg Tullius és a katonák biztatásának köszönhetően legyőzte a gallokat, és Camillust követően ő tartott lovas diadalmenetet a gallok fölött. Ebből a patríciusnemzetségből még nem híresedett el a Corvinus név, amikor megint gall zavargás támadt. A hadjárat élére Camillust, az előző Camillus fiát tették meg diktátornak, akivel együtt vonult ki M. Valerius katonai tribunus. Miután a két fél felütötte a tábort, hát egy bámulatos fegyverzetű és termetű gall párbajra szólít egy római vitézt. Az ifjú Marcus Valerius a diktátortól engedélyt kap a küzdelemre, és bátor szívvel kiáll az ellenfél elé, áhítattal felfohászkodik az istenségekhez, hogy segítsék meg azt, aki hazája méltóságáért harcol. Majd összecsap a bősz ellenféllel; az előrelendülő gall sisakjára hirtelen rátelepszik egy holló, csőrével, karmával nekiesik az arcának, szemének, és az ellenfelet addig riogatja, míg a fiatalember vitézül levágja, a holló pedig a diadal után a légbe röppen, és elszáll keletnek. (230) A konzul összehívta a katonák gyűlését, és M. Valerius tribunust tíz ökörrel meg egy aranykoszorúval ajándékozta meg. E jeles tettről ettől kezdve viselte minden maradékával együtt a Corvinus [Hollós] melléknevet. Huszonhárom éves korában M. Popilius Laenasszal és ismét Petiliusszal viselte a konzulságot. Ha valaki netalán csodálkoznék ezen a jósjelen, ha mások madárjóslatairól levonja a következtetést, meg fogja tudni, hogy a hollók a fejedelmek védelme alatt állnak. Mert az Ámon templomához igyekvő Sándornak hollók jelentek meg, és az eltévedt vezetőknek nappal és éjjel mutatták az utat. Továbbá, amikor Sándor Babilonhoz közeledett, váratlanul marakodó hollók tűntek fel, melyek közül egynéhány elébe ereszkedett, hogy útját állja, és a királyt e jósjellel visszatartsa a haláltól. (235) Augustus megörült egy holló üdvözlésének. Ha Herodotusnak hiszünk valamit, Aristeas holló képében érthetően beszélt. Egy holló köszöntötte a rómaiakat, a világ urait, és Tiberiust meg Drusus Germanicust, melyet a piacon egy közeli szuszterműhely bérlője elpusztított, mire a rómaiak bosszút álltak, majd tisztes temetést rendeztek neki. Mátyás király tehát méltán tartotta házának más jelvényei között a hollót, hiszen bizonygatta is, hogy súlyos válsághelyzetekben nemzetségének példájára gyakran hasznosította e madár áldásos jövendölését.

Lássuk hát tovább e boldog ház termékenységét, amelyből több konzul, diktátor, császár és király özönlött ki, mint fejedelem a trójai lóból. Amikor az égből kő hullott, P. Valerius Publicola lett a diktátor; aztán valamivel később két patrícius lett kormányzóból konzul, M. Valerius Corvinus harmadjára és Aulus Cornelius Cossus, akiknek konzulságára esik a samniumi háború

(205) Most pedig rendben be kell számolnunk a Corvinus család őskoráról, és arról, hogy hogyan származott át a dákok és géták közé. A Corvinusok a Valerius Volusiusoktól eredtek, a Valeriusok még a város alapítása előtt a szabinoktól, a szabinok a lacedaemoniaktól. Amikor a lacedaemoniak hajdan az achájokból kolóniát alapítottak Itáliában, a szabinok, mint Plutarchus állítja, az ő gyarmatuk voltak. Élükön a Herkules utódaitól való leszármazásról híres Heraclidák álltak, és Jupiter fiáról, Lacedaemonról nevezték őket, akit az Taygetától nemzett. Ilyenformán a Corvinusok nemcsak hogy léteztek már a város alapítása előtt, hanem rendkívüli régiségük folytán származásukat Jupiterre tudták visszavezetni. Itáliát ugyanis eleinte a pelasgok, az aboriginek, a mély vallásosságukról nevezett szabinok lakták; aztán, sokkal később, Romulus a várost megalapítva elrabolta a szabinok szüzeit, majd békét kötve beengedte a városba az apósokat, elsősorban királyukat, Tatiust, mint Dionysius írja. (210) Tatiusszal három jeles szabin család honosodott meg, és viselt tisztségeket Rómában, és ezek elszaporodott utódai sok évszázaddal később is rendben fennmaradtak. Valerius Volusus és a Tyrannus melléknevű Talus volt ez, valamint Mettius Curtius, aki fegyverestől úszva kelt át egy tavon. Velük együtt a szövetségesek, rokonok, atyafiak, szolgák száma nem volt kevesebb száznál. Amikor e rokonság jóvoltából Róma városa megnövekedett, Tullus Hostilius és Mettius idejében, Marcus Valerius élt; ő volt az első papkövet, aki a hármasikrek küzdelmében a szövetségkötésnél Spuriusra bízta az atyák vezetését. Aztán Publius Valerius tűnt ki, mert Brutus az ő segítségével űzte ki a királyokat a városból, és amikor Collatinus a konzulságtól megvált, a választógyűlésen őt tették meg Brutus társává. (215) Még azt is mondják, hogy a római királyokat a Valeriusok és a Horatiusok vezetésével kergették el. Továbbá Publius Valeriust Titus Lucretiusszal másodszor is konzullá választották, mégpedig abban az időben, amikor a Tarquiniusok Porsennához menekültek. Mellékneve Publicola volt, mert amikor gyanúba fogták, olyan törvényeket hozott, amelyek nemcsak fölmentették a konzult a gyanú alól, hanem népszerűvé is tették a publikum szemében. Harmadjára P. Lucretiusszal viselte a konzulságot. M. Valeriust pedig P. Postumiusszal jelölték konzulnak, és mert a szabinok ellen sikerrel harcolt, társával együtt diadalmenetet tartott. Emellett azt olvassuk, hogy Lucius Valerius konzul fellebbezett első ízben a néphez, és Marcus Valerius jeles diktátor volt. Továbbá Lucius Valerius Spurius Cassiusszal, P. Valerius C. Nautiusszal, és ugyanő Titus Aemiliusszal viselt konzulságot. (220) M. Valeriust, T. Virginiust konzullá tették; amikor Publicolát kormányzóvá választották, kormányzóságának harmadik napján konzullá nevezte ki L. Lucretius Tricipitinust és Titus Veturiust. L. Valeriust és Horatiust kiküldték, hogy a plebejusokat, akik a nemességtől elszakadtak, visszahívják. Aztán, az ügy rendezése után, M. Manliusszal Valerius Potitus lett konzul; ő rendezte a nagy játékokat, amelyekre a vei háborúban M. Furius Camillus diktátor tett fogadalmat. Az Algidus-hegységben háborút vívott az aequusokkal, miért is triumfust tarthatott Valeriusszal, aki az ellenség mészárlásában feltartóztathatatlan volt. Miután kollégájával ujjongva bevonult a városba, Camillus kormányzó P. Valerius fiát, Valeriust konzuli

Antonio Bonfini: A magyar történelem tizedei – Kilencedik könyv harmincadik fejezetéből két lap ahol arról tájékozódunk, hogy az ifjú Marcus Valerius sisakjára is rátelepedett egy holló ....– innen a címerében-holló..... és a Corvinusok régiségük folytán származásukat Jupiterre tudták visszavezetni – aki ugye a görög mitológia Zeusz istenségével egyenlő. Jupiter testvérei Neptune és Pluto. A vizek ura Neptune, görög megfelelője Poseidon. Zeusz az egek a viharok és villámok ura, kedvelt állata a sas, fája a tölgy. Zeusz a Kronosz titán fia volt akinek Rhea titánisz volt a felesége. Rheától született Hestia, Demeter, Hera, Hades és Poseidon nevű gyermekeit Kronusz lenyelte, ezért Rhea Zeuszt Kréta szigetén szülte meg és az Ida hegység egy barlangjába rejtette el. Amikor felnőt Zeusz rákényszerítette Kronoszt, hogy köpje ki a lenyelt gyerekeit.

Nos, Pór Antal kanonok szerint is ehhez a Jupiter - Zeuszhoz vezette vissza a Hunyadiak származását Bonfini.

Néhány további sor ebből a kilencedik fejezetből, nálam a 13-ik oldalról:

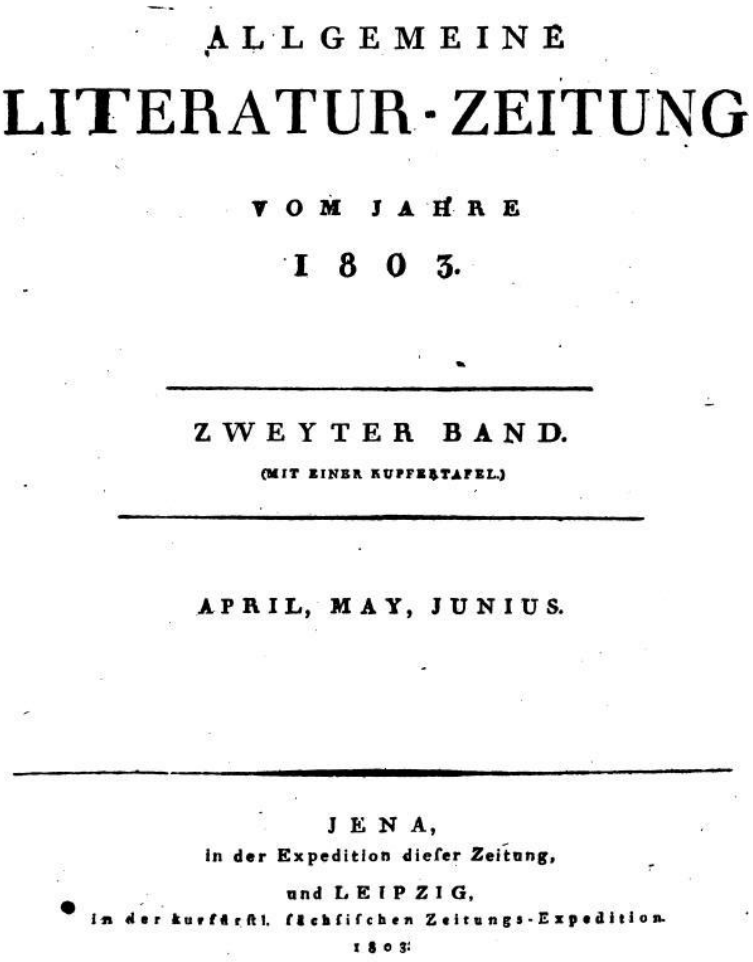
’’.....Valeriánus törzséből származott a szerémség születésű Aurelianus és a Szerém városából való Marcus Aurelius Probus aki a Szerém melletti Almus- és Arany-hegyet katonáival betelepíttette szőlővel, és művelésre adta a helybelieknek..... ki az aki végiggondolja a szarmaták szakadatlan áradatát, a gótok, a hunok, a vandálok, a gepidák betöréseit, a germánok rohamát, a langobárdokét, és nem álmélkodik azon, hogy a latin nyelv nyomai mindmáig fennmaradtak a dákok (középkori görög irodalomban ezek a magyarok) és a géták között, akiket kitűnő ijásztudásukról oláhoknak (!?) **mondunk.**

A Corvinus vér tehát ezután igen hosszú időn át itt lappangott, **s végre Corvinum faluban tört a felszínre**. És bizony nem történt ez a hatalmas istenségek akarata nélkül, hanem hogy amint a Corvinus tehetség oly sok éven át védelmezte meg ezeket a tartományokat a pogány rabságtól. Ebben a faluban született tehát Mátyás apja János, akinek rendkívüli virtusa és dicsősége a föntebb irtakból könnyen felmérhető. Fia, Mátyás, Erdélyben született, Kolozsvárott, és ott nevelkedett éretlen kamaszkoráig.’’

– Ezt az utolsó mondatot NEM írhatta le Bonfini, nem létezik, lehetetlen. Kamaszkoráig??? Kolozsvárott??? Hány éves kor a kamaszkor? De ezekről később.
Ahhoz viszont senki sem mert hozzányúlni, hogy Corvinum – Hollós falunak a hollétét vagy nyomtalanul való szándékos eltüntetését megállapítsák.

Nyomtalanul tüntették-e vajon el Corvinum – Hollós falut?

Nyomtalanul bizony, gondolták ők. 1803-ban mindenképpen azt gondolták, Leipzigben is...

ALLGEMEINE

LITERATUR-ZEITUNG

VOM JAHRE

1803.

ZWEYTER BAND.

(MIT EINER KUPFERTAFEL.)

APRIL, MAY, JUNIUS.

JENA,
in der Expedition dieſer Zeitung,
und LEIPZIG,
in der kurfürſtl. ſächſiſchen Zeitungs-Expedition.
1803.

Már az 1600-as években is mozgolódtak a kor gondolkodó értelmiségei.
1663-ban Amsterdamban Joannis Nadányi de Keresnadány, kiadja a Florus Hungaricus c. könyvét ahol a 171.-172. oldalakon szinte betű szerint azonos a Bonfini szöveg Abraham Bakschay MDCCXLIV - 1744-es kiadásával.
Nadányi apját Mihály erdélyi ítélőmestert, egy vita folytán Rákóczi György lefejeztette. A nagyváradi származású anyjának az apját politikai okokból 1658-ban ugyancsak fejvesztésre ítélték. A szerencsétlen sorsú apja és nagyapja után- mintegy vezeklésképpen, írja a magyar Wikipédia, Nadányi János (1643-1707) a papi pályát választotta, nagybátyja báró Nadányi Miklós nógrádi főkapitány segitségével külföldre ment, hollandiában tanult.
''Valacho is patre natus matre Graeca in vico Hollos, quod Corvinum denorat.'' Olvasták latin nyelven Nadányi János könyvében <u>1663-ban</u> Amsterdamban. Hollós – Corvinum. Minket ez érdekel.

Jéna és Leipzig tömegtájékoztató LITERATUR ÚJSÁGJÁT olvassuk most <u>1803-ból.</u>

E LITERATUR - ZEITUNG

Freytags, den 22. April 1803.

'E.

Hungaricae Rei nu-
empus, auctore *Ste-*

rocheuen Recenſen.)

ia Hungarorum ſub
nno Chriſti 1301—
rkſam darauf, daſs
rentiniſche Ducaten
caten zumal durch
en Nationaltempel
enkmünzen (?) und
eine Unze ſchwer
chen Zeitrechnung
186. für eine Mün-
er für eine Münze
Krönung des Mat-
endlicher Kopf auf
f der Rückſeite er-
as S. auf den Karo-
mium oder *Strigo-*
iſter, — eine Aus-
ie gründet. S. 195.
ia iſt freylich noch
von den zwey ge-
n Ungern, der an-
n *Ducem Slavoniae*
lelt denn auch Karl
henkopf auf Lud-
then einige, daſs
, ſo wie die Krone
ci I. et Mariae an-
urg gemünzt wor-
shurger Archiv er-

Kupfer beymiſchen. Einige vermuthen, daſs ſeine Wittwe Eliſabeth jene etwas ſeltene Münze habe prägen laſſen, auf deren Vorderſeite ein ungekrönter Frauenkopf, auf der Rückſeite aber die Inſchrift (*Civita*) *S. BVDENSIS.* zu ſehen iſt. S. 222. bemerkt der Vf. den Urſprung des Namens Corvinus, nämlich vom Dorfe Hollós, (in *Corvino Viconatus*, ſagt Bonf. und der Gloſſator ſetzt am Rande der Hanauer Ausgabe S. 423. Hollós). Allein wo liegt dieſes Dorf Hollós? Iſt es mit Holló mezo (Raabenfeld) im innern Szolnoker Comitat gleichbedeutend? Iſt nicht der Name Corvinus, wie Urſinus, ein Wappen-Namen? S. 227. Unter Ladislaus Poſthumus kommt zuerſt das Patriarchalkreuz auf einen dreyfachen Hügel geſtellt auf Münzen vor. Man vergleiche hier die nächſtens anzuzeigende zweyte Ausgabe von *Schwartners* Diplomatik 1802. S. 179. (Die diplomatiſche Sphragiſtik und die Numismatik müſſen ſich einander wechſelſeitig erläutern.) — Die S. 229—230. beſchriebenen Denkmünzen von Matthias Corvinus kann Rec. nicht für gleichzeitig mit demſelben; noch die Ducaten 144 und 145 für ächt halten. Jene Denkmünze ſcheint aus einer und derſelben Fabrik zu ſeyn mit jener Nr. 180. S. 236. Der nächſte Grund, warum Matthias Corvinus die Abbildung der heiligen Jungfrau Maria auf die Münzen ſetzen lieſs, mag wohl Nagybánya (*Rivulus Dominarum*) geweſen ſeyn, deren Bergwerke unter Mathias Corvinus am ergiebigſten waren. (v. *Engel's* Geſchichte des ungeriſchen Reichs III. S. 16.). Die Buchſtaben und kleinen Wappen auf den Ducaten brauchen noch Erklärung, von den Münzen mit dem kleinen Wappen, in deſſen Mitte die Binde ſich befindet, glauben einige, ſie ſeyen nach Oeſterreichs Eroberung geprägt, und die Binde deute auf Oeſterreich. S. 245. Die Münze mit der Jahrzahl 1503 der Inſchrift: *Patrona Moldaviae* u. ſ. w. ferner mit dem Corviniſchen Raaben iſt, beſonders in Rückſicht auf die plumpe Varian-

Péntek, április 22. **1803**-at írtak amikor az ALLGEMAINE ZEITUNGBAN felvetették Hunyadi János özvegyének ''.... dass seine wittwe Elisabeth jene etwas seltene Münze...'' stb. Ahol a legnagyobb gondjuknak úgy tűnik **''den Ursprung des Namens Corvinus, nämlich vom Dorfe Hollós, in Corvino Vico natus, sagt Bonf (ini)'' tehát Hollós faluban született mondja Bonfini, a németeknek is, CSAK HOL FEKSZIK EZ A HOLLÓS FALU? – Allein wo liegt dieses Dorf Hollós? Talán csak nem a Raabenfeld – a Szolnokmegyei Holló mező-vel azonos?** Mert ezen fentiek szerint már azt is germanizálták. Magyar földön, tegyük hozzá.
És a Hanoweri kiadásban Hollós külön ki van emelve az oldal hasáb szélén.

Milyen tudománytalan okoskodás....
Vagy csak szándékos megtévesztés? Az bizony mert Hollosch-Ollosch nem ''Raabenfeld'' ...

Amire viszont nem gondoltak, az nem kevesebb, mint annyi, hogy a Hunyadiak születési és tartózkodási területeinek 1800-ra elsöpört helységneveit, még időben, rajtuk kívül mások is térképezték. Mert térképezni nemcsak ők, hanem szerencsénkre térképezni mások is tudtak. Híven, becsülettel, vitézül tudtak mások térképezni.

REGNUM HUNGARIAE

1710-ben Olosch – HOLLÓS , Aratk-Aracs, SZENTKIRÁLY, Bees-BECSE, Orasin – HOROGSZEG

És NINCS ’’Kikinda’’, ami egy 1754 utáni kitaláció lett csupán... Sige-**Sziget** a Duna-Tisza szétágazásánál

Horogszeg sokszor Orasin névre lett hamisítva. Higusk-Hegyes, Selos-Szőllős

Persze, 1803-ban Pfeffel J. Andreas és Probst J. Michael térképei sem voltak fenn a világhálós Google keresőn. SKirály – Szent király körüli tudnivalókról részletesen itt a 221-ik oldalon tájékozódunk

1463-ban Temesvár és Horgzek-Horogszeg között komoly harcok folytak. Galad város és várerődítmény is tartotta magát. A térképező itt Hollóst nem rajzolta be. Hollós jobbágyfalu és Hollósvár Horogszeg város és várkastélytól csak pár kilométerre 5-7km nyugatra terül el. Itt a H o r g z e k, g betűje alatt.

Hollósvár a Hollós-Ollus tó déli oldalán állt. Ez ma Kikinda központja.

Északról a Maros, nyugatról a Tisza, keletről Temesvár ölelésében ringott a Hunyadiak Hollós bölcsője.

Pannónia, Dácia – ismerős őshaza területe – Krantz Groover szerint 12000 éve.
A fenti ''római származású'' térképre célozhatott Bonfini – és igaza volt
Középkori görög irodalomban Dácia a magyarokkal van azonosítva

Beck-Becse vára, Olosch-Hollósvár, Orasin-Horogszeg vára , Semlin-Zimony vára
Sobotgz – Szabadka lenne pontosan 1699 – 1702 évek között Weigel C. térképén
És nincs semmiféle Kikinda – mert ott – akkor - bizony csak Hollósvár van egészen 1755-1780-ig!

Utána kitaláltak valami Kökényd meg Echehidából lett Kikindát de Hollósról hallgattak mint a kukák.

Bánlaky József (Lugos 1863 – Üllő 1945) honvédtiszt, hadtörténész, (1931-ig Breit József) különösen kitűnt a doberdói harcokban, 1916-tól Doberdói a nemesi előneve.

A magyar nemzet hadtörténelme, című hatalmas munkájából a IX. Az 1452-53. évi kül- és belpolitikai események. László király első uralkodói tevékenysége és alapvető intézkedései Ausztriában, Magyarországon és Csehországban, csak hat oldalt kitevő fejezetből kell felidézni néhány tudnivalót: 1452 március 16-án a pápa Rómában Frigyest Olaszország királyává, 19-én pedig római császárrá koronázta aki visszautaztában találkozott a magyar küldöttséggel (Hunyadi János vezetésével, hogy a magyar, cseh ás morva rendekkel március 5-én szövetséget kötöttek arról, hogy ha lehet szépszerével, ha nem, fegyverrel is kiszabadítják a magyarországi területeket és a Magyar Szent Koronát Frigyes kezéből, e terv megvalósítása érdekében Rómába követeket küldtek) nos, Frigyes visszautaztában Firenzében találkozott a magyar küldöttséggel, amelyet ő még fogadni sem akart. Sőt a pápa még keményebben járt el a küldöttség tagjaival, tudtukra adván, hogy egyházi átokkal sújtja mindazokat, akik Frigyes császárt a gyámfia miatt háborgatni merészelnék.

Ámde Cillei Ulrik és az osztrák rendek nem sokat adtak a pápa fenyegetésére és amikor Frigyes a gyermek Lászlóval 1452 június 20-án Bécsújhelyre érkezett a szövetkezett országok hadai bevonultak Bécsújhely ellen. Hunyadi Jánosnak itt az volt az álláspontja, hogy a Frigyessel fennálló egyességgel viszont ez a fegyveres beavatkozás semmiképpen sem egyeztethető össze. Szeptember 4-ére létrejött a megegyezés amelynek érdekében az ifjú királyt sem a magyaroknak sem a cseheknek nem, hanem a nagybátyjának Cillei Ulriknak adja át aki erre a rendek egyikétől sem kapott felhatalmazást.

Az ifjú V.László király kijelentette, hogy ő Magyarországon született és ennélfogva neki ott kell laknia, csakhogy az ármánykodó Cilleinek más tervei voltak. A gyermek-királyt körülvevő bérencei (milyen alantas viselkedés, valaki bérencének lenni) által minden tőle telhetőt elkövetett, a magyarokat a legkedvezőtlen színben tüntetni fel, elsősorban Hunyadi Jánost, akiről Aeneas Sylvius szerint **(12)** azt híresztelte, hogy ő már két nagy sereget és az egész magyar nemességet (bizonyára a bérencnemesekre gondolt) elárulta és feláldozta a töröknek és maga Ulászló király is az ő hűtlenségének lett az áldozata; ő mint kormányzó még mindig bitorolja a királyi hatalmat, a királyi jövedelmekből csak a maga és párthíveinek kincstárát gazdagítja és ha a büszke férfi hatalma korlátok közé nem szoríttatik, lázadásra is el kell készülve lenni.

Ez az alávaló aknamunka nem maradhatott titok Hunyadi előtt, aki elkeseredésében eleinte arra gondolt, hogy a Bécsben történtekkel szintén elégedetlen Giskrával szövetkezik Cillei ellen, de azután csakhamar belátta, ily módon még inkább tápot adna és alapot szolgáltatna a róla terjesztett rossz hírek plauzibilissé (elfogadhatóvá) tételéhez, miáltal irígyeinek és ellenségeinek száma még csak fokozódnék, **és ezért elhatározta, hogy önként lemond kormányzói tisztéről, ami 1453 január első napjaiban Bécsben, ahol akkor a magyar, osztrák, cseh függő-kérdések, és a Frigyessel való végleges megegyezés nyélbeütése céljából igen fontos és látogatott tanácskozások folytak, tényleg meg is történt.**

[Bélfenyéri Tamás-János: Vitéz János nagyváradi püspök, esztergomi érsek élete és munkássága 2-ik részben a Keresztény Szó oldalain olvassuk,

1452 végén Hunyadi, Vitéz püspök és számos főúr kíséretében Bécsbe ment alkudozni Frigyessel, de nem járt sikerrel. (1)

1452. December 31-én Hunyadi lemond a kormányzói tisztéről.

V.László ''az ország főkapitányává'' nevezte ki.(2)

Az ifjú király (vagy inkább tanácsa) a főkancellári méltóságot Szécsi Dénes esztergomi érseknek adta.....

Az 1453. szeptember elején tartott pozsonyi országgyűlésen Vitéz nagy népszerűségre tett szert a magyar korona jogainak védelmére kelve.
1454. január eleji budai országgyűlésre a Prágában maradó király üzenetét három osztrák küldött vitte el. (8) ....
A királyi előterjesztéseket Vitéz művének tartjuk. (9) ...
...Konstantinápoly elestére (1453 <u>augusztus</u> 29.) – (itt talán tévesen van **<u>május 29-ike</u>** helyett az augusztus 29. írva**) való tekintettel az ország rendjei Hunyadi Jánost főkapitánnyá választották, és mellé hat főpapból, hat világi úrból és hat megyei követből álló országtanácsot rendeltek.** (Még mindig nem találom, hogy közben Hunyadi János írástudatlan lett volna, ilyenkor nagyon szeretném tudni a szabadkai Ritz Péter forrásnélküli állítása vajon milyen forrásból került az Aracs szerkesztőségének kiadásába?)
Hunyadi értesítette a királyt megválasztása felől, és közölte, hogy a távollévő uralkodót nem mint az ország feje, hanem mint leghűségesebb jobbágya (harcoló hadvezére**) fogja szolgálni. László király (aki Vitéz befolyása alatt állt) Hunyadi hűségét azzal jutalmazta, hogy kinyilvánította: az országgyűlés által választott országtanács a főkapitány hatalmát nem akarja korlátozni, őt az ország Kormányzójának jogaival látja el. (10)**
(1) Fraknói: Vitéz János esztergomi érsek élete. 81-86.
(2) Engel – Kristó – Kubinyi: Magyarország története (1301-1526). 209.
(8) Fraknói: Vitéz János esztergomi érsek élete 88-90
(9) Mályusz Elemér: A magyar rendi állam Hunyadi korában. Századok. Budapest 1957. 1-4. szám. 97.**]**

<u>Ugyanakkor:</u>
A ravasz Cillei most hamar köpönyeget fordított. Látva, hogy Hunyadi népszerűsége és tekintélye utóbbi ténye által még magasabb fokra emelkedett, ő maga is színleg úgy viselkedett mintha Hunyadi legjobb tisztelői közé tartoznék s így úgy viselkedett, hogy V.László király az ő tudtával, sőt talán az ő tanácsára is a kormányzóságról lemondott Hunyadi érdemeinek elismeréséül és jutalmául Magyarország királyi főkapitányává és a királyi jövedelmek kezelőjévé, majd Beszterce örökös grófjává is kinevezte**.(13)** Ezt megelőzőleg Cillei a király tudtával Hunyadival oly egyezségre lépett, hogy utóbb Magyarország közjövedelmeiből a király udvartartására évenként 24.000, Cilleinek a király mellett teljesítendő szolgálataiért 12.000 forintot adjon, a többit pedig, úgy mint annakelőtte, szabadon fordíthatja az ország szükségleteinek fedezésére. **(14)**

<u>1453 január végére V.László király (Komárom 1440 feb.22 – Prága 1457 nov.23) más néven utószülött László, Ladislaus Postumus, Ladislav V.Posmrtni – a magyarok sürgető kérésére Pozsonyba országgyűlést hirdetett, ahol Hunyadinak újabb birtokokat és uradalmakat adományozott s azonkívül annak alig 20 éves fiát, Lászlót, Horvát – és Dalmátország bánjává nevezte ki, (15) mely tisztségben ez szerint az ifjú Hunyadi Cillei Ulrikkal osztozott.(16) (</u>az ''alig 20 éves'' fiát Hunyadi Lászlót a kereken alig 13 éves V.László, kereken 13 éves magyar király, kereken 13 éves horvát király, kereken 13 éves cseh király... aki kereken születésének nulladik évétől 1440-től volt ''koronázott király''Sz-V I.)
(12) – Aeneas Sylvius, id. m. 404.
(13) – Aeneas Sylvius, id. m. II., 60. – Thúróczy, id. m. LI. fej. – Bonfinius. id. m. VII., 480.- Arenpeck, Peznél I., 1259. – Ez időtől fogva Hunyadi rendszerint a következő címet használta: *''Perpetuus comes Bistriciensis et Capitaneus Regiae Majestatis in regno Hungariae''* amihez még néha hozzátette: *''administratorque proventuum Regalium''*. (Gróf Teleki, id. m. X., 379.)
(14) – Aeneas Sylvius, Hist. Frid. III., 448. és Epist. CLXII., 713
(15) – Gróf Teleki, id. m. II., 277.

(16) Ragusai Oklevéltár 541.

Olyan köztájékoztatót is találni ahol egy állítólagos Hunyadi János aláírást mutatott be valaki, amivel vigyázni kell: *Nos Johannes de Hunyad, perpetuus comes Bistricensis*, nem lehet az eredeti mert nem szerepel ott a **''manu propria'' – sajátkezűleg** – kitétel. Az inkább a kancellária notariusának az aláírása még akkor is ha hivatalos levélről van szó.

Amit fontos megjegyeznünk: Hunyadi János 1453 január végéig volt Kormányzó.
Olyan dátumot is lehet találni ahol a hónap feltüntetése nélkül 1452-es évet jegyzetelnek. Ezt kormányzóságának idejében az egész 1452-es évre vonatkozónak kell értelmeznünk.
A király bármilyen okból történő távollétében pedig, az országban a Kormányzó az aki az országban kormányoz. (Más országok királyai és a császárok is tehát, ha a magyarok országához küldtek levelet akkor azt a Kormányzó nevére címezték. Még akkor is, ha a magyarok Oklevéltárából bizonyos leveleknek ''nyoma'' veszett, míg más fantom oklevelek viszont egyszerűen csak a semmiből ''előkerültek''.)

Miközben a saját országukban a képtelenebbnél képtelenebb ármánykodások folytak a Hunyadiak ellen, lássuk hogyan viszonyultak feléjük a nagyvilág vezető személyei.
Számunkra egyik legelhallgatottabb példa **Konstantinápoly. Köteteket kitevő adatokat tenne ki a kor teljes történetének részletezése, korabeli és ma is a szakmában dolgozó értelmiségiek munkájából.**
Hunyadi János Kormányzó és országos Főkapitány Úr tiszteletére és emlékére, itt csak egy néhányat idézünk:

The Siege and the Fall of Constantinople in 1453:
Historiography, Topography and military studies
By Marios Philippides, Walter K Hanak
2010/2011

A két történész évtizedes kutatásának eredménye az angol nyelvű kiadásuk. A hatalmas munkát, korabeli szemtanúk leveleiből, korabeli történetírók forrásait idéző dokumentumaiból kapjuk, 759 oldalon.

Konstantinápoly Ostroma és Bukása 1453-ban, címen olvassuk:
Marios Philippides és Walter K. Hanak történészek könyvében:

587-ik old. A velencei orvos és patricius Nicolo Barbaro beszámolója szemtanú munkája, személyesen volt jelen az ostrom alatt, a legnagyobb gonddal jegyzetelte az eseményeket április 5-től május 29-ig. ***Nicolo Barbaro Ephemerides – Journal*** – naplóját ősi veneciai nyelven írta, ami lényegesen különbözik az Olasz nyelvtől. A szerző egyéni érzelmeiből, nem kegyes a Genovaiakról szóló jegyzeteiben, a keresztény hit ellenségeinek is nevezte őket.
1452. Március: Mehmed-Machomet Szultán Kallipolisból 40 hajóval érkezett a Bosporushoz (*loca de mar mazor)* és a Bogaz Kesen erődítmény építéséhez kezdett, Konstantinápolytól 12 Itáliai-miles mérföldre
Augusztus végén 1452-ben: Completion of Rumeli Hisar, also known as Bogazkesen (Laimokopie) Baskesen, Neokastron (Castello Novo) on the European side of the Bosporus, across the strait from Bayezid I.'s fortress, Anadolu Hisar. Command of Rumeli Hisar is given to Firuz Beg, with orders to board all ships from the Black Sea traveling to Constantinople. Emperor Constantine XI. Dispatches ambassadors to Pope Nicholas V. , to various states in Italy, to Hungary, and to John Corvinus Hunyadi, seeking help for the upcoming siege. Urban begins construction of his bombard(s) for Sultan Mehmed II. (571.old)
Bogazkesen néven is ismert Rumeli Hisar erődítmény az európai oldalon befejezve, a szoroson I.Bajazid erődítményével által. Feruz Bégnek megparancsoltatott, minden a Fekete

Tengerről Konstantinápolyba tartó hajót meg kellett szállnia. XI.Konstantin császár az elkövetkező ostrom előtt segítséget kérő követeket küld V.Miklós pápához, több Olasz államhoz, Magyarországra és Corvinus-Hollós Hunyadi Jánoshoz**.** Urbán megkezdte az ágyúja szerkesztését II.Mehmed szultán részére.
1452 Augusztus-28. és Szeptember-3. között: A szultán Konstantinápoly szárazföldi erődítményei alá hozza a katonáit, felülvizsgálja a falakat mielőtt visszatér Adrianopolba, hogy mozgósítsa a hadseregét.
1452 Október 26-án: Izidor kardinális (korábban Kiev és Russ metropolitája) Leonardo kiséretében Konstantinápolyba érkeznek, kicsiny kétszáz zsoldosból álló sereggel.
1453 Február elején jelentés érkezik XI.Constantine császárhoz: a szultán támadásra készül. A görög követ hűbéri alku ajánlását a szultán visszautasítja.
1453 Február 4-én: The *Serenissima* dispatches more urgent letters to Pope NicholasV. and to Alfonso of Aragon in Naples. Őfelsége sürgős leveleket küld V.Miklós pápához és Aragón Alfonsó nápolyi királyhoz.
1453 Február 24-én: The *Serenissima* dispatches letters to the pope and other Christian potentates, including Alfonso of Naples and the king of Hungary, with appeals to aid Constantinople. Őfelsége levelet küld a pápának és más Keresztény tekintélyeknek mint Alfonso nápolyi királynak és a Magyar királynak, hogy segítsék Konstantinápolyt. 573.old.
Az 556-ik oldalon Pusculo idézetet olvasunk arról, hogyan szólt a Keresztényekhez küldött segélykérés szövege amely Magyarország és Olaszországtól keresték a segítséget:
Geminos placet ire per orbe:/Alter in Italiam tendat, requesque fatiget / Italiae fessis nostris succurrere rebus: / Pontificem et Romanum adeat, ... / Pannoniumque alter dominum petat: isque Joannem / Ductorem belli regis, fulmenque superbos / Terribile in Teucros roget, ut non ferre moretur / Auxilium nobis perituris clade cruenta.
Két követség lesz külföldre küldve, egyik Itáliába.... onnan a pápához forduljanak.... A másik követ a Joannem Ductorem belli regis, (a Pannonok urához (Magyarokhoz) .....
Steven Runciman 1965-ben kiadott, Die Eroberung von Konstantinopel 1453, német nyelvre lefordított könyvében a 128-ik oldalon: ''Auch bestand allzeit die Möglichkeit, daß die Ungarn über die Donau kamen. - Fennált annak a lehetősége, hogy időközben a Magyarok átkelnek a Dunán.''
Runciman tudni véli (honnan? -itt forrást nem találok), hogy az ostrom első napjaiban követség érkezett Hunyadi Jánostól a Török táborba, a tudatukra adták, hogy Hunyadi nem kormányzója többé Magyarországnak, és közölték, hogy ezekután ő nem köthető többé a szultánnal megkötött hároméves fegyverszüneti szerződéshez.

Philippides és Hanakkal tovább: Michael Doukas történetíróra hivatkozva erről még az áll, hogy Hunyadi János követei a török táborban állítólag az Ottomán tüzéreknek tanácsot adtak hogyan kell a falakat lerombolni. A két szerzői munka azonban megjegyzi, ennek az állításnak a megtörténte nincs bizonyítva, Doukas szerint így Konstantinápolyt bevehetik a jóslat szerint, és ez az ő uruknak Hunyadi Jánosnak az előnyére lesz. – (Ezt a képtelenséget azért már jó lenne tudni kik és hol eszelték ki.)
Miként a két szerző is megjegyzi: -''Mi nem vagyunk abban biztosak, hogy ez megtörtént történelmi incidens lett volna.''
Doukas és Khalkokondyles adatait hasonlítják a továbbiakban a nevezetes tűzérről aki Konstantinápoly falait ágyúzta. Khalkokondyles az egyedüli korabeli szerző aki a nevét ismerteti:
''Volt a királynak (szultánnak) egy ágyúöntője akit Orbanosnak hívtak. Dáciai születésű volt és korábban a Görögök között élt. Mivel jobb fizetést akart magának, elhagyta a Görögöket és a király (Török szultán) udvarához pártolt.''

Megtudjuk tehát, hogy ez a tehetséges ''artilleryman'' – tűzér, Khalkokondyles szerint ''Orbán'' nevű (vagy inkább a nyugatias ''Urbán'' lett ''Orbanos'' (115) Khalkokondyles Hellén tolmácsolásában), és ez a történész elutasítja Doukas állítását a szülőhelyéről. Chalkokondyles szerint Urbán nem Magyar volt hanem ''Dacian'' – volt.
(115) Hasonló, Khalkokondyles ''John (Corvinus) Hunyadi'' nevének tolmácsolása mint Ioannis Huniatis.
Hollós-Corvinus-Hunyadi János Magyar hadvezér, kormányzó, magyar főúr, Fehér Lovag neve bizony sokkal nagyobb jelentőségű helyet kapott Konstantinápoly végzetes napjainak történéseiben a korabeli és utókori külföldi történészek irodalmában, mint ahogyan azt a hazájában egyáltalán figyelembe venni engedték volna.

III.Giustiniani and the Final Assault (May 29)
Giustiniani és a Végső Roham (május 29-én)

Az utolsó (Május 29) ostromról tájékozódunk: Urbán ágyúja és Mehmed serege nem tudta szétszórni a védelmezőket, habár a várost védő külfalak jelentékenyen megrongálódtak. A szokásos aláaknázása a falaknak és tornyoknak is sikertelen volt. Május közepére a szultán, látszólag, meggondolta magát tanácsos-e folytatnia a császárváros elleni ostromát és a táborban azt rebesgették, hogy visszavonulásra készül. Ezek a suttogások a város védőihez is eljutottak és valószínűen nagyobbítva és erősítve is voltak a császári kémek és provokátorok által is az Ottomán seregben, akik szintén aggasztóan rebesgették, hogy látták már az érkező Velencei hajóhadat **és, hogy napokon belül várható Hunyadi János és hadseregének megérkezése. (129)**

(129) az 515-ik oldalon idézet a pápának küldött beszámoló levélből**l: Chiosi *Leonardo,* PG 159: 936 (CC 1: 154)** ami így hangzik:
Vox inter haec ex castris exploratorum relatu fit quod triremes navesque aliquot in subsidium ab Italia, et Johannes, Pannonum dux exercitus, Blancus vulgo nuncupatus, ad Danubium contra Theurcum congressurus, adventasset.
''A spy in the camp reported to us that the triremes [-galleys] and other ships were being sent as substantial help from Italy to us and that John, the lord of the army of the Pannonians [Hungarians/Transylvanians], commonly known as ''the White'' [-John Corvinus Hunyadi, *le Blanc*], was at the Danuba, preparing to attack the Turks.''
Egy kém a táborban jelentette nekünk, hogy a –galleys – hajóhad és más hajók lettek küldve mint jelentős segítség nekünk Itáliából, és János, a Pannon hadsereg főkapitánya (Magyarok/Erdélyiek), aki közismert nevén 'a Fehér' (John Corvinus Hunyadi, a Fehér), a Dunánál van és a Törökök elleni támadásra készül. 516-ik old.

Languschi-Dolfin ezt a kijelentést egyszerűen ékesíti és hozzáteszi, hogy a Velencei hajóhad még Negropontenál van. (130) 516. old.
(130) Fol. 318 (22): stando la citade in tali affani uene uoce da le spie che gallie e naue armate de Italia uegniuano mandate in soccorso de la cita et quelle era zonte a Negroponte, e a Modon. Et Janus de Huniade uaiuoda, dicto el biancho, sora el Danubio era per essere alle mani cum Turchi da qual fama lo exercito tuto se disolueua.
A lényeg: Corvinus-Hunyadi János az európai nagyhatalmak központi vezetői között a legnagyobb veszedelem és keresztény országvesztés viharában elismert, megbecsült, értékelt vezér és országvezető volt, akinek nevét a történetírók nagy tisztelettel címezték és emlegették.
Egyiküknek sem, eszében sem jutott, hogy a Fehér Lovag, ''dicto el biancho'' Pannonum dux életéről olyat írjanak, hogy ''írástudatlan volt''...

Konstantinápoly végzetes napjaiban, 1453 május 22-ike körüli baljós éjszakáján, a magyar Hunyadi Jánost és seregét várták, nagyon várták.

Runciman írta Londonban 1965-ben, a német nyelvű fordításban is megvan a 126-ik old.: ''Auch konnte man von den Mauern Lichter sehen, die in der Ferne draußen im Land, weit hinter dem türkishen Feldlager glitzerten, wo rechtens keine Lichter hätten sein dürfen. Einige hoffnungsvolle Wachposten erklärten, dies seien die Lagerfeuer der Truppen Johannes Hunyadis, die zur Rettung der belagerten Christen herbeieilten. Aber es tauchte kein Heer auf. Für die seltsamen Lichter fand sich nie eine Erklärung.(17)

1453 májusában, holdfogyatkozás volt látható Konstantinápoly felett. Középkori asztrológusok szerint a Hold kétharmadára sötétséget borított a Föld árnyéka. A maradék egyharmados Hold-világ vörös színű fénye vészjóslóan borított bíbort az aggodalmában meggyötört, mindenkitől elhagyatott, végnapjaival erőtlen tehetetlenséggel szembenéző Kelet-Római Keresztény Császári Birodalomra. **Azon az éjszakán Konstantinápoly felett vöröslő ''tüzes'' tüneményt** később, a Csendes Óceán egyik szigetén kirobbant vulkán parázsló lávalövedékének, optikai csalódást okozó, hamufellegéből áradó fényesség föléjük ható erejének vélték. (Angol Wikipedia (84) és NASA)

Konstantinápolynak, a bölcsesség Görög bölcsőjének elestét számos legenda ölelte át.

1453 május 22-én vészjósló holdfogyatkozás, ami annak a jóslatnak adott bizonyságot, hogy az első és az utolsó Római császár is Constantinos nevűek lesznek és mindkettőjük édesanyját Helénának hívták.

Voltak akik a vörös fényben Szent Erasmus - Elmo Tüzét látták. St. Erasmus a tengerészek védőszentje, Antióchiai Szent Erazmuszról kapta a nevét, viharos időben a tengerészek hozzá fohászkodtak. Az ókori Görögök még ''Helene''-nek nevezték - Szent Lélek gyertyája – vagy ''Görög tűz'' néven is emlegették.

Négy nap múlva az egész várost sűrű köd borította homályba. Azon a földrészen ismeretlen jelenség a köd májusban. Amikor estefelé fölszállt a ködlepel, a – Szent Bölcsesség – Hagia Sophia – bazilika fölött, különös fényt láttak a magasba emelkedni amit egyesek azzal magyaráztak, hogy a Szent-Lélek most távozott el a Katedrálisból. Mások tudni vélték, hogy a népnek Szent Liturgiát tartó két Görög pap alakja előtt, amint az első török harcosok betörtek, megnyílt a fal és ők eltűntek a katedrális falába. A legenda szerint, majd újra a kereszténység visszatértével jönnek elő onnan. Egy további legenda a *XI.Constantine Márványkő-császárról* szól. Amikor a Törökök betörtek Konstantinápolyba egy angyal márvány-szoborrá varázsolta a császárt és az Arany Kapu - Golden Gate alatt egy barlangba rejtette. Azóta ott vár a megfelelő alkalomra amikor majd újra életre kel. (miként az alvó hős vitéz).

1453 május 26-án az Oszmán táborban terjengtek a hírek, több európai ország, köztük Magyarország is haderőt készül küldeni Konstantinápoly felmentésére.

A rideg valóság viszont az volt, hogy V.Miklós pápa nem volt hajlandó segítséget küldeni. 1054 óta a Kelet-Római keresztény egyházat a nyugatiak próbálták bekebelezni. Ez volt a nagyon jó alkalom, megüzenni, segítséget csak akkor kapnak ha visszatérnek a nyugat hatalma alá, amiről persze az orthodoxok többsége, hallani sem akart.

Kénytelen, kelletlen, néhány Genovai meg Velencei hajó mégis útnak indult, jó későn, hogy biztosan elkéssenek... – júniusban tényleg odaértek...

1453 május 26. éjszakáján a kereszténység központjának fővárosában, abban a félelmetes bátorsággal átitatott légkörben, a szárazföld felé 20 km hosszan húzódó megerősített várfal tornyainak őrei, a messze távolban hömpölygő Dunán átkelő magyarokat vélték fürkészni. Ezen a hosszú szárazföldön keresztül görgette-vonatta a

szultán az oszmán flottát az Aranyszarv-öbölbe ahonnan sikeresen ágyúzták a védtelen erősségeket. A Török hadsereg táborán túl, a messzi távolban a sötét égboltot lángoló vörös fény világította meg. Egy távoli, Platoni reménység távoli, fényessége volt az égi tünemény.

És szóltak az őrtornyok reménytkeltő hírnökei:

''A 'Fehérnek' mondott *Joannis Hunniadis dicto el bianco* XI.Konsztantinosz ''bizánci'' – RÓMAI- császár hívására Konstantinápoly védelmére indult, seregével már átkelt a Dunán, a Török táboron túl messze nyugatra, Hunniades tábortüzének fénye világítja már a sötét égboltot és tőle a töröknek rettegni kell, mert ''ha megérkeznek'' – nem mindannyian meghalnak a török főtisztek és katonák – hanem ''Konstantinápoly'' szabad marad!''
XI.Constantinos császárhoz is eljutott a bátorító hír amit sem megerősíteni sem megcáfolni ereje sem maradt, hallgatólagos jóváhagyásával a reményt és bizalmat mint utolsó védelmet nyujtotta, a fejedelmével közös sorsot választó, hűséges Görög népének.

1453. Constantinopoli

Leonardi Chiensis: ''Johannes, Pannonium dux exercitus, Blancus vulgo, ad Danubium adventasset.
-John Corvinus Hunyadi, ''the White'' le Blanc, was at Danube, preparing to attack the Turks.''
Híoszi Leonardo: ''Hollós-Corvinus-Hunyadi János Pannonia ''Fehér'' hadvezére a Dunánál, a Török elleni támadásra készül.'' **(lásd: Phillipides – Hanak: 516.old / 2010-ben)**
1453 május 26. éjszakáján ''Hunyadi János közelgő hadseregének tábortüze, izzó világosságot árasztott a Konstantinápoly fölött vészterhesen gomolygó fekete égboltra.''

Bélfenyéri Tamás-János dolgozatával tovább, A bécsújhelyi kongresszus:
1455 március 23-án Vitéz János mint a magyar küldöttség szónóka, azáltal akarta cselekvésre bírni Frigyest, hogy a török elleni hadjárat legbuzgóbb pártolójának állította be. Rámutatott a törökök kegyetlenségeire, a meghódított népek szenvedéseire. A keresztény népeknek fel kell hagyniuk a kölcsönös ellenségeskedéssel (szóra hallgatott-e vajon Frigyes, majd hamarosan rátérünk). Vitéz megjegyezte, hogy Mohamed szultán kigúnyolta Nagy Sándort és Pürrhoszt, mert hódításaikat nem terjesztették ki Nyugat-Európára is.
(24. - Fraknóinál 110-111old.)
A bécsújhelyi kongresszus után a pápai követ, Juan Carvajal bíboros elment Bécsbe, László királyhoz, felhívta őt arra, hogy a császárral béküljön ki, viszont a török szultánnal ne kössön békét. A király válaszát, ünnepélyes kihallgatás után, Vitéz János adta elő. Beszédében

kiemelte a király épp úgy hajlandó kibékülni a Frigyes császárral, mint a törökökkel háborúra kelni. Gúnyosan megjegyezte Vitéz, hogy a bíboros ne a magyarokat, hanem azokat győzze meg a törökök elleni háború elindításáról (Frigyesre tett célzást), akik azokat még csak hírből ismerik.
(27, 28, Fraknói: Vitéz János esztergomi érsek élete 110-111 old.)

V.Miklós halála után a helyére III.Calixtus pápa lépett. Legfőbb feladatául a török kiűzésére, Német és Magyarországra Carvajal bíborost küldte. Frigyes német császár és László magyar király között kellett békét hozni. Frigyes azonban nem adta vissza a Szent Koronát (akkor ki a koronatolvaj?) sem a kezei között lévő várakat (ki az országrabló?), az osztrák rendeket László ellen lázította.
Április 6-án országgyűlés, a király Hunyadi Jánost, Szécsi Dénes bíborost és Vitéz Jánost bízta meg a hadi készületek vezetésével. Vitéz közvetítette az egymással ellenségeskedő Hunyadi János és Cillei Ulrik közötti békét.

Hunyadi János 1456-os hadjárata Nándorfehérvár felszabadításával (július 22.) végződött. A nándorfehérvári győzelem után Magyarország határaitól még 70 esztendőre távol maradt a török.
Ebben a hadjáratban Vitéz János is részt vett zászlóaljával. (33)
Amikor megtudta, hogy Hunyadi János súlyosan beteg, Zimonyba sietett. (34)
(33 Bunyitai, 34 Fraknói)

Hunyadi János augusztus 11-én esett áldozatul a táborban kitört pestisnek. **(35)** ? ...
(35. Engel-Kristó-Kubinyi: Magyarország története (1301-1526) 209.) ? ...

Hunyadi János a halálos ágyán fiait Vitéz oltalmába ajánlotta, akiket már korábban is, mikor hadjáratokon vett részt, gyakran a gondjára bízott. (36, Bunyitai 275.old)
***Hunyadi Mátyást* előbb Szánoki Gergely lengyel humanista, majd Vitéz János nevelte a tudományokra. Mátyást egyház és államjogra, művészetekre, orvostudományra és latinra tanították. Az ifjabbik Hunyadi, Vitéz váradi könyvtárából művelődhetett, antik írók műveit olvashatta eredeti kiadásban.(37 Kisfaludy:Matthias Rex. 19-20)**

Vitéz János a trónvillongások idején: c. fejezetből
A Hunyadi fiúknak szüksége volt Vitéz János pártfogására, mert Cillei Ulrik a család iránti ellenséges érzületét fenntartotta.(38)
1456-ban László király Magyarországra jött, és Cillei Ulrikot nevezte ki főkapitánnyá. Cillei a Hunyadi-hívőktől a királyi várak és javak átadását követelte és a királlyal Nándorfehérvár ellen vonult. (39)
(38, Fraknói, 39, Kristó Gyula-Barta János-Gergely Jenő: Magyarország története előidőktől 2000-ig. Szekszárd 2002. 145,)

A **35**. számmal jelölt hívatkozásnál álljunk meg egy pillanatra, és tájékozódjunk, mi okozhatta valójában Hunyadi János halálát 1456-ban? A három szerző közül az elsőről tudjuk azon állítását miszerint a Magyarországi Sókamara Ispánok neveinek összeírásakor, kihagyott valakit vagy valakiket azért mert, a szerző szavaival ’’azok nem voltak Magyarok.’’ Igy nem csodálkozunk, hogy 1396-os évvel, **a mátraverebélyi Verebi Péter erdélyi alvajda és**

temesi ispán, országos sókamara ispán nem kapott helyet Engel Pál sókamara ispánokat ’összeíró’ ’’tanulmányában’’ mivel, **Engel Pál** szerint, Verebi Péter ’’nem volt Magyar’’? Nos, csak annyi baj legyen.
Hiteles forrásokból igenis tudjuk, Verebi Péter emléke nagy tiszteletnek örvend, a Román történetírásban is. Egy Engel történelmünket-félrevezető elmarasztalósága mellett viszont, a mátraverebélyi sírkő még időtálló dokumentumot bizonyít. Ezentúl ebben az adatgyüjtésben, igyekezni kell, Engel Pál egyéni ítélkezéseiből fakadó állításait mellőzni.

ERDÉLYI MÚZEUM. X.kötet az Erdélyi Múzeum-Egylet Bölcselet – Nyelv és Történettudományi Szakosztálynak Kiadványa, Szerkesztették Szinnyei József és Szádeczky Lajos, 1893-as kiadványából:

Pór Antal kanonok, Az Erdélyi Vajdák sorozata a XIV. Század végéig című dolgozatából a 21-22-ik oldalakról,

1359. erdélyi vajda szolnoki ispán Lackfiak közül Dénes, (és – egy István vajda is)
1367 elejéig bodoni-widdini kapitány és temesi ispán, amikor öcscse Döbröközi Lackfi Miklós váltja fel, ki 1368-ban is vajdáskodott, 1369-ben az oláhok ellen elesett, Járai Péterrel együtt aki mindketőjüknek Dénesnek és Istvánnak alvajdájuk vala.
1369. Lackfi Imre
1387-1392-ig Csáktornyai Lackfi István nádori méltóság viselője de a vajda címet nem tette le.
Alvajdák: 1370 és 1372-ben János, 1375-ben László (ezeket lásd Fejér CD IX-IV – Hazai oklevéltár II. 126. V, 178 stb)
A hat Lackfi után egy másik családbeli vajdával találkozunk, s ez a Tomaj nemzetségbeli Dezsőfia Losonczi László, ki a megjelölt időtől szakadatlanul előfordul 1391-ig.
1391-től Ákos nb. Bebek Imre ki mint erdélyi vajda és szolnoki ispán 1392-ben és 1393 október 8. is előfordul.
Alvajdája 1393-ban *Bertalan.*
Bebek Imre utódja a Kachich nemzetbeli néhai Konya Miklós bán fia, illetve Szécsényi Tamás vajda unokája: **Frank vagyis Ferenc volt. 1393 december 8-án, aztán 1394-ben és 1395 április végéig kerül elő mint erdélyi vajda és szolnoki ispán.**

Alvajdájául 1394-ben Veres vagy Veresi Györgyfia Péter említtetik, de nyilván tévesen, minthogy ő magát ’’*magister Petrus filius Georgy de Wereb’’ erdélyi viczevajdának nevezi. 7)*

7) Beke i. m. 216. reg – Fejér. CD. X-II, 222 –
Hazai Oklevéltár. 323.

Ezzel végére értem föladatomnak. Szó sincs róla, hogy munkám tökéletes: fér hozzá majd még pótlás elég. De legalább anyakönyve van megvetve az erdélyi vajdáknak.

zárta sorait, Pór Antal

293.
Verebi Péter alvajda meghagyja az erdélyi káptalannak, hogy Szent-Egyedi Lőkösnek Czegei László ellen birtokháborítás és egyéb hatalmaskodások miatt tett panaszában vizsgálatot tartson. Küküllővára, 1394. oct. 30.

Amicis suis reuerendis Captulo ecclesie Transsiluane Magister Petrus filius Georgy de Wereb viceuoyuoda Transsyluaniensis amicciam paratam cum honore. Dicit nobis magister leukus filius ladislai de Zenthegyed quod ladislaus filius Deseu de Chege Curiam et domos ac ortum in eadem possessione Chege sibi in diuisione deuentos potencialiter aboliri et decremari faciendo porcionem suam possessionariam in eadem Chege existentem desolasset, Eo non contentus quendam famirlum suum Gregorium nomine diris verberum plagis affecisset ac dictos Jobagiones suos in

Petrus filius Georgy de Wereb .... lásd az Árpád-kori Új Okmánytárban is. – Tovább:

Az az oklevél, amelyben Zsigmond 1397. augusztus 2-án a soproni polgároknak a város falainak karbantartására évente 200 forintot engedett át a helybeli harmincad jövedelméből, már sem Bernardi, sem Venturi, sem más személy nevét nem említette, hanem anonim módon "valamennyi jelenlegi és leendõ királyi harmincadispánnak és tisztviselõiknek" volt címezve.[208] Az *interim* azonban nem tartott sokáig. 1397. november 1-jén Verebi Péter volt erdélyi alvajda kapott megbízást Zsigmond királytól – az erdélyi sókamarák ispánsága mellett – az ország összes harmincadjövedelmeinek begyûjtésére (harmincadispáni titulus nélkül);[209] de már az év végén kezdetét vette az a mintegy tízesztendõs idõszak, amikor Németországból jött üzletemberek vették át az itáliaiaktól a fõszerepet a hazai pénzügyekben, jelesül a harmincadigazgatásban. Elõször a nürnbergi származású Kamerer Ulrik, aki 1394-ben még csak kassai harmincadosként "igazította el" (mint fentebb láttuk) Csetneki György királyi asztalnokmester rézszállítmányának dolgát;[210] 1397 végén, 1398 elején pedig már mint bányakamara- és harmincadispán vonta magára a krakkói kereskedõk neheztelését réz- és ezüstkiviteli ügyeikben.[211] Majd gyorsan elhíresült földije, Nürnbergi Márk következett,[212] akit kassai pénzverõkamarai ispánságából (1395) valamikor 1398 folyamán emelt ki Zsigmond király a budai aranypénzverõ ház, valamint az országos harmincadszervezet ispánjává, és tett meg legfõbb gazdasági tanácsadójának.[213] Ebbéli tevékenységének fontos mozzanatait, egyben a hazai harmincadügy akkori állapotait világítja meg Zsigmondnak a soproni polgárok harmincadfizetésére vonatkozóan 1399. július 29-én kiadott oklevele.

Az erdélyi sókamarák ispánsága mellett, **1397. november 1-én Verebi Péter volt erdélyi alvajda** kapott megbízást Zsigmond királytól - az ország összes harmincadjövedelmének begyüjtését is megbízásul kapta 1397 –ben, lásd: **Pach Zsigmond Pál: Harmincadvám az Anjou-korban és a 14 – 15 század fordulóján** c. munkájából a fenti sorok.
Verebi Péter (? – **1403**) erdélyi alvajda, temesi és erdélyi sókamara ispán után, 1403-tól:
Filippo Buondelmonti degli Scolari (Tizzano 1369 – Lipova 1426)
***Filippo Scolari* – Ozorai Pipo(Firenze,Itália 1369 – 1426.dec.27 Lippa,Temes vármegye):**
1382-ben került Magyarországra egy Budán működő firenzei kereskedőhöz
1387 előtt Demeter esztergomi érsek udvarába került, ennek halála után
1387-ben Zsigmond szolgálatába lépett
1398-ban Zsigmond király kegyeltjeként: pénzverőispán
1403 nyarán részt vett a pápa által támogatott Nápolyi László trónkövetelő híveinek leverésében
1403-tól 1426-ig Filippo Scolari a sókamara ispán és Hunyadi János nevelője
1404-1426 temesi, aradi, csanádi, kevei, krassói ispán
1407-1426 években csongrádi ispán és az annyira fontos temesi főispánságot bírta úgy hogy kortársai csak *Ispán Fülöpnek* nevezték.
1407-től egyúttal királyi kincstartó a királyi sókamarák igazgatója volt
1408-09-ben szörényi bán
1408. a Sárkányrend tagja
1409-26 között zarándi ispán
Ő kezdte meg Temesvár, Orsova és Nándorfehérvár kiépítését. Hunyadi János alatta kezdte katonai pályafutását.
Sókamarásként újjászervezte a sókamarák működését és a bevételeket növelte.
Az egyházszakadással kapcsolatban politikai tanácsadója volt Zsigmond királynak

Magyarországon óriási vagyonra tett szert, Székesfehérvárott temetkezőkápolnát, Lippán kórházat épített
1410. Kapy Andrással együtt tárgyalt és megegyezett XXIII János (ur. 1410-15) pápával
1411 – nov. 1412 az adót megtagadó velenceiek elleni háborúban ő volt a magyar sereg vezére.
1423. nyarán Havasalföldön a török ellen harcolt és elűzte pártfogoltjukat
II. (Prasnaglava) Radu vajdát, helyette Zsigmond hűbéresét II.Dant tette ismét vajdává
1425-ben, az 1424-ben előzött Dán vajda érdekében hadat vezérelt Oláhországba, ahol Bodonynál (Viddin) legyőzte a török sereget
1426-ban Galambóc váránál a Dunán aratott győzelmet a nagy számú török csapat fölött, II Dant elűzése után ismét vajdává tette
Testvére Scolari András váradi püspök volt
Fenti források: Magyar Életrajzi Lexikon, Pallas Nagy Lexikon, Magyar Katolikus Lexikon

Hóman Bálint munkáiból tudjuk: Magyarországon a pénzügyigazgatás más ágazatai közül a *sómonopólium és vámregále* igazgatása egy-egy az egész országra kiterjadó hatáskörrel birói hivatalban – az *erdélyi sókamarában,* illetőleg *a főharmincadhivatalban* – összpontosuló centrális vezetés alatt működött.
Az *erdélyi sókamara* – vagy mint az egykori források rendszerint nevezik az *erdélyrészi királyi só kamarái (camarae salium regalium partium Transsilvanarum)* (138) – hatáskörébe tartozott a sótermelési és sóárúsítási monopólium összes jövedelmeinek kezelése, a sótermelés, szállítás, raktározás és árúsítás irányítása, szóval a sómonopóliummal kapcsolatos összes pénzügyigazgatási teendők.
A kamara élén az *erdélyi sókamarák ispánja* (comes camerarum salium partium Transsilvanarum) állt, a pénzverőkamaraispánokhoz hasonlóan rendszerint pénzüzlettel foglalkozó városi polgár, ki a sókamarát meghatározott évi bérösszegért vette a királytól bérbe. (139)
Az erdélyi sókamarának alárendelt *sókamarai hivatalok* (officium camerae) voltak az erdélyi sóbányavárosokban – Désaknén, Kolosaknán, Székaknán, Tordaaknán és Vízaknán - , melyek élén rendszerint egy-egy kamarai tiszt állt, kit később ***kamaraispánhelyettesnek*** **(vicecomes)** neveztek. (140)
Sóhivatalok, sóraktárak voltak még a biharmegyei Szalacson, Szegeden, Lippán és sóárúsítók működtek a határszéleken is. (141)
Ezeket a sóhivatalokat – csak úgy mint az erdélyi sóbányavárosokban levő kamarai hivatalokat – gyakran *sókamaráknak* (camera salium) nevezik a források. (142)
Kétségtelen azonban, hogy nem voltak és nem is lehettek önálló sókamarák, mert termésük nem volt, csupán az erdélyi só elraktározása és árusitása volt a feladatuk. (143)
Később Nagy Lajos a sómonopólium igazgatását is decentralizálta. A máramarosi sóvidék kiaknázásának megindultával felállította a *máramarosszigeti sókamarát,* mely az erdélyivel koordinált pénzügyigazgatási szerv volt s az ország belsejében – Szatmáron és a szolnokmegyei Várkony – külön sóraktárai, ú. n. kamarái voltak. (144)
Ugyanő szervezte a tengeri só kiaknázására rendelt s észak felé a Száváig terjedő hatáskörrel felruházott dalmáciai sókamarát. (145)
(142) V.ö. Zsigmond király 1397. évi oklevelét, melyben ezeket mind felsorolja. Wenzel. Bányászat tört. 438. I.. 1407: Zimm – Werner III. 425. I. 1410. Comites camerarum in Zeek U.o. III. 493. I. Ezért nevezik a sókamaraispánt többesben a sókamarák ispánjának.
(143) V.ö. Zsigmond említett 1397. Évi rendeletét. Wenzel id. m. 437-438. I.

(144) U. ott Zsigmond 1397-ben ezeken felül csaknem valamennyi fontosabb kereskedővárosban állított fel ilyen sóraktárakat (kamarákat). Ugyanekkor az erdélyi és máramarosi kamarák vezetését összes sóraktáraikkal együtt

***Verebi Péter mesterre*, mint az összes sókamarák ispánjára bízta. U. ott 436-439.I.**

Mátraverebélyi Verebi Péter mester **1403-ban** elhalálozott. Ezt senki sem vitathatja.

Filippo Scolari – Ozorai Pipo (1369 – 1426) 1403-tól 1425-ig sókamaraispán, királyi kincstartó, a sókamarák igazgatója volt és temesi ispán, a temesi mellett még nyolc megye ispánja. 1407-08-ban királyi kincstartó és 1408-09-ben **szörényi bán** is.

Nevéhez fűződik a déli végvárrendszer megteremtése.

Ő kezdte meg Temesvár, Orsova és Nándorfehérvár kiépítését. Bizonyos adatok alapján az ő környezetében kezdte szolgálatát **Hunyadi János.** (Magyarországon ma, neves történész is a nevét adta - Romsics Ignác - ehhez az adathoz. Innen az alábbi térképes vázlat.)

Ispánságok 1406-1409. **Ozorai Pipo területe**: Fejér, Csanád, Zaránd, Arad, Temes, Torontál, Keve, Krassó. (Hunyadi János területe a Tiszától-Torontál, Temes, Keve, Krassó-Szörény itt csak Krassó, pedig fontos Szörény vármegye területét is ismernünk – Hunyadi János a szörényi bánságot is bírta- és Hunyad vármegyében Hunyad települést ahol várat épített)

Sehol sem találom, hogy Belső-Szolnok megyében –im innern Szolnoker Comitat- lett volna a Hunyadiak Hollós nevű birtoka. Amit viszont tudnunk kell és amit a germán ALLGEMEINE LITERATUR - ZEITUNG 1803-ban Leipzigben igen hamisan félretájékoztat, és agyonhallgat, az nem kevesebb mint hogy Ulászló 1440 március 12-én Márványkőnél, hadbamenet alkalmával Hunyadi Jánosnak oklevelet adott ki amelyben *János a Verebélyi vajda fia és Boldizsár az ő unokaöccse, valamint ennek fia: György, beiktatandó Sápon, Külső-Zolnok vármegyében.-Lásd Fráter Lénárt könyvében a 33 oldalon.*

Lássuk Ulászló oklevelének latin szövegét ugyanott a 118-ik oldalról:

Wladislaus Dei gratia Hungariae, Poloniae, Dalmatiae, Croatiae, etc.

Cum Nos pro fidelitatibus, et fidelium obsequiorum gratuítis meritis Fidelis Nostri Egregii **Johannis, filii Waywodae de Werebel** per eum Nobis cum omni fidelitatis constantia locis debitis, et temporibus opportunis exhibitis et impensis **Possessionem Saap vocatam in Comitatu de Zolnok** exteriori habitam. ..... et pertinentiis quibuslibet praemissis sic standibus **praefato Johanni filio Waywodae,** et per eum Balthasari fratri Carnali, et Georgio filio, suis, ipsorumque heredibus universis, vigore aliarum Literarum

nostrarum Donationalium exinde confectarum imperpetuum duxerimus conferandam, velimusque ipsos in dominium eiusdem per Nostrum, et Vestrum homines legitime facere introduci.

Az ''innern Szolnoker Comitat'' Holló mező (Raabenfeld) a Wikipédia szerint a falu neve először 1588-ban van említve oklevélben Hollómező alakban amikor Báthory Zsigmond Hollómező vajdaságát a település alapítójának, nemes Botha Jánosnak és utódainak adományozta. 1653-ban **II Rákóczy György adja zálogba**
1661-ben Hollómező a deési sókamarához tartozott, és a trianoni békeszerződés előtt Szolnok-Doboka vármegye Dési járásához tartozott Hollómező – amely még véletlenül sem azonos a Torontál vármegye és a Temes vármegyéhez is besorolva tartozó **Hollós-vár és Hollós** jobbágyfaluval.
Ja, 1803-ban Leipzigben az ALLGEMEINE ZEITUNG-nál valakik valószinűleg úgy gondolták, nincs Google kereső ahol gombkattintással utánna lehet nézni a megtévesztésnek, úgysem tudják mit írunk, Hollóst meg Horogszeg várkastélyt már 20-30 éve úgyis töröltük a földabroszukról – csak tévelyegjenek a magyarok...

Torontál, Temes, Krassó-Szörény, ahol Filippo Scolari után Hunyadi János 1439-től haláláig a szörényi bán, és Belső-Szolnok-Doboka, nem összetévesztendő Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyével **Torontál déli területén a középkorban Keve vármegye – lásd itt a 210-ik és a 212-ik oldalakon.**
Szörényt: 1429-ben a német lovagrendnek adta Zsigmond, 1430-ban Redvitz Miklós a Magyarországi német lovagrend nagymestere Szörényi bánnak nevezte magát, 1432-ben a törökökkel szövetkezett Vlád oláh vajda elseperte – a vár védelmében a lovagok elhullottak, utánna Thallóczy Frank majd Hunyadi János volt Szörényi bán – Mátyás idejében huzamosabb ideig nem volt betöltve e báni állás.

Az 1877-es helységneveink összeírásában keresem a Hollós településeket:
Holló : Csík - megye
Holló – Lomnicz : Szepes
Hollod : Bihar
Hollóháza : Abaúj-Torna
Hollókő : Nógrád
Hollómező : Szolnok-Doboka
Hollós – Egyházas : Vasmegye
Hollós – Hidas : Vasmegye
Hollós – Nemes : Vasmegye
Hollós - Rempe : Vasmegye

Hollós – sem Torontál sem Temes megyében : nincs. Talán bizony kámforrá lett?

KEVE honlapjáról : 1392-ben Zsigmond király felmentette a vám és a harmincad fizetése alól. **1397-ben Keve királyi sókamara hely.** (Ami talán arról is bizonyít, hogy Keve az 1300-as években is csak Keve volt, nem kövi-kő.)

1880-ig Szörény vár-megye önálló törvényhatóságú terület

<u>Krassó-Szörény 1880-1920 vármegyét, az egykori közigazgatási területet Dél-Magyarországon, az Al-Dunánál az 1880: 55-ös törvénycikk az addig önálló</u> *Krassó vármegyét és Szörény vármegyét, Krassó-Szörény vármegye néven egyesítette.*

''Nagykikinda'' 1754-ig **Hollós-Hollósvár esetleg NagyHollós** – Velika Holuša volt

Halics-Országi Kormányszéki Tanácsos, és Kerületbeli Kapitány (Eperjesi születésű) Kriebel János Urnak Levele Kazinczyhoz, Brzezán, Octób. 26-dikán 1817. Hunyadi Jánosnak születése eránt.

„Azt vehetni inkább valónak, hogy az ő Római házból származtatása történt Mátyás Királynak hízelkedni kivánó költeményből, a' mint azt Kaprinay, Pray és Baier gyanították".

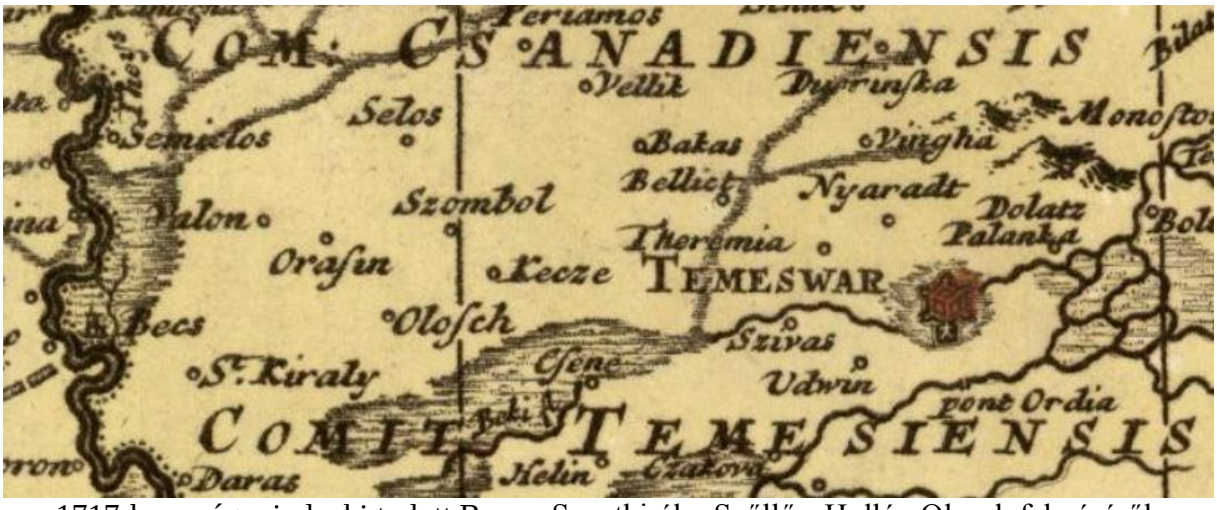
„Igen hihető tehát, hogy a' mi Hunyadink megszentelt 's nemes ágy' magzatja, és hogy Hollós falu Erdélynek és Oláh-országnak szélein feküdött".

„A' Histoire des Revolutions de Hongrie czímű munka 's eggy kisded Német Chronicon, 1683, a' mi hősünk' atyjának eggy oláh-születésű Buthót nevez anyjának, eggy fő születésű Görögnét, melly Fessler által is igaz gyanánt vétetett".

Ja, a kisded német krónika... 1683-ban – figyeljünk a dátumokra.

''Hollós falu Transsylvania - Erdélynek és Wallachia - Oláh-országnak szélein feküdött''

1717-ben még mindenki tudott Becse, Szentkirály, Szőllős, Hollós-Olosch fekvéséről 100 év múlva, 1817-ben azonban a jó magyarok már hiába keresték – Hollós nevét – eltüntették. Itt már Orasin lett a HOROGSZEG. Igaz, fekvésük sem helyes térképezés.
(1754 után csak valami sosem volt ''Kikindára'' hamisították ''Olosch-t'' a Hunyadiak családi fészkét)

Szádeczky Kardoss Lajos tanulmányából:
Hunyadi János a székely ispánságot
1442-ben kapta - Újlaki Miklóssal együtt. Hunyadi egyszersmint erdélyi vajda, szörényi bán Ozorai Pipó után, a székelyek, továbbá Szolnok és Temes megye ispánja - szintén Ozorai Pipo után, (**Hunyadi Jánosnak bizonyíthatóan 1442-ik nem volt tartózkodási helye Erdélyben. Fontos!)**
1446-ban kormányzóvá választatván, egyéb hivatalai között a székely ispánságot is letette. 1444-ben helyettesse, azaz alispánja Bethlen Gergely és Emőkei Miklós, ez utóbbi már 1441-ben is a székelyek alispánja volt.
V.László 1453-ban Hunyadi Jánosnak Beszterce örök grófságát adományozta, melyet utánna **fia Hunyadi László**, majd a hadvezér **Szilágyi Mihály** bírt.
1453-ban V.László oklevele – állítja, hogy Hunyadi János őseinek már címerhasználati joguk van. (**a kitalációs oláh Vojk-Wajknak pedig nincs címere**, csak a nagydisznódi Heltai alias Helth Caspar találta ki, hogy akkor a Morzsinai lánynak a Zsigmond adott gyűrűt meg azon hollót...meg annak az orrában is gyűrűt... és az lett a cimerük...)
Ha elfelejtjük megnézni a Magyar Néprajzi Lexikonban CIMERMONDÁK alatti tudnivalókat akkor persze csak utánnozgatjuk a kitalációkat és nem tudjuk, hogy a gyűrűtloptahollótörténete: ''párhuzamos az ókori Kelet egyes perzsa, arab-zsidó és hindu mondáival, s talán a Szentföldet járó zarándokok által talált utat népünkhöz.'' Különben ezekről a Belgrádi Egyetem előadója professzor Jelka Ređep részletes ismertetést ad Hunyadi Jánosról szóló komoly és részletes tanulmányában. Ja, hogy azzal nagyon nehéz foglalkozni, mert magas szinvonalú, akadémikus munka, már más lapra tartozik. Könnyebb a tolvaj-gyűrűtloptahollóról szajkózni a magyar iskolásgyerekeknek...
Sokkal egyszerűbb *deheroizálni – dicsfényétől megfosztani Hunyadi János családját.*
Itt bizony igaza van a Hunyadi c. leventevezér honlapon olvasható szerzőnek amikor utánnanézett: **deheroizál – hamis dicsőségétől, nimbuszától megfoszt (lat. és görög el.)**
A szótárban ekként megfogalmazott szó pedig éppen az ellenkezőjét jelenti.
Mert ha hamis dicsfénytől foszt meg akkor azt tagadja.
Helyesen: dicsfénytől megfoszt, azt tagadja, mert ha már hamis akkor az nem dicsfény.
Úgy tűnik itt a nyelvészet hadilábon áll a logikával, igy a szerző tovább, mert hogyan is mondták a hellének? A logika maga a nyelv.

***-Dicsfénytelenít* – mert a Hunyadiakkal kapcsolatban ehhez sokan értenek.**

A szerzővel tovább:
Egy-két dolog Kapisztránról.
Néhány éve valamilyen évfordulón az újságok azt írták, hogy Nándorfehérvárnál Kapisztrán könyörgött, szitkozódott és kardlappal ütötte-verte a katonákat, mert nem akartak harcolni!?... Micsoda hamis beállítás, micsoda ellentmondás ez a nagy törökverő vezér katonáinak korábbi harci tetteinek ismeretében! Hogy lelkesen buzdított, ''lelket öntött'' az hihető, de ez egyáltalán nem. Különösen meghökkentő ilyet kiemelni az összes Nándorfehérvári történés közül, ami ráadásul nagy diadal volt. S, a győzelemről egy szót sem ejteni.... Ezt hívják – csúnya (és enyhítő) szóval – deheroizálásnak, valójában még durva hamisításnak. Érdekességként nézzünk néhány dolgot a ''híres'' Kapisztránról. Capistrano János Ferenc-rendi szerzetes, 1386 jún. 24-én született a calabriai tartomány Capistrano nevű városában. Meghalt 1456 okt. 24-én. Perugiában elvégezte a jogot, törvényszéki bíró lett, de összeütközött a törvénnyel, ezért börtönbe került. 30 éves korában szabadult és a világgal meghasonulva a Szt. Ferenciek szerzetébe lépett. 1426-tól 30 éven keresztül üldözte, mint legátus és inkvizítor a szerzete kebelében eretnekségre hajló ún. Fretricellieket – s még sokkal többeket – főként a nápolyi tartományban és az egyházi államban. 1450-ben Miklós pápa Németországba küldte a husziták és törökök ellen prédikálni. Sziléziában a szent ostya

meggyalázása címen számos zsidót vonatott kínpadra s égettetett meg, míg Podjebrád György parancsára el kellett hagynia az országot.Szenvedélyes lelke új működési teret talált Magyarországon amikor III.Kalixus pápa a török ellen keresztes háborút hirdetett. 1724-ben XIII.Benedek pápa szentté avatta, emléknapot kapott.
Nándorfehérvár megemlékezéseken oly nagy méltatást kap. Miért is lett volna szent?
Egy inkvizítor?
.....
Bezzeg Hunyadi János, a deheroizált hős, deheroizált családjának deheroizálásuk manapság is, 500 év távlatából is, *héroszi-hősi erővel* lankadatlanul folytatódik. Tisztelet a kivételnek, tegyük hozzá.
Itt még a Hunyadiakat - dehonesztáló - irodalomról is el kellene gondolkodnunk.
És nemcsak őket, hanem úgy általában a mi magyar középkorunkat is dehonesztálókról.....
..... el kellene gondolkodnunk.

MAGYAR
KRONIKÁNAK
Rövideden le-rajzolt
SÓMMÁJA,
Mellynek
Az elsö Réſze Pethő Gergely munkájából
ſzedegettetett, réſz ſzerént kűlőmb kűlőmb féle
Könyvekbül-is bövittetett,
A' máſodik Réſze penig némelly iráſokbúl
ki-vétetett,
és a'
MAGYAR NEMZETNEK
Jeles emlékezetire s' haſznára
Ez új formában ki-bocsattatott, a' mint-
is 1742. Eſztendőkig foltatott
M. Kovács János által.
POSONYBAN

M. Kovács János (1700-1764) Fabriciusnak azaz Fábrynak is nevezte magát, mérnök, kartografus, a jénai egyetemen tanult, doktori fokozatot szerzett. Az esztergomi érsekség udvari mérnöke, 1736-tól Pozsony vármegyei földmérő. (őszintén szólva, abban az időben 1742-ben, egy Temes megyei mérnök sem ismerhette a Pozsony megyei települések összes neveit így M. Kovács János sem vehette észre onnan, hogy a Hunyadi és Szilágyi birtokokkal Temes és Torontál vármegyékben valami rettenetes terv van végrehajtási folyamatban.)
1742-ben kiadott könyvét azonban értékelnünk kell, mert a Holló-t életben tartotta, még akkor is ha az, mellbelőve ''mind gyűrűstől leesék a fáról.''

raly fel-gerjede, es maganoz nozata egy Boernak igen izep leanyat; de a' leány nem akara addig engedni a' Király kivánságának, még reá nem állana, hogy ha terhben elnék tőle, mind magára 's mind gyermekére gondot viselne, kinek esős fogadására engedvén, terhben esék a' Királytúl. Végre Havaſal-földéből diadalmaſſan meg térvén a' Király, iſmét ugyan ottan meg szálla, és a' leánt magához hozatá, ki meg jelenté a' Királynak, hogy tőle terhben eſett, vólna. Ezt halván, a' Király igen akará, és ada a' leánynak jelűl, egy gyűrűt, mondván néki, ha fiat szűlne, hozná fel Budára azt, azzal a' gyűrűvel, és ő Irrá téſzi a' gyermeket, chez bőv költséget ada néki, és el bocsátá az leánt.

Azonkőzben az ûdő bé-tellyeſedvén, a' Boér leány ſzűle egy ſzép fiat, kit kereſztségében neveztete Jánoſnak. Udő mulván meg jelente az Aſzſzony minden dólgát az ő maga Báttyának Morzinani Gáſpárnak mint járt vólna a' Királlyal, és kérni kezdé hogy őtet a' gyermekkel edgyűtt fel vinné Budára a' Királyhoz: halván ezt a' Báttya, jóllehet csúdálkozék e' dólgon, de igéré magát hugának, hogy el menne Budára véle. Egynehány nap mulva azért fel vévé a' gyermeket, és el indulának mind ketten Buda felé. Egykorban az Aſzſzony az utban ruhákat mosván, a' gyermeket le tévé, és adá néki a' Király gyűrűjét, hogy addig a' gyermek jádczana véle, és veſzteg halgatna. Egy Holló azért meg látá a' gyermek kezében a' fényes gyűrűt, és oda repűlvén, ki ragadá a' kezéből a gyűrűt, és fel-vivé azt egy fára. A' gyermek hertelen rini kezde, kit halván az Annya, el hagyván a' moſáſt, a' gyermekhez futamék, de a' gyűrűt ott nem találá, fel tekéntvén azért a' fára, holott hallya vala kátogni a' Hollót, látá hogy a' Holló orrában fémlik a' gyűrű, és ott jádczik vélle; ezen el ijede az Aſzſzony, és mindgyaráſt a' Battyát ſzóllitá, kinek nagy Siráſsal meg-beſzéllé, mint járt vólna a' jegy gyűrűvel, mondván nagy óhajtáſſal, hogy ha à' Holló el veſztené a' gyűrűt, nem merne a' Király eleiben menni, az Jankó dólgát ſem merné előtte emlitteni.

Halván e' dólgot Morzinai Gáſpár, ragadá a' kéz-ijat és tegzét, és oda futamodék, s' a' Holló még-is azon fán jádczik vala a' gyűruvel, hozzá lőve azért egy nyillal, de hertelenségében nem találá a' Hollótt, más nyillall-is hozzá lőve, kivel ugy találá melyben lőni a' Hollót, hogy mind gyűrűſtűl le esék a' fáról. Fel vévén azért a' gyűrűt nagy őrőmmel el-indulának, és jutának nem ſok idő mulva Budára. Egy napon mikor a' Király

Ennek a Krónikának első része **Pethő Gergely** *Rövid Magyar Krónikájából* szedegetett, írja a szerző M. Kovács János.

A magyar Wikipédiából: **Pethő Gergely** (Varasd vármegye 1570 körül – 1629) krónikaíró, Vas vármegye déli részéről számazó nemesi családban született akik Hunyadi János unokája és Mátyás király fia Corvin János (1473-1504) magyar trónkövetelő – vagy igen helyesebben édesapja után TRÓNÖRÖKÖS, horvát szlavón bántól kaptak várakat és birtokokat. Pethő Gergely horvátországi főkapitány, követ a magyar országgyűléseken, egy ideig varasdi alispán és a Habsburg házzal való szövetség híve volt mert úgy vélte, hogy csak az ő segítségükkel szabadulhat Magyarország a török uralom alól és tőlük várható a katolicizmus megvédése.

A Tridenti Zsinaton (1545-1563) a reformáció ellen fellépő céllal alakult a Jezsuita Rend.

rály ebéd után a' külsö Palotában sétálna, az Aſzſzony a' Jankóval oda-
járula, és a' Királynak nyujtá a' gyürût, és monda. Felséges Uram, lásd
meg ezt, kérlek meg emlekezzél, a' te fogadáſodról, és ne utáld meg ſze-
gény fejemet és fiadat. Könyörülly Uram ezen ſzegény Nemzetségen-
is. Sigmond Király ezen egy kevéſsé meg pirula, de mindgyáráſt a' gyer-
meknek kezde moſolygani, azután a' gyürût viſzſza adá néki, és mondá:
jól cſelekedted hogy fel hoztad a' gyermeket, gondodat viſelem; Urrá
téſzem a' Jankót, Nemzetségedről ſem feletkezem - el. Ezek után bizá
öket Bán Ferenczre, és ſzálláſt rendeltete nékik, és oda küldé öket.

Egynehány nap mulva, a' Király meg ajándékozá a' Jankót Hunyad
Várával, Kire pöcsétes levelet ada néki, és az Erdélyi Vajdának meg pa-
tancſolá, hogy bé iktaſsa Hunyad Várában, és mindenek ellen meg óltal-
mazza benne. Erről hivattatot azután Hunyadinak, a' Hollót pedig-,
kinek egy arany gyürü vala az Orrában, adá czimerül néki, a' Morzinai
Nemzetnek - is ſzép jóſzágot ada. Az Aſzſzonnak pedig jó ſumma arany
forén tot, hatt lovat ſzekereſtől, Uti költséggel egzetemben. Igy bocsátá öket
magától el Hunyad Várában Sigmond Király.

Minek utánna a' Jankó fel sördült vólna, és immár ſzép ifiu legény
vólna, elöſzſzör a' Csákiakhoz adá magát, és azokat ſzólgálta; ezeknél-
kezdette elsöbenn-is a' maga emberségét jelentteni. Azután el - menvén
a' Cſanádi Püſpököt ſzólgálá. Végre méne a' Zábrághi Dömötör Püſpök-
höz, kit tizen két lóval ſzólgála. Kitől iſmét jöve Magyar Orſzágba, ki
hirdetödék, az ö neve, és az ö Vitézségéért a' Királynak-is kedvébe juta.

Annak utánna Sigmond Király bé méne Olaſz Orſzágba, Hunyadi Já-
nos-is méne véle, és ott álla a' Mediolánomi Fülep Herczeghez, és azt egy-
nehány eſztendeig nagy becsülettel ſzólgálá. Azután viſzſza jövén Ma-
gyat Orſzágba, és az al-földi végekben vitézkedék a' Törökök ellen.

Sigmond Király Német Orſzágba menvén, oda-is el méne véle, igen ſzépen
fel ékeſitvén magát ott jeles, és emberséges cſelekedetekkel, hires és di-
cséretes névvel jöve viſzſza Magyar Orſzágba. Azután hadi Tiſztekben,
ſzépen, ékeſſen, és jámborúl kezdé magát viſelni, ugy hogy mindenek-
nél igen jó hire neve kezde lenni.

Tudom hogy erről a' Hunyadi János Hiſtoriájáról és Genelogiájáról,
a' hires neves Hiſtoricus Bonfinius Antal *Dec. lib.* 9. Sokkal külömben ir, ki
hizelkedni és-kedveskedni akarván Matyás Királynak, az ö Genelógiáját
ſzintén a' Romai Corvinusra igyekezik hozni. De én eztet egynéhány je-
les Erdélyi Hiſtoricuſokból igy Olvaſtam, melly dolgot, hihetö hogy-

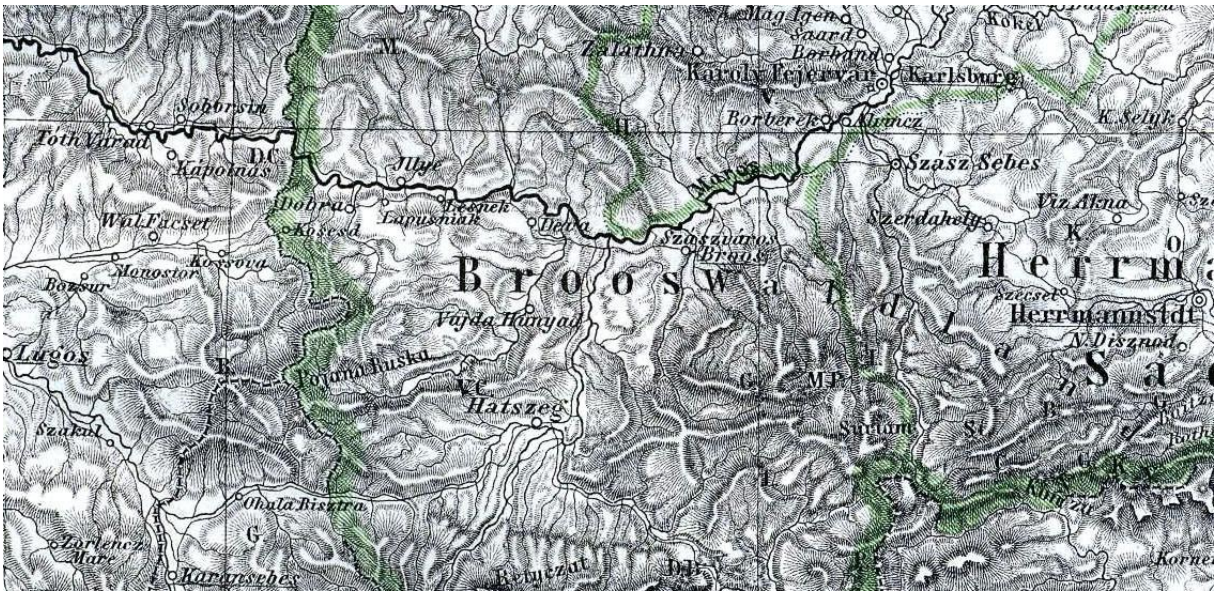
Pethő Gergely, Rövid Magyar Krónikája csak halála után jelent meg nyomtatásban 1660-ban Bécsben, de igen népszerű lett, több kiadást is megért. A krónikát később az 1732. esztendő eseményeiig **a Jezsuita Rend tagja Spangár András bővítette**, amit M. Kovács János folytatott 1742-ig.

II.Rákóczi Ferenc a jezsuitákról cimmel néhány igen érdekes sora:

''A jezsuiták szofizmákkal, általokkal és ferde elvekkel megzavarják az ifjúság fejét, szorgalmasan oktatnak arra, hogy miként lehessen az igazságot csűrni-csavarni... arra oktatnak, hogy hamisan esküdni nem bűn, csak bensőleg kell mást gondolni... A kormány gyeplőit mindenütt ők akarják magukhoz ragadni, az általuk nevelt ifjúságot elkötelezik maguknak, a legmagasabb állásokra segítik őket, hogy érdekeiket védeni tartozzanak... A jezsuiták egy államnak sem hívei, az Ad maiorem Dei gloriam (Isten nagyobb dicsőségére) terjesztésének színe alatt saját javukat és előnyüket hajhásszák, miként ez saját sorsomban is bebizonyosodott.'' (és persze a Habsburgokhoz való kapcsolatukról most ne legyen itt szó ....)

Lankadatlanul folyt a Hunyadi János '' Genelógiája Római Corvinusra'' való erőlködés, mert ugye még 1732-ben sem gondoltak arra, hogy ''Bizánc'' előtt csak <u>Róma</u> létezett.

Kazinczi Ferenc nyelvújítása is még egy jó néhány évtizzedel odébb van. Ez is fontos!

Vajda Hunyad-fölötte **Déva,** ne feledjük: ***Mátraverebélyi <u>Verebi Péter mester alvajda is</u> volt***

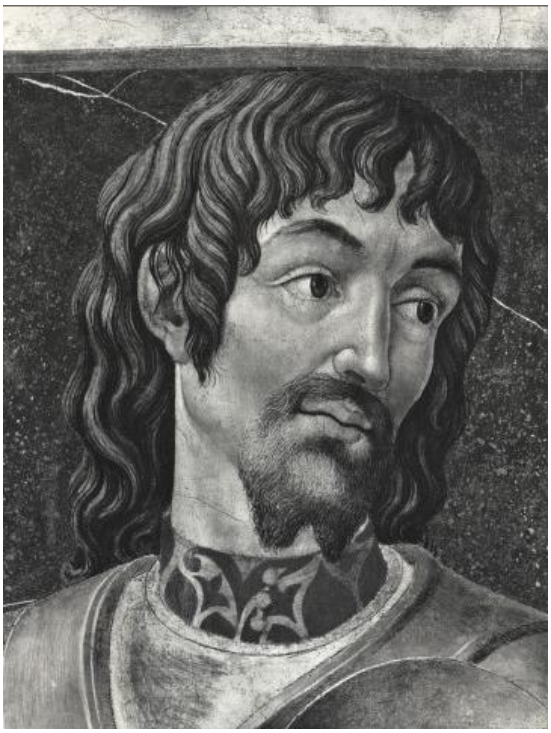
Déva vára – erődítmény az alsó Maros mentén, egy 250 m magas sziklán. A hajdani vár már az ókorban is Római erődítmény volt, a tatárjárás után IV.Béla király építtette ujjá és 1264-ből említik korabeli oklevelek.
A vár számos birtokosa közül a legjelentősebbek Hunyadi János, Bocskai István és Bethlen Gábor.

<u>1302-től a dévai vár volt az erdélyi alvajdák székhelye.</u>

1790.06.2-án Déván tartott közgyűlés jegyzőkönyvéből idéz fráter Lénárt: ''Vármegyénk dicsekedhetik azzal, hogy EREDETÉRE nézve Nemes Magyarországnak valaha Gubernátort adott, ugy mint örök-emlékezetű Hunyadi Jánost''. (3.ért.9.lap)

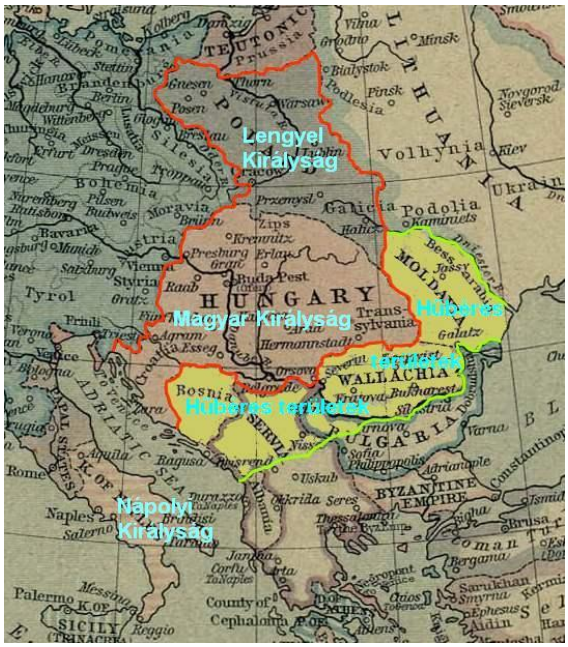
Adat a Kislexikonból: ''Jezsuita iskoladráma: A 16-18 században az ellenreformáció idején a jezsuita rend iskoláiban virágzó, a barokk színjátszást kibontakoztató drámatípus, amely a Jezsuiták nemzetközi propagandájának és a Habsburg-uralom népszerűsítésének szolgálatában állt.''

-Tudjuk: Pázmány Péter elhagyta a Jezsuita rendet.

Filippo Scolari (1369 – 1426) – a szegedi Panteonban - Ozorai Pipo a *Magyar Fülöp*

Szemléltetőül fontos: 1816-ban Kazinczi és értelmiségi köre is úgy tudta, hogy Wallachia és Erdély széleinél kell keresniük az eltüntetett Corvino-Hollós falut, a Hunyadiak - Mátyás király születési helyét.
Szilágyi Mihály 1458-ban ettől többet is mondott Budán, csak nem figyeltünk jól oda.

Földabrosz: **Nagy Lajos** (Visegrád 1326 – Nagyszombat **1382**) Magyar király korának királyságai és Bosznia, Szerbia, Wallachia-Oláhország valamint Moldávia hűbéres területek

Nagy Lajos magyar király halála után: II.Károly, Kis Károly (1345 – 1386.2.24 Visegrád)
Anjou-házi 1385 decemberétől magyar, és III.Károly néven – 1381 júniustól nápolyi király - uralkodott

1699-ben Magyarországon járt Edward Brownie angol utazó beszámolója után a Múlt-kor történelmi portál online oldalairól:
I Nagy Lajos király halála után leánya Mária lett Magyarország uralkodója. Kiskorú lévén azonban, az anyósa által évekig háttérbe szorított, édesanyja – Erzsébet kezébe került a tényleges hatalom – aki az ország vezetéshez nem értett, uralkodását hatalomvágy, határozatlanság, gyengekezű meggondolatlanság jellemezték. Erzsébetre Garai Miklós nádor szavai hatottak ami az országban és főleg a Délvidéken tiltakozáshoz vezetett, az ország anarchiába tartott. Horváti Pál zágrábi püspök Nápolyba utazott ahol az 1381 óta Durazzói (Kis – a termete miatti elnevezése) Károlynak felajánlotta a Magyar Koronát. Hosszas töprengés után Károly igent mondott amit a felesége Margit rosszallott mivel az édesapját Nagy Lajos magyar király Nápolyban, az András herceg ellen elkövetett merénylet miatt megbosszulásból megöletett. Margit gyűlölte a magyarokat.
Mégis, Durazzói Kis Károly 1385 decemberben érkezett Magyarországra ahol Dömötör érsek megkoronázta. Uralkodását bő egy hónapig bírta, ennyi idő kellett a volt királynők és Garai Miklós nádor tervének megvalósításáig amit Garai eszelt ki.
1386 február 7-én Károly a volt királynők meghívására a lakosztályukba érkezett ahol,
Gimes váráért és a hozzá tartozó uradalmakért, az előre kialkudott jutalmakért: ’’***Balas ewld meg a Kyrált, neked adom Ghimes várát’’*** **-** Forgács Balázs pohárnokmester halálosan megsebesítette őt. II (Kis) Károly magyar király 1386 február 28-án halott volt.

A Wikipédiából:
Mária Magyar királynő (1371-1395) apja I.Lajos (1326-1382) magyar és Lengyel király
anyja Kotromanity Erzsébet (1339-1387) bosnyák hercegnő
1382 szeptember 17-étől uralkodott – valójában édesanyja Erzsébet irányítása alatt de döntéseit Garai Miklós nádor befolyásolta aki azt a főúri csoportot vezette akik a német és cseh érdekeket szolgáló Luxemburgi Zsigmond félreállítását tűzték ki célul – amikor a nőuralmat elvető közvélemény azonban éppen Zsigmondtól várta a helyzet rendezését (csak emlékeztetőül, amikor délről egyformán veszélyeztetett a rácz, oláh és török veszedelem – nyugatról a germánok, csehek ...)
1385 december 31-én Mária lemondott a trónról – Durazzói (Kis) Károly javára, de
1386 február 7-étől (Durazzói meggyilkolásától) haláláig ismét ő volt az uralkodó
1373-ban (két éves korában) apja feleségül ígérte a német-római császár fiának Zsigmondnak
1384 augusztusában került nyilvánosságra, hogy Mária férje mégsem Zsigmond hanem VI.Károly francia király öccse Lajos lesz, nyílt polgárháború tört ki.
1387 szeptemberi egyházszakadás után a francia király az ellenpápát támogatta, így Magyarország ellentétes táborba került a Szentszékkel, a Nápolyi Királysággal és a német-római császári címet viselő Luxemburgokkal is. E rövidlátó politikának köszönhatően felbomlott a lengyel-magyar perszonálunió
1385 november 1-én, miután Zsigmond fegyverrel kívánt érvényt szerezni jogainak, kikényszerítette a házasságot Máriával (igaz, miután már ő is jegyben járt mással is)
A házasság hírére a francia Lajos visszalépett, de fellépett a Horváti Pál zágrábi püspök és Horváti János macsói bán által behívott népszerű Durazzói Károly.
1385 december 31 - Károly koronázása után Zsigmondnak menekülnie kellett
1386 február 24. után a Károly mellett makacsul kitartó pártok a kiskorú fiát Lászlót nyilvánították királlyá és felkelést szerveztek a Délvidéken.
Erzsébet anyakirályné és Mária a zendülést megjelenésükkal személyesen akarták lecsillapítani amikor
1386 július 25-én Horváti János macsói bán katonái rajtaütöttek a királynék csapatán, a hősiesen küzdő Forgács Balázst és Garai Miklóst megölték, a királynékat az Adriai-tenger partjára Novigrad várába vitték ahol Horváti János az anyakirálynét

1387 január 16 körül a leánya Mária királynő szeme láttára megfojtotta
1387 március 31-én Zsigmond mint Mária férje magyar királlyá koronáztatta magát
1387 június 4-én Zsigmond a magyar és horvát urak, valamint a velencei flotta segítségével kiszabadította Máriát
I.Zsigmond és Mária formálisan társuralkodók voltak de a hatalom fokozatosan Zsigmond kezébe csúszott át...
1395 május 17-én a gyermeket váró Mária királynő, a kisstílú egyéni érdekek akaratlan kiszolgálója, a budai hegyekben lovasbalesetet szenvedett és a megszületett gyermekével együtt meghalt. (innen már számos találgatás olvasható korai halálának háttéri érdekéről...)
Mária királynő húga Hedvig lengyel királynő volt.
Sigismund von Luxemburg (1368-1437) magyar, német és cseh király, német-római császár, az utolsó összeurópai keresztes hadjárat megszervezője, az 1417-es nagy nyugati egyházszakadás felszámolója
Magyar királyként az Oszmán Birodalommal szembeni defenzívába vonulással, **a végvárrendszer kiépítésével valamint törvényeinek gazdasági és a *jobbágyokkal* kapcsolatos előremutató jellegével írta be magát a történelembe.**
Fiú örökös hiányában utódjául lánya férjét, Habsburg Albertet jelölte.

Nagy Lajossal meghalt a magyar Anjou-ház utolsó férfisarja
A trónt két lánya, Hedvig és Mária örökölte
Hedvig a bárók akarata szerint lengyelország uralkodója lett
Mária Magyarország királynője lett
Mária kezéért azonnal megindult a verseny – aki a férje lesz az lesz Magyarország uralkodója
A bárók három táborba tömörültek, saját jelöltjeikkel

1. A Lackfiak Mária vőlegényét Luxemburgi Zsigmondot támogatták
2. A Garaiak Lajos orléans-i herceg, V.Károly francia király fia és VI (Őrült) Károly fivérét jelölték
3. A délvidéki Horváti család II.Anjou Károly nápolyi királyt akarta a trónra akit 1385-ben meg is koronáztak de Garai nádor és Erzsébet megölették 1386 februárban

Zsigmond Csegországba menekült
A bárók most jobb híján, Zsigmond mögé sorakoztak mivel ő már 1385-ben feleségül vette Máriát
Zsigmondot 1387-ben királlyá koronázták
Zsigmond a trónért egyességet ''lígát'' kötött a bárókkal, a nádor Lackfi István lett, és habár elnyerte a koronát, kénytelen volt a bárók területi igényeit kielégíteni
Nagy Lajos az ország 300 vára közül 160-nak volt az ura, Zsigmond alatt ez 70-re csökkent.
Zsigmond hatalma megszilárdítására törekedett:
Új embereket emelt a bárók közé, (ami természetes, az ''előző'' ''bárókat'' is csak a királyaik emelték ''bárókká'')
Zsigmondhoz hű főurak felemelkedése kezdődött, mint például: Filippo Scolari-Ozorai Pipo, a híres Cillei Hermann, Stiborici Stibor, Báthory, Rozgonyi, Tallóci, Garai családok is ekkor emelkedtek fel. Mivel azonban Zsigmond a bárók helyett inkább köznemeseket juttatott hatalomra 1401-ben az egész líga ellene fordult, elfogták, de Garai Miklós túszul adta magát cserébe, és miután Zsigmond visszakapta trónját létrejött a királyhű bárókat tömörítő Garai-Cillei líga.
Mária királynő halála után Zsigmond felbontotta eljegyzését Piast Margit briegi hercegnővel, és eljegyezte Cillei Borbálát akit 1405-ben feleségül is vett.
1408-ban Zsigmond létrehozta 24 bárói család részvételével a Sárkány Lovagrendet, a királyhű líga megerősítésére. Tagjai birtokokat kaptak amivel csökkent a királyi birtokok területe és jelentősége, de erősödött a nemesi vármegyerendszer. Mivel Szerbia

1389 óta török hűbéres állam lett Zsigmond király Magyarország *déli részén végvárakból álló védelmi rendszert építtetett Filippo Scolari irányítása alatt.* Létrehozta a telekkatonaságot: a birtokosoknak minden 20 (később 33) jobbágy után fel kellett szerelniük egy lovas íjjászt.

nem szülemleni. Ide látszatnak mutatni a' régi okleveleinkben már II. András', sőt III. Béla' országlása előtt minden vár' nevének említése nélkül gyakran előforduló, de mindenkor csak hatalmasbaknak tulajdonitató gróf, *Comes*, czímzetek is.

Az ország' vitézei' rendjében is többféle felekezetek voltanak, ugymint a' királyi vitézszolgák, *Servientes Regales*, *Servientes Regis*, és a' várjobbágyok, *Jobbagiones Castrorum;* kik ismét sz. király' jobbágyaira, *Jobbagiones S. Regis* — sz. király' fia' jobbágyaira, *Jobbagiones filii S. Regis* — pusztán úgy nevezett várjobbágyokra, *Jobbagiones Castri* — és várjobbágyfiúkra, *Filii Jobbagionum Castri*, oszlottak; kik, mint a' királyi vitéz szolgák' nemességéről közrebocsátott értekezésemben [1]) megmutatám, mind nemeseknek, a' királyi vitézszolgák ugyan országos, a' várjobbágyok pedig várbeli nemeseknek, *nobiles castrenses*, neveztettek.

Ezeket állitásom' tökéletes értelme végett előre bocsátván, annak bebizonyításához járulok. — Verbőczy a' nemesi jószágok közt különbséget nem tészen, és az örökség 's örökségi jószágnevezetet nem csak a' nemesi örökjószágoknak, hanem a' várospolgáriaknak, sőt a' jobbágyiaknak is nyilván tulajdonítja, a' mint ezt a' nemesi jószágokra I. részének 21, 29, 39, 84, 88, 89, 98, 102, a' város polgáriakra II. részének 14 's 16, a' jobbágyiakra nézve pedig szinte III. részének 18, 19, 28, és 30dik czímjei tanusítják. — Régi, vagy is azon korbeli okleveleinket tekintvén, mellyben még a' várjobbágyok, vagy is várbeli nemesek, *nobiles castrenses*, divatoztak, a' nemesi jószágoknak több fajtái valának. Jelesen a' velök összekapcsolt hazavédelmi köteleztetésnek különbözésére nézve három főfajtára szokás azokat osztani: fő nemességi, királyi vitézszolgai, és várjobbágyi örökjószágokra.

Hogy a' fő nemesek örökségekkel 's örökségi jószágokkal, *haereditas*, *bona haereditaria*, birtak, nagy tudományu Horvát István ur a' Magyarország gyökeres régi nemzetsegeiről 1820dik évben közrebocsá-

A Magyar Tudós Társaság Évkönyvei 4-ik és 5-ik kötetből, 1836-1838, Budán 1840-ben
Várjobbágyok-Jobbagiones Castri, akik mint a 'királyi vitéz szolgák' vagyis a várjobbágyok akik várbeli nemeseknek, nobiles castrenses, neveztettek.
Innen már csak a képzelődgetés netovábbja fonta a bonyodalmas találgatásokat, hogy hány éves gyerekkorában szolgálhatott Hunyadi János 6 meg 12 lóval – lovasíjjásszal, ami azt jelentette, hogy hatszor vagy tizenkétszer volt-e 20 vagy 33 jobbágya. Ezt elfeledték megszámlálni a Hunyadit hol ezek meg hol amazok ''szolgálatába'' állíttatók...
Mert ugye Hóman-Szekfű történetírásban ahol inkább Szekfűre gyanakszunk, azt olvassuk a nagy előszeretettel fogalmazásban, hogy 1409-ben Zsigmond királytól a Vojk –Wayk kapta Hunyadot meg az akkor 2 éves János fia az összes összeszedett János édestestvér a másik

János édestestvérrel együtt, meg a Morzsinai szerelmes kalandot adagolják szüntelen, meg az ifjú Hunyadi itt-ott apródoskodott, aki ugye még Lazarevics István meg egy magyar lánytól lett fia volt, aki a despota után hat lóval azaz hat páncélos vitézzel szolgált Csupor Demeternél, de már 12 lóval a Cillei krónika szerint, na azoknak aztán biztosan elhisszük a ''krónokájukat''.... de a Hunyadi János azidőtájt még a Cillei Hermannt is szolgálta...Igen?
1431-ben Lombardiában jár Zsigmonddal, igaz, Rómába nem járt csak Milánóban Visconti Fülöp herceg környezetében ahol bizonyára azért foglalkoztak 2 évig Hunyadival mert írástudatlan volt... hazatértekkor 27-28 éves, nőül vette az erdélyi Szilágyi Erzsébetet, 1436-ban vagy inkább 1431-ben született László fia – ja, hogy hol azt nem tudjuk... , 1440 ''táján'' született Mátyás amikor az édesanyja 9 hónapos áldott állapotában Hollósról Kolozsvárra szánkózott, korcsolyázott, sítalpazott vagy valahogy oda jutott ''a szász Kolb ember kocsmájába''... de Hunyadi János 1437-ben már 50 lándzsás vitézével kísérte Zsigmondot Csehországba..... amikor ezek szerint tehát 50-szer 20 vagy 33 telek-jobbágya volt.....
Figyelemreméltóan jegyzetel Fráter Lénárt könyvének 29 és 30-ik oldalain: A Zsigmond oklevelei Hunyadvár és tartozékainak adományozásáról, a Vajk vérrokonairól és az akkor 2-3 évesnek tartott Jánosról aki a Hunyadi volna, -''Kazinczi Ferenc idejében a donációnak még semmi nyoma sem volt – mondja Kazinczi maga – *és ugyancsak kemény szóval rója meg Benkőt, mert irásában előre megjövendölte, hogy azok elő fognak kerülni.* (3 ért. 31 l.)
És ime: előkerültek!''
Ennyit hát arról az agyonhirdetett Zsigmond-donációról.
Kazinczi Ferenc nevét és munkásságát a továbbiakhoz egy percre sem szabad felednünk.
Hunyadi János Itáliai tartózkodásáról Dr Florio Bánfi Rómában 1933-ban adott ki tanulmányt:
''az olasz hagyomány fenntartotta emlékét, hogy Hunyadi János, akinek magyaros ''Jankó'' neve a félszigeten a ''Conte Bianco'' fogalommá magasztosult, hadvezéri képességeit Francesco Sforza condottierótól nyerte, midőn 1431 októberétől 1433 őszéig Filippo Maria Visconti milánói fejedelmet szolgálta, következéskép nem vehetett részt Rómában 1433 május 31-én a császári koronázáson, sem 1435-ben nem köthetett ismeretséget Milánóban I.Alfons nápolyi királlyal.'' - és itt sem olvasunk arról, hogy Hunyadi János a hadvezéri kiképzésének idején írástudatlan lett volna.

1409-ben Filippo Scolari - Ozorai Pipo közbenjárására, Hollós-Corvinus János Hunyad megyében egy Hunyad nevű település tulajdonjogát kapja. **Még nincs Hunyad-vára. Innen és azóta érvényes a Hunyadiak Hunyadi előneve.**
1425-ben a mátraverebélyi templomépítő családból, Péter mester erdélyi alvajda fia János, Fráter Lénárt szerint Erdélyben van, az erdélyi templomnak prépostja – de nem fölszentelt pap – ***Joannes, filius Petri, filii Georgii.***
1455-ben Hunyadi János Kolozsvárt kelt adománylevelében az itteni aknáról évenként 50 frt. árú sót adományoz a kolozsvári Szent Ferenc rendű szerzetnek**. 1 4 5 5 – ben.**
.....
A Pallas nagy lexikonból 1893-ból tudnivaló még: Hunyadi János 1452 novemberben tisztelegni ment Bécsbe a királyhoz, 1453 elején pedig ünnepélyesen lemondott kormányzói tisztéről. A király elfogadta a lemondást, de egyuttal (valószinüleg nagybátyja, Cillei tanácsára – és hizelgésére) **Hunyadit örökös besztercei gróffá, az ország főkapitányává, *az országos jövedelmek főkezelőjévé nevezte ki, (a sókamarához is?)* és Beszterce városával – Erdélyben, adományozta meg. A görgényi és dévai uradalmakra pedig új adománylevelet adott 1453 január 30-án.**
– Déva volt az erdélyi alvajdák tartózkodási helye. Ahonnan Verebi Péter erdélyi alvajda nevét se hagyjuk ki. A dévai adománylevélkor: 1 4 5 3 – at írtak.

..... és mégis, ... mai irodalomban is ..... Hunyadi Jánosnak nem tudjuk a származását.....nem tudjuk honnan jött..... csak úgy a ''semmiből emelkedett fel''..... ''írástudatlan volt'' .....
Visszalapozok most az 5-ik oldalra kedves olvasó, hogy ne feledtethesse el senki velem a tudnivalókat:
Hollós-Corvinus-Hunyadi János erdélyi vajda, temesi ispán ,Magyarország kormányzója, a mátraverebélyi Verebi Péter (? - † 1403) erdélyi alvajda és sókamara ispán fia: Filippo Scolari temesi ispán, sókamara ispán *neveltje, (összeállnak a mozaikkockák?)*
akinek testvére -''**Andrea Scolari, Várad reneszánsz püspöke, a protoreneszánsz képviselője,** Bunyitai Vince szerint az 1300 évek vége körül jöhetett Magyarországra. Filippo 1387-ben lépett Zsigmond király szolgálatába. Megjelenése egész olasz ''uszályt'' vont maga után. Rokonain kívül katonák, bankárok, kereskedők és nem utolsó sorban művészek érkeztek Firenzéből és környékéről Magyarországra. Scolari András 1409 augusztus 19-én már választott váradi püspök. Püspöksége alatt Váradon valóságos kis firenzei kolónia rendezkedett be. Az udvari hivatások között két firenzei orvost találunk. A váradi káptalan tagjai között is olaszok pl. Conradus de Cardinis de Florentia és a Scolari család egyik tagja Cargniani de Scolaribus. Olasz műveltségű magyar kanonokok Gallus de Ungria és Johannes Johannis de Ungrin, ők 1400-ban illetve 1402-03-ban Padovában tanultak. Ezek a kapcsolatok az olasz kultúra beáramlását segítették elő. Andrást ott találjuk a konstanzi zsinatra érkező Zsigmond király kíséretében 1414. December 25-én. 1418-ig a zsinat végéig marad. Hazatérve kápolnát építtetett a pálosoknak Várad mellett, 1422-ben kelt adománylevelében pedig egy szőlőt ajándékoz nekik. Utolsó adatunk Scolari András halálának időpontja 1426 január 24. Végrendeletében meghagyta Pipónak, hogy a váradi székesegyházban oltárt építtesen és melléje temesse. Sírkövét 1883-ban találták meg. A Scolari révén kialakult olaszos környezet termékenyítőleg hatott a Váradra kerülő Vitéz Jánosra, a magyarországi humanizmus megalapítójára. Várad tehát közvetve, Vitéz János révén vált a Mátyás király korában fénykorát élő reneszánsz gyújtópontjává.
Várad reneszánsz püspökei – közül:
Vitéz János (1445 – 1465)
Fraknói Vilmos (1843-1924) egyháztörténész, Vitéz János életrajzírója korrigálta a származására vonatkozó téves adatait. Megállapította, hogy Vitéz a Zrednamelléki Dénes fia és édesanyja a Hunyadiakkal rokon Garázda család tagja volt.
Vitéz János esztergomi érsek 1408-ban született egy Körös megyei magyar családban.
1433-ban a királyi kancelláriában jegyzőként kezdte, a titkos kancelláriába került, erre külföldi útjaiból kövezkeztethetünk. Zsigmond királyt elkísérte európai utazásaira, melyek során a politikai és irodalmi élet jeles egyéniségeivel kötött ismeretséget. Zsigmond kíséretében találjuk Hunyadi Jánost is, akivel mindkettőjük életét meghatározó barátságuk gyökerei ide vezethetők vissza. (Milyen nagyszerűen ecsetel FÁBIÁN EDIT – a dolgozatából idézett jelen sorok szerzője). Fraknói Vilmos Vitéz humanista műveltségét, összeköttetéseit padovai tanulmányaira vezette vissza. ..... 1444.november 10-én megüresedett a püspöki szék, mivel Dominis János váradi püspök a várnai csatamezőn lelte a halálát. Hunyadi János a püspökség élére Vitézt javasolta a pápának, akire a kinevezés joga – mivel nem volt király visszaszállt. Rendhagyó módon a vármegye rendjeinek a támogatása is érvényesült a kinevezés során, ami 1445.június 4-én történt.
1446-ban Hunyadi János kormányzóvá választásával Vitéz életében is fordulat állt be. Bár hivatali címét ebben az időben nem említik oklevelek, ő fogalmazta az országtanács és a kormányzó diplomáciai iratait. Emellett számtalan követségben részt vett, ő kezdte meg a békealkudozásokat Frigyessel, melyet 1450-ben sikeresen be is fejezett Pozsonyban. Ott van Hunyadi mellett a rigómezei csatában, elérte a pápánál, hogy az 1450.évi jubileum során begyült pénzösszeget a török elleni védekezésre fordítsák. 1451-ben újra külföldre készül, latinul és görögül akart továbbtanulni de terve nem sikerült. Trónra lépve V.László nem

nélkülözhette. Az 1456-os hadjáratot, melyben személyesen is részt vett Hunyadi jánossal és Szécsi Dénessel együtt készítette elő. Hunyadi János halála után megrendült a helyzet. 1457.március 14-én a Hunyadi fiúkkal őt is elfogták. .... V.László halála után Vitéz újra a politikai élet meghatározó tényezőjévé vált. Mátyás megválasztása érdekében Podebradhoz ment és elérte kiadatását, valamint megkötötte Mátyás és Podebrad Katalin között a házassági szerződést. 1462-ben Mátyás zágrábi püspökké nevezte ki, de a pápa nem erősítette meg, így Vitéz visszatért Váradra. Mátyás megkoronázása után vezette azokat a tárgyalásokat, melyek a korona visszaadásához vezettek 1463-ban. A koronázás alkalmával Vitéz és a váradi püspökségben az utódai Bihar megye örökös főispánságát kapták. Mátyás diplomáciai tanácsadóként vette igénybe szolgálatait.
1471-ben mint a Kázmér-párti összeesküvés főszervezőjét Mátyás elfogatta és Visegrádon börtönbe vettette. Innen 1472 áprilisában szabadult, élete végéig (1472 aug.) azonban Beckensloer, akkori egri püspök őrizete alatt maradt Esztergomban.
Vitéz Váradot, a püspöki székhelyet a szellemi élet központjává tette. Jeles humanisták keresték fel Váradot, mint Pier Paolo Vergerio, Filippo Podocataro, Sanocki Gergely és Miklós modrusi püspök. A külföldi tudósok, művészek körét hasonló műveltségű magyar egyházi férfiak egészítették ki, közülül jó néhányat Vitéz taníttatott az olasz egyetemeken, így ifj. Vitéz Jánost, Garázda Pétert és Váradi Pétert. Pártfogoltjai közül a legismertebb Csezmiczei János – Vitéz unokaöccse, akit 12 éves korában küldött a veronai Guarino ferrarai tanodájába, ahol Galeotto felügyelete alá került – ezt a tanodát a humanista nevelés mentaintézetének tartották. Az így összegyült társaság irodalmi foglalkozásain Vitéz János is részt vett..... Vitéz könyvtárának az alapját észak-itáliai keletkezésű kéziratok adták. Valószínű, hogy e kódexek egy része Vergerio hagyatékából került Vitéz birtokába, másik része pedig Janus Pannonius beszerzéseként és küldeményeként jutott a váradi gyüjteménybe.(35)
(35) Nagy Zoltán: Vitéz János művészeti alkotásai Janus Pannonius műveiben. In: Janus Pannonius tanulmányok, szerkesztette: Kardos Tibor és V. Kovács Sándor. Budapest, 1975. 268)
Kódexei közül Váradi vonatkozású Tertullianus Apologeticus című munkája. **1455-ben** Váradon másolta egy polánkai származású, Bereczk nevű lelkész Vitéz számára, ami azt bizonyítja, hogy Vitéz udvarában képzett másolók is dolgoztak. A könyv kötése szintén Váradon készült.(37)
(37) Hoffman Edith: Régi magyar bibliofilek. Budapest, 1929. 60.
Ma 26 kódexét ismerjük.''

Kedves olvasó, **Fábián Edit: Várad reneszánsz püspökei és reneszánsz emlékeik** c. tanulmányát teljes egészében kellene ismertetni itt is, mintegy bizonyítékul, mi magyarok nem tehetünk arról, hogy a Hunyadiak korában mi kiktől és honnan tanultuk a reneszánsz hozta tudnivalóinkat és csak sajnálhatjuk a szegény fabulás Caspar Helthet aki még jó száz év múlva is bárdolatlan parasztoknak gondolt írni és azoknak ismerte a körülötte élő embertársait. Bizonyára önmagából indulhatott ki...
''Deine schprache ist deine seele.''

Kulcsár Péter, A történelemszemlélet előzményei című dolgozatát olvasom ahol: ''A hazugság, a hízelgés (akár kelet vagy éppen akár nyugatra Sz-V I) és az efféle írói hibák elleni hadakozás a mi szempontunkból azért érdemel figyelmet, mert része annak a nagyon határozottan kifejezett követelménynek, amely szerint a történeti adatnak valósnak, objektívnak kell lennie. Ezt persze, szintén nem most találták ki. Sevillai Isidor a történeti elbeszélésből a tiszta igazságot követelte meg, és ami ennek nem tesz eleget, azt kizárta a história köréből. '' A história, az argumentum és a fabula között különbség van. Mert a

história igaz dolog, ami megtörtént. Argumentum az, ami jóllehet meg nem történt, de megtörténhet. Fabula pedig az, ami nem történt meg, meg sem történhet, mert a természet ellen való.'' **Lorenzo Valla** már a XV. Század közepén kifejti, hogy a történetírónak elsősorban azokkal az adatokkal kell dolgoznia, melyeket önmaga tapasztalt. Mivel azonban senki sem lehet jelen minden fontos eseménynél – pláne a múltban – szükség van egyrészt a következtetésre, másrészt a források használata közben egy bizonyos ''sagacitas''-ra, finom szimatra, a valós és valótlan állítások megkülönböztetéséhez és a valós tények közötti hiátusok kitöltéséhez. ..... A történetíró feladata az egyszerű és cicomátlan leírás, az adatok rögzítése. Cikornyázás nélkül a puszta tényeket sorolja fel.''

Cikornyázás vagy cikornyátlanság és a megbízhatóságról is példát adott Kulcsár Péter.

Antonio Bonfini a Hunyadiakat a római Corvinusok nemzetéből származtatta (''Bizáncot'' nem ismerhette Bonfini, ezt ma már tudjuk), **és rágalomnak minősítette azt a variációt amely szerint Hunyadi János Zsigmond király törvénytelen fia lett volna.** Heltai Gáspár a Bonfini által hamisnak mondott verziót jelenti ki igaznak, amelyet ő – úgymond – a leghitelesebb forrásból, Hunyadi ''hajdani'' katonáitól hallott. A veteránokra hivatkozva adja elő tehát azt, amit Bonfininál olvasott, mégpedig a hitelesség látszatát keltendő, a prozódia legelemibb szabályait sem tartva tiszteletben. Szilády Áron nem vette észre a huncutságot, és a szerző gyenge nyelvtudásának tudta be ezeket a sorokat, ...Heltai szerint ő a hazug humanistával a pőre igazságot képviseli...'' (ezt még meglátjuk majd...)

Sebastiano Macci (1613) álláspontja viszont, megjegyzendő. Kulcsár Péterrel tovább:

''...A történetíró maga teremti a történelmet. A mennyiségileg mérhetetlen, gyakorlatilag áttekinthetetlen és feldolgozhatatlan, elméletileg fölösleges teljes múltbéli valóságból a saját ítélete szerint maga választja ki azt, ami a történelem. Az az elv, hogy a múltnak csak a jelen társadalom szemüvegén át nézve van értelme, természetesen mindig is érvényben volt..... Orosius is csak azt tekintette történelemnek, ami a saját igazát bizonyította. .... **Maccinál érezni tapasztalhatóan az elmoccanást abba az irányba, hogy a história tudományának a világnézet egyetemén belül önálló szemlélettel – történelemszemlélettel – kell a múltra tekintenie, és ez a szemlélet csinál a régiség halmazából történelmet.''**

A **35**-ös hivatkozáshoz még néhány tudnivaló. Kubinyi András, Hunyadi Mátyás, a személyiség és a király című dolgozata ahol főként Hoensch **[**Jörg K. Hoensch (1935-2001) német történész, egyetemi professzor Tübingenben, a Zeitschrift für Ostmitteleuropa – Forschung társkiadója-Középkeleteurópa németkutatások, Geschichte Böhmens – A csehek története (1997) Matthias Corvinus (1998) Zsigmond Király és több történelmi témájú könyv szerzője**]**, valamint a nagy királlyal foglalkozó tanulmánykötetek gazdag adataival foglalkozott.

Kubinyi András főként Hoensch munkájára hivatkozó ezen dolgozatából megtudhatjuk: -''Mátyás 1443. (?) Februárban született Kolozsváron (?), apja román (?) volt, a családnak nevet adó Hunyad várát (?) János apja (?) Serbe fia Vajk királyi udvar lovagja kapta (? már ezt a fantomot is előléptették??? udvari lovaggá???, hol van erre hiteles, nem hamisított oklevél???). A családban Hunyadi János jutott be először szörényi bánként 1439-ben a bárók közé, mégpedig anélkül, hogy a régi bárókhoz rokonság kötötte volna. (a ''régi'' bárók vajon hol kezdhették a ''bárósságos rokonságukat''...). ''Hunyadi János kormányzó leányági leszármazottait a Hunyad megyei román nemességben kereshetjük – adataink azonban nincsennek''. (de azért csak ott kereshetjük...meg keresgéljük...)

Szilágyi Mihály – Mátyás anyjának a testvére – Brassóba űzte a királypárti Rozgonyi székelyispánt..., szövetségre lépett Vlad Tepes havasalföldi Vajdával is, a székelyispán

jelentette, hogy Brassó hűséges a királyhoz '' felséged híveinek pusztítója és kirablója Szilágyi Mihállyal szemben''. (...)

Szilágyi Mihály erdélyi kormányzóvá történő kinevezése, végül 1460-1461 fordulóján török fogságba kerülése és ottani kivégzése **csak annyiban fontosak**, hogy 1460-ban Erdélyben a kormányzó és a királyi vajdák párhuzamosan kormányoztak (24)– **???** (ez Kubinyi saját fontosnak tartott kiemelése **ami nálunk igenis, nagyon és nem ''csak annyiban'' fontos....**)
Garai halála után 1459 április 7-i körmendi csatában a betört osztrákok és a lázadók győztek, utána mégis visszavonultak. Mátyás király királyi propagandája így megpróbálta a vereséget győzelemként eladni. ....(?)

Mátyás nem tudta megakadályozni, hogy II.Mehmed 1463 nyarán lerohanja az oszmán birodalom és Magyarország közt fekvő utolsó független államot, Boszniát, sőt elfogja és kivégeztesse annak királyát is. Mátyás későn mozgósított .... és csak 1463-1464 telén kísérelte csak meg Bosznia visszafoglalását azonban csupán az ország északi csücskét Jajcával együtt sikerült elhódítania a töröktől.(31) – (Frigyes vajon miért nem akadályozta és visszafoglalta ha már olyan hatalmas volt...?)

És itt jön egy Kubinyi fontosnak tartott csattanója:
''*1464. március 29-én Szécsi bíboros prímás végre megkoronázhatta Mátyást a Szent Koronával Székesfehérvárott. A parvenű, alacsony származású Hunyadi Szent István törvényes utóda lett*.'' (a Tanulmányok: 89 oldalon, láthatólag Kubinyi saját megjegyzése)
Tájékozódnom kell:
Parvenű – Nouveau riche – skorojevci: – egy olyan pejorativ kifejezés amellyel olyan személyt jellemeznek aki anyagi gazdagságban a magas réteghez kötődik, de nem az arisztokráciát jellemző hagyományos és kultúrális értékben is, sem a nemességhez nem tartozik, ezért az ilyenek mindenkinek a szemét szúrkálják a saját primitivizmusukkal, a bonton és ízléstelenségük hiányával. (lásd a Wikipediában is) – Brávo.

Pejor – egy lealacsonyító, becsmérlést jelentő szó

Mivel korunkbeli, történelemmel foglalkozó személyekről van szó, átnéztem a mai európai királyi házak tagjait, részletesen átnéztem Déli szomszédaink a Karagyorgyevityek és a Habsburg Ferenc Jóska kreálta Obrenovity királyi dinasztia származását. Büszkén, felemelt fejjel, nemzeti ön-megbecsülésük méltóságának magaslatán, minden említett királyi-uralkodói házra egyformán jellemző, sehol egyetlenegy új tagjukat sem, nem becsmérelnek a parvenű megbélyegzéssel. Pedig, ők valamennyien, igen ''alacsony'' származásúak voltak.
Ám éppen azért szivük-lelkük a hazaszeretetükről szólt. A viselkedésük is. Elsősorban nem voltak hajlandóak a ''nyugaton'' kiszemelt házasságokra, a saját soraikból választották életük párját. A nyugatiak nem kevés bosszúságára és bosszújára.
Ugyanakkor, mit műveltek a ''nyugatiak'' nálunk Magyarhonban?

Kedves olvasó, nem történhet hiába ez a nagy, lejáratásunkra való igyekezet.

A mátraverebélyi Verebi család 1200 körül a birtokán Templomot épít, a család egy György nevű ügyvédet is nevel akinek a fia Péter Erdély alvajdája lesz, temesi Sókamara ispán, Verebi Péter 1403-ban a király után első ember az országban. A fenti Kubinyi szerint Hunyadi János a bárók közé jutott, a pápa szerint herceg, Phillipo Scolari után Hunyadi János a temesi ispán, az Országgyűlés szerint Kormányzó, V. László király szerint a Magyar Hadsereg főparancsnoka aki címerbővítést is kapott. Ezek azért mégsem mellőzhető tények.

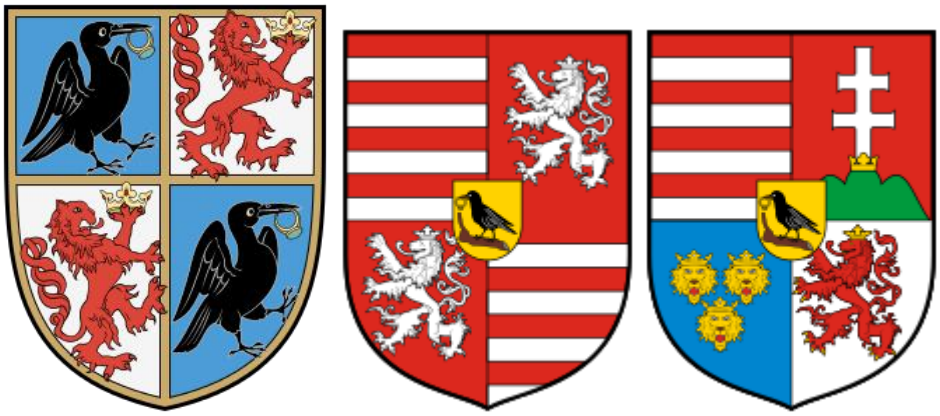
<u>Az ám, a címer bővítés</u>:

Hunyadi János felesége Horogszegi Szilágyi Erzsébet. **<u>Horogszeg</u>** 1400-ban búcsúengedélyes Templommal rendelkezik, a Szilágyiak magas elismerést kaptak a Hazát védő török veszedelem előli háborúkban való kitűnéseikkel. ***Szilágyi Erzsébet korának elismert Magyar Nagyasszonya, testvére Szilágyi Mihály Nándorfehérvár főkapitánya, akik Hunyadi János halálakor***

1680-ban még őrt áll Horgzek – <u>Horogszeg</u> végvára

a saját kezükbe vették a Magyar Haza idegenek kezébe kaparintásának a védelmét, az újonnan jöttment ''parvenűktől'' ők, a Magyar nemesek védték a Hazát.
Ennek a családnak a legkisebb fia a Magyar Mátyás király pedig 2000-ben, ''parvenű''?
Mátyás királyra hiába keresem, egyik szomszédunknál sem találom, sem most 2000-ben sem a középkor forrásaiban az irigykedő és lenézni szándékozó ''parvenű'' megbélyegzést...

<u>Első címer:</u> Az önkoronázgató Habsburgok, Hunyadi János Kormányzónak adományozott úgymond ''bővített'' címere ahol a vörös oroszlán ''nekik ajánlja fel a Haza koronáját''...
<u>Második, harmadik címer:</u> Corvinus-Hollós-Hunyadi Mátyás király saját címerváltozatai ahol a Korona a Hazáját védelmező <u>Oroszlánnak</u>, <u>a Magyar Haza Királyának a fején van.</u>

Ezt az oroszlánt nevezte a germán Beheim dalnok macskát fiadzónak??? 1463-ban? Jellemző viselkedésük...

Minket a továbbiakban a (**35) hivatkozásnál,** Hunyadi János halálának az okozója érdekel. Példaértékű figyelmet érdemel a Babes-Bolyai Tudományegyetem tanszékéről ***Incze János*** Történelem szak. III.év, szerző 2009-ben megjelent, **Kinek higgyek?** című tanulmánya.

Esettanulmány a középkori források szavahihetőségéről Hunyadi János életútjával példázva:

Az iszlám és az uralkodó Oszmán-ház dicsőítése... A török szultánok és vezérekkel ellentétben a keresztény fejedelmek, vezérek már korántsem ily kedvező színben tűnnek fel, hanem épp ellenkezőleg:

''nincs, olyan gyalázat melyet a keresztény királyok fejére nem szórnának oly pazar bőséggel minőre csak e történetírók költői hasonlatokkal ékesített nyelve képes.''(76) Thury József: ''Török történetírók'' 1894. munkájára hivatkozva. (vajon csak a török gyalázta őket?)

4.2.3. ***Turszun bég munkájából: A hódító Mohammed szultán története*** fejezetből a 25-ik oldalról a teljes rész, szórol-szóra:

Turszun bég, eredeti nevén Túrszina, a 15. század második felében élő, magas állami hivatalokat betöltő történetíró. Munkáját a 15. század végén, a 16. század elején írhatta, a saját közvetlen tudása és a szemtanúk beszámolója alapján. *A hódító Mohammed szultán története* életrajz, II.Mohammed trónra lépésével kezdődik és egészen II.Bajezid uralkodásának 10. évéig ismerteti a történteket. Mivel a szerző is ebben a korban élt, ezért egyes események szemtanúja volt, munkája egy kissé emlékirat is.

Hősünket **(Hunyadi Jánost) különös módon a király címmel illeti, és azt állítja, hogy *''....Lász országának királyságára vágyik.''(Uo.76.p.)* Turszun bég szerint is a *''hadak villáma''* a magyar királyi trónt szerette volna megszerezni. Részletesen *hősünkkel* kapcsolatos eseményekről Nándorfehérvár 1456 ostroma kapcsán beszél, ahol azt állítja, hogy az *''átkozott királyt''* (Hunyadi Jánost) az egyik török harcos lenyilazta, így ő a *''pokol útjára költözött.''* Mohammed szultán vereségét is próbálja szépíteni mondván, hogy a szultán megelégelt ennyi diadalt, és visszavonul hisz megsebezte a várat, és majd egy újabb diadallal be fogja venni.**

Turszun bég adatai ugyanazt a vonalat követik mind a Névtelen és Nesri információi, itt annyi különbséggel, hogy az *''átkozott''* vagy *''piszkos Jankó''* helyett *''átkozott királlyal''* találkozunk, újat leginkább Nándorfehérvár ostroma kapcsán tud felmutatni, ahol azt állítja, hogy – Hunyadi János - egy török harcos nyilától halt meg.

Eddig az idézet Incze János szerző ezen munkájából és a további legmagasabb sikereket kívánjuk munkásságához.

***

THE ENCYCLOPEDIA OF ISLAM 738-ik oldaláról: **Türsün Beg** ***History*** című kiemelkedően fontos munkája elsősorban mint a történések személyes ismerőjének, első kiadása 1912-ben látott napvilágot. Következett 1977-es kiadás és 1978-ban Angol-nyelvű összefoglalóval még egy kiadás. Bibliography: Tursun Beg, Hóditó Mehmed idejének történetírója (1979) 55-72 old.

Tursun Beg: The History of Mehmed the Conqueror:

Yanko (John Hunyadi) 63b és 75 a

On page 40. ''They could have recaptured the fortress with a small charge but the sun had set and the troops were weary and many of them wounded. The sultan put off the capture of the fortress and gave the order to return home. News reached the camp that Yanko had died from an arrow wound a few days after his arrival in his country.''

A 40-ik oldalról: ''Visszafoglalhatták volna az erődítményt (Nándorfehérvár várát) egy kisebb rohammal is, de már lement a nap a sereg fáradt volt, sok volt a sebesült, a

szultán letett az erődítmény bevevéséről és parancsot adott a hazatérésre. A (török) táborba érkezett a hír, hogy Yanko – Hunyadi János néhány nap múlva miután megérkezett a hazájába belehalt egy nyíl okozta sebesülésébe''. (Tudjuk, átment Zimonyba ott érte a halál.)

Itt már értelmet kap az a köztájékoztatás, miszerint amikor II.Mehmed tudomást szerzett Hunyadi János haláláról, csak az bántotta, hogy nem ő személyesen volt az aki az életét kioltotta. ***De, elégedett volt mert török harcos nyilától kapott sebesülésébe, fertőzés okozta magas lázban legyengülve fejezte földi pályafutását Hollós-Corvinus-Hunyadi János hős.***

Ha még azt is tudjuk, hogy Türsün Bég 1420 körül született, 1453-tól 1499-ig dolgozott, bürokrata és történész, a prominens Timáriot (vitézi) családból származott, maga is Timár volt, a szultántól földterületet kapott ahol minden 3000 aspri évi jövedelem után a timár köteles spahi-elit lovaskatonát adni és személyesen is harcolni a szultán seregében. A timár szó őrzőt-ápolót jelent. **Konstantinápolynál is már személyesen jelen volt, Türsün bégtől** tudjuk, hogy Johannes Justinianus azaz Giovanni Giustiniani a hasán sérült amikor senkinek sem szólva május 29-én elhagyta őrhelyét, ami a törökök végleges ostromának könnyebb győzelméhez vezetett.

Nem volt ritkaság a középkorban, Mehmed török szultán is hitt a jóslásokban, csillagok járásában. Figyelmeztetés akart-e számára vajon lenni a máig tartó, Nándorfehérvárt védelmező talizmán kiválasztása:

- ''A nándorfehérvári ütközet emlékére, Belgrád jelképe és védelmező talizmánja a három nyillal átlőve talált Veréb.'' Mert a mátraverebélyi hatalmas család Hőse ott áldozta fel, 70-ik életkora körül, azt amiből a legdrágábbat tudta adni – az életét.

Hunyadi János haláláról szóló fabulákkal ezután nem foglalkozunk, nincs értelme, nekünk elég **Türsün bég** megjegyzése. Semmilyen személyes érdeke nem volt a félretájékoztatásra.

Még egy pár sor erejéig Hunyadi János Kormányzó Úr írástudatlanságát hangoztatók felé:

gr Teleki: Hunyadiak kora oklevéltárból c. vett adatát mások is átvették tőle, de ezt **Szeremlei** Samu történetíró már 1901-ben helyesbítette, és ha ez mégis elkerülte az írástudók figyelmét akkor álljon itt még egy gondolkodó magyar értelmiségi gondolata ezekről.

Móricz Zsigmond (1879-1942) a huszadik század realista prózaírójának tartják számon.

1928-ban adta ki az **Úri Muri** c. művét. Alig hihető, hogy ezt ne ismernénk.

A 189-ik oldalról:

A végső kilátástalanságában szenvedő Zoltán gazda gondolatainál tartsunk, ott ahol vészes gondolatától mint az ázott eb a víztől rázta meg magát.... amikor körülmutatott, hogy

-Hogy is lehet ezeknek békében élni. ...kultúra ápolását erre a fajra bízni... a vad telű Alföldnek a bennszülött vadjai, akik inkább ki fognak pusztulni, mint hogy a kultúra háziállatjaivá szelídüljenek.

S valóban úgy látszott, mintha igaza volna.

-Irni se tud, olvasni se itt, nemcsak a paraszt, de az úr se. Még aki idejön, az is elfelejti – mondta aztán.

-Nem fontos az írás-olvasás – kiáltott rá, mert meghallott valamit az öreg doktor. – Mikor fiatal doktor voltam, azt hittem, aki nem tud írni, az egyenlő a barommal... Pedig hát, istenem, Hunyadi János úgye milyen nagy kormányzó volt, mégis azt írja róla az okirat, hogy ''Tamen

ipse dominus gubernator illiteratus existens, huiusmodi consensum ex ignoranta fecisset...'' hogyhát ''mivel gubernator urunk írástudatlan levén, ilyenformán tudatlanságból egyezett bele...''

De Zoltán összeráncolta a homlokát.

-Hanem az azért nem biztos, hogy tudatlanságból egyezett bele Hunyadi János abba a dologba – mondta a főügyész, Kormos Bandi, s felállott, kihúzta, kiegyensúlyozta termetes nagy testét. .... Most kinyújtotta a kezét, s szólt: -, mert lehet, hogy ez csak épp kifogás volt, hogy a gubernátor nem tudott írást írni... mert huncut a paraszt, több annak a józan esze, mint ahogy mi képzeljük...

Nagyot nevettek ezen a tiszteletlenségen, hogy a nagy kormányzót, aki Nándorfejérvárnál világra szóló dicsőséget szerzett a magyar névnek, úgyhogy ma is az ő emlékét hirdeti a déli harangszó, csak úgy parasztnak nevezi. A doktor is nevetett rajta ....

• • •

Legyünk biztosak benne, kedves olvasó, igen, több volt Hunyadi Jánosnak a józan esze mindannál amit az irigykedő ellenségei az ő emlékére rádobáltak.

Az első tiszteletlenséget pedig ki is írta le Hunyadi János Kormányzó Úrról?

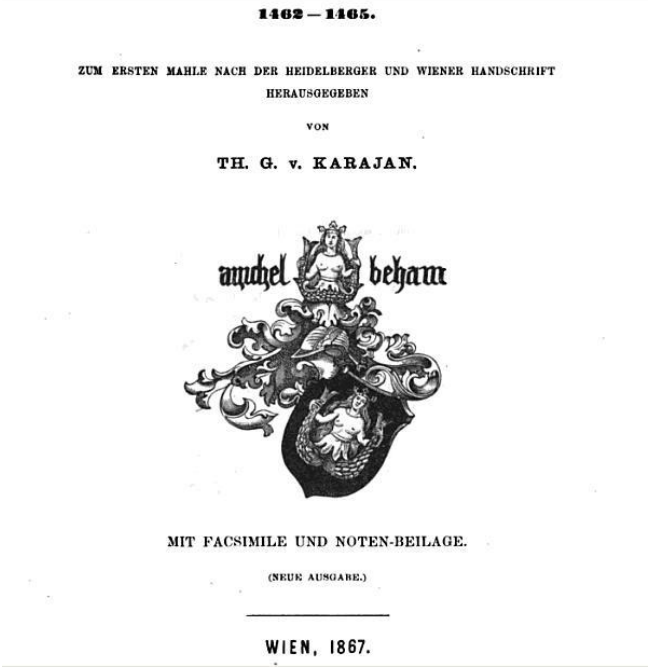
Most ezekkel foglalkozunk:
Az előzőekből a 14-ik és a 15-ik oldalakról említsük meg az **1453** február 1-én Pozsonyban történteket. Hunyadi János lemondott a kormányzóságáról, V.László király címerbővítést adományozott, a két vörösszínű egész oroszlánt koronával a mancsukban mivel úgymond, Hunydi János gróf az országot az oroszlán merészségével védelmezte (pedig akkor Nándorfehérvár még három évvel odébb van), ezért méltóan hasonlították őt a harcoló, vérvörös oroszlánhoz. Ennyit elég megjegyeznünk.
Gondoljunk még arra is milyen képzettségűek voltak Hunyadi Mátyás magyar király udvari történetírói. Vitéz János, Janus Pannonius mellett a két humanistára Antonio Bonfinire és Petrus Ranzanusra gondoljunk elsősorban. Ismerjük műveiket, legalábbis úgy gondoljuk, hogy a sok átírásokból mégis megmaradt valamennyi ami irányt mutathat a kor helyes megismeréséhez. A két humanista nevét elég megjegyeznünk. Ez volt a magyar oldal.
Lássuk a germán oldalt:

Michael Beheim (1420-1470) vagy Behaim, Beham, Behm neveken is szereplő sülzbachi Beheim Mihály a III.Frigyes császár poétája és zsoldosa volt. Pályáját az édesapjánál takácsinasként kezdte, majd elszegődött zsoldosnak Konrad von Weinsberg herceghez. Jóhangú énekes verseléseit már itt kezdte ami később hivatásává is vált. Konrád 1448-ben bekövetkezett halála után Beheim III.Albrecht udvarához került Münchenbe. Norvégiában és Dániában is megjárta a királyi udvarokat. 1454-ben már az osztrák VI.Albrecht udvaránál találjuk ahonnan rövid időn belül **Cillei Ulrich (†1456) szolgálatára** váltott. Később, még az 1454-es évben, Beheim a fiatal V.László magyar király szolgálatában pengette verssorainak húrjait Prágában valamint Bécsben a király udvarában, onnan pedig Cillei Ulrichhal és V.Lászlóval tartott az 1456-os év végén Belgrád felé.
És verselt, a saját egyéni lelkülete szerint és az szerint amiről tudta, hogy azoknak kedvez akiknek a szolgálatában állt.
Egyik hirhedt verssorokban szedett történet írása az erdélyi Vlad III.Draculáról szól.

Magyarországon is átutazott Cillei Ulrichhal és V.László királlyal is ahol egy magyar előkelő házában nem volt valami szives vendégként látva, sőt ki is lett állítólag rabolva, amikor megesküdött, hogy a magyarokhoz többé nem megy.
1457 nyarán búcsút vett V.László szolgálatától és Bécsben beállt VI.Albrecht udvarának szolgálatába. 1458-ban azonban ebből az udvari verselés-éneklés szolgálatából is távoznia kellett. 1459-ben Bécsben III.Frigyes császár udvarában folytatta áldásos tevékenységét korának a mai napig elismert germán poétája, az énekes verselő Beham. III.Figyes császári udvarában **1462-ben** látott napvilágot Beheim rímekbe szedett 13.000 vers-soros ***Das Buch von den Wienern*** című meséje. 1465 végén alighanem anyagi okok miatt azonbana bécsi udvarból is menesztve lett Beham. 1466 után nincs további tevékenységéről forrás. Annyit lehet megtudni, hogy szülőhelyén talán 1470/1472/74-ben valaki vagy valakiktől agyonverve találtak rá az utcán.
Mielőtt Beheimmel folytatnánk, álljon itt egy festmény is erről az ''úriemberről''.

Michael Beheim (1416/1420 - 1472/1474) – ezek az évszámok, forrásokként eltérőek ennek a germán *Meistergesang* mester-énekesének úriemberéről...

1462—1465.

ZUM ERSTEN MAHLE NACH DER HEIDELBERGER UND WIENER HANDSCHRIFT HERAUSGEGEBEN

VON

TH. G. v. KARAJAN.

michel beham

MIT FACSIMILE UND NOTEN-BEILAGE.

(NEUE AUSGABE.)

WIEN, 1867.

1867-ben már a második kiadást érte meg Bécsben az 1462-1465-ös években kiadott Beham verseskötete.

David B Dickens a Washington & Lee Egyetem német nyelv professzora és Elizabeth Miller a Dracula c. öt könyv szerzője közösen 2003-ban adtak érdekes tudnivalókat közre: Michel Beheim, German *Meistergesang*, and Dracula címen.

Először az 1843-as kiadásban, Theodor Georg von Karajan jegyzeteivel olvashattuk Behaim magyarokról is szóló verselését.

herzoglich badisches ministerium, auf gnädige vermittlung seiner durchlaucht des fürsten von Metternich, beehrte, indem es ihm die werthvolle originalhandschrift nr. 386 der bibliothek zu Heidelberg zur benützung auf drei monate hieher nach Wien übersandte, und so die zustandebringung der vorliegenden ausgabe erst möglich machte.

Dem grossherzoglich badischen herrn general-landesarchivs-director Joseph Mone aber fühlt er sich für die mittheilung der s. XXXII z. 28. XXXVI z. 22. XLII z. 3. XLIII z. 2. XLVII z. 14. XLVIII z. 29. L z. 9. LXVIII z. 1. u. 17. LXIX z. 25, endlich LXX z. 3. benützten nachweisungen aus den pfälzer handschriften, so wie der güte seines collegen herrn Anton Schmid, scriptors der k. k. hofbibliothek zu Wien, für die transponierung der in der beilage gegebenen weise zu herzlichem danke verpflichtet.

Wien, am 19. Juni 1843.

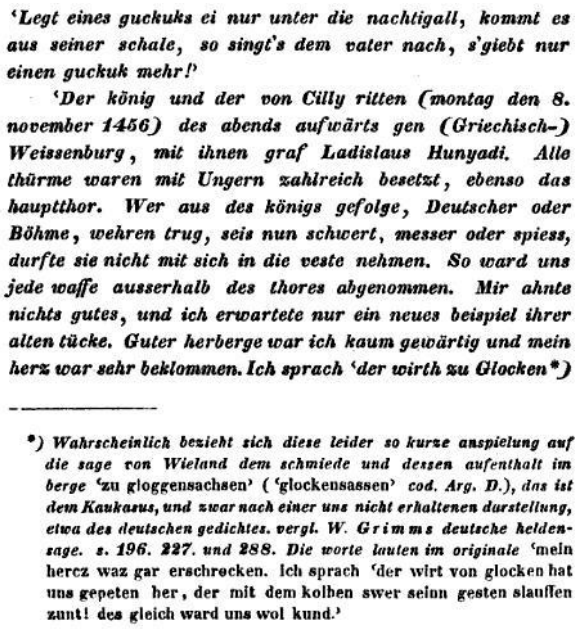
Theodor Georg von Karajan.

XLV

thörichter handeln. Er liess sich verlocken wie der fuchs durch hunde. Kannte er doch der falschen mörder tücke, wie konnte er die veste betreten, da er doch wusste wie feind man ihm war! Ladislaus Hunyadi hasste den grafen, schon seines vaters wegen, der ihm auch in allem entgegen war. Der grund war könig Ladislaus, dessen statthalter und reichsverweser in ganz Ungarn Hunyadi war. Da trieb er nun manche schändlichkeit. So entzog er des landes nutz und renten dem edlen könig, gegen dessen landesherrliche rechte, als nächster verwandter des königlichen hauses.' 'Des vaters untreu erbt der sohn. Niemand mags wunder nehmen, hat er seines vaters art, ists doch ein alt gesprochen wort 'Eine katze nicht löwen bringt, ihr kind nach mäusen springt!' 'Legt eines guckuks ei nur unter die nachtigall, kommt es aus seiner schale, so singt's dem vater nach, s'giebt nur einen guckuk mehr!'

'Der könig und der von Cilly ritten (montag den 8. november 1456) des abends aufwärts gen (Griechisch-) Weissenburg, mit ihnen graf Ladislaus Hunyadi. Alle thürme waren mit Ungern zahlreich besetzt, ebenso das hauptthor. Wer aus des königs gefolge, Deutscher oder Böhme, wehren trug, seis nun schwert, messer oder spiess, durfte sie nicht mit sich in die veste nehmen. So ward uns jede waffe ausserhalb des thores abgenommen. Mir ahnte nichts gutes, und ich erwartete nur ein neues beisviel ihrer

''eine katze nicht löwen bringt'' – dalolta Bécsben a germánok mesterdalnoka 1462-ben...''egy macska nem fiadzik oroszlánt'' - Hunyadi Jánosra az apára, és László fiára szólt a germán meistersänger Michael Beheim germán szellemiséggel átitatott ''mesterműve''...

'Legt eines guckuks ei nur unter die nachtigall, kommt es aus seiner schale, so singt's dem vater nach, s'giebt nur einen guckuk mehr!'

'Der könig und der von Cilly ritten (montag den 8. november 1456) des abends aufwärts gen (Griechisch-) Weissenburg, mit ihnen graf Ladislaus Hunyadi. Alle thürme waren mit Ungern zahlreich besetzt, ebenso das haupttbor. Wer aus des königs gefolge, Deutscher oder Böhme, wehren trug, seis nun schwert, messer oder spiess, durfte sie nicht mit sich in die veste nehmen. So ward uns jede waffe ausserhalb des thores abgenommen. Mir ahnte nichts gutes, und ich erwartete nur ein neues beispiel ihrer alten tücke. Guter herberge war ich kaum gewärtig und mein herz war sehr beklommen. Ich sprach 'der wirth zu Glocken)*

---

*) *Wahrscheinlich bezieht sich diese leider so kurze anspielung auf die sage von Wieland dem schmiede und dessen aufenthalt im berge* 'zu gloggensachsen' ('glockensassen' *cod. Arg. D.), das ist dem Kaukasus, und zwar nach einer uns nicht erhaltenen darstellung, etwa des deutschen gedichtes. vergl. W. Grimms deutsche heldensage. s. 196. 227. und 288. Die worte lauten im originale* 'mein hercz waz gar erschrecken. Ich sprach 'der wirt von glocken hat uns gepeten her, der mit dem kolben swer seinn gesten slauffen zunt! des gleich ward uns wol kund.'

(2008. július 12. XX.évf. 159. számban a Hargita Népe lap tájékoztatójából: Pro Musica – A Régiózene Fesztiválra hangolódva (2.) ..... Mátyás király uralkodásának idejében keletkezett művekből.... Elsőként Michael Beheim (1416-1474) német mesterdalnok (Meistersänger-meistergesang, a vándor énekmondást felváltó, a városi polgárság ''tudós'' szabályokkal költött zenéje) híres dalát, a Drakula vajdáról szóló históriáját hallhatjuk .....)

Még szerencse, hogy Mátyás királyról, Mátyás király bécsiek által lefejezett bátyjáról és édesapjukról **Hunyadi János kormányzó – hadvezérről** a Beheim által leírott históriájáról nem énekeltették a vendégszereplő művész urat. Igaz, Beheimnek a Drakulról is közreadott históriaírásának hitelessége is igen megkérdőjelezhető. Akár a mi Hunyadi családunkról megrendelésre írt ''mester-éneklése''.

Aztán, ne csodálkozzunk ám a Románok viselkedésén**.**

***

Hunyadi Lászlót Cillei Ulrik ellenében méltatja az úriember Behaim a német császár poétája, majd elmondja, hogy kitől is örökölte Hunyadi László a viselkedését, ki és milyen volt Hunyadi László apja. **Történik pedig mindez, 1456 november 8-án. Miután 1456 júliusban Nándorfehérvárnál az apa Hunyadi János hadvezér tett róla**, hogy az Ő Hazája ne kerüljön Konstantinápoly sorsára. Az eredeti verssorokból mai német tudásunkkal aligha bogoznánk ki a korabeli német szavak jelentését. Karajan jegyzeteinek eredeti szövege az irányadó:

''Hunyadi László utálta a grófot (a Cilleit...)**, már az apja miatt is, aki neki mindenben ellene volt.**

Ennek az oka az volt, mivel László királynak helytartója és 'reichsverweser'-e, egész Magyarország felett Hunyadi János volt. Igy a nemes király területének??? javait megtartotta és használta a király jogával ellenben, akinek mint a királyi család legközelebbi tagjának erre 'landesherrliche' joga volt.

(ja, mindenki felett csak ők az örökös joggal önfelruházkodott ''örökösök''...)

Az apja hűtlenségét örökölte a fia, senki sem csodálkozzon ezen, az apja módjára cselekszik. Amiről egy régi mondás szól.''

''Eine katze nicht löwen bringt,
ihr Kind nach mäusen springt!''

Magyarul:

'Egy macska nem fiadzik oroszlánt,
Az ő gyereke egerek után ugrik!'

Beheim ''ékesszólása'' korának legtermékenyebb germán történetírásában, imigyen árasztotta megrendelőinek sötét lelkületét tovább:
''Legt eines guckuks ei nur unter die nachtingall, kommt es aus seiner schale, so singt's dem vater nach, s'giebt nur einem guckuk mehr!''
'Ha egy kakukk a csalogány alá tojja is tojását, amikor kijön a tojásból, csak az apja énekét folytatja, így lesz csak még egy kakukkal több!'
Mit lehet ehhez hozzászólni? ''Deine schprache ist deine seele.'' Lelkedből a szavaid és szavaidban a lelked. Mert ott, akkor és azóta is ilyen hangnemben folyt a germánok történetírása keleti szomszédaik felé. Tisztelet a kivételnek – tegyük hozzá.
Bleyer Jakab szinte védelmezően állapítja meg, Beheim császári poéta és zsoldos takácsinas, korának legtermékenyebb germán verselője ''urai rendeletére írta, amit írt.''
Bleyer Jakab (1874 - 1933) a politikus aki a magyarországi németek kettős identitásáért küzdött német parasztcsaládban született Bácskában. Újvidéken magyar gimnáziumba majd a kalocsai Jezsuita gimnáziumba járt.
1902 és 1913 között alapvető fontosságú irodalomtörténeti munkát jelentetett meg.
1902 májusban az 1867-ben alapult Századok folyóirat is közölte: Beheim Mihály élete és művei a magyar történelem szempontjából című munkáját már 5-ik közleményként. Innen:

BEHEIM MIHÁLY ÉLETE ÉS MŰVEI. 25
''1456-ban vagyunk. A török ellen való felbuzdulás Hunyadi János hőstetteinek és Kapisztrán János lelkesedéstől izzó beszédeinek hatása alatt magasan fellángolt. Beheim előtt a római egyház érdeke (**ja igen, mivel Konstantinápoly 1453-ban odaveszett a RÓMAI CSÁSZÁRRAL EGYÜTT, mostmár szabadon uralkodhattak a ''teutscher – rómaiak'')** mindenek fölött szent volt, lelke rajongott a keresztény vallásért és szinte fanatikusan gyűlölt mindent, ami ellenséges indulattal állott vele szemben. (a Hunyadiak is?) Csak természetes, hogy Albert udvarát elhagyván, szíves örömest állott, bizonyára megint mint katona, a hatalmas Czillei Ulrik szolgálatába ki 1456 szeptemberber elején Pozsonyban csatlakozott a Belgrád felé induló V.László királyhoz. Vele volt költőnk is, ki ezen útján egy alább tárgyalandó költeményében részletesen írja le.... Cillei megöletését követő zavarban a költőt is kifosztották ami bizonyára egyik de nem a legjelentősebb oka a magyarok és Hunyadiak ellen táplált ellenséges érzületének. ..... **(1456 novemberben mások kifosztották, állítólag, és ezért Behaim az 1456 augusztus 11. óta halott Hunyadi János iránt táplálta volna ellenséges viselkedést??? ...ezt a fabulát másnak meséljék, ne nekünk...)** V.László haláláról már csak hallomás után emlékezik meg, Prágából Bécsbe ment és III.Frigyes szolgálatába szegődött, előbb mint katona... Ott a bécsiekről szóló rímkrónikájában a császárné szolgájának nevezi magát akit többször gyönyörködtetett az énekével. Máskor azt a büszke címet adja magának > Unsers aller genedigesten hern des römischen kaiser teutscher poet und tichter.<
Nyiltan ócsároló költeményeivel itt is csakhamar sok ellenséget szerzett magának, a kiket még jobban feltüzelt az a körülmény, hogy szívvel-lélekkel a népszerűtlen, sőt gyülölt császár ügyét szolgálta. Panaszkodik is több költeményében Frigyesnek, hogy hozzá való hűségért megvetést és üldözést kell tűrnie. Tíz esztendeig, 1466 év végéig állott III.Frigyes szolgálatában. Egész életében lanttal és karddal védelmezte a német római császári tekintélyt....Igaz, hogy uraihoz való ragaszkodásában és túlcsapongó lelkesedésében sokszor hízelgő hangon magasztalja érdemeiket, és adaadó húségétől mintegy elvakítva, elfogultan, nem ritkán igazságtalanul támadja és kisebbíti ellenfeleiket.... meggyőződésének áldozta fel egész existenciáját....
Nyomtatásban megjelent az említett **Buch von den Wienern** 1843-ban és 1867-ben és utána számos történész és kiadó pl. C. Hofmann Quellen und Erorterungen zur bayerischen und deutschen Geschichte 1863-ban ....(és még sorolhatnánk.)

BEHEIM VISZONYA V.LÁSZLÓHOZ ÉS UDVARÁHOZ. 34

...A király lassan a kegyébe fogadta... V.Lászlónak kevés ízlése volt a fellendülő humanizmus iránt, fiatal koránál és műveltségénél fogva is inkább a hegedűsök naív fölfogása és vaskos tartalmú művészetében talált gyönyörűséget. **A magyar trón utóda, Hunyadi Mátyás már a humanizmus typikus gyermeke volt (miként az édesapja és az egész családja is!!!Sz-V I.) ki nem az ósdi hegedűsökkel, hanem humanistákkal vétette magát körül és alkalomadtán visszautasította a német dalos hízelgéseit, melyek finomult ízlését sértették. ***Csánki: Mátyás király udvara. (Századok 1883. Évf. 552. 1.) A Galeottitól említett (Barna S. Magy. Kiad. 40-41. 1.) német dalos éneke tartalomra és formára, a mint Galeotti leírja, egészen közel áll Beheim költészetéhez : a dalos azonban még sem lehetett Beheim, és pedig több, itt ki nem fejthető okból.

BEHEIM MIHÁLY ÉLETE ÉS MŰVEI. 35

V.László király és a Beheim udvari költője közötti érintkezési módnak jellemző példája ahol a király megkérte egy rózsáról énekeljen neki: Diese getiht sagt von Ireinen rosen die gah mir mein herr körig Lasslaw und schprach.....a királytól kapott három rózsa jelentőségét magyarázza.....

Nyakatekert magyarázatát a költő önelégülten végzi:

Die rosen auszgerihtet

Deiner grossmegtigkeit.

De a király nemcsak ilyen ártatlan témákat adott Beheimnek, hanem minden valószínűség szerint az ő akaratából és az ő fölfogása szerint énekelte meg Cillei halálát és Hunyadi László kivégeztetését is. Beheim műve minden ízében V.László környezetének a hatását mutatja. V.László ugyanolyan érzelmeket táplált a magyarok iránt mint amelyek Beheim költeményében kifejezésre jutnak.''

A magyar főúri házban ahol nem bántak jól Beheimmel már Hunyadi László kivégzése után történtek, amikor Beheim elpanaszolja, hogy az előkelő magyar főúri ház udvarából kiutasították mert a király czímerét viselte. Természetes, Hunyadi László kivégzése eltérített minden rendes magyar főurat és embert a király pártjáról. A többiek viszont bármilyen címert viseltek, tiszteletben részesültek. A magyar közvélemény felzúdult akkor és gyűlölettel viseltetett a király minden híve iránt. (400 év múlva 1848-49-ben, Aradon 13-an, az országban százával kerültek magyarok a Magyar Hunyadi László sorsára).

A főúr kilétét sajnos nem tudjuk meg a Beheim udvari poétától.

Szégyenben kellett Beheimnek távoznia a magyar úr udvarából és ezért kioktatja a fiatal királyát, hogy: Bleyer soraival tovább '' Ebből látja, hogy többet sem nem kedvelik a királyt, sem hűséggel nem viseltetnek irányában. Azért ne hallgasson a király azokra, kik azt tanácsolják, hogy Magyarországba menjen, egyáltalán óvakodjék a magyarok hamisságától. Bár nem valamennyien hűtlenek, még sem lehet szavukban bízni, mert már sok jelét adták álnokságuknak. Nem egy uralkodót tettek el láb alól (de a magyarok földje és kincse felett ők az idegenek akarnak mégis uralkodni...), és V.László atyja is, ha távol tartotta volna magát tőlük, még életben lehetne. A király azért legyen óvatos, ha valaha oda akarna menni, őrizkedjék a magyar levegőtől. A legjobb orvosság abban áll, hogy vigyen magával két-három szekérvárat németekkel és csehekkel, mert ez a két nemzet, a lovagtól a csatlósig, hűségesen viselkedik iránta. .... Valóban ha vége szakadna a viszálykodásnak a cseh birodalommal (nahát ott is?) László király – mein berer küng Lassla- legyőzhetné velük az egész világot, mint Nagy Sándor az ő görög seregével. Gyalázat a pártoskodásra mely ily derék népet megront (a potenciális világuralkodót???) Jajj a visszavonásnak. Bűnhődjenek érte azok akik ennyi becsületes népet félrevezettek. .....''

1903-ban Bukarestben Gregor C. Condurati dolgozta fel a stílusban és történelmi helytállásban is hasonlóan félrevezető másik Beheim nép-balladáját, ahol Vlad Tepes Drakuláról és a román népről áradozik hasonló ''igazsággal és szomszédos tisztelettel'' a bécsi udvar énekese, miként a magyarokról tette azt. Innen az öszesen 78 oldalból, az 5-ik oldalról: ''Beheim liebte die Ungarn nicht, wohl die Böhmen und die Deutschen.'' (lévén Beheim maga is Bőhmen felmenők wunderkind-je) ''Beheim nem szerette a magyarokat, csak a Böhmeneket meg a Németeket.''

V.László király halála után (23. Nov. 1457), írja Condurati, Beheim III.Frigyes szolgálatába állt és a következő évben a nyugtalanságról is énekelt amelyik Mátyás királlyá választása körül történt 1458-ban, amikot a Hunyadi ellenes nemesek az új királyt le akarták dobni a magyar trónról és III.Frigyes császárukat akarták Magyarország uralkodójának.
Beheim temérdek verssorainak nagyrésze kéziratban maradt. Csak azok közzététele után vált nyilvánvalóvá, hiszen rajta kívül nincs a középkornak még egy germán írója aki olyan termékeny anyagot hagyott hátra mint ő. De nyilván annyi szomszédokat gyalázó anyagot sem mint ez a teutscher poet...

Ezért nem csoda, ha értelmiségi történészek időt vesztegettnek ennek a szánalmas nótásnak a szomszédot - gyalázkodásait a helyére tenni.
Ami viszont érdeklődést vált ki a jobbérzésű emberből az nem kevesebb mint a kérdőjel, vajon milyen céllal, milyen lelkülettel énekeltetik valakik ezeket a Beheim , magyarokat is gyalázó énekes ''műveket'' napjainkban is, Erdélyben is??? Tudatlanul talán?
Valakik jót nevetnek rajtunk...

Hollós-Corvinus-Hunyadi Mátyás király pedig tudott, egészen biztosan tudott az édesapjáról és az 1457-ben Budán kegyetlenül lefejezett testvér-bátyjáról szóló 1462-1465 között Bécsben kiadott Beheim ''nachtingall-dalnok művéről''.

anno • MCDLXXIV • wurde michel
beham schulttis tzu sultzbach
erschlagen
got gnad

1474-ben a szülővárosának központjában egy reggel agyonverve találtak Behamra

.....

Georg C. Conduratu 1903. Leipzig doctoral thesis
Teljes cím: Michael Beheims Gedicht ueber den Woiwoden Wlad II. Drakul
78 oldalon teszi a helyére a középkori germán ''mesterdalnok'' másokat gyalázkodásait.
Hasonló munka a Hunyadiak és a magyarok érdekében, még várat magára.

.....

Angol irodalomban igen tanulságos David B Dickens és Elizabeth Miller
Michael Beheim, German *Meistergesang*, and Dracula c. dolgozata
ugyanis, úgy tűnik, felkapott a tudománytalan alapokra helyezett Beheim féle históriázás...
.....

A Wikipédiákban nyelvenként váltakozva találkozunk Hunyadi János születési évét 1406 vagy 1407-es évekkel jelölő adatokkal. Ami érdekes, a német nyelvű az 1407 mellett adja közre ezt a fenti szobor-képet is, de felette egy másik képen 1407 a születésének dátuma. Az 1407-es évszám mellett pedig ez olvasható: ’’ .... er begleitete 1410 den Monarchen in seinem Streben nach der Königskrone nach Frankfurtam Main, nahm 1420 an den Hussitenkrieg teil....’’ – Hunyadi János 1410-ben Zsigmond király kiséretéhez tartozott amikor Frankfurtban koronázták, 1420-ban a Huszitaháborúban vett részt.
Ha Hunyadi János 1407-ben született volna akkor 3 évesen kisérte Zsigmondot Frankfurtba?
Ha Hunyadi János 1406-ban vagy 1407-ben született volna akkor 13 évesen vett részt a Husziták elleni harcokban?
Dehogy. **Születési évszámát mindenképpen 1403 utánra, Verebi Péter alvajda halálának éve utánra kellett hamisítani, hogy semmiképpen sem lehessen az ő fia.**

Beheimmel kapcsolatos, még néhány sor:
1988-ban Münchenben jelent meg a Hungarian Institut évkönyvében **Joseph Held**, Camden, N. J. (1985) írása, **Hunyadi’s Long Campaign and the Battle of Varna 1443-1444** címmel, Hunyadi János hosszú hadjáratáról és a Várnai veszteségről tájékozódunk, Hunyadi Jánost elmarasztaló oldalakkal. Várna miatt mindenképpen csak Hunyadit terhelte a felelőség és Engelre hivatkozva adja: ’’the Peace of Szeged (Really of Nagyvárad) was a well acted-out charade (...for which) Hunyadi accepted responsability..... Engel’s arguments are indeed plausable.’’ – A Szegedi, valójában a Nagyváradi béke egy jól megjátszott kitaláció volt amiért Hunyadi vállalta a felelőséget. Engel érvelése igenis valószínű.’’. 20-21 oldalakon.
A 22-ik oldalon:
Több személytől jött a török támadásra való sürgetés.
II.Murát szultán szabadon engedte Gyurágy Bránkovity fiait.
Bránkovity hevesen ellenezte a háborút.
De a bizánci császártól újabb bátorítás érkezett hozzá.
Az 1443-as év sikerei után logikus volt az újabb háború 1444-ben amit Magyarországon senki sem tudott ellenezni.
A 12-ik oldalról: Ulászló követeket küldött Lengyelföldre, Caesarini bíboros Német és Cseh földről kért kereszteseket. Moldáviába és Wallachia-Oláhországba is hirnökök lettek küldve, és még a Teutonic Lovagoktól is segitséget kértek. Azonban a legtöbb küldöttség siker nélkül tért vissza. III.Friedrich Habsburg császár szintén elutasította a segítségkérést: ő attól tartott, ha Ulászló győzedelmeskedik az Ottomán törökök felett, a fiatal király a következőben az ő hatalmára tör.

22-ik old tovább:
Orsovánál átkeltek a Dunán ami után Hunyadi nagyobb csatlakozást várt a saját seregéhez.
Most azonban Hunyadi seregei- ''Hunyadi's troops seemed to have crossed Vallachia looting all the way'' (46) – **végig Oláhországban foszogattak**. Nicopolis környékén is **raboltak.** Vlad Drakul Vidinnél csatlakozott a király seregéhez de jogosan volt haragos Hunyadira ami nem volt jó jóslat a jövőre.(47)
(46) lásd Telekinél, ugyanúgy Palatio de Andreasnál. Beheim irását JAKAB BLEYER a 349 és 354 old. említi és Kladova városának **kirablását**. Ezen összes forrást simán cáfolja ELEKES Lajos. Tény volt viszont, hogy a többször váltakozó hatalmi erőviszonyok motiválták Hunyadit és a szövetségeseit. Ez volt mindenképpen az eset Vlad Drakulával 1444 és 1446-ban, és Bránkovittyal 1444 és 1448-ban.
(47) Vidin kirablását és felgyujtását Beheim írta le , lásd BLEYERnél a 349-ik oldalon. Habár Palatio cáfolta ezt a magyarázatot, Beheim bizonyított a szavahihetőbb szemtanúnak. – állapította meg Dr Held.
A 13-ik oldalon viszont Beheimre hivatkozva van felsorolva az 1443-as Hosszú Hadjárat előkészülete és a résztvevők száma mivel a **(10)-es idézetnél**, tájékoztat a Hungarian studies and History Dr Held associate professzor egyetemi előadó: ''**Michael Beheim, a germán népi-balladás első kézből kapott információkat attól a ''Hans Mägest''-től aki személyesen részt vett a Hosszú Hadjáratban amit KARAJAN Theodor G. Bécsben 1849-ben kiadott, Beheim Österreich és Ungarn tíz versében írt le.**
A 21-ik oldalon: 1444 augusztus 4-én Ulászló háborút hirdetett, habár nem kezdte el azonnak a kampányt ami azt sugalja, hogy a király határozatlan volt a visszavonhatatlan elkötelezettségre. Lásd Fraknói és Dlugosznál (41)
(41) Fraknói Vilmosnál: A várnai csata előzményei.
DLUGOSZ: Tom. 12, p, 792-793 állította, hogy Hunyadi – ambiciója- becsvágya vagy törekvése – miszerint Bulgária Királya akart lenni, volt a kiváltó ok amiért a király megtagadta a fegyverszünetet. Azonban, Dlugosz, figyelmeztet Held professzor, **egy olyan előítéletes történész volt, aki érveléséhez nem mutatott be semmi bizonyítékot, Hunyadi iránti gyűlölete annyira szemmel látható volt, hogy állítását elővigyázattal kell venni.**
''DLUGOSZ stated that Hunyadi's ambition to become the King of Bulgaria influenced the king (Ulászló) to renounce the truce. However, Dlugosz was such a biassed historian, that he presented no proof of his argument, his hatred for Hunyadi was so obvious that his statements must be taken with caution.''
Jan Dlugosz (1415-1480) művésznevén Longini, lengyel pap, krónikás, diplomata 1450-ben Kázmér király küldötte aki Hunyadi János és Jan Jiskra közötti béke tárgyalások és egyesség levezetője volt.
1440-ben Dlugosz elkísérte Ulászlót Magyarországra annak koronázására.
Dlugosz történetírásáról megállapították: személytelen, passzív mondataival az objektivitás látszatát akarta kelteni, de tollát politikai érdekek szolgálatába állította.
-Mintha ebben csak ő lett volna az egyedüli...
Ami megfigyelendő: tekintettel, hogy Held professzor a Karajan által kiadott Beheim germán ''mesterdalnok'' művére is, mint ''bizonyítékra'' utal, annak a szavahihatóságét miért fogadtatja el velünk, mint ''annak első kézből kapott tájékoztatóját'' – holott azt Beheim csak ''úgy hallotta a Hosszú Hadjáratból megjött egyik katonától''. **Érdekes, a Beheim dalok Hunyadiakat becsmérlő oldalai miért kerülték el a professzor úr figyelmét?** Mert akkor bizony, Beheim forrásaira hivatkozásnál róla is meg kellene jegyezni, a Hunyadiak felé mocskolódó mérhetetlen gyűlölködésének sorait. A tárgyilagos történetírás érdekében.
Ami bizony ékes bizonyítása annak, hogy Hunyadi János seregének hadbamenetekor állítólagos rablása és fosztogatása, Vidin felgyujtása egyedül és csak egyedül a híres germán ''mesterdalnok'' **Michael Beheim agyszüleményének a ''forrása''.**

Mindenképpen, elő vagy utóítélet nélkül állapítható meg a tény, hogy Heltai Gáspár alias Caspar Helth nem volt úttörője a ''megjött katonáktól hallott'', és minden bizonyítást nélkülöző Hunyadiakkal kapcsolatos mende-mondák, mások által velünk magyarokkal elhitetni szándékozó, valamiknél, mert a történetítás minden hitelességét nélkülözik az ilyen hiteltelen hivatkozások állítólagos forrásai. A germán Beheim csak jó 100 évvel előzte meg a nagydisznódi germán Helth Caspart. Volt neki kitől példát vennie...

Hóman Bálint munkáiban olvassuk: ''A 15. század első felében a magyar nacionalizmus még hamisítatlan középkori képződmény volt: elsősorban politikai ellenszenvből állott Zsigmond, Ulászló, Albert idegen gondolkodása, külföldi tanácsosai, a magyar földön meggazdagodó, magyar erőt kihasználó udvaroncok és urak ellenében. Ez a korszak az, amikor ausztriai németek, lengyelek és csehek tömegesen jönnek Magyarországra, s viszont Zsigmond uralma alatt magyarok jutnak vezető pozíciókba ausztriai, németbirodalmi területeken, s e nagymérvű keveredés szinte először tudatosítja a középeurópai népeknek egymás ellen forduló nacionalizmusát. ''Egy német vers Albert uralkodása idejéből a magyarok szájába adja: ''Nem akarunk németet tűrni itt, ki fogjuk őket kergetni az országból'', német uraknak és V.Lászlónak udvari énekese, Beheim Mihály pedig kitanítja királyát, hogy a magyarokban ne bízzék ''a magyar levegő egészségtelen'', egyedül a cseh nép őszinteségében és becsületes voltában bizakodhatik. ***Szilágyi Mihály tehát ügyesen tapintott rá a közhangulatra mikor Mátyásban a rég nélkülözött nemzeti királyt ajánlotta megválasztásra***.
A nacionalizmusnak e kezdeti formájából emelkedik ki Mátyás nemzeti öntudata, mely egyrészt az olasz renaissance nacionalizmusának magyarra fordított mása, másrészt kétségtelenül a klasszikus írók, Livius, Cicero, Tacitus nemzet- és szabadságfogalmának hatása alatt jött létre. ''
Szilágyi Mihály a magyarok ellenségének nevezte III.Frigyest.
(aláhúzott kiemelések mindig tőlem SzV-I.)
Úgy a Hosszú Hadjárat mind a Várnai vesztes csatával kapcsolatban, nem lehet Déli szomszédainkat, a szerbeket-szlávokat kihagyni.
Held professzor dolgozatában már találkoztunk Branković-Bránkovity nevével, mint az események nem mellőzhető egyik vezető személyével. (nem használjuk a Bránkovics elnevezést, mert az nem helyes, eredeti irodalomban hiába keresünk Bránkovicsot, nincs, csak Bránkovity despota van. A kettő nem egy, miként a csók sem tyók és a tyúk sem csúk).

Jelen korunkban Erdélyben bemutatott Opera hívja fel a figyelmet egy különös jelenségre:

Opera 2010-ben: ''Jugoszláv'' Brankovics György (1377-1456)

Innen: a ''Jugoszláv'' jelzőnek, a fentiekből Beheim Hunyadiakról szóló sorainak nézünk utána.
Most csak annyit, hogy a viszonylagos függetlensége érdekében ez a szerb despota Gyurágy Bránkovity hol V.László - Bécs, hol Hunyadi János - Buda, hol a Török oldalán állt. Mi volt ebben a ''jugoszlávsága?''
1455-ben aztán amikor Szilágyi Mihály elfogta a despotát, levágatta a jobb kezén két ujját, amivel annyiszor annyi felé hamisan esküdött.
Ez a Bránkovity lett volna a **''jugoszláv''-Délszláv** a 15-ik század első felében?
Dr.Professzor Ivica Prlender (Dubrovnik 1957.) 1986 óta a Zágrábi Egyetem Filozófia szakán előadó történész. 1992 óta ''Közép és délkelet Európa középkori történelmének'' valamint a Dubrovniki Köztársaság történetének előadója. Több mint egy évtizeden át a Dubrovniki Nyári játékok szervező igazgatója. ''Povijest srednje i jugoistočne Europe u srednjem veku'' c. munkája egyedüli értékű, megbecsülendő adattár.
A témánk keresése közben Prlender Professzor dolgozatából néhány sor, kiemelkedően megragadja a figyelmet. Lássuk először az eredeti sorokat:

*''..... Tada je papinski legat u tim prostorima bio uz Hunjadije jer su se borili protiv Turaka, on je izvjestio Rim da je Celjskog ubio Hunjadi, koji je sin onog Hunjadija koji je pobjeđivao Turke (**legat je izjednačio Turke i grofa Celjskog kao neprijatelje kršćana).**''*

*A pápai követ akkor ezekben a térségekben a Hunyadiak mellett állt mivel ők harcoltak a Törökök ellen, ő értesítette Rómát, hogy Cilleit Hunyadi ölte meg, aki annak a Hunyadinak a fia aki a Törökök felett győzedelmeskedett **(a követ a Törököket és Cillei grófot mint a keresztények ellenségeit egyenlítette ki.)**''*

1456 július – Hunyadi János győzelme Nándorfehérvárnál, 1456 aug. 11-én a halála
1456 november 8 – Cillei II.Ulrich és V.László hadsereggel érkezik, követelőzik Nándorfehérvár – Belgrádban, nov.9 Cillei halála
1457 március 16 – Hunyadi Lászlónak (1431-1457) fejét veszik Budán a Bécsiek
1457 november – V.László király halála
1458 január 24 – Szilágyi Mihály királyválasztása ''a befagyott Duna jegén''?

Ja, a Duna jegén, a befagyott Duna jegén..... tanítják 500 éve a magyaroknak Mátyás király trónra kerülését, mert a Szilágyi Mihály serege meg a befagyott Duna jege...
Olvassuk,
Szilágyi Sándor: A Magyar Nemzet Története: Capistrano János véleménye után – Carvajal bibornok, pápai követ, a diplomata éles szemeivel figyelve meg a nemzeti élet tüneteit, ugyanarra az eredményre jutott. Kétségkivül az ő jelentései alapján fejezte ki III.Calixtus pápa, mindjárt Hunyadi László kivégeztetése után, magán társalgásban és ünnepélyes nyilatkozatokban azt a meggyőződését, hogy ''Krisztus dicső hősének méltatlanul meggyalázott családja a csodákat művelő, igazságos Isten kegyelméből meg fogja érni a fölmagasztaltatás napját, el fogja venni a Hunyadi János érdemeiért megillető jutalmat.(1)''
(1) Ezt Antonio Bonfini és a Mátyás király halála után Ragusában tartott emlékbeszéd szerzője beszéli el.

III.Callixtus (1378-1458) pápa, 1455.04.8-tól 1458.08.6 haláláig volt pápa. Élt 79 évet.
Tehát 1457 március 16-ika után akik számítottak, Rómában a Római pápa és máshol mások is, már tudták, hogy ki lesz Magyarország következő királya, ''mivel II.Ulrich Celjei Hunyadiakra törő cselekedete a keresztények ellenségének cselekedetével volt egyenlő''

Prlender professzorral tovább:
''A régebbi történetírás a Celjei-Cilleieket tekintette
az első tevékeny – aktív Jugoszlávoknak,
és a Szlovének ezt 1918 után el is fogadták, mert ők toborozták össze a legnagyobb létszámú Szlovént.''
Dr Prof. Ivica Prlender: ***''Starija historiografija je smatrala da su Celjski bili prvi aktivni Jugosloveni, a to su prihvatili nakon 1918. Slovenci, jer su oni okupili najveći broj Slovenaca.''***
Egyáltalán kikhez is tartoztak a Celje-iek? (Celje, Maribor és Ljubljana után Szlovénia harmadik legnagyobb városa)
Milyen nyelven beszéltek? Ebben nincs erős meghatározás.
Ezen kérdéseire kereste a hiteles történeti adatokban a választ Prlender professzor.
Dr.Prlender tanulmányából most csak, számunkra tudnivaló néhány adat:
''Celjeiek legkorábbi említése a 12-ik századból való (nem ezen a néven), amikor I.Gerhard említtetik Žovnek-Zsovnek városában. Két fiát Žovneški-Zsovneski I.Konrád a Száva völgyében vagyonos koruskei Vouberš-Voubers (Hennburg) család két leányával házasította

össze akiknek tulajdonába tartozott Celje városa is. Ezzel a házassággal a Voubersek megtartották a veszélyeztetett birtokaikat, a Zsovneskiek pedig nagy birtokhoz jutottak amelyikhez Celje is hozzátartozott, különösen mint főváros miután 1322-ben kihaltak a Voubersek akiknek birtokait a rokonuk Friedrich Žovnečki (Celjski) – Zsovnecski Celjei Friedrich örökölte. I.Celyei Friedrich – Friedrich I Celjski – a Habsburgokra támaszkodott, akiknek a vazalusa volt miként a Voubersek is ő előtte. A Habsburgok feud – hűbérben adták vissza a Zsovneskieknek az ő birtokaikat (amelyeket előbb ugyanolyan céllal a Zsovneskiek nekik adtak). A Celje-iek ezzel emelték a saját tekintélyüket, a Habsburgok pedig gazdálkodásra további birtokokat adtak nekik Kranyszko területén – u Kranjskoj - , (megvették Krško-t) és a Savinjskoj marki területén, és ezzel 1341-től a grófi titulát élvezték.
I.Friedrich 1360-ban meghalt. Az ő fiai I.Ulrich és I.Hermann aki Katarinával, II.Stjepan Kotromanić bán leányával házasodott (a 14-ik század 60-as éveiben), ami azt jelentette, hogy a Celje-iek kiléptek a Német császárság területéről a bosnyák államba amely Magyarország archiregnumába tartozott. 1345-ben a két testvér I.Lajos kirány bérelt vitézeiként Zadar környékén harcolt. Később Tirolnál a Habsburgok oldalán harcoltak. Ulrich Poroszok bérence, Luxemburgi IV.Károly kiséretéhez tartozott amikor 1354-ben Rómában császárrá koronázták. 1357-58-ban I.Lajos vazalusai voltak Dalmáciában, az 50-es évek végén -protiv Nemanjića-Nemanyityok ellen és a Bolgárok ellen harcoltak. Ezzel már lehetővé vált, hogy Ulrich fia Vilim, a lengyel Kazimir Piasta, Anna leányával házasodjon. Igy kapcsolódtak be a Celje-iek az európai uralkodói házakhoz. Az ő Anna leányuk 1401-ben Vladislav I.Jagelovityhoz ment férjhez. Vilim pedig Zsigmond királlyal a törökök ellen harcol de visszatérte után meghalt, a hatalmat most II.Herman vette át aki a Celje-ieket Közép Európa legmagasabb dinasztikus családjává emelte. Közvetitő volt a Habsburg ág, Habsburg III.Albrecht (Ugarhrv kralj 1437-39) aki Magyar-Horvát király volt 1437-39 között, és Zsigmond király közötti trónviszályban. 1390-ben Kranjska-Krajinában rendezkedett. Nikopolynál harcolt Zsigmond királlyal, ahol megmentette Zsigmond életét. Dubrovnikon át kisérte Zsigmondot vissza Magyarországra. Ezen az úton lett megbeszélve egy fontos egyesség: Zsigmond (1368-1437) beleegyezett, hogy feleségül veszi Barbarát, II.Herman akkor 5 éves lányát. **Az eljegyzésre 1405-ben került sor amikor Barbara 13 éves volt (Zsigmond ''csak'' 37),** 1406-ban esküdtek. Az ajándékozások azonban már 1397-ben megkezdődtek,, Zsigmontól elkapták a Celje-iek Varazsdint, Vrbovecot több határmenti területtel, 1399-ben comes-grófok lettek Zágorje területén (Krapina, Lobor, Lepoglava, Trakoscsán). Zsigmond a Magyar-Horvát királyság területén adományozott nekik, igy kerültek be a Horvát területre. 1401-ben visszatértekor Csehországból Zsigmond királyt a magyar nagyurak elfogták, akiknek fogságából II.Herman segitségével szabadult ki. Ezért a Celje-iek 1405-ben a Muraköz és Csakovec területét kapták Zsigmondtól, de nem ajándékban hanem annak a kölcsönnek a zálogául amelyet Zsigmondnak adtak és amit a király úgysem tudott volna visszafizetni. Német területen fekvő birtokaikon a Celje-iek a fontos kereskedelmi útvonalakon vámot szedtek be.
A Celjeiek 46 –mitnica- jövedelme mellett, a Habsburgok csak 11-el rendelkeztek.
A Celjeieknek jóminőségű árújuk volt és jó kereskedői tehetségük az árújuk hasznosítására. Keresett jóminőségű árújukért igen magas árakat kaptak.
Azokban az időkben a hivatás a harcra való képességre épült. (innen most a kiemelés tőlem)
Pipo Spano (Filip Skolaris) elég szegény, firenzei kereskedő családból származott. Filipet Budára küldték ahol az ő gazdag rokonának tekintélyes kereskedő háza volt. Jól tudott számolni, ami egy királyi udvarnál kitűnő képesség volt (a nemeseknek tekintélyük alatti volt a számolás). Zsigmond felfigyelt rá, ami Skolaris felemelkedéséhez és befolyásához vezetett a király udvarában. A Cillei-ek fontos vezető szerepekre törekedtek, mivel 1406 óta kapcsolatba kerültek a Magyar-Horvát királyi udvarral. Horvátországban bánok lettek, II.Herman Zágorje bánja és Horvát, Szlavón, és Dalmát bán. A Frankopánok-

Frangepánokhoz 1405-ben kerültek amikor II.Herman a fiát II.Friedrichet Stjepan Frankopan leányával Elizabet Frankopannal házasította össze. Hozományul a menyasszony Krk, Trsat, Bakar és a Vinodoli Bribir helységek területének a ½ kapta.
II.Herman a házaspárnak Samobor, Steničnjak, Kostanjevic, Novo Mesto, Krško-t engedte át. Nagy volt a hozomány, a fiatal pár külön saját tulajdont kapott.
1422-ben Elizabet a saját házastársi ágyában lett megölve, a férje utazgatott és szeretőt tartott. A házassági összetűzés miatt megromlott a két tehetős család érdeke. A gyilkosság miatt a Frankopánok visszakövetelték a birtokaikat, a Celje-iek viszont nem adták mivel a kettejük fia II.Ulrich volt az örökös. II.Herman apósa Zsigmond király Budán volt és az itélkezést intézte. II.Friedrich a szeretőjével Veronika Desinić-Deszinityel házasodott, az ő fiuk tehát alacsonyabb rendű nemes volt. Sem a Frankopánok sem a Celje-iek ezt nem tudták elviselni. II.Herman lezáratta a fiát, Veronikát pedig azzal vádolta, hogy –coprnica- boszorkány, amivel a fiát igazolta volna (hogy a nő megrontotta). Az itéleten Veronikát szabadon engedték. Akkor a városi törvényszék Celjén, Hermannal veszett össze. 1425-ben Hermann megfujtatta Veronikát. II.Friedrich felépült, a fia II.Ulrich pedig a despota Đurađ Branković – Gyurágy Bránkovity leányával Katarinával házasodott 1433-ban. A Celje-iek már 1427-ben egyességet kötöttek II.Tvrtkóval, hogy ha II.Tvrtkónak nem lesz örököse akkor Boszniában a Bosnyák koronát a Celje-iek kapják el. A Celje-iek ezzel abba az irányba indultak el, amelyik lehetővé tette a számukra, hogy a saját erejükből sokkal többet érjenek el Dél-Keleten, mint amit elérhettek volna Északon a Habsburgokkal.
''A régebbi történetírás a Celje-i ''Cilleieket'' tekintette az első tevékeny-aktív Jugoszlávoknak, amit 1918 után magukévá tettek a Szlovének, mivel ők toborozták össze a legnagyobb létszámú Szlovént.''
A baloldaliak úgy tartották, hogy a Celje-iek nem Szlovének hanem Németek és a nemzeti irodalomban nem kell velük foglalkozni.
Kikhez tartoztak egyáltalán, milyen nyelven beszéltek, nincs határozottan megállapítva. 1456-ban Celje-i II.Ulrich Magyarország gubernátora lett – gubernator Ugarske-(V.Lászlónak, II.Albrecht fiának (1444-1457), amikor Hunyadi János meghalt (aki Magyarország kormányzója volt 1446-tól) a haláláig 1456-ban Beográdban. Ez miatt vesztek össze a Celje-iek a Hunyadiakkal. A Celjei - Cilleiek eltűntek amikor 1456 novemberben Cillei II.Ulrich védtelen helyzetben volt a Beográdi várban és a Hunyadiak megölték. II.Ulrichnak nem volt törvényes utódja. Nagy botrány volt ez akkor, a Hunyadiak lettek tehát akkor a trónörökösök, ami kisiklott a Celjei-eknek. Az 1443-as évi Szlovéniában kötött örökösödési egyesség szerint a Celje-iek birtokai a Habsburgoknak estek. *A pápai követ ebben a térségben akkor a Hunyadiak mellett állt mert ők harcoltak a törökök ellen, Rómát kiértesítette arról, hogy Celje-it Hunyadi ölte meg, aki annak a Hunyadinak a fia aki a törökök felett győzedelmeskedett (a követ a Törököket a Cillei Celje-i gróffal, mint a keresztények ellenségével egyenlítette ki.)''*
Prlender professzor tanulmányához még visszatérünk.
Körülnézünk, ezekről a Celjei-ekről, kicsit bővebben:
Cillei – Celjei Ulrik (1406-1456 november 9.) neve nem ismeretlen, igen tájékozottak vagyunk a Nándorfehérvár 1456 novemberben történtekről, aminek Hunyadi János idősebb fiának Lászlónak 1457 márc. 16-án Budán végbevitt fejvesztése lett az eredmény. A történelmünkben azóta is uton útfélen figyelmeztetve vagyunk, hogy a Hunyadiak meg a Szilágyi Mihály rátámadtak a védtelen Cilleire és megölték. A kor propagandája, ha senki más de Beheim mesterénekes szavaival is ítéletet mondott a Magyar Haza küszöbén történt betolakodó váratlan haláláról. A Cillei Krónikát itt ne is említsük. Főként a Hunyadiakról ott leírtakat.

Arról is tájékoztatva vagyunk, hogy ’’Cillei Ulrik 1443-ban igényt tartott a II.Tvrtko bosnyák király halálakor megüresedett trónra, de nem sikerült elnyernie, főleg Hunyadi János miatt, aki nem akarta a hatalmas urat a szomszédos trónon látni. Ezzel kezdődött Cillei gyűlölete a Hunyadi-ház irányába.’’ - a magyar Wikipediában is.

Tijekom konzervatorsko-restauratorskih radova na kamenim dijelovima u dvorcu Veliki Tabor pronađena su dva pramena kose za koje se zasad ne zna kome su pripadali, no prema legendi, po nalogu grofa Hermana Celjskog u zidine toga dvorca zazidano je tijelo Veronike Desinićke.

A szerelem hajfürtje: 2012-ben

Többek között a Slobodna Dalmacija-Szabad Dalmácia nevű napilap is közölte a történelmi jelentőségű hírt miszerint Veliki Táborban a néhai Rattkay grófok várkastélyának restaurálása közben a kastély kövei között két hajtincset is találtak amelyekről egyelőre nem tudni kihez tartozhattak, noha a legenda szerint a II.Herman Celjei gróf rendeletére ennek a kestélynak a falaiba lett Desinić-Dészinity Veronika holtteste befalazva.
Zagorjei híreh is regélnek Veronika Dészinity tragikus szerelméről.
Az elmúlt ötszáz év alatt hihetetlen mesék keletkeztek, szól a Zagorje mese, Veliki Tábor környékéről; a viharos éjjeleken hallható hátborzongató nyögésről, a Mindenszentek előtti csontvázak menetéséről, az elátkozott kastélyról, az éjféli kapudörgetésről, a fehér szellemekről, a fekete kutyáról, az elásott kincsről, na és a szerencsétlen szép Veronikáról, Dészinity falu leányáról – Ratkay gróf szeretőjéről, aki a zord téli éjszakákon népviseletben jelenik meg, pontosan éjfélkor, mert a gróf féltékeny felesége élve falaztatta őt be, Tábor valamelyik szobájában.
Ez viszont csak egy a szóbeli vagy a néphagyomány irodalmi változatainak, a lirikus vagy epikus dalok, mesék, mitológia, elbeszélések, emlékezetek és legendák változatainak. Több tíz horvát, szlovén, cseh, német, olasz alkotó foglalkozott a szerencsétlen Veronika Dészinity sorsának leírásával. Tragédiáját Oton Župančić-Zsupáncsity öt felvonásos drámában írta le.
Professzor Josip Štimac, Tábornak hosszú éveken át igazgatója állította össze a mesét Veronikáról amelyik arról szól, hogy a hosszú fagyos téli éjszakákon a nagy bagoly sikolya mellett, néha hallani lehet Dészinity falu szépséges Veronika nevű leányának a zokogását aki a 15. században a büszke Veliki Tábor festőien szép Dészinity falvában lakott, abban amelyikben a hatalmas II.Herman Celjei horvát bán uralkodott. Az ő fiatal daliás Fridrih nevű

fia, apjának birtokain lovagolt amikor szemet vetett a szépséges Veronikára, és nemcsak a szemét hanem a szívét is rajta felejtette. Az európai hatalmasok közé tartózó Herman apának nem volt kedvére való a fiatalok szerelme amit szigorúan tiltott is.
A fiatalok akkor Szlovéniába Fridrichstein városába szöktek ahol Herman vadászkastélyt építtetett Fridrich fiának, a város innen is kapta a Fridrichstein nevet. Ott a vadban, őzekben és fenyőkben gazdag erdőkben lettek egymásé a szerelmesek. A mézesheteknek azonban hamar vége lett, Herman katonaságot menesztett a fia után. Veronikát sikerült megmentenie Fridrihnek, Gorszki Kotor, Pokuplja, Moslavine, Bilogora és Kálnikon keresztül, egészen Szent Margit faluig szökött ahol annak a paraszt embernek a házában talált menedékre a leány akinél Fridrih is többször át éjszakázott ha későig maradt a vadászatokon.
Apja katonáitól nem tudott megszökni Fridrih akik pár nap múlva magukkal vitték Táborba. Az apa meg sem akarta látni a fiát hanem azonnal parancsot adott, hogy a szerencsétlent Céljén a 8x8 méteres és 23 méter magas toronyba zárják. A toronynak nem volt sem födele sem ajtója sem ablaka csak egy nyilást hagytak rajta amin a szerencsétlen Fridrihnek valami ennivalót dobáltak be. Négy évet töltött ott bezárva Fridrih mire az apja úgy határozott, hogy szabadon engedjék. Sajnos, mire a mai napig róla elnevezett ''Fridrikov stolp'' Fridrich toronyból kiengedték, úgy testileg mint szellemileg képtelen volt a további életre – a hagyomány nem is emlegeti többé.

Veronikát is elfogták és megölték:
Herman ügynökei egy-kettőre megtudták hol tartózkodik, elfogták és Veliki Tábor egy ablak nélküli helységébe zárták. Törvénykezés kezdődött, Herman Veronikát boszorkánysággal vádolta aki megbabonázta a fiát. A bírák viszont két napi kihallgatás után csak annyi vádat tudtak rá bizonyítani, hogy semmi vétke nincs. Egyedül a Fridrih iránti nagy szerelme a vétke. A szerelem pedig nem bűn és nem vétek. A szerelem az emberiség legszebb erénye. Ezzel a dolgukat befejezettnek jelenték.
A bírák még a kijáratig sem értek amikor II.Herman Celjei gróf elrendelte a várnagyának, hogy Veronikát meg kell ölni. A várnagy hívta a szolgákat, akik egy fahordót hoztak az udvar közepére, és a hordóba vizet hoztak amiben addig tartották a fejét amig Veronika az utolsó levegő buborékot is kilehelte.
Élettelen testét a vár első emeletén egy falba falazták.

> 1982-ben a vár tatarozása közben egy koponyát találtak amelyikről bebizonyosodott, hogy nő volt. Azt, hogy a lelet a szerencsétlen Veronika koponyája lenne, nem lehet sem megerősíteni sem megcáfolni, inkább csak annyit lehet mondani:
> Dészinity Veronikának legyen örök békessége és nyugodalma.
> – zárta sorait 1993-ban prof. Josip Štimac.

Veronika Desenić lábnyomai a történelmi valóságban: (még mindig a Zágorjeiekkel)
A történészek Veronikát Desinić-Dészinity, a Szovéniai Kočevja-Kocsevja, mások szerint Šlezijei születésűnek is teszik. A ''Celjei Krónika'' szerint a szép leány vitézi nemes családból Dészinityből származik amire sehol máshol nincs történelmi bizonyíték azonban Widecke és Aneas Sylvius egyszerűen a gróf szeretőjének keresztelték akinek annyira sikerült elcsábítania a grófot, hogy az eldobta a saját hivatalos feleségét. Maga Fridrih a Velenceieknek Veronikát a magyar királyi udvarhölgynek és egy magyar báró leányának mutatja be.
Azonban, tekintet nélkül a származásáról szóló ellenvéleményekre, társadalmi hovatartozásáról és nyughelyének hollétéről, egy Veronika mindenképpen Celjei II.Fridrih grófnak a második felesége volt.

Fridrih 1377 körül született, Herman legidősebb fia volt. Már gyerekkorában eljegyezték I.Stjepan Frankopan Elizabet nevű leányával. 1405-ben házasodtak és habár a házasságával hatalmas vagyonhoz jutott és 1406-ban megszületett a fiuk II.Ulrik, a történeti források egyeznek abban, hogy Fridrih a feleségétől külön volt és egy Veronika nevű szeretőjével élt vagy nyolc évig. 1422-23 körül az apja Herman és apósa Frankopan is Krapinába hívatták Fridrihet azért, hogy végül béküljön ki a feleségével. Aeneas Sylvius írta le, hogy azon az éjszakán Fridrih egy vadászkéssel megölte Elizabeta Frankopánt a feleségét ... hogy utánna Veronikával házasodhasson össze. Természetesen – a Dészinityivel.
Veronika Deseniška-Dészéniská meghalt 1425 október 17-én (erről eltérő dátumok is olvashatók 1427 vagy 1428).
A tragikus szerelmi história egyben a Celjei – ház, végének a kezdete volt valamint számos irodalmi mű ihletője is.
1851-ben, Josipina Turnograjska: *Nedolžnost in sila* – Ártatlanság és hatalom
1880-ban, Josip Jurčić színdarabja: *Veronika Deseniška*
1924-ben, **Oton Župančić** színdarabja: *Veronika Deseniška*
1932-ben, Bratko Kreft: *Celjski Grofje* – Celje grófja
1946-ban, Danilo Švara operája – *Veronika Desiniška*
1968-ban, Franček Rudolf színdarabja: *Celjski grof na žrebcu* – Celje grófja a csődörön
1974-ben pedig Franček *Veronika* c. színdarabja

Meg kell említeni **Oton Župančić** (1878-1949) nevét: apja Franc, szlovén falusi kereskedő, anyja horvát származású volt. A Gimnáziumot Ljubljanában fejezte, 1896-ban Bécsben tanult történelem földrajzot. A politikai oportunistának is nevezett szlovén irodalmár, költő az 1920-as években a Jugoszláv monarchia támogatója amely a délszlávok egyesítésén dolgozott. Az 1920-as években írta meg a Veroniká Dészéniská című színművét. 1929 után a centralista Alexander király Yugoszláv királyságot támogatta. 1932-ben kiadta a Ljubljanski zvon c. dolgozatát amelyben arról véleményezett, hogy a Szlovéneknek nem kell túlfoglalkozniuk a nyelvüket illetően mivel az identitásukat megtarthatják akkor is ha a nyelvüket elvesztik. A cikk akkor lett publikálva amikor a Yugoszláv vezetőség a ''Szerbo-Kroát'' nyelv hívatalos használatának a bevezetésén dolgozott amikor a Dráva régióban maga a ''szlovenia'' elnevezés is tiltva volt. Óriási ellenkezési viszhang lett erre a válasz, a Ljubljanski zvon folyóirat soraiban szakadás történt. Josip Vidmar irodalom kritikus akkor válaszolta meg Župančić nézetét a *Szlovén Identitás Kulturális Problémái* c. híres könyvével.
Župančić-Zsupáncsity monarchista és Yugoszláv nacionalista maradt Jugoszlávia 1941áprilisi megtámadásáig mégis 1945 után a komunista hatalmat is üdvözölte.
Munkáiból Weöres Sándor fordított magyar nyelvre.
A Yugoszlávságról bővebben még később.

A Cilleiek:
Cillei II.Herman (1360 – 1435) I.Herman Cillei grófnak és **Kotromanić**-Kotrománity Katalin bosnyák királyi hercegnőnek, - I.Tvrtko bosnyák király nővérének - volt a fia.
? a Boszniai Királyság trónörököse? (a wikipedia szerint. A kérdőjelezés a kiemelés mindig a sajátom Sz-V I.)
Cillei Borbála királyné apja
Luxemburgi Zsigmond német-római császár , magyar király apósa
Zsigmond királytól 1399-ben megkapta Varasd megye nyugati várait.
1401-től egyik legbefolyásosabb politikus Magyarországon
1425-ben elérte, hogy az anyja révén **Kotrománity**-házi leszármazottként a veje Zsigmond király szövetséget kössön II.Tvrtko bosnyák királlyal az oszmánok ellen és a gyermektelen

Tvrtko király a nála jó húsz évvel idősebb unokatestvérét mármint őt magát a II.Hermant nevezze ki örökösévé. Cillei II.Herman (1360-1435) azonban előbb halt meg mint II.Tvrtko. Ennek a szövetségkötésnek (1425) jó 18 éve után, láss csodát magyar:
II.Tvrtko halála (1443) után mi történik, II.Herman unokája a Cillei Ulrik lépett fel ''trónjelöltként'', **akit** a magyar Wikipedia szerint is, **''Cillei Ulriknak az ellenfele, Hunyadi János kiütött a boszniai örökségből.''???!!!**

Cillei Fridrih - Frigyes (1379-1454) apja Cillei II.Herman, anyja Schaunbergi Anna grófnő. 1411-ben Ozorai Pipo mellett a Velence elleni sereg vezére volt.
1422-ben nagy port kavart amikor meggyilkolta első feleségét, Frangepán Erzsébetet, hogy feleségül vehesse szeretőjét, Deseniška-Dészéniská Veronikát. A Frangepánok vádat emeltek ellene Zsigmond királynál, aki elítéltette és apjának adta őrizetre. Apja Obercilli várába záratta, Veronikát pedig Osterwitz várában vízbe fojtatta. Apja örökségéből is kitagadta (1424-ből adat: Ivan Frankopan Budán párbajra – dvoboj - hívta Celjei Fridrihet, aki a Frankopánok ellenében nem élvezett elsőbbséget mert a Veronika Desinity ügy miatt kegyvesztett lett ''među visoko plemstvo Ugarske'' – Magyarország főurai között. Feleségének a haláláig Fridrih élvezte Krk sziget, Trsat, Bakarja Bribir – jövedelmeinek a felét – Erzsébet halála után ezeket a Frankopánok javára elvesztette. 1435 után – anyjának ezen birtokait – Frankopan Erzsébet és Celjei Fridrih fiának - II.Ulrihnak a tulajdonába adták át a Frankopánok – Frangepánok.)
1426-ban miután az öccse III.Herman meghalt, újra Frigyes lett a Cillei-vagyon örököse.

Fridrih gyermekei:

1.Feleségétől Erzsébettől: Cillei II.Ulrik (1406-1456 november 9.)
2.Feleségétől Veronikától: Frigyes karthauzi szerzetes
szeretőitől 2 további gyermeke született

.....

Legenda a szerelemről: Állítólag a Veronika Desinić-Dészinity koponyája. A fenti dátumkor közreadott restaurálási leletről, a széleskörű tájékoztatók közé tartozott többek között a Horvát Jutarnji List tájékoztatása is.

Marija Šercer: Žene Frankopanke – A Frankopán nők cimű irásából néhány adat:
’’Elizabeta Frankopan (Modruš 1386 – Celje 1422)
Erzsébetet már 2 éves korában 1388-ban jegyezték el II.Fridrih (1364-1454) Celjei gróffal aki akkor 24 éves volt. Házassági hozományul Erzsébet nagybátyja IV.Nikola Frankopan 32-000 dukát kifizetését igérte. A pénz helyett a Celjei grófok Trsat, Bakar, Bribir Vinodoli helységeket és Krk szigetnek a felét kapták. II.Ulrik fiukat, Erzsébet 19 évesen szülte Krškon 1405-ben. A Celjeiek új családi tagjainak a megválogatása egy jól átgondolt cselekedet volt. Ők a Magyar korona legbefolyásosabb nagyjai közé tartoztak. Birtokaikhoz tartozott: Krapina, Varazsdin, Csakovec, Szamobor, Kálnik, Gyurgyevec, Kosztajnica és Sztenicsnyák.

A Régi Város – Krapina, akvarel 1812-1815 Tenšek Marijan

Zágreb város tulajdonosai voltak és Medvedgrád urai 1436-tól 1456-ig.
Régi elbeszélésekben feljegyezték, hogy Erzsébet és Fridrih házassága valóságos pokol volt. Ők 1414-től 1422-ig külön éltek. Enea Piccolomini (a későbbi II.Pius pápa) Fridrihet kegyetlen és könyörtelen embernek írta le. Hitetlen volt, alattomos, végsőkig anyagias, haragos és zárkózott. (7) lásd Kučinić, 1939, 12 old.
1422-ben Krapinában zajlott le a békítési kísérlet. Azonban a következő reggelen Erzsébetet a mellkasán sebezve halva találták. Vadászkéssel lett megölve. Fridrih Budára szökött és a saját testvérének Barbarának szárnyai alá helyezte magát, aki Luxemburgi Zsigmond felesége volt. Erzsébetet Celjeben temették el. Halála után a Frankopánok nehézségek útján vették vissza a Celjeiektől a nekik házassági hozományul adományozott összes birtokaikat.(8) Kučinić 1939, 23.)
Mi válthatta ki a gyilkosságot? Erről több verzió is szól. Az egyik a szép Veronika Desinityhez kötődik, aki nemesi de szegény kocsevszki családból származott. Vele Fridrih 1425-ben házasodott. Fridrih apja II.Herman boszorkánysággal vádolta és Osztrovic várába záratta ahol megölték.(9) Kučinić,, 1939,4.
Létezik még egy Veronika akivel Fridrih házasságban élt. Celjei Margareta nevű testvére Cieszynben (németül Teschen-ben) volt férjnél knez Ladiszlávnál. Fridrih ott ismerkedett meg az ő Veronika nevű testvérével akivel 1445-ben házasodott és akit Celjebe hozott.
(10) Kučinić, 1939, 64, 65.
A szépséges Veronikárol e két változaton kívül létezik ennek a mesének egy ellenkező horvát változata is. Őt a dészinityi Veronikával azonosítják aki állítólag Veliki Táborban lett megölve. (11) Szabo, 1929, 33.

Marija Šercer adatai szerint gróf Fridrih Celjski (1364 körül – 1454. VI.9) hosszú 90 éves körüli időskort élt meg. II.Ulrik fiát 1456-ban Belgrádban ölték meg. Ulrik házastársa Katarina Brankovity volt, három gyermekük született akik fiatalkorukban haltak meg. Valójában vele ért véget ennek a családnak a férfiága. (12) Peić-Čaldarević, 1998, 208.''

Celjei-Cillei II.Ulrik: (1405 - 1456 november 9. Nándorfehérvár)

Apja Cillei Frigyes, anyja Erzsébet Frangepán István leánya volt. 1432 körül vette feleségül Bránkovity Gyurágy szerb despota leányát Katalint, akitől 2 fia és 1 leánya született, de egyik gyermekük sem élte túl a szüleit (Wikipédiából, röviden) Zsigmond király vejének Albert királynak a cseh helytartója volt, akinek halála után özvegyének a pártjára állt. Luxemburgi hercegnő, Habsburg Erzsébet királyné a Cillei tanácsára orrozta el a Magyarok Szent Koronáját. Amikor utószülött V.Lászlót királlyá koronázták, Cillei tartotta a csecsemő feje fölé a Magyarok Koronáját. A további hatalmi küzdelmekben Ulászló majd a Habsburg III.Frigyes pártjára serte-fertélt át a Cillei Ulrik gróf.

1443-ban igényt tartott a bosnyák Kotromanity király megüresedett trónjára, ''de nem sikerült elnyernie, főleg Hunyadi János miatt'' ....(Wikipediában is,ennek utána kell nézni)

1448 őszén amikor Kosovo Polje-Rigó Mezőn a törököktől vereséget szenvedett Hunyadi János, Bránkovity Gyurágy szerb fejedelem fogságába került, - Fraknói Vilmosnál olvasunk ezekről- ahol Hunyadi csak súlyos feltételek árán nyerhette vissza a szabadságát. Az idősebb fiát Lászlót túszul Szendrőre kellett hozatnia és eljegyezni Bránkovity egyik unokájával, Cillei Ulrik gróf Erzsébet nevű leányával. Ezzel többek között a III.Frigyes császár pártján álló Cillei gróf ellenségeskedéseinek is véget reméltek vetni. Hunyadi azonban seregeit Szerbiába vezette, ahol a Brankovitynak a béke kérelmének feltételéül, Lászlót szabadon kellett bocsátania.

1451-ik év nyarán újra tárgyalások Szendrőn, augusztus 4-én szerződés megkötése arról, hogy ez alkalommal a kisebbik fiú, Hunyadi Mátyás és a 10 éves Cillei Erzsike közötti eljegyzés után két év múlva egybe kelnek a gyermekek és a menyasszony úgyanúgy mint az édesanyja is, ó-hitű vallását követheti, ó-hitű papokat és udvari hölgyeket tarthat maga körül. A menyegző 1453 december 6-án lesz megtartva.

Cillei Ulrik állásának fontossága pedig még növekedett. III.Frigyes császár aki eddig magánál tartotta a kiskorú Lászlót, a magyar, cseh és osztrák rendek sürgetésére átadta őt a nagybátyjának, Ulrik grófnak.

1451 őszén III.Frigyes római császárrá koronázására, magával vitte a gyámsága alatt tartott kiskorú Lászlót is. Ekkor az alsó-ausztriai rendek beleegyezésével is, Einzinger Ullrich gróf biztatására, Wendell Gáspár nevelő megpróbálta megszöktetni, de a cselszövés kitudódott, és maga a nevelő is börtönbe került.

1452 március elején a magyar, az alsó-ausztriai rendek, a felső-ausztriai, a cseh, a morvaországi rendek szövetségre léptek Frigyes ellen, június 20-án 16000 osztrák és cseh haderő Bécsújhelynél bekerítette Frigyest. Ennek hatására Frigyes császár a kiskorú Lászlót a további gyámságra Cillei Ulrik grófnak adta át.

A Cillei és más főurak segítségével november 11-ére addig példátlan módon az ország határain túlra Bécsbe hívtak össze országgyűlést. A kiskorú László király előtt december 28-án Hunyadi János kormányzó is megjelent, akinek ezen tisztsége akkor megszűnt – lemondott- **és Magyarország ''királyi főkapitányává és a királyi jövedelmek kezelőjévé'' nevezték ki, de hatalmi helyzete nem változott, lényegében továbbra is kormányzóként járt el.''** (a Hazát a töröktől és másoktól védeni mindenképpen)

Tehát:

1452-ben átvette a kiskorú **V.László (1440-1457.11.23 Prága)** király feletti gyámságot a Cillei Ulrik,

Hunyadi János lemondott a kormányzói tisztéről, az ország főkapitányává, a királyi közjövedelmek kezelőjévé nevezték ki.

Húsz éves László fia Horvátország bánjává neveztetett ki. Címere a hősi bátorság jelvényével, az oroszlán képével gyarapíttatott. A besztercei örökös grófságot nyerte Hunyadi János főkapitány melynek címét fiai László és Mátyás is fölvették, kik ezzel a főrendek, a nagyságos urak, sorába léptek.

(Valakik szerint Mátyás király még 2000-ben is viszont ''parvenű''.....)

Cilleinek nem volt nehéz dolga a Hunyadiak felé táplált saját gyűlöletét az irigységben szenvedő Garaiak és Újlakiak között is felújítani.

1453-ik év nyarán ezek, a Cilleivel ''aki mostmár a királyi úr ügyeinek az igazgatójának'' érezte magát, mert László király 13 éves, szövetségre léptek egyenesen Hunyadi János ellen.

1453 szeptember 28-án, ami két héttel később, az osztrák nemesség és a bécsi polgárság által támasztott lázadás valamint Hunyadi János és Podjebrád egyetértésével, Cillei Ulrikot megbuktatták, az udvarból eltávolították. ***Magyarországon Hunyadi János maradt a tényleges úr.***

1453 október 27-én Hunyadi János, Vitéz János, Podjebrád György, két Steinberg gróf, négy Eizinger, Plankenstein Pongrác írásban rögzítették a szövetségüket -6 évre.

A király környezetében hatalomra emelkedett urak, Podjebrád kormányzó, Vitéz János, Sternbergek, Einzingerek mellett Hunyadi János a szerb Bránkovity Gyurágyal is barátságos viszonyt tartott fennt.

A ravasz Cillei Ulrik viszont újra László király közelébe kerül, és elkezdődik a hatalmi harca Hunyadi Jánossal.

1454-ik év nyarán amikor a szultán Szerbországba tört, Hunyadi János Bránkovity despota segítségére sietett, a krusseváci ütközetben egy 30000-es török sereget megsemmisített Pirotig és Viddinig nyomult előre. (jó lenne ezen is elgondolkodniuk a szűk kicsiny iróasztalocskájuk mellett forrás megadása nélkül átmásolgató és Hunyadi Jánost leírástudatlanozóknak.... saját magukat vajon el tudják-e képzelni, a saját több tízezres harcosaiknak élén, harmincezres ellenséges hadsereget leverni a középkor harci fegyverei között?

Vagy futnának mint a ''győri vitézek''....)

> *Petar Rokai, Zoltan Đere, Tibor Pál, Alexander Kasaš történészek:*
>
> **Istorija Mađara – A magyarok történelme címmel 2002-ben Belgrádban** kiadott könyvéből ide vonatkozik: ''Posle zauzimanja Carigrada i isteka trogodišnjeg primirja, 1454. godine sultan Mehmed II napao je Srpsku despotovinu. Znajući da je sledeća meta Osmanlija Ugarska, Hunjadi mu je pohitao u pomoć i odbio njihov napad. U toku te akcije došlo je do sukoba između Đurđa Brankovića i zapovednika Beograda Mihajla Silađija, koji je tom prilikom ranio starog despota u ruku. Akcija Hunjadija je, međutim ubrzala odluku sultana da krene protiv Beograda, Južne kapije Ugarske.“ – Konstantinápoly elfoglalása után és a három éves béke-megállapodás lejártával, **1454-ben II.Mehmed szultán megtámadta a Szerb despotát**. Annak a tudatában, hogy az Oszmánok következő célja Magyarország lesz, Hunyadi sűrgősen a segítségére sietett és visszaverte a támadásukat. **Az ütközet alatt egy összecsapás történt Gyurágy Bránkovity és Belgrád főkapitánya Szilágyi Mihály között, aki ez alkalomkor az idős despotát megsebesítette a kezén**. Hunyadi akciója azonban,

csak felgyorsította a szultán határozatát, hogy Belgrád ellen, Magyarország déli kapuja ellen induljon.''

Erről az esetről még azt is lehet olvasni, hogy előzőleg Gyurágy Bránkovity az embereivel lesből támadott Szilágyi Mihályra, öccsét megölték őt megsebesítették. Nem éppen ártatlan lehetett a szerb despota tehát, de ennek firtatása nem téma itt.

A következő év tavaszán a ravaszságra kitanult Cillei Ulrik utat talált a fiatal király szivéhez. Gyűlölköző szövetségeseivel: Garaival és Újlakival,
Podjebrád megnyerését úgy vitték keresztül, hogy egyik fiát eljegyezték Újlaki leányával.
Ármánykodásuk odáig terjedt, hogy felbiztatták a királyt, Hunyadit hívja raportra Bécsbe mert az a koronájára vágyik és el is akarja őt tenni láb alól.
A veszedelemről voltak akik Hunyadi Jánost is értesítették, így ő erős csapatát elrejtve, nyílt mezőn találkozott Cilleivel tehát nem sikerült a Bécsben való kivégeztetésének a terve.
Hunyadinak tőrt vető és a neki vermet ásó verembe maga Cillei esett bele.
1455-ik év augusztusban a jó Hunyadi János kibékült a vermet áskálódó Cilleivel. Hunyadi Mátyás és Cillei Erzsike házasságának a tervét is felkarolták. (50)
Itt az 50-es számú forrás megjelölésnél a Cillei krónikára szól a hivatkozás miszerint ''a házasság konsumálása előtt Erzsébet elhunyt, aki a férje családjához Hunyad várába költözött.''
Ja a ''Cillei krónika''.....
(Azt viszont hitelesen tudjuk, hogy a Cillei Erzsébet ''férjének'' a családja TEMESVÁRON a Hunyadi kastélyban élt és lakott, hiszen Horogszegi Szilágyi Erzsébet ott fogadta V.László királyt az 1456-os Nándorfehérváron novemberben történtek után.
Tehát, az itt szóban forgó ''Hunyad vára'' a TEMESVÁRI Hunyadi vár volt.
1443-ban amikor még Hollósvári fészkében lakik a Hunyadi család, hatalmas földrengés rombol az országban. Hunyadi János az után építtette újjá a megrongált temesvári várat, amelyiket melyik király is épített? És melyik királyunknak is volt Temesvár a székhelye?
1446-ban költözik a Hollós-Corvinus-Hunyadi család Hollósvárról Temesvárra, amikor Mátyás fiuk 6 éves volt. Tehát helyes Heltai történelmi ténye, hogy Mátyás király hat éves korában Hollósváron kezdett iskolába járni. De hamarosan Temesváron folytatta. Tekintettel, hogy Hollós-Corvinus Mátyás 1440-es év elején született, egyesek szerint februárban míg ismét mások tudása szerint márciusban, amiből csak annyi a lényeges, hogy ***Mátyás király 1440-es év elején született. Ez páratlanul fontos tényező***. Ja, hogy egyesek szerint Mátyás király 1443-ban is született? Annál jobb ez a téves dátum, mert a bizonyítás lényegén ez mitsem változtat majd. Temesváron 1446-ban a Váradi püspök által a legjobb tanítót fogadta meg Mátyás számára az édesapja. Legjobb tanítót pedig csak olyan apa fogad a gyermekeinek, a középkorban mindenképpen, aki maga is megkapta és értékelni tudta, ki és miért a legjobb tanító.
Az már csak természetes, hogy a magyar kormányzónak és Nándorfehérvárnál főkapitánynak, Hollós-Hunyadi László fia neveltetéséről szinte minden elérhető adatot eltávolítottak valakik.
Talán abban reménykednek valakik, hogy az sem érdekel majd minket, hogy 1440 és 1446 között hol is élt az idősebb fiú Hunyadi László és vajon ki is nevelte őt?
Netán ő is Hollósváron élt és az édesanyja nevelte? Erdélyben ám, mert Erdély határát is sokan sokfelé határolták. Olyannyira, hogy még Rigó-mezőt is oda rajzolták.(Sambuci térkép)
De akkor meg valami förtelmes hamisítást is el kellene fogadniuk valakiknek...

Azt most nem boncolgatjuk, hányféle magyarázata van annak a találgatásnak, hogy Cillei Erzsébet halálos betegségének és halálának idején Capistrán szerzetes vajon Budán vagy Hunyad várán tartózkodott-e, vagy éppen Lippa és Csanád környékén, ami ugye nagyon is megfelel a Hunyadiak Hunyad-várának helyével Temesváron... itt egy Hermann, meg Pesty

Frigyes adataira is hivatkozik Fraknói Vilmos: HUNYADI MÁTYÁS, 1440-1490 című könyvében.)

1456 július – augusztus Hunyadi János nándorfehérvári győzelme és halála

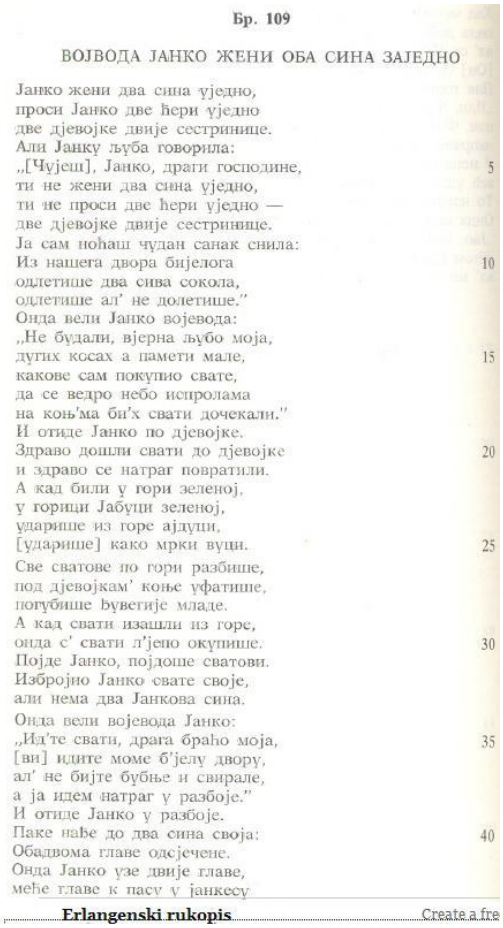
1456 október közepe, országgyűlés Futakon, A magyar rendek gyéren gyülekeztek, nagyobb számban érkeztek cseh, osztrák és német urak. A kilencven éves Gyurágy Bránkovity is ott volt. Hír Futakról, Cillei Ulrik a királlyal kineveztette magát országos főkapitánynak, így a királyi várak és jövedelmek őt illették tehát, azokat az apja örökébe lépő Hunyadi Lászlónak ki kellett szolgáltatni Ulrik gróf számára. – Bezzeg a Cillei gróf július előtt még Pozsonyban mulatott, nemigen akaródzott Nándorfehérvár védelméért harcolni. Csak augusztus 26-án indult el találkozni a király 4000 kereszteséve, hogy csak október közepére érjenek Futakra. Futak – Újvidék – Novi Sad környéke.

Szilágyi Mihály Nándorfehérvár parancsnoka elfogta Cillei Ulriknak apósához Bránkovity Gyurágyhoz intézett levelét, amelyben nemsokára két golyót, a Hunyadi fiúk fejét küldi el neki. Antonio Bonfini, Mátyás király történetírója is így tudta ezt az esetet.

Vagy miként azt ez a különös alábbi 109-es számú példa bizonyítja:

''Jankó vajda mindkét fiát egyszerre házasítja'' 109.szám

Most csak két mondatban, ebben a költeményben arról van szó, hogy Jankó vajda mindkét fiát egyszerre akarta két leánytestvérrel egyszerre házasítani, ami ellen a felesége figyelmeztette ugyanis az éjjel furcsa álmot látott, fehér várkastélyukból két szürke sólymot látott elrepülni,
- ''elrepültek de vissza nem repültek'' - . ''Jankó és fiai mégis elmentek, és amikor a Jabuka- Almás körüli zöld bércek közt jártak, a hajdukok csaptak le rájuk. Jankó vajda a fiait hiába kutatta, mindkettőnek fejét levágva találta. Jankó vajda hazaérve felesége kérdésére, tarsolyából két fiának levágott fejét tette eléje.
Itt van kedves e két aranyalmát teszem eléd, mind a kettőt a kastélyunkban te neveléd.
Almás bérceiben mind a kettőt leszedték.'' (fordította Sz-V I.)

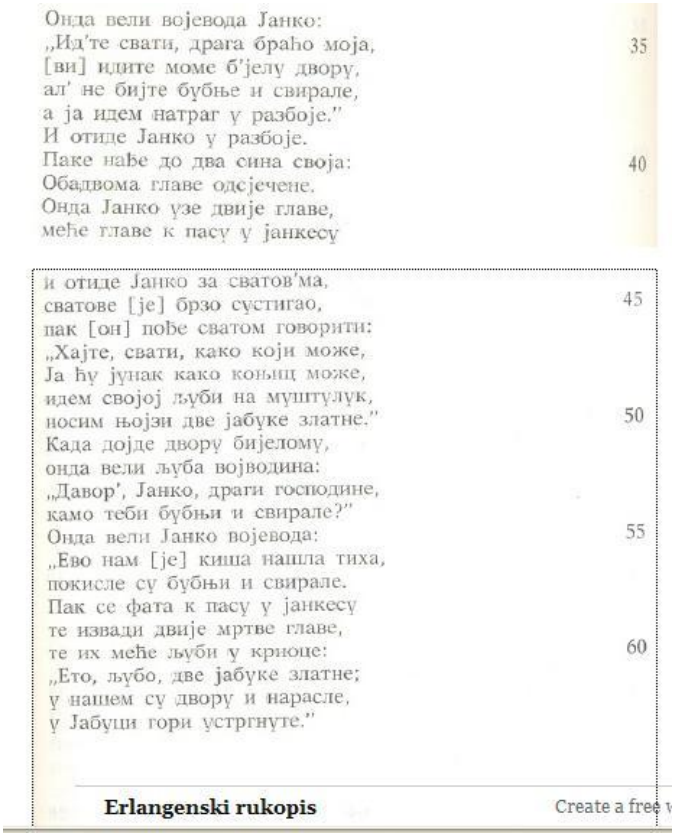
Бр. 109

ВОЈВОДА ЈАНКО ЖЕНИ ОБА СИНА ЗАЈЕДНО

Јанко жени два сина уједно,
проси Јанко две ћери уједно
две дјевојке двије сестринице.
Али Јанку љуба говорила:
„[Чујеш], Јанко, драги господине,
ти не жени два сина уједно,
ти не проси две ћери уједно —
две дјевојке двије сестринице.
Ја сам ноћаш чудан санак снила:
Из нашега двора бијелога
одлетише два сива сокола,
одлетише ал' не долетише."
Онда вели Јанко војевода:
„Не будали, вјерна љубо моја,
дугих косах а памети мале,
какове сам покупио свате,
да се ведро небо испролама
на коњ'ма би'х свати дочекали."
И отиде Јанко по дјевојке.
Здраво дошли свати до дјевојке
и здраво се натраг повратили.
А кад били у гори зеленој,
у горици Јабуци зеленој,
ударише из горе ајдуци,
[ударише] како мрки вуци.
Све сватове по гори разбише,
под дјевојкам' коње ухватише,
погубише бувегије младе.
А кад свати изашли из горе,
онда с' свати л'јепо окупише.
Пође Јанко, пођоше сватови.
Изброји Јанко свате своје,
али нема два Јанкова сина.
Онда вели војевода Јанко:
„Ид'те свати, драга браћо моја,
[ви] идите моме б'јелу двору,
ал' не бијте бубње и свирале,
а ја идем натраг у разбоје."
И отиде Јанко у разбоје.
Паке нађе до два сина своја:
Обадвома главе одсјечене.
Онда Јанко узе двије главе,
меће главе к пасу у јанкесу

Erlangenski rukopis

Create a fre

Онда вели војевода Јанко:
„Иди'те свати, драга браћо моја,
[ви] идите моме б'јелу двору,
ал' не бијте бубње и свирале,
а ја идем натраг у разбоје."
И отиде Јанко у разбоје.
Паке нађе до два сина своја:
Обадвома главе одсјечене.
Онда Јанко узе двије главе,
меће главе к пасу у јанкесу

и отиде Јанко за сватов'ма,
сватове [је] брзо сустигао,
пак [он] поче сватом говорити:
„Хајте, свати, како који може,
Ја ћу јунак како коњиц може,
идем својој љуби на муштулук,
носим њојзи две јабуке златне."
Када дојде двору бијелому,
онда вели љуба војводина:
„Давор', Јанко, драги господине,
камо теби бубњи и свирале?"
Онда вели Јанко војевода:
„Ево нам [је] киша нашла тиха,
покисле су бубњи и свирале.
Пак се фата к пасу у јанкесу
те извади двије мртве главе,
те их меће љуби у крнуце:
„Ето, љубо, две јабуке златне;
у нашем су двору и нарасле,
у Јабуци гори устргнуте."

Erlangenski rukopis

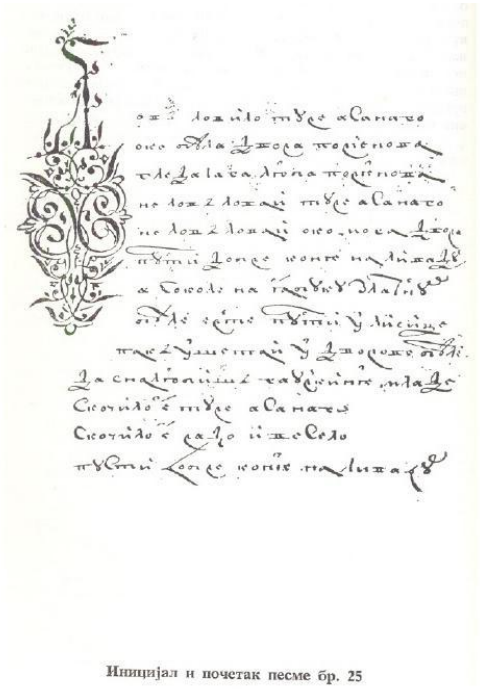
Create a free

Alapos értelmezés állapíthatja meg, a fenti sorokat nem a szerb nép szája írhatta.
1695 után mindkét Hunyadi fiút el kellett távolítani ősi birtokaik területéről.

Erlangenski rukopis – Erlangeni kézirat a címe ennek az egyedülálló 217 versből álló különleges gyüjteménynek. A szerbhorvát nyelvi hagyomány legrégibb gyüjteményének tartják számon. Németországban, Erlangenben az Egyetem könyvtárának egy üres fiókjában a germanista Steinmayer talált rá 1913-ban. A Bajor tudományos akadémián a szlovén filológia professzora Erih Berneker 1914-ben ismertette a tartalmát. Bernekernek nem volt ideje foglalkozni az anyaggal ezért átadta azt a fiatal és tehetséges diákjának Gerhard Gezeman-nak. Habilitációs dolgozatában Gezeman a Müncheni Filozófiai Egyetemen 1920-ban majd 1921-ben mint szlávista docens, onnan pedig a Belgrádi Egyetemnek adta át a saját átdolgozott magiszteri munkáját erről az egyedülálló kéziratról. Legalább 27 oldalnyi magyarázatot is olvasunk a 217 vers előtt, mintegy magyarázatokat a keletkezésükről és a témákról. A névtelen versszerzők, névtelen összegyüjtője és még névtelenebb írójának a nevét sohasem tudjuk meg. Eddig azt állapították meg, hogy a gyüjteményeket 1713 és 1733 közötti időben írta össze valaki. Találgatások sora vitatja, hogy más valaki írta le az eredeti szöveget, megint más valaki mondta tollba a lejegyzőnek, aki persze megint egy másik azaz harmadik személy lehetett. Mindenképpen egy kiválóan magas osztrák-német katonai személy számára készült a németes-osztrákos barok kaligrafákkal díszített kézirat. Savoyai Eugene herceg neve a találgatás, aki váratlanul és hirtelen halállal halt meg 1736-ban. Hogy a különleges díszes kézirat mégsem vesszen el, valaki névtelenül az Erlangeni Egyetem könytárának adhatta át, ahonnan egy üres fiókból 200 év múlva 1913-ban került elő. A könyv először 1925-ben Sremski Karlovcin lett kiadva szerbhorvát nyelven. A versekről, Gezeman előszavát és kommentárjait eddig többen kijavították, helyesbítették. Jelen népszerű változatát, ciril betűkkel 1987-ben Nikšić - Niksityben nyomtatták.

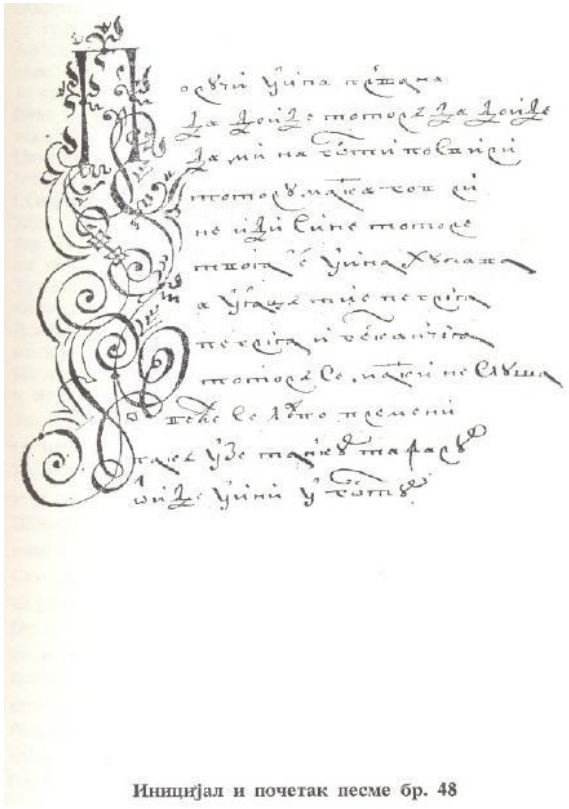
Ennek a könyvnek anyagára az Újvidéki Egyetem tanára Dávid András 1971-ben megjelent munkájában hívja fel a figyelmet, ugyanis: OZORAI PIPO, A DÉLSZLÁV VITÉZI ÉNEKHAGYOMÁNY NEGATIV MAGYAR HŐSE c. összeírásában számos forrásként éppen a fenti **Gerhard Gezeman** véleményeit használta. A dátumokról látható, hogy Dávid az első 1925-ös kiadást ismerte és csak arra az anyagra hívatkozott. Említésre fontos még Dávid szláv epikai hagyomány magyarázatainál a Vuk Karadžić – Karadzsity források ismerete.

Az eredeti kézirat néhány sorát is közzétette a niksityi kiadó: például a 25-ik vers kezdetét.

Иницијал и почетак песме бр. 25

A versek eredetileg cím nélkül csak számozva voltak.

Иницијал и почетак песме бр. 48

A Szerb kiadásban a könyebb értelmezéshez, a kiadó címeket is adott a versszámokhoz.
ЕРЛАНГЕНСКИ РУКОПИС, 1987. Никшић, - Erlangeni kézirat, 1987, Niksity

Nem a jelen adatgyüjtemény Hunyadiak időszakát tárgyaló témánkhoz tartozik, de tekintettel a ritka kézirat minket magyarokat érintő történelmünkről szóló verseiből, álljon itt még egy példa:

početak erlangenski rukopis

« 82.) Ljuto tuže po Ljevnu djevojke 80.) Arambaša Vuč

81.) Rako kapetan i Mađari kuruci

Posted maj 17, 2011 by ===== in Uncategorized. Ostavite komentar

Бр. 81

РАКО КАПЕТАН И МАЂАРИ КУРУЦИ

Ни зорице, ни бијела данка,
а покличе Мађар од Сентоша,
пак дозивље бијелу Чонграду,
на имену Рака капетана:
„Господине, Рако капетане,
купи, Рако, пешца и коњика!
Да си брже на пољу Булинску,
курупи нам марву отјераше,
Пред курупи Ленчеш капетане."
А кад чуо капетане Рако,
цикну Рако [као] змија љута,
Удри на се чизме и чакшире,
удри на се риса и челенку,
паше палош по танкој кошуљи,
дугу шишу низа плећи баци,
пак узјаши ждрала коња свога,
од наглости коња не оседла,
већ на гола коња узјахао,
пак подвикну по граду Чонграду:
„[А] на ноге, Чонграци јунаци!
[А] на ноге и на добре коње!
Курупи нам марву отјераше."
Намах скочи шездесет катанах,
и на ноге и на добре коње.
Пак одоше на поље Булинско.
И брзо их Рако сустигао,
среди поља б'јела Булинскога,
код малога села Ковачаса.
Угледа и' Ленчеш капетане,
пак говори Ленчеш капетане:
„Чујете ли, курупи Мађари,
какав напред јунак измакао!
На јунаку сребрна челенка,
сребрна је паке позлаћена.
Оно ј' главом Рако капетане.
Ено нама добра нерешика!
Добрих коњах, пушаках везених.
Ал' бога вам, курупи Мађари,
кад се очи [с] очима састану,
ви немојте огња обарати,
док не пукне моја танка пушка,
док не згодим Раку капетана."
Али слуша капетане Рако,

Оно ј' главом Рако капетане.
Ено нама добра нерешика!
Добрих коњах, пушаках везених.
Ал' бога вам, курупи Мађари,
кад се очи [с] очима састану,
ви немојте огња обарати,
док не пукне моја танка пушка,
док не згодим Раку капетана."
Али слуша капетане Рако,

Слуша Рако што Мађар говори.
Подочека све своје катане,
паке Рако катанама вели:
„Е катане, драга браћо моја,
чујете ли што Мађар говори?
Причувајте и срце и главу!
Далеко је Тиси у ритове.
Још је даље до Буле бијеле.
Бојати се курушке бусије,
јер ако [нас] Мађар попритера,
ниједан главе изнијети неће.
Али браћо, шездесет катанах,
кад се очи с очима састану,
ви немојте огња обарати
док не пукне савска пушка моја,
коју [но] сам од Саве донио.
Док не згодим Ленчеш капетана."
Кад се очи с очима састаше,
гледа Раку Ивo Онудлија.
„Удри, Рако, ја ћу напоредо,
Док промесим курупа Мађара
мојим шишем и десницом руком."
Намах пуче четрест дочирошах,
намах паде дванаест калвинах,
а остали плећи подадоше,
а на плећи док их нападоше,
намах триест живих уфатише,
а педесет глава одсјекоше,
пак одоше бијелу Чонграду.
Накитише бијела Чонграда:
Све изнутра робљем и оружјем
а [са] споља мртвијем главама.
На Чонграду топови пуцају
на весеље Чонградских јунака,
на весеље младијех катана,
а у здравље Рака капетана.

ског рата 1716—1718. године. Једна турска чета преброди Саву и пребе у „савске лугове". Нека јуначка девојка, која је једној српској чети „калауз" уместо погинулог харамбаше, дознаде то и иде са својом четом у савске лугове. Доста опширно се говори од куда је чета састављена. Чете се сукобише код воде Нетеке, „међу Старчем и међу Бетеком". Ухваћеног турског харамбашу воде у Градишку — све појединости које дознајемо из те песме. Слични подаци се сретају и у песми **Рако капетан и Маћари курупи** (бр. 81). И овде се налази неколико важних историјских података. Маћари из Сентоша, који нису пристали уз Ракоција, позову у помоћ српскохрватске граничаре против курупа, присталица нередовних трупа Ракоцијевих, јер су ови, на познати начин њихова ратовања, били отели својим непријатељима стоку на Булинском пољу и отерали је. Геземан је пронашао један аустријски извештај из 1710. године чији се опис увелико слаже са излагањем у песми.

Али, главни податак из историје рукописа пружиле су његове корице, које су пажљиво растурене и свестрано испитане. Из њих се видело да је рукопис био укоричен у

7

макулатурне листове неког немачко-аустријског календара из 1733. године. Зато је вероватно да је рукопис повезан ускоро иза те године. Прегледајући све врло пажљиво што се могло наћи у листовима календара, о садржини догађаја најновијих песама, и чињеница, испоставило се да догађаји после великог турско-аустријског рата 1716—1718. године нису нашли одјека у Ерлангенској збирци. Зато Геземан у својој темељитој и свестрано обухватној студији о тој збирци износи врло привлачну хипотезу „да је Ерлангенска збирка сакупљена и написана после 1716, а пре 1733. године, када је најраније могла бити повезана".

''Rákó kapitány és a Magyar kurucok''

Erlangenski rukopis – Erlangeni kézirat, 81-ik verse valamint az előszóból a 7-ik és 8-ik old.:

A 81-es számú költemény, állítólag a Tisza-Maros határőrkerület rácz katonaságának a népköltészete. Az előszó szerint, arról van szó, hogy ''itt is néhány fontos történelmi adatot lehet találni.''

Sem éjjele, sem világos nappala
És feljajdul Szentes Magyarja
Felhívással fordul a fehér Csongrádra
Ott is a nevére Rákó kapitányra:
''Rákó kapitány uram
Szedd a gyalogost és lovast!
Mielőbb érj ide a Bulin mezejére,
Jószágaink a kuruc elterelte.
Kurucoknak Lencses a kapitánya.''
Ezt meghallván a kapitány Rákó
Csörren szisszen mint a mérges kígyó,
Nadrág s csizmát magára hányta,
.....
''Üssed Rákó, én is majd sorjában
Mind levágom a kuruc Magyarját''
.....
Harmincat tüstént élve elfogtak
Meg ötven fejet is levágtak,
Úgy vonultak a fehér Csongrádra,
Dísznek hozták a fehér Csongrádra:
Fegyver s árú belsejének dísze,
Halott fejek a város külsőjének éke.
Csongrádon az ágyúk dörögnek,
A csongrádi hősöknek örvendnek
A fiatal 'katanok' mulatnak
Egészségére a Rákó kapitánynak.

(ford. Sz-V I.)

.....

''A Magyarok Szentesről, akik nem álltak Rákóczi mellé, behívták a szerbhorvát határőröket a kurucok ellen, akik Rákóczi ''neredovnih trupa'' irreguláris csapatához tartoztak, mivel azok, az ismert sajátos harcaik szerint, a saját ellenségeiktől Bulin mezején elrabolták az állataikat és elhajtották azokat. **<u>Gezeman</u> egy 1710-ben kelt Osztrák jelentést talált amelyik ugyanazt állítja mint amiről a költemény szól.**

<u>Gezeman</u> ezen sokoldalú és alapos tanulmányában erről a gyüjteményről igen vonzó ''hipotezu'' - hipotézist vont le, mármint azt, hogy ''az Erlangeni gyüjtemény 1716 után és 1733 előtti években lett összegyüjtve és leírva, mármint akkor lehetett bekötve. Mert a gyüjtemény egy 1733-as évi Osztrák-Német Kalendárium lapjaira lett írva ''

.....

Ha I.Lipót (1640-1705) uralma alatt császári tábornoknak kinevezett gróf Schlick neve aki arra törekedett, hogy a török határ védelmére rendelt rácz katonaságot pénzzel és újabb engedmények ígéretével a kurucok ellen fordítsa, vagy az utánna következő báró Globitz ezredes aki őrállomásokat épített ki Szeged-Arad és Szeged-Csongrád-Szolnok között, pontosan működő kémhálózatot szervezett, elárasztotta a Tisza és Körösök gázlóit és réveit, összeszedte a tutajokat, hajókat, csónakokat, túszokat szedett a falvakból, Csongrádot mint fontos Tiszai átkelőhelyet és a Schlick birtokok központját 200 főnyi lovassággal őriztette..... a kuruc felkelés terjedését igyekeztek megakadályozni amikor a Magyar Országgyűlés II.Rákóczi Ferencet Magyarország Fejedelmévé választotta, ugye ha mindezeket nem tudnánk, talán mi is elhinnénk micsoda géniálisat tett a Gezeman egy ismeretlen kéziratával.

II.Rákóczi Ferenc szabadságharcának bukása után a Hunyadiak birtokainak sorsával majd a továbbiakban részletesen foglalkozunk. Tekintettel, hogy Gezeman nevével és az Erlangeni kézirattal még foglalkozunk, helyes volt a 81-ik vers tartalmát is megismerni.

Tehát, 1456 október és Futak után: Cillei levelét is elfogták,

1456 november 8. Ezért nem csodálkozunk, hogy V.László (1440 – 1457) és Cillei Ulrik 4000-es keresztes seregüket nem engedték be a nándorfehérvári várba, ahol Hunyadi László és Szilágyi Mihály fogadta őket, azzal a magyarázattal, hogy az ország törvényei szerint idegen hadaknak a határszéli várakba való bemenet meg van tiltva. Másnap megmutatta Hunyadi László a Cilleinek azt a bizonyos levelet. Cillei árulóknak nevezte a Hunyadiakat.

1456 november 9. – szó szerint, Bánlaky József: A magyar nemzet hadtörténelme
Események a Hunyadi János és V.László halála közötti időben című részből
Vérfagyasztóan szomorú dolgok azok, amelyek a letárgyalt rövid időközben gyors egymásutánban követték egymást. Ezek az események tanulságos, intő és elrettentő például szolgálhatnak arra nézve, hogy mi mindenre nem képes egy rosszúl nevelt és állandóan rossz tanácsadók befolyása alatt álló fiatal, gyenge, tapasztalatlan gyermek-, illetve ifjú király. Abból a magból, amelyet eleinte Frigyes császár, majd később az álnok Cillei az ártatlan gyermek szívébe beleplántáltak, más, mint minden nemesebb érzést lábbal tipró, embertelen és istentelen cselekedetek nem kelhettek ki. És mi még szerencséről beszélhetünk, hogy a mi történelmünkben az ily vérlázító esetek a többi nemzetek középkori történelméhez képest csak igen ritkán fordultak elő és hogy V.László teljesen elhibázott, férges uralma nem tartott túlsoká. De még nagyobb szerencse, hogy a magyar nemzet becsületesen gondolkozó túlnyomó többsége nyomban azzal köszörülte ki a Hunyadi-házon elkövetett sérelmet és a nemzet becsületén ejtett csorbát, hogy ***felejthetetlen nagy hősének, Hunyadi Jánosnak még életbenmaradt egyetlen fiát közfelkiálltással királlyá választotta. És az isteni gondviselés bőségesen meg is jutalmazta a nemzet igazságérzetének ezt a spontán, nagylelkű és engesztelő megnyilatkozását-.***

Több mint 500 éves történelmünkírásokban a mai napig szinte úton-útfélen találkozunk Hunyadi Jánost elmarasztaló vádaskodásokkal, mert hogy a Hunyadi akadályozta meg és őmiatta nem lehetett a bosnyák trón örököse a Cillei Ulrik, és innen eredt annak nagy gyűlölete a Hunyadiak felé. Nos, akinek a lelkében gyűlölet lakozik az naponta ezer kifogást tud találni, hogy gyűlöljön. És csak gyűlölködjön.

Szomszédainknak vajon milyen középkori történelme van arról a Cilleiről aki miatt fejét vették 1457 március 16-án Budán Hunyadi Lászlónak, akinek édesapja Európa egyedülálló védelmezője volt fél évszázadon keresztül, amit Mátyás fia másik fél évszázadon át folytatott.
Mi most Bosnyák-Ország középkori történelmével ismerkedünk:
Tétlenül ölbe tett kézzel arra vártak-e Bosnyák országban, hogy jöjjön a Cillei rajtuk uralkodni?

Safvet-beg Bašagić-Báságity (1870 Nevesinje – 1934 Szarajevo)

Mirza Safvet név alatt is írt. Bosznia-Hercegovinai költő, orijentalista, történész. Safvet iszlám kéziratok és a régi könyveknek gyüjteménye ma az UNESKO védelme alatt Bratislava Egyetemének könyvtárában található. Ebből a gyüjteményéből néhány mára a világhálón online is elérhető. A Szarajevói Gimnázium után, Bécsben tanult, orijentalista előadó a Zágrábi Egyetemen. Tudományos munkákat írt, adatokat gyűjt Bosznia történelmének a megírásához. Tudományos folyóiratok kiadásával is foglalkozott. Német költők műveit is fordította. 1910-től politikus, a Boszánszki szábor képviselője, Ali-beg Firdusa halála után a Sabor elnöke. 1919 után a Szarajevói Múzeum igazgatója.
Terjedelmes munkásságából, a maga korában egyedülálló történelmi adatgyüjteménye és tanulmánya: ***Kratka uputa u prošlost Bosne i Hercegovine (1463-1850)*** **Sarajevo 1900,**
Reprint kiadás, Zagreb, 1989. – Két oldalon összeírva találjuk a felhasznált forrásokat.
Rövid bevezetés Bosznia és Hercegovina múltjába (1463-1850), ebből a munkából csak a mi témánkat érintő oldalakról: ’’Régóta érezhető szükség volt úgy a külföld mint a haza számára Boszna-Hercegovina legalább rövid történetének a megírása a bosnyák királyság 1463-as (867.) bukásától és Hercegovina 1482-es (886) török uralom alá kerüléséig. Ha majd úgy a keleti mint a nyugati hiteles források anyaga fel lesz dolgozva, akkor kézenfekvő lesz egy a szakma emberének, hogy összeállítsa a büszke Bosznia és hős Hercegovina teljes történetét.
1434-ben Ishak bég Magyarország dél-keleti területére tört, lerohanta és kifosztotta egészen Temesvárig és gazdag zsákmánnyal tért vissza Boszniába. A zsákmányban elég sok szép rabnő és janicsár is volt. Az ellenfelétől elfoglalta **Vrhbosznát (erről Ashboth állítja, hogy már 1415 óta elfoglalták és ott székeltek a Törökök).** Srebrenica és Zvornik városokat is a bosnyák bég alá csatolták.
1439-ben (843) Ishak béget elért érdemeiért Skoplje (Uščup) városába helyezték át.
Az idős II.Murat szultán lemondott trónjáról a fiának II.Mehmednek az érdekébe.
Vladislav Magyar-Cseh király úgy gondolta, hogy itt van a jó alkalom a fiatal és tapasztalatlan szultánra törni és az Oszmánokat kiűzni Európából és szétverni az országukat. Jött a mégegy keresztes hadsereg minden keresztes uralkodó és uralkodócska részvételével. Az idős Murat is sereget gyűjtött és serege élén indult a keresztesekre. Az ütközet Várnánál 1444-ben a király és a hadsereg többségének halálával végződött.
Ezután Murat szultán Rigó-Mezőn 1448-ban Hunyadit is legyőzte aki azért jött, hogy megbosszulja a szerencsétlen királyt. Ezzel az ütközettel a környező országok felett világosan a felszínre ütött a török fegyver túlereje.

1451-ben meghalt Murat szultán, a trónra újra a hős II.Mehmed ült akit később Fatih (osvojitelj)-nek – hódítónak - neveztek el. Mi foglalkoztatta a bosnyák helytartót abban az időben? Semmi más, mint hogy éber szemmel kísérte a bogumilek és a királyi udvar közötti vallásháborút. **Stjepan Toma Ostojić-Osztojity király** megígérte a pápának és Hunyadi Jánosnak, hogy ''izkorjeniti-patarenstvo'' kigyökérteleníti a patarénséget Boszniából, és teljes vallási fellángolással ellenük indult. Hogy milyen szomorú lett a helyzet Boszniában, elég idézni a történelmi tényt, hogy ezeknek több mind a fele, elhagyták házaikat és tűzhelyeiket és szétszóktek minden irányba. Ezt a rák-fekélyt leginkább **a pápa hvári püspöke Toma** okozta a kapzsi Ferenceseivel. A bogumilekkel Bosznia a legizmosabb rétegének alapját vesztette el. A 40.000-es számot is elérő lélek vándorolt át Hercegovinába. Nem is tudni azoknak létszámát akik a török hatalma alá szöktek. Azon kevesek, akik közép Boszniában maradtak megközelíthetetlen erdőkbe húzódtak és elkeseredetten harcoltak a királyi sereg ellen. Nusuh bég éber szemmel figyelte a romboló polgárháborút és készítette a jelentést Edrenbe (egykori Trákia területén közel a görög bolgár határhoz régen Adrianople, 1453-ig az Oszmánok harmadik fővárosa- Edirna). Miért nem törtek be ezekben a gyászos időkben a törökök Boszniába? Először mert keleten sok dolguk volt, másodszor arra vártak, hogy a királyi és patarén erők egymásközött teljesen felőrlődjenek. Pedig a patarének Mahmud pasán keresztül is Nusuh bég segítségét kérték az igérettel, hogy két kézzel várnak rá, azonban diplomatikus kibeszélésen, kecsegtető igéret és száraz tanácson kívül a Törökök semmit sem adtak nekik mivel tudták, hogy a király minden külső segítséggel sem tudja elűzni a pataréneket. Ha a katolikusok csak kevés eredményt is elértek volna, a helyzet azonnal változott volna, mármint a Törökök behatoltak volna Boszniába, és ha nem is tudták volna elfoglalni, a katolikus propaganda és a királyi udvar terveinek alapját felborították volna.

Akkor-valahol belátta Toma király, hogy eltévesztette a célt és nagy hibát követett el a saját próbálkozásaival, és felhagyott a patarének üldözésével. Nagyon igyekezett, hogy visszahozza a kitelepülteket és az országban helyreállítsa a rendet és a békét, azonban a bogumil háztartások zöme nem bízott a királyban. Az édes álmok, hogy az előző áldott állapotot vissza lehet állítani, sehol sem valósultak meg. A polgárháború valójában elült, de tovább lángolt a vallási gyűlölet és hiállhatatlanság a patarén és katolikus egyének között.

Amikor 1451 - 1453 között fellobbant a harc – ''megju herceg-Stjepanom'' – Sztjépán-herceg és a Dubrovnikiak között, Toma király haragos volt a hercegre amiért a bogumileket a saját védelme alá vette és elhagyta az ő anyósát Jelenát – ''

(a 11-ik oldalon lehet ezt olvasni, Kedves olvasó fél napi fárasztó keresgélés kellett kibogozni kit is értelmezett itt a szerző. Toma király a katolikus hitre áttért Stjepan Tomaš Ostojić Kotromanić (uralkodott 1443 novembertől 1461.7.10-ig a haláláig) - Kotromanity Osztojity Stjepan Tomás bosnyák király volt, aki 1446 május 26-án feleségül vette a bogumil herceg-Stjepan Vukcsity Koszacsa – Stjepan Vukčić Kosača és feleségének Jelena Balšić-nek három gyermeke közül az akkor 22 éves Katarina nevű leányát.

A házassághoz Katarinának le kellett mondania bogumil vallásáról és felvenni a katolikus hitet.

1452-ben Florentin kereskedők látogattak Kosača-herceg udvarába aminek skandál lett a vége. A herceg beleszeretett egy vendég Fiorentina leányzóba akit szeretőnek magánál tartott. A felesége Jelena akkor mérgében a fiával Ragusára költözött. Kosača, a felesége azonnali visszatértét követelte, amibe ő csak úgy egyezett bele, ha a florentini szerető előbb elhagyja az udvarukat. Visszajövetele után hamarosan 1453-ban elhunyt Jelena. Tehát ez a Jelena volt az anyós – punicá - aki miatt a vejük megharagudott az apósára.)

Tehát: '' elhagyta az anyósát Jelenát és a szép Florentinkával szeretkezett, ezért a Dubrovnik köztársaságnak segítséget ígért Toma király, arra gondolva ez jó alkalom a bosszúra és hasznot is húzhat a harcból. Ezért meghívta az összes bosnyák főembereket, hogy

csatlakozzanak az ő seregéhez és a herceg ellen. Nagy csalatkozására azonban sokan közülük, mint Petar Vojsalić is, az alsó részek vajdája, vagy Vladislav Klešić, a nyugati területek vajdája valamint Duvna és Glamoča ura is kijelentették, hogy a saját társuk és barátjuk ellen nem harcolnak. .....

Amig Boszniában ezek a szerencsétlenségek zajlódtak II.Murát keleten volt elfoglalva a fiatal Murát pedig arról álmodott a barátjával Mahmud bég Jankovityal, hogy hogyan üt majd Cárigrádra - Konstantinápolyra és hogyan semmisiti meg a maradék Bizánci birodalmat.

Cárigrád – a Császárváros – Konstantinápoly elfoglalásával a legnagyobb vágya teljesült.

Első alkalommal kerül akkor a nagy vezérek székébe egy helybeli ember Mahmud pasa Hrvát, akiről egyesek úgy gondolják, hogy a horvát Janković nemesek családjából származott. A bogumilek ismert támogatója volt aki minden alkalommal támogatta az ő érdeküket Boszniában.

Nuszuh bég közben 15 éven át a ''status quo'' megtartásánal maradt, semilyen akciót nem szorgalmazott a király területein. Úgy tűnik a legfőbb feladata a megszerzett területek rendezése és a külső ellenségtől való megvédése volt. Az ő ideje alatt a közelmúltban megalapozott Sarajevó város, amelyet központul még az előde Ishak bég választott ki, lényegesen felemelkedett ami a lakosság számát illeti és felvirágzott a keleti műveltségnek a beáramlása alatt.

Nusuh bég Sarajevóban hunyt el, a helyére 1454-ben (858).1) a harcias Gazi Isa béget nevezték ki.

1) A kinevezése évét csak úgy tudják megállapítani, hogy akkor volt amikor Isa bég Szarajevóból jelentette a szultánnak, hogy a szerb despota Magyarországra szökött.

Hogy ebben az időben a törökök milyen szilárd alapokon álltak Boszniában elég csak azt említeni, hogy Isa bég 1456-ban részt vett a szultánnal a Szerbia elleni harcban.

Amikor a szultán visszatért Cárigrádba, egyedül folytatta a hódítást és sok várost egyenesen török fennhatóság alá tett. Ez időben Firuz bég a novopázári szandzsákban elfoglalta a többi várost egészen Hercegovináig, amelyek a szultán rendeletére boszniai igazgatás alá kerültek. Ebben a 1453-1457 közötti időben Toma király minden oldalról azt nézte mit tudna Bosznia érdekében tenni.

A horvát bán Pétár Talović-Tálovity halála valóságos vihart kavart királyságának nyugati határán.

A velencei főtolongó urak mellett még a herceg-Stjepan, a Frankopánoktól és a celjski grófoktól segítve elsőkként tűntek ki.

Toma király viszont a régi címe alapján ''Horvát és Dalmát király'', nem ült összekulcsolt kézzel, hanem beállt a körbe Stjepan fiával, akit a fiatal bán leánnyal Hedviggel összeházasítani akarta és akkor a Talovityek minden gazdaságát ő bitorolhatta volna.

Na, Stjepan-herceg, csakhogy ne jöhessen létre ez a házasság, hatalmas katonaságot állított és Horvátországot rettentő háborúval fenyegette meg.

Amikor pedig Toma király készülődött, hogy fegyverrel a kezében foglalja el a Talović-Talovityek földjét:

1456-ban Belgrádnál kirobbant a háború a Törökök és a Magyarok között, amelyben a Törökök húzták ki a rövidebb végét és el kellett menekülniök Szerbiából.

Ez akkor történt amikor Toma király fegyverrel készült elfoglalni a Talovićek birtokait.

A keresztény győzelemtől sasmadárrá lett – osokoljen- Toma király is minden erejével alaposan készülődött a szent háborúra. A bosnyák határra vitte seregét és elfoglalt néhány szerb várost de Isa bég betört az ő országába és visszavonulásra kényszerítette. A nagy nyomásra a király békét kötött a törökökkel és megigérte, hogy fizetni fogja a régi sarcot.

Erre Isa bég Ugarska-Magyarország déli területére hatolt be és széltében hosszában kirabolta.

1456-ban meghalt az idős Gjorgje Branković- Gyorgye Bránkovity, két évre rá a fia Lázár is akinek Jelena leánya a bosnyák Stjepan királyfival volt eljegyezve.

Most újra tolongás támadt az ő birodalmának a megszerzése körül.
Elsők között Toma király küzdött, elég sikeresen eltulajdonított néhány várost. A szegedi országgyűlésen Mátyás király Stjepan Tomát nevezte ki szerb despotának és az összes terület tulajdonosának amelyek Magyarországon a despota tulajdonában voltak.''
Mátyás királyt érintő oldalakat a 4-ik részben folytatjuk, Safvet-beg Bašagić könyvéből a jelen témához még néhány sor érdekel minket a 17-18 oldalakról:
1461-ben meghalt Toma király, a trónra a fia Stjepan Tomašević (1438-1463) Kotromanić került.
'' 1463 június 5-én a szultán elfoglalta Jajcét, kivégeztette Tomašević királyt. Ennek a híre hamarosan egész Boszniában szétterjedt. Minden bogumil főúr Jajce városába sietett, hogy meghajoljanak a szultán előtt. Rövid idő alatt hetven város és birtok került török uralom alá. Régi török szokás szerint a szultán felkínálta a főuraknak, hogy vegyék fel a muzulmán hitet ha a saját tulajdonaikbana a sajátjaik akarnak maradni és a jogaikat meg akarják tartani. Mivel a bogumilek több vallási pontban közelebb álltak az iszlámhoz**(1)** mint a katolikusokhoz, nem csoda, hogy azonnal áttértek. Az arisztokratikus iszlám főpontok, amelyek elvetnek mindenféle papságot, mindenképpen elfogadhatóbbak voltak a büszke bogumil főuraknak, mint a katolikusság, amelyik a templom és a papság részére sajátít ki minden hatalmat az egyes személy és az egész nép felett.
Az özvegy királynő, Tomašević király mostoha-anyja Katarina Rómába indult,
Jelena királyné Stjepan Tomasevity király özvegye a királypártiakkal Dalmáciába szökött ahonnan kiraboltan és megfosztva alig menekült el édesanyjához Magyarországra. A maradék katolikus nemesség a nagyszámú katolikusokkal szétszökött minden irányba**.(2)**

(1) Miként ismeretes: ezek elvetették: a keresztet, a keresztelkedést, a templomi pompát, minden ceremóniát, a hierarchiát, a házasság szentségét stb., és ezek viszont mind a katolikus templom fő-elvei.

(2) Ezeknek a boszniai szökevényeknek a leszármazottai vannak ma is a magyar és horvát mágnások között mint például: a Keglevići, Festetšći, Jelačići, Gorazdi és sokan mások.

* * *

Nagyon pici dióhéjban tekintettünk be helyi történész tanulmányába a Boszniában zajló hatalmi harcokba abban az időben amikor egyes rágalmak szerint Hunyadi János ''kiütötte'' a Cilleit a boszniai ''örökségéből''**. Safvet-beg tanulmányban egyetlen-egyszer volt a Cillei-Celjski név említve, de nem mintha mint trónörököst hiányolták volna.**

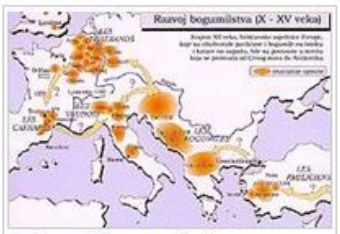
.....

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Bogumiloknak („istenesek") hívták a 7. században feltűnt gnosztikus eredetű vallási szekta tagjait, akik a Balkán déli részén és a Kárpátokon túli szláv népek (bolgárok, szerbek, ukránok és oroszok) között éltek a 10. századtól. Nyugat-Európában bolgár eredetűnek tartották őket és néha *Bulgari*-nak, francia nyelvterületeken pedig *Bougres*nek, Boszniában *pataréneusok*nak és *patarén*inek hívták, de *pauliciusok*nak, *pavlikén*iknek is nevezték őket. A történelem során csaknem minden felnőttkeresztséget hirdető vallási mozgalommal azonosították vagy szoros kapcsolatban lévőnek tartották őket.

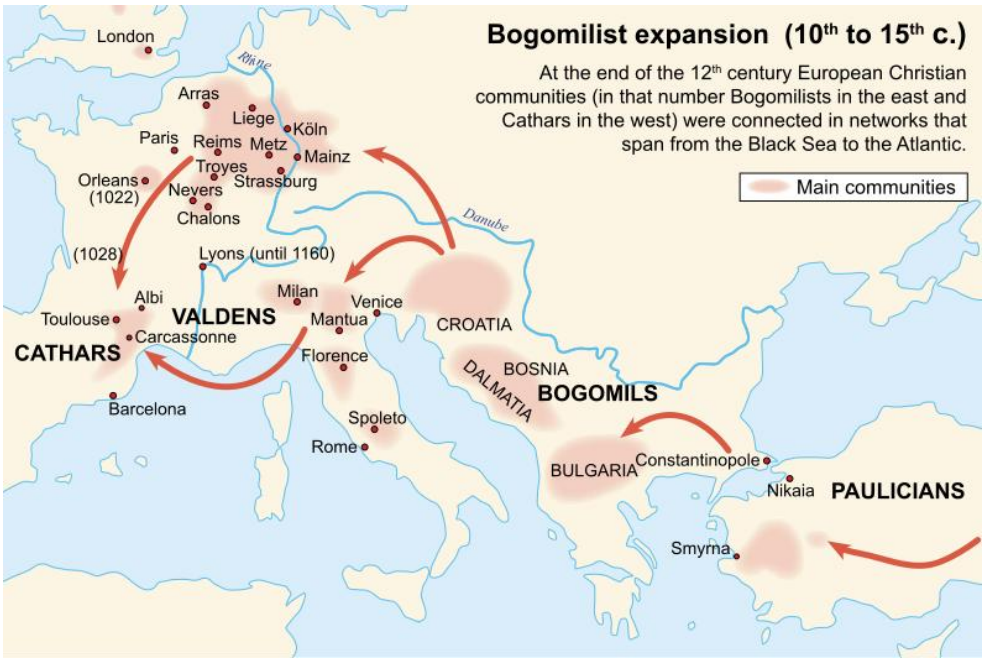
Tartalomjegyzék

- 1 Eredetük
- 2 Hitelveik
- 3 Írásaik
- 4 Világszemléletük
- 5 Befolyásuk
- 6 Későbbi sorsuk
- 7 Lásd még

A bogumilizmus terjedése Európában a 10-15. század között

A keresztény egyházak által a kezdetektől eretneknek nyilvánított vallási mozgalom: alutasították az Orthodox Egyház néhány tanát, elutasították a Jézus isteni születésének tanát, tagadták a Fiúnak az Atyával és a Szentlélekkel való egységét, elvetettek mindenféle Mária tiszteletet, az ''Isten Anya'' címmel együtt. A keresztet is bálványimádásnak tartották. Az egymásközötti hatalmi küzdelmekben bosnyák mágnások közül néhányan a törökök kardjától kértek segítséget – amelyik ha egyszer odajött, többé el sem ment. (ezeket lehet olvasni a <u>Bogumilek középkoráról,</u> egy percre sem feledjük, 1300 vége 1400 elejéről beszélünk, Martin Luther és tana még odébb van, a török veszedelem viszont az ország küszöbén.

Szent István király kereszténységével egyidőben terjedtek a Bogomilek.

Bogumil temető Boszniában – csak szemléltető, a világosabb értelmezéshez

Az elnevezés a legenda szerint, Bogumil bulgár falusi paptól eredhet. A középkorban a Szerb Ortodox vallás Boszniában Hum és Zahumlje területén - Hercegovina keleti területén kívül máshol nem volt elterjedve. A középkortól kialakult Bogumil hit, vagy akár a mai álláspontja, nem tartozik ezen adatgyüjtemény témájához.

.....

Magyarországon Szent István király még uralkodása alatt ünneppé avatta augusztus 15-ét, Nagyboldogasszony napját. (Szűz Máriának Boldogasszonyként való elnevezése egyedülálló, magyar nyelvi remeklés, amely az ősi magyar hitvilágból is táplálkozhatott.) Szent István erre a napra hívta össze Fehérvárra a királyi tanácsot és tartott törvénykezést. Élete végén a beteg király ezen a napon ajánlotta fel az országot Szűz Máriának, és ő maga 1038-ban e napon halt meg. A felajánlás a maga nemében páratlan a világon, a közjogban is érvényesült a magyar történelem folyamán a Regnum Marianum eszme, mely szerint Magyarország Mária országa.

Nagyboldogasszony napja Szent István óta katolikus ünnep Magyarországon. A katolikus egyházban a Mária-napok között a Nagyboldogasszonyé a legbensőségesebb és legmagasztosabb ünnep, amelyhez kapcsolódva a nép körében terjedő legendák és történetek tápláltak e naphoz fűződő szokásokat. Ilyen például a Mária-virrasztás, a virágokból összeállított Mária-koporsó készítése, vagy a virágszentelés. (A megszentelt illatos füveket és virágokat később a halott koporsójába tették, hogy Máriához hasonlóan ő is dicsőségre jusson; volt, ahol beépítették az épülő ház alapjába, másutt a csecsemő bölcsőjébe vagy az új pár ágyába helyezték.)

A népi kalendáriumban a "két asszony köze", azaz az augusztus 15-e és szeptember 8-a, Kisasszony napja közötti időszak varázserejűnek számít. Ekkor kellett szedni a gyógyfüveket, kiszellőztetni a téli holmikat, a ruhaféléket, hogy a moly bele ne essen. Ilyenkor ültették a tyúkokat, hogy jó tojók legyenek, gyűjtötték a mészben sokáig elálló "két asszony közi" tojást. A nap időjárása termésjósló: *"ha a nagyasszony fényllik, jó lesz a bortermés"*.

A Szűz Máriát tisztelő ünnepeink közül a legbensőbb és legmagasztosabb a Nagyboldogasszony ünnepe, amikor Mária megdicsőülését ünnepeljük, – meghajolva előtte, mert ő az az asszony, aki "áldott az asszonyok között", aki testben és lélekben felvétetett a mennyei dicsőségbe.

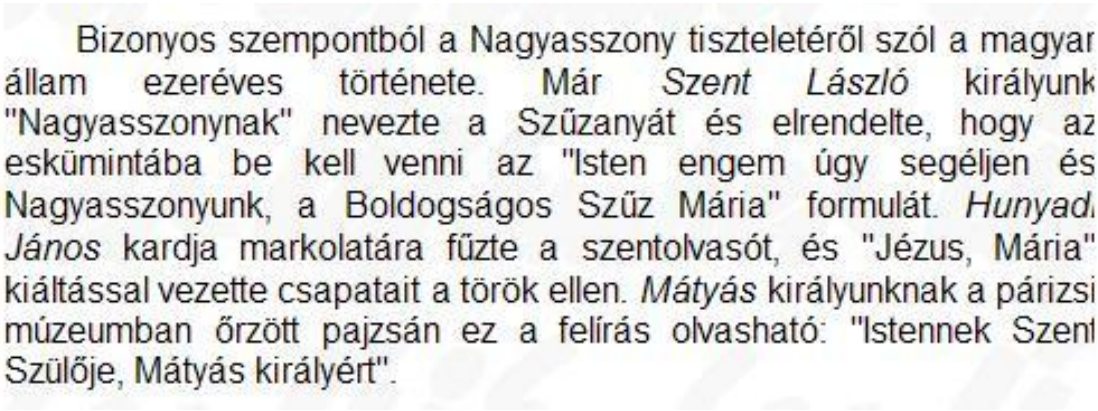
A Nagyboldogasszony elnevezés kizárólag a magyar nyelvben, magyar szóhasználatban létezik.

"Földünknek égbe szállt csodája
dicső kegyes Nagyasszonyunk,
neved szívünk ezerszer áldja,
ha vigadunk, ha zokogunk.
Te vagy akit nem ér a vád,
Te vagy kit minden ember áld;
Te vagy a jó, a szent, a szép,
örökre fényes példakép. "

Nagyboldogasszony napja az a nap, amikor első királyunk, István, aki a pápától kapott koronát, halálát érezvén, országát és népét Szűz Mária oltalmába ajánlotta.

Joggal állapította meg a nagy magyar püspök, Prohászka Ottokár, hogy *„valami sajátosan magyar kegyelet fűzte hitvalló őseinket a Szűzanyához. Harcban álló magyar csapatokban, este a tábortüzek mellett, hangosan imádkozták a harcokban edzett hős eleink imára kulcsolt kezekkel a rózsafűzért! Zászlóinkon ott tündökölt a Boldogasszony képe, és ha a harcokban el kellett volna esnünk, zászlaja lett volna szemfedőnk."*

Bizonyos szempontból a Nagyasszony tiszteletéről szól a magyar állam ezeréves története. Már *Szent László* királyunk "Nagyasszonynak" nevezte a Szűzanyát és elrendelte, hogy az eskümintába be kell venni az "Isten engem úgy segéljen és Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária" formulát. *Hunyadi János* kardja markolatára fűzte a szentolvasót, és "Jézus, Mária" kiáltással vezette csapatait a török ellen. *Mátyás* királyunknak a párizsi múzeumban őrzött pajzsán ez a felírás olvasható: "Istennek Szent Szülője, Mátyás királyért".

A Pesti Ferences Hírlevélből, fr. Hegedűs Kolos néhány sorával,
At Új Ember 2001-ben közölt Nagyboldogasszonyra emlékező írásából,
Két Magyarországi Honlapról,
Valamint
Kálmány Lajos:
Boldogasszony Ősvallásunk Isten Asszonya c. könyvét olvasva is
bizonyosodhatunk meg arról, hogy a Boldogságos Szűz Mária Tisztelete
a Kárpát – medencében igen ősi eredetű Tisztelet volt
Magyar népünk lelkivilágában.

Ugyanakkor figyelmet érdemel még Mező András: Boldogasszony és más asszonyok c. írása. A Boldogasszony megfelelés némelyek szerint nem más, mint a pogány magyar hitvilág egy női istensége nevének Szűz Máriára való alkalmazása (pl. Pallas Lex.433 is) Ennek magyarázatában azonban nem kell feltétlenül az ősmagyar mitilógiához folyamodnunk, hanem számításba kell venni azt az előbb már említett hallatlan tiszteletet, **amely a középkorban Szűz Máriát övezte**, s amely egyúttal elválasztotta őt a többi templomcímünkben szereplő szentektől; az elkülönítés szándéka önmagában is elegendő lehetett ahhoz, hogy a *boldog* jelzőt kizárólag reá alkalmazzák őseink.
''...akkoron kele ffel hogy az Zyz Mariaat ez magyar orzagban Bodog azzonnak avagy ez wylagnak nagy azzonnyanak hywnaak Zent Isthwan kyral ees ez zeghen orzagot bodog azon orzaganak newezze''. Nyr.100:379).

Ezeknek tudatában, és a középkori kor helyzetében gondolkodva lesz érthetőbb a témánk folytatása: még nincs Luther Márton amikor *Hunyadi János kardja markolatára fűzte a Szentolvasót.*

Dr. Ivica Prlender professzor tanulmányából:
1402- Tamerlan elérte, hogy a török hadsereg Ázsiából átkeljen Európába, amiben a Bizánci flotta a segítségükre volt.
1402-1410- a Galipoljski - egyesség Galipolban, a törököket Bajazit szultán fia Sulejman képviselte, ahol a vazalus uralkodók megkapták a szereposztásaikat. Bizánc visszakapta Szolunt. Angoránál a török oldalon harcoltak a szerb vazalusok is: Stefan és Vuk Lazarevity kenézek és Grgur és Gyurágy Bránkovity. Itt időközben nem jött a szerb ország megújításához, hanem ők továbbra is csak mint vazalusok teljesítették a kötelezettségüket. A harcban Stefán tűnt ki akinek harcosai fel tudták tartóztatni Tamerlan lovassait.
1402 őszén Carigrádban – Konstantinápolyban tartózkodtak ahol Stefán a bizánci császár segitségével sikeresen elérte, hogy despota címet kapjon (mert megígérte, hogy nem tart igényt a császári címre), uralkodása alatt lévő területet despotovinának nevezték el. A despot titula közvetlenül a császár utáni ranghoz tartozott, ami Nyugaton a király rangjának volt a

megfelelője. Egyben Stefánnak a bizánci császári udvarból való házassága is meg lett beszélve. A kérdés az volt, a despotovina most önnálló ország-e, mint önálló ország lett-e elismerve. Carigrádban a Lazarevityek és a Bránkovityek között összetűzésre került sor arról, hogy melyikük a vezető személy a néhai Nemanjityek országa felett, ha a töröktől nincs szorongatott helyzet. Lazarevityek 260 vitézzel és kevés vesztességgel tértek vissza, a tengeren, Dubrovnikon át tértek vissza, Balšić-Balsity támogatására számítottak. A Brankovići-Bránkovityek pedig Szulejman szultánhoz pártoltak.
További nézeteltérések.
1409-ben kitört az ellenségeskedés. Időközben Stefán a horvát-magyar királlyal tárgyalt.
1404-ben despot Stefan elfogadta a Szent István koronájához való vazalusságát. Stefan akkor Zsigmond királytól elkapta a Mácsvai bánságot, Belgrádot és Golubac-Galambócot a Dunán.
Zsigmond széleskörűen a Fekete tengertől az Adriai tengerig akarta a térség országainak egységét létrehozni amelyhez a Bosnyák királyság, a Szerb despotovina és Vlaška-Oláhország is hozzátartozott volna. Magyarország akkor nem tudta kihasználni a török gyengeségét, ezt nem vitelezhette keresztül sem anyagi helyzetéből sem társadalmi hozzáálásából kifolyólag.
Zsigmond akkor az adózó országok helyzetét önvédelmi intézkedésre használta ki, kötelesek anyagilag támogatni őt török támadás esetén, a területük védelmi zónává lesz és hadsereget állítanak a török lovasság ellenében.
Ez az önvédelmi intézkedés teremtette meg azt a helyzetet ami lehetőséget adott Zsigmondnak, hogy Német császárrá koronáztathassa magát és nyugateurópai politikát is folytathasson.
Zsigmond azonban azt is tudta, hogy ezen országok között bonyodalmak is keletkezhetnek mialatt ő nyugaton harcol a német császári trónért.
1404 és 1408 között a magyarok minden évben harcoltak Boszniában hogy az uralkodójuk érdekét megvalósítsák, Bosznia ellen a harcok mint a keresztes hadjárat eljárása folytak, ami lehetővé tette, hogy Boszniát mint eretnek országot nevezzék meg.
1408-ban ezért Poborban rettenetes öldöklést vittek végbe a bosnyák lakosságon.
1408-ban Zsigmont megalapította a Sárkány rendet, mintegy intézményesíteni a saját akaratát. Alsó és felső rendre osztotta őket, az első a király által válogatott és korlátozott létszámú rendbe csak a magasrangúak kerülhettek be: Stefan Lazarevity, Herman Celjski, az ő fia Friedrich Celjski, Hrvoje Vukcsity vajda; az alsó rend korlátlan létszámú lett.
1412-ben országgyűlés Budán, ez volt Zsigmond keleti politikájának a csúcspontja.
Zsigmond a lengyel királlyal való kibékülését is akkor ünnepelte.
Függetlenül attól, hogy Zsigmondnak milyen tervei voltak, amelyeket anyagilag lehetetlen volt megvalósítani – nem csak Dalmáciáért harcolt hanem hogy magát Velencét is megtámadja – 1420-ig Velence elfoglalta a Horvát tengerpartot, Dalmáciát, amivel a tengeri kijárata nélkül Horvátország periferiás területté vált egészen Velence bukásáig 1797-ig.
Zsigmond császárrá való koronázása 1433-ban sikerült.
1413-tól a törökök megkezdték a szerveszkedést és aktív Balkáni politizáláskoz kezdtek. A Lazarevity testvérek között felkelés robbant ki
– Vukov ustanak – (1409-1411) - Vuk lázadása.
Vuk a törökök segítségével, a despota centralizációs hatalma ellen az elégedetlen nemesekkel együtt lázadást robbantott ki. Stefan Lazarevity Belgrád várába zárkózott és akkor megérkezett a magyarhorvát sereg – ugarhrv vojska - akik Belgrádtól visszaverték Vukot.
A magyarokkal folytatott tárgyalásaiban Stefán despota az ő vazalusuk lett, de ez alkalomtól az ő összes hatalmi területével – a despotovinájával – és nem úgy mint korábban amikor csak a Magyar területen lévő birtokaival.
Vuk meghalt az ütközetben igy az ellenfél elvesztette a vezérét, és most Stefan despota visszavette azon területeit amelyeket Vuk tőle korábban elvett.

Ezért nem lehet azt mondani, hogy teljes egészében megújult a szerbek országa, hanem a szerb despotovina teljes egészében ''pars anexa'' (lat. kiegészítő része népnek v. idegen területnek kényszerű egyesítése egy nagyobb állammal), része lett a Magyarhorvát királyságnak.

Igy lett Stefan despota egy a legtekintélyesebb ugarhrv. mágnássá.

1426-ban Tata a színhelye annak az egyességnek, ahol a beteg Stefan Lazarevity utódát kellett kinevezni. A despota Gyurágy Bránkovityot ajánlotta akivel időközben kibékült.

Zsigmond a beleegyezését adta olyan feltétellel, hogy a hatalom átvételekor egyenesen a korona fennhatósága alá adja vissza Brankovity a Mácsvai bánságot, Belgrádot és Golubacot.

Erre Zsigmondnak azért volt szüksége mert a törökök már 1415-től a Boszniai helyzetét felügyelték (Hrvoje Vukcsity Hrvatinity), tartották a Fekete tengernél dél-keletet, igy a határ már Oláhországnál volt, és a szerb despotovinán keresztül a Dunához és Belgrád felé nyomultak.

...

1423-ban a Szerb Despotovina gazdasági hatalmának a csúcsán volt.

A törökök a támadások és betörések alatt letarolták a határt, kifosztották a védtelen falvakat mert a felfegyverzett lakosság az erődített helyeknél és fontos közlekedési helyeknél állt ellent a támadásaiknak. Akindzsije-akindžije – egy különálló lovassereg feladata volt, hogy a török hadsereg előtt haladva mindent raboljon és romboljon.

Földművesek tömege tért át az állattartásra, a közutaktól távoli hegyek közé húzódtak ahol igen mozgékonyak lehettek.

A bányászat a 14. század végén és 15. század elején virágkorát érte el. Intenziv a kitermelés, külföldi kereskedők, legnagyobb többségük Dubrovniki, szállítják ki a balkáni ércet. A despotovina legnagyobb bánya központja Novo Brdo (ezüst), utána **Rudnik (ezüst**, ólom és réz), Srebrenica (ezüst), Rudište, Krupanj. Kopaonik hegység területe a legnagyobb bányászati terület. Virágzik a kereskedelem, **terjeszkednek a városok.**

...

Egy fontos pillantásra térjünk vissza 1415 körüli időre, Prlender professzor észrevételéhez, tanulmányában a 42-ik oldalon:

''Filip Skolaris Mađarin – a Magyar Skolaris Fülöp az al-Dunánál számos várat épített a törökök ellen, Zsigmondnak pedig a teljes sor erődítmények részeként kellettek Belgrád és Golubac várak (az al-Dunától Oláhországtól egészen a Száva folyóig).

Ez összességében azt jelenti, hogy Ugarska-Magyarország 100 évvel a Mohácsi ütközet előtt elhatározta, hogy többé nem fogja védeni és felszabadítgatni a Dunától és a Szávától délre és dél-keletre terjedő térséget a hozzátartozó várakkal.''

Dr Željko Fajfrić (született 1957 Šid, Szerémség) az Újvidéki Egyetemen magiszter majd a Szarajevói Egyetemen doktorált jogász professzor, ugyanakkor hoszabb ideje foglalkozik szerbia középkori történelmének a kutatásával. Ezeket a tudományos dolgozatokat napi és folyóiratokban teszi közzé. Számos könyvet adott ki, amelyek a világhálón online is elérhetők.

Sveta loza Brankovića, Šid, 1999, 2000-től online (A Bránkovityek Szent származása) c. munkája 175 oldal. Itt a 19 fejezetből álló tanulmányban háromnak az alcíme foglalkozik Hunyadi János nevével. Itt egy gondolat: a ''svata loza'' ha ''rod'' - családra, akkor annak a származására szól, mert a loza lehet, ág, ágazat, hajtás is a különböző értelmezésekben.

Dr.Fajfrić ezen munkájának első mondatában azzal foglalkozik, hogy a Brankovity család származása nem éppen a legvilágosabb, de olyan határmenti birtokaik voltak ahol a háború volt foglalkozásuk alapja. A későbbi leszármazottakról Mavro Orbin, Vuk fiára (Branko unokájára) ''za Đurđa'' – tehát Gyurágy Bránkovityra azt vezette le, hogy ''potomak je carske loze'' ami azt bizonyítja, hogy ''császári ágról származik''.

(bezzeg Antonio Bonfini, korának legnagyobb humanistája, a Hunyadi János édesanyjának görög császári leszármaztatása, lám-lám nálunk süket fülekre talált).
(*Mavro Orbin – Mauro Orbini – (Raguza ? – 1614) raguzai történetíró, neve Orbini, Urbini, Orbinić változatokban is előfordul. Bencés szerzetes lett Mljet-szigetén, néhány évig Bácskában is volt a Bencések apátja.)*
Igy lett példamutató Dr.Fajfric hazája multjának történelem-írásakor első három szavával, ahol az uralkodó Bránkovity család ''szent származását'' mint kutatása eredményét, a fő címben rögzítette.
Témánkhoz most:
Dr Željko Fajfrić: Kotromanići – A Kotrományitek c. történelmi tanulmányát a Projekat Rastko – Szerbia – istorija – cimen olvassuk a 75-ik oldalon:
''1406 tavaszán bosnyák nemesek nagy-gyűlést tartottak amelyikről küldötteket irányítottak Nápolyi László királyhoz. A küldöttek kérték és megkapták a királytól a régi bosnyák határokról szóló elismervény igazolást *''amilyenek Kulina bán idejében voltak''* ahogyan azt Nápolyi László írja, ahol a hangsúly különösen az északi határokról, Magyarország felé szólt.
Mindez Zsigmond királyt arra kényszerítette, hogy **1406-ban** újra Boszniára csapjon.
Ez alkalommal nem tudta személyesen vezetni a katonaságát hanem azt ***Pipo Spanonak***, egy rendkívül rátermett olasz avanturistának engedte át.
Ez a hadjárat sem volt különösen sikeres habár ***Pipo Spano*** sok mindent lerombolt és felgyújtott. Többek között II.Tvrtko két várát is felégette, azonban a bosnyák hadsereg ereje mégis töretlen maradt. Valami ok miatt ***Pipo Spano*** Bobovca-ra érkezett, ott még mindik Ostoja király tartózkodott, és a Magyar sereget a várba helyezte el. Pipo ezen kívül Bobovac-ot mint a Boszniában végbevitt további rablásainak a központjául-bázisának tartotta.
Pipo Spano Bobovac-ra való érkezése nem volt Ostoja királynak a kedvére való és ezért ő (Osztoja király) egy nem egészen világos cselekedetre határozta magát. Képviselőjét elküldte Dubrovnikba akin keresztül azt kérte, hogy vegyék őt a védelmük alá. Nagy meglepetés lehetett ez a Dubrovnikiak részére, mivel addig igen rossz viszonyban álltak egymással szemben és nyiltan cselekedtek egymás feje ellen. Ami csak még meglepőbb lehetett az a Dubrovnikiak barátságos készsége volt, amelyikkel Ostoja királynak náluk a menedéket felkínálták.''
DÁVID ANDRÁS (Újvidéken egyetemi tanár) 1971-ben adta ki
OZORAI PIPO a Délszláv vitézi énekhagyomány negatív magyar hőse (???)c. tanulmányát:
Ozorai Pipo élettörténete és a róla alakuló epikai hagyomány alapjai.
48 oldalon kapjuk Zsigmond király (1369-1437) ''hírhedt'' hadvezérének, Fillipo Scolarinak a portréját, - a múlt század lelkes szerbhorvát gyüjtőinek föllépéséig a négy évszázadon át egymásra tornyosuló eseményei és zseniális hősei mellett megőrizte sajátos módon válogatta ... olasz biográfusok akik a híres illetőleg hirhedt ténykedése miatt figyeltek fel távolra szakadt honfitársukra.... a Nápolyi Lászlót pártoló főurakkal ellentétes, Scolari Zsigmond pártolása, 1395-ben Kont István szervezkedésének lemészárlását Zsigmond a Scolari tanácsára tette – (mintha Zsigmondnak nem lett volna érdeke a saját német-római császárságáért mindent megtenni SZ-V.I) ... 1411-12 Velencei háború, 1416 Havasalföldön aratott győzelme a török felett (ahol nem a délszláv epikát éneklők győzedelmeskedtek) **hanem Pipó. Filippo Scolari neve** és a törökök felett aratott győzelme mindenképpen közismert lehetett, elsősorban a harcok színhelyén, - a Magyar Délvidéken, Torontál, Temes megye, Krassó-Szörény területén, a Dunától délre Szerbiában és ugyanúgy Boszniában. A Filip Madzsarinról 17 éneket számlál a délszláv vitézi énekhagyomány. Spano Pipo a Temesi ispánságának a nevéből maradt fenn, vajdai rangjáról – ''Pilip vojvoda'' – Dávid professzor tanulmányában a 26-ik forrás jelölésnél Gezeman 124-es számú énekét a ''Filip kapetán'' ciműt kapjuk. A 17-ből az első hat ének a 27-ik forrás jelölésnél a Bécsben élő és a szerb nyelvújítás atyjának tekintett **Vuk Karadžić-Karadzsity gyüjteménye**. A képtelenebbnél

képtelenebb szedett-vetett mende-monda hetet-havat összehadart ''délszláv népi epikai történelmi'' sorokra kár a papirost meg a betűket vesztegetni. A 35-ik oldalon részletezte Dávid András: a *Filip Madžarino* – Magyar Fülöp ugye, aki Buda városában hívott össze nagy vendégsereget ahol tudni illik a leányát adja férjhez... A vendégseregben ott találjuk Sekulát – a Székely Jánost, és Jankulát – Hunyadi Jánost többek között. A Malianče gyermek pedig a nagybátyjával **Kraljević Markoval** – a Márkó királyfival váratlanul érkezik... A Malianče pedig beleszeret a menyasszonyba és a súljos feltételeket szabó Filip - Magyar Fülöp hiába mosolyog kárörvendve mert a Máliáncsé még a sárkányok őrizte fát is elhozta a Fekete tenger közepéről. **A sok összehordott badarságot három napig tárgyalhatnánk, Filippo Scolari 1369-ben született - a Králjevity Márkó 1395-ben halt meg. Pipo akkor 26 éves volt. Létezhető a leányát házasító királyi főembernek a helyzetéről beszélünk itt, vagy egy szánalmas fantazmagórián vesztegetjük az időt? Akármi is történt 1401 április 28-án, Pipo akár első embere is volt Zsigmond királynak, a Királyévity Márkóval összehozott népi-énekelgetések Zsigmond király intézkedései ellen énekelgessenek, de nem Pipoval kapcsolatban, hisz ő akkor is csak a magyarok felett királykodó és leendő német-római császár rendeleteit követte.**

A Királyevity Márkó pedig akkor már 6 éve halott volt.

Marko Kraljević:

(1335 vagy 1355-re teszik a születését – 1395 május 17-én Rovena, Vlaška-ban hunyt el) ami a Vlaska-Oláhország.

1371-1395 között uralkodott a Prilep körüli királyságban, a mai Macedónia területén.

Török vazalusként mindig az Ottománok oldalán harcolt és a törökök Balkáni háborúját segítette. Márkó birodalma a török hadsereg bázisa volt az **1389-es Első Rigómezei** ütközetben ahol a Králjevity Márkó királyfi a törökök oldalán harcolt. 1395-ben az Oláhországi Rovinában érte a halál ahol a törökök oldalán mint a vazallusuk vett részt.

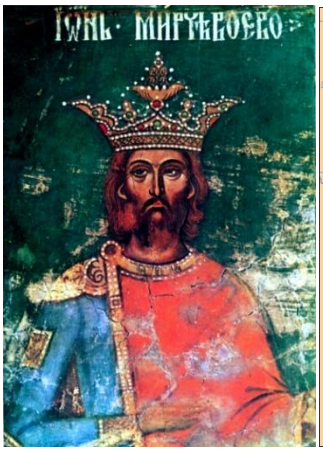
Történelmileg Királyevity Márkó egy jelentéktelen személy, aki a délszláv népi költemények legnagyobb hőseként vált ismertté. Egy mitológiai figurává nőt ki és a Bolgárok, Szerbek, Macedónok, Szlovének, Montenegróiak, Oláhok (és úgy általában a Balkán népeinek) nemzeti hőse lett. A népi mesékben ő a ''kereszténység védelmezője'' volt a Balkán hosszú Ottomán megszállás alatti idejében. Apjának a **szerb Vukašin Mrnjavčević** királyt tartják (ami nem egyezik meg minden történész kutatásának az eredményével).

Marička bitka 1371. A Marica folyónál 1371 szeptember 26-án a törökök teljesen megsemmisítették a szerb hadsereget **Mrnjavčević Vukašin király és Uglješa nevű fiának** még a holttestét sem találták meg. Ettől kezdve nyitva állt a Balkán ajtaja a török hódítás előtt. Az apjával ellentétben **Marko Mrnjavčević – Kraljević Marko - a Márkó királyfi** nem vett részt ebben a döntő ütközetben hanem azonnal elismerte a törökök fennhatóságát és a vazallusuk lett. Szerb történészek úgy hiszik nem azonnal a Maricai ütközet után lett vazallussá. Török történészek a 14-ik századi prilepi uralkodó, valószinűleg **Márkó királyfit** értelmezték, kiváltságairól magyaráznak amelyeket akkor kapott Prilep amikor elfogadta a török védelmet. Az Ohridi pátrijárka 1372 és 1376 között koronázta ''Szerbia és Rumej'' királyává. Birodalmához a mai Macedónia nyugati része, észak Görögország északi része, valamennyi kelet Bulgária területéből tartozott. Székhelye Prilep volt.

Az Első Rigómezei ütközet 1389: Semmi megbízható adat nem szól arról, hogy **Márkó királyfi** részt vett volna a Kosovska bitka- Koszovói ütközetben. Török vazallusként a szerbek ellen kellett harcolnia. Török történészek arról írtak, hogy az ütközetben keresztény uralkodók is harcoltak a török oldalon de neveket nem emlitenek.

<u>1373 – 1395 közötti államok</u> a Balkánon. Realm of King Markó – **a Márkó királyfi birodalma,** fővárosa Prilep, térben és időben is igen távol esik a Hunyadiaktól. Térben és időben még távolabb esik Filippo Scolari – a Magyar Fülöptől.
Ennyit az őket közösen énekeltetgető ''epikákról''

I.Mircea havasalföldi fejedelem (1358-1418) Öreg Mircea néven is ismert ami csak annyit jelent, hogy utána egy fiatal II.Mircea is uralkodott. Fejedelemsége alatt érte el Havasalföld történelme legszélesebb határ vonalát. Északon az Olt folyó, délen a Duna, nyugaton a Vaskapu keleten a Fekete tenger határolta.
1389-ben támogatta a balkáni szövetséget a törökökkel szemben és ugyanebben az évben elfoglalta Dobrudzsát, **ezért miután a törökök győztek az Első Rigómezei csatában, I.Bajazid oszmán szultán Havasalföld ellen fordult, 1394-ben egy 40 000 főnyi sereg élén átkelt a Dunán.** Mircea a saját 10 000 seregével nem merte vállalni a nyilt összecsapást, a felperzselt föld taktikáját alkalmazta, folyamatosan visszavonult a Kárpátok felé. Október 10-én egy mocsaras tarületen sikerült győzelmet aratnia a török előhad felett, **a Rovine-i csatában.**
Döntő győzelmet nem tudott kivívni, az Arges folyó mellett megvívott csata után Mircea a Magyar Királyság területére menekült. A törökök akkor az ''uzurpátor – trónbitorló'' I.Vlad személyében a saját bábjukat helyezték Havasalföld trónjára. Mircea szövetséget kötött Zsigmond Magyar királlyal, aki már előtte is támogatta.
Szerb wikipedia erről azt írja, Bajazit szultán Vlaška-Oláhország elleni hadjáratáról: 1394 őszén kezdődött amikorra összegyüjtötte hadi erejét akikhez a szerb vazallusai is csatlakoztak. Átkeltek a Dunán, behatoltak Oláhországba ahol 1395. május 17-én Rovine-nál ütköztek meg Mircea vajda hadseregével.
A Román Mihai Eminescu a *Third Epistle* c. költeményében írta le ennek történetét.
1396-ban Mircea részt vett az Ottomának elleni keresztes hadjáratban Zsigmond Magyar királlyal, akivel együtt részt vettek a magyar, francia, szerb és egyéb európai csapatok, amely a keresztes sereg katasztrofális vereségével végződött a nikápolyi ütközetben.
1397-ben és 1400-ban is legyőzte Mircea az Erdélyt fosztogató török csapatokat.

1395 – Rovine , – az Erdélyi Adatbank soraiból:
Havaselve ellen a románok, Bajazid szultán és szerb vazallusainak előnyomulását, egy időre feltartóztatják, ...

.....

A szerb vazallusok 1395-ben: Marko Mrnjavčević † (a Márkó királyfi)
Konstantin Dejanović †
Stefan Lazarević
Konstantin Balšić

.....

....., itt esett el a török oldalon a szerb balladák ismert hőse, Márkó királyfi.

Szerb wikipédiával tovább:
Márkó Mrnyávcsévity Rovine-nél esett el Konstantin Drágás-sal együtt aki ugyanolyan vazalussa volt a töröknek mint ő. Márkó testvéreinek, Andrijásnak és Dmiternek Bajazit szultán nem engedte át a **Kraljević Marko - Márkó királyfi** területét örökségként, hanem ugyanúgy mint Konstantin Déjánovity földje is teljesen török területi tulajdon lett. Márkó birodalma teljes egészében az Ottomán Birodalom Ohridi szándzsák területe lett. 70 évvel Márkó halála után, a török hatalom ''timár'' tulajdonként osztotta szét a területét úgy a muzulmán mint Márkó királyfi keresztény leszármazottai vagy udvarához tartozók között.
A szerb népköltészet szerint Királyevity Márkó valóságos néphős, mindig a védtelenek, mindig a szegények és mindig az igazság oldalán áll, mégha a saját számlájára is.
Évszázadokon át Márkó királyfi úgy a Horvát, Bolgár mint a Macedón folklór népszerű hőse is, mig az Albán és a Görög népdalok nem ismerték a Kraljević Markot.
Petar Hektorović (1487-1572) horvát költő az 1556-ös évben, az úgynevezett *bugaršticát* jegyzetelt le Kralyevity Márkóról és Andrijás nevű testvéréről. A bugaršticák eredetét a mai napig találgatások sora vitatja. Van aki bolgár zenére mintázott népi ének –szájhagyománynak nevezte, állítólag Dalmát és Olasz területre költözöttek énekeiből került lejegyzésre. Egy egy ének néha több oldalt is kitesz, komolyan utánnanézve, vitatható lehetne, a nép énekelte volna a száz soros történelmi valóságtól elrugaszkodott össze-vissza kevert mende-mondákat vagy inkább valakik fantáziadús leleményessége vetette őket papirosra. Lehet politikai célokra is szolgálhattak, mint most jelen időnkben a Radovan Karadžić újonnak toborzott guszlásai...
Néhány példa:

Szerb népdalok Vuk Sztefánovity Karadzsity gyüjteményéből 1815-1845 között Bécsben:

1.Márkó Királyevity és a koszturai Mina – Marko Kraljević i Mina od Kostura

337 sorból álló Srpska narodna pesma – Szerb epika - népdal. Átfordítani szinte képtelenség, példaként itt csak az első 20 sor tartalma: - Kostur – helység észak Görögországban, Kastorija tó Macedóniában.

Prilep városában él Márkó királyfi
Amikor az édesanyjától kér tanácsot
Három levelet három meghívást kapott
Melyikre mit válaszoljon?
Stambol városából Pojazet cár hívja
Buda városából a magyar király hívja
Szeben városából Szibinjánin Jankó hívja
Stambol cárja az arabok ellen harcolni hívja
Budáról a király, esküvőjére a komájának hívja,
A szebeni várból Jankó a keresztelőre hívja
Komaságra keresztapának a két kicsi fiához hívja

(Márkó királyfi Rovine körül meghalt 1395-ben. Hunyadi János a szerb népköltészet Szibinjanin Jankója jelen adat-gyüjteményünkbenben 1395-ben 7-8 éves lehetett, mások szerint majd csak 1403 – 1407 vagy esetleg 1409-ben is született. A két Hunyadi fiú született: az első László 1431-ben, a második Mátyás 1440-ben. Akkor most kivel tréfálkoznak az egyesek által történelmi ''forrásnak'' használt szerb epikák???! 1395 előtt Márkó idejében, Stambol vagy még 1453-ig Konstantinápoly??? a, melyik cár székhelye?!...)

Ebben a 337 sorban összeállított népdalban arról dalolnak tovább, hogy az édesanyja tanácsára Márkó királyfinak el kell utasítania a házassági és a keresztelési meghívót is, hogy a török cár meghívásának tegyen eleget, az anyja szavaival is, mert: '' nekünk fiam az Isten is megbocsájt, amit a török meg nem ért''. Amíg Márkó három évig messzi földön hadakszik, addig a zsarnok kosturi Mina a várait fosztogatja és a feleségét elrabolja. Márkó nem a gyengék és tehetetlenek érdekében hanem a szultán rabjaként harcol. – Mesének lehet, hogy valakiknek jó, ám szereplői a történeti valóságtól mint ég és föld – távol állanak.

Érdekes, hogy elemzéseiben Dávid András figyelmét a történeti valótlanság lényege, elkerülte. Thuróczy krónika soraival azonosítani a szerb epikát pedig, harminc lázadót és oda a Scolarit találgatni, humoros.

2.Márkó Králjevity és a Magyar Fülöp – Marko Kraljević i Filip Mađ(dž)arin

Karlovácon harminc kapitány bort iszik –	Vino pije tridest kapetana
és imigyen dicsekszik-	**u Karlovcu** bijelome gradu pa se vali tridest kapetana
Ki hol mennyi holmit rabolt –	što je koji roblja narobio
Vajon mennyi fejet már levágott.-	koliko je glava osjekao
Ám megszólal a Magyar Fülöp-	ali veli Vilip Mađarine
Én testvérim harminc kapitányok –	Braćo moja tridest kapetana
Látjátok-e a fehér Karlovácot –	Vidite li bjela Karlovca
És ottan a harminchárom **tornyot**? –	I u njemu tridest i tri **kule**
Én mindegyiket **fejjel díszítettem**, -	Ja sam svaku **glavom nakitio**
Még nem a hídon álló **tornyot**, -	Do nijesam **kulu** na ćupriju
De azt is nemsokára kidíszítem, -	A i nju ću skoro okititi
Miután Králjevity Márkónak a fejét veszem. –	Rusom glavom Kraljevića Marka
Ezt beszéli a Magyar Fülöp –	to govori Vilip Mađarine
És azt hitte, hogy senki sem hallja. –	A mišljaše niko ga ne čuje
De hallotta a Sárkány-Vuk despota, -	Al ga čuje Zmaj-Despot Vuče
Aki Királyevity Márkót fivérül fogadta. -	Pobratim je Kraljeviću Marku,
Aki a földről a talpára ugrott –	Pa se skoči od zemlje na noge
Azon nyomban aprón írott levelet küldött,-	Te je sitnu knjigu napisao
Prilep fehér városába hol Márkóval hitfivérült.-	Ka Prilepu gradu bijelome pobratimu Marku
''Halljál engem az Istenre én hites fivérem,-	Čuješ li me Bogom pobratime
Itt van neked gonosz sátán fő-ellenséged,-	Evo imaš grdna dušmanina
Magyar Fülöp **Karlóvciról** téged fenyeget,-	U **Karlovcu** Vilip-Mađarina

Ő igazán testvér megfogadta,-	On se jeste brate zarekao
Hogy a te fejedet levágja. –	Da će tvoju ukinuti glavu
A fehér tornyot azzal fogja kidíszíteni,-	Njom bijelu nakititi kulu
Testvér vigyázz mert Fülöp be akar csapni. –	No se čuvaj od Vilipa kakve prevare

Ez körülbelül, az első 36 sorból, inkább a szavak jelentéseinek a fordítása.

Ez a Szerb népdal – Srpska narodna pesma öszesen 194 sorból áll. Képtelenebbnél, képtelenebb zagyvaságok, időt és papírt meg nem érdemlő lejáratások, rágalmazások. Ja, ne feledjük, ez a népdal is talán a középkor szellemiségének balkáni szavajárását akarja tükrözni, nem tudni mennyivel járult ehhez az 1800-as évszázad első felének, a népdalgyüjtő Vuk Karadzsityra is ható bécsi propagandája. Mindenesetre, nem találom, hol mikor járt volna Filippo Scolari Prilep környékén és ott ki ellen harcolt volna? ... A szerb epikák Királyevity Márkója 300 évig? élt a vele felsorakoztatott 14-16 századi hősökkel.

3.Kaica vojvoda halála – Smrt vojvode Kaice

265 sorból álló Szerb népi epika – narodna pesma - népdal. Vajon mind fejből énekelték?

Ma a szerbek között is kontraverziális politikus Jovan Deretić (1937 vagy 1939 Orahovac -) publicista, a pseudotudományos szerb őstörténet elmélet képviselője(2), rövid tartalom magyarázatában olvassuk, Kaica vojvoda haláláról szóló dalban a figyelem középpontjaként nem arról szól a mese, hogy hogyan lett a Magyaroktól ravaszul megölve Kaica, hanem a ''királyuk'' **Đurđe** saját vajdáihoz való viszonyulásáról van szó, a viszonyról amelyik a közvetlenség és **családias melegség** hordozója. *(szellemes kimagyarázkodás. Sz-V I.)*

A szerb wikipediából: (2)*Srbi pre Adama i posle njega – istorija jedne zloupotrebe. Slovo protiv ''novoromantičara''*

(2)Belgrádban 2011-ben látott napvilágot Radivoj Radić: *A szerbek Ádám előtt és után – egy roszindulatra használt történelem. Hang az ''újromantizálók'' ellen,* Stubovi kulture kiadásban.

Angol Wikipedia Deretićről: aki szerint a Görögök és a Celták is Szerbek voltak, ami még nagyobb gond ha ilyen elméletet a legrégibb és megbecsült Szerb napilap minden kritika nélkül közread. Deretic peticiót gyüjtött Koszovón arról, hogy az ottani Szerbek Orosz állampolgárok akarnak lenni. Ezt 29.Nov. 2011-ben a Londoni BBC hozta le (3).

Szerb wikipedia Deretic elméleteiről:

A Sloveni-ek a Balkán őslakói.

Aleksandar Veliki – Nagy Sándor valójában a Szerb Aleksandar Karanović hadvezér volt, aki kelet felé az Al-Dunától foglalt, előtte Nino Belov és Serbo Makaridov ugyanazt tették.

A többi Sloven népek a Szerbektől erednek.

1389-ben a Szerbek megnyerték a Koszovói ütközetet.

Az Al-Duna 6000 évvel ezelőttről ősi Szerb terület

Ez a civilizáció terjedt a Dráva, Száva, Drina, Morava, Duna, Tisza és Temes folyók területére.

A mi témánkhoz igen érdekes tudni, a ''neoromantikának'' nevezett Deretić történelmi elméleteihez a Belgrádi egyetem Filozófiai tanszékén történelmet előadó **prof. Radivoj Radić adott felvilágosítást:**

„Deretić azt állítja, hogy a Prokleta Jerina (1400-1457) Paleolog családból származott és Lazar Branković felesége volt.

- Prokleta Jerina a Kantakuzin császári családhoz tartozott és nem Lazar Branković felesége volt, hanem Lazar Branković (1421-1458) apjának
- despot Đurađ Brankovićnak (1377-1456) volt a felesége.

Deretić egész sor más állításai mellett olyan is van, hogy a Nemanják a bizánci Licinije császártól származtak.

- Licinije 325-ben halt meg, Nemanja pedig 1113-ban született. Ha tehát az utóbbi az előbbinek dédunokája lett volna, az utóbbiaknak három-négy száz évig kellett volna élniük, hogy kitöltsék a 800 évnyi űrt.

- **Ami viszont a mi gondolkodásunkhoz is fontos tudnivaló, és a középkor szakértői jól tudják, uralkodók történetíróinál nem volt szokatlan, hogy a nagyobb hatás érdekében a számukra kitaláljanak nagy uralkodókhoz kötött családi kapcsolatokat. Ettől a Nemanják sem voltak kivételek.''**

Érdemes ezen elgondolkodni, a mi Mátyás királyunkat annyira ''Római'' származásúnak hangoztatóknak is, mivel az a Bonfini olyat írt le, amit amúgy sem tudunk biztosra, hányan hányféle képpen fordítottak a ki tudja hány féle átírkálások után.

Jovan Deretić-nél találjuk a szerb wikipediában az adatokat melyek szerint Vuk Karadžić néhány tradicionális epikai verseit a következő személyektől gyüjtötte össze:
Tešan Podrugović (meghalt 1820-ban)
Starac Milija (meghalt 1822-ben)
Starac Raško – Milija földije volt
akik a saját elképzeléseik és fantáziáik szerint fontak össze történelmet, hősöket, humoros helyzeteket, ahol a legroszabb énekből is napok alatt daliás, fényes, aranytól csillogó hősöket tudtak faragni. – a szomszédaikat pedig lejáratni – tegyük hozzá.....

.....

A fentiek után mégis itt a lényeg, Deretićnek a Kaice vajda haláláról való megjegyzése.

265 sort nincs idő lefordítgatni, de egy néhány sor betekintést ad, miről és hogyan jegyzetelt és publikált a Bécsben élő Vuk Karadžić rólunk magyarokról szerb epikagyüjteményének 2-ik kötetében. Tudjuk a bugarstica hoszabb 15 szótagos a szerb epika 10 szótagos verssor, ennek a szabálynak betartása most a fordításokban nem a feladatunk. Olvassuk a Kaicát:

3.Felkészült a gyönyörű Macedonia király ura,
Szmederevó szelíd helységéből,
A saját tisztességes udvarából
Magával vezette tizenkét vajdáját,
Felkészült vadra vadászni a határt.
Kovin felé a Dunát áthajózta,
Az oláhok sík földjére jutott,
Nekivágott a Verseci hegyeknek
Vadra vadászott a Verseci dombon.
Isten és szerencse a királynak adta
Nem fogott aznap semilyen vadat:
Sem őzet sem sebes szarvastehenet.
Ki ütközött ám a jó királyba,
Ütközött vele a Szebeni vajda,
Vele voltak háromszáz Magyarja
És a várőrök gyerekeiből hatvanan,
''Isten segéljen Szebennek vajdája'' .....
Jankó a királyt gyerekjátékot játszani hívja .....
''Brate Janko, budalasto glavo!''
Jankó testvér bolond a te fejed,
Nem ugrálunk és kiabálunk,
Mi csak bort és pálinkát iszunk.....
Felsorolják a 12 szerb vajda neveit.....
Utolsónak a fényűző Kaicát,
Aki meghajolva kérte a Gyurágy királyt:
Engedné el őt a 'bábó'-atya mert ő
A Magyarok között játszani akarna .....

’’Ne állíts csapdát a magyarnak fiam,
Tizenketten vagyunk mi, sokan a Magyarok
Háromszázan meg a hatvan gyerek’’..... meg a
Magyar Jankó Erdélynek tájáról,
De a játékban Kaica mindet legyőzte.....mind a 360-at
Megmérgelődött a Szebennek vajdája:
’’Gyurágy király a Makedóniából
Add nekem tizenkét vajdádat mezítlábon csak egy vékony ingben,
Neked adom háromszáz Magyarom állig a fegyverben,
Neked adom a hatvan gyereket, életedre évenként egy kocsi aranyat’’.
Dicső Gyurágy erre azt felelte, ’’Jankó testvér bolond a te fejed,
Egész Erdélyért a Verseci bánért, Varadin meg az egész Titelért
Nem adom a Kaica vajdámat még kevésbé a többi vajdámat’’.....
Haragra lobbant a Szebeni Vajda, azonnal hívja a Kaica vajdát:
’’Gyere vitéz egy nyíllövő versenyre, célozzunk fel a magas égre’’.
Hova Jankó feltekintett, oda Kaica nyila lövellett,
Rossz szerencse érte most Kaicát,
Nem a Magyarnak a nyilára nézett
Hanem a célpontnak a felhőbe nézett :
Szebeni Jankónak a nyila megfeszül,
Kaica vojvodát találja el célul.
A legroszabb helyen a bal oldalon mellén,
A szívét szétvágta, keringése ömlik;
A földre zuhant Kaica vojvoda,
Sikolt a vitéz mint a szürke sólyom:
’’Gyurgye-Đurđe király, szölőatyám ékes!
Megölt engem a Magyar váratlanul,
Nem volt kardom jobb kezemben,
Nem mint hősnek vette az életem’’ .....
Kaica nem éli túl, az orvos sem segíthet.....
’’Én ezt ’bábó’-apa túlélni nem fogom,
Kígyó mérge volt a nyílnak a végében,
Ha teheted bábó álljál bosszút értem.’’
Jajszóval jajgat a király, ’’szürke sólyma szárnyát törték,
Mind a két szemét kivették.
Hogyan élje ezt túl a te bábód?’’.....
Tizenkét vajdával roham a Magyarra,
A vajdáiból senki sem halt meg,
Körültekint a fejével a Kavca Radonja,
A Magyarból pedig egy sem maradt meg.
Körültekint a fejével Jankó a Szebeni,
Versec felé szökik oda ahol - a - ’Krajina’.....
Fényűző temetést rendeznek, a megölt magyarokból ’’unku’’-t készítettek,
Körbezárták a Kaica sírját, hogy a Magyarok nehogy kirabolják.....
.....***ennyi most elég ebből, kicsit belefáradtam***.

Nem kellemes munka, de ha senki sem csinálja meg, nem kapunk betekintést miről is énekeltek-énekelnek szomszédaink guszlásai és mivel is foglalkozott a Szerb nyelvújító Vuk Karadzsity, bécsi tartózkodásának idejében.

Jung Károly gombosi tanár, az Újvidéki Egyetem előadója is volt:

HUNYADI JÁNOS SZÁRMAZÁSLEGENDÁJÁNAK/SZÁRMAZÁSLEGENDÁINAK KÉRDÉSÉHEZ

Irodalmi kiadásban a 26-tól 52-ik oldalig találom tehát 27 oldalnyi fejtegetéseit érdemes lenne áttanulmányozni. Például arról, hogy Solymossy miért nem hozta Sibinjanin Jankót összefüggésbe Hunyadi Jánossal 1935-ben? A Hunyadi származáslegendához pedig manapság ''a népmondák nemzetközi összefüggéseinek törvényszerűségeit ismerni lehet.''
A bekezdésnél Tóth Bélát idézve írja Jung tanár: '' Heltai Gáspár említi elsőben azt a nyilván népies eredetű mendemondát a Zsigmond királyt meg a Morzsinai.....
''A család eredete – hiába rúgódozik ellene fajbüszkeségünk – délszláv volachus mert azt Réthy és Csánki bebizonyították. Hunyadi Vojk felesége a demsusi Mursina nemes oláh családból származik '' ez Tóth Bélától a 26-ik old.
... 38 old.....''1836-ban megjelent szerbből készült fordítás – Karadžić említése nélkül – ismerteti, bizonyos rusztikusabb fragmentumok mellőzésével, például a valami lóhágással kapcsolatos rusztikát kihagyva a fordításból, azt a mondát, amely a Karadžić-féle Szótárban Sibinjanin Janko származását regéli el Lazarevity Stefán (a név Jungnál Lazarevics István) szerb despota személyével összefüggésbe. Ily módon tehát a 19.században legalább két olyan szövegről tudunk, amely magyarul ismerteti Janko házasságon kívüli nászból való eredetét: Venczel Gusztávét és Romanecz Mihályét. Érdekes módon az e dolgozat elején idézett Tóth Béla, aki a múlt avatott guberálója volt, mint írták róla, Hunyadi Jánost tárgyaló fejezetében ezekről nem szól egy szót sem.''

- Jelka Ređep professzor asszony tanulmányában írta, a Vuk Karadzsity epika gyüjteményben 1845-ig csak egy féle Hunyadi János származtatást talált, ha másik és létezett volna a szerb gyüjteményekben, azokról Vuk bizonyára írt volna. Ezért a további kitalációkat Hyunyadi származásáról a Heltait utanozgatásoknak nevezte.
- Sem a Heltai mendemonda sem a szerb Lázárevity epika származtatása nem állja meg a helyét. A szóban forgó Lázárevity 1377-ben, Hunyadi 1387-ben született. Lázárevityről nem guszláznak még a szerb epikák sem úgy, hogy ő 10 éves korában lett volna despota papa, a fiának Hunyadi Jánosnak meg akkor bizony Budán kellett volna születnie, Budán született hát Corvinus-Hollós János? Tehát nem ilyenekről guszláznak... , még eddig nem. Jó hogy említem....., majd holnap azt is megtalálják az Erlangeni kéziratban, miként ott **most fedezték fel az Első Rigómezőn 1389-ben hősi halált halt hőstettéről, és a szerb népi epikák istenített Milos Obility- Miloš Obilić-éről, hogy tulajdonképpen egy sosem létezett személy sosem létezett ''hőstettéről'' guszláznak azóta is. Most azt sem tudják hogyan szabaduljanak meg tőle. Meg a Királyevity Márkó ''hőstetteitől''....** mert az nem hős hanem –nije bio junak nego antijunak- valami antihős vazallus volt...
- Aki Vuk Karadzsity fentebb ismertetett ''epikáiból'' akar történelmet tanulni és bizonyítani, lelke rajta. Magyar szempontból ezek szánalmas kis szomszédmocskolódások. Irigykedő szomszédaink rug-kapálózásai. Összeírkálásuk idejét és helyét kiértékelve, nincs min csodálkoznunk. Ami a ''rugódozik'' viselkedésünkre vonatkoztatik, annak épp az ellenkezője vonatkozik ránk magyarhon lakosaira. Szelíd természetünkről a magyar költészet egén legfényesebban ragyogó költőnk ránk is vonatkozó sorai jutnak az eszembe:
- ''Szegény Tisza, miért is bántjátok?
- Annyi rosszat kiabáltok róla,
- S ő a föld legjámborabb folyója.'' és ezt nem elpolitizálni szántam ide....

- Fajbüszkeségünk – ha ez ránk magyarokra akart vonatkoztatni akkor nagyon földrajzi tévúton haladt. A faj elmélete elsősorban délnémet – bajor körökből ered. A fajmítosz nálunk idegen fogalom, az csak rombol, megtéveszt. A faj – nemzeti szocializmus – germán lelkiség. Az aufnordung meg az entnordung – kultúrrombolók – a minden kultúrérzéket nélkülöző, vad pusztítás, vandalizmus nem véletlenül egy germán néptörzsről kapta az elnevezést. Meg az Ostforschung meg az Ahnenerbe...
- Szegedy Rezső szlávista nevét olvassuk tovább aki Maretić, Bogišić, Sima Milutinović Sarajlija, a Petranović aki Szász Károly munkáiból készített összefoglalót, és elfogadta a keleti-iráni-kaukázusi származáslegendát, mostmár Firdauszi Sahnámé származáslegendához hasonlítva a Hunyadi-Sibinjanint is szerepeltető szerb-epika legenda meséjét. Iráni, kaukázusi népek mondáját keverve a Hunyadi János származását és életét mocskoló epikák forrásául.....

Szegedi Rezső úgy tűnik akaratán kívül azonban, maradandó értéket és valós történelmet is hagyott hátra a munkájában. Erről majd a továbbiakban.
Dávid András (1935-1996) e témában végzett munkássága mellett, tájékoztat Jung tanár még Jelka Ređep-Régyép professzor asszony 1965-ben megjelent tanulmányáról amelyik a ’’mi népköltészetünkben és régi irodalmunkban’’ fogalmazásban jelent meg, utalva itt a jugoszlávság szerbhorvát nyelvére. Szerbhorvát nyelvnek nevezte Regyep professzor asszony, Jung tanár szerint, ’’amely alatt a szerb, horvát, montenegró és bosnyák népköltészet értendő. Azt az epikát viszont amelyik Hunyadi János származáslegendájával foglalkozik, - ma úgy mondanánk – szerb nyelvű epika.’’

.....

Vuk Stefanović Karadžić (1787 Tršić – 1864 Bécs)

’’Piši kako govoriš – i čitaj kako je napisano’’

- Írjál ahogy beszélsz – és olvasd ahogy le van írva’’ –

Nincs kisdiák aki nem ezt tanulta volna a nagy Szerb nyelvújító idejétől a közelmúltig róla.
Filológiai munkásságát korának legjobbjai támogatták és irányították. Baráti kapcsolatok fűzték Jacob Grimm, Johann Wolfgang von Goethe-hez. Goethe fordította németre a ’Hasanaginicát’. Az Osztrák kormányt képviselő Jernej Kopitar aki a Habsburgok fő cenzoraként dolgozott a szláv könyvkiadásoknál volt munkásságának a legfőbb irányítója. 1813 után, amikor elbukott az Első szerb felkelés (1804), a Prvi Srpski ustanak, Karadzsity megírta annak a történetét és Bécsben Kopitár segítségét kérte, annak a kinyomtatására. Kopitár elutasította a kérelmét, de attól az időtől kezdve tartós kapcsolatot ápolnak és a Szerb irodalmi nyelv megújításán Vuk az ő irányítása szerint dolgozik. A szlovén származású Kopitar a közös Délszláv irodalom megújításán dolgozott, Vuk Karadzsitynak az irodalmi štokavski népnyelv megalapozásában segédkezett. A Szerb nyelv ilyen megújításával Kopitarnak sikerült megtörni a kulturális és pravoszláv Orosz kapcsolatot
és ezzel a Horvát valamint a Habsburg monarchiához közelítette(1).

(1) Mario Grčević ’’Jernej Kopitar kao strateg Karadžićeve književnojezične reforme’’ Fililogija 53 (2009.) Zagreb, str. 1,2

Nyelvreformjában a harmadik pontként az új štokavski népi puritán nyelv, ami a templomszlávista irodalom elhagyása volt – amiért reformja éles tiltakozást is váltott ki a pravoszláv lelkészek között. A vajdasági városi szerb réteg, Milovan Vidaković, Miloš Svetić és Stracimirović patrijarka voltak Vuk fő ellenzői.

Glavni članak: Vukova ćirilica

Iz staroslovenske azbuke Vuk je uzeo sledeća 24 slova:

А а Б б В в Г г Д д Е е Ж ж З з

И и К к Л л М м Н н О о П п Р р

С с Т т У у Ф ф Х х Ц ц Ч ч Ш ш

Njima je dodao: Ј ј, Љ љ, Њ њ, Ћ ћ, Ђ ђ и Џ џ a izbacio:

Ѥ ѥ (je) Ѣ, ѣ (јат) І ї (и) Ы ы (и) Ѵ ѵ (и) Ꙋ ꙋ (у) Ѡ ѡ (о) Ѧ ѧ (ен)

Ю ю (ју) Ѿ ѿ (от) Ѫ ѫ (јус) Ѳ ѳ (т) Ꙁ ꙁ (дз) Щ щ (шч) Ѯ ѯ (кс) Ѱ ѱ (пс)

Vuk új ciril ábc-je. Elhagyta a Görög és Orosz betűket és néhány újat iktatott be.

Általánosan el van fogadva a gondolat, ha nincs Kopitar soha nem lett volna Vuk Karadzsity, sem az ő érdemei a Szerb nyelvújításban. Kopitárt a pannon elmélet megalapozójának is tartják. A szláv történetírás terén Dobrovszky, Palacky, Schaffarik iskoláival ellentétes állást foglalt el. Knez Miloš Obrenović betiltotta Vuk munkáinak kinyomtatását Szerbiában (amikor békét kötött az Oszmánokkal). Egy ideig Oroszországban talál menedéket. Vuk Karadžić munkásságához tartozónak tekintik a PánSzerb ideológiát. A štokavski tájszólást is az etnik Szerbhez sorolta (Srbi svi i svuda) -mindenki mindenütt Szerb-.

’’Vuk Karadzic a szerb népdalok gyüjteményét a szerb nyelvtannal és olvasmányokkal együtt 1814 és 1815-ben adta ki – buzdíttatva és útba igazíttatva a bécsi udvari könyvtár tudós őrétől ’Kopitár Jan’ –tól a híres szlovén nyelvésztől’’ -írta róla a Vasárnapi Újság 1897. 42száma.

1814-ben kezdte a szerb nyelv megújítását, Sava Mrkalj 1810-ben kiadott helyesírásából vette át anyagának javát – lehet még olvasni róla, valamint – Karadžić-ig a Szerb nyelvet erősen befolyásolta az orosz nyelv.

’’Karadžić koncepciója a horvát nyelvre úgy illik mint a kismalacra a nyereg – írta róla Radoslav Katičić.’’

Eltitkolta még a tényt, vagy legalábbis nincs széleskörű tájékoztatás arról, hogy a - Srpske narodne pesme – nem csak szájhagyomány gyüjteményeket írt össze, hanem átmásolta más pl. Szerémségi népdalírók, papok gyüjteményét.

-Piši kako govoriš - írjál ahogyan beszélsz- *Schreib wie du sprichts*-

Ezt az idézetet általában Vuk Karadžić mondásának tulajdonítják, amely azonban az a német ortograf princip amelyiket a német *Johan Kristoff Adeling* talált ki a saját nyelvének – a Hoch Deutsche megújításakor.

Montenegróból – Boka Kotorskából Vuk Popović pravoszláv pap volt még az aki szorgalmasan írt össze anyagot és küldözgette azt át Bécsbe Vukhoz. 1835-ben Vuk Karadžić Boka Kotorskán találkozott össze Vuk Vrčević íróval aki utána hűen és szorgalmasan küldözgetett neki népdalok gyüjteményt, miként a Milan Đ Milićević is kollaborált vele a munkásságához.

Mivel a Szerb knéz Miloš Obrenović az Oszmán Birodalommal feltartandó béke érdekében attól tartott, hogy Vuk gyüjteményének a tartalma esetleg olyan patriotizmust válthat ki a népben, amelyikre hivatkozva a töröktől való függetlenség érdekében fegyveres felkelésre is képes lenne, politikai okból betiltotta azok kinyomtatását. Montenegróban azonban **II.Petar**

Petrović Njegoš püspök-fejedelem nyomdájában betartották Vuk Karadžić ortográfiáját – az ő heljesírását és elhagyták az archaikus betűket, a patriárka hierarchiájának valamint Miloš Obrenović szerb knéznek nem kicsiny tiltakozásának ellenére.
Vuk Karadžić apja Loznica, anyja Nikšić – Montenegrói születésű volt. Vuk Belgrádban járt Gimnáziumba, Újvidéken és Pesten gyógyíttatta magát. Egyik lábát amputálni akarták amit nem engedett meg. Bécsben élt, felesége az osztrák Anna Kraus volt, tizenhárom gyermekük született. Wilhelmina (1828-1894) leányuk apjával dolgozott, 1854-ben kiadta a Szerb népmesék gyüjteményét amelyet ő fordított német nyelvre, testvéreiből apját csak ő élte túl.
Vuk Stefanović Karadžić 1864 február 7-én halt meg Bécsben.

Petar II. Petrović – Njegoš (1813 – 1851)
Montenegro – Crna Gora püspök-fejedelme
Cetinje Szerb Orthodox Metripolitája, korának legelismertebb Dél-szláv költője
Filozófus, poéta, a modern Montenegró megteremtője
a Hegyek Koszorúja – Gorski Vjenac – nemzeti epikai költemény szerzője

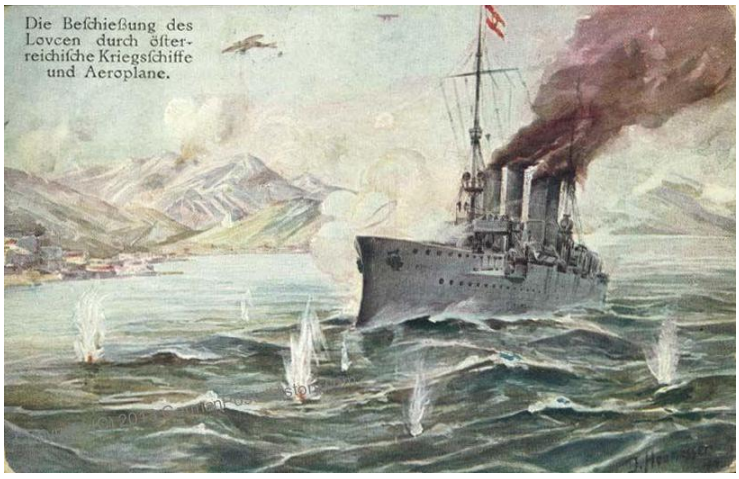
Tizenkét éves volt amikor a nagybátyja I.Petar Njegoš a rokonai közül őt vette magához és mint utódját nevelte. Sima Milutinović Sarajlija lett a tanítója akitől klasszikusokat, művészetet, történelmet, filozófiát és irodalmat tanult. Görög klasszikusokat Orosz nyelven olvasott. Tanítója a népi irodalmat kedveltette meg vele és arra serkentette, hogy ő maga is írjon. Elragadtatták a népdalok és ő maga is újakat is leírt. A temerini vladika Lukijan Mušicki (1777-1837) az 1830-as években már elismert híres költő is nagy befolyással volt rá.
Mušicki a **j** betű bevezetésének a támogatója volt de mint szerb egyházi ember a **đ ђ** betű használatát támogatta – ez a magyar ábc **gy** betűje.
Tizenhét éves volt amikor a nagybátyja I.Petar meghalt és Njegoš lett Montenegro új fejedelem püspöke – Prince-Bishop of Montenegro – egyházi és világi uralkodója.
1833-ban Petrográdban hivatalosan Metroplittá avatták.
1834-ben Cetinyén nyomdát alapított a felszabadított részen iskolát nyitott. Kitűzött céljaként Szerbiának olyan ajánlatokat tett, hogy közösen szabadítsák fel Boszniát és Hercegovinát a Törököktől és egyesítsék a Szerb népet. Ennek eléréséért hajlandó volt a saját fejedelmi jogairól is lemondani. Crna Gorában az ő idejében anarchia, nemzeti törzsek egymás elleni vérbosszúja uralkodott. 1849-ben megbetegedett, tüdőbaját Itáliában is gyógyíttatta de mindhiába. 1851-ben Cetinyén hunyt el. Kívánsága szerint a **Lovćen** 1.657m magasságban

emelkedő ***Jezerski Vrh*** nevű hegycsúcsán temették el, abban a templomban amelyiket ő építtetett **I.Petar Petrović Njegoš** – szentté avatása után **Cetinyei Szent Péter** nevű - nagybátyjának.
Szentté avatását is ő szorgalmazta. Rövid ideig tartó életében Nyegos az Ottomán Birodalmat támogató Podgoricai muzulmán lakóssága ellen támadást indított. A várost nem tudta bevenni. A támadásra, Mustafa Reshid Pasha kegyetlen véres megtorlása lett a válasz. Njegos tettét megbánva soha többet nem vezetett támadást ellenük.
Vuk Stefanović Karadžić-al 1834-ben Bécsben találkozott.
Jellegzetes montenegrói sudár magas termetéről Vuk írta 1833-ban: *''Még be sem töltötte a huszadik életévét, s máris nagyobb és szebb, mint bármelyik bécsi gránátos! Talán ő a legmagasabb ember egész Crna Gorában.''*
Oroszországból könyveket, iconokat és pénzt kapott, Velencétől nyomda gépet kapott amelyen a saját verseit valamint Cetinje püspökének Sima Milutinovićnak és a nagy Szerb nyelvújítónak Vuk Karadzsitynak Bécsből kapott népi epikáit nyomtatta.
Az 1848 forradalom idején Ausztriában (igy fogalmaz a Wikipedia) a horvát Josip Jelačić horvát bánnak Njegoš 2000 montenegrói katonát ajánlott fel segítségül - ''Tokom revolucije 1848 u Austriji, Njegoš je nudio hrvatskom banu Josipu Jelačiću vojnu pomoć od dve hiljada ljudi.''
Njegoš messze látó józan politikus – olvasom róla,
1848-49 pánszláv ábrándja mögött hamar észreveszi az Osztrák kamarilla cselszövő kezét, és az egyedüli érdemes célja, törökellenes felszabadító háborúra próbálja mozgósítani a Délszlávokat. A reakció győzelmét önnön kudarcaként éli át: 1849-ben megbetegszik – két évre rá hatalmas teste roncsait vitette haza Olaszországból – meghalni a Lovćen tövében.

Lovćen - *Jezerski Vrh* – II.Petar Petrović Njegoš püspök fejedelem Mauzóleuma

Halála előtt 1851-ben Nyegosnak utolsó kívánsága az volt, hogy a Lovćen tetején abban a templomban temessék el amelyiket ő tervezett és építtetett elődе - St.Petar Cetinjski – tiszteletére. Halálakor először Cetinje monostorában temették el. Utóda egyik rokona I.Danilo Petrović Njegoš lett, aki 1855-ben teljesítette utolsó kívánságát és átvitette nagybátyjának földi maradványait az óhajtott nyughelyére a Lovćen – Jezerski Vrh – tetejére. Njegoš nyomdagépe 1852-ben szünt meg létezni amikor a betűiből puskagolyókat öntöttek.

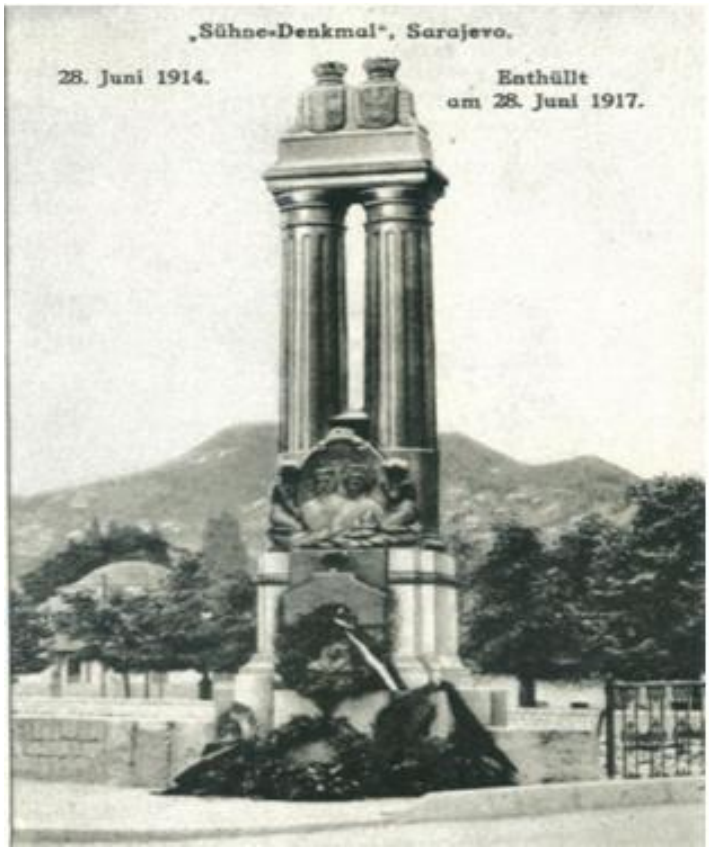
1915-ben Osztrák Hadihajók és repülők bombázták Lovćent

báró Freiherr Kövess Hermann erdélyi származású katonatiszt, hadmérnök, k.u k. Feldmarschall, az első világháború sikeres hadvezére, császári és királyi titkos tanácsost Szarajevóba vezényelték és kijelölték a montenegrói Lovćen hegység elleni támadás parancsnokául. 1916 január 11-én az osztrák-magyar csapatok rohammal elfoglalták Lovćent. I.Nikola Petrović-Njegoš (1841-1921) 1860.8.31-től 1910.8.28-ig fejedelem, 1910.8.28-tól 1918.11.26-ig király, 1918.11.26-tól 1921 március 1-ig családjával száműzetésben élt; **Montenegro királya fegyverszünetet kért.**

A montenegrói hadsereg fegyverletételét követően 1916 jan. 16-án Freiherr Kövess Hermannt kinevezték a miniállam katonai kormányzójának, tisztségében 1916 feb. 26-án Viktor Weber altábornagy váltotta fel. (wikipediából)

Bory Jenő főhadnagyot 1915-ben Szarajevóba vezényelték. A merénylet áldozatául esett trónörökösnek kellett emléket állítania. Korabeli fényképek segítségével már 1915 februárban grandiózus tervet dolgozott ki. Emlékművet tervezett a szarajevói merénylet helyszínére valamint Ferenc Ferdinánd fogadalmi templomot és Zsófia Ifjúsági Otthont. Az emlékművet 1917.6.29-én avatták föl. 1919-ben elbontották.

Az ''engesztelő'' elnevezésű alkotás

Az emlékművet 1919-ben eltávolították , a kő - pad maradt

Njegoš utolsó kívánsága, temessék a Lovćen tetejére.

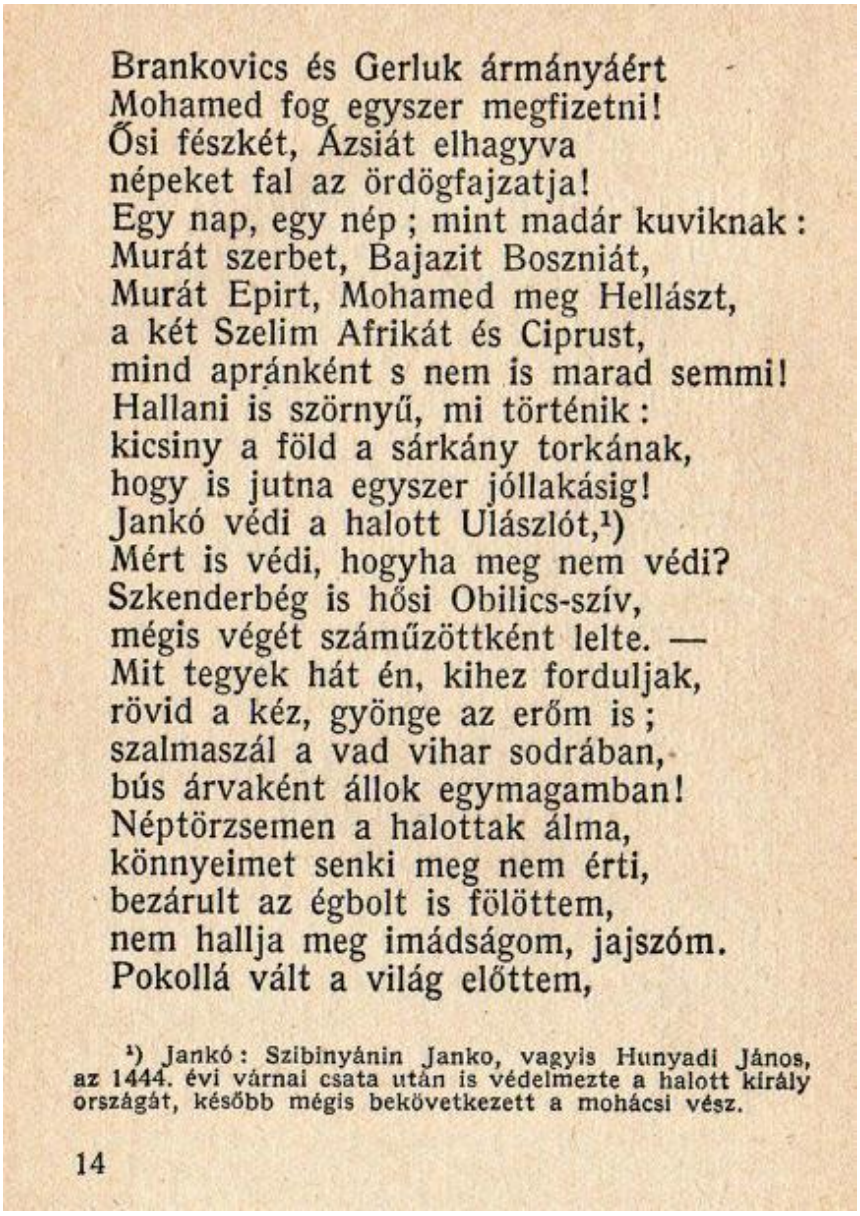
Több nyelven a wikipediából – magyar nyelven még nem találom –
Amikor az Osztrákok 1915-ben elfoglalták Crna Gorát, a K. u k. lövedékek súlyosan megrongálták a templomot Njegoš nyughelyét és sírját. (lásd a fenti képet a Lovćenről akkor)
Andrew B. Wachtel professzor: HOW TO USE A CLASSIC: Petar Petrović Njegoš in the Twentieth Century c. tanulmányából az ide vonatkozó rész 136-137old.– amiről több Szláv nyelvű irodalomból is tájékozódhatunk :
’’1855-től Njegoš földi maradványai a Lovćenon nyugodtak egészen 1916-ig. Akkor az Osztrákok akiknek a hadserege összeroppantotta a Szerb és Montenegró katonaságot 1915-ben, elhatározták, hogy a győzelmüket a **Lovćen tetején Ferenc Józsefnek emelt győzelmi** emlékművel ünneplik meg. Nyilvánvalóan úgy érezték, helytelen lett volna, hogy egy Osztrák Császár fennsőbbséges helyét a magasban, a Délszlávok egy érzelmi nemzeti jelképével osztozzák, és ezért az Osztrák hatóságok azt követelték, hogy Njegoš maradványait vigyék el Lovćenról és helyezzék át Cetinyére. Azonban az óvatos és gondos exhumálás (az Orthodox Egyház felügyelete alatt folyt le, az esetleges megszentségtelenítés vádjának elkerülésére) bizonyította, hogy Nyegoš csontjai ugyanakkora súlyú jelképet hordoztak mint amekkorát a munkássága.’’
’’Njegoševa je grobnica bila teško oštećena djelovanjem K. u k. topništva.
Njegoševe kosti su prenijete na Cetinje 12. Kolovoza 1916. – Sírja súlyosan megrongálódott a K. u k. ágyúlövedékektől. Csontjait 1916. augusztus 12-én vitték le Cetinyére.
I.Aleksandar Karađorđević király 1925 szeptember 23-án egy egészen új elképzelésszerű kápolnát épített a Lovćen tetejére és ünnepélyesen vissza helyeztette oda Njegoš földi maradványait.
A király ezen cselekedetét mint nemzeti büszkeségük sértését élték meg a Crna Goraiak, 1945-ben új kampány arról, hogy ledönteni azt a kápolnát és a Crna Goraiak építsenek méltó sírhelyet Njegošnak.
1970-ben új Mauzóleumot építettek a világhíres szobrász és mérnök Ivan Meštrović terve alapján. ’’

Ha a kedves olvasó esetleg elcsodálkozik a fenti történelmi tényeken, akkor még nagyon halkan tegyük hozzá, mialatt ezek az események zajlottak, Hollósváron a Hollós-Corvinus-Hunyadi János családi fészke és lakhelyének főtere már régen ’’Ferenc József tér’’ elnevezéssel éktelenkedett a magasságos csillagos ég felé.

Petár Petrovity Nyegos HEGYEK KOSZORÚJA – drámai költemény
1847 - Bécs

1948-ban jelent meg magyar nyelven, Csuka Zoltán (1901-1984) fordításában
Szeretném most Bóka László előszavát szórol szóra teljes egészében idemásolni. Mert milyen igaza van, a magyar olvasó könyvespolcáról nem hiányozhat ez a mű. Két világháború kellett ahhoz, hogy a Hegyek Koszorúja a magyar könyvespolcokra kerüljön. (odakerült-e vajon? Alig találtam rá erre az online elérhetőségre a Montenegrói Állami Könyvtárban).
’’Ez a föld már felnyög a piszkos igazságtalanság súlya alatt. A szelídlelkű szlávok lelke örök szenvedésben él. Röstellik a világ és népei előtt a többi nemzetekhez képest oly alacsony sorsukat.’’ – írta Njegos 1848-ban Jelašić bánnak. A sors aljas fintora, hogy akit bizalmával megajándékozott, az a bécsi udvar ügynöke volt s époly kevéssé értette meg őt, mint azok az orosz diplomaták, kik a szláv hazafiság ébresztgetése ürügyén csak a cárizmus balkáni imperialista terveit szolgálták. Később meglátta Jelašić arcát álarc nélkül, megismerte a Karađorđevićeket, a Rajačićok árulását, de akkor még, mikor a ’’Hegyek Koszorúját’’ írta, ugyanabban a reformkori forradalmi hangulatban élt, mint a magyar költők. Amikor Petőfi a világszabadságról énekelt, Nyegos azt írta: ’’Igaz ugyan, hogy én magam maroknyi

népemmel a tirannizmus anatémájának és kémkedéseknek közepette szabad vagyok, de semmivel sem jobb nekem, ha körülnézek, és testvéreim millióit magam körül idegen bilincsekben vergődni látom.''
Nyegos művét olvasva, folytatja az előszót Bóka László, értsük meg egymás szavát mi, akik a közös sors vesszeje alatt éltünk.''
Jelen munkának a tartalmához elengedhetetlen volt Nyegos soraival is találkoznunk.
Elengedhetetlen *Csuka Zoltán* fordításában hűen visszahallani a népéért aggódó, szenvedő püspök-fejedelmet Nyegost, aki szavainak sejtekbe ható erejével emelte népét a Lovćen tetejére. *Hunyadi János nevét, nagyságát, hőstettét, erejét a nagyok, a legnagyobbak között méltatta Nyegos, akikhez saját erejét milyen ''szalmaszál'' gyengének hasonlította. És mégis, Petár Petrovity Nyegos ma újra ott emelkedik népének egén, magasan a Lovćen tetején tündököl és ragyog a napban, eget földet rázó dörejjel, zajjal tiltakozik ha baj van.*

Brankovics és Gerluk ármányáért
Mohamed fog egyszer megfizetni!
Ősi fészkét, Ázsiát elhagyva
népeket fal az ördögfajzatja!
Egy nap, egy nép ; mint madár kuviknak :
Murát szerbet, Bajazit Boszniát,
Murát Epirt, Mohamed meg Hellászt,
a két Szelim Afrikát és Ciprust,
mind apránként s nem is marad semmi!
Hallani is szörnyű, mi történik :
kicsiny a föld a sárkány torkának,
hogy is jutna egyszer jóllakásig!
Jankó védi a halott Ulászlót,[1])
Mért is védi, hogyha meg nem védi?
Szkenderbég is hősi Obilics-szív,
mégis végét száműzöttként lelte. —
Mit tegyek hát én, kihez forduljak,
rövid a kéz, gyönge az erőm is ;
szalmaszál a vad vihar sodrában,
bús árvaként állok egymagamban!
Néptörzsemen a halottak álma,
könnyeimet senki meg nem érti,
bezárult az égbolt is fölöttem,
nem hallja meg imádságom, jajszóm.
Pokollá vált a világ előttem,

[1]) Jankó : Szibinyánin Janko, vagyis Hunyadi János, az 1444. évi várnai csata után is védelmezte a halott király országát, később mégis bekövetkezett a mohácsi vész.

14

''A hősi Obilics-szív'' – a szerb epika Miloš Obilić nevű ''hősét'' is fontos nekünk megismernünk. Ime, még néhány oldal **Csuka Zoltán örökértékű fordításából:**

s minden ember a pokol fiává.
Sötét napok, gyászos, sötét végzet!
Hej, kialudt szerbség, szegény népem,
de sok gyászos napodat megéltem,
s meg kell küzdjek még a legrosszabbal:
mert ha testről a fejet letéped,
kínok között elhal minden tagja.
Emberi vész, verjen meg az Isten!
A fél világ is kicsiny tenéked,
beoltottad gonoszság mérgével
s alvilági lelked ádáz mérgét
sziklás hazánkra is ráokádod?
Szerbország tán kicsiny áldozatnak,
a Dunától sík tenger partjáig?
Jogtalanul rabolt trónon székelsz,[1])
ott büszkélkedsz véres jogaroddal,
szent oltárról gyalázod az Istent;[2])
félhold áll a dőlt kereszt helyében!
S még árnyát is megmérgeznéd mostan,
mit őseink magukkal elhoztak
a hegyekbe örök vigaszképen,
s hős nemzetük emlékezetére?
Százszor fürdött ez a kereszt vérben,
a tiédben s százszor a miénkben!
Nézd csak, mit tesz a gonosz szultánja,

[1]) A szerb uralkodók trónusán.

[2]) Sok helyen keresztény templomokból csináltak mecsetcket.

15

''a Dunától a sík tenger partjáig''

mert aki Njegost ismeri, az az igazságot ismeri

Ja, hogy Njegos nehéz, a gyűrűtloptahollót meg Hunyadi János kormányzó hadvezér írástudatlanságát források megjelölése nélkül szajkózni könyebb, azt elhisszük...

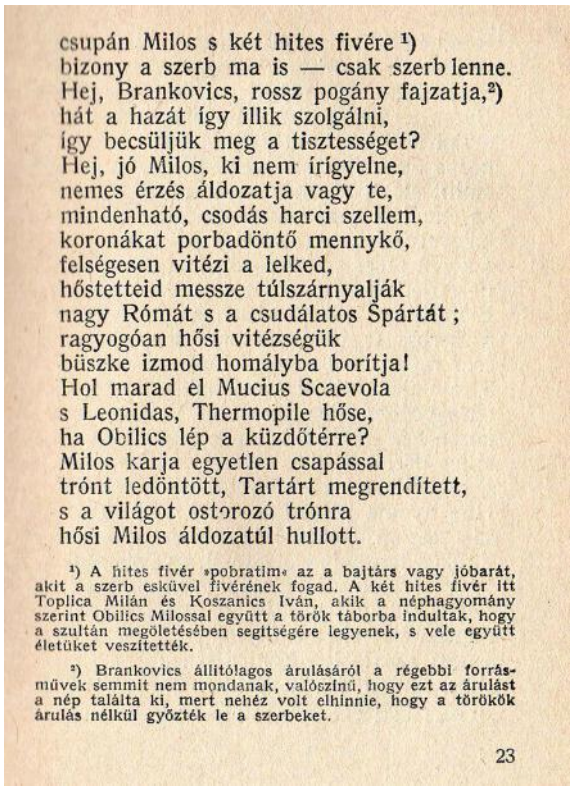
Kóló

Sok halálos bűne miatt Isten
a szerb ellen nagy haragra gerjedt!
Cárjaink a törvényt megtiporták,
vérszomjasan egymásra támadtak,
egy a másik szemét kitolatta,
nem törődtek országgal, törvénnyel,
őrültség lett tetteik mérője.
Szolgáik mind hűtelenné váltak
s megfürödtek a császári vérben.
A főurak, átkozott a lelkük,
darabokra törték a cárságot,
a szerb erőt rútul összezúzták;
az urak, hogy nyomuk veszett volna
elvetették a viszályok magvát
s megmérgezték a szerb törzset véle;
hej, főurak, hitvány nyomorúltak,
árulói népük s fajtájuknak!
Hej Koszovó átkos vacsorája,[1])
hol a jó sors, mely engedte volna,
hogy a falat mind méreggé váljon,
hitvány főknek még nyomuk is vesszen,
s a had törzsén Milos maradt volna,

[1]) A néphagyomány szerint Lázár cár a rigómezei csata előestéjén vacsorát adott s azon pohárköszöntőt mondott. Ekkor Obilics Milost árulónak nevezte, mert elhitte azt a rágalmat, hogy Milos elárulja a töröknek.

22

Nem volt semilyen Koszovói vacsora, miként nem volt semilyen Milos Obility sem.

csupán Milos s két hites fivére [1])
bizony a szerb ma is — csak szerb lenne.
Hej, Brankovics, rossz pogány fajzatja,[2])
hát a hazát így illik szolgálni,
így becsüljük meg a tisztességet?
Hej, jó Milos, ki nem írígyelne,
nemes érzés áldozatja vagy te,
mindenható, csodás harci szellem,
koronákat porbadöntő mennykő,
felségesen vitézi a lelked,
hőstetteid messze túlszárnyalják
nagy Rómát s a csudálatos Spártát;
ragyogóan hősi vitézségük
büszke izmod homályba borítja!
Hol marad el Mucius Scaevola
s Leonidas, Thermopile hőse,
ha Obilics lép a küzdőtérre?
Milos karja egyetlen csapással
trónt ledöntött, Tartárt megrendített,
s a világot ostorozó trónra
hősi Milos áldozatúl hullott.

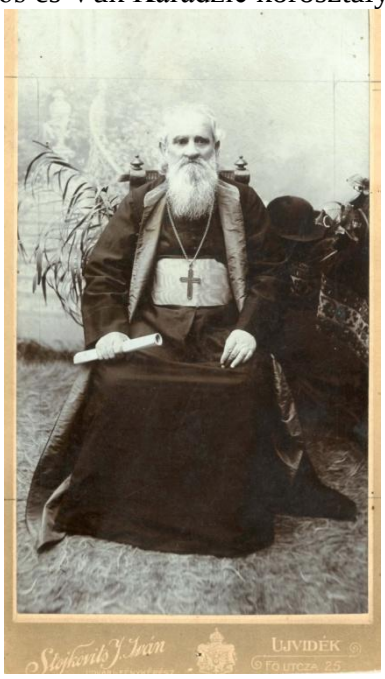
[1]) A hites fivér »pobratim« az a bajtárs vagy jóbarát, akit a szerb esküvel fivérének fogad. A két hites fivér itt Toplica Milán és Koszanics Iván, akik a néphagyomány szerint Obilics Milossal együtt a török táborba indultak, hogy a szultán megöletésében segítségére legyenek, s vele együtt életüket veszítették.

[2]) Brankovics állítólagos árulásáról a régebbi forrásművek semmit nem mondanak, valószínű, hogy ezt az árulást a nép találta ki, mert nehéz volt elhinnie, hogy a törökök árulás nélkül győzték le a szerbeket.

23

<u>1), 2) mert Csuka Zoltán már akkor tudta</u>

Sokak számára - fájást is kiváltó igazságosság szószólóját ismerjük most meg,
Njegoš és Vuk Karadžić korosztályából:

Ilarion (Jovan) Ruvarac (1832 Szrémszka Mitrovica – 1905 Grgeteg-Fruska Gora)
Történész, Orthodox pap, a Szerb Tudományos Akadémia tagja
<u>A Szerb Kritikai – Történetírás meghonosítója</u>

A Szerb újkori történet-tudomány egyik atyjának tartják. Mindhárom fivére elismert értelmiségi volt. Kosta Ruvarac (1837-1864) író, irodalomkritikus, Pesten élt, ott tanult, ott

dolgozott és ott is hunyt el. Lazar Ruvarac magas állami hivatalnok, Dimitrije Ruvarac történész, Orthodox lelkész, politikus, korának legtermékenyebb publicistája.
Családja Bihać, Bosznia és Hercegovina Ottomán megszállta területről költözött a Szerémségbe. Apja Vasilije Ruvarac (1803-1873) Very Reverend-főtisztelendő volt. Karlovcin – magyar neve Karlóca 1699 óta ott volt a Szerb Orthodox Metropolita székhelye - járt Gimnáziumba amit Bécsben folytatott ahol tovább jogot és történelmet tanult. Latin, Görög, Német, Magyar, Román és Olasz nyelven beszélt. 1859-ben Karlovac-on teológiát tanult, 1861-ben vonult a monasztikus rendbe és akkor vette fel az Ilarion nevet. Grgeteg monostorban arhimandrid a monostor rektora. Egész életét a tudományos munkásságának szentelte. Egész munkássága alatt könyörtelenül küzdött a nemzeti mitológia ellen amelyik eltorzította a történelmi valóságot, és őutánna nem volt többé visszaút, mivel lelkes munkája arra ösztönözte a többi történészt is, hogy kritikai meglátással kutassák a múltat. Úttörő munkásságát számos történész folytatta: Stojan Novakovic (1842-1915), Ljubomir Kovacevic (1848-1918), Mihailo Gavrilovic, Stanoje Stanojevic, Jovan Radonic aki első könyvét tiszteletből Ilarion Ruvarac emlékének dedikálta, a Szerb historiográfia kritikai megközelítésből való tanulmányozás megalapozásának a megbecsüléséül.
Ruvarac volt az első akinek nevére azért figyeltek fel mert az igazságot és a valóságot kereste minden kritikai munkájában. Tudományos megközelítéssel cáfolt meg sok mélyen legyökereztetett és kedveltetett legendát, hagyományt: mint Vuk Branković árulását, Montenegró örökös szabadságát, Stefan Uroš meggyilkolását Vukašin Mrnjavčević által. Bosznia középkori történelmét tanulmányozva a Kotromanić dinasztia különösen I.Tvrtko idejéből nyujtott értelmes tudnivalókat. Munkásságának iránya a modern forrás alapú történet írás, a nemzetközi politikát előtérbe állítva, azt írni ami és ahogy megtörtént a valóságban. Irányadó eszmék az egyes századok domináns tendenciái legyenek, de a tendenciákat csak leírni lehet és semmiképpen valamiféle elméletté összegyúrni.
Első nagy munkáját 1856-ban adta ki. Itt már szétválasztotta a hiteles forrást az elterjesztett irodalomtól.
Itt adta a szerb históriagráfiához saját történészi nagyságát amikor elfogadtatta azt a történettudományi valóságot, hogy a megjelentetett anyag amelyik nincs több hiteles forrásból bizonyítva és nincs kritikailag feldolgozva, nem történelem, még kevésbé tudomány.
Munkásságának teljes ideje alatt a szerb történetek forrásai után kutatott és azokat kritikailag dolgozta fel.
Leopold von Ranke (1795-1886) elméletét fogadta el, a múltat úgy kell bemutatni amilyen volt, egyéni kitalációk és szépítgetések nélkül.
1884-ben kiadott további munkájának értekezése arról szólt, hogy a különböző korokat megéneklő népi epikák tartalmai nem vehetők történeti forrásul. A romantikus irodalmárokkal heves vitákat folytatott ezekről, akik az epikai énekekben a hiteles történetírás legnagyobb értékű forrásait látták.
Ruvarac rámutatott: Vukašin király nem ölhette meg Urošt hiszen a Maricai ütközetben már 1371-ben szeptember 26-án meghalt. Uroš 1371 decemberben halt meg.
Természetes, hogy voltak 'történészek' akikben ezek az érvek nagy ellenkezést váltottak ki.
Vita folyt Vuk Branković árulásának a lehető vagy lehetetlen valóságáról is.
1888-ban a Rigómezei ütközet 500 éves évfordulójára feldolgozta knéz Lázár személyét. Saját elismerése szerint még nem jutott egészen tiszta képhez de figyelmeztetett, hogy a hamisításokat és a hagyományokat mint történelmi forrásokat mindenképpen kerülni kell a hiteles történelemírásban.
Nagy opusa a szerb történelem szinte minden korszakát átfogja. Munkája élénk, tollharcos polemikájával arra törekedett, hogy az olvasónak a történelmi problémákat véglegesen megoldó helyes utat mutassa meg.

Folytassuk a tudnivalóinkat most, egy kicsit tovább a szerb történetírásból:
Slavko Perović: O Obiliću c. az interneten elérhető már a 2-ik rész öt oldalas tanulmányából csak néhány sor: ''A sohasem létező hanem kitalált szerb hős, történelmileg nem létező vitéz, Lázár fejedelem állítólagos veje, Miloš Obilić (Milos Obility) mitológiája végzetes hatással volt a Crna Gora-iak kigúnyolására mert ennek a visszaélésével a nagyszerb ügynökök, a sajtó, történelem, a közoktatás, a társadalom, a kiadványok, a hadsereg, Garašanin (a ''Načertanije'' 1844) szörnyű tervét hajtották végre, az asszimilációról, azaz a szerbesítésről ami a leghatásosabb és legolcsóbb módszer volt a mások rabigába hajtásához, a környékről a szerbekhez, elsősorban a Crna Gora-iakat, mert a szerb politika a tengeri kijáratról álmodozott, azt akarták, hogy a Crna Goraiak az ő hadseregükhöz tartozzanak, és hogy a Crna Goraiaktól ellopják a területüket, a vallásukat, a nyelvüket, történelmüket és kultúrájukat, megsemmisíteni a Petrović Njegoš – dinasztiát és a Világnak úgy mutatkozni be mint egy nép aki nem raboskodott 500 évig hanem hát, a Lovćen alatti Crna Gorában szabad volt.
Ehhez a valósághoz érthetően a naiv Njegos is hozzájárult, hátborzongató a nagyszerbség visszaélése az ő nevével, státusával és munkásságával, annak a Njegosnak aki nem is tudhatta, hogy a nagyszerbség egyáltalán létezik, hogy az már látható volt Garašanin előtt is, amit Garašanin csak sikeresen ömlesztett át a szerb politika titkos politikai tervébe, a tervbe amelyik ma is működik, amelyiktől a szerb politika sohasem távolodott el, mások leigázásának a terve, telítve árulásokkal, cselszövésekkel, kijátszásokkal.....
Njegos nem gyanakodhatott rá amikor megjelent Garašanin, miként semmi másban sem. Njegos a balkán népeinek igazi felszabadulásáról álmodott, annak a szabadságnak, annak a szent igazi álmának szentelte a ''Gorski Vijenac'' –ot. Soha sehol nem tolta előtérbe Crna Gorát vagy a crnogoraságot. Sem neki sem másnak ilyen soha eszébe sem jutott. Költeményében arról írt, hogy emelkedjen fel a szerb nép és szabaduljon a török elnyomás alól, azért énekelt Karađorđe és Miloš Obilićról. Nyegoš és minden Petrović Belgrádban a testvéreit kereste, és megkapták, a népükkel együtt, a kötelet a nyakukra, szenvedések közepette hátulról rájukhúzva. (1918 után Crna Gora elvesztette függetlenségét)
Az említett fogalommal kell látni Sima Milutinović Sarajlija hatását Njegošra.
Ő Cetinjén volt Njegosal, és a szerbségnek ideáljában megittasult volt Sarajlić.
Feltételezhetjük hogyan próbálta a Szerbiában született nagyszerbséges tervvel a kisujja köré csavarni Njegošt, amelyiknek ő volt a képviselője.
De semmiképpen nem azt a nagyszerbséget képviselte amelyiknek majd Garašanin lesz a hordozója, hanem a tisztességeset.
Sarajlija mint létező vitézről mesélt Obilityról Njegosnak, ő beszélt neki St.Száváról akiről 1838-ig Crna Gorában senki sem hallott.
Attól az időtől kezdődik a hazugságok tekervényének terjesztése, minden hazugság!
Prof. Boško Suvajdžić (1965 -) irodalomtörténész 2007-ben Belgrádban adta ki Ilarion Ruvarac munkásságát feldolgozó tanulmányát.
''Fő célom, hogy az igazat mondjam, vagyis azt amit igaznak tudok'' – I. Ruvarac mottója
Éles, nem kompromittálható kritikai helytállásáért, a ''jóhiszeműség ellenségének'' és a ''szerbség árulójának'' szeszélyes különcnek, mitöbb bolondnak is tartották. Elutasította a verseci episkopnak való kinevezését, mert úgy érezte, hogy nem felel meg arra a hívatásra, és amilyen őszinte volt önmagához, továbbá is egész életében és munkásságában olyan szigorú maradt, minden kiértékelésében, eredményében és felmérésében.''
A nagyszerb eszméhez tartozott még az Illir mozgalom: a horvátoknál 1830 körül kialakult nemzeti mozgalom a szerb, horvát és szlovén nép politikai és kulturális egyesítésére.
''Jan Kopitar'' azt Bécsből szorgalmazta.

Njegoš írásai, külön a Hegyek Koszorúja Szerb, Montenegro és a Jugoszlávság közös identitásának a forrása volt hivatva lenni. Szerb nacionalisták ezzel igazolták a balkáni háborújukban való követeléseiket (angol wikipedia)

Ennyi szükséges kitérő után, vissza a középkorba, az epika énekekhez:

Dávid András 1989 körül elég részletesen tárgyalja a Délszláv Rigómezei epikus énekhagyomány dolgozatában Lázár kenéz nejének Milica asszonynak álmát amelyet (**a nemlétező**)Miloš Obilić úgy fejt meg, hogy e magyar uraságok fejei leomlanak (**tipikus viszonyulások a magyarok felé**) és Milica asszony szíve meghasad..... Lazar kenéz seregével indul a Kosovóra, a szultán serege meg a Marica folyónál telepszik le. Ezután a kenéz vacsorája és pohárköszöntője következik, (**ami sosem volt**) miközben Bránković Vuk figyelmezteti Lázárt (**amit sohasem csinált**)a Obilić Miloš (**aki sohasem létezett**) leendő rigómezei árulására. Miloš Obilić átpártolást színlelve a szultán sátorába jut, megöli a szultánt (**ami sohasem történt meg**), szökni igyekszik, s a törökök csak úgy fogják el, hogy a lova megbotlik, amint Lázárt hívja segítségül, a Marica folyónál esett vitézkedését emlegeti, Branković Vuk megszökik**,(??? Honnan?)** a törökök elfogják és lefejezik Milošt meg Lázárt, Milica szíve meghasad a gyászos hír hallatán. .....

Arról Dávid Andrásnál is olvasunk, hogy Filippo Scolari ténykedése talán 1392-ben veszi a kezdetét, utánna 1402-1403, 1408, 1411-1413 Boszniai harcai, de hova fért itt a Királyevity Márkó aki 1395-ben meghalt, élete be?

- A Filip Magyarinról Dávid András úgy véleményezett a 25-ik oldalon: Budán, Madzsar városában, bort iszogat vitéz társaival (harminc kapitánnyal, kitűnő budai uraságokkal) a borozgató daliák hőstetteikkel dicsekszenek, ám a kérkedésben (?) Filip a leghangosabb :
- ''Jó testvérim, harminc kapitányok,
- Látjátok-e fehérlő Karlovácot,(46)
- S benne azt a harminchárom bástyát?
- Mindeniken egy koponya díszlik,
- Még csupán a hídra nem futotta,
- De bíz azt is hamar feldíszítem
- Márk királyfi szép szőke fejével''.
- (Itt Vuk Karadzsity tett megjegyzést, hogy vannak akik **Karlovcin(46)** borozgatás helyett Budát írtak. Ez elég zavaros, nehéz elképzelni, hogy valaki Budáról a Szerémségi Karlovci harminchárom tornyára mutogatva kérkedne a levágott fejekkel. De ha Budát írtak akkor Belgrádban iszogattak....Nem találom sehol, hogy ki volt a leghangosabb, inkább Filip azt hitte senki sem hallja amikor a Zmaj-Despote Vuče ült mellette – ezt a negyedik sorban olvassuk.
- *- Oče Ilarion Ruvarac atya – a segítségét kérjük! Hogy helyesen értelmezzünk!*
- ***(46)** Jedni pjevaju u Budimu mjesto u Karlovcu, i onda Marko ide preko Bijograda. Marko Kraljević i kći kralja Arapskoga.)*
- **Koponya a fej csontos váza, - lobanja – Hirnschale**
- **''ja sam svaku ''glavom'' nakitio – glava - fej – Kopf**
- **Nem koponyáról hanem valakiknek a fejéről volt szó a szerb epikában Fülöpnél**
- **Az epikában a 32-ik sorban az áll, hogy Fülöp a Márkót Karlovciról fenyegeti!**
- **Véletlenül sem Budáról a kitűnő budai uraságokkal dicsekszenek!**
- **És aki ezt az epikát történelemként magyarázza, rossz útra vezet minket.**
- A harminc kuruc levágott fejéről viszont, úgy tűnik nem olvasott Dávid András.....)

- ***Hunyadi János Filippo Scolari alatt kezdte meg katonai pályafutását. Ez tény.***
- ***És az is tény, hogy a DÉLVIDÉK VÉGVÁRRENDSZERÉT Filippo Scolari építette ki, amit a Habsburgok szinte teljesen leromboltattak. Ez is tény.***

A sok össze-vissza fonott-tekert 1371-1389-1396 létező de főként a nem létező eseményeinek és személyeinek ilyen fejtegetései meg a többsíkú forrás (**forrás-e vajon? Az Obilić mese meg a többi**?) nyomatékosítása igen megtévesztő, főként ha azt is figyelembe vesszük, hogy ezekben az epikákban milyen lejáratő mocskolódó szavakkal illetnek minket magyarokat a guszlázó énekesek. Jó lenne tudni, vajon tudták-e ismerték-e a ''szerb népköltészet magyarországi recepciójának kiterjedt irodalmai azt is, hogy mit daloltak ezek Rákóczi Fejedelem kurucairól? Sibinjaninról? És helyeselték-e azt vajon? 1820-as 1830-as évekről van szó: Fenyő István, A szerb népköltészet hatása a magyar irodalmi gondolkodás fejlődésére a reformkor kezdetén címmel írt fejtegetése, bizony elgondolkodtató.
A szerbek ''hatottak'' vajon, vagy Bécsből a nyelvújítások kora mindenütt ''hatott''?.
Most jut eszembe, ez pontosan akkor történt 1816-ban amikor a mi nyelvújítónk Kazinczy Ferencnek nálunk nem volt szabad kiadnia az Erdélyi Utazásairól írt naplóját, a 19-ik Levelet, az Utóiratot pedig szinte a közelmúltig ''kiválogatták'' az olvasó elől. Vajon ki tiltotta el az Erdélyi Leveleket? Ki volt a magyarok cenzúrája Bécsben?
Érdekes betekintést kapunk a fentiekről, jelenkori szerb TV sorozatban, a Moj Rođak sa Sela címűben, ha jól emlékszem a 28-ik epizódában, a 11-ik percnél szimpatikus fiatal nemzedéket képviselő roppant tehetséges színészi magaslatról közreadott tájékoztatást arról, hogy az új nemzedék Obilićről meg a szultánról sem nem hagyja magát becsapni többé. Mert szívósan nemzeti, szerb és tiszta.
Újvidéken pedig Ilarion Ruvarac kritikai történelem-forrás kutató **felvilágosító és a népi epikákat történelemnek magyarázásai ellen tiltakozó tanulmánya 1856-ban már megjelent.**

.....

Филип Маджарин в българския юнашки епос

В голямата си част фолклорните мотиви за Филип Маджарин и неговия побратим Крали Марко са измислени в народната фантазия, но като цяло въпреки някои наслагвания и напластявания те почиват върху реални исторически събития от края на 14 век и първата четвъртина на 15 век.

Még egy példa Bolgár irodalomból: Filip Madzsarin és Králjevity Márkó hites testvérülése meg a róluk szóló epika a népi fantázia kitalációja. (ha csak a ''nép'' találgatta azokat ki).

.....

Nem véletlenül most még néhány tudnivalónk a Cilleiekről:
''Cillei Ulrik 1443-ban igényt tartott a II.Tvrtko bosnyák király halálakor megüresedett trónra, de nem sikerült elnyernie, főleg Hunyadi János miatt, aki nem akarta a hatalmas urat a szomszédos trónon látni. Ezzel kezdődött a Cillei gyűlölete a Hunyadi-ház irányában.''
''Cillei Hermann örökösei nem mondtak le a bosnyák koronáról: II.Tvrtkó halála után 1433-ban trónjelöltként léptek fel, **viszont az unoka Cillei Ulrik ellenfele Hunyadi János a Kotromanic-ház jelöltet, Ostoja István király természetes fiát, István Tamást támogatta, így a Cilleieket kiütötte a boszniai örökségből.'' ???**

Feletteb érdekes fogalmazások, annál inkább mivel az erről szóló forrásokat nem találjuk a Cillei krónikára való egyetlenegy utalást kivéve, de nem a magyar nyelven, hanem a Szlovénnál. Ez természetes. De sem a Boszniai, sem a szerb, sem a horvát források nem ezt fogalmazzák. Az angolnál kapunk elsősorban felvilágosítást. Lássuk Bosznia örököseit:

-**I.Tvrtko, bán** 1353 és 1377 között, Bosznia első királya 1377-1391 között. Utóda
-**Stjepan Dabiša** (1323 – 1395 szept. 7) uralkodott 1391 és 1395 között. I.Tvrtko halála után a kiskorú fia, ifjabb Tvrtkó helyett mint a Kotromanity-dinasztia rangidős férfi tagját választották meg. **Stjepan Dabiša 1393 nyarán a Kotromanity – házból származott I. (Anjou) Mária magyar királynő férjét Luxemburgi Zsigmondot tette meg örökösének Boszniában**. A magyar ''főurak" elpártolásáról, és Nápolyi Lászlóról van szó:

Zsigmondot és Máriát odahagyva, neki, mint törvényes királynak, hódolni készek. Egyidejüleg követeket küldött Bajazid török szultánhoz és leánya kezét kérve, szövetségre szólitotta fel Zsigmond ellen.

A keresztény világban nagy megütközést keltett e szövetség terve, mikor nyilvánosságra jutott. De még nagyobb volt a felháborodás Magyarországon, hol ezidőben már mindenki a négy esztendő óta folyton megismétlődő török támadások hatása alatt állott s a király és katonai környezete nagyszabású keresztes hadjárat indításának gondolatával foglalkozott. Legjobban megütközött azonban az új bosnyák király, Dabisa István (1391–1395), aki testvérbátyjától örökölt horvátországi és dalmáciai uralmának veszedelmét látta Lászlónak e tartományokra vonatkozó intézkedéseiben, Bosznia veszedelmét az 1392. évi újabb török-magyar háború idején már a bosnyák határon is átlépő törökkel kötött szövetségben. Horvátiéknak a kétségbeesés-szülte s már hazaárulásszámba menő terve a magyar királlyal való kiegyezés útjára vitte Dabisát, de a László leveleiben aposztrofált bosnyák, horvát és magyar urakat is megerősitette királyuk iránt tartozó hűségükben. Hervoja és Vuk bánok Dabisa felhivására fegyverrel ragadták el Palisznai örököseitől a kezükön levő horvát várakat s azután királyukkal együtt lemondtak azok birtokáról és egész Horvát-Dalmátországról Zsigmond javára. Bajazidnak 1393 nyarán Bolgária ellen inditott s annak végleges meghódítását eredményező diadalmas hadjárata még nem zajlott le, mikor Zsigmond és Dabisa személyes találkozóra jöttek össze Gyakováron. A bosnyák király lemondott Horvátországra és Dalmáciára való minden igényéről, Bosznia tekintetében örökösévé nevezte ki Zsigmondot, ez pedig a somogyi főispánságot adományozta neki s a magyar főnemességbe vette fel koronás hübéresét. Ugyanekkor hűséget esküdött Zsigmondnak Hervoja bán is több más bosnyák főúrral együtt.

A bosnyákokkal kötött egyesség nagy diplomáciai siker volt a török hadjárat küszöbén, de nem az egyedüli. Zsigmondnak már előbb sikerült szövetséget szereznie Anjou Lajos nápolyi ellenkirállyal s ezúton a franica udvar rokonszenvét is megnyerte, ami a tervezett kereszteshadjárat szempontjából birt nagy jelentőséggel. Velencével még Mária kiszabaditása után újitották meg a barátsági szerződést s most a török elleni szövetségről kezdtek tárgyalni, miután a doge Horvátinak nápolyi-velencés-török szövetség kötésére tett ajánlatát ridegen visszautasitotta. A török háború előkészitésével összefüggő lépés volt még Zsigmondnak unokatestvérével, Jodok morva őrgróffal, IV. Albert osztrák herceggel, Vilmos meisseni őrgróffal és Vencel királlyal kötött, illetőleg megújitott szövetsége is.

*

Nápolyi László elhibázott lépése a magyar belpolitikában is fordulatot idézett elő. Az országnagyok, kiket elpártolásra hivott fel, hivek maradtak ugyan Zsigmondhoz, de fogadva a trónkövetelő követeit, gyanuba keveredtek s a Garai-pártnak volt rá gondja, hogy hitelüket a király előtt megrontsa. Ennek az aknamunkának tulajdonitható Lackfi István távozása a nádori székből. Lovászmesteri tisztét megtartotta, de nádorrá Zsigmond 1392-ben Jolsvai Lesták főajtónállómestert nevezte ki; mig Bebek Imre országbiró helyébe az új nádor rokona, Kaplai János került. Bebek erdélyi vajda lett, de egy év mulva e méltóságot is Szécsényi Franknak – Garai Miklós nagybátyjának – kellett átengednie. Garai-párti főurak

Ezt csak így lehet hiteles forrásból tudni: 1393 nyarán Dabiša király Bosznia örökösévé nevezte ki Luxemburgi Zsigmondot, a Bajazit szultánnal szövetségre törekedők ellenében.

Zsigmond király felesége Mária (1371-1395) királynő – szülei:
I.Nagy Lajos király (1326-1382) és
Kotromanity Erzsébet (1339-1387)
Stjepan Dabiša Kotromanity Erzsébet magyar királyné apjának volt az unokaöccse és V.István magyar király ükunokája volt.

Stjepan Dabiša király 1395 szeptember 8-án hunyt el, halálakor Zsigmond trónja ingatag Magyarországon, **(Mária királynő halála 1395 május 17-én)** ezért a boszniai főrendek Dabisa kiskorú fiát is mellőzték és *interregnum* idő következett amikor özvegye Jelena Gruba királyné uralkodott.

Dabiša je umro 8. septembra 1395. godine u Kraljevoj Sutjesci i sahranjen je u Bobovcu. [2] Budući da je nadživio svoju rodicu, ugarsku kraljicu Mariju, po čijem nasljednom pravu je Žigmund bio izabran za Dabišinog prijestolonasljednika, vlastela je odlučila da bosansko prijestolje neće pripasti Žigmundu. Nastupio je *interregnum* tokom kojeg je vladala Dabišina udovica, Jelena Gruba.

Ami érvényes volt Dabiša örökösére, érvényes lesz Tvrtkó örökösére is

Mivel Dabiša király túlélte a rokonát Mária magyar királynőt, akinek örökösi jogaként lett volna Zsigmond király kiválasztva Dabiša királyi trónusának örökösévé, a főrendek úgy határoztak, hogy ebben a helyzetben a bosnyák trónusra nem Zsigmond kerülhet. *Interregnum* – átmeneti időszak állt be, és Dabiša özvegyét Jelena Grubát választották uralkodónak. (Wikipediákból)

Jelena Gruba királyné 1395-1398 februárig uralkodott, amikor elmozdították a trónról és a férjének unokaöccsét, I.Tvrtko természetes fiát Stjepan Ostoját választották Bosznia királyává

Stjepan Ostoja első uralkodása 1398-1404 , másodszor 1409-1418. A főrendek Ostoját elmozdították öt évre. **Hrvoja Vukčić-Vukcsity horvát bán** (birtokai a térképen)

Bosna u ranom 15. vijeku (oko 1412. godine)

I.Lajos Anjou király hűséges vitéze volt és a király halála után Luxemburgi Zsigmond ellenfeleként Nápolyi László király pártján áll. Miután Nápolyi Lászlót Zadarban királlyá koronázták Hrvojet tette meg Magyarország, Horvátország, Dalmácia és Bosznia fő királyi helytartójának valamint Brač, Hvar és Korčula szigeteket neki ajándékozta. Hrvoje attól az időtől Split hercege, Dalmát és Horvát királyi helytartója – potkralj- Bosznia nagyvajdája és az Alsó részek knéze címeket viselte. – Tehát **Ostoja ennek a Hrvoje Vukčićnak** aki:

Bosznia nagyhercege és Split hercegének **a segítségével került a trónra** aki 1403-ban Nápolyi László oldalára állt, Zsigmond király Boszniai követeléseivel szemben. Ostoja bosanski-bosnyák király a magyar vazallus Dubrovnik ellen viselt hadjáratot abban az évben. Az uralmával elégedetlen főrendek és Hrvoje **1404-ben leváltották helyére II.Tvrtkót helyezték**. Ostoja Magyarországra menekült. **1408-ban Zsigmond király legyőzte a Bosnyák nemeseket** és **II.Tvrtkó seregét, 1409-ben visszahelyezte Ostoját a trónra, miután**
1408-ban Hrvoje Vukčić átállt Zsigmond király oldalára. Saját pénzt veretett. Addigi kiváltságait is megtartotta.
A Sárkány Rend tagja lett.
1412-ben Budán nem hagyott jó benyomást az ott megjelent főurakra. Mivel Sandalj-Szándály Hranić-Hránity birtokaira tört, elvesztette bizalmát a magyar király előtt. Sorozatos összetűzések után Zsigmond elvette tőle Sana megyét. 1416-ban elhunyt Hrvoje, az özvegye Jelena Nelipčić Ostoja királyhoz ment férjhez és ezzel jelentős Hrvoje birtokokat hozott át Bosznia királyságába.

1409-től tovább:
Az évtizedes vita azzal zárult, hogy 1410/1411 telén Usora és Soli területeket átadta Zsigmondnak aki azokat már valószínűleg úgyis elfoglalta, a magyar királyság fennhatóságát ismerték el és boszniai és szerb nemesek, Stefan Lazarevity is 1412-ben Budára látogattak. **1414-ben az Oszmánok nagy katonai hadjáratot indítottak Bosznia ellen, azzal a céllal hogy II.Tvrtkót visszahelyezzék a trónra**. A nemesek többsége Ostoja oldalán állt. Újabb Oszmán hadjárat egy év múlva, Hrvoje segítségével legyőzték a Magyar sereget, **ám ismeretlen okból Ostoját meghagyták a trónon**. Ostoja 1418 szeptemberben hunyt el, helyére Kujava nevű második feleségétől született **fiát Stjepan Ostojić** – Osztojity-et választották királynak.
Stjepan Ostojić – Osztojity Bosznia királya 1418 és 1421 között uralkodott. Rajta kívül

apjának Ostojának még két nem törvényes fia volt: Radivoj (aki de facto uralkodott 1433 és 1435 között) és StjepanTomaš Kotromanić (1443 – 1461) akiknek jelentős szerepe lesz a Boszniai királyság történelmében. Saját rövid uralma alatt nem ért el jelentős sikereket. 1419-ben a Velencével próbálta megerősíteni a kapcsolatát, ami nem sikerült, mert a következő évben visszajött Boszniába II.Tvrtkó aki Oszmán segítséggel sikeresen átvette tőle a hatalmat. 1422 áprilisában hunyt el.

II.Tvrtkó bosnyák királyt miután a magyarellenes párt Hranic Sandalj vajda vezetésével el-mozdította a trónjáról és 1415-ig Magyarországon maradt, Zsigmond király újra Boszniába küldte, hogy újra foglalja el a trónt. 1421szeptemberben koronázták. 1425-ben az anyja révén Kotromanity-ház leszármazott Cillei Hermann, aki II.Tvtrkó nagynénjének, Kotromanity Katalinnak volt a fia, elérte, hogy a veje Zsigmond király szövetséget kössön Tvrtkóval az Oszmánok ellen és 1426 szeptember 2-án a nőtlen és gyermektelen II.Tvrtkó kinevezze Cillei Hermannt az örökösévé. (angol irodalomban itt az áll, hogy ezt Zsigmond király követelte mivel Cillei Hermann az apósa volt). 1433-ban Tvrtkó leghatalmasabb ellenfele Sandalj a szultántól megvette Boszniát, Tvrtkó ennek hatására Magyarországra menekült (miért nem a Cilleiekhez?) és féltestvérének egyik fia, Radivoj ragadta el a hatalmat akit Sandalj halála 1435 után, megbuktattak. Stjepan Vukcsity aki Sandalj unokaöccse volt, kerül hatalomra amikor 1436-ban Tvrtkó hazatért. A trónját viszont csak úgy kapta vissza, hogy II.Murád Oszmán szultánnak évi 25.000 aranyat ígért, és elismerte az Oszmánok fennhatóságát. 1440-ben viszont Tvrtkó a magyar királyhoz I.Ulászlóhoz csatlakozott, és magyar segítséget kért mikor az Oszmánok ebben a ''békeidőben'' is megkaparintották tőle Zvornik várát.

II.Tvrtkót utoljára 1443 júniusban lett utoljára említve, halálának időpontja ismeretlen de Klementovic Simon horvát krónikás szerint a bosnyák alattvalói meggyilkolták.

Innen már nem a magyar wikipediából tájékozódunk tovább mert itt azzal folytatódik, hogy :a kijelölt örökösét Cilleit, Tvrtkó túlélte azonban a halálakor a Cillei örökösök nem mondtak le a bosnyák koronáról és mivel Hunyadi János a Kortomanity – ház jelöltjét Tomašt támogatta, ''kiütötte Cilleit a boszniai örökségből''.??? – Hol van erre hiteles forrás??? Ja, a Cillei krónikán kívül – tegyük hozzá.

Minket hiteles forrás érdekel a valós történelmi folyamatról és nem arról, hogy a Cilleiek vagy akár akárki más is, mire tartottak jogot maguknak vagy miről mondtak le, vagy nem.

Cillei Hermann (1360-1435 Pozsony) horvát – szlavón bán, a Boszniai királyság trónörököse írják róla többen. Azt a trónt kellett volna örökölnie 1435-ig amit az a Tvrtkó hagyott rá aki 1443-ban halt meg. Cillei Frigyest is nevezik örökösének? Mire fel? Milyen bizonyítékkal és kik akarták Cillei Frigyest vagy akármelyik Cilleit a Bosnyák trónra 1443-ban? Ja, hogy ők akartak oda menni, mert igényt tartották rá? Azon nem csodálkozunk.

Hiteles forrásként, **Fine John Van Antwerp**: The Late Medieval Balkans (1994) c. munkáját találjuk az idézetekben.

Fine: Balkans in the Early Fifteenth Century

481-ik oldalról: ''Tvrtko died in November 1443. He, however was not succeded by Radivoj. Nor was there any question of Herman II of Celje succeeding, for not only were matters in Hungary too unstable for any sort of Hungarian intervention, but Herman had pre-deceased Tvrtko. Tvrtko's successor was a second son of Ostoja, Radivoj's brother Stefan Tomaš (1443-1461) who already was holding power in Bosnia in December 1443. Tvrtko, detesting Radivoj, had probably designated Stefan Tomaš as his successor. At least that is what Stefan Tomaš subsequently claimed in a charter. The succession went relatively smoothly inside Bosnia. Thus Tvrtko had probably prepared

the way for him before his death. Radivoj, still a claimant, found support only from Stefan Vukčić. Thus Stefan Tomaš began his reign without Stefan Vukčić's recognition.''
Fine történész professzor szavai magyarul: Tvrtko 1443 novemberben halt meg ám mint utóda, nem Radivoj követte, miként ott nem volt semilyen kérdés arról sem, hogy Celyei Herman kövesse, mivel mindenféle Magyar beavatkozásra nemcsak a helyzet volt ingatag Magyarországon, hanem Herman előbb is hunyt el mint Tvrtko. Tvrtkót Ostoja második fia és Radivoj fivére Stefan Tomaš (1443-1461) követte aki Boszniában a hatalmat már 1443 Decemberében a kezében tartotta. Tvrtkó aki utálta Radivojt, bizonyára már kijelölte Stefan Tomašt a saját utódának. Legalábbis következésképpen ezt állította Stefan Tomaš egyik okiratában. A trónutódlás viszonylag simán zajlott le Boszniában. Tehát Tvrtkó a halála előtt valószínűleg előkészítette az utat a számára. Radivoj további saját igényét csak Stefan Vukcsity támogatta. Igy tehát Stefan Tomaš az uralkodását Stefan Vukčić-Vukcsity elismerése nélkül kezdte meg.'' Itt a 472-482-ik old. a valós történelmi helyzetről értelmes, tiszta magyarázat áll az értelmiségi szakmabeli vagy csak a hitelesen tájékozódni óhajtó olvasó előtt. Cillei akarnokok szekerét tologatások nélkül...
Dr Željko Fajfrić – ejtsd Zsélykó Fájfrity – Kotromanići című tanulmányának csak részleteiből, a 96-97-98-ik oldalról fordítás, a teljes anyag mindenki számára elérhető a Projekat Rastko honlapon. A boszniai Kotrománity dinasztiáról:
1435 márciusban meghalt Sandalj Hranić vojvoda. A helyzet Boszniában alapjaiban is megváltozott.
Mivel Sandalj saját örökös nélkül hunyt el, a birtokait Stefan Vukčić Kosača örökölte.
Boszniában pillanatnyilag béke volt, de a török támadása várható volt miként arról a Dubrovnikiak jelentettek Zsigmond királynak. Azt jelentették, hogy mindenki vár valami történést, de senki sem cselekszik. Ez elegendő tájékoztatás volt Zsigmond király számára. Akkor küldte Zsigmond a II.Tvrtkó királyt Boszniába, hogy foglalja el a királyi trónt. Alig érkezett meg Tvrtkó, megkezdődtek a belharcok. Pavlovity vajda a megboldogult Sandalj birtokaira tört. A zűrzavart emelte Zsigmond rendelete, hogy Talovci Matkó támadja meg a Hum területet. Stefan Vukčić Kosača azonban olyan ellenállást szervezett amelyiket a magyar sereg nem tudott áttörni, Humból nem sikerült semmit elfoglalni.
Kosača Vukčić Stefan azonban azt is jól tudta, hogy ő ebben a szövetségben nem tud tartósan ellentállni ezért a Törököket hívja segítségül. Isak bég fiának Barak-nak a vezetésével azonnak jöttek is.
A dubrovnikiak akkor azt írják Zsigmond királynak:''*Nincs különös újság azon kívül, hogy a törökök, egyesek szerint olyan 1500-an, betörtek Bosznia királyságába, egyes részeken fosztogattak, azoknak a területein akik elpártoltak Stefan vajdától, Sandalj unokaöccsétől, amire azt is mondhatnánk, hogy a Törököket ő hívta be.''*
1436-ban Kosača kibékült II.Tvrtkó királlyal. Tvrtkó ekkor a saját hatalmát erősítette azzal, hogy kívülre szorította Stefan Ostoja ellenkirályt aki eddig Kosača várában tartózkodott.
Ekkor kezdődtek Boszniában a szédületes események amelyeknek számos szereplői és helyzetei voltak.
1437-ben meghalt Zsigmond király. Örököse Osztrák Albert lett. Kosaca és II.Tvrtkó szövetsége ekkor Pavlovic vajda ellen fordul.
1438-ban meghalt II.Tvrtkó felesége.
1439 A két legerősebb bosnyák család a Kosača és Pavlović kibékültek.
1439-ben II.Murat szultán támadást intézett a szerb despota Đurađ Branković területére.
A támadásban a Török sereg oldalán Stefan Vukčić Kosača harcosai is részt vettek.
1439 októberben hirtelen elhunyt Albert magyar király és megkezdődtek Magyarország belső viszályai.
Stefan Vukcic Kosaca és II.Tvrtkó király ezt kihasználták és megtámadták Matkó Talovec szlavón területeit, elsősorban Omist.

1440 folyamán Stefan Vukcic megtámadta Zeta területét ahol egy ideig Đurađ Branković tartózkodott. Felső Zeta területét a saját hatalma alá vette.
Mindezen eseményekben II.Tvrtkó szerepe vagy kicsiny vagy semilyen sem volt annak ellenére, hogy ő Stefan Vukcic Kosaca szövetségese volt. Tvrtkó király mintha megértette volna az egész helyzet értelmetlenségét, a Törökökben látta Bosznia legnagyobb ellenségeit és a helyzet javításának érdekében az új magyar királytól Vladislavtól – (V.László királytól) még katonai segélyt is kért a Törökök kiűzésére. (lásd Filip Kalimah-nál)
Azonban maga Vladislav is nagyon bizonytalan helyzetben volt a magyar trónon ahhoz, hogy akármilyen erőt ígérhessen ezért csak bizonytalant igért. (lésd Filip Kalimah-nál)
II.Tvrtkó király belátta, hogy minden a pusztuláshoz vezet majd, ezért Velencéhez fordult
1442-ben és menedéket kért a maga részére, cserébe egész Bosznia területét felajánlotta nekik. Velence egész családját kész befogadni, fegyvert is igér de Boszniát nem hajlandó elfogadni. Erre II.Tvrtkó máshoz folyamodik, egy Boszniai városért cserébe egy Dalmát várost kért Velencétől. Velence ezt diplomatikusan visszautasította, ezzel is jelezve, hogy nem óhajtanak beavatkozni Bosznia helyzetébe, nyilván előrelátva annak pusztulását és a felelőségtől való elhatárolódást választották.
1443-as év közepe táján hirtelen meghalt II.Tvrtkó király. Erről Klimentović-nál olvassuk: *''Akkor a Bosnyákok megölték a második Tvrtkót, a bosnyákok királyát.''*

13. Stefan Tomaš Ostojić (1443 – 1461)

c. fejezetből a 98-ik oldalon

II.Tvrtkó király nem hagyott maga után törvényes örököst, azonban a Magyarországgal kötött szerződés szerint, a királyságot Boszniában gróf Herman Celjski-nek kellett volna örökölnie.
Mivel abban az időben Herman gróf már halott volt, valamilyen sajátos logikájuk szerint, őt mint királyi jelöltet Boszniában, az ő leszármazottainak kellet volna örökölniük. Azonban, a Celjei grófról, mint Bosznia királyáról, senki sem gondolkozott komolyan még akkor sem amikor ő életben volt, most viszont még kevésbé. Bosznia főurainak nem volt olyan szándéka, hogy a bosnyák trónon akárki mást lássanak, hanem csak azt aki a Kotromanić családhoz tartozik -''*Bosanska vlastela nije imala nameru da bilo koga vidi na bosanskom prestolu osim onoga ko pripada porodici Kotromanić.''*
Azonkívül, vannak olyan utalások, hogy valamivel halála előtt II.Tvrtkó király rendeletben meghatározta a saját örökösét, Stefan Ostoja király Tomaš nevű törvénytelen fiának a személyében. Ami úgy is történt.
1443 novemberében Tomaš-t választották Bosznia királyává.
Ez most új bonyodalmakat hozott, ugyanis Ostoja királynak volt még egy fia, Radivoj akinek már voltak próbálkozásai a Boszniai trón elnyerésére, és aki nem akart lemondani arról, hogy a koronát saját magának szerezze meg. Mindez mellet Radivoj a Törökök kedveltje is volt, így Tomaš megválasztása az ő ellenszenvüket is kiválthatta. Másfelől, mivel Bosznia leghatalmasabb főura Stefan Vukčić Kosača sem volt beavatva Tomaš királlyá választásába, most erről az oldalról is erős ellenfél jelent meg.
Nagyon bonyolította a helyzetet az is, hogy Tomas megválasztásával egészen nyiltan megmutatkozott, a bosnyák főurak Török ellenes magatartása. De Kosača sem maradt tétlen hanem ebben a helyzetben nyiltan az újonnan megválasztott Stefan Tomaš király ellen fordult és azt kérte Dubrovniktól, hogy ne ismerjék el az új királyt. Dubrovnik viszont elutasította ezt a kérését és nem múlasztották el az alkalmat, hogy Tomaš királynak eldicsekedjenek miként álltak mellé akkor amikor a legnehezebb helyzetben volt *''hogyan, amikor a közelmúltban meghalt a jóemlékű Tvrtkó király, a Dubrovnikiak nem akarták hallani sem a küldöttségeket sem a szavakat, amelyeket Radivoj király, a Stefan vojvoda és más valakik üzengették, akik arra kértek minket, hogy ne adjunk jövedelmet és ne ismerjük el a királyságát.''*
Sem Stefan Vukčić Kosača sem az ellenkirály Radivoj ereje nem volt semmi esetre sem alá becsülendő, de abban a pillanatban nem sikerült nekik a Törökök segítségét biztosítani, mivel

a Törökök akkor Magyarországtól szenvedtek támadást (az úgynevezett ''hosszú hadjáratot''), és ezzel Tomaš király elég biztosnak érezte magát arra, hogy ő is lépéseket tegyen ellenük. Akkor megjelent a Celjei Ulrik is, mint a Herman Celjei örököse, és követelte, hogy a bosnyák koronát neki adják, és mindezt az 1427-es egyesség szerintre hivatkozva. Nagy kérdés, hogyan háríthatta volna ezt a veszedelmet is el Tomaš király, ha Hunyadi János nem segített volna neki. Az akkori zavaros Magyarországon, János elég erős volt ahhoz, hogy odahasson Vladislav magyar királynak , hogy ismerje el Stefan Tomašt. Ezzel elhárultak a Celjei gróf törekvései is.

Mielőtt valaki a teljes akkori Boszniai helyzet valós felmérése nélkül továbbra is ''Hunyadi Jáno kiütötte a Cillei Ulrikot a Boszniai királyságából''-ózna : először eredetiben álljon itt az erről szóló szövegrész Dr Fajfrić tanulmányából:

Ugarske (tzv. "duga vojna"), to se kralj Tomaš osećao dovoljno sigurnim da i sam pokrene neke akcije protiv njih. Tada se pojavio i Ulrih Celjski, kao naslednik Hermana Celjskog, i zatražio da bosanska kruna pripadne njemu, a sve shodno ugovoru iz 1427. godine. Veliko je pitanje kako bi kralj Tomaš uspeo da i ovu opasnost prebrodi da ga nije pomogao Janjoš Hunjadi. U to vreme smutnji u Ugarskoj, Janjoš je bio dovoljan moćan da ugarskom kralju Vladislavu nametne to da prizna Stefana Tomaša za bosanskog kralja. Time su otpale i aspiracije grofova Celjskih.

Za ovu uslugu kralj Tomaš je bio beskrajno zahvalan Janjošu Hunjadiju i to ne krije u jednoj svojoj povelji iz juna 1444. Tu on navodi kako ga je kralj Tvrtko II odredio za naslednika na bosanskom prestolu, ali da bez pomoći Hunjadija ne bi uspeo da to i ostvari. *"Mi, Stefan Tomaš, kralj bosanski, javljamo ovim svima, kojih se tiče, da pošto je presto ovoga našega bosanskog kraljevstva po smrti slavne uspomene svetloga gospodina Stefana Tvrtka, poslednjeg kralja, našega predragoga strica, bilo ispražnjeno, a ja sam po njegovoj smrti i njegovoj odredbi ostao gospodar gradova i krunskih dobara istoga kraljevstva; to je presvetli vladar i naš milostivi gospodar gospodin Vladislav, kralj Ugarski i poljski, po posebnom savetu, dobroj volji i odredbi poštovanoga gospodina Janjoša Hunjadija, vrhovnog vojvode kraljevih vojski, nas svečano za kralja rečenoga kraljevstva bosanskoga postavio i potvrdio"*. Da ove reči ne bi bile samo prazna zahvalnost kralj Tomaš se ubuduće obavezuje prema Janjošu Hunjadiju: *"U želji, da se mi za toliku ljubav i sklonost odužimo, obavezujemo se Janjošu Hunjadiju, da ćemo verno služiti rečenome kralju i kruni njegovoj, a vojvodu Hunjadija priznajemo istinitim i vernim prijateljem i bratom,....."*. Između ostalog kralj Tomaš se obavezuje da će plaćati Hunjadiju 3000 dukata svake godine, pomagati ga u svim njegovim poduhvatima i obezbediti mu u svakoj prilici boravak u Bosni.

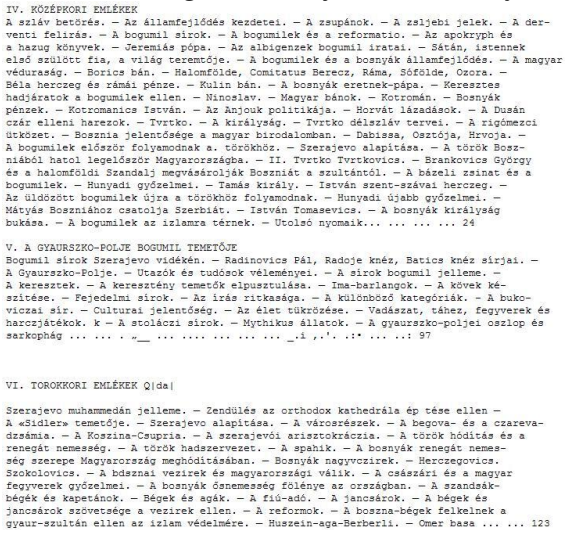
Time je bila skinuta jedna opasnost, ali ostao je najopasniji od svih: Stefan Vukčić Kosača. Tu nije bilo nikakve mogućnosti za mir između kuća Kotromanić i Kosača iako su se Dubrovčani oko toga trudili. Već početkom 1444. godine počeli su oružani sukobi u

Tomaš király köszönetet mond elsősorban ; ---- „ ... mivel már, az utolsó Tvrtkó király az ő boszniai királyságukat, halála után az ő királyi javainak és városainak, és az ő rendeletével, annak a királyságnak Tomaš maradt az uralkodója – ostao gospodar - , ... ahova - Vladislav Ugarski i Poljski kralj – király ünnepélyesen a mondott boszniai királyságba kinevezte és azt megerősítette – Itt a – postaviti – szó jelentése egyszerűen a már valami késznek, meglevőnek a megerősítéséről van szó – véletlenül sem arról, hogy – nekoga izabrali za kralja – valami királyválasztási helyzet állt volna elő ahol választani kellett volna egyik, másik, harmadik személyek közül. **Nem félreértelmezni és félremagyarázni a KÖZÉPKORBAN használatos kifejezéseket.**

Tovább: történt pedig ez, – STJEPAN TOMAŠ OSTOJIĆ KOTROMANIĆ- királyságának elismerése és megerősítése a Magyar és Lengyel Ulászló király által.
Hunyadi János szerepe itt annyi, hogy Ulászló Magyar király 1440 végén erdélyi vajdává, temesi ispánná és NÁNDORFEHÉRVÁR FŐKAPITÁNYÁVÁ nevezte ki. Hunyadi János ezzel a törökellenes harc teljes frontszakaszának a parancsnoka lett.

A királyi hadsereg főparancsnokának pedig semmi beavatkozási kedve nem volt a szomszédos Bosznia királyság belügyeibe, mivel az adott helyzetban és az adott felelőségének terhe alatt volt elég söprögetni valója a saját háza táján. Nyilvánvalóan ezt tudatta is Ulászló királlyal. Bosznia új TOMAŠ királya pedig királyi levelében Hunyadi nevének említésekor csak jelezni akarta, hogy kit tisztelt a szomszédos Magyarok földjén. Ez ilyen egyszerű. De, hogy mindebbe egy Cillei honnan ugrott be és kiknek, mai napig rejtély, legalábbis a terjesztgetői források megjelölgetése nélkül szajkózzák. Csak nem a Cillei krónikából???

Budapest 1887, Bosznia és Hercegovina, úti rajzok és tanulmányok. írta Asbóth János

IV. KÖZÉPKORI EMLÉKEK
A szláv betörés. — Az államfejlődés kezdetei. — A zsupánok. — A zsljebi jelek. — A derventi felirás. — A bogumil sirok. — A bogumilek és a reformatio. — Az apokryph és a hazug könyvek. — Jeremiás pópa. — Az albigenzek bogumil iratai. — Sátán, istennek első szülött fia, a világ teremtője. — A bogumilek és a bosnyák államfejlődés. — A magyar véduraság. — Borics bán. — Halomföldje, Comitatus Berecz, Ráma, Sófölde, Ozora. — Béla herczeg és rámái pénze. — Kulin bán. — A bosnyák eretnek-pápa. — Keresztes hadjáratok a bogumilek ellen. — Ninoslav. — Magyar bánok. — Kotromán. — Bosnyák pénzek. — Kotromanics István. — Az Anjouk politikája. — Horvát lázadások. — A Dusán czár elleni harezok. — Tvrtko. — A királyság. — Tvrtko délszláv tervei. — A rigómezei ütközet. — Bosznia jelentősége a magyar birodalomban. — Dabissa, Osztója, Hrvoja. — A bogumilek először folyamodnak a. törökhöz. — Szerajevo alapitása. — A török Boszniából hatol legelőször Magyarországba. — II. Tvrtko Tvrtkovics. — Brankovics György és a halomföldi Szandalj megvásárolják Boszniát a szultántól. — A bázeli zsinat és a bogumilek. — Hunyadi győzelmei. — Tamás király. — István szent-szávai herczeg. — Az üldözött bogumilek újra a törökhöz folyamodnak. — Hunyadi újabb győzelmei. — Mátyás Boszniához csatolja Szerbiát. — István Tomasevics. — A bosnyák királyság bukása. — A bogumilek az izlamra térnek. — Utolsó nyomaik... 24

V. A GYAURSZKO-POLJE BOGUMIL TEMETŐJE
Bogumil sirok Szerajevo vidékén. — Radinovics Pál, Radoje knéz, Batics knéz sírjai. — A Gyaurszko-Polje. — Utazók és tudósok vélemények. — A sirok bogumil jelleme. — A keresztek. — A keresztény temetők elpusztulása. — Ima-barlangok. — A kövek késztése. — Fejedelmi sirok. — Az irás ritkasága. — A különböző kategóriák. — A bukoviczai sir. — Culturai jelentőség. — Az élet tükrözése. — Vadászat, táhez, fegyverek és harczjátékok. k — A stoláczi sirok. — Mythikus állatok. — A gyaurszko-poljei oszlop és sarkopháj ... . „__ ... . _.i ,.'. .:• ... ..: 97

VI. TOROKKORI EMLÉKEK Q|da|

Szerajevo muhammedán jelleme. — Zendülés az orthodox kathedrála ép tése ellen — A «Sidler» temetője. — Szerajevo alapitása. — A városrészek. — A begova- és a czarevadzsámia. — A Koszina-Csupria. — A szerajevói arisztokráczia. — A török hódítás és a renegát nemesség. — A török hadszervezet. — A spahik. — A bosnyák renegát nemesség szerepe Magyarország meghódításában. — Bosnyák nagyvezirek. — Herczegovics. Szokolovics. — A bdsznai vezirek és magyarországi válik. — A császári és a magyar fegyverek győzelmei. — A bosnyák ősnemesség fölénye az országban. — A szandsákbégék és kapetánok. — Bégek és agák. — A fiú-adó. — A jancsárok. — A bégek és jancsárok szövetsége a vezirek ellen. — A reformok. — A boszna-bégek felkelnek a gyaur-szultán ellen az izlam védelmére. — Huszein-aga-Berberli. — Omer basa 123

kodott Tvrtkót Zsigmond végre visszahelyezi országába. De ez szomorú állapotban volt. Ozora és Só földje a despota kezén maradt. Vrhboszna magas várában ismét török basa, ham szandsák-bég ült, a kinek az 1435-ben elhalt Szandaljnak unokaöcscse és a halomföldi részekben utódja, Vnkcsics István is engedelmeskedett. Tvrtko csak egy módját találta annak, hogy fenntartsa magát királyságában : azt, hogy ő is hódolt II. Murát szultánnak, főuraságát elismerte és 25,000 arany évi hűbéres adóra kötelezte magát. 1442-ben már Raguza is a szultántól kéri és kapja boszniai privilégiumainak megerősítését.

Ily körülmények közt természetesen szó sem lehetett arról, hogy a zsinat valamire menjen Boszniával. Odáig jutott ugyan a dolog, hogy egy bogumil küldöttség tényleg megjelent Baselben. De az alkudozásnak ép oly kevéssé volt eredménye, mint a görögökkel, a husszitákkal, stb.

De Tvrtko legalább mindent megpróbált, hogy az ország szomorú helyzetén segítsen. Midőn II. Albert halála után 1440-ben a lengyel Ulászló választatott magyar királylyá, Tvrtko követsége járt nála, mely hangoztatva a lengyelek és bosnyákok őseinek és nyelvének közösségét, a Magyarország és Bosznia közti ccrégi megszentelt)) viszonyt, segítséget kért a török ellen. Tvrtko érezte e lépésének veszélyét. 1441-ben kéri Velenczét, engedné meg, hogy kincseit odavitesse és szükség esetén maga is oda meneküljön. Sőt arra kéri, hogy titokban vagy akár nyilvánosan is vegye át országának kormányzását, ha pedig ezt nem tehetné, küldjön fegyvert és munitiót. 1442-ben Raguzába küld nagyobb pénzösszegeket megőrzésre. Végre ugyanez évben érkeznek Hunyadi János első diadalainak hírei. Azóta maradt halhatatlan a nagy hadvezér a délszlávok közt, kik őt mint Szebeni Jankót, ((Jankó Szibinján», ismerik. A szerajevói hegyek egyike ma is viseli nevét: «Hunyadi-Brdo». Mostan bosnyák csapatok is siettek Hunyadi seregéhez. 1443-bán a kunoviczai szorosban Bulgáriában Hunyadi teljesen megverte II. Murát seregét és az 1444-ben kötött béke folytán újra kitakarodtak a törökök Boszniából is. De Tvrtko már nem érhette meg e diadalt. Meghalt 1443-ban. Egy horvát krónika feljegyzéséből azt lehet következtetni, hogy a bogumilek szívesebben látták a török, mint a magyar felsőbbséget, és hogy Viikcsics István ez időben egyfelől a törökökre, másfelől a bogu-

Már 1440-ben ! II.Tvrtkó követsége is járt Ulászlónál... 1442 a halhatatlan hadvezér **– *Hunyadi Brdo - Sarajevo***
Fontos megjegyezni ezt a 77-ik részt

BOSZNIA

miiekre támaszkodva, egészen függetlenné tette Halomföldét Boszniától.

És bogumil király választatott II. Tvrtko Tvrtkovics utódjává is. A Kotroman-ház kihalt. Csak Osztójának maradt életben két törvénytelen fia egy bogumil asszonytól, Radivoj- és István Tamás. A bosnyák urak nem az idősb Radivojt választották, a ki egészen török kézre adta magát, hanem Tamást, a ki mindeddig a legszerényebb visszavonultságban élt egy alacsony sorsú bogumil családnál, melyből feleséget is vett, bogumil módra, azzal a föltétellel, hogy ((hű és jó maradjon hozzá ».

Tamás bogumil létére is felismerte, hogy a bosnyák királyság

csak Magyarországra támaszkodhatik
szemben az elhatalmasodott olygarchák
és a török hódítók kettős veszedelmével.
1444. jun. 3-áról kelt okmánya létezik,
melyben a már világhírre emelkedett
magyar vezérnek Hunyadi Jánosnak
barátságát és hajlandóságát megköszöni,
hálája fejében évenként 3000 aranyat
és minden telhető támogatást igér, és
meghívja Boszniába, a hol mindenkor
szívesen fogja látni* Sőt Tamás tovább
is ment. IV. Jenő nem adta fel terveit
a kereszténység egyesítése iránt, és első sorban Boszniára is gondolt,
a hol a bogumilismus már-már uralkodó vallássá lőn, úgy hogy nemcsak a nép, a legnagyobb főurak, hanem a királyok is követték, kivévén az egészen Zsigmond befolyása alatt állott II. Tvrtkót. A pápa tehát Tamás lesinai püspököt küldte Boszniába. Ez már 1439-ben kísérletet tett, hogy megtérítse a bogumilismus főtámaszát, Vukcsics Istvánt. Ettől elutasítva, Tamás királyhoz fordult. A király, eddig maga is buzgó bogumil, attól is tartott, hogy ha elhagyja a nemzeti hitet, a bogumilek ellene és a törökhöz fordulnak. De viszont azt is érezte, hogy a török-veszedelemmel szemben csak az európai Nyugatban

Kotromanity-házból csak Radivoj és Tomaš – Oklevél 1444 június 3-áról

Stjepan Tomaš Ostojić Kotromanić 1443 november közepétől uralkodott

''a na prijestolje dolazi sredinom novembra 1443. godine''

II. TVRTKONAK TAMÁS OKMÁNYÁN
HASZNÁLT PECSÉTJE

* Az okmány, melyen Tamás még II. Tvrtko pecsétjét használja (lásd a rajzot,) a Rákóczy levéltárral Anspachba , onnan 1785-ben a bécsi titkos levéltárba került, 1787-ben kiadta a magyar kamarai levéltárnak.

KÖZÉPKORI EMLÉKEK

79

található hatályos támaszt, melylyel a pápai legátus váltig is biztatta. A hosszú vajúdásnak az volt az eredménye, hogy a király a pápa által kínált koronát elutasította és a kért püspökségek felállítását megtagadta, mentve magát, hogy nem teheti a bogumilek és orthodoxok miatt, mely utóbbiak ekkor már szintén felülmúlták a nagyon • megfogyott katholikusok számát. Ellenben maga, kivált Hunyadi János biztatására katholikussá lett. Egyúttal arra kérte a pápát,

hogy oldja fel a törvénytelen születés gyalázata és alacsony rendű nővel kötött házassága alól, minthogy mind a kettő miatt gúnyolják a vajdák. A pápa 1445 május 29-éről kelt iratával fel is oldja mind a törvénytelen születés gyalázata, mind különben is csak bogumil módra kötött házassága alól. A király most a hatalmas bogumilok megbékítésére is gondolva, Vnkcsics István Katalin leányát kérte és vette feleségül. A halomföldi nagy-vajda, örömest látva leányát a királyi trónon, abba is beleegyezett, hogy Katalin a római egyház kebelébe

Kinek is volt szava Boszniában? Hunyadi Jánosnak, vagy inkább a pápának???

térjen, és e példán bátorodva most már Radivoj knéz és több más főúr szintén katholikussá lesz. Mindamellett a király még tovább ment a bogumilek megnyugtatásában s például biztosította a bogumil mágnásokat, hogy még hűtlenség vádja esetén is ügyük «a dzséd úr (a bogumil egyház-főnök), a bosnyák egyház és jó bosnyákok)) (bogumilek) ítélete alá fog bocsájtatni. A barátok ezért be is vádolják a pápánál és a király kénytelen magát védeni, hogy csak látszólag és ideig-óráig kedvez az eretnekeknek, a meddig félelmesek és hatalmasak; a tisztelet, melyben egyházi elöljáróikat részesíti, csak közönséges udvariasság, nem pedig oly vallásos tisztelet, mely Istent sérthetné a mikor pedig teheti, kényszeríteni fogja az eretnekeket, hogy az igaz útra térjenek, a makacsokat pedig majd számkiveti és kivégezteti.

A bogumilek elleni nyomás kezdetét egyébiránt mutatják már az 1446-iki országgyűlés czikkei. Fennmaradt erről egy érdekes és sok tekintetben jellemző okmány, mely így szól:

((Mi István Tamás, Isten kegyelméből Bosznia, Szerbia, Illyria és Primőrje, nemkülönben dalmátiai és coraviai részeknek királya, adjuk tudtára és hírére mindeneknek, a kiket illet, hogy Konjicza városunkban (in pago nostro de Cogniz) tartott közönséges gyűlésünkön (in generáli congregatione) hű jobbágyaink, az egyházi főrendek, bárók, vajdák és elöljárók (proceribus) és királyságunk összes megyéinek választott nemesei királyságunk békéje és üdve fölött tanácskozván, egyéb hasznos rendelkezések között a következő czikkeket terjesztették elénk alázattal kérve, hogy azokat jóváhagyni méltóztassunk:

I. A manichaeusok ne építsenek új templomokat, sem a régieket ne javítsák.

II. A római egyháznak adományozott birtokok soha el ne vétessenek.

III. A gyilkosok királyi parancsra fogassanak el, vagyonuk fele pedig a kincstárt, a másik íele a meggyilkolt örököseit illesse.

IV. A tanácsosok, titoknokok, vajdák és királyi székünk (sedis regiae) grófjai hivataluk megkezedése előtt a király kezébe kötelesek hűségi esküt tenni.

V. Szent Száva herczege (Herzegh Sancti Sabbae) csak akkor törvényes, hogy ha Bosznia, Ráczország és Illyria királya nevezte ki és ha mindjárt kinevezése után a hűségi esküt a királyi Felség kezéhez leteszi. Ellenben pedig a király által megbüntetendő.

Itt sem Hunyadi János intézkedett, de a Cillei neve sem található .....sehol. A Cillei akkor, mikori kitaláció?

Vladimir Ćorović (1885 Mostar – 1441 áprilisi harcokban lezuhant repülőgépen Görögország felett)

Történész, Mostar-ban Gimnáziumot, Bécsben szlovén filológiát, archeológiát és történelmet tanult. A ’’Zora’’ nevű Szerb Akadémikusok társulatában kiemelkedően tevékeny. 1908-ban doktorált Bécsben. Münchenben, Párizsban, Bolognában végzett kutatómunkát. 1909-től Szarajevóban élt ahol Múzeum igazgató volt. 1914 június 28-ika, Gavrilo Princip Sarajevói merénylete után az osztrák-magyar hatóságok letartóztatták, először öt utána megerősítve az

ítéletet, nyolc év börtönre ítélték irodalmi munkássága miatt. Akkor 156 politikai vádlott szerbet tartóztattak le 16-ot kötél általi halálra ítéltek, 87-en 2-től 20 évig terjedő börtönbüntetést kaptak, 53-at a Szerbiával való kollaborálás vádjától felmentettek az ismert banja-lúkai ''veleizdajničkom'' eljárásban. Az első világháború kitörésekor Boszna-Hercegovina háborús zóna területnek lett jelölve. Politikailag gyanús személyek üldözése kezdődött. 1914 és 1915 év folyamán az osztrák-magyar generál Stjepan Sarkotić vezetése alatt megszüntették az egyház és az iskolák autonómiáját, a szerb-pravoszláv egyház elnevezést kicserélték Keleti-pravoszláv névre, megszüntették az alkotmányt, a bosznia-hercegovinai szábort – menesztették. Bezárták a szerb iskolákat, megtiltották az egyházi ünnepeket. Bosna-Hercegovina minden állami hivatalában bevezették a ciril betűk használatának tilalmát. A hatalom hivatalainak minden intézményében csak a latin betűket használhatták.
A hazaárulás vádjával letartóztatott személyek között kimagasló politikusok, tanítók, tanulók, kereskedők, papok és ügyvédek is voltak. Az ítéletek kihirdetése után segélykéréssel mindenkit megkerestek. Nikola Pašićnak köszönhetően Angliában, Franciaországban és az Amerikai kongresszuson is tudomásul vették a hírt. A halálra ítéltek életének megkegyelmezésében a legnagyobb érdeme XIII.Alfonz Spanyol királynak volt aki családi kapcsolatai miatt az első világháborúban semleges maradt. Károly Osztrák császár az ő kérésére kegyelmezett meg a 16 ember életének. Nikola Pašić 1917 március 28-án kapta kézhez a halálos büntetésről szóló megkegyelmezést jelentő telegramot Madridból.
XIII.Alfonz király adott menedéket a trónfosztott Habsburg Károly özvegyének és családjának 1922-ben a nagyhatalmak tiltakozása ellenére.
1914-1922 között uralkodó XV.Benedek pápa – Giacomo della Chiesa – a világháborút ellenző magatartása miatt kapta a békepápa elnevezést. Nemesi családban született. A háborút ''horrenda carneficina'' – ''fürchterliches Morden'' –nek nevezte.
A nagy népírtást ő ítélte el elsőként. A háborús tragédia nagy pápájának..... a népek, nemzetségre vagy vallásra való tekintet nélküli jótevőjének nevezték.
A háború alatt foglyokat és sebesülteket segített.
Tiltakozott a ''trianoni békét'' létrehozó szerződés ellen.
A külföld tiltakozásának eredményeként, és XIII.Alfonso Spanyol király és XV.Benedek pápa külön közbenjárására a 16 politikai halálra ítéltet, köztük négy szerb papot nem végezték ki. 1917-ben Habsburg Károly császár amnesztiában részesítette a letartóztatottakat.
Köztük **Vladimir Ćorović** történészt is aki 1919-ig Zágrábban dolgozott tovább, 1919-től Belgrádban élt és alkotott.
Istorija Srpskog naroda c. terjedelmes dolgozata bőségesen foglalkozik **a magyar középkor** területével is. Innen:
''II.Tvrtko király intézkedéseit nem nézte jó szemmel Sandalj Hranić vojvoda. Különösen ellenezte a Herman Celjskit. Ő ugyan igazán nem nyilatkozott Zsigmond király sem a Magyarok ellen, de kapcsolatot tartott a törökökkel.
1426-ban Boszniára tört egy több mint 4.000-es török hadsereg. A még nagyobb vereség elkerülése miatt senki sem mert nekik ellenállni, így egészen a Horvát területig hatoltak. Usora területe szenvedett tőlük. Azonban sem ez a hadjárat sem a fennálló helyzet nem változtatták meg Tvrtkó politikai irányvonalát. 1427 szeptember 2-án kinevezte Herman Celjskit a saját örökösének, neki ''ajándékozta'' Boszniát, de csak olyan feltétellel: ha ő férfi örökös nélkül halna meg, vagy ha az örökösöknek nem lenne törvényes utóduk. Ily módon Tvrtkó egészen a Magyar oldalra állt. **Dubrovnikban az egész 1428-as év folyamán arról beszéltek, hogy Zsigmond király elfogadta Tvrtkót ''a fivérének és a fiának'' – Sigismund je primio Tvrtka ''za brata i sina''** – (a mondatot én emeltem ki, mert most egy kicsit értem miért írhatták a Cillei krónikába, hogy márpedig Hunyadi János lett a Zsigmond fia..... fiamnak fogadlak és akkor ami földed van az mind az én vagyonom lesz.....) - és, hogy

magyar nemes lánnyal szándékozik őt összeházasítani. Garai János Dorotea leányával esküdött Tvrtkó 1428 júliusban, ahol Zsigmond király is személyesen jelen volt. Zsigmondnak ilyen személyes befolyása annak tudható be, hogy ezzel akarta enyhíteni a bosnyák főurak ellenszenvét, akik ellenezték Tvrtkónak ezt az új politikai irányzatát és ellenezték a Herman Celjski örökösségét.''

Шест година тешке тамнице, пооштрене једним постом сваког трећег мјесеца: Стеван Жакула[117], Чедомир Јелић, Васо Медан, Јован Лукић.[118]

Шест година тешке тамнице: Ђорђо Обрадовић.

Пет година тешке тамнице, пооштрене једним постом сваког трећег мјесеца: Јаков Млађеновић-Милојчић, Гајо Давидовић, Милан Обрадовић, Др Војислав Кецмановић, Коста Вукадин, др Владимир Ћоровић[119], Илија Шакота[120], Вељко Вујасиновић[121], Цвијетин Бобар[122], др Јово Симић.[123]

Пет година тешке тамнице: Даринка Малић[124], Самојло Дабић, Шпиро Солдо.

Dr Vladimir Ćorović[119], és társairól szóló ítéletet Banja Lúkán, 1986-ban foglalta 82 oldalas dolgozatába Maja Tomašević. Onnan a fenti rész, a 119 számú adatnál az 5 évre szóló szigorú börtönt még három évvel meghoszabbították. Nyolc év nehéz börtönt, háromhónaponkénti bőjttel súlyosbítva, kapott.

.....

Tvrtko II of Bosnia – angol wikipediából:

1425-ben Tvrtkó belátta, hogy erős szövetségesre van szüksége a további Török támadások miatt. Tudatában volt annak, hogy Velencére nem számíthatott ezért elhatározta, hogy javítja a helyzetét Magyarországgal, ami már abban vagy a jövő évben aláírt szerződéshez vezetett. Erre az Ottománok súlyos támadással reagáltak, ami arra kényszerítette Tvrtkót, hogy beleegyezzen az évi járulék fizetésébe. A törökök távoztak 1426-ban és Tvrtkó még elszántabban igyekezett szövetséget kötni Magyarországgal. Tvrtkó kedvezőtlen helyzete tette lehetővé Zsigmondnak hogy követelje, az apósát Celjei II.Hermannt fogadja el trónörökösnek a gyermektelen Tvrtkó király. Hermann aki unokatestvére is volt Tvrtkónak, egy igen nagyon nemkívánatos királyjelölt volt Bosznia főnemesei között. Vuk Banić újra ellenkirálynak jelenkezett, Tvrtkó érezte, hogy a dagály ellene tör. A szövetséget még azzal erősítette, hogy a horvát Garai bán leányával megesküdött. A Sandalj és a Zlatonosović nagy befolyású családok tiltakozásukat azzal is hangoztatták, hogy az esküvőről 1428-ban távol maradtak.

Vuk Banić nem jelentett akkora veszélyt Tvrtkónak mint amilyen Radivoj, a rég elhunyt Ostoja idősebb törvénytelen fia volt. 1432-ben Stefan Lazarević utóda Đurađ lett aki Sandalj-al és az Ottománokkal segítettek Radivojnak, hogy magának követelje a trónt és hatalma alá vegye Bosznia nagy részét. A következő években: Sandalj betegsége, Đurađ megelégedett hogy elkapta a Zlatonosić családtól Tvrtkó által elvett földeket, Radivojal nem törődött. Tvrtkó több éves könyörgésére végre 1434-ben Magyarok masíroznak Boszniába és visszaszerezték neki Jajcet, Hodidjet, Bočacot, és Komotin várát amelyeket a Magyar sereg távozása után újra mind elvesztette. Nagyon valószínű, hogy ő maga is távozott a Magyarokkal ugyanis 1435-ben Budán tartózkodott. Radivoj sem számított veszélynek mivel

abban az évben kiesett az Ottománok kegyéből. Azonban Sandalj halálával új, rebellis vazallus került felszínre Sandalj örökösének Stjepan Vukčić Kosača-nak a személyében.

.....

Još za života Hunjadi je postao legenda. Bio je neznatnog porekla, a u odnosu na velikaše starog plemićkog porekla on je bio tek neznatni skorojević. Ipak, niko mu nije mogao osporiti veliku sposobnost i hrabrost, što će mu na kraju doneti veliki uspon, nezamisliv za skorojeviće onoga doba. Čak i njegovo rođenje je u predanju vezano za legendu. Tako postoji predanje da je Hunjadijev vanbračni otac, ni manje ni više, nego despot Stefan Lazarević. Naravno takva kombinacija nije moguća budući da je despot Stefan rođen oko 1374. godine dok je Hunjadi rođen 1387. godine. Time se zapravo pokušalo sa sakrivanjem Hunjadijevog neznatnog porekla i vezivanje za jednog takvog osobenog čoveka kao što je despot Stefan. Po jednom drugom predanju, Hunjadi je vanbračni sin ugarskog kralja Žigmunda, a Bonfini ovako opisuje tu priču. *"Govore, kako je kralj Sigismund, boraveći u Erdelju, spavao s ćerkom nekog slobodnog Vlaha. Kada ju je posle tri meseca ponovo zaželeo i prizvao, nađe je trudnu. Sjajno ju je nagradio i kao znak obeležja dao joj je prsten s tim da ako se dete rodi da ga othrani, a potom pošalje njemu s prstenom. Devojku su potom s velikim mirazom udali za jednog Vlaha plemićkog porekla, dajući mu na znanje njen slučaj. Zbog velikog miraza, a li i zbog slave da se devojci desilo s tako uzvišenom osobom, on nije odbio ponudu devojke. Kad je došlo vreme, rodi se lepo zdravo muško dete koga mati nazove Janoš. Kad je jednom detence ležalo u majčinom krilu, doleti jedan gavran i ugrabi zlatan prsten dobiven kao obeležje. Majka se veoma rastuži, zamoli odmah muža da goni gavrana i da vrati prsten, jer inače će kradljiva ptica upropastiti lepe nade za budućnost njenog sina. Muž naposletku ustreli gavrana i tako vrati prsten. Janoš je postao lep dečak. Po nalogu svoje majke, otišao je Sigismundu i pokazao prsten. Kralj je prepoznao prsten i bogato obdario sina posedima i selima. Da je ova priča istinita, ko ne bi pomislio da bi mu prekomerno darežljivi car Sigismund, koji nije imao muškog potomstva, dao ne samo zemlje nego i kraljevstvo"* (Bonfini).

Szerb irodalomból és az 1387-ben született Hunyadi Jánost a szerb 1374 körül született Stefan Lazarevic képtelenséges apaságához kötözni akarók figyelmébe, de Lazarevicről bővebben is szólunk még, itt csak annyit, hogy ''ezt a kombinációt lehetetlennek tartja'' a szerb irodalom : vagy akár a Zsigmond király törvénytelen fiaságot Bonfini állításának hamisítók figyelmébe: Itt az utolsó mondat Bonfinitől, miként mindenütt máshol is úgy hangzik:'' Da je ova prica istina, ko ne bi pomislio da bi mu prokomerno darezljivi car Sigismund, koji nije imao muskog potomstva, dao ne samo zemlje nego i kraljevstvo''(Bonfini).

''Ha ez a mese (a Cilleiek után, nagydisznódi Caspar meséjéről van természetesen szó) igaz lenne, ki ne gondolna arra, hogy a mértéktelenül ajándékosztó Zsigmond császár (ja a mások földjét mértéktelenül- bizony, de még mennyire osztogatta Zsigmond), akinek nem volt fiú utóda, nemcsak földet hanem a királyságot is neki adta volna.'' (Bonfini). (itt Hunyadi Jánosról van természetesen szó)

Ugarsku.

Tokom aprila 1434. godine proslavljen je brak između Kantakuzene, Đurđeve i Jerinine ćerke, i grofa Ulriha II Celjskog. Sam brak je ugovoren još ranije, verovatno 1433. godine. Đurađ je naročito insistirao na ovom braku jer je time dolazio u srodstvo sa ugarskim kraljem, budući da je ugarska kraljica Barbara bila Ulrihova tetka. *"Sredivši to, Đurađ je udao svoju kćer Katarinu za Ulriha II Celjskog, celjskog grofa, koga su docnije ubili sinovi Janka Hunjadija, Vladislav i Matija"* (Mavro Orbin). Bio je to pravi aristokratski brak, a Ulrih II Celjski zet kojeg bi poželeo svaki političar, a odbio svaki iole svestan roditelj. Radilo se o jednom čudnom stvorenju svog nabreklog od snage, rada i uživanja, nikada vernog i iskrenog, besprimernog lažova. Ni porodica mu nije bila bolja pa je tako poznato da mu je deda (verovatno umno poremećen) spalio snaju kao veštицu, dok je njegova mati (Ulrihova) Jelisaveta Frankopan doživela skoro isto. Nju je muž, Fridrih II, da bi mogao dovesti mlađu ženu, dao otrovati. Koliko je to bila razuzdana porodica vidi se i iz toga što je grof Ulrih II, umesto lika nekog sveca kao što je bio to tada običaj, na svome pečatu imao sliku golu ženu. U doba sklapanja braka imao je Ulrih oko trideset godina dok je Kantakuzena imala oko petnaest.

To ni u kom slučaju nije mogao biti sretan brak, ali o tome tada niko nije razmišljao jer nikome nije ni bilo važno. Ulrihu II Celjskom taj brak nije značio ništa više od bogatog miraza i političkih veza, a slična je situacija bila i Brankovićima. Kantakuzenu ionako niko ništa nije pitao, a njeno mišljenje i sreća nije nikoga interesovala. Dosta je čudno to kada se navodi kako je Đurađ bio porodičan čovek naklonjen porodici. Ništa pogrešnije od toga. Sam njegov postupak prema ćerkama sasvim dovoljno govori. Iz sebičnih razloga želeći jedino sebe da vidi kao vladara Srbije udao je jednu ćerku za pustahiju tipa Ulriha Celjskog, dok je drugoj ćerki, Mari, namenio još goru sudbinu šaljući je u turski harem. U daljnjoj priči videćemo da njegov politički pravac može da stvori i gore sudbine, a to će osetiti despotovi sinovi. Ipak, Kantakuzena je uspela ako ništa drugo, a ono barem da zadrži svoju pravoslavnu veru. *"Nije bila naše već grčke vere. Živela je u svojoj veri i imala je popa i kapelana svoje vere i retko je bila u crkvi na našoj misi"* (Pikolomini). Tokom svoga života doživela je Kantakuzena mnoštvo nesreća tako da je, kada se na kraju sve sabere, sama njena udaja bila najmanja. Još za života sahranila je sve svoje troje dece koje je rodila u ovom braku, tako da iza sebe nije ostavila potomaka.

A tudás tovább-adásának tudása a mottója a fenti szöveget is közreadó honlapnak. A Brankovic despotákat tárgyaló fejezetekből a Hunyadi János címűben a szerzők, itt három hölgy nevét olvassuk, igen érdekes betekintést adnak a mi témánkhoz. – ''1434 áprilisában ünnepelték meg Kantakuzinának, a Jerina és Đurađ leányának, és gróf II.Celjei Ulrihnak az esküvőjét. Maga a házasság már korábban talán 1433-ban lett megbeszélve. Đurađ különösen sürgette ezt a házasságot mivel így rokonságba került a magyar királlyal, mivel a Barbara magyar királyné Ulrihnak a nagynénje volt. ''*Ezt elintézve, Katarina nevű lányát Đurađ férjhez adta a II.Celjei Ulrih-hez, Celje grófjához, akit később megöltek Hunyadi János fiai Vladislav és Matija''* (Mavro Orbin). Igazi arisztokratikus házasság volt az, II.Ulrich Celjei volt az akit minden politikus a vejének óhajtott, és

elutasított volna minden jobban értesült szülő. Egy furcsa teremtésről volt szó aki az erejétől, munkájától és élvezeteitől teljesen fel volt fúvalkodva, soha nem hű és őszinte, példanélküli hazug. A családja sem volt különb, ugyanis ismert, hogy a nagyapja (valószínűleg elmében zavarodott) boszorkánynak mondta és felgyújtotta a menyét, míg az anyja (az Ulrihnak) Jelisaveta Frankopan szinte ugyanazt érte meg. Őt a férje, II.Fridrih, hogy magának fiatalabb nőt hozhasson, megmérgeztette. Azt hogy ez egy mennyire kicsapongó család volt arról is látni, hogy II.Ulrih-nak a saját pecsétjén egy mezítelen nő volt, az akkor szokásos valamelyik szent alakja helyett. Amikor házasodott Ulrih harminc év körüli míg a Kantakuzena tizenöt év körüli volt.
Ez semmi esetre sem lehetett egy boldog házasság, de arról akkor senki nem is gondolkodott mert az senkinek nem is volt fontos. Celjei II.Ulrih-nak az a házasság a gazdag hozományon és a politika kapcsolatokon kívül nem is jelentett semmi mást, és hasonló volt a helyzet a Branković-eknél is. Kantakuzinát úgysem kérdezte meg senki semmiről, az ő véleménye és boldogsága senkit nem érdekelt. Elég furcsa amikor azt állítják, hogy milyen családias ember volt Đurađ és barátságos a családjához. Semmi sem lehet ettől tévesebb. A leányaival való eljárása teljesen eleget mond erről. Egyéni érdekből mivel csak magát akarta Szerbia urának látni az egyik lányát férjhez adta a bandita típusú Celjei Ulrihhoz, míg a másik leányának, Márának, még roszabb sorsot szánt amikor török háremba küldte. A továbbiakban látni fogjuk, hogy az ő politikai célja még roszabb sorsokat is tudott teremteni, amit a despota fiai éreznek majd meg. Mégis, Kantakuzénának sikerült, ha semmi mást, de megtarthatta a saját pravoszláv vallását. ''*Nem a miénk, hanem Görög vallású volt. A saját hitében élt és a saját vallású papja és káplánja volt, és ritkán volt a mi templomunk miséjén''*(Pokolomini). Életében számos szerencsétlenséget élt meg Kantakuzena és a végén mindent összeadva, maga a házassága volt ezekben a legkisebb. Még életében eltemette mindhárom gyermekét akiknek ebben a házasságban adott életet, így nem hagyott utódokat maga után.

Tiszteletből, álljon itt a három szerző hölgy neve:
Svjetlana Krneta, Damjana Đurašinović és Marija Grujić
A Honlap mottója: Nije znanje znanje znati – znanje je znanje dati
Nem tudás tudást tudni – tudás tudást adni

.....

1425-ben az anyja révén Kotromanić-házi leszármazott Cillei Hermann elérte, hogy veje, Zsigmond király szövetséget kössön II. Tvrtko bosnyák királlyal az oszmánok ellen, és 1426. szeptember 2-án a nőtlen és gyermektelen II. Tvrtko kinevezte a nála jó húsz évvel idősebb unokatestvérét, Cillei Hermannt örökösévé. Cillei Hermann azonban előbb halt meg, mint Tvrtko, de a Cillei örökösök ezután sem mondtak le a bosnyák koronáról, és II. Tvrtko halála (1443) után trónjelöltként léptek fel, viszont Cillei Hermann unokájának, Cillei Ulriknak az ellenfele, Hunyadi János a Kotromanić-házi jelöltet, Ostoja István király természetes fiát, István Tamást támogatta, igy a Cilleieket kiütötte a boszniai örökségből.

Uralkodóház	Cillei család
Teljes neve	Cillei Hermann
Született	1360 körül
Elhunyt	1435. október 13. (75 évesen) Pozsony
Házastársa	Anna schaunbergi grófnő (1358 körül–1396 körül)
Gyermekei	1. Frigyes (1379–1454) 2. Hermann (1380 körül–1426)

Magyar nyelven tömegtájékoztatás... ''Hunyadi János a Cilleieket kiütötte a boszniai örökségből''.....
Szomorú vádaskodás ez Hunyadi János ellen, most ennek kell utána nézni.

Nem is számoltam meg kedves olvasó, azoknak a fogalmazásoknak a számát ahol hiba nélkül azt olvassuk, Cillei nem lett bosnyák király mert Hunyadi János kiütötte onnan. Azért csak fogalmazások, mert történelemnek véletlenül sem szabad neveznünk az ilyen Hunyadi és nyugodt lélekkel tegyük hozzá magyarellenes firkákat.
Tanuljunk egy kis történelmet: II.Tvrtkó Bosnyák király elhunyt 1443 novemberében.
Kijelölt utóda Stjepan Tomaš Ostojić Kotromanić 1443 november közepén lépett trónra – ezt a szerb-horvát – wikipediában olvassuk. A többi nyelvek adatai elég hiányosak, a magyar is. Ezért vettük a legrészletesebb forrást.

Már beszéltünk arról, hogy Tomašt a bosnyák főurak többsége elfogadta ''Tvrtkovu odluku potvrdio je bosanski stanak i formálno ga izabrao za kralja'' tehát formálisan, hivatalosan elfogadták királyuknak. Mint hasonló esetben máshol is, itt Stjepan Vukčić Kosača nem egyezett bele ebbe a királyválasztásba és Tomaš fivérét Radivojt támogatta. Stjepan Tomaš akkor:

Tomaš (Stjepan Tomaš; Ostojić), kralj (? — ?, VII. 1461). Narativni izvori nazivaju ga Kristićem kao i njegova oca Ostoju i brata Radivoja. On se sâm u ispravi iz 1444. predstavlja Dubrovčanima kao »mnogo početnoga spomenutja slavnoga kralja Ostoje sin i naslidnik«. Do jeseni 1443. živio je povučeno, ali je pristajao uz kralja Tvrtka II, s kojim je bio u nekoj vojni u Usori, kad je ranjen. U toj njegovoj lojalnosti valjalo bi tražiti razloge zbog kojih ga je, kako je sâm poslije izjavljivao, kralj na samrti predložio za nasljednika, a vlastela najvećim dijelom prihvatila. Ipak, nije ga priznao najmoćniji, Stjepan Vukčić Kosača, koji je pristao uz kraljeva starijega brata, pretendenta Radivoja. Tomaš je o svojem stupanju na prijestolje obavješćivao inozemstvo očekujući priznanje. Dubrovčanima i Mlečanima javio je u prosincu 1443, potom rimsko-njemačkomu caru Fridriku III. te ugarskomu dvoru na kojem je našao zagovornika u Hunyadiju koji je ishodio da je kralj Vladislav I. Varnenčik priznao Tomaša kraljem, a on mu se u lipnju 1444. obvezao plaćati godišnje 3000 zlatnika. Tomaš je energično krenuo protiv protivnika, prodro je u siječnju 1444. s Ivanišem Pavlovićem u dolinu Neretve, gdje su im se pridružili Radivojevići te uskoro zauzeli Drijeva. U ratu protiv Kosače išlo im je na ruku ratovanje Mlečana u Zeti, oko Omiša i Poljica. U ožujku sklopio je, čini se, primirje s Kosačom. Svoj položaj učvrstio je do ljeta, a u međuvremenu je nudio Mlečanima na 25 godina dio zemlje s gradovima i rudnicima. Nije sudjelovao u ugarskom ratovanju protiv Turaka 1443–44. Iako su kršćanske snage postigmule velike uspjehe, prema odredbama Jedrenskoga mira 1444. Bosna je ostala u vazalnom odnosu prema Turcima. To je stanje Tomaš pokušao iskoristiti, još u svibnju zauzeo je srebreničku utvrdu koju je branila turska posada, a

Stjepan Tomaš Ostojić király (1412 – 1461. VII. 10)
Bosznia királya ***1443 november közepétől*** haláláig 1461.7.10-ig
Stjepan Ostoja király törvénytelen fia volt.

A szerb-horvát nyelvű wikipediából a 6-ik oldalról, néhány mondat a fenti szövegből:
''Az elbeszélő források Kristić-nek nevezik úgy őt miként az apját Ostoját és Radivoj fivérét. 1444-ben a Dubrovnikiaknak úgy mutatkozott be mint ''a nagy Ostoje király fia és utóda''. 1443 őszéig visszavonultan élt, de II.Tvrtkó király mellett állt, akivel Usora körüli hadakozásban is részt vett amikor megsebesült. Ebben a hűséges viselkedésében kellene keresni annak az okát amiért, miként azt később ki is jelentette, halála előtt a király őt ajánlotta utódának, a főurak többsége pedig elfogadták azt. Mégis a legerősebb közülük Stjepan Vukčić Kosača nem fogadta el, ő az idősebb trónkövetelő fivér Radivoj mellé állt. ***Trónra lépéséről Tomaš tájékoztatta a külföldieket és a jóváhagyásaikat várta. 1443 Decemberben jelentette a Dubrovnikiaknak és a Velenceieknek***
utána a német-római császárnak III.Fridriknek
valamint a magyar királyi udvarnak ahol Hunyadi Jánosban a pártfogójára talált, aki elérte, hogy I.Vladislav király elismerte Tomaš királyságát. ''

1443 Decemberben , hol is voltak akkor Hunyadi János és Ulászló király?
1443 júliustól 1444 január 25-ig Hunyadi Hosszú hadjárata, amikor a legkisebb gondja is nagyobb volt a Cillei gróf királykodhatnámkodásától.

1444 februárban vonul Budán a Nagyboldogasszony Templomba Ulászló.

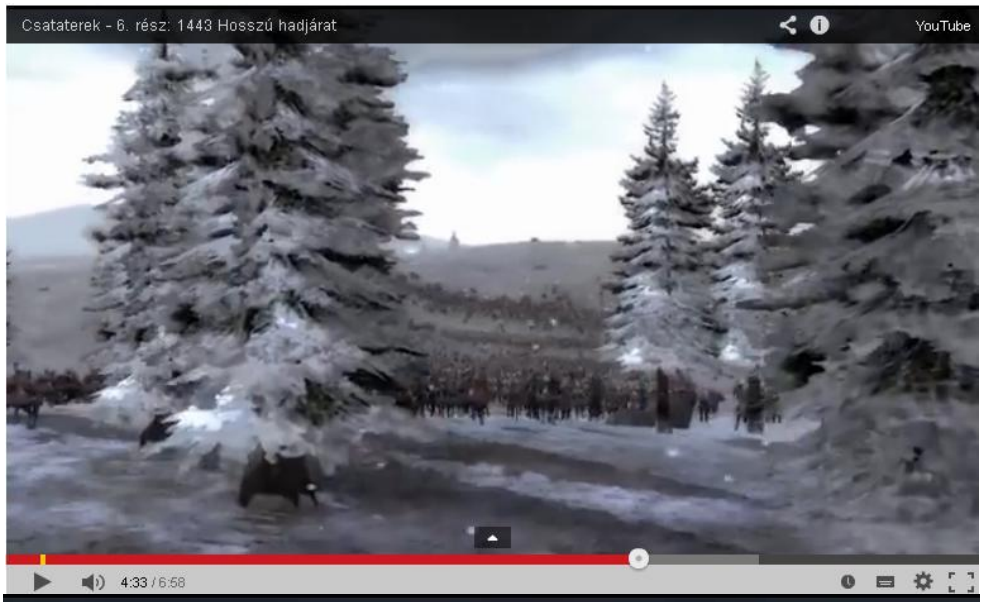

Csataterek - 6. rész: 1443 Hosszú hadjárat

Bezzeg a 40.000-es túlerőhöz nem iparkodott a Cillei.....
Vagy talán arra várt, hogy Hunyadi János a seregével Niš magasztosan zordon hegyei közül az ő hóbortjának érdekében Velencének és Dubrovniknak rontson? hiszen ők is elfogadták Tomaš királyságát. Ja, a III.Frigyesről jobb ha nem beszélünk...

Fagyban hóban a zordon hegyekben. Köszönjük a Mediapartners történelem-szemléltetőjét. Nis – Szófia – Nis – területén - ***Hosszú Hadjárat 1443 júliustól 1444 februárig***

and vassalage to advance their own interests against king or neighboring noble certainly cannot be seen as advancing any sort of Bosnian interest.

Tvrtko died in November 1443. He, however, was not succeeded by Radivoj. Nor was there any question of Herman II of Celje succeeding, for not only were matters in Hungary too unstable for any sort of Hungarian intervention, but Herman had pre-deceased Tvrtko. Tvrtko's successor was a second son of Ostoja, Radivoj's brother Stefan Tomaš (1443–61) who already was holding power in Bosnia in December 1443. Tvrtko, detesting Radivoj, had probably designated Stefan Tomaš as his successor. At least that is what Stefan Tomaš subsequently claimed in a charter. The succession went relatively smoothly inside Bosnia. Thus Tvrtko had probably prepared the way for him before his death. Radivoj, still a claimant, found support only from Stefan Vukčić. Thus Stefan Tomaš began his reign without Stefan Vukčić's recognition.

John Van Antwerp FINE Jr. The Late Medieval Balkans
A Critical Survey

dolgozatának három mondatából értelmes megvilágosítást kap minden akadémikus és olvasni tudó ember. ''Tvrtkó 1443 Novemberben meghalt. De őt nem Radivoj követte a trónon. Celjei II.Herman utódlása nem jelentett semilyen kérdést mert Magyarországon minden beavatkozásra nemcsak bizonytalan volt a helyzet, hanem Herman előbb hunyt el mint Tvrtko. Tvrtko utóda Stefan Tomaš (1443-1461) volt akinek már **1443 Decemberében a kezében volt a hatalom Boszniában.''**

.....

Messze távol a hómezőkön át – 1443 December

továbbá a Vajk név egyáltalán nem román hangzású. A román elfogult történetírás szinte egyöntetűen és hangsúlyosan románnak tekinti mind Hunyadi János, mind Mátyás király származását, apja nevét Voicu írásmóddal román névnek tekinti.

Hunyadi János (1407-1456) a legnagyobb törökverő

Egy másik elmélet szerint Zsigmond magyar király volt az apja, és Morsinai Erzsébetet csak a látszat kedvéért házasították össze Vajkkal, aki nevelőapja lett. Vajkot e tettéért és hallgatásáért a Hunyadi-birtokkal jutalmazta a király, melynek révén rövid idő alatt igen tehetős földesúrrá vált. Az elmélet mellett kiállók hivatkoznak arra, hogy Hunyadinak volt egy ugyancsak János nevű öccse, ilyen névadás pedig csak akkor volt szokásban, ha más apától származott a két testvér. Arra is felhívják a figyelmet, hogy Zsigmond egyik fő bizalmasára, Ozorai Pipóra bízta az ifjú János katonai nevelését, és életének egyik legjelentősebb eseményére a császári koronázására Hunyadi Jánost, nem pedig feleségét és leányát vitte magával Itáliába, bár Hunyadi Milánóban maradt, és nem vett részt Rómában a császárkoronázáson. Zsigmond apaságával magyarázzák I. Mátyásnak, az unokának kitartó igyekezetét a császári korona és természetesen a cseh királyi korona megszerzésére.

Egy harmadik elmélet szerint "Hunyadi János magyar volt, ízig-vérig magyar, Péternek, a verebélyi vajdának, Erdély egykori alvajdájának fia, - ezt mondják az oklevelek és ezt hitelesíti a címer."

A negyedik elmélet szerint az anyja Mária magyar királynő volt és Luxemburgi Zsigmond az apja. Ennek két változa is van. Az első Pálóczi Horváth Ádám 1787-ben Győrött megjelent Hunniás című művében a következőképpen hangzik: "[...] Kapisztrán a következő történetben magyarázza meg a bámuló Hunyadinak származását. – Mária krupa várában, a fogságban szülte őt. A gyermek Hunyadit, Horváthy Jánostól féltve egyik tisztjének »Buthus«-nak adta át, ki feleségének ugyanakkor megszületett gyermekével együtt nevelteti. A zágrábi püspök később Horváthy elől Buthussal együtt Rómába szökteti a gyermeket. Máriával azt a hamis hírt közlik, hogy gyermekét Buthussal együtt a bán szökés közben megölette. Rómában a papok Mária haláláig nevelik a gyermeket. Mária halálának a hírére az ország Zsigmond ellen fordul, ki szorultságában Venczel cseh királynak ígéri a trónöröklés jogát. A pápa az anyjától kapott ismertető gyűrűvel együtt hazaküldi Hunyadit Zsigmondhoz. [...] Hunyadi könnyezve hallgatja származásának történetét. Mátyásnak atyai tanácsokat adva meghal."

A negyedik elmélet második változata pedig így szól: Luxemburgi Zsigmond felesége Anjou Mária terhes volt. Egyedül ment el lovagolni, de valahol a budai- erdőben leesett a lóról és eltörte a nyakát, de a gyermek 8 hónaposan koraszülötten világra jött. Nem lehetett tudni, hogy baleset volt vagy gyilkosság. Azt adták hírül mindenkinek, hogy a királynő és a kisbaba halott. A királynőt eltemették, de a kis csecsemőt meg sem keresztelték, pedig ez akkor szokás volt halva született gyermekeknél. Morsinai Erzsébet magához vette a gyermeket Zsigmond király tudtával és ezért Morsinait Vajkhoz adta feleségül és Vajknak úgy vásárolta meg a hallgatását, hogy Hunyad birtokát átadta neki, nehogy tudomást szerezzenek az orgyilkosok a trónörökösről, hogy életben van.

Dícséretet érdemlő Cserkész honlapon olvassuk, névadójuk életrajzát találgató fogalmazást.
<u>Pálózci Horvát Ádám 1787-ben</u> (a dátum roppant fontos) Győrött megjelent Hunniás című könyvéből szól egy negyedik féle elmélet Hunyadi János származásáról. Nagyon jó az első és a második változat meséje is.
A Luxemburgi Zsigmond meg az Anjou Mária királynő gyermekeként megszületett Hunyadi János mese.
Mert mesének igazán jó.
De a valóságnak?
Mi tűnik itt fel, első pillantásra?
Luxemburgi Zsigmond 1385 november 1-én vette feleségül Anjou Máriát-
1387 július 25-én a királynékat, Máriát és az édesanyját Erzsébetet az Adriai-tenger partján álló Novigrad várába vitték.
1387 június 4-én szabadította ki Zsigmond király a feleségét.
1395-ben egy lovasbalesetben vesztette életét Mária királyné az éppen megszületett gyermekével együtt.
Gondolkodjunk:
Ha Mária fogságának ideje alatt született Hunyadi (tegyük fel) , vagy akár a lovasbaleset után maradt életben a kicsi Hunyadi, vagy akármikor is született Mária királynétől a kicsi Jankula, Ő a történelmi tények dátumai szerint csak ennek a Mária királynénak az életében születhetett, tehát Mária halála (1395) előtt.
A dicséretet érdemlő Cserkész Honlap pedig a kis Jankula, Sibinjanin Jankó ''legnagyobb törökverő'' hősünkről egy rajzot közöl ennek a mesének a közepén, ahol az áll, hogy Hunyadi János (1407 – 1456) – ezen kellene elgondolkodni....

Ha pedig Rómába szöktették és ott nevelték akkor TUDOTT latinul és nem lehetett írástudatlan. De akkor Római János lenne a neve. <u>*Hollós*</u>-Corvinus-Hunyadi Jánosnak.

NÉMELLY
FEL-JEGYZESRE
MÉLTÓ
TÖRTÉNETEK,
MELLYEKET
OLVASÁS KÖZBE
egykor máskor öſzve ſzedegetett,
ÉS NEMZETE' KEDVEÉRT
a' Magyar nyelven Világ eleibe
ki-botsátott
HATVANY PÁL,
Tekintetes Nemes Bihar- és Szabólts Vármegyéknek
Hites Tábla Bírája.

KASSÁN,
ELLINGER JÁNOS',
privil. Könyv-nyomtatónál 1796.

CLXI.

Hollós Hunyadi János Magyar Országi Gubernátor.

Ennek a' nagy vitéz Úrnak eredetéről némellyek azt írják: Hogy midőn egy időbe *Sigmond* Király és Tsáſzár Erdély Országába *Hunyad* Városába múlatott vólna, egy gazdag nemes Bojérnak a' leányába belé ſzeretett, és azzal véle hálogatott egy *Hollós* nevű útzáján a' Városnak; ez a' ſzemélly megterhesűlvén jelentette állapottyát *Sigmond* Királynak, a' Király a' gyűrűjét ki-húzván az újjából, a' mellyre egy holló vólt ki-metzve, és gyűrűt tartott az orrába nékie oda adta jövendőre való meg-ésmértető jelűl. Ezt az ő tőle ſzármazott gyermeket azután, a' ke-

rok minden Agyúikat, és hadi kéſzűleteiket a' Törököknek el-vették.

Maga a' nagy Vitéz Úr *Hollós Hunyadi János* az erős hadakozás és a' Törökökkel ſzemélly ſzerént való vagdalkozás, és nagy viadal miatt el-gyengülvén, és el-lankadván a' forró hideglelésbe elett, és magát *Zemlin*be által vitetvén minekutánna fijait meg-ápolgatta és meg-áldotta vólna, és azokat jó Barátinak ajánlotta vólna kik környűllötte állottak, és mindeneknek jobb kezét adta vólna, meg-hólt 1456. eſztendőbe, ſzent Mihály havának tizedik napján. A' teſtét mint meg-hagyta, be-vitték Erdélybe, és el-temették *Gyula Fejérváron* abba a' Monoſtorba, mellyet ő maga fundált vala nagy tiſzteſséggel.

Kereſzt-vizen *Jánosnak* nevezték; a' Gyürűről, vagy utztzáról *Hollós*nak (*Corvinus*) a' Városról *Hunyadi*nak hívták. Ez a' gyermek minekutánna fel-nevelkedett vólna, ſok féle hadi tiſztségeken forgott és magát egy vitéznek lenni meg-mutatta, azért is a' katonai hivatalokba és méltóságokba mindég fellyeb ment; mig-nem azután *Lengyel-László* Magyar Király alatt Erdély Országnak a' *Vajdájává* tétetett, és minden hadi ſeregeinek a' fő vezérjévé, és az ő halála után melly az alatt a' nevezetes *Várna* alatt történt, a' mellyről már fellyebb emlékezetet tettem, az egéſz Magyar Birodalomnak az fő igazgatójává vagy Gubernátorává válaſztatott. — Én tehát bővebben ennek a' nagy fő vitéz Urnak eredetiről nem visgálodván, tsak azt ſrom eránta, a' mit hajdan *Gróf Nádasdi Ferentz* az 1667. eſztendőbe ki-nyomtattatott, és a' Magyar Királyokról és fejedelmekről írt *Mauſoleum* név alatt ki-adott könyvébe, *Gyula Kapitányról* fel-jegyzett e' képpen: *Majores Gyulæ ne quære Viator! Ipſe Majoribus ſuis Major. Quibus avita ſucceſſione in honoris veſtigiis ſuccedere non potuit: Anteceſſit &c.* Méltan-is ſzabhatom én ezeket a' ſzókat *Hunyadi Jánosra*, mivel ezt ő róla nem tsak az egéſz Magyar világ meg-vallya, hanem az a' Frantzia nemzetből való nagy hiſtória íro *Voltér-is*, abba a' Könyvébe a' mellyet így nevez: *a' Fekete fejedelem*: ő róla, nagy ditsérettel állatja. És őtet, az említett

Sínlett az akkori nagy zenebonában
Téged' a' tömlötzben ſzűlt *Kruppa*' várában.

„De

fel-is millyen erős ütközeteket tett? Sőt a' mi nagyobb, *Mátyás*] 1443-ban ſzületett *Kolosvárt*; és így akkor az Attyának kellett vólna lenni 77. eſztendősnek: Sőt *Ujlaki Miklós*, a' ki alatt (: *Kapiſztrán*' valláſa ſzerént:) kezdett katonáskodni; hólt-meg 1470-ben, ez iſjabb tsak nem lehetett *Hunyadinál*, ha már akkor Kapitány vólt (: még pedig *cum Domínatu valido*:) mikor *Hunyadi* katonáskodni kezdett; és így *Ujlaki* 104 eſztendős korába hólt vólna meg, és mikor *Huuyadinak* Vajda Társa vólt 's véle hadakozott, akkor-is vén lett vólna a' kardra. Hadd ſzületett hát *Hunyadi* 1386-ban *Mária* Királynétól a' tömlötzben; (: mert) a' mint ha az akkori történeteket jól ki-nyomozzuk ki-sűl; *Sigmonddal* való öſzve-kelése után, mint-egy eſztendővel vettetett tömlötzbe *Mária*:) és így 70. eſztendős vólt a' *Belgrádi* ütközetkor; 57. eſztendős korában lett *Mátyás* Fija, hogy pedig *'Sigmond* meg-nem mondhatta az Országnak, ennek ſok okai lehetnek; lehetett a' *Cileai Grofi Hánnak*, (: a' mellyből való vólt a' második Felesége:) ſokfelé ágazott, 's mindent hamar fel-forgatható elsősége, lehetett az-is, hogy már az előtt erős fogadáſſal két-felé-is igérte az Orſzágot: lehetet *'Sigmondnak* maga gyanúsága-is, mivel azután *Máriának* ſoha

1770-től minden cenzúra ellenére hangoztatni kellett a HOLLÓS származást. Ennyi. 1855-re söpörték Hollóst a földabroszainkról, ám nem volt lelketlen minden szomszéd.

folyt. a II.kötetben

Szántóné Veréb Irén, 2014-6-15.